ISSN1849-4005 (Tisak)
ISSN 3102-5943 (Online)

Službeno glasilo
GRADA KNINA

GODINA 2026. 29. srpanj 2026. BROJ 7

S A D R Ž A J

I. GRADSKO VIJEĆE

1. ODLUKA o izmjenama Odluke o raspoređivanju sredstava iz Proračuna Grada Knina za 2026. godinu za redovito godišnje financiranje političkih stranaka zastupljenih u Gradskom vijeću Grada Knina i članova Gradskog vijeća Grada Knina izabranih s liste grupe birača 3
2. ODLUKA o usvajanju Strategije zelene urbane obnove Grada Knina 4
3. ODLUKA o stavljanju izvan snage Urbanističkog plana uređenja "Više sv. Jakova" 4
4. PRAVILNIK o provođenju postupaka jednostavne nabave 6
5. RJEŠENJE o razrješenju i izboru člana Mandatnog povjerenstva Gradskog vijeća Grada Knina 9
6. RJEŠENJE o razrješenju i izboru člana Odbora za financije i Proračun Gradskog vijeća Grada Knina 10
7. ZAKLJUČAK o prethodnoj suglasnosti na Prijedlog Statutarne odluke o izmjenama Statuta Kninskog muzeja Knin 10
8. ZAKLJUČAK o usvajanju Izvješća o radu s Financijskim izvješćem za 2025. godinu Kninskog muzeja Knin 11
9. ZAKLJUČAK o usvajanju Izvješća o upravljanju nekretninama za 2025. godinu Javne ustanove Lokalna razvojna agencija Matica 11
10. ZAKLJUČAK o usvajanju Izvještaja o radu za 2025. godinu s Financijskim izvještajem Javne ustanove Lokalna razvojna agencija Matica 12
11. ZAKLJUČAK o usvajanju Godišnjeg izvješća o realizaciji odgojno-obrazovnog rada u 2025. godini s Financijskim izvješćem Dječjeg vrtića CVRČAK Knin 13
12. ZAKLJUČAK o usvajanju Izvještaja Narodne knjižnice - Knin za 2025. godinu, s Financijskim izvještajem 14
13. ZAKLJUČAK o usvajanju Izvješća o radu Pučkog otvorenog učilišta Knin za 2025. godinu, s Financijskim izvješćem 14
14. ZAKLJUČAK o usvajanju Izvješća o radu Javne vatrogasne postrojbe Grada Knina za 2025. godinu, s Financijskim izvješćem 15
15. ZAKLJUČAK o usvajanju Izvješća o radu s Financijskim izvješćem za 2025. godinu Vijeća srpske nacionalne manjine Grada Knina 15

II. GRADONAČELNIK

16. ODLUKA o imenovanju članova Gradskog koordinacijskog odbora Grada Knina za provedbu Akcije „Gradovi i općine – prijatelji djece“ 17
17. PRAVILNIK o izmjenama i dopuni Pravilnika o unutarnjem redu upravnih tijela Grada Knina 18

I. GRADSKO VIJEĆE

1.

Na temelju članka 10. stavka 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma („Narodne novine“, broj 29/19, 98/19 i 126/21) i članka 35. stavka 1. točke 35. Statuta Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“, broj 3/21, 13/23 i 16/23), Gradsko vijeće Grada Knina, na 14. sjednici održanoj dana 27. srpnja 2026. godine, donijelo je

O D L U K U
o izmjenama Odluke o raspoređivanju sredstava iz Proračuna Grada Knina za 2026. godinu za redovito godišnje financiranje političkih stranaka zastupljenih u Gradskom vijeću Grada Knina i članova Gradskog vijeća Grada Knina izabranih s liste grupe birača

Članak 1.

U Odluci o raspoređivanju sredstava iz Proračuna Grada Knina za 2026. godinu za redovito godišnje financiranje političkih stranaka zastupljenih u Gradskom vijeću Grada Knina i članova Gradskog vijeća Grada Knina izabranih s liste grupe birača („Službeno glasilo Grada Knina“ broj 16/25 i 3/26) u članku 3. iznos: „7.665,55 eura“ zamjenjuje se iznosom „7.712,00 eura“.

Članak 2.

U članku 5. stavku 1. podstavku 1. točka 4. mijenja se i ista glasi: „Gloria Penava“.

Članak 3.

U članku 7., u tabličnom prikazu pod brojem 4. ime vijećnika „Antonio Karaga“ zamjenjuju se imenom vijećnice „Gloria Penava“ te se iznos „464,53“ eura zamjenjuje iznosom „510,98“ eura.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 402-01/25-01/121
URBROJ: 2182-10-01-26-6
Knin, 27. srpnja 2026.

PREDSJEDNIK
Dario Škegro, bacc. ing. mech.

2.

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19 I 144/20) i članka 35. Statuta Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“, br. 3/21, 13/23 i 16/23), Gradsko vijeće Grada Knina, na 14. sjednici održanoj 27. srpnja 2026. godine donosi

ODLUKU
o usvajanju Strategije zelene urbane obnove Grada Knina

Članak 1.

Usvaja se Strategija zelene urbane obnove Grada Knina za razdoblje od 2026. do 2031. godine koju je u lipnju 2026. izradila tvrtka Eko Menadžment d.o.o., za zaštitu okoliša, iz Vinkovaca.

Članak 2.

Strategija zelene urbane obnove Grada Knina čini sastavni dio ove Odluke i objavit će se na službenim stranicama Grada Knina.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 350-04/26-01/15
URBROJ: 2182-10-01-26-3
Knin, 27. srpnja 2026.

PREDSJEDNIK
Dario Škegro, bacc. ing. mech.

Prilog 1. *Strategija zelene urbane obnove Grada Knina*

3.

Na temelju članka 109. stavka 6. i članka 113. stavka 1. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj: 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19 i 67/23) a u svezi sa člankom 236. stavka 3. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“ broj: 155/25) i članka 35. Statuta Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“ broj: 3/21, 13/23 i 16/23) Gradsko vijeće Grada Knina na 14. sjednici održanoj 27. srpnja 2026. godine donosi

ODLUKU
o stavljanju izvan snage
Urbanističkog plana uređenja „Više sv. Jakova“ u Kninu

Članak 1.

Ovom Odlukom stavlja se izvan snage Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja „Više sv. Jakova“ u Kninu, objavljena u „Službenom vjesniku Šibensko-kninske županije“ broj 13/09.

Članak 2.

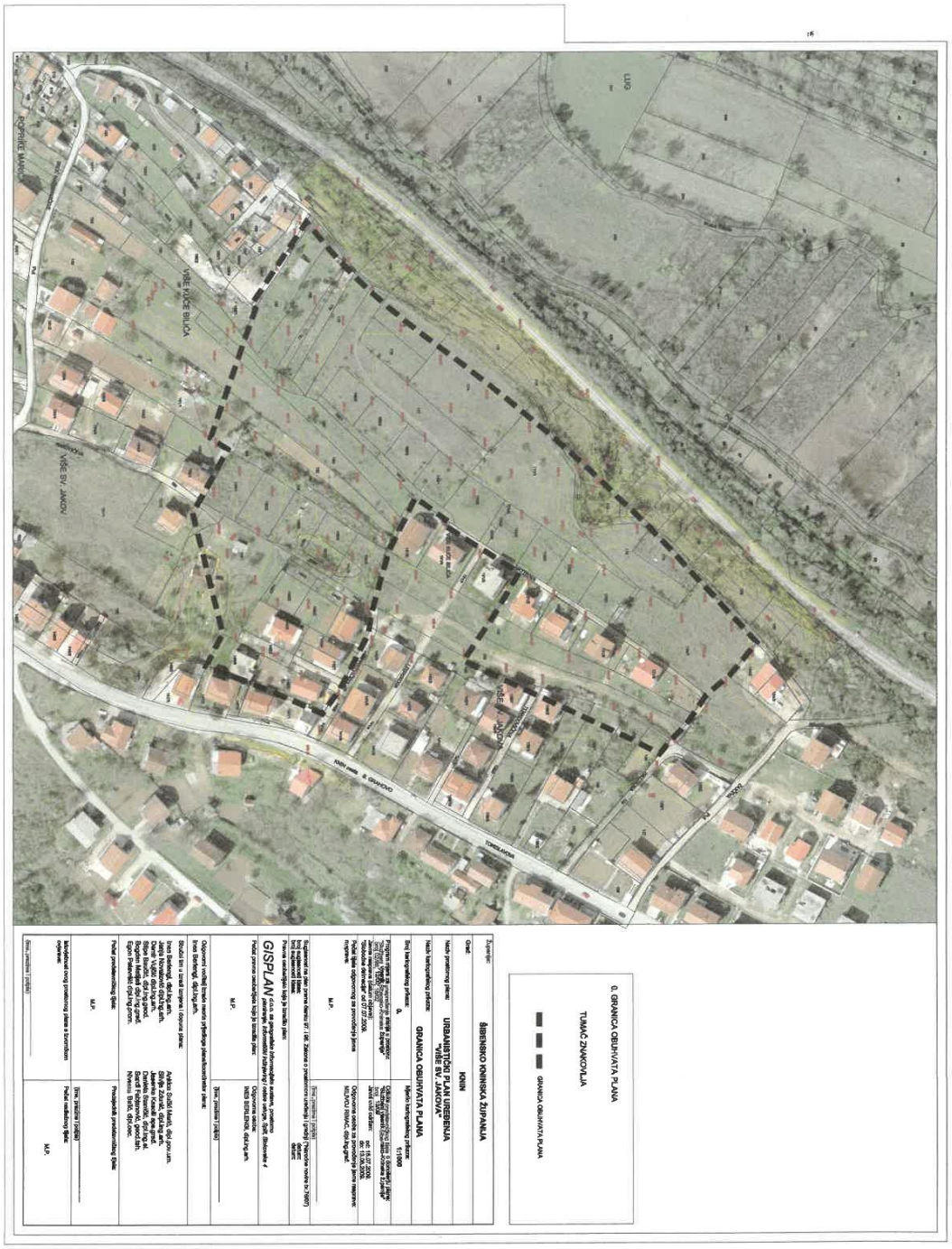
Grafički prikaz granica obuhvata Plana koji se stavlja izvan snage sastavni je dio ove Odluke.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 350-02/25-01/5
URBROJ: 2182-10-02-26-25
Knin, 27. srpnja 2026.

PREDSJEDNIK
Dario Škegro, bacc. ing. mech.

4.

Na temelju članka 15. stavka 2. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, br. 120/16, 114/22 i 48/26, dalje u tekstu: ZJN) i članka 35. stavka 1. točke 38. Statuta Grada Knina ("Službeno glasilo Grada Knina", br. 3/21, 13/23 i 16/23) Gradsko vijeće Grada Knina na 14. sjednici održanoj 27. srpnja 2026. godine donosi

PRAVILNIK
O PROVOĐENJU POSTUPAKA JEDNOSTAVNE NABAVE

Članak 1.

1. Ovim Pravilnikom uređuje se postupak nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti manje od 50.000,00 eura bez PDV-a te radova procijenjene vrijednosti manje od 100.000,00 eura bez PDV-a (jednostavna nabava), a koje provodi Grad Knin kao javni naručitelj (u daljnjem tekstu: Naručitelj).
2. Postupke jednostavne nabave Naručitelj provodi poštujući načela slobode kretanja robe, slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga te načela koja iz njih proizlaze: načelo tržišnog natjecanja, jednakog tretmana, zabrane diskriminacije, uzajamnog priznavanja, razmjernosti i transparentnosti.
3. Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Članak 2.

1. Naručitelj će poduzimati sve prikladne mjere radi sprječavanja sukoba interesa, sukladno odredbama članaka 75. – 83. ZJN.
2. Predstavnici Naručitelja i sve osobe uključene u pripremu i provedbu postupka jednostavne nabave obvezni su potpisati izjavu o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa.
3. Naručitelj vodi i ažurira popis gospodarskih subjekata s kojima je predstavnik Naručitelja u sukobu interesa te isti objavljuje na internetskim stranicama Naručitelja sukladno članku 80. ZJN.
4. Predstavnik Naručitelja koji utvrdi sukob interesa dužan se izuzeti odmah, a najkasnije jedan dan nakon saznanja, i o tome obavijestiti čelnika Naručitelja koji postupa sukladno članku 81. ZJN.
5. Ako se utvrdi sukob interesa gradonačelnika koji se ne može otkloniti izuzimanjem, postupak se obvezno poništava, pod uvjetom da nakon odbijanja sporne ponude ne preostaje niti jedna druga valjana ponuda.

Članak 3.

1. Postupci jednostavne nabave roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti jednake ili manje od 15.000,00 eura bez PDV-a provode se izvan sustava Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: EOJN RH) ili uz dobrovoljno korištenje istog.
2. Postupci jednostavne nabave roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti veće od 15.000,00 eura bez PDV-a obvezno se provode isključivo putem modula za jednostavnu nabavu u EOJN RH.
3. Plan nabave i Registar ugovora obvezno sadrže sve predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 5.000,00 eura bez PDV-a.

Članak 4.

1. Postupke jednostavne nabave iz članka 3. stavka 1. ovog Pravilnika provodi svako upravno tijelo iz svoje nadležnosti izdavanjem narudžbenice i/ili sklapanjem ugovora.
2. Prije izdavanja narudžbenice ili sklapanja ugovora, Naručitelj će, kada je to moguće, istražiti tržište te prikupiti minimalno jednu ponudu relevantnog gospodarskog subjekta.

Članak 5.

1. Postupci procijenjene vrijednosti veće od 15.000,00 eura bez PDV-a provode se slanjem Poziva za dostavu ponuda putem modula jednostavne nabave na EOJN RH.
2. Za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti veće od 15.000,00 eura, a jednake ili manje od 25.000,00 eura bez PDV-a te radova procijenjene vrijednosti veće od 15.000,00 eura, a jednake ili manje od 45.000,00 eura bez PDV-a, Naručitelj šalje poziv za dostavu ponuda jednom ili više gospodarskih subjekata kroz modul jednostavne nabave na EOJN RH.
3. Za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti iznad 25.000,00 eura te radova iznad 45.000,00 eura bez PDV-a, Poziv za dostavu ponuda objavljuje se javno putem modula EOJN RH kako bi svi zainteresirani gospodarski subjekti mogli podnijeti ponudu.

Članak 6.

1. Iznimno od članka 5. stavka 3. ovoga Pravilnika, Naručitelj nije obvezan provesti postupak jednostavne nabave putem javne objave, već ga provodi putem modula jednostavne nabave EOJN RH:
   a) ako u prethodno provedenom postupku jednostavne nabave nije podnesena nijedna ponuda ili nijedna valjana ponuda, pod uvjetom da početni ugovorni uvjeti nisu bitno izmijenjeni;
   b) ako zbog objektivnih razloga predmet nabave može izvršiti, isporučiti ili pružiti samo određeni gospodarski subjekt, i to:
   1. ako je predmet nabave stvaranje ili stjecanje jedinstvenog umjetničkog djela ili umjetničke izvedbe;
   2. ako iz tehničkih razloga predmet nabave može isporučiti samo određeni gospodarski subjekt;
   3. ako je to nužno radi zaštite isključivih prava, uključujući prava intelektualnog vlasništva;
   c) ako postoji iznimna žurnost uzrokovana događajima koje Naručitelj nije mogao predvidjeti niti na njih utjecati.
2. Razlozi za primjenu iznimke iz stavka 1. ovoga članka navode se i obrazlažu u objavi u modulu jednostavne nabave EOJN RH.

Članak 7.

1. Postupke jednostavne nabave iz članka 5. ovog Pravilnika provode članovi stručnog povjerenstva Naručitelja koje imenuje odgovorna osoba Naručitelja za pojedini postupak nabave.
2. Povjerenstvo se sastoji od najmanje tri (3) člana od kojih najmanje jedan (1) mora imati važeći certifikat u području javne nabave.
3. Članovi povjerenstva ne moraju biti zaposlenici Naručitelja.
4. Povjerenstvo je dužno pripremiti poziv za dostavu ponuda, tehničke specifikacije, troškovnik, provesti postupak nabave, provesti pregled i ocjenu pristiglih ponuda, izvršiti provjeru postojanja sukoba interesa, sastaviti zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda te izraditi prijedlog odluke o odabiru ili poništenju.

Članak 8.

1. Poziv za dostavu ponuda sadrži podatke o Naručitelju, opis predmeta nabave (troškovnik/tehničke specifikacije), kriterij za odabir ponude, rok i način dostave ponude te uvjete sposobnosti ako su potrebni.
2. U pozivu na dostavu ponuda gospodarskim subjektima se može propisati obveza dostave jamstva za ozbiljnost ponude, jamstva za uredno ispunjenje ugovora o nabavi i/ili jamstva za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku, sukladno relevantnim odredbama ZJN.
3. Rok za dostavu ponuda ne smije biti kraći od pet (5) dana od dana slanja ili objave poziva za robu i usluge, odnosno osam (8) dana za radove.
4. U opravdanim slučajevima (iznimna žurnost i dr.) može se odrediti i kraći rok za dostavu ponuda, ako je kraći rok objektivno dovoljan za dostavu ponuda.

Članak 9.

Prije pokretanja postupaka nabave iz članka 5. ovog Pravilnika Naručitelj je dužan provesti i dokumentirati analizu tržišta u svrhu pravilnog određivanja procijenjene vrijednosti nabave i tehničkih specifikacija.

Članak 10.

1. Pisarnica je odgovorna za zakonito zaprimanje dijelova ponuda koji se dostavljaju odvojeno i vodi Upisnik o zaprimanju dijela/dijelova ponuda do roka za dostavu ponuda.
2. Otvaranje ponuda nije javno.
3. Naručitelj pravodobno zaprimljene ponude pregledava i ocjenjuje na temelju uvjeta i zahtjeva iz poziva na dostavu ponuda.
4. U postupku pregleda i ocjene ponuda, Naručitelj može gospodarskim subjektima uputiti zahtjev za pojašnjenje i/ili upotpunjavanje bilo kojeg dokumenta, ostavljajući im za to primjeren rok.
5. O provedenom postupku Naručitelj sastavlja zapisnik o otvaranju, pregledu i ocjeni ponuda.

Članak 11.

1. Kriterij za odabir ponude je najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda.
2. Ukoliko je kriterij odabira ekonomski najpovoljnija ponuda, osim cijene u obzir se može uzeti i kvaliteta, kvalifikacije stručnjaka, tehničke prednosti, estetske, funkcionalne i ekološke osobine, operativni troškovi, ekonomičnost, datum isporuke, rok isporuke ili izvršenja te drugi elementi te će Naručitelj u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda obrazložiti razloge odabira izabrane ponude.
3. Naručitelj uspoređuje cijene ponuda bez PDV-a.

Članak 12.

1. Postupak jednostavne nabave iz članka 5. ovog Pravilnika završava donošenjem odluke o odabiru najpovoljnije ponude ili odluke o poništenju postupka jednostavne nabave.
2. Naručitelj će poništiti postupak jednostavne nabave ukoliko postoje razlozi za poništenje postupka sukladno odredbama ZJN.
3. Odluku o odabiru/poništenju Naručitelj dostavlja ponuditeljima koji su sudjelovali u postupku nabave, tj. onim ponuditeljima koji su dostavili svoje ponude kroz modul jednostavne nabave EOJN RH, odnosno javnom objavom u modulu EOJN RH u slučaju postupka nabave iz članka 5. stavka 3. ovog Pravilnika.
4. Naručitelj u pozivu na dostavu ponuda određuje rok za donošenje odluke iz stavka 1. ovog članka.

Članak 13.

1. U postupcima jednostavne nabave iz članka 5. ovog Pravilnika, gospodarski subjekt koji ima ili je imao interes za dobivanje ugovora ima pravo izjaviti prigovor.
2. Prigovor se podnosi čelniku Naručitelja u pisanom obliku isključivo kroz EOJN RH u roku od tri (3) dana od dana dostave ili objave Poziva, ako se osporava dokumentacija o nabavi, odnosno u roku od tri (3) dana od dostave Obavijesti o odabiru ili poništenju, ako se prigovor ulaže na odluku o odabiru/poništenju.
3. O prigovoru odlučuje čelnik Naručitelja u roku od osam (8) dana od primitka prigovora. Podneseni prigovor odgađa nastavak postupka i potpisivanje ugovora do donošenja odluke čelnika Naručitelja.
4. Prilikom odlučivanja o prigovoru čelnik Naručitelja može odlučiti sljedeće: a) odbaciti prigovor ako nije pravodoban ili nije dopušten, b) odbiti prigovor kao neosnovan, c) prihvatiti prigovor i naložiti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, d) poništiti postupak jednostavne nabave ili njegov dio.
5. Odluka o prigovoru dostavlja se podnositelju prigovora kroz modul jednostavne nabave EOJN RH.
6. Protiv odluke čelnika Naručitelja donesene povodom prigovora žalba nije dopuštena.

7. U postupcima jednostavne nabave čija je procijenjena vrijednost manja ili jednaka 15.000,00 eura prigovor nije dopušten.

Članak 14.

1. Za sve postupke jednostavne nabave iznad 15.000,00 eura bez PDV-a obvezno se sklapa ugovor o jednostavnoj nabavi u pisanom obliku nakon izvršnosti odluke o odabiru.
2. Svi ugovori o jednostavnoj nabavi iznad 15.000,00 eura i njihove eventualne izmjene mogu biti potpisani kvalificiranim elektroničkim potpisom te službeno razmijenjeni kroz sustav EOJN RH.

Članak 15.

1. Ugovor o nabavi sklopljen u postupku jednostavne nabave može se izmijeniti tijekom njegova trajanja primjenjujući odgovarajuće odredbe članaka 315. do 321. ZJN, a osobito pazeći pritom da se time ne mijenja bitno predmet ugovora niti narušavaju načela javne nabave.

Članak 16.

Postupci jednostavne nabave pokrenuti prije stupanja na snagu ovoga Pravilnika dovršit će se prema odredbama Pravilnika o provođenju postupaka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti do 26.540,00 eura odnosno 66.360,00 eura („Službeno glasilo Grada Knina“, br. 21/22), sukladno članku 87. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, br. 48/26).

Članak 17.

1. Sve izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na isti način kao i ovaj Pravilnik.
2. Ovaj Pravilnik i sve njegove izmjene i dopune objavljuju se na internetskim stranicama naručitelja i u EOJN RH.
3. Datumom početka primjene ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o provođenju postupaka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti do 26.540,00 eura odnosno 66.360,00 eura („Službeno glasilo Grada Knina“, br. 21/22).

Članak 18.

1. Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Službenom glasilu Grada Knina“, a primjenjuje se od 1. rujna 2026. godine.

KLASA: 406-03/26-01/14
URBROJ: 2182-10-01-26-3
Knin, 27. srpnja 2026.

PREDSJEDNIK
Dario Škegro, bacc. ing. mech.

5.

Na temelju članka 35. stavka 1. točke 15. Statuta Grada Knina (“Službeno glasilo Grada Knina“, broj 3/21, 13/23 i 16/23) i članka 26., a u svezi s člankom 31. stavkom 2. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“, broj 4/21), Gradsko vijeće Grada Knina, na 14. sjednici održanoj 27. srpnja 2026.godine, donosi

R J E Š E N J E

o razrješenju i izboru člana Mandatnog povjerenstva Gradskog vijeća Grada Knina

1. ANTONIO KARAGA, izabrani vijećnik Gradskog vijeća Grada Knina, s danom 25. svibnja 2026. godine, razrješava se dužnosti predsjednika Mandatnog povjerenstva Gradskog vijeća Grada Knina.

2. U Mandatno povjerenstvo, umjesto imenovanog iz točke 1. ovog Rješenja, bira se GLORIA PENAVA, vijećnica Gradskog vijeća Grada Knina.

3. Ovo Rješenje stupa na snagu dan nakon objave u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 029-03/25-01/02
URBROJ: 2182-10-01-26-13
Knin, 27. srpnja 2026.

PREDSJEDNIK
Dario Škegro, bacc. ing. mech.

6.

Na temelju članka 35. stavka 1. točke 15. Statuta Grada Knina (“Službeno glasilo Grada Knina“, broj 3/21, 13/23 i 16/23) i članka 30., a u svezi s člankom 31. stavkom 2. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“, broj 4/21), Gradsko vijeće Grada Knina, na 14. sjednici održanoj 27. srpnja 2026.godine, donosi

R J E Š E N J E
o razrješenju i izboru člana Odbora za financije i Proračun Gradskog vijeća Grada Knina

1. ANTONIO KARAGA, izabrani vijećnik Gradskog vijeća Grada Knina, s danom 25. svibnja 2026. godine, razrješava se dužnosti člana Odbora za financije i Proračun Gradskog vijeća Grada Knina.

2. U Odbor za financije i Proračun, umjesto imenovanog iz točke 1. ovog Rješenja, bira se GLORIA PENAVA, vijećnica Gradskog vijeća Grada Knina.

3. Ovo Rješenje stupa na snagu dan nakon objave u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 029-03/25-01/05
URBROJ: 2182-10-01-26-6
Knin, 27. srpnja 2026.

PREDSJEDNIK
Dario Škegro, bacc. ing. mech.

7.

Na temelju članka 54. stavka 1. Zakona o ustanovama („Narodne novine“ broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19 i 151/22) i članka 35. stavka 1. točke 11. Statuta Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“, broj 3/21, 13/23 i 16/23), a u vezi s člankom 24. stavkom 1. podstavkom 3. Zakona o muzejima („Narodne novine“, broj 61/18, 98/19, 114/22 i 36/24), Gradsko vijeće Grada Knina, na 14. sjednici održanoj dana 27. srpnja 2026. godine, donosi

Z A K L J U Č A K
o prethodnoj suglasnosti na Prijedlog
Statutarne odluke o izmjenama Statuta Kninskog muzeja Knin

I. Daje se prethodna suglasnost na Prijedlog Statutarne odluke o izmjenama Statuta Kninskog muzeja Knin, koji je Upravno vijeće Kninskog muzeja Knin na 5. sjednici održanoj dana 2. srpnja 2026., utvrdilo Odlukom o usvajanju Prijedloga Statutarne odluke o izmjenama Statuta Kninskog muzeja Knin, KLASA: 612-05/26-04, URBROJ: 2182-10-15-02-26-12.

II. Ovaj Zaključak stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 612-05/26-01/01
URBROJ: 2182-10-01-26-3
Knin, 27. srpnja 2026.

PREDSJEDNIK
Dario Škegro, bacc. ing. mech.

8.

Na temelju članka 35., a u vezi s člankom 72. Statuta Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“, broj 3/21, 13/23 i 16/23), Gradsko vijeće Grada Knina, na 14. sjednici održanoj 27. srpnja 2026., donosi

ZAKLJUČAK
o usvajanju Izvješća o radu s Financijskim izvješćem za 2025. godinu
Kninskog muzeja Knin

1. Usvaja se Izvješće o radu s Financijskim izvješćem za 2024. godinu Kninskog muzeja Knin iz travnja 2025. godine, koje je usvojilo Upravno vijeće Kninskog muzeja Knin na 63. sjednici održanoj dana 28. srpnja 2025. Odlukom o usvajanju Izvješća o radu Kninskog muzeja za 2024. godinu, KLASA: 612-05/25-04, URBROJ: 2182-10-15-02-25-11 i Odlukom o načinu utroška ostvarenog viška prihoda koji se prenosi u 2025. godinu, KLASA: 612-05/25-04, URBROJ: 2182-10-15-02-25-12 te Odlukom o usvajanju Financijskog izvještaja za 2024. godinu te o raspodjeli rezultata poslovanja za period od 01. siječnja do 31. prosinca 2024. godine usvojenom na 59. sjednici Upravnog vijeća Kninskog muzeja Knin, KLASA: 612-05/25-04, URBROJ: 2182-10-15-02-25-02 od 30. siječnja 2025. godine.
2. Izvješće čini sastavni dio ovog Zaključka.
3. Ovaj Zaključak će se objaviti u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 400-04/26-01/20
URBROJ: 2182-10-01-26-3
Knin, 27. srpnja 2026.

PREDSJEDNIK
Dario Škegro, bacc. ing. mech.

Prilog 2. *Izvješće o radu s Financijskim izvješćem za 2024. godinu Kninskog muzeja Knin*

9.

Na temelju članka 35. Statuta Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“, broj 3/21, 13/23 i 16/23), a u svezi s Odlukom o davanju na upravljanje i korištenje nekretnina, koju je Gradsko vijeće Grada Knina donijelo na 5. sjednici održanoj dana 2. studenog 2021. („Službeno glasilo Grada Knina“ broj 13/21), Odlukom o davanju na upravljanje i korištenje nekretnina, koju je Gradsko vijeće Grada Knina donijelo na 11. sjednici održanoj dana 26. travnja 2022. („Službeno glasilo Grada Knina“ broj 10/22) te Odlukom o davanju na upravljanje i korištenje nekretnina, koju je Gradsko vijeće Grada Knina donijelo na 24. sjednici održanoj dana 10. srpnja 2023. („Službeno glasilo Grada Knina“ broj 10/23), Gradsko vijeće Grada Knina, na 14. sjednici održanoj 27. srpnja 2026. godine, donosi

ZAKLJUČAK
o usvajanju Izvješća o upravljanju nekretninama za 2025. godinu
Javne ustanove Lokalna razvojna agencija Matica

1. Usvaja se Izvješće o upravljanju nekretninama za 2025. godinu Javne ustanove Lokalna razvojna agencija Matica, KLASA: 406-06/26-01/1, URBROJ: 2182-10-20-01-26-1 iz ožujka 2026. godine, koje je prihvatilo Upravno vijeće Javne ustanove Lokalna razvojna agencija Matica na svojoj 46. sjednici održanoj dana 7. travnja 2026. godine Zaključkom o prihvaćanju Izvješća o upravljanju nekretninama Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica za 2025. godinu, KLASA: 406-06/26-01/1, URBROJ: 2182-10-20-01-26-2.

2. Izvješće čini sastavni dio ovog Zaključka.

3. Ovaj Zaključak će se objaviti u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 400-04/26-01/17
URBROJ: 2182-10-01-26-3
Knin, 27. srpnja 2026.

PREDSJEDNIK
Dario Škegro, bacc. ing. mech.

Prilog 3. *Izvješće o upravljanju nekretninama za 2025. godinu*
Javne ustanove Lokalna razvojna agencija Matica

10.

Na temelju članka 35., a u vezi s člankom 72. Statuta Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“, broj 3/21, 13/23 i 16/23), Gradsko vijeće Grada Knina, na 14. sjednici održanoj 27. srpnja 2026., donosi

ZAKLJUČAK
o usvajanju Izvještaja o radu za 2025. godinu s Financijskim izvještajem
Javne ustanove Lokalna razvojna agencija Matica

1. Usvaja se Izvještaj o radu Javne ustanove Lokalna razvojna agencija Matica za 2025. godinu, KLASA: 007-04/26-03/1, URBROJ: 2182-10-20-01-26-1 iz ožujka 2026., s Financijskim

izvještajem, a koje je usvojilo Upravno vijeće Javne ustanove Lokalna razvojna agencija Matica na 46. sjednici održanoj dana 7. travnja 2026. godine Zaključkom o prihvaćanju Izvještaja o radu Javne ustanove Lokalna razvojna agencija Matica za 2025. godinu (razdoblje od 1.1.2025. – 31.12.2025.), KLASA: 007-04/26-03/1, URBROJ: 2182-10-20-01-26-2.

2. Izvješće čini sastavni dio ovog Zaključka.

3. Ovaj Zaključak će se objaviti u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 400-04/26-01/16
URBROJ: 2182-10-01-26-3
Knin, 27. srpnja 2026.

PREDSJEDNIK
Dario Škegro, bacc. ing. mech.

Prilog 4. *Izvještaj o radu Javne ustanove Lokalna razvojna agencija Matica za 2025. godinu*

11.

Na temelju članka 35., a u vezi s člankom 72. Statuta Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“, broj 3/21, 13/23 i 16/23), Gradsko vijeće Grada Knina, na 14. sjednici održanoj 27. srpnja 2026., donosi

ZAKLJUČAK
o usvajanju Godišnjeg izvješća o realizaciji odgojno-obrazovnog rada u 2025. godini s Financijskim izvješćem Dječjeg vrtića CVRČAK Knin

1. Usvaja se Godišnje izvješće o realizaciji odgojno-obrazovnog rada u 2025. godini s Financijskim izvješćem Dječjeg vrtića CVRČAK Knin, KLASA: 601-05-01/26-01/1, URBROJ: 2182-10-13-01-26-1 od 25. veljače 2026., koje je usvojilo Upravno vijeće Dječjeg vrtića CVRČAK Knin na 7. sjednici održanoj dana 8. travnja 2026. godine Odlukom o usvajanju Godišnjeg izvješća o realizaciji odgojno-obrazovnog rada u 2025. godini, KLASA: 601-01-01/26-02/1, URBROJ: 2182-10-13-02-26-2 i Odlukom o usvajanju Financijskog izvješća za 2025. godinu, KLASA: 400-04-01/26-02/2, URBROJ: 2182-10-13-02-26-1.

2. Izvješće čini sastavni dio ovog Zaključka.

3. Ovaj Zaključak će se objaviti u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 400-04/26-01/19
URBROJ: 2182-10-01-26-3
Knin, 27. srpnja 2026.

PREDSJEDNIK
Dario Škegro, bacc. ing. mech.

Prilog 5. *Godišnje izvješće o realizaciji odgojno-obrazovnog rada u 2025. godini s Financijskim izvješćem Dječjeg vrtića CVRČAK Knin*

12.

Na temelju članka 35., a u vezi s člankom 72. Statuta Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“, broj 3/21, 13/23 i 16/23), Gradsko vijeće Grada Knina, na 14. sjednici, održanoj 27. srpnja 2026., donosi

ZAKLJUČAK

o usvajanju Izvještaja o radu za 2025. godinu s Financijskim izvještajem Narodne knjižnice - Knin

1. Usvaja se Izvještaj o radu za 2025. godinu s Financijskim izvještajem Narodne knjižnice - Knin, KLASA: 612-04/26-01/10, URBROJ: 2182-10-14-26-1 od 15. lipnja 2026. godine.
2. Izvješće čini sastavni dio ovog Zaključka.
3. Ovaj Zaključak će se objaviti u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 400-04/26-01/14
URBROJ: 2182-10-01-26-3
Knin, 27. srpnja 2026.

PREDSJEDNIK
Dario Škegro, bacc. ing. mech.

Prilog 6. *Izvještaj o radu za 2025. godinu s Financijskim izvještajem Narodne knjižnice - Knin*

13.

Na temelju članka 35., a u vezi s člankom 72. Statuta Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“, broj 3/21, 13/23 i 16/23), Gradsko vijeće Grada Knina, na 14. sjednici održanoj 27. srpnja 2026., donosi

ZAKLJUČAK
o usvajanju Izvješća o radu s Financijskim izvješćem za 2025. godinu Pučkog otvorenog učilišta Knin

1. Usvaja se Izvješće o radu s Financijskim izvješćem za 2025. godinu Pučkog otvorenog učilišta Knin, KLASA: 007-02/26-01/02, URBROJ: 2182-1-39-01-26-3 od 2. veljače 2026. godine, koje je usvojilo Upravno vijeće Pučkog otvorenog učilišta Knin na 4. sjednici održanoj dana 2. veljače 2026. godine Odlukom o usvajanju Izvješća o radu Pučkog otvorenog učilišta za 2025. godinu, KLASA: 007-02/26-01/02, URBROJ: 2182-1-39-01-26-4 i Odlukom o usvajanju Financijskog izvješća Pučkog otvorenog učilišta Knin za period od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2025. godine, KLASA: 007-02/26-01/02, URBROJ: 2182-1-39-01-26-5.
2. Izvješće čini sastavni dio ovog Zaključka.
3. Ovaj Zaključak će se objaviti u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 400-04/26-01/15
URBROJ: 2182-10-01-26-3
Knin, 27. srpnja 2026.

PREDSJEDNIK
Dario Škegro, bacc. ing. mech.

Prilog 7. *Izvješće o radu s Financijskim izvješćem za 2025. godinu Pučkog otvorenog učilišta Knin*

14.

Na temelju članka 35., a u vezi s člankom 72. Statuta Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“, broj 3/21, 13/23 i 16/23), Gradsko vijeće Grada Knina, na 14. sjednici održanoj 27. srpnja 2026., donosi

ZAKLJUČAK
o usvajanju Izvješća o radu Javne vatrogasne postrojbe Grada Knina za 2025. godinu s Financijskim izvješćem

1. Usvaja se Izvješće o radu Javne vatrogasne postrojbe Grada Knina za 2025. godinu s Financijskim izvješćem, koje je usvojilo Vatrogasno vijeće Javne vatrogasne postrojbe Grada Knina na sjednici održanoj 26. veljače 2026. godine Odlukom o usvajanju Izvješća o radu Javne vatrogasne postrojbe Grada Knina za 2025. godinu, Broj: 03-01-26 i Odlukom o usvajanju Financijskog izvješća i raspodjeli rezultata poslovanja Javne vatrogasne postrojbe Grada Knina za 2025. godinu, Broj: 03-02-26.
2. Izvješće čini sastavni dio ovog Zaključka.
3. Ovaj Zaključak će se objaviti u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 400-04/26-01/13
URBROJ: 2182-10-01-26-3
Knin, 27. srpnja 2026.

PREDSJEDNIK
Dario Škegro, bacc. ing. mech.

Prilog 8. *Izvješće o radu Javne vatrogasne postrojbe Grada Knina za 2025. godinu s Financijskim izvješćem*

15.

Na temelju članka 35., a u vezi s člankom 72. Statuta Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“, broj 3/21, 13/23 i 16/23), Gradsko vijeće Grada Knina, na 14. sjednici održanoj 27. srpnja 2026., donosi

ZAKLJUČAK
o usvajanju Izvješća o radu s Financijskim izvješćem za 2025. godinu Vijeća srpske nacionalne manjine Grada Knina

1. Usvaja se Izvješće o radu s Financijskim izvješćem za 2025. godinu Vijeća srpske nacionalne manjine Grada Knina iz siječnja 2026. godine, koje je usvojila Skupština Vijeća srpske nacionalne manjine Grada Knina na 8. sjednici održanoj 28. siječnja 2026. godine Odlukom o usvajanju Izvješća o radu Vijeća srpske nacionalne manjine Grada Knina za 2025. godinu i Odlukom o usvajanju Financijskog izvješća i raspodjeli rezultata poslovanja Vijeća srpske nacionalne manjine Grada Knina za period od 1. siječnja do 31. prosinca 2025. godine.
2. Izvješće čini sastavni dio ovog Zaključka.
3. Ovaj Zaključak će se objaviti u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 400-04/26-01/18
URBROJ: 2182-10-01-26-3
Knin, 27. srpnja 2026.

PREDSJEDNIK
Dario Škegro, bacc. ing. mech.

Prilog 9. *Izvješće o radu s Financijskim izvješćem za 2025. godinu Vijeća srpske nacionalne manjine Grada Knina*

I. GRADONAČELNIK

16.

Na temelju članka 49. stavka 1. točke 35. Statuta Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“ broj 3/21, 13/23 i 16/23) i članka 7. Odluke o uključenju u akciju „Gradovi i općine – prijatelji djece“ („Službeno glasilo grada Knina“ broj 3/15), gradonačelnik Grada Knina, donosi

ODLUKU
o imenovanju članova Gradskog koordinacijskog odbora Grada Knina za provedbu Akcije „Gradovi i općine – prijatelji djece“

I.

Ovom Odlukom, u Gradski koordinacijski odbor Grada Knina za provedbu Akcije „Gradovi i općine – prijatelji djece“ , imenuju se:

- za predsjednika Marko Pehar
- za članove:
  - Mara Barić
  - Marija Stojanović
  - Marija Dujmić
  - Nataša Sekulić Zubanović
  - Glorija Ljubas-Pinjuh
  - Ivan Sorić
  - Sandra Žulj Cigić
  - Spomenka Martić.

II.

Koordinacijski odbor iz točke I. ove Odluke zadužen je za koordiniranje svih aktivnosti prema pravilima Akcije „Gradovi i općine – prijatelji djece“.

III.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o imenovanju članova Gradskog koordinacijskog odbora Grada Knina za uključenje u Akciju „Gradovi i općine – prijatelji djece“ („Službeno glasilo Grada Knina“ broj 3/18 i 14/21).

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljena u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 029-04/26-01/3
URBROJ: 2182-10-02-26-1
Knin, 24. srpnja 2026.

GRADONAČELNIK
Marijo Ćaćić, univ. mag. oec.

17.

Gradonačelnik Grada Knina, na temelju članka 4. stavka 3. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 86/08, 61/11, 04/18, 112/19, 17/25) i po prijedlogu pročelnice Upravnog odjela za lokalnu samoupravu i društvene djelatnosti (KLASA: 024-02/26-01/3, URBROJ: 2182-10-03-26-5 od 23. srpnja 2026.), donosi

PRAVILNIK
o izmjenama i dopuni Pravilnika o unutarnjem redu upravnih tijela Grada Knina

Članak 1.

U Pravilniku o unutarnjem redu upravnih tijela Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina“, broj 6/26), u članku 21. iza riječi: “ dva mjeseca od stupanja“ riječi: „od stupanja“ brišu se.

Članak 2.

U Unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta upravnih tijela u tabelarnom prikazu Upravnog odjela za lokalnu samoupravu i društvene djelatnosti:

- naziv radnog mjesta pod rednim brojem 4. „Administrativni tajnik“ mijenja se i glasi: „Referent za administrativne i tajničke poslove“,
- naziv radnog mjesta pod rednim brojem 5. „Administrativni referent“ mijenja se i glasi: „Referent za administrativne poslove“,
- iz naziva radnog mjesta pod rednim brojem 6. „Upravni referent za poslove pisarnice“ riječ: „upravni“ briše se,
- iz naziva radnog mjesta pod rednim brojem 7. „Upravni referent za poslove pismohrane“ riječ: „upravni“ briše se, a u standardnim mjerilima tog radnog mjesta, u rubrici stručnog znanja riječ: „ekonomske“ zamjenjuje se riječju: „tehničke“,
- u standardnim mjerilima za radna mjesta pod rednim brojevima 11., 12., 13. i 14. naziv rubrike: „složenost poslova“ mijenja se i glasi: „stručno znanje“, naziv rubrike: „samostalnost u radu“ mijenja se i glasi: „složenost poslova“ te se iz naziva rubrike: „stupanj odgovornosti i utjecaj na donošenje odluka“ riječi: „i utjecaj na donošenje odluka“ brišu,
- u standardnim mjerilima za radno mjesto pod rednim brojem 12. Domar, u rubrici stručnog znanja, iza postojećeg uvjeta dodaje se još jedan stručni uvjet: „osposobljenost za rukovatelja / ložača centralnog grijanja“.

Članak 3.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu prvog dana od dana objave u „Službenom glasilu Grada Knina“.

KLASA: 024-02/26-01/3
URBROJ: 2182-10-02-26-6
Knin, 23. srpnja 2026.

GRADONAČELNIK
Marijo Ćaćić, univ. mag. oec.

Izdavač: GRAD KNIN, dr. Franje Tuđmana 2, 22300 Knin
Uredništvo: Marko Pehar, Sanda Petrović Brnić, Tatjana Plavčić
tel: 022/664-410
e-pošta: grad@knin.hr, *web:* www.knin.hr
Tisak: Grad Knin

Prilog 1. Strategija zelene urbane obnove Grada Knina (2026. – 2031.)

Strategija zelene urbane obnove Grada Knina

Naručitelj:	**Grad Knin, dr. Franje Tuđmana 2, 22300**	
Projekt izradio:	**Eko Menadžment d.o.o., za zaštitu okoliša, Vinkovci**	
Naziv projekta:	**Strategija zelene urbane obnove Grada Knina**	
Broj dokumenta:	**52-2025 - ver.1**	
Datum	**Lipanj 2026.**	
Voditelj projekta:	**Ivica Cvrlje, struč.spec.ing.sec.**	
Suradnici:	**Davor Lamešić, mag.ing.agr.**	
	Vlatka Papić, mag.ing.min.	
	Jela Jelić, mag.ing.prosp.arch.	

Lipanj 2026.

SADRŽAJ:

1. Uvod ... 10

1.1. Zelena infrastruktura ... 11

1.2. Kružno gospodarstvo ... 12

1.3. Zakonodavni okvir ... 12

2. Poveznica na programe ZI i KG i NPOO ... 15

2.1. Program razvoja zelene infrastrukture (ZI) ... 15

2.2. Program kružnog gospodarenja (KG) ... 15

2.3. Nacionalni plan oporavka i otpornosti (NPOO) ... 16

3. Srednjoročna vizija razvoja ... 17

3.1. Razvojne potrebe ... 19

3.2. Potencijali ... 22

4. Osnovna obilježja područja obuhvata ... 24

4.1. Političko-teritorijalni ustroj Grada ... 24

4.2. Demografska obilježja ... 27

4.3. Reljefna obilježja ... 30

4.3.1. Geologija ... 30

4.3.2. Hipsometrija ... 33

4.3.3. Pokrov i namjena zemljišta ... 34

4.4. Klimatska obilježja ... 36

4.5. Opasnost i rizik od poplava ... 38

5. Analiza ulaznih podataka povezanih s temom zelene urbane obnove ... 41

5.1. Analiza prostorno-planskih dokumenata ... 41

5.2. Analiza strateških dokumenata ... 60

5.3. Povijesna analiza ... 61

5.4. Analiza baza podataka zelenih površina 67
5.5. Analiza toplinskih otoka 86
5.6. Vode i vodna tijela 89
5.7. Analiza tla 93
5.8. Društveno-gospodarska analiza 94
5.9. Vizualno – strukturna analiza 101
5.10. Anketni upitnik 103
5.10.1. Rezultati istraživanja 103
5.10.2. Zaključak 125
5.11. Analiza ulaganja u pojedinačne elemente ZI i KG kroz gradski proračun 126
6. Model kružnog gospodarenja prostorom i zgradama 127
7. Područja pogodna za urbanu preobrazbu i/ili urbanu sanaciju 139
8. Izrada SWOT analize 174
9. Strateški okvir 181
10. Horizontalna načela 230
10.1. Promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i zabrana diskriminacije ... 230
10.2. Pristupačnost za osobe s invaliditetom 231
10.3. Održivi razvoj 231
10.4. Načela dobrog upravljanja 232
11. Pokazatelji, indikativni i financijski plan i terminski plan provedbe 234
12. Popis literature i izvora 249

POPIS TABLICA:

Tablica 1. Broj stanovnika po naseljima na području Grada Knina prema Popisu iz 2011. i 2021. (Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis 2011. i 2021.) 27
Tablica 2. Analiza demografskih promjena Grada Knina 2011. - 2021. (Izvor: DZS, Gradovi i općine u statistici)..... 28
Tablica 3. Sastav stanovništva prema dobi (Izvor: DZS, Popis 2021.)..... 29
Tablica 4. Prikaz mjesečnih srednjih, maksimalnih i minimalnih temperatura zraka na meteorološkoj postaji Knin 1949. – 2024. (Izvor: DHMZ) 37
Tablica 5. Srednje mjesečne količine oborina na meteorološkoj postaji Knin (1949. - 2024.) (Izvor: DHMZ)..... 37
Tablica 6. Kulturna dobra na području Grada Knina (Izvor: Registar kulturnih dobara RH). 57
Tablica 7. Stanišni tipovi na području Grada Knina (Izvor: MZOZT) 67
Tablica 8. Popis ugroženih i/ili rijetkih stanišnih tipova zastupljenih na području Grada Knina (Izvor: Pravilnik o popisu stanišnih tipova i karti staništa, NN 27/21, 101/22)..... 78
Tablica 9. Površina ARKOD parcela (ha) na području Grada Knina (Izvor: ARKOD baza). 84
Tablica 10. Vodna tijela na području Grada Knina (Izvor: Izvadak iz Registra vodnih tijela) 89
Tablica 11. Ulaganja u pojedinačne elemente ZI i KG kroz gradski proračun u razdoblju 2022. – 2025. godine..... 126
Tablica 12. Kriteriji odabira i vrednovanje lokacije u okviru razvoja zelene infrastrukture – k.č.br. 1820 k.o. Knin..... 143
Tablica 13. Kriteriji odabira i vrednovanje lokacije u okviru razvoja zelene infrastrukture – k.č.br. 5811/1, 5822, 5821, 5820, 5811/2, 5819, 5818, 5817, 5816, 5815, 5814, 5813, 5812 k.o. Knin..... 147
Tablica 14. Kriteriji odabira i vrednovanje lokacije u okviru razvoja zelene infrastrukture – k.č.br. 4222/3 k.o. Knin..... 154
Tablica 15. Kriteriji odabira i vrednovanje lokacije u okviru razvoja zelene infrastrukture – k.č.br. 2148, 2150/2, 2227 k.o. Kninsko polje 159
Tablica 16. Kriteriji odabira i vrednovanje lokacije u okviru razvoja zelene infrastrukture – k.č.br. 4332/1 k.o. Knin..... 166
Tablica 17. Kriteriji odabira i vrednovanje lokacije u okviru razvoja zelene infrastrukture – Prostorni obuhvat bivše vojarne "Krka" Knin 171

Tablica 18. SWOT analiza 179
Tablica 19. Prikaz strateških i posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti 184

POPIS SLIKA:

Slika 1. Teritorijalno-politički ustroj Šibensko-kninske županije i položaj Grada Knina (Izvor: OSM, DGU) 25
Slika 2. Teritorijalno-politički ustroj Grada Knina (Izvor: OSM, DGU) 26
Slika 3. Osnovna geološka karta Grada Knina (Izvor: Hrvatski geološki institut) 31
Slika 4. Karta zoniranja rizika od klizišta Republike Hrvatske s označenom lokacijom Grada Knina (Izvor: www.pri-mjer.hr, uz obradu autora) 32
Slika 5. Hipsometrijska obilježja reljefa Grada Knina (Izvor: OSM, DGU, Copernicus global DSM 30) 34
Slika 6. CORINE Land COVER 2018. Grada Knina (Izvor: Geoportal NIPP) 35
Slika 7. Geografska raspodjela klimatskih tipova u Hrvatskoj s označenom lokacijom Grada Knina (Izvor: Šegota i Filipčić, 2003, uz obradu autora) 36
Slika 8. Karta opasnosti od poplava po vjerojatnosti pojavljivanja za Grad Knin (Izvor: Geoportal NIPP) 39
Slika 9. Karta područja sa potencijalno značajnim rizicima od poplava za Grad Knin (Izvor: Geoportal NIPP) 40
Slika 10. Korištenje i namjena prostora Grada Knina (Izvor: IV. Izmjene i dopune PPUG Knina) 44
Slika 11. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina (Izvor: I. Izmjene i dopune DPU „Novo naselje“ - Golubić) 49
Slika 12. Korištenje i namjena površina (Izvor: Urbanistički plan uređenja "Više sv. Jakova" u Kninu) 50
Slika 13. Korištenje i namjena površina (Izvor: Urbanistički plan uređenja „Kod doma u Vrpolju“ u Kninu) 51
Slika 14. Korištenje i namjena površina (Izvor: Urbanistički plan uređenja "Neizgrađeni dio gospodarske zone Lužine – I1 – (Preparandija)" 52
Slika 15. Korištenje i namjena prostora (Izvor: Urbanistički plan uređenja „Ex vojarna Krka“) 54
Slika 16. Ekološka mreža (Izvor: Geoportal NIPP, MZOZT) 56
Slika 17. Kulturna baština Grada Knina (Izvor: DGU) 59

Slika 18. Državni kolodvor u Kninu 1911. godine (Izvor: Arhiva fotografija) 65
Slika 19. Karta kopnenih nešumskih staništa Grada Knina (Izvor: MZOZT) 80
Slika 20. Karta šuma i visokih drvenastih vegetacija (Izvor: Geoportal NIPP) 82
Slika 21. Toplinski otoci Grada Knina (Izvor: DGU, USGS Earth Explorer) 88
Slika 22. Površinska vodna tijela na području Grada Knina (Izvor: Hrvatske vode, Plan upravljanja vodnim područjima do 2027.) 91
Slika 23. Podzemno vodno tijelo na području Grada Knina (Izvor: Geoportal NIPP) 92
Slika 24. Pedološka karta Grada Knina (Izvor: https://pedologija.com.hr/) 93
Slika 25. Vizualno-strukturna analiza Grada Knina 102
Slika 26. Spol ispitanika 104
Slika 27. Dob ispitanika 104
Slika 28. Razina obrazovanja 105
Slika 29. Status zaposlenja 106
Slika 30. Razina upoznatosti s pojmom zelene infrastrukture 107
Slika 31. Poznavanje pojma kružne ekonomije 107
Slika 32. Poznavanje pojma ugljični otisak 108
Slika 33. Poznavanje prilagodbe klimatskim promjenama 109
Slika 34. Poznavanje pojma toplinski otoci 110
Slika 35. Rezultati pitanja: "Znate li na koji način u kućanstvu možete pridonijeti ublažavanju klimatskih promjena?" 111
Slika 36. Rezultati pitanja: "Koristite li neke mjere prilagodbe klimatskim promjenama u svom kućanstvu?" 111
Slika 37. Poznavanje pojma bioraznolikost 113
Slika 38. Rezultati pitanja: "Znate li što je NATURA 2000?" 114
Slika 39. Rezultati pitanja: "Koliko Vam znači dodatna edukacija u vezi kružne ekonomije?" 115
Slika 40. Rezultati pitanja: "Koliko Vam znači dodatna edukacija u vezi zelene infrastrukture i rješenja temeljenih na prirodi (NBS)?" 115
Slika 41. Stupanj zadovoljstva građana količinom i stanjem zelenih površina u Gradu Kninu 116
Slika 42. Korištenje zelenih površina u Gradu Kninu 117
Slika 43. Učestalost korištenja javnih zelenih i vodenih površina u Kninu 119
Slika 44. Razina zadovoljstva ispitanika s uređenjem i opremljenošću dječjih igrališta 120

Slika 45. Razina zadovoljstva ispitanika s čistoćom javnih površina 121
Slika 46. Zadovoljstvo urbanim skladom i vizualnim izgledom Grada Knina 122
Slika 47. Očekivanja poboljšanja kvalitete života uvođenjem zelene infrastrukture 122
Slika 48. Očekivanja o utjecaju kružne ekonomije na smanjenje otpada i povećanje reciklaže 123
Slika 49. Očekivanja o utjecaju zelene infrastrukture na zdravlje i dobrobit stanovnika 124
Slika 50. Očekivanja o utjecaju zelene infrastrukture na dostupnost rekreacijskih mogućnosti 125
Slika 51. Kartografski prikaz zgrade autobusnog kolodvora 130
Slika 52. Kartografski prikaz centra za posjetitelje Krčić 131
Slika 53. Kartografski prikaz doma za starije 133
Slika 54. Kartografski prikaz zgrade muzeja 134
Slika 55. Kartografski prikaz zgrade veleučilišta 135
Slika 56. Kartografski prikaz zgrade Hostela 136
Slika 57. Kartografski prikaz zgrade Centra za vode Krša 137
Slika 58. Kartografski prikaz zgrade Pučko otvoreno učilište 138
Slika 59. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 1820, k.o. Knin 144
Slika 60. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 1820, k.o. Knin 145
Slika 61. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 5811/1, 5811/2, 5812, 5813, 5814, 5815, 5816, 5817, 5818, 5819, 5820, 5821, 5822, k.o. Knin 150
Slika 62. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 5811/1, 5811/2, 5812, 5813, 5814, 5815, 5816, 5817, 5818, 5819, 5820, 5821, 5822, k.o. Knin 151
Slika 63. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 5811/1, 5811/2, 5812, 5813, 5814, 5815, 5816, 5817, 5818, 5819, 5820, 5821, 5822, k.o. Knin 151
Slika 64. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 5811/1, 5811/2, 5812, 5813, 5814, 5815, 5816, 5817, 5818, 5819, 5820, 5821, 5822, k.o. Knin 152
Slika 65. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 4222/3, k.o. Knin 156
Slika 66. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 4222/3, k.o. Knin 157
Slika 67. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 2150/2, 2227, 2148, k.o. Knisko polje 162
Slika 68. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 2150/2, 2227, 2148, k.o. Knisko polje 162
Slika 69. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 2150/2, 2227, 2148, k.o. Knisko polje 163
Slika 70. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 4332/1, k.o. Knin 168

Slika 71. Sustav akata strateškog planiranja u RH (Priručnik o strateškom planiranju, 2020.) 181

1. Uvod

Strategija zelene urbane obnove je strateška podloga od značaja za jedinice lokalne samouprave, koja se odnosi na ostvarenje ciljeva razvoja zelene infrastrukture, integraciju NBS rješenja[1], unaprjeđenje kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, ostvarenje ciljeva energetske učinkovitosti, prilagodbe klimatskim promjenama i jačanje otpornosti na rizike. Ona obuhvaća opsežnu analizu zelenih i drugih otvorenih prostora na području Grada Knina, odnosno elemenata zelene infrastrukture. Osim navedenog, obuhvaća i analizu objekata, kao potencijalnih elemenata za primjenu načela kružnog gospodarenja prostorom i zgradama. Takva analiza predstavlja temelj za donošenje strateških odluka usmjerenih ka njihovom sustavnom unaprjeđenju, zaštiti te daljnjem upravljanju.

Strategija definira srednjoročnu viziju razvoja jedinice lokalne samouprave, koja služi kao jasan vodič za odabir ciljeva i postupaka djelovanja te se u pravilu donosi za razdoblje od 5 do 10 godina. Ona doprinosi razvoju prostora i zajednice u skladu s okruženjem i društvenim potrebama. Razvoj ostvaren na takav način doprinosi štedljivoj upotrebi resursa, što omogućava dugoročnu održivost, uporabu obnovljivih izvora energije, što omogućava smanjenje zagađenja, potrošnje prirodnih resursa, poticanje održivih oblika prijevoza, održivih oblika gradnje, što dovodi do održavanja ekosustava, te osiguranja javnog prostora za društveni život unutar zajednice. Strategija zelene urbane obnove dokument je koji potiče planiranje kroz uključivanje šire zajednice u donošenje odluka o razvoju javnog prostora. Razvoj prostora na takav način potiče stvaranje zajednica koje su inkluzivne, pravedne, otporne na promjene, ali isto tako i stvara prostor zelene infrastrukture u potpunosti prilagođen potrebama zajednice čime se stvara zadovoljstvo i sklad unutar iste.

Strategija zelene urbane obnove temelji se na konceptima održivog razvoja, zelene infrastrukture i kružnog gospodarstva, kao i na zakonodavnom okviru koji regulira ove pojmove. Strategija uključuje povezivanje s programima zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja, srednjoročnu viziju razvoja, te definiciju potreba i potencijala za razvoj. Osim toga, obuhvaća osnovne karakteristike područja, analizu podataka o zelenoj urbanoj obnovi, kružnom gospodarenju

[1] NBS rješenja su akcije za zaštitu, očuvanje, obnovu, održivo korištenje i upravljanje prirodnim ili modificiranim kopnenim, slatkovodnim, obalnim i morskim ekosustavima koje učinkovito i prilagodljivo odgovaraju na društvene, ekonomske i okolišne izazove, dok istovremeno pružaju dobrobit ljudima, okolišnu otpornost te koristi za biološku raznolikost.

prostorom i zgradama, kao i identifikaciju područja pogodnih za urbanu transformaciju ili sanaciju. SWOT analiza (snage, slabosti, prilike i prijetnje) pruža uvid u planiranje zelene infrastrukture i neiskorištenih javnih površina. Strategija također predlaže okvir za zelenu urbanu obnovu, horizontalna načela, indikativni financijski plan i raspored provedbe. Kroz ovaj pristup definiraju se osnovni koncepti i analiziraju prirodni i antropogeni čimbenici koji utječu na zelenu infrastrukturu i kružno gospodarstvo, kako bi se dobili ključni podaci za izradu vizije i zaključaka, te definiranje aktivnosti i projekata koji će pridonijeti održivom prostornom planiranju.

Pri izradi Strategije zelene urbane obnove korišten je kabinetski i terenski rad, te konzultacije koje se mogu opisati kao radni postupci. Kabinetski rad obuhvaća izradu slikovnih, odnosno kartografskih GIS podloga i podataka, analizu zakonske, razvojne, strateške, prostorne i planske literature, analizu javnog mišljenja stanovnika jedinice lokalne samouprave i drugo. Terensko istraživanje obuhvatilo je terenski obilazak lokacija i bilježenje karakteristika i stanja prostora. Kako bi se izradila Strategija zelene urbane obnove kreirana je radna skupina koja je sudjelovala u izradi Strategije, odnosno u konzultacijama. Radna skupina pružila je ključne informacije vezane za problematiku i potrebe na razini jedinice lokalne samouprave, te je sudjelovala u elaboriranju potencijalnih projekata vezanih za zelenu urbanu obnovu.

1.1. Zelena infrastruktura

Zelena infrastruktura predstavlja prirodna rješenja kojima jedinice lokalne samouprave odgovaraju na različite klimatske izazove. Zelena infrastruktura objedinjuje različite okolišne elemente koji doprinose snižavanju temperature u prostoru, odnosno redukciji urbanih toplinskih otoka, unaprjeđenju kvalitete zraka, povećanju bioraznolikosti, upravljanju oborinskim vodama kroz povećanje apsorpcijskog kapaciteta i slično. Samo neki od primjera su parkovna infrastruktura, zeleni krovovi, vertikalni zeleni zidovi, uređenje slivova za oborinske vode, mali urbani vrtovi, itd. Europska komisija zelenu infrastrukturu opisuje kao „uspješno provjeren alat koji pruža okolišnu, ekonomsku i društvenu dobrobit kroz prirodna rješenja, a koja pomažu umanjiti ovisnost o sivoj infrastrukturi, koja je najčešće daleko skuplja za izvođenje i održavanje“. Zelena infrastruktura zajedno s konceptom kružnog gospodarstva naglasak stavlja na „brownfield“, odnosno postindustrijska područja.

1.2. Kružno gospodarstvo

Trenutno gospodarstvo zasniva se na linearnom modelu koji počiva na pretpostavci kontinuiranog rasta. Navedeni linearni model podrazumijeva stalnu opskrbu prirodnim resursima što uzrokuje dugoročnu neodrživost tog modela. Osim toga, navedeni model uzrokuje velike količine otpada koji negativno utječu na okoliš i ljudsko zdravlje. Kao alternativa takvom sustavu, odnosno kao rješenje postojećih problema nameće se kružno gospodarstvo. Kružno gospodarstvo sustav je proizvodnje i potrošnje koji omogućava održivu uporabu prirodnih resursa putem oporabe. Takav sustav omogućava ponovnu uporabu otpada kroz recikliranje i obnovu. Recikliranjem otpada stvaraju se novi proizvodi i materijali, što smanjuje potrebu za eksploatacijom prirodnih resursa, a ujedno smanjuje količinu otpada, ekološki otisak i ovisnost o ograničenim resursima.

1.3. Zakonodavni okvir

Zakonodavni okvir koji se nalazi u vezi sa zelenom infrastrukturom i kružnim gospodarenjem:

Zakon o zaštiti prirode ("Narodne novine" br. 80/13., 15/18., 14/19., 127/19., 155/23.). Ovim se Zakonom uređuje sustav zaštite i cjelovitog očuvanja prirode i njezinih dijelova te druga pitanja s tim u vezi. Priroda je u smislu ovoga Zakona sveukupna bioraznolikost, krajobrazna raznolikost i georaznolikost. Zaštita krajobraza podrazumijeva planiranje i provedbu mjera kojima se sprječavaju neželjene promjene, narušavanje ili uništavanje značajnih i karakterističnih obilježja krajobraza, uključujući i ona koja se na temelju svoje linearne i kontinuirane strukture i funkcije bitna za migraciju, širenje i genetsku razmjenu vrsta, njihove raznolikosti, iznimnosti i kulturnih vrijednosti te omogućavanje održivih multifunkcionalnih i/ili tradicionalnih načina korištenja krajobraza. Zaštita krajobraza temelji se na razvrstavanju krajobraza prema njihovim prirodnim i/ili stvorenim obilježjima u krajobrazne tipove te strukturiranju međusobno povezanih i multifunkcionalnih mreža zelene/krajobrazne infrastrukture na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Zakon o gradnji ("Narodne novine" br. 155/25). Ovim se Zakonom uređuje projektiranje, građenje, uporaba i održavanje građevina te provedba upravnih i drugih postupaka s tim u vezi radi osiguranja zaštite i uređenja prostora u skladu s propisima koji uređuju prostorno uređenje te osiguranja temeljnih zahtjeva za građevinu i drugih uvjeta propisanih za građevine ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona i posebnim propisima. Zakonom o

gradnji definirano je donošenje Programa razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine kojim se razrađuju ciljevi i mjere za razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima radi uspostave održivih, sigurnih i otpornih gradova i naselja kroz povećanje energetske učinkovitosti zgrada i građevinskih područja, razvoj zelene infrastrukture u zgradarstvu te urbanu preobrazbu i urbanu sanaciju. Osim navedenog, definirano je i donošenje Programa razvoja kružnog gospodarenja prostorom i zgradama za razdoblje 2021. do 2030. godine u kojem se razrađuju ciljevi i mjere za kružno gospodarenje prostorom i zgradama kojima se među ostalim potiču mjere kružnosti kod planiranja novih zgrada, ponovno korištenje napuštenih i/ili zapuštenih i produljenje trajnosti postojećih prostora i zgrada, smanjenje količine građevinskog otpada te povećanje energetske učinkovitosti zgrada.

Zakonom o prostornom uređenju ("Narodne novine" br. 155/25) uređuje se sustav prostornog uređenja: ciljevi, načela i subjekti prostornog uređenja, praćenje stanja u prostoru i području prostornog uređenja, uvjeti planiranja prostora, donošenje Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske, prostorni planovi uključujući njihovu izradu i postupak donošenja, provedbu prostornih planova, uređenje građevinskog zemljišta, imovinski instituti uređenja građevinskog zemljišta i nadzor. Osim navedenog, prostornim se uređenjem osiguravaju uvjeti za korištenje (gospodarenje), zaštitu i upravljanje prostorom Republike Hrvatske te zaštićenim ekološko – ribolovnim pojasom i epikontinentalnim pojasom kao osobito vrijednim i ograničenim nacionalnim dobrom, te se time ostvaruju pretpostavke za društveni i gospodarski razvoj, zaštitu okoliša i prirode, vrsnoću gradnje i racionalno korištenje prirodnih i kulturnih dobara. Zakon definira zelenu infrastrukturu kao planski osmišljene zelene i vodne površine te druga prostorna rješenja temeljena na prirodi koja se primjenjuju unutar gradova i općina, a kojima se pridonosi očuvanju, poboljšanju i obnavljanju prirode, prirodnih funkcija i procesa radi postizanja ekoloških, gospodarskih i društvenih koristi održivoga razvoja. Zakon podržava načelo prostorne održivosti razvitka. Održivi razvitak podržava se i kružnim gospodarenjem prostorom i građevinama tako da se očuvaju postojeći resursi uređenjem i revitalizacijom prostora i ponovnom uporabom građevina kako bi se stvorila dodatna duža vrijednost i omogućilo učinkovito gospodarenje resursima.

Strategije i planovi koji se nalaze u vezi sa zelenom infrastrukturom i kružnim gospodarenjem:

Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu ("Narodne novine" br. 46/20.) navodi zelenu

infrastrukturu kao rješenje za jačanje otpornosti na klimatske promjene u urbanim i ruralnim sredinama. Područja koja su ugrožena zbog opasnosti od pojave toplinskih otoka i ekstremnih oborina Strategijom su predviđena kao ona u kojima je povećanje površina zelene infrastrukture nužno, odnosno zelena infrastruktura smanjuje rizik i ranjivost takvih područja na navedene vremenske prilike. Strategija definira zelenu infrastrukturu kao strateški planiranu mrežu prirodnih i polu-prirodnih područja s ostalim ekološkim značajkama koje su planirane na način da pružaju široki spektar usluga ekosustava, a uključuje zelene prostore (ili plave, ako se radi o vodenim ekosustavima) i druge fizičke značajke u kopnenim (uključujući obalne) i morskim područjima. Pod zelenom infrastrukturom se ne misli samo na zelene prostore kao što su parkovi i otvoreni prostori, nego također na plavu infrastrukturu koja uključuje urbanu odvodnju i odvodne jarke, močvare, rijeke, potoke, bare, lokve, mrtvaje, kanale i njihove nasipe kao i ostale vodotoke. Zaštićena područja i područja ekološke mreže (Natura 2000) dio su zelene infrastrukture.

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske ("Narodne novine" br. 106/17.) pod projektima koji omogućavaju otpornost na klimatske promjene navodi jačanje prirodnog kapitala planiranjem razvoja zelene infrastrukture.

Kao prioritet provedbe politike na području održivog okoliša između ostaloga **Nacionalna razvojna strategija do 2030 godine** ("Narodne novine" br. 13/21.) navodi razvoj zelene infrastrukture na urbanim područjima i stvaranje zelenih gradova.

Koncept kružnog gospodarstva povezuje se s ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda – **Programom Ujedinjenih naroda za održivi razvoj 2030** (Program 2030), a posebno putem cilja koji naglašava razvoj sigurnih, otpornih, uključivih, održivih gradova i naselja. Upotreba postojećih prostora igra ključnu ulogu u sprječavanju nekontroliranog širenja građevinskih zemljišta. Promoviranje kružnog gospodarstva također doprinosi ostvarivanju ciljeva **Europskog zelenog plana**, koji je ključni dio strategije Europske unije za implementaciju Programa 2030. Time se teži postizanju ciljeva održivog razvoja i klimatske neutralnosti unutar Europske unije.

2. Poveznica na programe ZI i KG i NPOO

Strategija zelene urbane obnove Grada Knina doprinosi ciljevima Programa razvoja zelene infrastrukture (ZI), Programa kružnog gospodarenja (KG) i Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO). Kroz skup međusobno povezanih aktivnosti i projekata, ova strategija usklađena je s definiranim srednjoročnim ciljevima razvoja Grada Knina, usmjeravajući ulaganja u zelenu infrastrukturu i kružno gospodarenje.

2.1. Program razvoja zelene infrastrukture (ZI)

Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021.-2030. (NN 147/21) usklađen je sa Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske te predstavlja srednjoročni akt planiranja. Ovaj program pobliže definira provedbu strateških ciljeva Nacionalne razvojne strategije (NRS) Republike Hrvatske do 2030. godine, te multisektorskih i sektorskih strategija.

Ciljevi razvoja zelene infrastrukture uključuju:

- **Kvalitetno planiranje i upravljanje razvojem zelene infrastrukture u urbanim područjima:** Strategija će osigurati detaljne smjernice i akcijske planove za razvoj zelene infrastrukture, uključujući zelene koridore, parkove i zelene krovove, čime će se unaprijediti kvaliteta urbanog planiranja.
- **Unaprjeđenje, širenje, povezivanje i lako dostupna zelena infrastruktura u urbanim područjima:** Provedbom strategije, Grad Knin će izgraditi nove i povezati postojeće zelene površine kako bi postale lako dostupne svim građanima, potičući tako rekreaciju i zdrav način života.
- **Povećanje razine znanja i društvene svijesti o održivom razvoju urbanih područja kroz razvoj zelene infrastrukture:** Kroz edukativne programe, radionice i kampanje, strategija će informirati građane o važnosti zelene infrastrukture i potaknuti njihovo sudjelovanje u održivim praksama.

2.2. Program kružnog gospodarenja (KG)

Program kružnog gospodarenja prostorom i zgradama definira posebne ciljeve razvoja kružnog gospodarstva, a usklađen je s NRS 2030 i ostalim relevantnim strateškim dokumentima.

Posebni ciljevi razvoja kružnog gospodarenja uključuju:

- **Razvoj sustava kružnog gospodarenja prostorom i zgradama:** Strategija predviđa uspostavu digitalne baze podataka o nekorištenim prostorima i zgradama te poticanje njihove obnove i ponovne uporabe, što će smanjiti potrebu za novom izgradnjom i očuvati resurse.
- **Kružna obnova nekorištenih prostora i zgrada:** Provedba pilot projekata obnove i adaptacije postojećih objekata za nove namjene, čime će se smanjiti otpad i povećati energetska učinkovitost.
- **Povećanje razine znanja i društvene svijesti o kružnom gospodarenju prostorom i zgradama:** Strategija će uključivati edukativne programe i informativne kampanje za građane i poslovni sektor, promičući prednosti i mogućnosti kružnog gospodarenja.

2.3. Nacionalni plan oporavka i otpornosti (NPOO)

Nacionalni plan oporavka i otpornosti (NPOO) Republike Hrvatske je okvir za korištenje sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost (RRF) Europske unije. Ovaj plan predviđa ulaganja i reforme usmjerene na digitalnu i zelenu tranziciju, čime se doprinosi oporavku i otpornosti gospodarstva i društva.

Cilj reforme C6.1.R5 iz NPOO-a uključuje:

- **Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove:** Grad Knin će usvojiti i implementirati nove pristupe i metode zelene urbane obnove, integrirajući održive prakse i tehnologije u razvoj grada.
- **Provedbu pilot projekata razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama:** Strategija će identificirati i implementirati pilot projekte koji će služiti kao primjeri dobre prakse i model za šire usvajanje održivih rješenja.
- **Osiguranje temelja za razvoj održivog prostora s naglaskom na razvoj zelene infrastrukture, integraciju rješenja temeljenih na prirodi, te jačanje otpornosti na rizike i klimatske promjene:** Kroz detaljne akcijske planove i projekte, strategija će podržati izgradnju otpornih urbanih sustava koji mogu izdržati klimatske promjene i druge izazove.

Strategija zelene urbane obnove grada Knina doprinosi ostvarivanju ovih ciljeva kroz niz aktivnosti i projekata koji su usklađeni s programima ZI i KG te ciljevima reforme NPOO-a. Implementacija ove strategije pridonijet će stvaranju održivog, sigurnog i otpornog urbanog okruženja, čime će se unaprijediti kvaliteta života svih građana.

3. Srednjoročna vizija razvoja

Grad Knin, u skladu s nacionalnim i europskim smjernicama, težeći održivom razvoju i poboljšanju kvalitete života svojih građana, definirao je srednjoročnu viziju razvoja:

Grad Knin održivo gospodari resursima, otporan je na klimatske promjene i koristi obnovljive izvore energije. Razvoj se temelji na jačanju poduzetničke klime, unaprjeđenju poslovne infrastrukture i investicijama u svrhu osiguranja održivog gospodarskog rasta. Istodobno je modernizirana komunalna, društvena i prometna infrastruktura kako bi se poboljšala kvaliteta života građana i atraktivnost grada.

Ključni elementi koje obuhvaća navedena srednjoročna vizija Grada Knina su:

Održiva infrastruktura i energetika

Grad će razvijati održive infrastrukturne projekte kako bi povećao energetsku učinkovitost i smanjio negativan utjecaj na okoliš.

- **Energetski učinkovite zgrade:** Poticanje obnove javnih i privatnih objekata prema visokim energetskim standardima, uključujući korištenje obnovljivih izvora energije poput solarnih panela, dizalica toplina i geotermalnih sustava.
- **Pametna infrastruktura:** Uvođenje pametnih tehnologija za upravljanje potrošnjom energije, rasvjetom i vodnim resursima, s ciljem optimizacije javnih usluga i smanjenja troškova.

Promet i mobilnost

Grad Knin poticat će razvoj održive mobilnosti kako bi se smanjio prometni pritisak i emisije stakleničkih plinova.

- **Pješačke i biciklističke staze:** Izgradnja i povezivanje mreže staza koje osiguravaju sigurnu i održivu mobilnost unutar grada.
- **Ekološki javni prijevoz:** Razvoj ekološki prihvatljivih oblika prijevoza te usklađivanje linija javnog prijevoza kako bi bile dostupnije i učinkovitije za građane.

Očuvanje i unaprjeđenje zelenih površina

Povećanje i održavanje zelenih površina bit će prioritet, čime će se osigurati bolja kvaliteta života i očuvanje okoliša.

- **Zeleni prostori za rekreaciju:** Unaprjeđenje postojećih parkova i stvaranje novih prostora za rekreaciju i odmor građana, s naglaskom na očuvanje bioraznolikosti.

- **Zeleni koridori:** Razvoj zelenih koridora koji će povezivati naselja unutar grada i poticati ekološke oblike mobilnosti poput pješačenja i biciklizma.

Upravljanje otpadom

Grad će ulagati u unapređenje sustava za gospodarenje otpadom s ciljem povećanja održivosti i smanjenja količine otpada na odlagalištima.

- **Odvajanje otpada:** Aktivno poticanje odvajanja otpada i razvoj sustava za prikupljanje biootpada kako bi se smanjio ekološki otisak.
- **Reciklaža i kompostiranje:** Uvođenje sustava za reciklažu i kompostiranje u kućanstvima i javnim ustanovama, uz kontinuiranu edukaciju građana o održivom gospodarenju otpadom.

Poduzetništvo i gospodarstvo

Razvoj poduzetničke i obrtničke inicijative bit će ključ za jačanje lokalnog gospodarstva i stvaranje novih radnih mjesta.

- **Poduzetničke zone:** Uređenje i proširenje poduzetničkih zona koje će omogućiti ulaganje u lokalno gospodarstvo, s posebnim fokusom na male i srednje poduzetnike te obrtništvo.
- **Poticanje inovacija:** Stvaranje programa potpora za inovativne poslovne ideje i održive poslovne modele koji će koristiti lokalne resurse i doprinositi rastu zajednice.

Angažman zajednice

Aktivno uključivanje građana u procese donošenja odluka ključno je za transparentnost i uspjeh razvojnih inicijativa.

- **Participativno planiranje:** Organizacija javnih rasprava i radionica u cilju uključivanja lokalne zajednice u planiranje i donošenje odluka o razvojnim projektima.
- **Edukacija i svijest o održivom razvoju:** Provođenje edukativnih kampanja i programa usmjerenih na podizanje svijesti o važnosti održivog razvoja, energetske učinkovitosti i zaštite okoliša.

Razvojne potrebe i potencijali

Grad Knin se nalazi u dinamičnom razdoblju razvoja s ciljem unapređenja urbane infrastrukture i kvalitete života svojih građana. Identifikacija razvojnih potreba i potencijala ključna je za usmjerenje strateških inicijativa i osiguranje održivog razvoja. Ovo poglavlje detaljno analizira ključne razvojne potrebe i potencijale grada kako bi se uspostavila čvrsta osnova za buduće planiranje i implementaciju projekata.

3.1. Razvojne potrebe

1. Unaprjeđenje zelene infrastrukture

- **Potreba za dodatnim zelenim površinama:** Planiranje novih parkova, igrališta i urbanih vrtova kako bi se poboljšala kvaliteta života i omogućila rekreacija u prirodi za sve stanovnike. Zelene površine poboljšavaju kvalitetu zraka i smanjuju efekt urbanog toplinskog otoka.
- **Održavanje postojećih zelenih površina:** Redovito održavanje postojećih zelenih površina kroz sustave navodnjavanja i revitalizaciju zapuštenih područja kako bi ostale zdrave i atraktivne.

2. Energetska učinkovitost i održiva gradnja

- **Rekonstrukcija starih zgrada:** Još uvijek je veliki broj građevina u Kninu starijeg datuma gradnje i ne zadovoljava moderne energetske standarde. Energetska obnova starih zgrada kroz uvođenje učinkovite izolacije i sustava grijanja/hlađenja potrebna je kako bi se smanjili energetski troškovi i emisije stakleničkih plinova.
- **Uvođenje obnovljivih izvora energije:** Poticaji za instalaciju solarnih panela i sustava za obnovljive izvore energije doprinijet će energetskoj samodostatnosti i smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima.

3. Održiva mobilnost

- **Povećanje mreže biciklističkih staza:** Trenutna mreža biciklističkih staza nije dovoljno razvijena i ne povezuje sve ključne dijelove grada. Proširenje i povezivanje biciklističkih staza potaknut će stanovnike na korištenje bicikala kao ekološki prihvatljivog sredstva prijevoza, smanjujući time prometne gužve i emisije štetnih plinova.
- **Unapređenje javnog prijevoza:** Modernizacija javnog prijevoza uključuje uvođenje novih, ekološki prihvatljivih vozila poput električnih autobusa, te optimizaciju postojećih linija kako bi javni prijevoz bio učinkovitiji i pristupačniji stanovnicima. Povećanjem frekvencije i pouzdanosti javnog prijevoza smanjit će se potreba za korištenjem osobnih automobila, čime će se smanjiti prometne gužve i onečišćenje zraka.

4. Upravljanje otpadom

- **Sustav reciklaže:** Grad Knin mora unaprjeđivati sustav reciklaže otpada kroz povećanje broja reciklažnih dvorišta i sustav za kompostiranje biootpada. Potrebno je također povećati broj i dostupnost spremnika za odvojeno prikupljanje otpada u svim dijelovima

grada. Uvođenjem modernih tehnologija za obradu i reciklažu otpada smanjit će se količina otpada koja završava na odlagalištima, čime se smanjuje onečišćenje okoliša.

- **Edukacija građana:** Važno je kontinuirano educirati stanovnike o važnosti pravilnog odvajanja i recikliranja otpada. Organiziranje radionica, javnih kampanja i informativnih materijala pomoći će povećanju svijesti i aktivnog sudjelovanja građana u sustavu reciklaže.

5. Digitalna transformacija

- **Razvoj e-uprave:** Implementacija digitalnih rješenja za bolju interakciju između stanovnika i Gradske uprave može značajno povećati učinkovitost i transparentnost administrativnih procesa. Uvođenje digitalnih platformi za prijavu i praćenje zahtjeva, plaćanje usluga i pristup informacijama olakšat će svakodnevni život građana.
- **Pametna infrastruktura:** Uvođenje pametnih tehnologija za upravljanje komunalnim uslugama i resursima, poput pametne rasvjete, sustava za praćenje potrošnje vode i energije, te senzora za praćenje kvalitete zraka, može povećati učinkovitost i smanjiti troškove upravljanja gradom.

6. Bogatu materijalnu i nematerijalnu kulturnu baštinu staviti u funkciju razvoja

- **Restauracija i očuvanje**: Grad Knin posjeduje bogatu kulturnu baštinu koja uključuje povijesne građevine, tradicionalne zanate, običaje, folklorne priredbe i druge vrijedne aspekte materijalne i nematerijalne baštine. Kroz valorizaciju i promociju ove baštine moguće je stvoriti uvjete za održiv gospodarski razvoj, te time osigurati dodatne izvore prihoda i poboljšati kvalitetu života lokalnog stanovništva.
- **Prepoznatljivost**: Stavljanje kulturne baštine u funkciju razvoja pridonijet će stvaranju identiteta i prepoznatljivosti grada, istovremeno doprinoseći lokalnom gospodarstvu kroz turizam i kulturne aktivnosti.

7. Uključivanje građana u odlučivanje

- **Javne rasprave i savjetovanja:** Aktivno uključivanje građana u proces donošenja odluka ključno je za stvaranje transparentne, odgovorne i participativne zajednice. Kroz organiziranje javnih rasprava, savjetovanja i anketiranja, omogućava se svim stanovnicima da izravno sudjeluju u oblikovanju politika i projekata važnih za lokalni razvoj.

- **Edukacijske aktivnosti:** Kontinuirano unapređenje znanja i vještina lokalnog stanovništva osnova je za razvoj zajednice, poticanje inovacija i povećanje kvalitete života. Programi edukacije usmjereni su na različite ciljne skupine – djecu, mlade, odrasle i starije osobe – kako bi svi građani imali pristup relevantnim znanjima i informacijama. Edukacija je također ključna za razvoj svijesti o važnosti očuvanja kulturne i prirodne baštine, aktivnog građanskog sudjelovanja i volonterskog rada. Kroz edukativne programe potiče se stvaranje kompetentne i osnažene zajednice koja aktivno doprinosi lokalnom razvoju, unapređuje svoje vještine i priprema se za buduće izazove.

3.2. Potencijali

1. Prirodni resursi

- **Poljoprivredne površine i šume:** Grad Knin bogat je prirodnim resursima poput poljoprivrednog zemljišta i šuma. Ti resursi predstavljaju značajan čimbenik u proizvodnji hrane, ali isto tako ključni su za rekreaciju, turizam i očuvanje bioraznolikosti. Kroz investiranje u prerađivačke sustave, te stvaranje urbanih parkova, staza za šetanje i bicikliranje, te edukativnih centara, Grad Knin može postati atraktivna destinacija za posjetitelje i stanovnike.
- **Obnovljivi izvori energije:** Iskoristiti potencijal solarne i vjetro energije te biomase za energetski održiv grad. Investicije u ove sektore mogu doprinijeti smanjenju emisija stakleničkih plinova i energetskoj neovisnosti grada.

2. Kulturna baština

- **Povijesni centar:** Knin kao mjesto s bogatom kulturnom baštinom može pružiti bogatu turističku ponudu. Obnova i očuvanje povijesnih sakralnih, civilnih i etnoloških građevina, organizacija kulturnih manifestacija i promocija lokalne kulture mogu privući turiste i pridonijeti gospodarskom razvoju.
- **Kulturne manifestacije:** Organizacija kulturnih događanja poput festivala, izložbi i koncerata može povećati atraktivnost grada i pridonijeti očuvanju kulturne baštine. Kultura može postati značajan čimbenik u identitetu i razvoju grada.

3. Strategijska lokacija

- **Povezanost s regijom:** Poboljšanje prometne infrastrukture radi boljeg pristupa regionalnim centrima i povećanja gospodarske aktivnosti.
- **Pristup tržištima:** Razvoj gospodarskih zona uz logističku prednost zbog dobre prometne povezanosti.

4. Ljudski kapital

- **Obrazovanje i inovacije:** Povećanje ulaganja u obrazovanje, posebno u tehničke i inovacijske sektore, može stvoriti kvalificiranu radnu snagu koja će biti spremna za izazove budućnosti. Razvoj suradnje između obrazovnih institucija i privatnog sektora može potaknuti inovacije i poduzetništvo.

- **Poduzetništvo:** Poticanje poduzetništva kroz programe potpore i inkubatore za start-upove može dovesti do razvoja novih poslovnih ideja i otvaranja radnih mjesta.

5. Turistički potencijal

- **Održivi turizam:** Razvoj održivog turizma koji uključuje ekološki prihvatljive smještaje i aktivnosti može promovirati prirodne ljepote i kulturnu baštinu Knina. Razvoj ekoturističke infrastrukture (pješačke staze, biciklističke rute) koja će promovirati prirodne ljepote i kulturnu baštinu.

Razvojne potrebe i potencijali Grada Knina predstavljaju temelje za planiranje i provedbu strateških inicijativa. Fokus na unaprjeđenje zelene infrastrukture, energetsku učinkovitost, obnovljive izvore energije, održivu mobilnost, upravljanje otpadom i digitalnu transformaciju omogućit će gradu Kninu ostvarenje svoje srednjoročne vizije. Ovi napori će osigurati visoku kvalitetu života za sve stanovnike, smanjenje ekološkog otiska grada i dugoročnu održivost urbanog okoliša.

4. Osnovna obilježja područja obuhvata

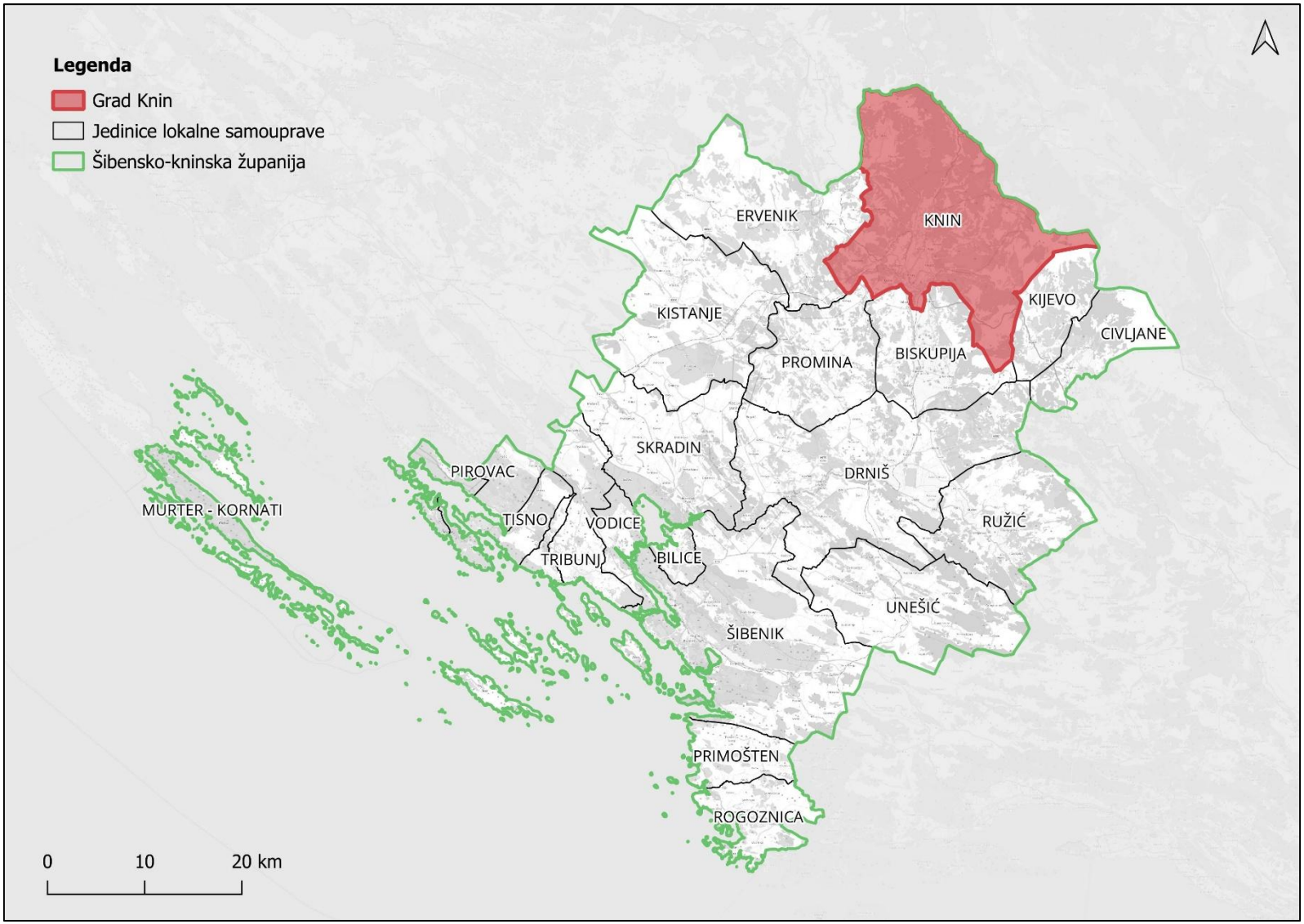
U ovom poglavlju detaljno je predstavljen političko-teritorijalni ustroj Grada Knina, zajedno s demografskom strukturom prema najnovijem Popisu stanovništva Državnog zavoda za statistiku. Također, razmotrene su reljefne i klimatske karakteristike područja.

4.1. Političko-teritorijalni ustroj Grada

Grad Knin pripada Šibensko-kninskoj županiji koja je smještena na jugu Republike Hrvatske, tj. u središnjem dijelu sjeverne Dalmacije. Prema teritorijalnom ustrojstvu lokalne samouprave, Grad Knin pripada prostoru sjevernog dijela Šibensko-kninske županije. Na sjeveru županije je planina Dinara s istoimenim najvišim planinskim vrhom Republike Hrvatske (1.831 m). Šibensko-kninska županija obuhvaća ukupnu površinu od 5.670 četvornih kilometara, od čega kopnena površina iznosi 2.994 četvornih kilometara na kojoj u 5 gradova: Šibeniku, Kninu, Vodicama, Drnišu, Skradinu, te u 15 općina: Bilice, Biskupija, Civljane, Ervenik, Kijevo, Kistanje, Murter-Kornati, Pirovac, Primošten, Promina, Rogoznica, Ružić, Tisno, Tribunj i Unešić. Prostor županije je duboko usječenim kanjonom rijeke Krke i Čikole, te Prukljanskim jezerom i Šibenskim kanalom fizički razdvojen na dva dijela.

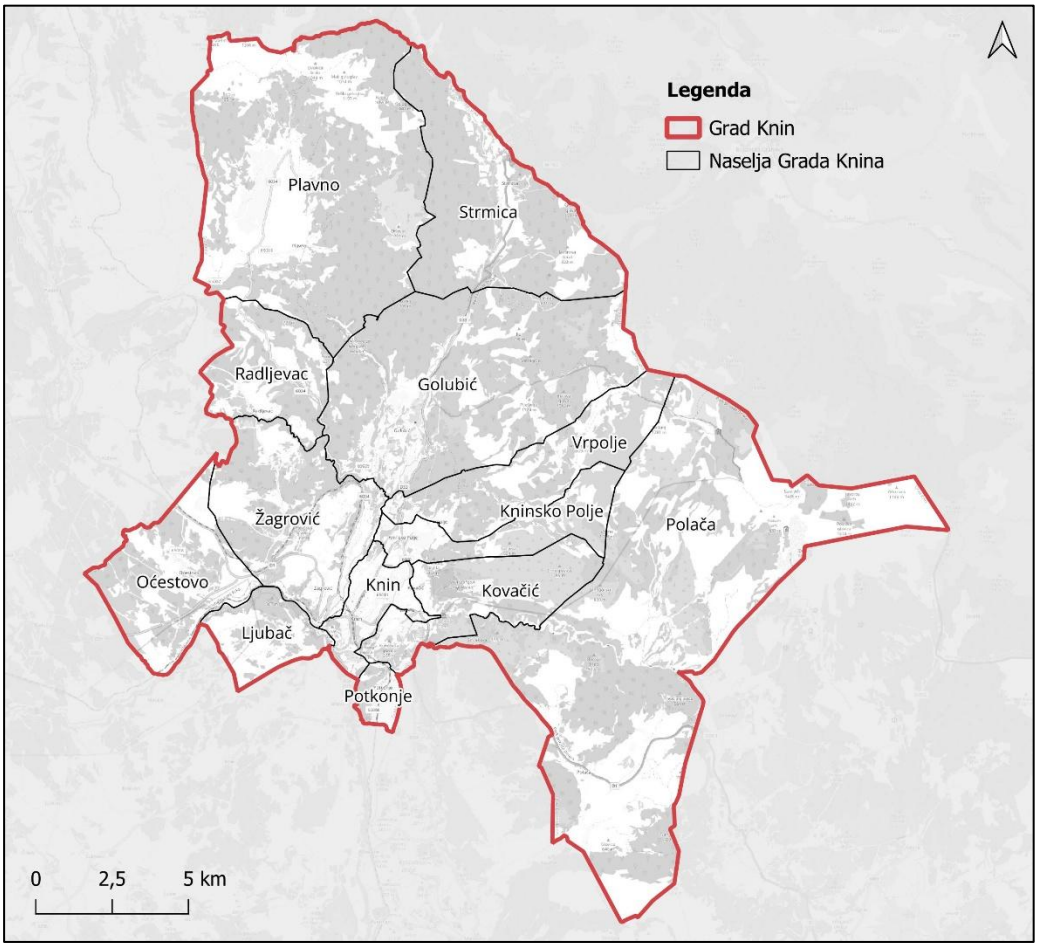
Šibensko-kninska županija ima izuzetno značajan prometni položaj: povezana je Jadranskom magistralom s priobaljem, magistralnom cestom prema Kninu i BiH, te auto-cestom ka unutrašnjosti Hrvatske. Značajna je prometnica i željeznička pruga koja vodi prema Zagrebu i Splitu. Šibensko-kninska županija smještena je između Zadarske županije na sjeveru i sjeverozapadu, Splitsko-dalmatinske županije na jugu i jugoistoku te Bosne i Hercegovine na sjeveroistoku (Slika 1).

Slika 1. Teritorijalno-politički ustroj Šibensko-kninske županije i položaj Grada Knina (Izvor: OSM, DGU)

Grad Knin zauzima površinu od 355 km^2. Grad Knin na sjeveru graniči s Općinom Gračac iz Zadarske županije, prema istoku graniči s Bosnom i Hercegovinom, na jugu s Općinom Biskupija, Kijevo i Promina te dalje prema zapadu s Općinom Ervenik.

Slika 2. Teritorijalno-politički ustroj Grada Knina (Izvor: OSM, DGU)

4.2. Demografska obilježja

Prema posljednjem Popisu stanovništva iz 2021. godine, kojeg je proveo Državni zavod za statistiku (DZS), Grad Knin ima ukupno 11.633 stanovnika (5.901 žena i 5.732 muškarca), što čini 12,07% ukupnog stanovništva Šibensko-kninske županije. U usporedbi s Popisom iz 2011. godine, broj stanovnika smanjen je za 3.774, odnosno za 24,50%, što ukazuje na rastući trend depopulacije u odnosu na prethodne popise. Analizirajući promjene broja stanovnika u Gradu Kninu između 2011. i 2021. godine, uočavamo zabrinjavajući demografski trend (Tablica 1). Ova smanjenja mogu biti posljedica starenja populacije, migracije prema urbanim centrima ili drugih socioekonomskih faktora.

Tablica 1. Broj stanovnika po naseljima na području Grada Knina prema Popisu iz 2011. i 2021. (Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis 2011. i 2021.)

Grad/naselje	Popis stanovnika 2011.	Popis stanovnika 2021.	Promjena broja stanovnika 2011.-2021.	
Grad Knin	15.407	11.633	-3.774	-24,50%
Golubić	1.029	654	-375	-36,44%
Knin	10.633	8.262	-2.371	-22,30%
Kninsko Polje	864	758	-106	-12,27%
Kovačić	900	628	-272	-30,22%
Ljubač	78	51	-27	-34,62%
Oćestovo	144	78	-66	-45,83%
Plavno	253	121	-132	-52,17%
Polača	210	151	-59	-28,10%
Potkonje	110	66	-44	-40,00%
Radljevac	75	36	-39	-52,00%
Strmica	261	160	-101	-38,70%
Vrpolje	213	159	-54	-25,35%
Žagrović	637	509	-128	-20,09%

Gustoća naseljenosti predstavlja jedan od ključnih pokazatelja populacijske koncentracije na određenom području. U Kninu ona iznosi 32,48 stanovnika po kvadratnom kilometru, što je

približno županijskom prosjeku koji je u 2021. godini bio 32,19 st./km^2, te značajno niže od državnog prosjeka koji iznosi 68,7 st./km^2.

U tablici (Tablica 2) je prikazana analiza o migracijskim obilježjima Grada Knina za 2011. i 2021. godinu. Prema popisu iz 2011., u Gradu Kninu je zabilježen prirast od 138 živorođenih, dok je 2021. taj broj smanjen na 91. Ovaj trend nije neuobičajen na brojnim područjima Republike Hrvatske. Dodatan pokazatelj negativnog demografskog trenda, broj umrlih porastao je sa 143 u 2011. na 217 u 2021. godini. Godine 2011., Knin je zabilježio 302 doseljenika, od kojih je (80) došlo iz drugih gradova/općina iste županije, iz drugih županija (88) i inozemstva (60). U 2021., dolazak je porastao na 346, pri čemu je (48) doseljenika pristiglo iz drugih gradova/općina iste županije, a najveći broj je iz inozemstva, njih (136). 864 osobe su se odselile iz Knina 2011., pri čemu je najveći broj (462) otišao u inozemstvo, (229) u drugu županiju, dok je manji broj otišao u druge gradove/općine iste županije (99). U 2021., broj odseljenih smanjio se na 563 osobe, pri čemu je najveći broj (221) otišao u inozemstvo, (170) se odselilo u drugu županiju, a u druge gradove/općine iste županije otišlo je (66) osoba.

Tablica 2. Analiza demografskih promjena Grada Knina 2011. - 2021. (Izvor: DZS, Gradovi i općine u statistici)

Godina	Živorođeni	Umrli	Doseljeni	Odseljeni
2011.	138	143	302[2] (80 iz drugog grada/općine iste županije, 88 iz druge županije, 60 iz inozemstva)	864 (99 u drugi grad/općinu iste županije, 229 u drugu županiju, 462 u inozemstvo)
2021.	91	217	346[2] (48 iz drugog grada/općine iste županije, 56 iz druge županije, 136 iz inozemstva)	563 (66 u drugi grad/općinu iste županije, 170 u drugu županiju, 221 u inozemstvo)

Osim gustoće naseljenosti, važno je istražiti i demografsku strukturu prema dobi, što pruža uvid u potencijalnu vitalnost i biodinamiku stanovništva određenog područja. Prema dobnim skupinama stanovništvo se može podijeliti na: mlado (0 - 19), zrelo (20 - 60) i starije stanovništvo (60 +). Prema Popisu iz 2021., u Gradu Kninu 2.164 stanovnika pripada kategoriji mladog stanovništva (18,60%), 5.998 kategoriji zrelog stanovništva (51,56%) te 3.471 kategoriji

[2] Razlika do ukupnog broja doseljenih/odseljenih odnosi se na preseljenja među naseljima unutar istog grada/općine.

starijeg stanovništva (29,84%). U tablici (Tablica 3) je vidljivo da na području Grada Knina dominantno prevladava zrelo stanovništvo. Udio starog stanovništva (60 +) veći je u odnosu na mlado što se smatra negativnim društvenim pokazateljem. Osnovni pokazatelj razine starenja mjeri se koeficijentom starosti koji predstavlja postotni udio osoba starijih od 60 godina u ukupnom stanovništvu. Kada taj udio dostigne 12% smatra se da je stanovništvo tog područja počelo starjeti. Prema najnovijem Popisu, koeficijent starosti za Grad Knin iznosi 29,84%. Također se često koristi indeks starenja koji pokazuje omjer broja osoba starijih od 60 godina i mladih u dobi do 19 godina. Ako je indeks starosti veći od 40% smatra se da je stanovništvo određenog područja počelo starjeti, a za područje Grada Knin u 2021. godini iznosio je 160,40%.

Tablica 3. Sastav stanovništva prema dobi (Izvor: DZS, Popis 2021.)

Grad/naselje	**Kategorija stanovništva**		
	Mlado (0-19)	**Zrelo (20-59)**	**Staro (60 +)**
Grad Knin	2.164	5.998	3.471
Golubić	124	304	226
Knin	1.602	4.501	2.159
Kninsko Polje	173	372	213
Kovačić	124	315	189
Ljubač	4	11	36
Oćestovo	1	17	60
Plavno	7	42	72
Polača	13	46	92
Potkonje	6	23	37
Radljevac	4	10	22
Strmica	9	51	100
Vrpolje	23	76	60
Žagrović	74	230	205

4.3. Reljefna obilježja

Reljef Knina obilježen je snažno izraženim planinskim i dolinskim oblicima koji stvaraju dramatičan, dinamičan krajolik. Grad je smješten u prostranoj Kninskoj kotlini, na mjestu gdje se susreću dinarski planinski masivi i dolinsko udubljenje kroz koje teče rijeka Krka. Sama kotlina relativno je široka i ravnija, što omogućuje smještaj grada i prometnica, dok je sa svih strana okružena strmim planinama.

Najdominantniji reljefni oblik je masiv Dinare, čiji se vrhovi uzdižu istočno od Knina i tvore visoku planinsku barijeru karakterističnu za Dinaride. Dinara se u ovom području blago spušta prema Kninskoj kotlini, ali zadržava snažan, strm karakter. Sjeverno od grada uzdiže se planina Svilaja, a južnije i jugozapadno ističu se grebeni Promine i Kosovače.

Prostrana kninska polja – Kninsko, Paško i Kosovo polje – smještena su u nižim dijelovima i predstavljaju najplodnije i najravnije površine, nastale u udubljenjima između planinskih lanaca. Dolina rijeke Krke, koja izvire u samom gradu, dodatno naglašava kontrast između ravničarskih i strmih dijelova reljefa te oblikuje uske kanjone i proširene doline u nastavku njenog toka.

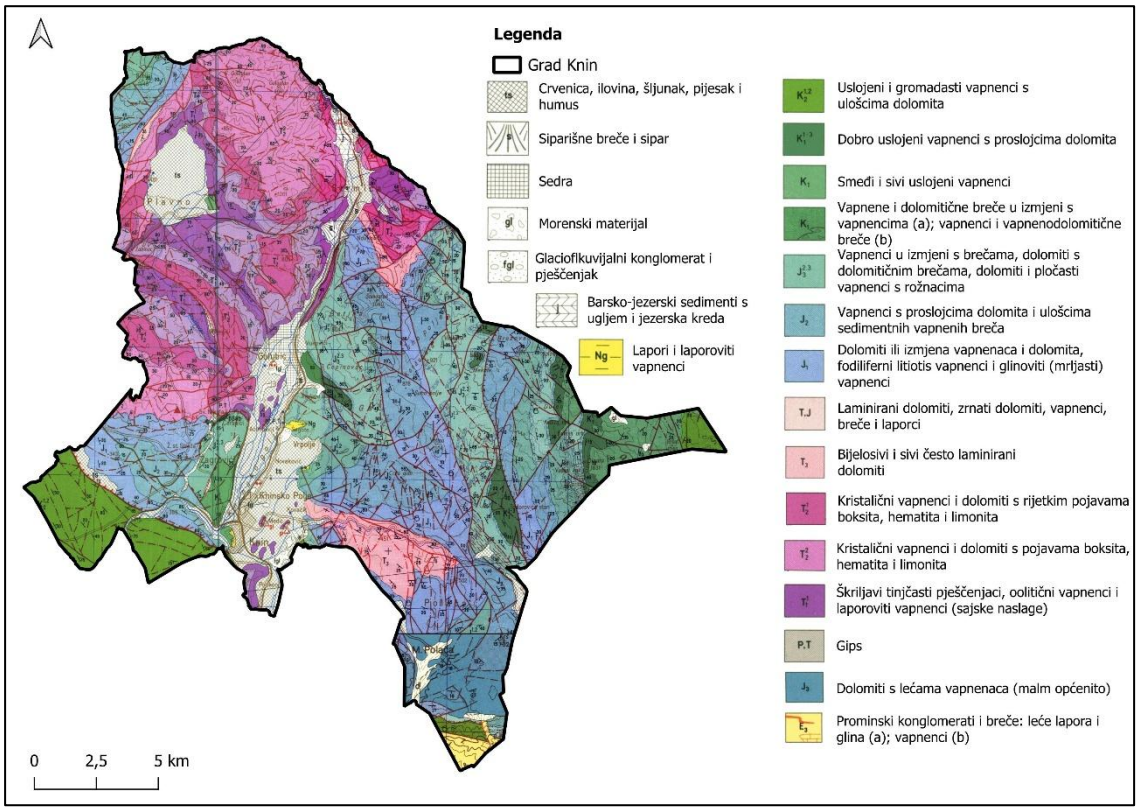
4.3.1. Geologija

Grad Knin obilježen je kartiranim jedinicama (Slika 3):

- Crvenica, ilovine, šljunak i humus (ts),
- Siparišne breče i sipar (s),
- Sedra,
- Morenski materijal (gl),
- Fluvioglacijalni konglomerat i pješčenjak (fgl),
- Barsko-jezerski sedimenti i jezerska kreda (j),
- Slatkovodni lapori i laporoviti vapnenci (Ng),
- Uslojeni i gromadasti vapnenci s uloščima dolomita ($K_2^{1,2}$),
- Dobro uslojeni vapnenci s proslojcima dolomita (K_1^{1-3}),
- Smeđi i sivi uslojeni vapnenci (K_1),
- Vapnene i dolomitične breče u izmjeni s vapnencima (a); vapnenci i vapnenodolomitične breče (b) (K_1),
- Vapnenci u izmjeni s brečama, dolomiti s dolomitičnim brečama, dolomiti i pločasti vapnenci s rožnacima (K_1^{1-3}),
- Vapnenci s proslojcima dolomita i uloščima sedimentnih vapnenih breča (J_1),

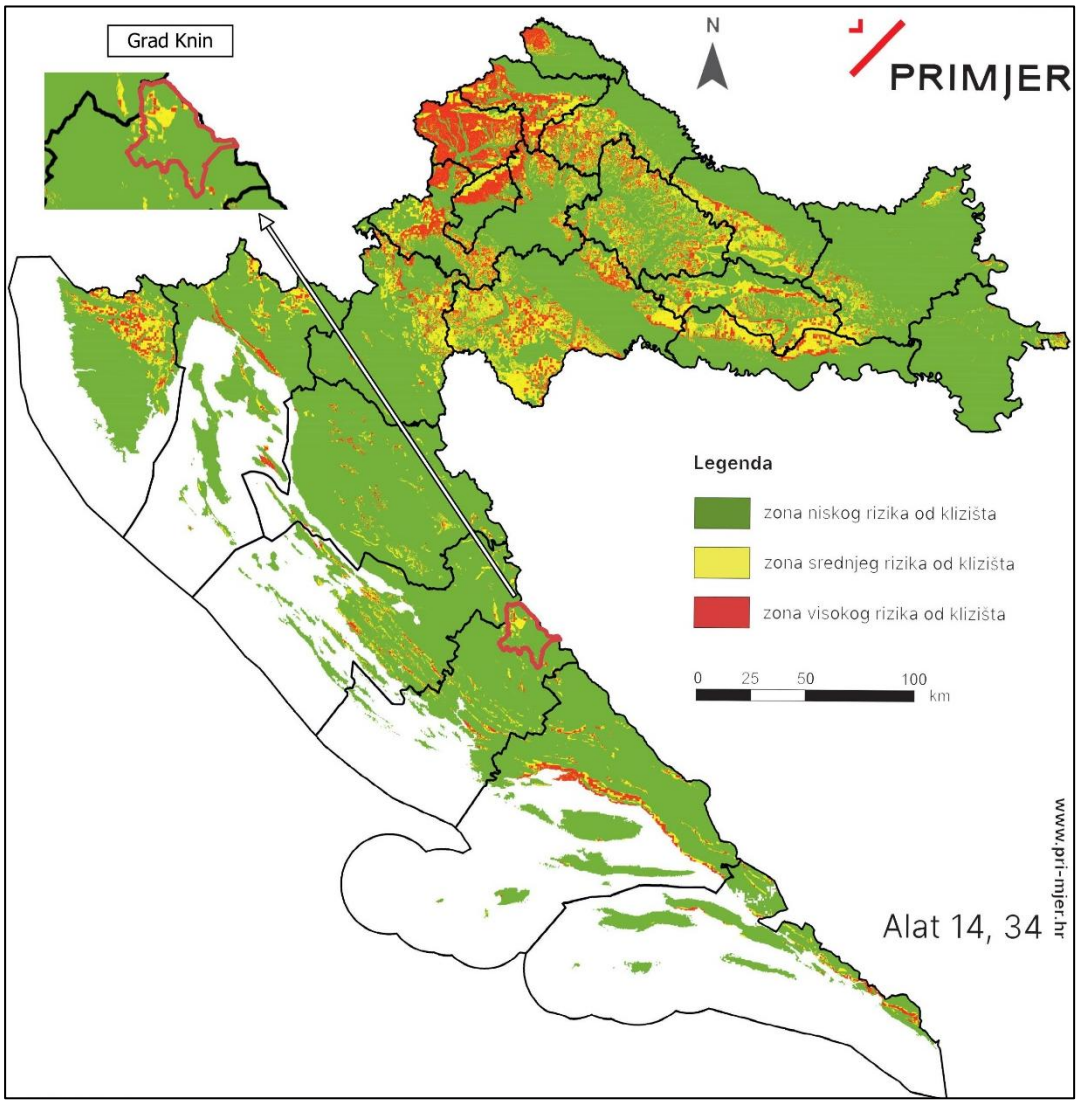
- Laminirani dolomiti, zrnati dolomiti, vapnenci, breče i laporci (T,J),
- Bijelosivi i sivi često laminirani dolomiti (T_3),
- Kristalični vapnenci i dolomiti s rijetkim pojavama boksita, hematita i limonita (T_2^1),
- Kristalični vapnenci i dolomiti s pojavama boksita, hematita i limonita (T_2^2),
- Škriljavi tinjčasti pješčenjaci, oolitični vapnenci i laporoviti vapnenci (sajske naslage) (T_1^1),
- Gips (P,T),
- Dolomiti s lećama vapnenaca (malm općenito) (J_3),
- Prominski konglomerati i breče: leće lapora i glina (a); vapnenci (b).

Slika 3. Osnovna geološka karta Grada Knina (Izvor: Hrvatski geološki institut)

Na osnovu prikazane karte zoniranja rizika od klizišta Republike Hrvatske (Slika 4), Grad Knin se većim dijelom nalazi u području koje je označeno kao zona niskog rizika od klizišta te malim dijelom u području zone visokog i srednjeg rizika od klizišta.

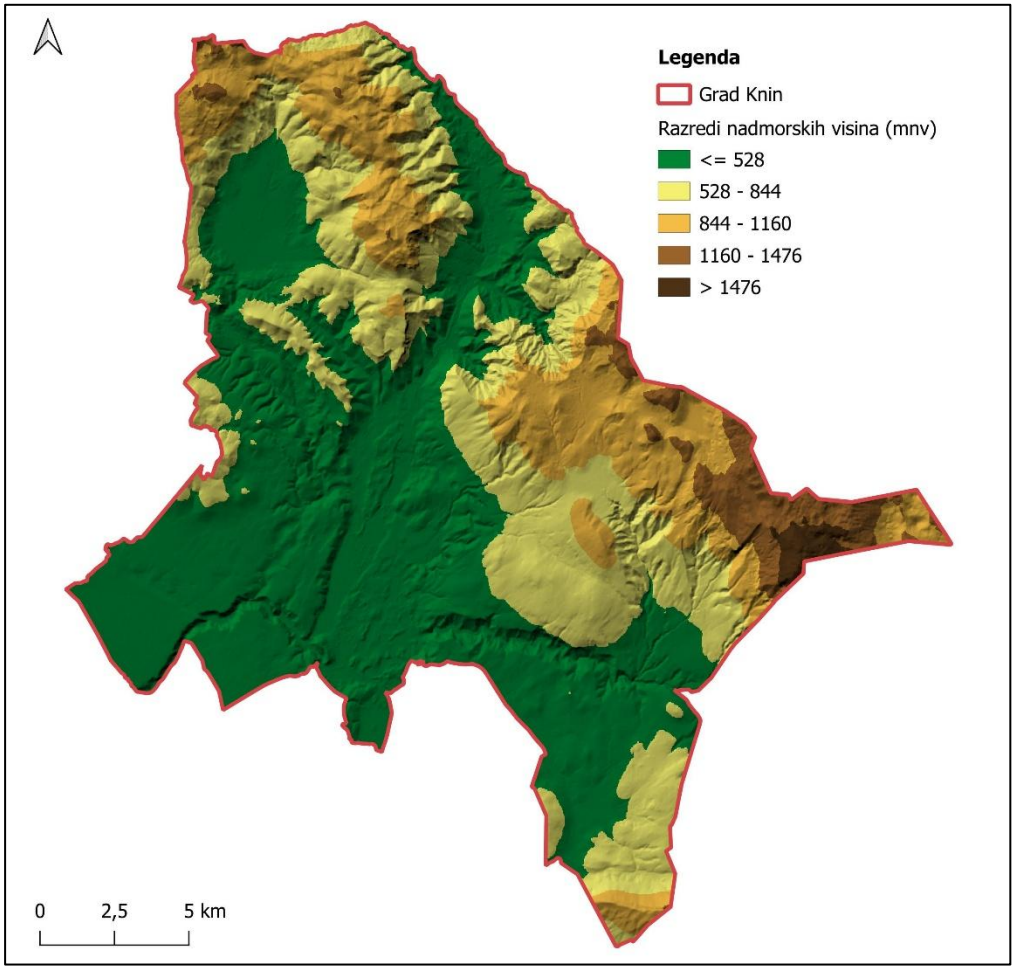
Slika 4. Karta zoniranja rizika od klizišta Republike Hrvatske s označenom lokacijom Grada Knina (Izvor: www.pri-mjer.hr, uz obradu autora)

4.3.2. Hipsometrija

Na osnovu digitalnog modela reljefa, provedena je kategorizacija po visinskim razredima kako bi se provela analiza visinskih karakteristika reljefa. Na slici (Slika 5) su prikazana hipsometrijska obilježja reljefa Grada Knina. Karta nadmorskih visina Grada Knina prikazuje izrazito raznolik i dinamičan reljef, koji je tipičan za dinarski prostor. Najniži visinski razred, do otprilike 528 metara nadmorske visine, obuhvaća središnji dio područja gdje se smjestio urbanizirani dio Knina te glavne prometnice i infrastrukturni sadržaji. Drugi razred, između približno 528 i 844 metra, predstavlja prijelazna područja koja okružuju kninsku kotlinu. To su blage uzvisine i tereni s umjerenim nagibima. U njima se reljef postepeno izdiže prema brdskim područjima. Treći visinski razred, od oko 844 do 1160 metara, obuhvaća brdske predjele koji se uzdižu iznad okolnih uzvisina. U ovom području počinje dominirati kameniti reljef, a naseljenost postaje rjeđa zbog zahtjevnijih uvjeta korištenja prostora. Četvrti razred, u rasponu od 1160 do oko 1476 metara, čini pretežno planinski pojas. To su strmi i teško pristupačni tereni koji predstavljaju veće dijelove planinskih masiva u okolici Knina. Najviši visinski razred, iznad otprilike 1476 metara, obuhvaća najviše vrhove koji pripadaju planinskom sustavu Dinare i okolnih visova.

Slika 5. Hipsometrijska obilježja reljefa Grada Knina (Izvor: OSM, DGU, Copernicus global DSM 30)

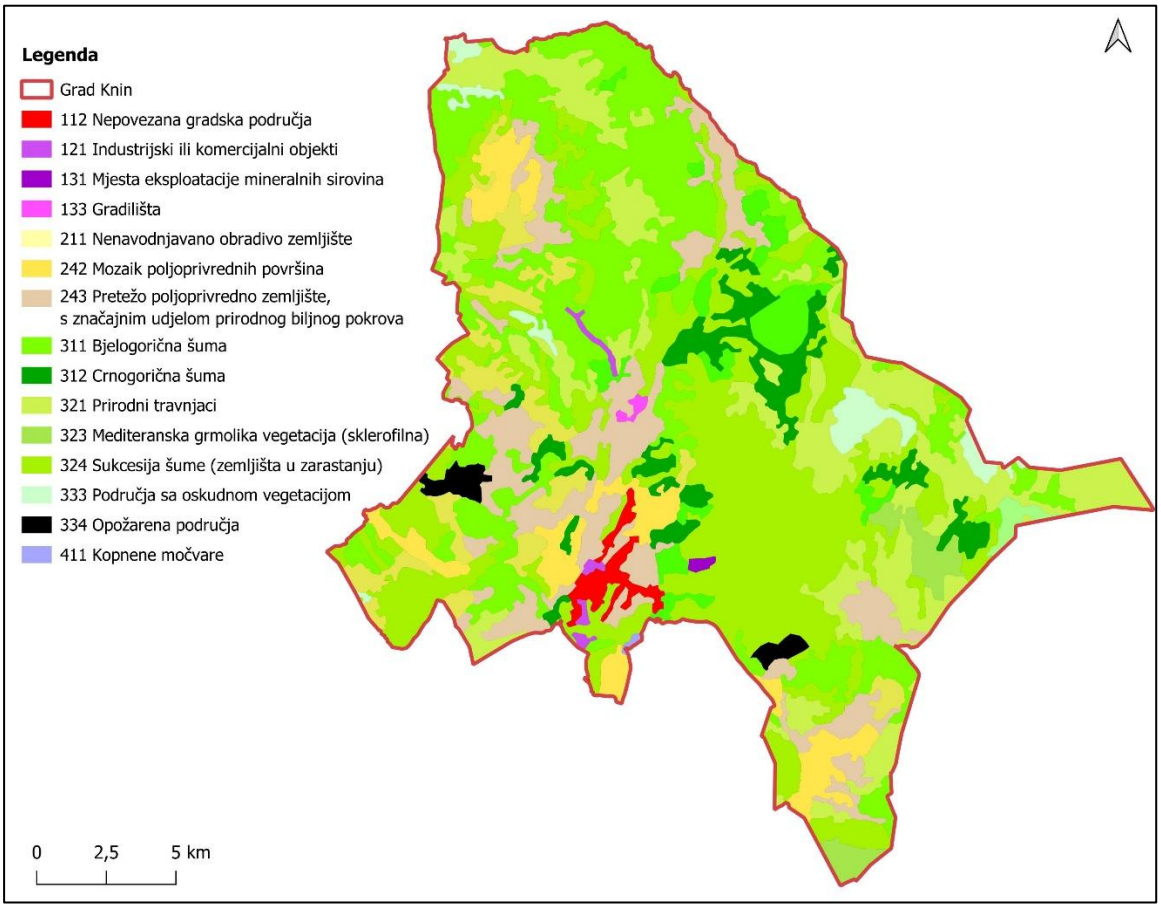
4.3.3. Pokrov i namjena zemljišta

CORINE Land Cover (CLC) Hrvatska predstavlja digitalnu bazu podataka o stanju i promjenama zemljišnog pokrova i namjeni korištenja zemljišta Republike Hrvatske za razdoblje 2018. godine. Na području Grada Knina prevladava Sukcesija šume (zemljišta u zarastanju) (CLC 324) te Bjelogorična šuma (CLC 311). Osim toga, na području grada nalaze se pokrovi klasificirani kao (Slika 6):

- Nepovezana gradska područja (CLC 112),
- Industrijski ili komercijalni objekti (CLC 121),
- Mjesta eksploatacije mineralnih sirovina (CLC 131),
- Gradilišta (CLC 133),
- Nenavodnjavano obradivo zemljište (CLC 211),
- Mozaik poljoprivrednih površina (CLC 242),

- Pretežno poljoprivredno zemljište, s značajnim udjelom prirodnog biljnog pokrova (CLC 243),
- Crnogorična šuma (CLC 312),
- Prirodni travnjaci (CLC 321),
- Mediteranska grmolika vegetacija (skleforilna) (CLC 323),
- Područja sa oskudnom vegetacijom (CLC 333),
- Opožarena područja (CLC 334),
- Kopnene močvare (CLC 411).

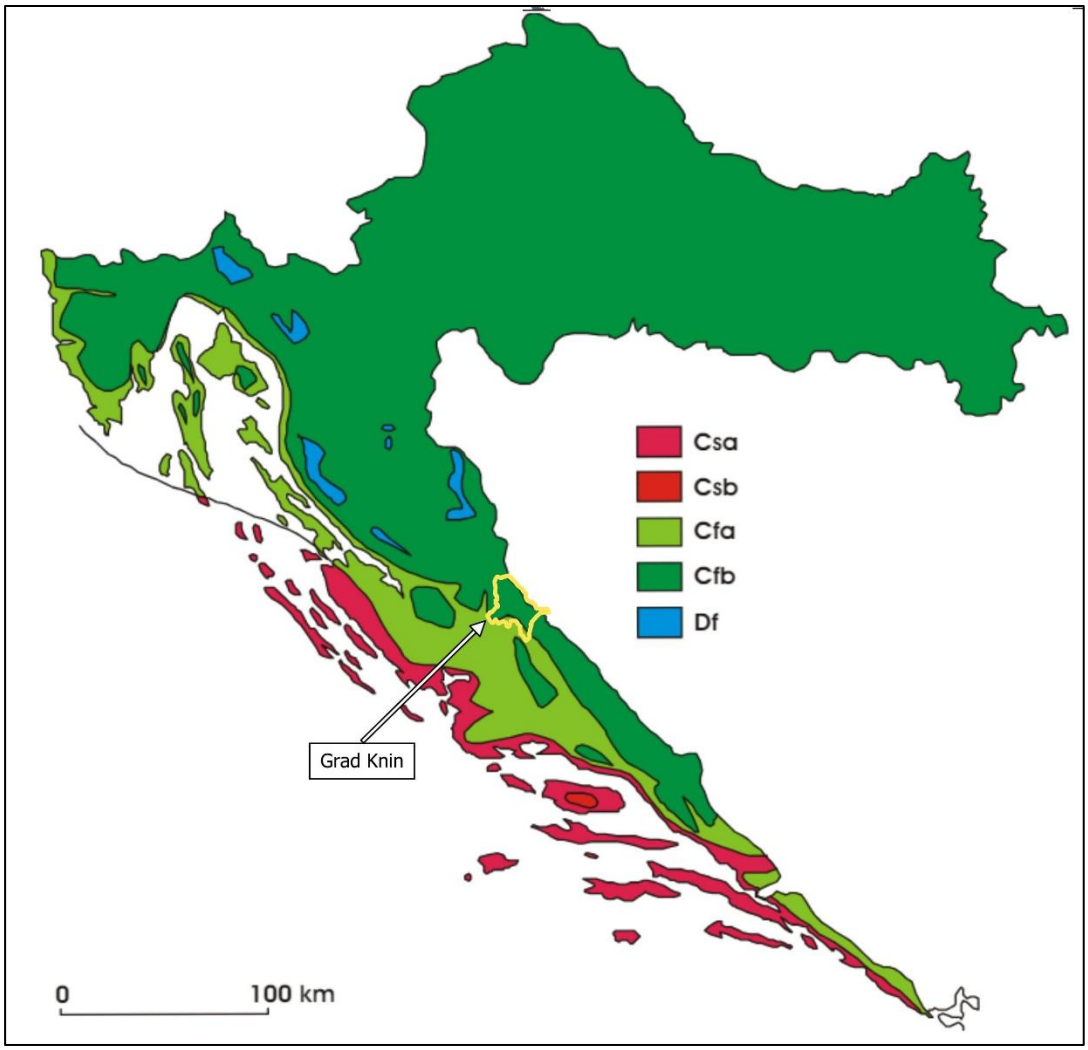
Slika 6. CORINE Land COVER 2018. Grada Knina (Izvor: Geoportal NIPP)

4.4. Klimatska obilježja

Područje Šibensko-kninske županije po Köppenovoj raspodjeli pripada klimi Cfb (umjereno topla vlažna klima s toplim ljetom) (Slika 7). Ljeta su sunčana i vruća, a zime su hladne. Srednja godišnja temperatura kreće se oko 11°C sa srednjim najtoplijim maksimumom od 29,9°C i srednjim minimumom od 12,2°C. Srednje godišnje padaline kreću se u relativno uskom rasponu. Najniže su u krajnjem istočnom dijelu gdje iznose oko 650 mm, a prema zapadu vrijednost srednjih godišnjih padalina postupno raste do 800 mm. Najviše padalina ima u proljeće i sredinom ljeta, što pogoduje usjevima. Srednja relativna vlaga iznosi 79%.

Slika 7. Geografska raspodjela klimatskih tipova u Hrvatskoj s označenom lokacijom Grada Knina (Izvor: Šegota i Filipčić, 2003, uz obradu autora)

Za analizu osnovnih klimatoloških karakteristika korišteni su podaci Državnog hidrometeorološkog zavoda za mjernu postaju Knin. Razdoblje s podacima na temelju kojih je

izrađena analiza temperature i oborina je od 1949. do 2024. godine. Najtopliji mjesec je srpanj sa srednjom mjesečnom temperaturom od 23,3°C, a najhladniji je siječanj sa srednjom mjesečnom temperaturom od 4,0°C (Tablica 4.). Apsolutna maksimalna temperatura od 42,3°C zabilježena je u kolovozu 2017. godine. Apsolutna minimalna temperatura zraka zabilježena u promatranom razdoblju je -18,4°C, izmjerena u veljači 1956. godine.

Tablica 4. Prikaz mjesečnih srednjih, maksimalnih i minimalnih temperatura zraka na meteorološkoj postaji Knin 1949. – 2024. (Izvor: DHMZ)

	Mjesec											
Temp (°C)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Srednja	4.0	5.1	8.2	12.1	16.7	20.6	23.3	22.8	18.3	13.6	8.9	5.3
Maksimum	21.6	26.4	27.6	29.6	34.2	40.4	40.9	42.3	37.9	31.6	27.6	21.6
Godina	2022	2021	1977	2018	2009	2022	2007	2017	2015	1985	2004	1979
Minimum	-18.3	-18.4	-14.0	-4.1	-0.4	4.3	8.1	6.8	1.0	-3.3	-8.5	-15.4
Godina	1967	1956	1971	2003	1957	1955	2000	2006	1970	1972	1995	1962

U Tablica 5. prikazane su srednje mjesečne količine oborina te maksimalna visina snijega na meteorološkoj postaji Knin za razdoblje 1949. - 2024. Najviše oborina zabilježeno je u studenom, s prosječnom količinom od 134,0 mm. S druge strane, najmanje oborina pada u srpnju, s prosječnom količinom od 44,2 mm. Proljetni mjeseci, od ožujka do svibnja, pokazuju umjerene količine oborina, s blagim porastom prema svibnju (74,7 mm u ožujku do 87,4 mm u svibnju). Zimski mjeseci, siječanj i veljača, imaju slične prosječne količine oborina, oko 86,4 mm odnosno 77,1 mm, što upućuje na relativno stabilne padaline tijekom hladnijeg dijela godine. Najveće snježne padaline zabilježene su u prosincu, s maksimalnom visinom snijega od 40 cm, a najmanje u travnju s visinom od 6 cm.

Tablica 5. Srednje mjesečne količine oborina na meteorološkoj postaji Knin (1949. - 2024.) (Izvor: DHMZ)

Mjesec	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Količina (mm)	86.4	77.1	74.7	86.7	87.4	82.5	44.2	69.0	99.6	103.9	134.0	116.4
Maks. Visina snijega (cm)	32	24	16	6	-	-	-	-	-	-	14	40
Godina	1997	1956	2004	2021	-	-	-	-	-	-	2005	1996

4.5. Opasnost i rizik od poplava

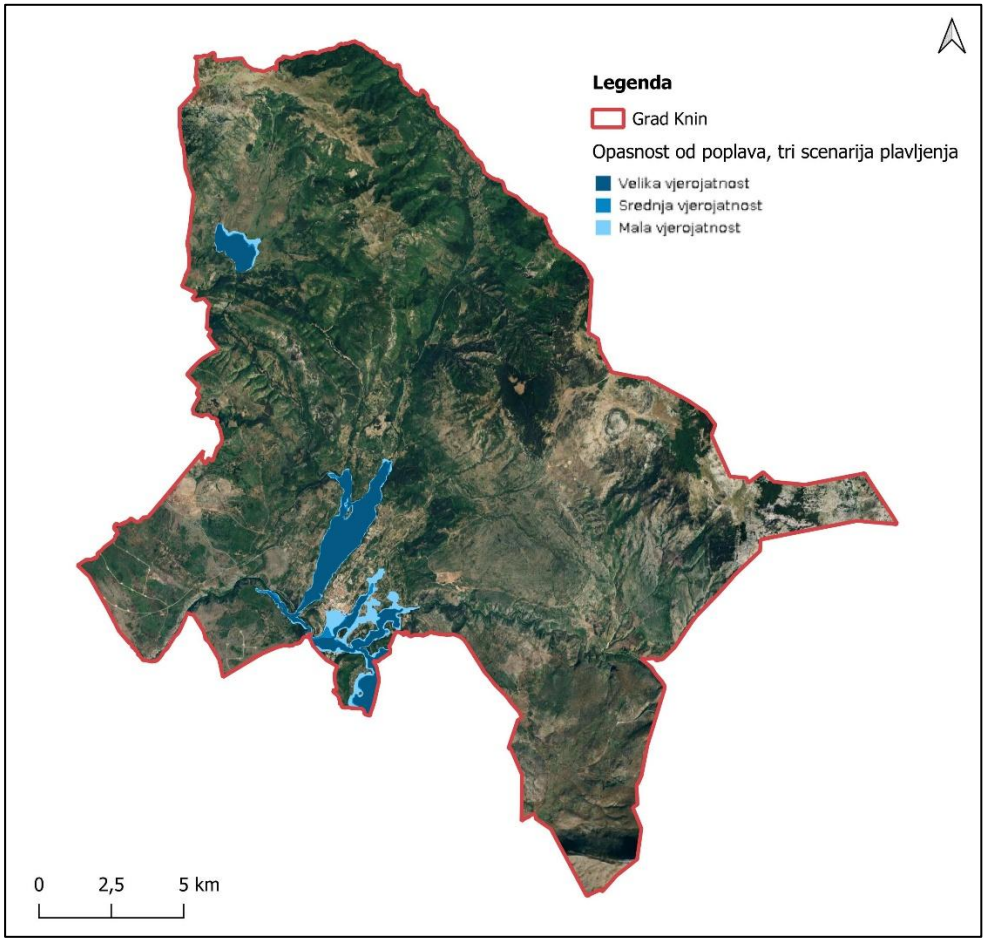
Poplave su prirodni događaji koji se rijetko pojavljuju i ne mogu se u potpunosti spriječiti, ali se različitim preventivnim građevinskim i negrađevinskim mjerama može smanjiti rizik od poplava na prihvatljivu razinu. Poplave spadaju među najopasnije prirodne nepogode i na mnogim mjestima mogu prouzrokovati gubitak ljudskih života, velike materijalne štete, devastaciju kulturnih dobara i ekološke štete. Zbog prostranih brdsko-planinskih područja s visokim intenzitetom kiša, širokih nizinskih dolina, velikih gradova i vrijednih dobara na potencijalno ugroženim površinama, te zbog nedovoljno izgrađenih i održavanih zaštitnih sustava, Hrvatska je prilično osjetljiva na poplave.

Prema Zakonu o vodama (NN 66/19, 84/21, 47/23) izrađene su karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava. Karte opasnosti od poplava ukazuju na moguće obuhvate tri specifična poplavna scenarija:

- poplave velike vjerojatnosti pojavljivanja (povratno razdoblje približno 25 godina),
- poplave srednje vjerojatnosti pojavljivanja (povratno razdoblje približno 100 godina),
- poplave male vjerojatnosti pojavljivanja (povratno razdoblje približno 1.000 godina), uz pridružene poplave uslijed mogućih rušenja nasipa, te rušenja visokih brana – umjetne poplave.

Prema kartama opasnosti od poplava po vjerojatnosti pojavljivanja (Slika 8.), područje Grada Knina se uglavnom nalazi izvan zone vjerojatnosti poplava, s tek nekoliko manjih područja u zonama male, srednje i velike vjerojatnosti.

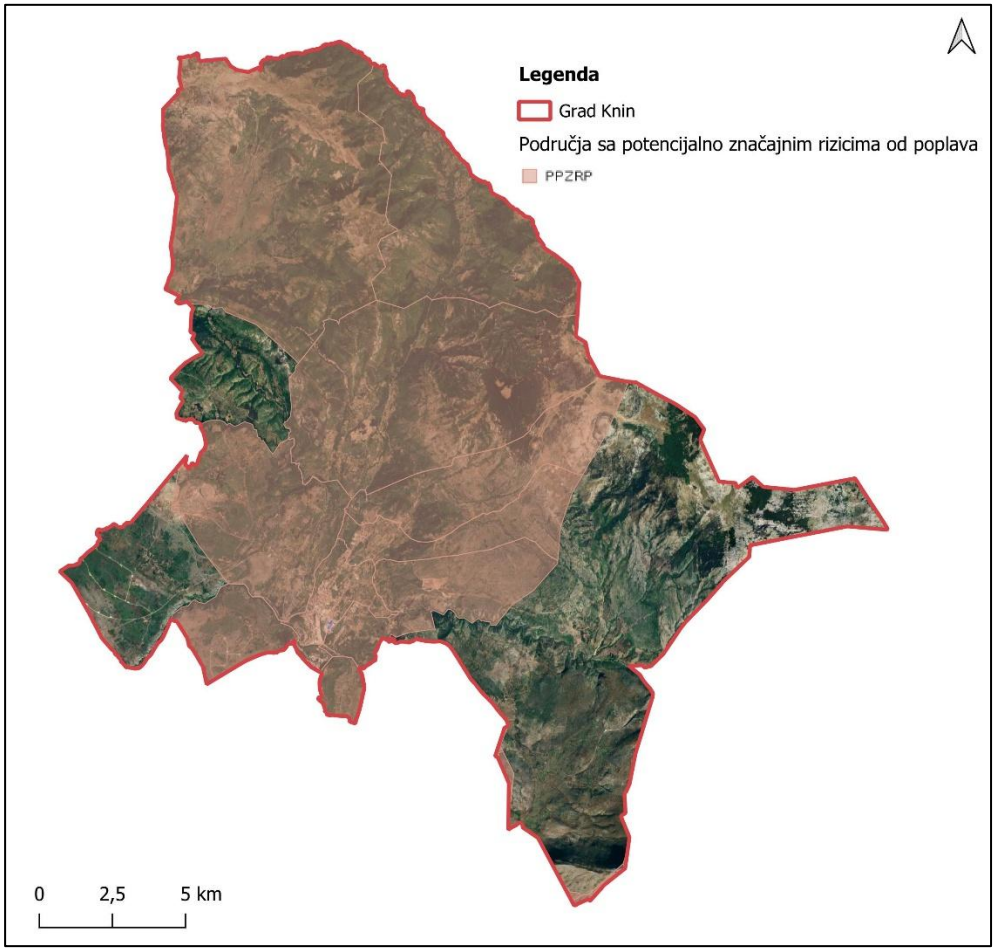
Slika 8. Karta opasnosti od poplava po vjerojatnosti pojavljivanja za Grad Knin (Izvor: Geoportal NIPP)

Karta rizika od poplava prikazuje potencijalne štetne posljedice na područjima koja su prethodno određena kartama opasnosti od poplava. Poplavni rizik znači kombinaciju vjerojatnosti poplave i mogućih štetnih posljedica na zdravlje ljudi, okoliš, kulturnu baštinu i gospodarsku aktivnost koje se povezuju s poplavom.

Prema karti područja sa potencijalno značajnim rizicima od poplava (Slika 9), veći dio Grada Knina nalazi se unutar područja sa potencijalno značajnim rizicima od poplava.

Slika 9. Karta područja sa potencijalno značajnim rizicima od poplava za Grad Knin (Izvor: Geoportal NIPP)

5. Analiza ulaznih podataka povezanih s temom zelene urbane obnove

Kako bi se izradio plan i predložile mjere i aktivnosti za postizanje zelene urbane obnove u Gradu Kninu, provedene su analize važećih prostorno-planskih i strateških dokumenata.

5.1. Analiza prostorno-planskih dokumenata

Zakon o prostornom uređenju (NN 155/25) ključan je alat za planiranje i reguliranje korištenja prostora u Hrvatskoj, s ciljem osiguravanja uravnoteženog i održivog razvoja, uravnoteženog korištenja i zaštite prirodnih resursa, očuvanja i unaprjeđenje krajobraznih i kulturnih vrijednosti te osiguravanja uvjeta za kvalitetan život građana.

Za Grad Knin, analiza prostorno-planske dokumentacije ključna je za razumijevanje trenutnog stanja i planiranje budućih intervencija zelene urbane obnove. Analizom važećih prostornih planova mogu se utvrditi glavne smjernice razvoja lokalne samouprave, uključujući razvoj zelene infrastrukture i unapređenje kružnog gospodarstva. Prostorni planovi pružaju sistematski pregled trenutnog i planiranog korištenja površina, infrastrukturnih projekata značajnih za državu i županiju te definiraju uvjete za planiranje i korištenje prostora.

Na području Grada Knina na snazi su sljedeći prostorni planovi:

- **IV. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Knina** ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije" br. 05/03, 05/12 i "Službeno glasilo Grada Knina" broj 03/15, 02/20, 05/20 – pročišćeni tekst, 15/22 – ispravak, 21/22, 3/23 – pročišćeni tekst)
- **VI. Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Knina** ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije" br. 11/99, 5/05 i 10/11, "Službeno glasilo Grada Knina" broj 3/15, 14/20, 10/22, 13/22 – pročišćeni tekst, 7/23 i 8/23 – pročišćeni tekst)
- **I. Izmjene i dopune Detaljnog plana uređenja "Novo naselje" – Golubić** ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije" broj 03/03 i 05/06)
- **Urbanistički plan uređenja "Više sv. Jakova" u Kninu** ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije" broj 13/09)
- **Urbanistički plan uređenja "Kod doma u Vrpolju" u Kninu** ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije" broj 13/09)

- **Urbanistički plan uređenja "Neizgrađeni dio gospodarske zone Lužine – I1 – (Preparandija)"** ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije" broj 01/10)
- **Urbanistički plan uređenja "Ex vojarna Krka"** ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije" broj 13/23).

IV. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Grada Knina

Osnovni Prostorni plan uređenja Grada Knina donesen je 2003. godine u "Službenom vjesniku Šibensko-kninske županije" i predstavljao je temeljni dokument za uređenje prostora grada. Njegove značajnije izmjene i dopune uslijedile su 2012. godine, također u županijskom službenom glasilu, čime je plan usklađen s novim zakonskim okvirima i razvojnim potrebama. Nakon toga odgovornost za donošenje i objavu izmjena prelazi na Grad Knin. U "Službenom glasilu Grada Knina" 2015. godine donesene su nove izmjene koje su modernizirale i dodatno precizirale prostorne uvjete. Tijekom 2020. objavljene su još dvije odluke, uključujući i pročišćeni tekst. Godine 2022. donesen je ispravak objave te nova izmjena, a početkom 2023. ponovno je objavljen pročišćeni tekst koji objedinjeno prikazuje sve prethodne izmjene i čini trenutno važeću i cjelovitu verziju dokumenta.

U korištenju i namjeni površina razlikuju se sljedeće površine (Slika 10):

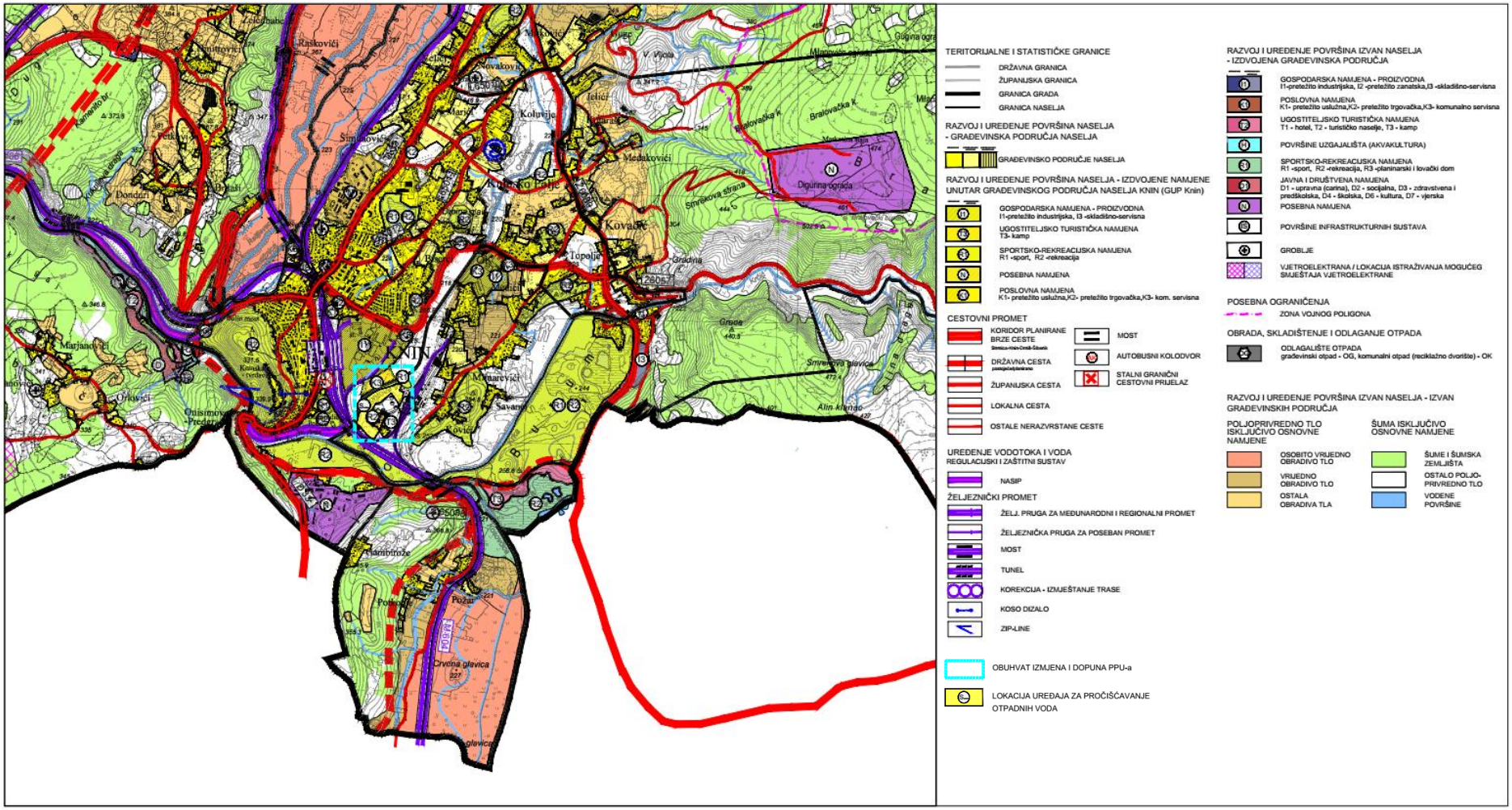
- Za razvoj i uređenje naselja (mješovita namjena),
- Za razvoj i uređenje površina naselja (pretežito zone isključive namjene – gospodarska namjena, športsko-rekreacijska namjena) i površina izvan naselja.

Razvoj i uređenje površina naselja obuhvaća cjelokupni prostor unutar naselja – i izgrađeni i neizgrađeni dio. To uključuje postojeće naseljske strukture, kao i površine predviđene za njihovo buduće širenje. Unutar tih cjelina posebno se izdvajaju zone namijenjene razvoju pojedinih pretežitih ili isključivih djelatnosti, poput gospodarskih zona, sportskih i rekreacijskih površina, infrastrukturnih sustava te područja groblja.
U obuhvat ulaze i izdvojena obiteljska gospodarstva, graditeljski sklopovi te pojedinačni stambeni objekti koji se nalaze izvan kompaktne strukture naselja.

U Prostornom planu Grada Knina ne spominje se termin "zelena urbana obnova", ali se kroz više članaka jasno pojavljuju odredbe koje izravno pripadaju tom konceptu. U članku 92 utvrđuje se obveza očuvanja oblikovno vrijednih urbanih i ruralnih cjelina, uključujući povijesnu jezgru Knina, brdo Spas s tvrđavom te ambijentalno vrijedna naselja i krajobrazne cjeline. U

članku 89. i 90. naglašavaju se mjere ozelenjivanja područja koja su prirodno degradirana, posebno šuma koje su stradale u požarima te poljoprivrednih površina koje čine kultivirani krajobraz.

Slika 10. Korištenje i namjena prostora Grada Knina (Izvor: IV. Izmjene i dopune PPUG Knina)

Prometna infrastruktura

Prometnu prohodnost prostora Grada Knina osigurava mreža koju tvore državne ceste, županijske ceste, lokalne i nerazvrstane ceste, te šumski i poljski putovi.

Na području Grada nalaze se ili su planirane sljedeće građevine od važnosti za Državu:

a) Cestovne građevine
   - brza državna cesta,
   - brza cesta Šibenik – Drniš – Knin – BiH
   - brza cesta D1, dionica ceste Zagreb – Gračac – Knin – Sinj – Split sa obilaznicom (južnom) Knina,
   - državna cesta D59, dionica ceste Knin (D1) – Kistanje – Kapela,
   - državna cesta D33, dionica ceste Strmica – Knin – Drniš.

b) Željezničke građevine
   - M604 Oštarije – Gospić – Knin – Split,
   - M606 Knin – Zadar,
   - R103 (Martin Brod) – razdjelna točka km 119 + 444 – Državna granica – Ličko Dugo Polje – Knin.

Na području Grada nalaze se ili su planirane sljedeće građevine od važnosti za županiju:

a) Županijske i lokalne ceste
   - Ž6080 koja povezuje brzu državnu cestu D33 na području naselja Vrpolje sa državnom cestom D1 (istočna obilaznica Knina)
   - Ž6034 koja povezuje Knin (D1) sa naseljem Plavno,
   - Ž6057 Kovačić (D1) – TL slap Krčić.

b) Željezničke građevine s pripadajućim građevinama
   - Industrijski kolosijeci, kolodvorske i pogonske građevine.

VI. Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana grada Knina

Korištenje i namjena površina unutar obuhvata Generalnog urbanističkog plana (GUP) Knina definirani su sukladno prostorno-planskim smjernicama te su prikazani u grafičkim prikazima ovog Plana. Unutar grafičkog prikaza (**Pogreška! Izvor reference nije pronađen.**) "Korištenje i namjena prostora" prikazano je razgraničenje i način korištenja površina unutar obuhvata ovog Plana. Planirane su sljedeće opće i detaljne namjene:

1) Stambena namjena (S)
2) Mješovita namjena (M)
   - Mješovita-pretežito stambena (M1),
   - Mješovita-pretežito poslovna (M2),
   - Površine na kojima je moguća gradnja svih građevina mješovite namjene (M)
3) Javna i društvena namjena (D):
   - Upravna (D1)
   - Socijalna (D2)
   - Zdravstvena i predškolska (D3)
   - Školska (D4)
   - Kultura (D6)
   - Vjerska (D7)
   - Površine na kojima je moguća gradnja svih građevina javne i društvene namjene uključujući hostel (D)
4) Poteži i područja urbaniteta
5) Gospodarska namjena
   - Proizvodna (I)
     - Proizvodna – pretežito industrijska (I1)
     - Proizvodna – pretežito zanatska (I2)
     - Proizvodna – skladišno servisna (I3)
   - Poslovna (K)
     - Pretežito uslužna
     - Pretežito trgovačka
     - Komunalno servisna
   - Turizam (T)
     - Glamping (T3)
6) Sportsko-rekreacijska namjena (R)

- Šport (R1)
- Rekreacija (R2)

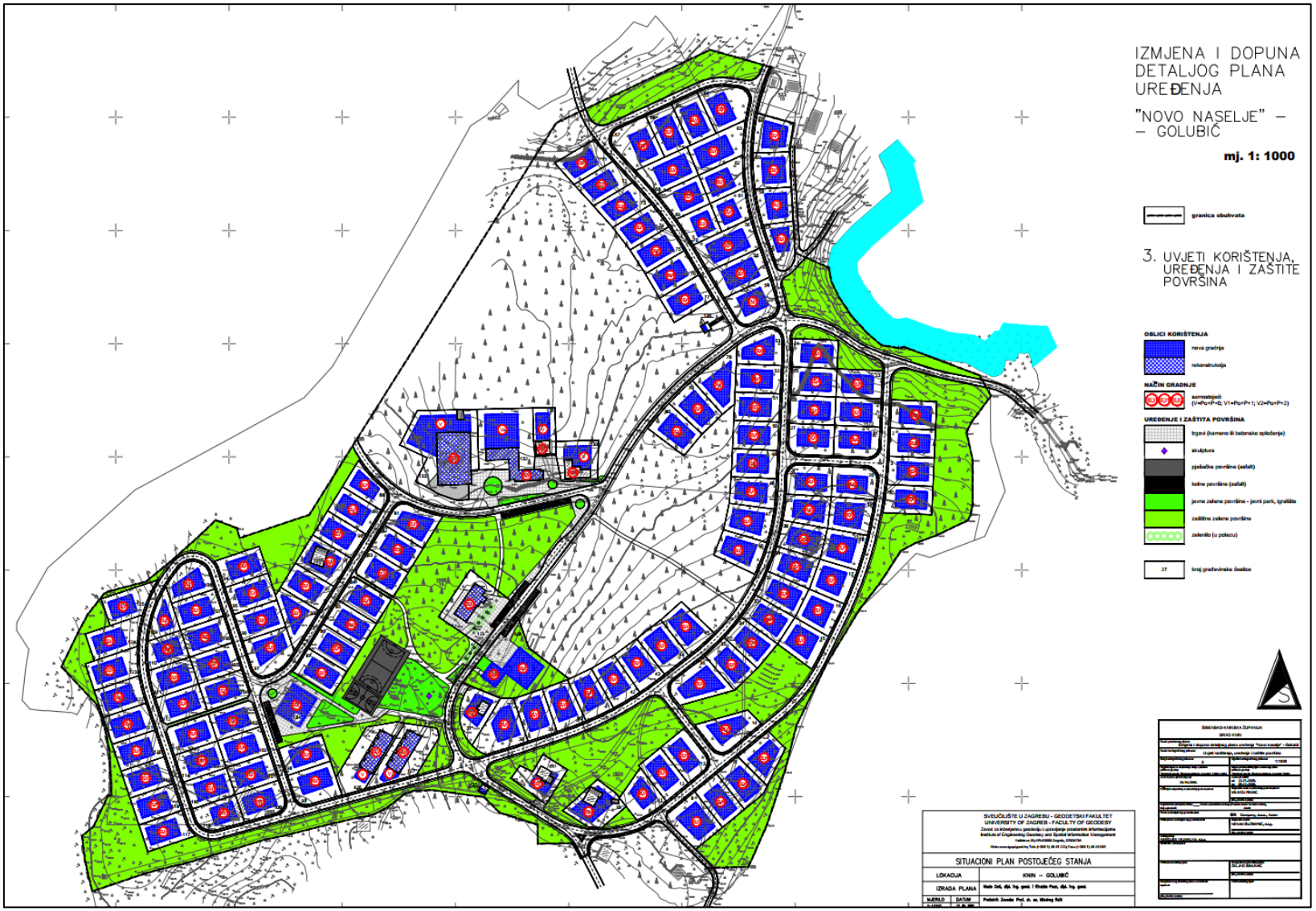
7) Rezervat za buduće širenje gradskih sadržaja uz lijevu obalu Krke (sukladno posebnim propisima) (R)
8) Javne zelene površine
   - Javni park (Z1)
   - Zelene površine (Z)
9) Posebna namjena (N)
10) Groblje
11) Obradivo tlo
   - Vrijedno obradivo tlo
   - Ostala obradiva tla
12) Vodene površine (vodotoci, jezera, retencije)
13) Koridori, površine i građevine cestovnog prometa
14) Koridori, površine i građevine želježničkog prometa.

I. Izmjene i dopune Detaljnog plana uređenja "Novo naselje" – Golubić

Korištenje i namjena površina unutar obuhvata Izmjena i dopuna Detaljnog plana uređenja (DPU) „Novo naselje“ – Golubić definirani su sukladno prostorno-planskim smjernicama te su prikazani u grafičkim prikazima ovog Plana. Unutar grafičkog prikaza (**Pogreška! Izvor reference nije pronađen.**) "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina" prikazano je razgraničenje i način korištenja površina unutar obuhvata ovog Plana. Planirane su sljedeće opće i detaljne namjene:

- **Oblici korištenja**
  - nova gradnja
  - rekonstrukcija
- **Način gradnje**
  - samostojeći (SS,V; SS,V1; SS,V2)
- **Uređenje i zaštita površina**
  - trgovi
  - skulptura
  - pješačke površine
  - kolne površine
  - javne zelene površine
  - zaštitne zelene površine
  - zelenilo

Slika 11. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite površina (Izvor: I. Izmjene i dopune DPU „Novo naselje“ - Golubić)

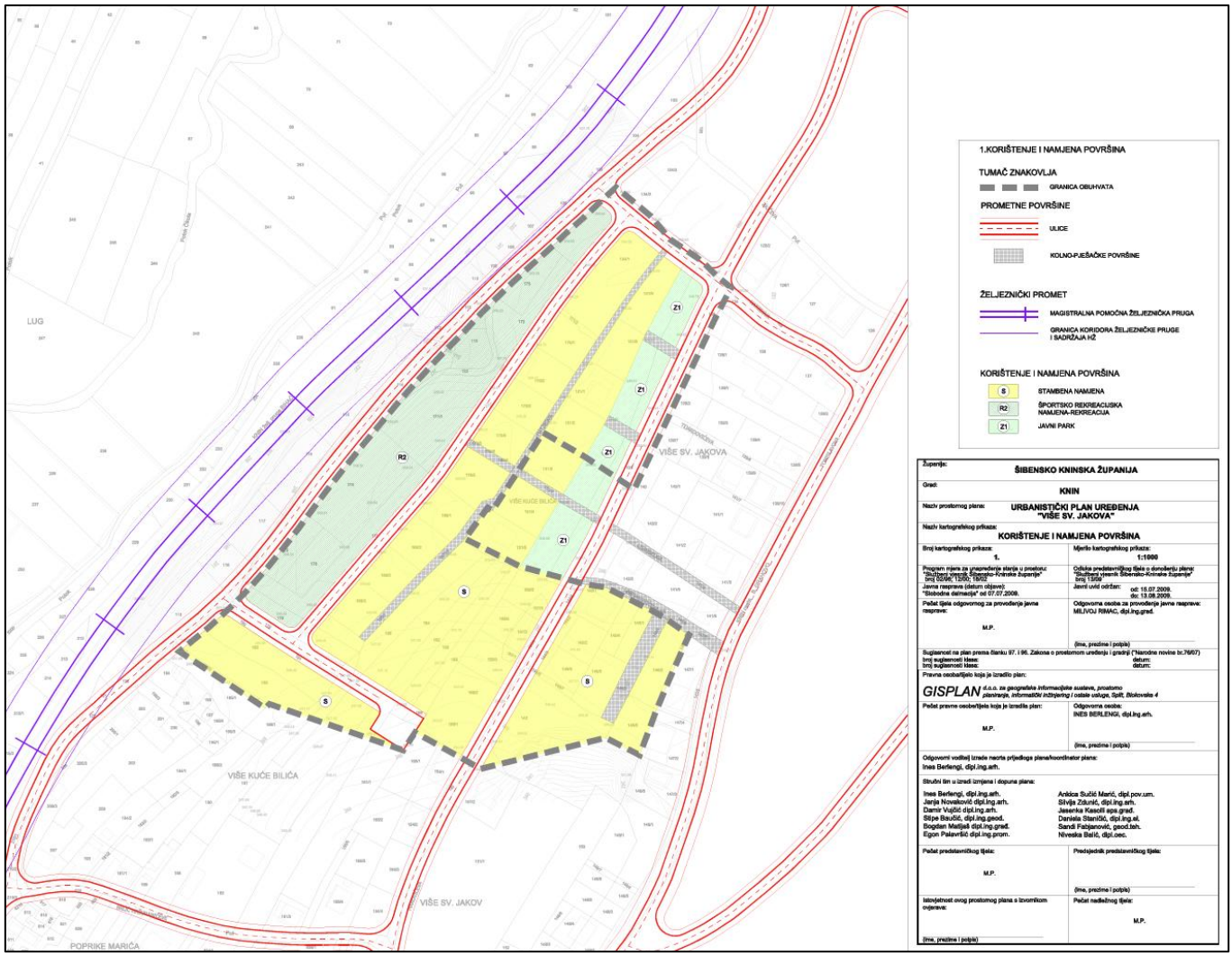

Urbanistički plan uređenja "Više sv. Jakova" u Kninu

Za područje obuhvaćeno Urbanističkim planom uređenja „Više sv. Jakova“ određuju se sljedeće osnovne namjene površina, prikazane na kartografskom prikazu:

- Stambena namjena (S)
- Športsko rekreacijska namjena – rekreacija (R2)
- Javni parki (Z1)
- Prometne površine
- Željeznički promet

Slika 12. Korištenje i namjena površina (Izvor: Urbanistički plan uređenja "Više sv. Jakova" u Kninu)

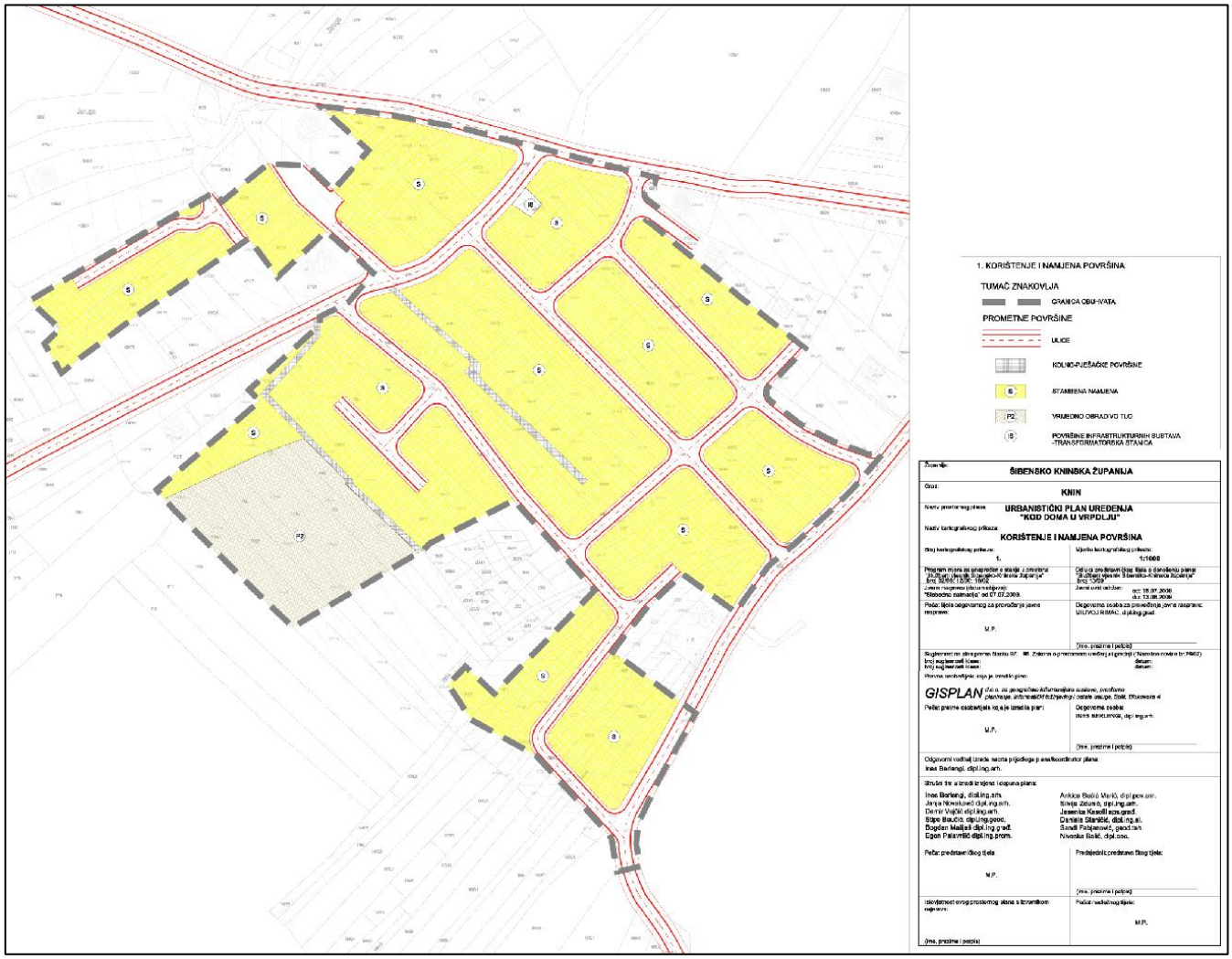

Urbanistički plan uređenja "Kod doma u Vrpolju" u Kninu

Za područje obuhvaćeno Urbanističkim planom uređenja „Kod doma u Vrpolju“ određuju se sljedeće osnovne namjene površina, prikazane na kartografskom prikazu:

- Stambena namjena (S)
- Vrijedno obradivo tlo (P2)
- Površine infrastrukturnih sustava – transformatorska stanica (IS)
- Prometne površine

Slika 13. Korištenje i namjena površina (Izvor: Urbanistički plan uređenja „Kod doma u Vrpolju“ u Kninu)

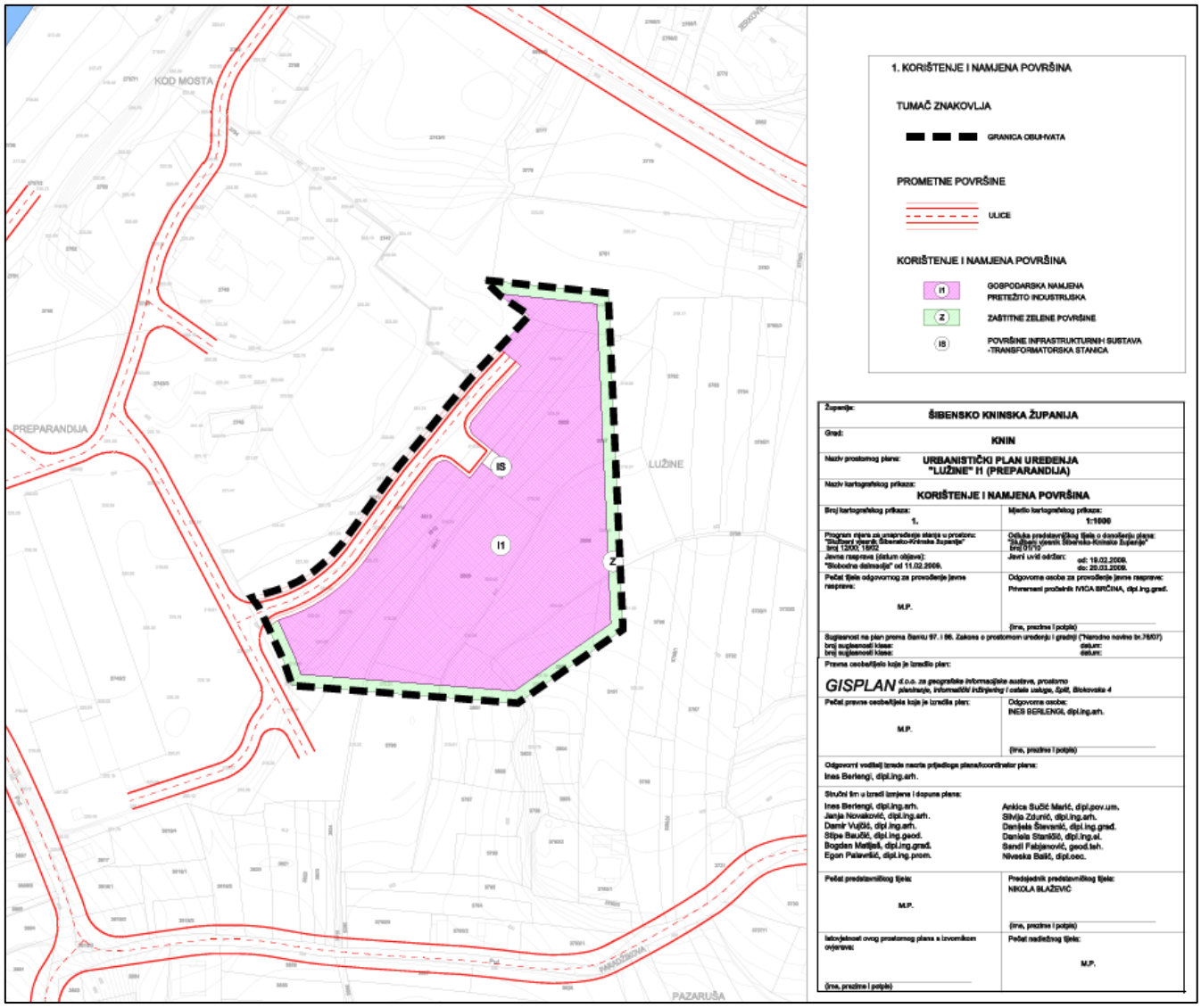

Urbanistički plan uređenja "Neizgrađeni dio gospodarske zone Lužine – I1 – (Preparandija)"

Za područje obuhvaćeno Urbanističkim planom uređenja „Neizgrađeni dio gospodarske zone Lužine – I1 – (Preparandija)“ određuju se sljedeće osnovne namjene površina, prikazane na kartografskom prikazu:

- Gospodarska namjena – pretežito industrijska (I1)
- Zaštitne zelene površine (Z)
- Površine infrastrukturnih sustava – transformatorska stanica (IS)
- Prometne površine

Slika 14. Korištenje i namjena površina (Izvor: Urbanistički plan uređenja "Neizgrađeni dio gospodarske zone Lužine – I1 – (Preparandija)"

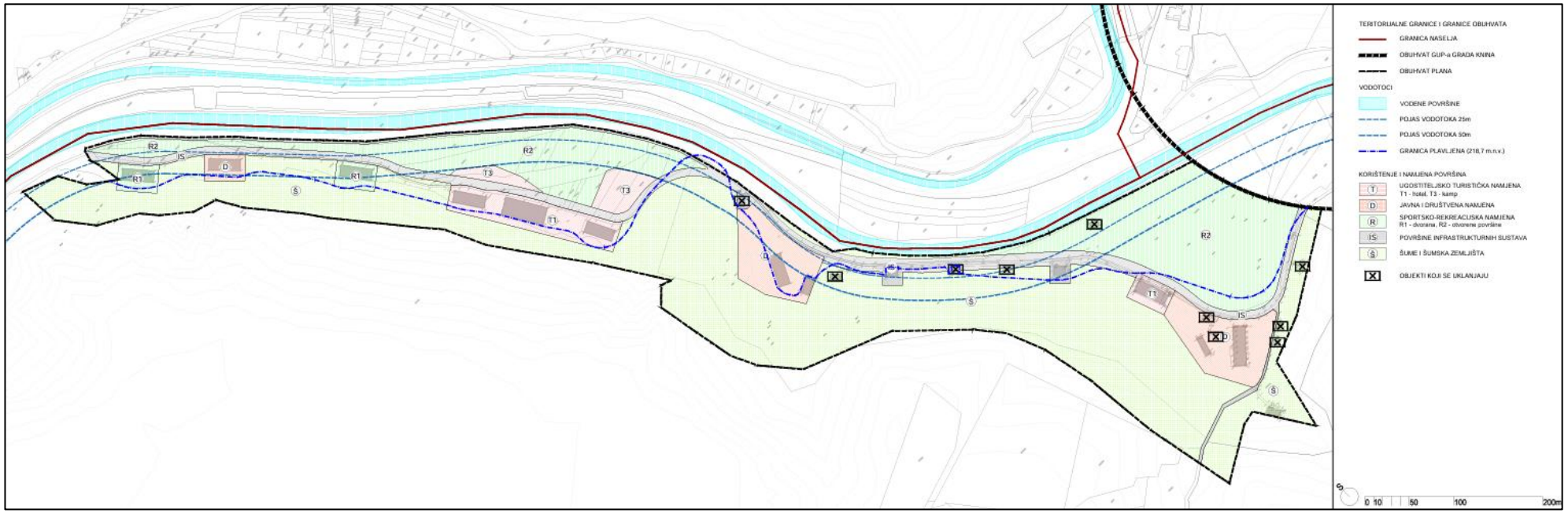

Urbanistički plan uređenja "Ex vojarna Krka"

Za područje obuhvaćeno Urbanističkim planom uređenja „Ex vojarna Krka“ određuju se sljedeće osnovne namjene površina, prikazane na kartografskom prikazu (**Pogreška! Izvor reference nije pronađen.**):

- Ugostiteljsko-turistička namjena
  - hotel (T1)
  - kamp (T3)
- Javna i društvena namjena (D)
- Sportsko-rekreacijska namjena
  - dvorana (R1)
  - otvorena površina (R2)
- Površine infrastrukturnih sustava (IS)
- Šume i šumska zemljišta (Š)
- Objekti koji se uklanjaju
- Vodotoci i vodene površine

Slika 15. Korištenje i namjena prostora (Izvor: Urbanistički plan uređenja „Ex vojarna Krka“)

Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti

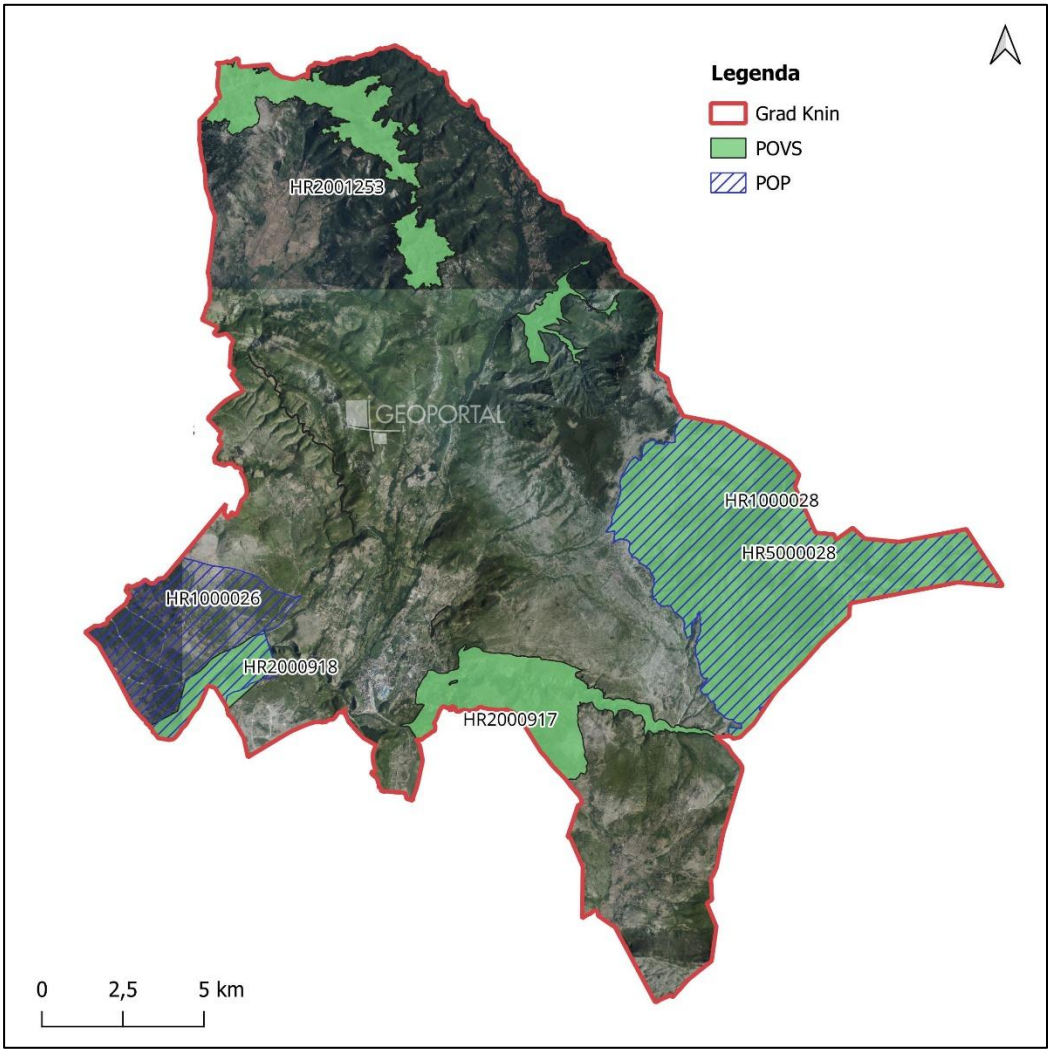
Na području Grada Knina nema zaštićenih dijelova prirode.

Ekološku mrežu RH (mrežu Natura 2000) prema članku 54. Zakona o zaštiti prirode čine područja očuvanja značajna za ptice (POP), područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS), posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS) te vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i staništa (vPOVS).

Na području Grada Knina nalaze se sljedeća područja Ekološke mreže (Slika 16):

- Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)
  - Poštak HR2001253,
  - Novkovići-Bošnjakuša HR2001344,
  - Krčić HR2000917,
  - Šire područje NP Krka HR2000918,
  - Dinara HR5000028.
- Područja očuvanja značajna za ptice (POP)
  - Krka i okolni plato HR1000026,
  - Dinara HR1000028.

Slika 16. Ekološka mreža (Izvor: Geoportal NIPP, MZOZT)

Kulturna baština

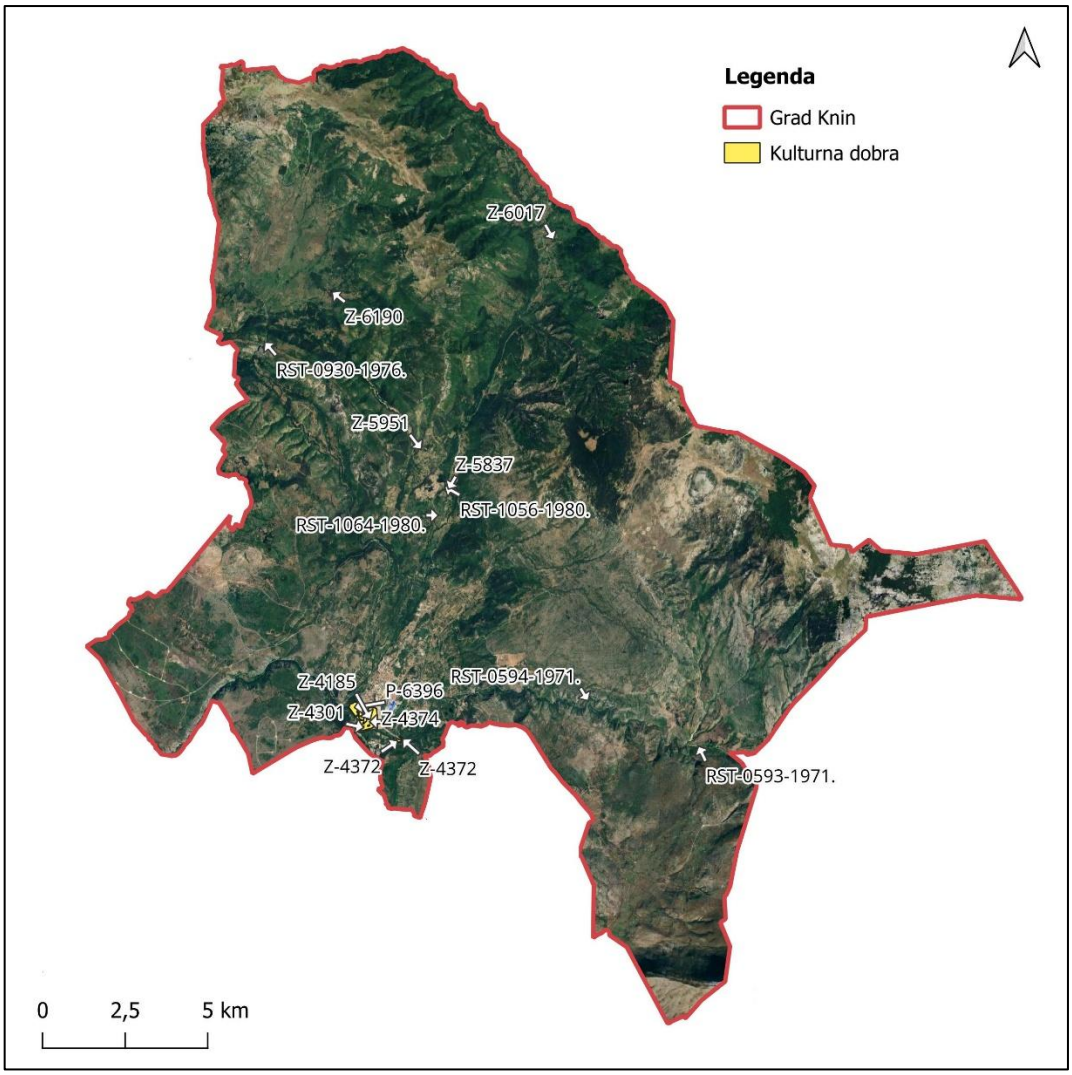
Podaci o kulturnoj baštini na području Grada Knina temelje se na informacijama iz Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske, kojeg vodi Ministarstvo kulture. Do 19. studenog 2025. godine, na području Grada Knina zaštićeno je ukupno 21 kulturno dobro. Osamnaest kulturnih dobara ubraja se u kategoriju nepokretno pojedinačno dobro, dva se svrstava u arheologiju, a jedno je u kategoriji kulturnopovijesne cjeline (Tablica 6, Slika 17).

Tablica 6. Kulturna dobra na području Grada Knina (Izvor: Registar kulturnih dobara RH)

Redni broj	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta kulturnog dobra
1.	Z-4372	Arheološko nalazište Kapitul	Knin	Arheologija
2.	P-6396	Arheološko nalazište na brdu Spas u Kninu	Knin	Arheologija
3.	Z-4376	Crkva i samostan sv. Ante	Knin	Nepokretna pojedinačna
4.	Z-6190	Crkva sv. Georgija	Plavno	Nepokretna pojedinačna
5.	Z-4301	Crkva sv. Josipa	Knin	Nepokretna pojedinačna
6.	Z-6017	Crkva sv. Jovana Krstitelja	Strmica	Nepokretna pojedinačna
7.	Z-5951	Crkva sv. Stefana	Golubić	Nepokretna pojedinačna
8.	RST-1056-1980.	Kameni most	Golubić	Nepokretna pojedinačna
9.	Z-4374	Kuća Krvavica	Knin	Nepokretna pojedinačna
10.	Z-4375	Kuća Lovrić	Knin	Nepokretna pojedinačna
11.	Z-4373	Kuća Petkušić	Knin	Nepokretna pojedinačna
12.	Z-4185	Kulturno – povijesna cjelina Knina	Knin	Kulturnopovijesna cjelina
13.	RST-0593-1971.	Mlinica "Đurićeva"	Polača	Nepokretna pojedinačna
14.	RST-0930-1976.	Mlinica Radljevac (Tintorov mlin)	Plavno	Nepokretna pojedinačna
15.	RST-0594-1971.	Mlinica u selu Krčić	Polača	Nepokretna pojedinačna
16.	Z-5837	Most na rijeci Butižnici	Golubić	Nepokretna pojedinačna
17.	RST-0905-1976.	Spomen kosturnica	Kninsko Polje	Nepokretna pojedinačna
18.	RST-0908-1976.	Spomen-kosturnica	Žagrović	Nepokretna pojedinačna

19.	Z-4590	Tvrđava	Knin	Nepokretna pojedinačna
20.	RST-1064-1980.	Zelenbabin mlin	Golubić	Nepokretna pojedinačna
21.	RST-0939-1976.	Zgrada	Knin	Nepokretna pojedinačna

Slika 17. Kulturna baština Grada Knina (Izvor: DGU)

5.2. Analiza strateških dokumenata

Provedbeni program Grada Knina za razdoblje 2021. – 2025. godine

Provedbeni program Grada Knina obuhvaća opis područja, definiranje misije i vizije, opis i analizu razvojnih potreba i potencijala te opis mjera. Ciljevi su postići razvoj zajedničkog gospodarskog prostora temeljenog na razvoju konkurentnog gospodarstva, čime bi se revitalizirao prostor i podigla razina kvalitete života stanovnika, imajući na umu zaštitu netaknute prirode i kulturno-povijesne baštine.

Akcijski plan energetski i klimatski održivog razvitka Grada Knina

SECAP predstavlja ključni dokument gradske razine koji na bazi prikupljenih podataka o zatečenom stanju identificira te daje precizne i jasne odrednice za provedbu projekata i mjera energetske učinkovitosti, korištenja obnovljivih izvora energije, prilagodbe učincima klimatskih promjena i suzbijanja energetskog siromaštva. Akcijski plan se fokusira na dugoročne utjecaje klimatskih promjena na područje lokalne zajednice, uzima u obzir energetsku učinkovitost te daje mjerljive ciljeve i rezultate vezane uz smanjenje potrošnje energije i emisija CO_2. Glavni cilj SECAP-a je postići da predložene mjere rezultiraju smanjenjem emisije CO_2 od barem 55 % do 2030. godine, pri čemu se osigurava pravedna energetska tranzicija, a pritom se provode mjere kojima se jedinice lokalne samouprave čine otpornima i prilagođenima na neizbježne promjene klime.

5.3. Povijesna analiza

Gradina na Spasu

Knin, točnije brdo Spas naseljen je od prapovijesti, točnije od mlađeg kamenog doba. Prvi oblik naselja na Spasu bila je gradina. Naselje na Spasu odnosno kninska gradina nastala je kao rezultat izvanjskih pritisaka na zatečeno sjedilačko, poljodjelsko stanovništvo kojem treba sklonište na sigurnom mjestu. Da bi nastalo gradinsko naselje morali su postojati i gospodarski preduvjeti, a sjeverni zaravan Spasa pruža i jedno i drugo. Prapovijesni je bedem podignut samo s istočne strane gradine, dok se zapadna strana strmo obara u 100 metara niže korito Krke. To je bila prirodna zaštita gradine. Gospodarska osnova bila je u okolnim kraškim poljima koja presijecaju mnogi vodeni tokovi. Kuće su bile građene od kamenog suhozida, četvrtastog tlocrta, a imali su samo jedan otvor – vrata. Kuća se sastojala od jedne prostorije u kojoj je bilo ognjište. O prostorima i objektima javne namjene teško je govoriti. Općenito se može govoriti da su morali postojati objekti za zajednički kult, za zborovanje zajednice, za trgovinu, za zajedničke svečanosti i sl. Predurbana naselja poput gradine na Spasu imala su i neke rudimente komunalija. To su u prvom redu instalacije za prikupljanje kišnice. Bili su to manji bazeni za opskrbu vodom pojedinih domaćinstava, ali i javni rezervoari za zajedničke potrebe. Do ulaza u naselje, gradinskih vrata najvjerojatnije je vodila prometnica u obliku pješačke i konjske staze.

Grad Ninia

Gradina na Spasu u 4. i 5. stoljeću prije Krista, kada brzo raste moć rodovske aristokracije među Ilirima, postaje centrom relativno velike integracijske cjeline kao naselje hegemon, odnosno postaje sjecištem svih pravnih, gospodarskih, vojnih, vjerskih i kulturnih zadaća zajednice. Tu borave plemenski poglavice, vračevi, umjetnici i uopće svi pripadnici onog društvenog sloja koji više nije morao raditi, piše povjesničar Petar Živković.

Kada je gradina na Spasu postala grad ne znamo, no znamo kada se prvi put spominje kao grad (poleis).

Prvo spominjanje Knina, ne kao naselja ili gradine, nego kao grada (poleis) događa se 7. godine prije Krista u Strabonovoj Geografiji, dakle prije točno 2022. godine.

Naime, veliki grčki geograf i povjesničar Strabon (živio od 64. godine prije Krista do 24. godine po Kristu) napisao je geografsku enciklopediju toga vremena, djelo u 17 knjiga, Geografiju (Geographia). Prvo izdanje Geografije objavljeno je 7. godine prije Krista, a zadnje 23. godine po Kristu.

Strabon spominje grad Niniju u petom poglavlju sedme knjige Geografije kada govori o ilirskom plemenu – Delmatima.

Povijest Knina od dolaska Hrvata do pogibije posljednjeg hrvatskog kralja – od 7. stoljeća do 1097. godine

Početkom 7. stoljeća kninsko područje naseljavaju Hrvati.

Nakon zauzeća Ninije novi gospodari najvjerojatnije nisu do kraja uništili postojeći kastrum, nego su se smjestili u tom prostoru, prilagodivši ga navikama i potrebama stanovanja. No, zbog potreba unutrašnjeg razvitka, kao i zbog izvanjskih opasnosti, novi su stanovnici bili primorani izgraditi novu utvrdu. Prostor kasnoantičkog kastruma bio im je prevelik i zato grade novi kastrum na hrptu središnjeg dijela brda Spas.

Iako su Hrvati doselili u 7. Stoljeću, hrvatska kneževina rađa se tek početkom 9. stoljeća između Zrmanje i Cetine i to iz simbioze ilirsko-romanskih starosjedilaca te doseljenih Hrvata. Ranofeudalna hrvatska kneževina javlja se ranije nego bilo gdje na slavenskom jugu. U okviru kneževine, Ninia, sada Tenen, postaje sjedište političko-teritorijalne jedinice, kninske županije. Drevni kroničari tvrde da se "kninska županija, prebogata lozom, voćnjacima, stadima ovaca, krdima goveda i zlatoklasnim poljima" protezala "od prigorja Dinare na sjeveru do Trogirske zagore na jugu te od Kozjaka i Svilaje na istoku do srednjeg toka rijeke Krke na zapadu".

U pisanim izvorima prvi put se slavenska inačica ilirskog imena Ninia javlja u domaćim izvorima u ispravi kralja Krešimira I. iz 950. godine kao Tignino.

Kasnije će se grad jos nazivati imenima Tenen, Tiniense, Teneno, Tenenium, Tenenum, Thenum, Tininium, Tininum, Tnin, Tenenim, Tnenum, Tninum, Tenin,Tin, Tnin, Thelen, Tina, Clin, Clino, Chnin i konačno Knin.

Knin za vladavine Ugarske – od 1102. do 1522. godine

Na ceremoniji krunidbe 1102. godine u Biogradu Koloman je vjerojatno preuzeo Zvonimirovu krunu i obvezao se da će štititi podanike hrvatskog kraljevstva.

Ulaskom Hrvatske u personalnu uniju s Ugarskom, Knin gubi status prijestolnoga grada te središta hrvatskog biskupa, no grad je ostao značajno administrativno i vojno središte u kojem stoluje herceg – zamjenik kralja za Hrvatsku i i u kojem se nalaze banski i županijski sud te u kojem se sazivaju dalmatinsko-hrvatski sabori.

Knin za vladavine Turaka – od 1522. do 1688. godine

Kninski garnizon predao se 29. svibnja. 1522. godine.

U napadu tog dana sudjelovale su vojske dvaju turskih sandžakata – bosanskog i hercegovačkog s 20 tisuća ratnika, a podržavalo ih je topništvo. Vojsku bosanskog sandžakata predvodio je glasoviti turski vojskovođa Gazi Husref beg, a hercegovačku vojsku, Mahmud beg, jedan od iskusnijih vojskovođa sultana Sulejmana Veličanstvenog.

Zapovjednik kninske tvrđave Mihajlo Vojković iz Klokoča kod Slunja predao je grad bez borbe. Tako je Knin, nakon stoljetne borbe ušao u sastav Osmanlijskog carstva i to kao nahija u sastavu bosanskog sandžakata do 1537. godine. Te je godine osnovan kliški sandžakat u koji ulazi i kninska nahija.

Na čelu tvrđave je dizdar koji brine o njezinom održavanju. Knin postaje važno uporište u osmanlijskoj osvajačkoj politici. On je središte turske vlasti u nahiji. Sudska vlast je u rukama kadije koji također sjedi u Kninu. Iz svih tih razloga Knin će imati status kasabe, trećeg najvišeg stupnja u turskoj nomenklaturi.

Pretpostavlja se da je Knin bio središte Krčko-ličkog sandžakata osnovanog 1574. godine. Nedugo zatim, 1577. godine, u Kninu je osnovano sjedište riječne kapetanije Krka-kapudani. I konačno, između 1643 i 1662. godine u Kninu je osnovano sjedište vojne kapetanije. Kapetanijska vojska se sastojala od raznih rodova vojnika. Kapetani su vodili policijsko-administrativne poslove, opremali i predvodili vojsku u rat, ustrojili obavještajnu službu i izdavali putovnice.

Po riječima odbjeglog kapelana Andrije Radonića u Kninu je 1663. godine bilo 3 tisuće konjanika i 200 pješaka.

Tokom kandijskog rata, Venecija se 1648. godine dočepala Knina kojeg su nešto ranije napustili Turci. Venecija u tom ratu nije namjeravala zadržati Knin pa ga nakon pola godine napušta. Pritom djelomično razara tvrđavu. Turci nakon povratka u razrušeni i popaljeni Knin, odmah pristupaju njegovoj obnovi i jačanju.

Knin od 1918. do 1990. godine

Prvi svjetski rat nametnuo je i kninskom području brojne žrtve i težak život. Nakon njegova završetka u Kninu je još uvijek bio jak pokret za sjedinjenje Dalmacije s Hrvatskom. Na zboru predstavnika 28 sela osnovan je u Kninu 7. studenoga 1918. godine "Odbor narodnog vijeća" od šest članova koji je bez rezerve pružio punu podršku "Narodnom vijeću Slovenaca, Hrvata i Srba" u Zagrebu.

Domovinski rat

U kolovozu 1990. godine kninski sateliti Slobodana Miloševića i velikosrpskih ideologa, Milan Martić i Milan Babić, kojima se priključuje dio hrvatskih građana srpske nacionalnosti, organiziraju oružanu pobunu protiv ustavno-pravnog poretka Republike Hrvatske te stvaraju paradržavu Krajinu sa sjedištem u Kninu.

Hrvati iz Knina, Vrpolja, Potkonja i Kijeva prisiljeni su 1991. godine napustiti svoje domove i otići u progonstvo.

U vojno redarstvenoj akciji "Oluja", Hrvatska vojska pod vrhovnim zapovjedništvom prvog hrvatskog predsjednika, dr. Franje Tuđmana oslobađa Knin 5. kolovoza 1995. godine te ga ponovno vraća u ustavno-pravni poredak Republike Hrvatske.

Akcijom oslobađanja Knina zapovijedao je, kao član Operativnog stožera za Oluju zadužen za pravac Knin, general Ante Gotovina, tadašnji zapovjednik Zbornog područja Split, a od 2014. godine počasni građanin grada Knina.

Knin od 1995. do 2015.

Velike zasluge za normalizaciju života u Kninu nakon oslobođenja imao je Zvonimir Čermak (od 2014. godine počasni građanin grada Knina) koji je tada, obnašajući dužnost zapovjednika Zbornog mjesta Knin, vodio računa o komunalnim, zdravstvenim i drugim preduvjetima za povratak prognanika u Knin i organizaciju normalnog života.

Samo dan nakon oslobođenja, s radom započinje Hrvatski radio Knin koji je imao veliku ulogu u pružanju vitalnih informacija stanovništvu.

Vrlo brzo po oslobođenju kreću s radom Komunalno poduzeće, Elektra, Dom zdravlja i bolnica, a HŽ osigurava i prometnu povezanost Knina koja započinje vlakom slobode. Vlak slobode bio je željeznička kompozicija od 20-ak vagona kojom je 26. kolovoza 1995., dvadesetak dana poslije Oluje, simbolično ponovno uspostavljena željeznička veza između Zagreba i Splita, preko Knina. U tom povijesnom vlaku bili su prvi hrvatski predsjednik dr. Franjo Tuđman i mnogi državni dužnosnici, kao i prognanici s dotad okupiranih područja te kulturni i javni djelatnici.[3]

[3] https://knin.hr/povijest/

Razvoj značajnih javnih zelenih površina

Sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu (NN 68/18, 110/18, 32/20) javne zelene površine obuhvaćaju parkove, drvorede, živice, cvjetnjake, travnjake, skupine ili pojedinačna stabla, dječja igrališta s pripadajućom opremom, javne športske i rekreacijske prostore, zelene površine uz ceste i ulice, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste odnosno ulice i sl.

Razvoj javnih zelenih površina u Gradu Kninu kroz povijest odražava širi društveni i gospodarski kontekst regije. Iako specifični povijesni podaci o uređenju zelenih površina u Kninu nisu detaljno dokumentirani, moguće je sagledati njihov razvoj kroz opće trendove i događaje koji su oblikovali ovaj prostor.

Tijekom 19. i početkom 20. stoljeća, s razvojem urbanizacije i industrijalizacije, javlja se svijest o važnosti zelenih površina u urbanim sredinama. U mnogim europskim gradovima tog vremena počinju se uređivati parkovi i perivoji kao mjesta za odmor i rekreaciju stanovništva. Iako nema konkretnih podataka o takvim inicijativama u Kninu, moguće je pretpostaviti da su slični trendovi utjecali i na ovo područje.

Slika 18. Državni kolodvor u Kninu 1911. godine (Izvor: Arhiva fotografija)

Nakon Drugog svjetskog rata, u razdoblju socijalističke Jugoslavije, dolazi do intenzivne urbanizacije i izgradnje infrastrukture. U tom kontekstu, uređivanje javnih površina postaje sastavni dio planiranja naselja. Iako nema specifičnih podataka o Kninu, poznato je da su u mnogim mjestima tog vremena uređivani parkovi, dječja igrališta i druge zelene površine kao dio društvenog standarda.

U novije vrijeme, s porastom ekološke svijesti i naglaskom na održivom razvoju, javne zelene površine dobivaju na značaju. Prema dostupnim dokumentima, Grad Knin prepoznaje važnost ovih prostora i kroz svoje strateške planove nastoji unaprijediti infrastrukturu i očuvati okoliš. Iako konkretni projekti nisu detaljno opisani, jasno je da se teži očuvanju i razvoju zelenih površina kao ključnog elementa kvalitete života stanovnika.

5.4. Analiza baza podataka zelenih površina

Kopnena nešumska staništa

Karta kopnenih nešumskih staništa Republike Hrvatske 2016 prostorni je prikaz staništa koji obuhvaća, prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa (NKS), 155 stanišnih tipova. Na području Grada Knina, prema karti staništa, prisutni stanišni tipovi prikazani su u tablici (Tablica 7) i na slici (Slika 19).

Tablica 7. Stanišni tipovi na području Grada Knina (Izvor: MZOZT)

NKS kod	Naziv stanišnog tipa
A.1.1.	Stalne stajaćice
A.1.1., A.4.1.	Stalne stajaćice, Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi
A.1.2., A.3.3.	Povremene stajaćice, Zakorijenjena vodenjarska vegetacija
A.1.2., A.4.1.	Povremene stajaćice, Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi
A.1.2., A.4.1., A.3.3.	Povremene stajaćice, Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, Zakorijenjena vodenjarska vegetacija
A.2.2.	Povremeni vodotoci
A.2.2., E.	Povremeni vodotoci, Šume
A.2.3.	Stalni vodotoci
A.2.3., E.	Stalni vodotoci, Šume
A.2.3., E., A.3.3.	Stalni vodotoci, Šume, Zakorijenjena vodenjarska vegetacija
A.2.3., E., D.4.1.	Stalni vodotoci, Šume, Šikare stranog grmlja
A.2.4.	Kanali
A.2.4., A.4.1.	Kanali, Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi
A.2.4., A.4.1., E.	Kanali, Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, Šume
A.4.1.	Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi,
A.4.1., A.1.2.	Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, Povremene stajaćice
A.4.1., A.1.2., A.1.1.	Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, Povremene stajaćice, Stalne stajaćice
A.4.1., A.1.2., A.3.3.	Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, Povremene stajaćice, Zakorijenjena vodenjarska vegetacija
A.4.1., A.1.2., C.2.5.1.	Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, Povremene stajaćice
A.4.1., C.2.5.1.	Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi,
A.4.1., C.2.5.1., E.	Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Šume

A.4.1., D.1.2.1.	Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
A.4.1., D.1.2.1., I.1.8.	Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Zapuštene poljoprivredne površine
A.4.1., E.	Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, Šume
A.4.1., I.2.1.	Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, Mozaici kultiviranih površina
B.1.3.	Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene
B.1.3., B.2.1.1., C.4.1.1.	Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene, Ilirsko-dinarske planinske rudine uskolisne šašike
B.1.3., B.2.2.1.	Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene, Gorska, pretplaninska i planinska točila
B.1.3., B.2.2.1., E.	Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene, Gorska, pretplaninska i planinska točila, Šume
B.1.3., C.3.5.2.	Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
B.1.3., C.3.5.2., E.	Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Šume
B.1.3., C.4.1.1.	Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene, Ilirsko-dinarske planinske rudine uskolisne šašike
B.1.3., C.4.1.1., D.2.1.1.1.	Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene, Ilirsko-dinarske planinske rudine uskolisne šašike, Šuma klekovine i borbaševe kozokrvine
B.1.3., C.4.1.1., E.	Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene, Ilirsko-dinarske planinske rudine uskolisne šašike, Šume
B.1.3., E.	Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene, Šume
B.1.4.	Tirensko-jadranske vapnenačke stijene,
B.1.4., B.2.2.1., E.	Tirensko-jadranske vapnenačke stijene, Ilirsko-jadranska, primorska točila, Šume
B.1.4., C.3.5.1.,	Tirensko-jadranske vapnenačke stijene, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
B.1.4., C.3.5.2.	Tirensko-jadranske vapnenačke stijene, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
B.1.4., E.	Tirensko-jadranske vapnenačke stijene, Šume
B.1.4., E., C.3.5.1.	Tirensko-jadranske vapnenačke stijene, Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
B.1.4., J.	Tirensko-jadranske vapnenačke stijene, Izgrađena i industrijska staništa
B.2.1.1.	Gorska, pretplaninska i planinska točila
B.2.1.1., B.1.3.	Gorska, pretplaninska i planinska točila, Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene
B.2.1.1., E.	Gorska, pretplaninska i planinska točila, Šume
B.2.2.1., B.1.3., E.	Gorska, pretplaninska i planinska točila, Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene, Šume
B.2.2.1., C.3.5.2.	Gorska, pretplaninska i planinska točila, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
B.2.2.1., C.3.5.2., E.	Gorska, pretplaninska i planinska točila, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Šume

C.2.5.1.	Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina
C.2.5.1., A.4.1.	Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi
C.2.5.1., A.4.1., E.	Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, Šume
C.2.5.1., A.4.1., I.2.1.	Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, Mozaici kultiviranih površina
C.2.5.1., C.2.5.3.1.	Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Vlažni visoki mediteranski pašnjaci
C.2.5.1., D.1.2.1.	Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
C.2.5.1., D.1.2.1., E.	Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Šume
C.2.5.1., D.1.2.1., I.2.1.	Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Mozaici kultiviranih površina
C.2.5.1., E.	Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Šume
C.2.5.1., E., I.2.1.	Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Šume, Mozaici kultiviranih površina
C.2.5.1., I.2.1.	Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Mozaici kultiviranih površina
C.2.5.1., I.2.1., E.	Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Mozaici kultiviranih površina, Šume
C.2.5.1., I.2.1., I.1.8.	Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Mozaici kultiviranih površina, Zapuštene poljoprivredne površine
C.2.5.1., I.5.3.	Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Vinogradi
C.2.5.1.5., C.3.5.1.	Livada djeteline i divljeg ječma, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
C.3.5.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
C.3.5.1., B.1.4.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene
C.3.5.1., B.1.4., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene, Šume
C.3.5.1., D.1.2.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
C.3.5.1., D.1.2.1., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Šume
C.3.5.1., D.3.1.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Dračici
C.3.5.1., D.3.1.1., J.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Dračici, Izgrađena i industrijska staništa
C.3.5.1., D.3.4.2.3.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Sastojine oštroigličaste borovice
C.3.5.1., D.3.4.2.3., B.1.4.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Sastojine oštroigličaste borovice, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene
C.3.5.1., D.3.4.2.3., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Sastojine oštroigličaste borovice, Šume

C.3.5.1., D.4.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Šikare stranog grmlja
C.3.5.1., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Šume
C.3.5.1., E., B.1.4.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Šume, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene
C.3.5.1., E., D.1.2.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Šume, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
C.3.5.1., E., D.3.4.2.3.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Šume, Sastojine oštroigličaste borovice
C.3.5.1., E., I.1.8.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Šume, Zapuštene poljoprivredne površine
C.3.5.1., E., I.2.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Šume, Mozaici kultiviranih površina
C.3.5.1., E., J.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Šume, Izgrađena i industrijska staništa
C.3.5.1., I.1.8.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Zapuštene poljoprivredne površine
C.3.5.1., I.1.8., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Zapuštene poljoprivredne površine, Šume
C.3.5.1., I.2.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Mozaici kultiviranih površina
C.3.5.1., I.2.1., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Mozaici kultiviranih površina, Šume
C.3.5.1., I.5.1., I.2.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Voćnjaci, Šume
C.3.5.1., I.5.2., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Maslinici, Mozaici kultiviranih površina
C.3.5.1., I.5.3.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Vinogradi
C.3.5.1., I.5.3., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Vinogradi, Šume
C.3.5.1., I.5.3., I.2.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Vinogradi, Mozaici kultiviranih površina
C.3.5.1., J.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Izgrađena i industrijska staništa
C.3.5.1., J., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Izgrađena i industrijska staništa, Šume
C.3.5.1., J., I.5.3.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Izgrađena i industrijska staništa, Vinogradi
C.3.5.2.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
C.3.5.2., B.1.3.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene
C.3.5.2., B.1.3., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene, Šume
C.3.5.2., B.1.4.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene
C.3.5.2., B.1.4., B.2.2.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene, Ilirsko-jadranska, primorska točila

C.3.5.2., B.1.4., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene, Šume
C.3.5.2., B.2.2.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Ilirsko-jadranska, primorska točila
C.3.5.2., B.2.2.1., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Ilirsko-jadranska, primorska točila, Šume
C.3.5.2., C.3.5.3.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Travnjaci vlasastog zmijka
C.3.5.2., C.3.5.3., B.1.3.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Travnjaci vlasastog zmijka, Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene
C.3.5.2., C.3.5.3., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Travnjaci vlasastog zmijka, Šume
C.3.5.2., D.1.2.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
C.3.5.2., D.1.2.1., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Šume
C.3.5.2., D.1.2.1., I.1.8.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Zapuštene poljoprivredne površine
C.3.5.2., D.1.2.1., I.5.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, Voćnjaci
C.3.5.2., D.3.4.2.3.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Sastojine oštroigličaste borovice
C.3.5.2., D.3.4.2.3., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Sastojine oštroigličaste borovice, Šume
C.3.5.2., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Šume
C.3.5.2., E., B.1.3.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Šume, Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene
C.3.5.2., E., B.1.4.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Šume, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene
C.3.5.2., E., B.2.2.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Šume, Ilirsko-jadranska, primorska točila
C.3.5.2., E., D.1.2.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Šume, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
C.3.5.2., E., D.3.4.2.3.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Šume, Sastojine oštroigličaste borovice
C.3.5.2., E., D.4.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Šume, Šikare stranog grmlja
C.3.5.2., E., I.5.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Šume, Voćnjaci
C.3.5.2., E., J.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Šume, Izgrađena i industrijska staništa
C.3.5.2., I.1.8.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Zapuštene poljoprivredne površine
C.3.5.2., I.2.1.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Mozaici kultiviranih površina
C.3.5.2., I.2.1., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Mozaici kultiviranih površina, Šume

C.3.5.2., I.5.1., J.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Voćnjaci, Izgrađena i industrijska staništa
C.3.5.2., J.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Izgrađena i industrijska staništa
C.3.5.2., J., E.	Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Izgrađena i industrijska staništa, Šume
C.3.5.3.	Travnjaci vlasastog zmijka
C.3.5.3., C.3.5.2.	Travnjaci vlasastog zmijka, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
C.3.5.3., D.1.2.1., E.	Travnjaci vlasastog zmijka, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Šume
C.3.5.3., E.	Travnjaci vlasastog zmijka, Šume
C.3.5.3., E., I.1.8.	Travnjaci vlasastog zmijka, Šume, Zapuštene poljoprivredne površine
C.3.5.3., E., I.2.1.	Travnjaci vlasastog zmijka, Šume, Mozaici kultiviranih površina
C.3.5.3., E., J.	Travnjaci vlasastog zmijka, Šume, Izgrađena i industrijska staništa
C.3.5.3., I.1.8., D.1.2.1.	Travnjaci vlasastog zmijka, Zapuštene poljoprivredne površine, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
C.3.5.3., I.1.8., E.	Travnjaci vlasastog zmijka, Zapuštene poljoprivredne površine, Šume
C.3.5.3., I.1.8., I.2.1.	Travnjaci vlasastog zmijka, Zapuštene poljoprivredne površine, Mozaici kultiviranih površina
C.3.5.3., I.2.1.	Travnjaci vlasastog zmijka, Mozaici kultiviranih površina
C.3.5.3., I.2.1., I.1.8.	Travnjaci vlasastog zmijka, Mozaici kultiviranih površina, Zapuštene poljoprivredne površine,
C.3.5.3., I.5.1.	Travnjaci vlasastog zmijka, Voćnjaci,
C.3.5.3., I.5.1., J.	Travnjaci vlasastog zmijka, Voćnjaci, Izgrađena i industrijska staništa
C.4.1.1.	Ilirsko-dinarske planinske rudine uskolisne šašike
C.4.1.1., B.1.3.	Ilirsko-dinarske planinske rudine uskolisne šašike, Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene
C.4.1.1., B.1.3., E.	Ilirsko-dinarske planinske rudine uskolisne šašike, Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene, Šume
D.1.2.1., C.3.5.2.	Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
D.1.2.1., E.	Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Šume
D.1.2.1., E., J.	Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Šume, Izgrađena i industrijska staništa
D.1.2.1., I.2.1., E.	Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Mozaici kultiviranih površina, Šume
D.1.2.1., I.5.3., J.	Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Vinogradi, Izgrađena i industrijska staništa
D.1.2.1., J.	Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Izgrađena i industrijska staništa

D.1.2.1., J., I.1.8.	Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Izgrađena i industrijska staništa, Zapuštene poljoprivredne površine
D.2.1.1.1.	Šuma klekovine i borbaševe kozokrvine
D.2.1.1.1., B.2.1.1.	Šuma klekovine i borbaševe kozokrvine, Gorska, pretplaninska i planinska točila
D.3.1.1., C.3.5.1.	Dračici, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
D.3.4.2.3.	Sastojine oštroigličaste borovice
D.3.4.2.3., C.3.5.1.	Sastojine oštroigličaste borovice, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
D.3.4.2.3., C.3.5.1., E.	Sastojine oštroigličaste borovice, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Šume
D.3.4.2.3., C.3.5.2.	Sastojine oštroigličaste borovice, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
D.3.4.2.3., E.	Sastojine oštroigličaste borovice, Šume
D.3.4.2.3., E., C.3.5.1.	Sastojine oštroigličaste borovice, Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
D.3.4.2.3., E., C.3.5.2.	Sastojine oštroigličaste borovice, Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
E.	Šume
E., A.2.3.	Šume, Stalni vodotoci
E., A.4.1.	Šume, Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi
E., A.4.1., C.2.5.1.	Šume, Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina
E., B.1.3.	Šume, Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene
E., B.1.3., C.3.5.2.	Šume, Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
E., B.1.4.	Šume, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene
E., B.1.4., A.2.2.	Šume, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene, Povremeni vodotoci
E., B.1.4., B.2.2.1.	Šume, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene, Ilirsko-jadranska, primorska točila
E., B.1.4., C.3.5.1	Šume, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
E., B.1.4., C.3.5.2	Šume, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
E., B.2.2.1.	Šume, Ilirsko-jadranska, primorska točila
E., B.2.2.1., B.1.4.	Šume, Ilirsko-jadranska, primorska točila, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene
E., B.2.2.1., C.3.5.2.	Šume, Ilirsko-jadranska, primorska točila, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
E., C.2.5.1.	Šume, Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina
E., C.2.5.1., B.1.4.	Šume, Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene
E., C.3.5.1.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone

E., C.3.5.1., B.1.4.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene
E., C.3.5.1., B.2.2.1.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Ilirsko-jadranska, primorska točila
E., C.3.5.1., D.1.2.1.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
E., C.3.5.1., D.3.4.2.3.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Sastojine oštroigličaste borovice
E., C.3.5.1., I.1.8.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Zapuštene poljoprivredne površine
E., C.3.5.1., I.5.3.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Vinogradi
E., C.3.5.1., J.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Izgrađena i industrijska staništa
E., C.3.5.2.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
E., C.3.5.2., A.1.2.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Povremene stajaćice
E., C.3.5.2. B.1.3.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene
E., C.3.5.2., B.1.4.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene
E., C.3.5.2., B.2.2.1.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Ilirsko-jadranska, primorska točila
E., C.3.5.2., D.1.2.1.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
E., C.3.5.2., D.3.4.2.3.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Sastojine oštroigličaste borovice
E., C.3.5.2., I.1.8.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Zapuštene poljoprivredne površine
E., C.3.5.2., J.	Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone, Izgrađena i industrijska staništa
E., D.1.2.1.	Šume, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
E., D.1.2.1., C.2.5.1.	Šume, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina
E., D.1.2.1., C.3.5.1.	Šume, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva,
E., D.1.2.1., C.3.5.2.	Šume, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
E., D.1.2.1., I.1.8.	Šume, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Zapuštene poljoprivredne površine
E., D.1.2.1., J.	Šume, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Izgrađena i industrijska staništa
E., D.2.1.1.1.	Šume, Šuma klekovine i borbaševe kozokrvine
E., D.3.4.2.3.	Šume, Sastojine oštroigličaste borovice
E., D.3.4.2.3., B.1.3.	Šume, Sastojine oštroigličaste borovice, Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene

E., D.3.4.2.3., B.1.4.	Šume, Sastojine oštroigličaste borovice, Tirensko-jadranske vapnenačke stijene
E., D.3.4.2.3., C.3.5.1.	Šume, Sastojine oštroigličaste borovice, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
E., D.3.4.2.3., C.3.5.2.	Šume, Sastojine oštroigličaste borovice, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
E., I.1.8.	Šume, Zapuštene poljoprivredne površine
E., I.1.8., C.3.5.1.	Šume, Zapuštene poljoprivredne površine, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zon
E., I.1.8., J.	Šume, Zapuštene poljoprivredne površine, Izgrađena i industrijska staništa
E., I.2.1.	Šume, Mozaici kultiviranih površina
E., I.2.1., I.1.8.	Šume, Mozaici kultiviranih površina, Zapuštene poljoprivredne površine
E., I.2.1., J.	Šume, Mozaici kultiviranih površina, Izgrađena i industrijska staništa
E., I.5.1.	Šume, Voćnjaci
E., I.5.1., I.1.8.	Šume, Voćnjaci, Zapuštene poljoprivredne površine
E., I.5.1., J.	Šume, Voćnjaci, Izgrađena i industrijska staništa
E., I.5.2., I.2.1.	Šume, Maslinici, Mozaici kultiviranih površina
E., J.	Šume, Izgrađena i industrijska staništa
E., J., C.2.5.1.	Šume, Izgrađena i industrijska staništa, Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina
E., J., C.3.5.1.	Šume, Izgrađena i industrijska staništa, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
E., J., C.3.5.2.	Šume, Izgrađena i industrijska staništa, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
E., J., I.1.8.	Šume, Izgrađena i industrijska staništa, Zapuštene poljoprivredne površine
E., J., I.2.1.	Šume, Izgrađena i industrijska staništa, Mozaici kultiviranih površina
I.1.8.	Zapuštene poljoprivredne površine
I.1.8., A.4.1.	Zapuštene poljoprivredne površine, Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi
I.1.8., A.4.1., E.	Zapuštene poljoprivredne površine, Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi, Šume
I.1.8., C.2.5.1., E.	Zapuštene poljoprivredne površine, Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Šume
I.1.8., C.3.5.1.	Zapuštene poljoprivredne površine, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
I.1.8., C.3.5.1., D.1.2.1.	Zapuštene poljoprivredne površine, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
I.1.8., C.3.5.1., E.	Zapuštene poljoprivredne površine, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Šume
I.1.8., C.3.5.1., I.2.1.	Zapuštene poljoprivredne površine, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Mozaici kultiviranih površina

I.1.8., C.3.5.1., I.5.1.	Zapuštene poljoprivredne površine, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Voćnjaci
I.1.8., C.3.5.1., J.	Zapuštene poljoprivredne površine, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Izgrađena i industrijska staništa
I.1.8., C.3.5.3., E.	Zapuštene poljoprivredne površine, Travnjaci vlasastog zmijka, Šume
I.1.8., D.1.2.1.	Zapuštene poljoprivredne površine, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
I.1.8., D.1.2.1., E.	Zapuštene poljoprivredne površine, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Šume
I.1.8., D.1.2.1., J.	Zapuštene poljoprivredne površine, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Izgrađena i industrijska staništa
I.1.8., D.3.4.2.3., E.	Zapuštene poljoprivredne površine, Sastojine oštroigličaste borovice, Šume
I.1.8., E.	Zapuštene poljoprivredne površine, Šume
I.1.8., E., C.3.5.1.	Zapuštene poljoprivredne površine, Šume, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
I.1.8., E., D.1.2.1.	Zapuštene poljoprivredne površine, Šume, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
I.1.8., E., I.2.1.	Zapuštene poljoprivredne površine, Šume, Mozaici kultiviranih površina
I.1.8., E., J.	Zapuštene poljoprivredne površine, Šume, Izgrađena i industrijska staništa
I.1.8., I.2.1.	Zapuštene poljoprivredne površine, Mozaici kultiviranih površina
I.1.8., I.2.1., C.3.5.1.	Zapuštene poljoprivredne površine, Mozaici kultiviranih površina, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
I.1.8., I.2.1., C.3.5.3.	Zapuštene poljoprivredne površine, Mozaici kultiviranih površina, Travnjaci vlasastog zmijka
I.1.8., I.2.1., D.1.2.1.	Zapuštene poljoprivredne površine, Mozaici kultiviranih površina, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
I.1.8., I.2.1., E.	Zapuštene poljoprivredne površine, Mozaici kultiviranih površina, Šume
I.1.8., I.2.1., I.5.3.	Zapuštene poljoprivredne površine, Mozaici kultiviranih površina, Vinogradi
I.1.8., I.2.1., J.	Zapuštene poljoprivredne površine, Mozaici kultiviranih površina, Izgrađena i industrijska staništa
I.1.8., I.4.1.	Zapuštene poljoprivredne površine, Intenzivne košanice i pašnjaci
I.1.8., I.5.1., J.	Zapuštene poljoprivredne površine, Voćnjaci, Izgrađena i industrijska staništa
I.1.8., J.	Zapuštene poljoprivredne površine, Izgrađena i industrijska staništa
I.1.8., J., E.	Zapuštene poljoprivredne površine, Izgrađena i industrijska staništa, Šume
I.1.8., J., I.2.1.	Zapuštene poljoprivredne površine, Izgrađena i industrijska staništa, Mozaici kultiviranih površina
I.2.1.	Mozaici kultiviranih površina
I.2.1., A.4.1.	Mozaici kultiviranih površina, Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi

I.2.1., C.2.5.1.	Mozaici kultiviranih površina, Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina
I.2.1., C.2.5.1., A.4.1.	Mozaici kultiviranih površina, Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi
I.2.1., C.2.5.1., D.1.2.1.	Mozaici kultiviranih površina, Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
I.2.1., C.2.5.1., E.	Mozaici kultiviranih površina, Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Šume
I.2.1., C.2.5.1., J.	Mozaici kultiviranih površina, Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Izgrađena i industrijska staništa
I.2.1., C.3.5.1.	Mozaici kultiviranih površina, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
I.2.1., C.3.5.2.	Mozaici kultiviranih površina, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
I.2.1., C.3.5.3., D.1.2.1.	Mozaici kultiviranih površina, Travnjaci vlasastog zmijka, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
I.2.1., E.	Mozaici kultiviranih površina, Šume
I.2.1., E., I.1.8.	Mozaici kultiviranih površina, Šume, Zapuštene poljoprivredne površine
I.2.1., E., J.	Mozaici kultiviranih površina, Šume, Izgrađena i industrijska staništa
I.2.1., I.1.8.	Mozaici kultiviranih površina, Zapuštene poljoprivredne površine
I.2.1., I.1.8., C.3.5.1.	Mozaici kultiviranih površina, Zapuštene poljoprivredne površine, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone
I.2.1., I.1.8., C.3.5.3.	Mozaici kultiviranih površina, Zapuštene poljoprivredne površine, Travnjaci vlasastog zmijka
I.2.1., I.1.8., D.1.2.1.	Mozaici kultiviranih površina, Zapuštene poljoprivredne površine, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
I.2.1., I.1.8., E.	Mozaici kultiviranih površina, Zapuštene poljoprivredne površine, Šume
I.2.1., I.1.8., I.5.3.	Mozaici kultiviranih površina, Zapuštene poljoprivredne površine, Vinogradi
I.2.1., I.1.8., J.	Mozaici kultiviranih površina, Zapuštene poljoprivredne površine, Izgrađena i industrijska staništa
I.2.1., I.5.2.	Mozaici kultiviranih površina, Maslinici
I.2.1., I.5.3.	Mozaici kultiviranih površina, Vinogradi
I.2.1., I.5.3., E.	Mozaici kultiviranih površina, Vinogradi, Šume
I.2.1., J.	Mozaici kultiviranih površina, Izgrađena i industrijska staništa
I.2.1., J., E.	Mozaici kultiviranih površina, Izgrađena i industrijska staništa, Šume
I.5.1., I.1.8., E.	Voćnjaci, Zapuštene poljoprivredne površine, Šume
I.5.3., D.1.2.1., I.2.1.	Vinogradi, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Mozaici kultiviranih površina
I.5.3., E.	Vinogradi, Šume
I.5.3., I.2.1.	Vinogradi, Mozaici kultiviranih površina

I.5.3., I.2.1., I.1.8.	Vinogradi, Mozaici kultiviranih površina, Zapuštene poljoprivredne površine
J.,	Izgrađena i industrijska staništa
J., C.2.5.1., I.2.1.	Izgrađena i industrijska staništa, Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina, Mozaici kultiviranih površina
J., C.3.5.1., E.	Izgrađena i industrijska staništa, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci submediteranske zone, Šume
J., C.3.5.2.	Izgrađena i industrijska staništa, Istočnojadranski kamenjarski pašnjaci epimediteranske zone
J., D.1.2.1.	Izgrađena i industrijska staništa, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva
J., D.1.2.1., I.1.8.	Izgrađena i industrijska staništa, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva, Zapuštene poljoprivredne površine
J., E.	Izgrađena i industrijska staništa, Šume
J., E., D.1.2.1.	Izgrađena i industrijska staništa, Šume, Mezofilne živice i šikare kontinentalnih, izuzetno primorskih krajeva,
J., E., I.2.1.	Izgrađena i industrijska staništa, Šume, Mozaici kultiviranih površina
J., I.1.4.	Izgrađena i industrijska staništa, Ruderalne zajednice kontinentalnih krajeva
J., I.1.8., E.	Izgrađena i industrijska staništa, Zapuštene poljoprivredne površine, Šume
J., I.2.1.	Izgrađena i industrijska staništa, Mozaici kultiviranih površina
J., I.2.1., E.	Izgrađena i industrijska staništa, Mozaici kultiviranih površina, Šume
J., I.5.2.	Izgrađena i industrijska staništa, Maslinici

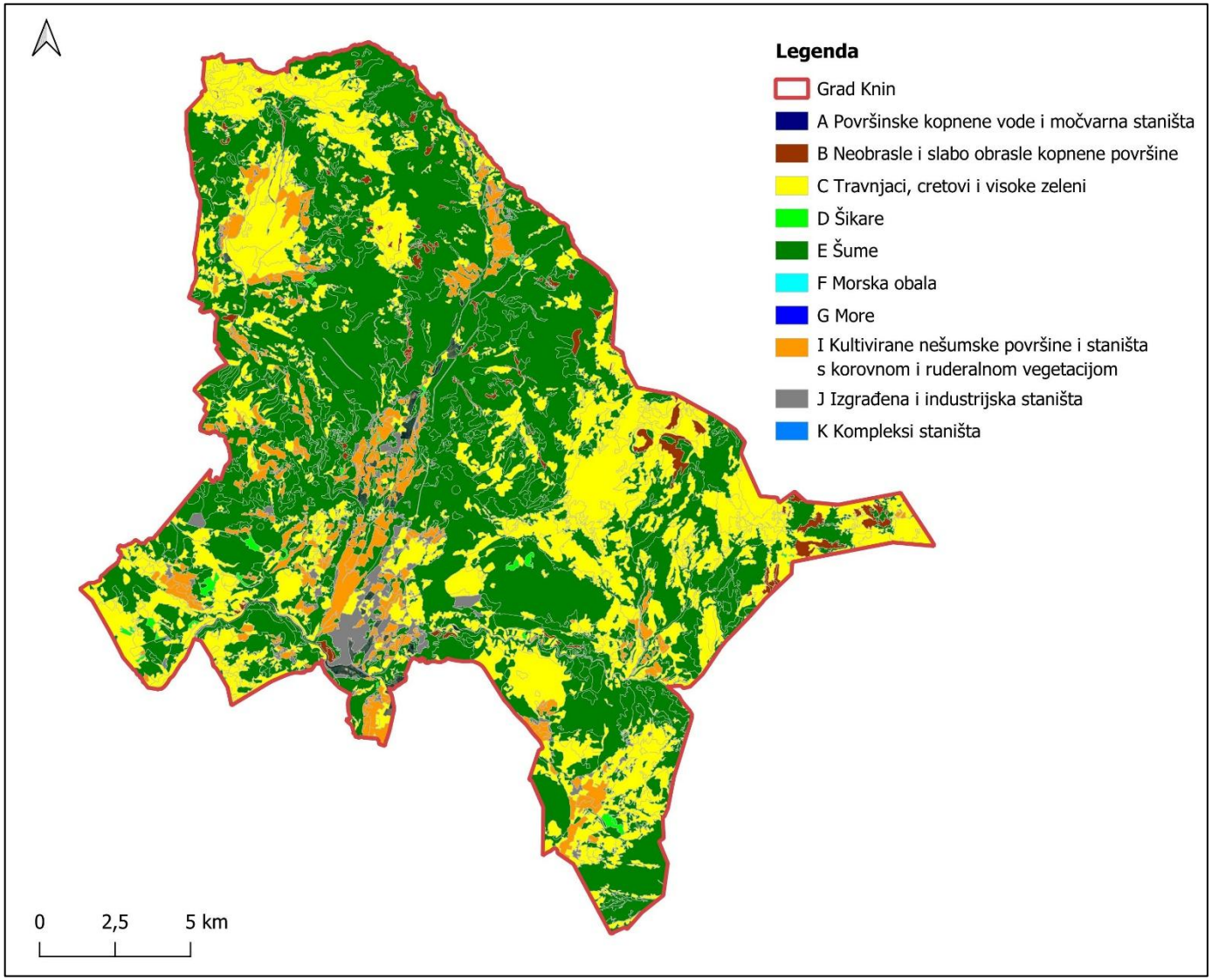
U skladu s Pravilnikom o popisu stanišnih tipova i karti staništa (NN 27/21, 101/22), na području Grada Knina mogu se pronaći ugrožena ili rijetka staništa (Tablica 8.).

Tablica 8. Popis ugroženih i/ili rijetkih stanišnih tipova zastupljenih na području Grada Knina (Izvor: Pravilnik o popisu stanišnih tipova i karti staništa, NN 27/21, 101/22)

NKS kod i naziv stanišnog tipa	**Kriterij uvrštenja na popis**		
	Natura	**Bern – Res.4.**	**Hrvatska**
A.4.1. Tršćaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi		A.4.1.2.1.=D5.2151; A.4.1.2.4.=D5.2122; A.4.1.2.5.=D5.213; A.4.1.2.6.=D5.2142; A.4.1.2.7.=D5.216; A.4.1.2.12.=D5.2124; A.4.1.2.15.=D5.2141; A.4.1.2.16.=D5.2191	staništa s brojnim ugroženim vrstama

B.1.3. Alpsko-karpatsko-balkanske vapnenačke stijene	8210	H3.25	
B.1.4. Tirensko-jadranske vapnenačke stijene	8210	H3.21	
C.2.5.1. Ilirsko-submediteranske livade rječnih dolina	6540		unutar klase nalaze se rijetke i ugrožene zajednice
D.2.1.1.1. Šuma klekovine i borbaševe kozokrvine	*4070		

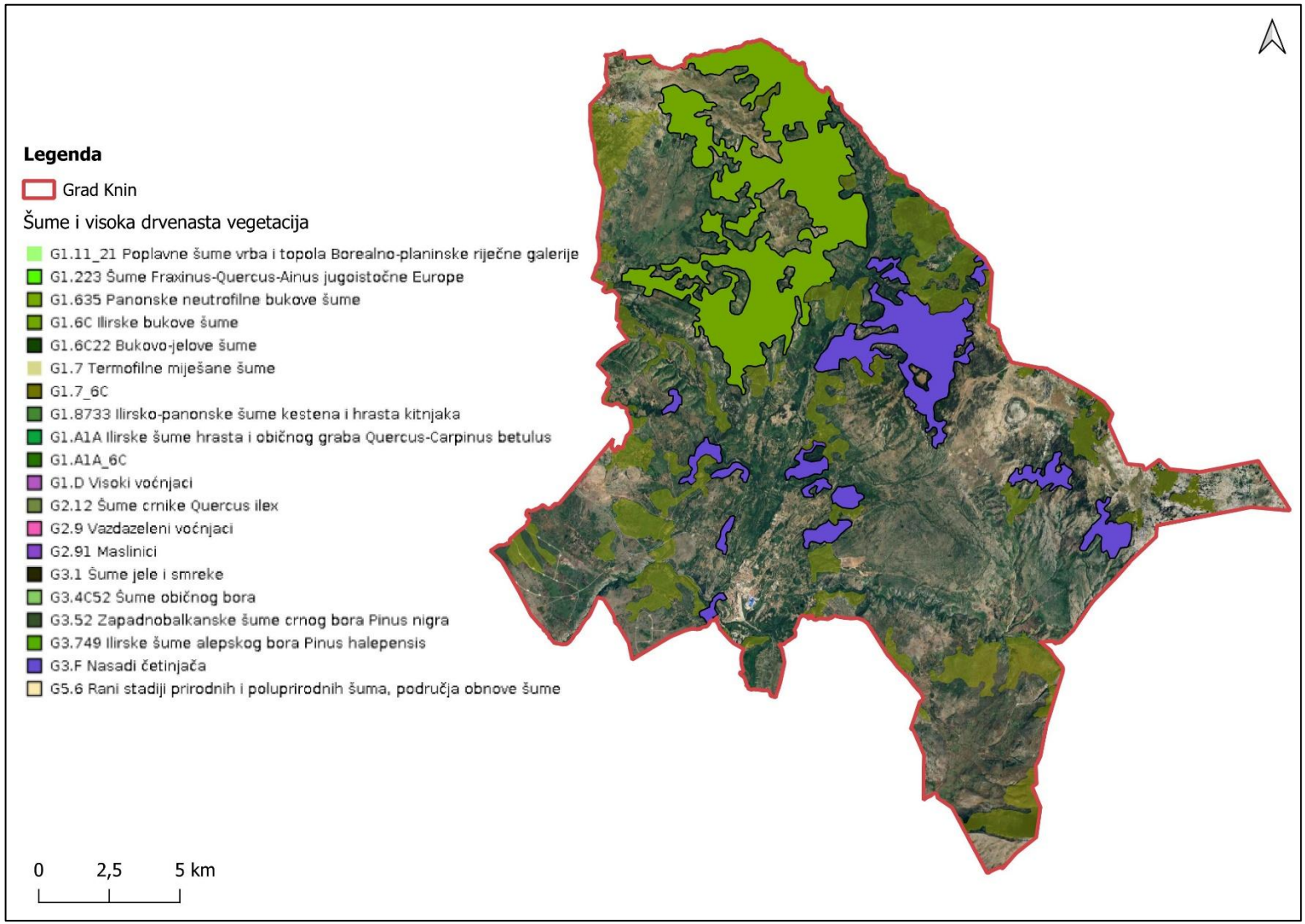
Slika 19. Karta kopnenih nešumskih staništa Grada Knina (Izvor: MZOZT)

Šume i drvenasta vegetacija

Prema karti šuma i visokih drvenastih vegetacija (Slika 20), na području Grada Knina nalazi se tip G1.6C Ilirske bukove šume, G1.7 Termofilne miješane šume te G3.F Nasadi četinjača.

Slika 20. Karta šuma i visokih drvenastih vegetacija (Izvor: Geoportal NIPP)

ARKOD

ARKOD je evidencija uporabe poljoprivrednog zemljišta na području Republike Hrvatske koju u digitalnom grafičkom obliku vodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju u skladu s člankom 68. Uredbe (EU) br. 2021/2116 Europskog parlamenta i Vijeća i člankom 2. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/1172. ARKOD parcela je jedinstvena površina poljoprivrednog zemljišta koju koristi isključivo jedno poljoprivredno gospodarstvo, a klasificirana je prema načinu korištenja zemljišta.

Sukladno podacima iz ARKOD baze na dan 31.12.2024. (podaci o ARKOD parcelama su prikazani prema vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta i prostornoj komponenti do kategorije naselja u kojem je smještena), ukupna površina ARKOD parcela na području Grada iznosi 2.289,76 ha, a ukupan broj ARKOD parcela 2.178. Klase koje su zastupljene na području Grada Knina su: oranica, staklenici na oranici, livada, krški pašnjak, vinogradi, maslinik, voćnjak, mješoviti višegodišnji nasadi te privremeno neodržavana parcela. Najzastupljenija kategorija zemljišta s ukupnom površinom od 1.763,51 ha, što čini 77,02% su krški pašnjaci. Sljedeće po zastupljenosti su livade s 14,96%, oranice zauzimaju 5,44%, privremeno neodržavane parcele zauzimaju 1,83%, a preostale kategorije čine ostatak površine koji je manji od 1% (Tablica 9).

Tablica 9. Površina ARKOD parcela (ha) na području Grada Knina (Izvor: ARKOD baza)

Naselje	Oranica	Staklenici na oranici	Livada	Krški pašnjak	Vinogradi	Voćnjak	Mješoviti višegodišnji nasadi i maslinici	Privremeno neodržavana parcela	Ukupno
Grad Knin	124,48	0,04	342,56	1.763,51	5,47	10,67	1,08	41,95	2.289,76
Golubić	25,52	-	14,08	55,13	0,74	2,30	-	0,36	98,13
Knin	14,73	-	8,35	0,09	0,27	0,16	0,10	0,15	23,85
Kninsko Polje	20,40	-	21,07	33,53	0,91	0,19	0,05	0,48	76,63
Kovačić	3,92	0	3,64	9,47	0,14	0,54	0,15	-	17,86
Ljubač	-	-	0,08	28,28	-	-	-	0,22	28,58
Oćestovo	0,40	-	5,47	71,99	-	0,29	-	35,07	113,22
Plavno	9,47	-	147,56	674,19	0,77	0,83	-	2,06	834,88
Polača	15,70	-	31,63	536,97	1,14	1,09	-	1,16	587,69
Potkonje	4,04	-	55,46	1,33	0,49	1,85	0,29	0,13	63,59

Radljevac	0,25	-	10,35	7,20	0,18	0,37	-	-	18,35
Strmica	4,91	0,03	17,81	17,99	-	2,28	-	1,20	44,22
Vrpolje	6,59	0,01	5,72	244,78	0,15	0,37	0,21	0,53	258,36
Žagrović	18,55	-	21,34	82,56	0,68	0,40	0,28	0,59	124,40

5.5. Analiza toplinskih otoka

Toplinski otoci su fenomen koji se javlja kada su urbanizirana područja značajno toplija od svojih ruralnih okolina. Ova pojava rezultat je kombinacije faktora povezanih s ljudskom aktivnošću i urbanim razvojem, a ima značajan utjecaj na lokalnu klimu, energetsku potrošnju i zdravlje ljudi. Jedan od glavnih uzroka toplinskih otoka je upotreba materijala s visokim toplinskim kapacitetom. Asfalt, beton i druge građevinske površine apsorbiraju i zadržavaju sunčevu energiju, što povećava temperaturu u urbanim sredinama. Vegetacija ima ključnu ulogu u reguliranju temperature kroz proces evapotranspiracije, gdje biljke isparavaju vodu i hlade okolinu. Kada se vegetacija zamijeni asfaltom i betonom, gubi se ovaj prirodni sustav hlađenja, što doprinosi povećanju temperature. Ljudske aktivnosti, uključujući industriju, promet i grijanje, oslobađaju toplinske emisije u atmosferu. Ove emisije uključuju toplinu koja se dodatno akumulira u urbanim područjima, doprinoseći stvaranju toplinskih otoka.

Posljedice toplinskih otoka

Povećana energetska potrošnja

Više temperature u gradovima povećavaju potrebu za klimatizacijom i hlađenjem, što dovodi do veće potrošnje energije. Ova dodatna potražnja povećava opterećenje energetske mreže i povećava troškove korisnicima.

Utjecaj na zdravlje

Toplinski otoci mogu imati značajne zdravstvene posljedice, uključujući povećanje broja slučajeva toplinskog udara, srčanih bolesti i respiratornih problema. Starije osobe, djeca i osobe s prethodnim zdravstvenim stanjima su posebno ranjive.

Utjecaj na ekosustave

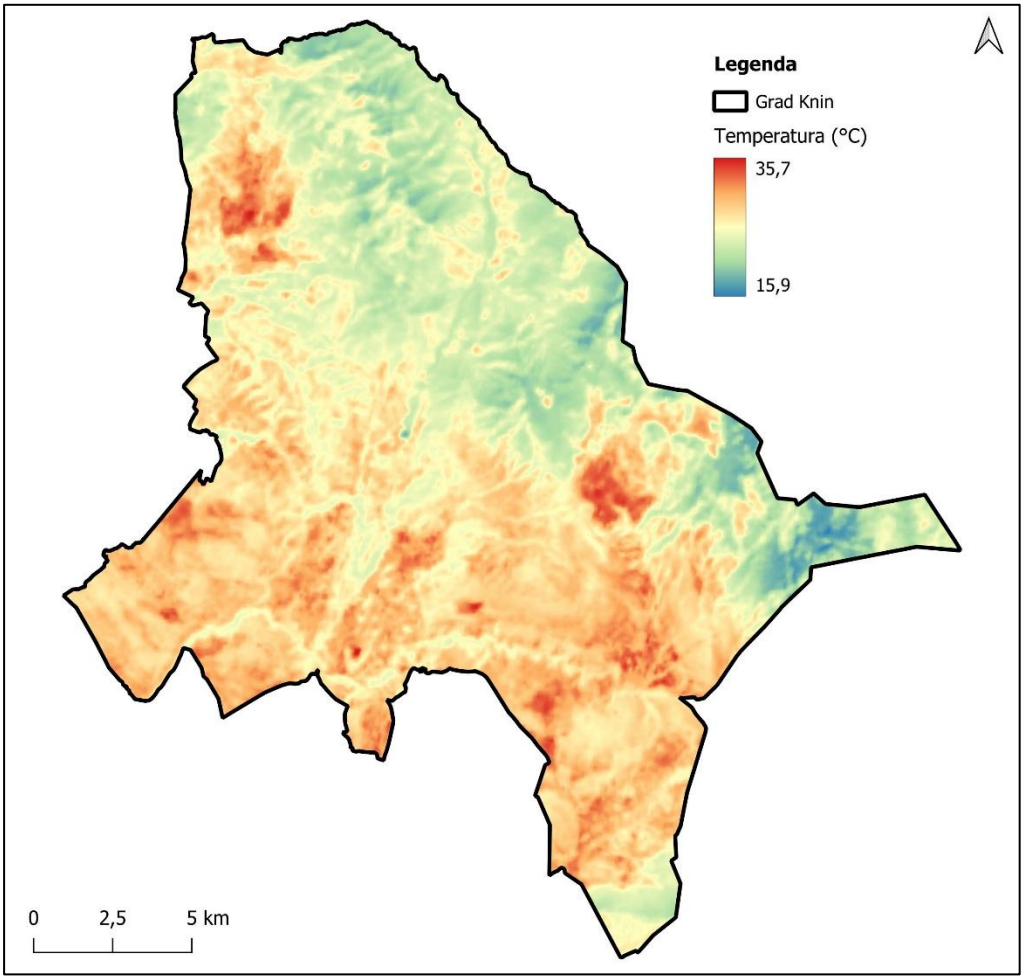
Porast temperature u ekstremnim slučajevima negativno utječe na urbane ekosustave, smanjujući bioraznolikost i zdravlje biljnih i životinjskih zajednica. Također, moguća posljedica ekstremnih temperatura je promjena u obrascima migracije ptica i drugih životinja.

Jedan od najučinkovitijih načina za smanjenje toplinskih otoka jest povećanje zelenih površina u urbanim sredinama. Uvođenjem parkova, vrtova i zelenih terasa u gradovima može se značajno smanjiti temperatura, zahvaljujući procesu evapotranspiracije koji hladi okolinu. Zeleni krovovi i zidovi, prekriveni biljkama, dodatno doprinose smanjenju temperature i

poboljšanju izolacije zgrada, što smanjuje potrebu za klimatizacijom. Ovi prirodni elementi pomažu u smanjenju toplinskih otoka, dok također poboljšavaju kvalitetu zraka i doprinose biološkoj raznolikosti u urbanim sredinama. Povećanje zelenih koridora i staza unutar općina i gradova također igra ključnu ulogu. Zeleni koridori povezuju različite zelene površine, omogućujući bolju cirkulaciju zraka i smanjenje lokalnih temperatura. Osim toga, revitalizacija urbanih ekosustava i očuvanje postojećih zelenih prostora doprinose smanjenju efekata toplinskih otoka i pružaju važne ekološke usluge.

Kako bi se analizirao fenomen toplinskih otoka korištene su satelitske snimke s Landsat 8 satelita snimljene 08. kolovoza 2025. godine oko 10 sati. Rezultat analize su vrijednosti temperature površine (engl. *land surface temperature*) izražene u stupnjevima Celzijusa. Jutarnje satelitske snimke obično pokazuju niže temperature u usporedbi s popodnevnim satima. Prema karti (Slika 21), raspon površinskih temperatura na području Grada Knina kreće se između 15,9 i 35,7°C, što upućuje na izrazito zagrijavanje površina već u jutarnjim satima. Prostorni raspored temperatura pokazuje izražene toplije zone u južnom i jugozapadnom dijelu grada te na pojedinim izdvojenim lokacijama unutar urbaniziranih i slabo obraslih područja. Te površine obuhvaćaju izgrađene dijelove naselja, prometnice te ogoljene i kamenite terene s oskudnom vegetacijom, karakteristične za krški reljef kninskog područja. Zbog slabije vlažnosti tla i manjeg udjela vegetacijskog pokrova, takve se površine brzo zagrijavaju te zadržavaju toplinu, što pogoduje razvoju lokalnih toplinskih otoka. Niže temperature, u rasponu od približno 16 do 22°C, uočljive su u sjevernim i sjeveroistočnim dijelovima područja, gdje prevladavaju šumske i vegetacijski bogatije površine te područja s većim udjelom vlažnijih staništa. Uočene visoke vrijednosti temperature površine, koje na pojedinim lokacijama prelaze 35°C već u jutarnjim satima, upućuju na pojačan rizik od toplinskog stresa tijekom ljetnih toplinskih valova. Rezultati stoga naglašavaju potrebu za očuvanjem i jačanjem zelenih površina unutar urbanog područja Knina, kao i za planskim upravljanjem prostorom u cilju ublažavanja učinaka toplinskih otoka i prilagodbe na sve izraženije klimatske ekstreme.

Slika 21. Toplinski otoci Grada Knina (Izvor: DGU, USGS Earth Explorer)

5.6. Vode i vodna tijela

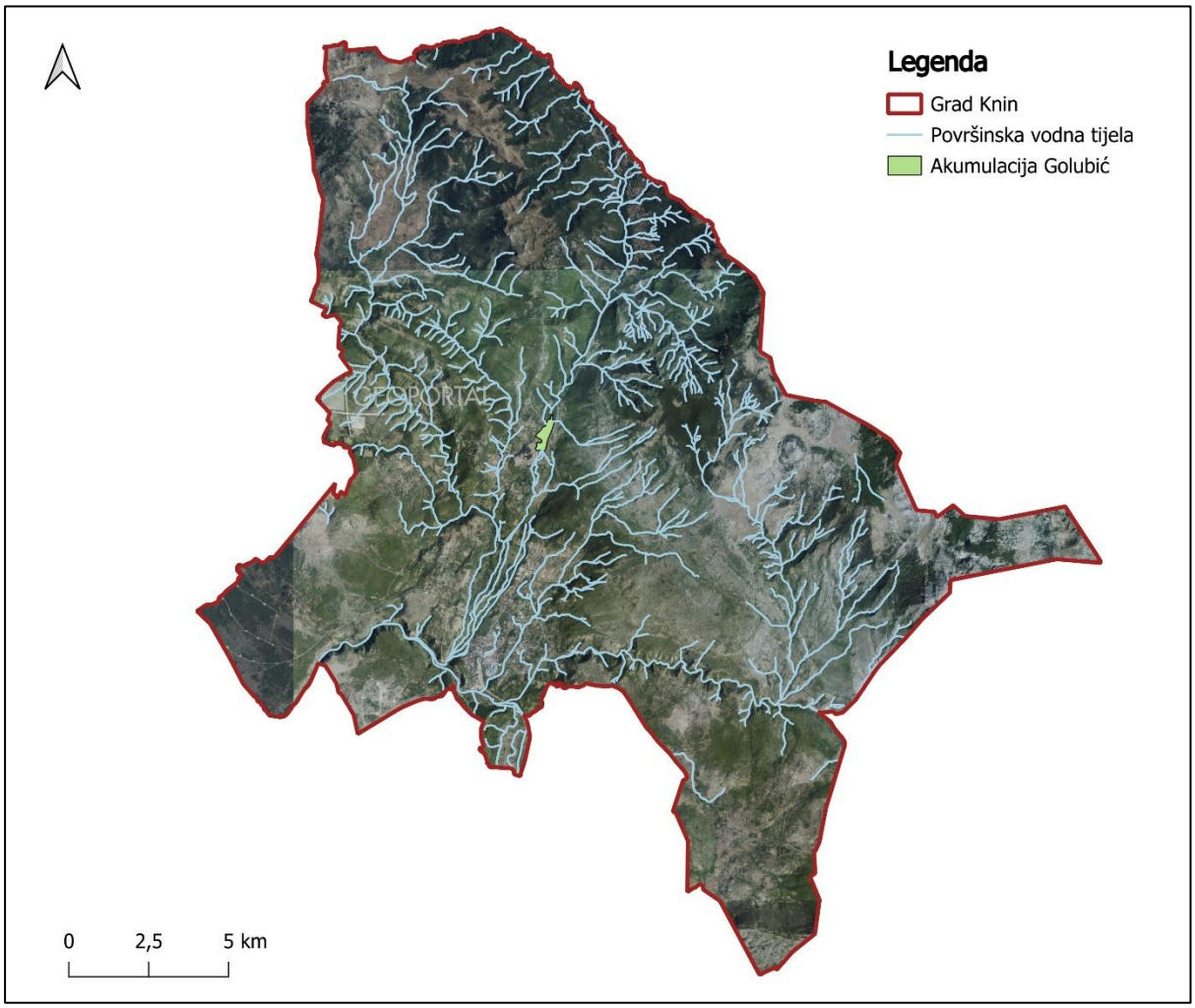
Kako bi se analizirala vodna tijela na području Grada Knina, dobiveni su podaci od Hrvatskih voda iz Plana upravljanja vodnim područjima do 2027. godine (NN 84/23). Prema dobivenim podacima, Grad Knin pripada Jadranskom vodnom području, a na području Grada nalazi se 41 vodnih tijela površinskih voda te dva vodna tijela podzemnih voda (Tablica 10, Slika 22).

Tablica 10. Vodna tijela na području Grada Knina (Izvor: Izvadak iz Registra vodnih tijela)

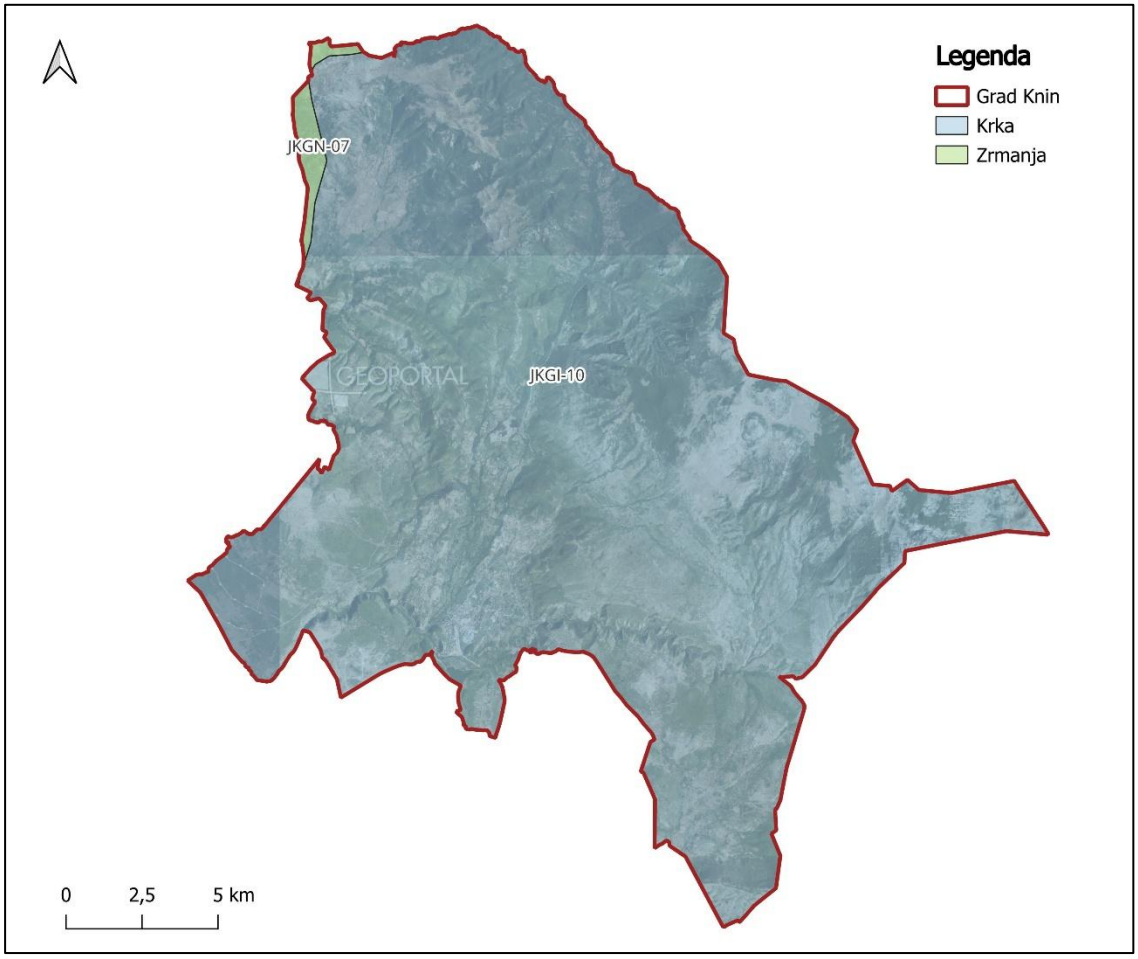
Šifra vodnog tijela	Naziv vodnog tijela	Kategorija vodnog tijela	Ukupno stanje
JKR00026_018908	GLIŠINOVAC	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR02008_000000	-	Prirodna tekućica	Dobro
JKR00065_000000	RADLJEVAC	Prirodna tekućica	Dobro
JKR00055_000000	KOSOVČICA	Prirodna tekućica	Umjereno
JKR00005_067543	KRKA	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR02664_000000	-	Prirodna tekućica	Loše
JKR00005_048033	KRKA	Prirodna tekućica	Dobro
JKR00301_000000	KUSAC	Prirodna tekućica	Dobro
JKR00313_000000	CRNI P.	Prirodna tekućica	Dobro
JKR00866_000000	BUKOVAC	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR00203_000000	BOŠNJAKUŠA	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR00346_000000	MANITA DRAGA	Prirodna tekućica	Dobro
JKR00065_009948	RADLJEVAC	Prirodna tekućica	Dobro
JKR00026_011258	BUTIŽNICA	Prirodna tekućica	Dobro
JKR00100_000000	DULIBA	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR00185_000000	ORAŠNICA	Prirodna tekućica	Dobro
JKR00005_076595	KRČIĆ	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR00065_014732	RADLJEVAC	Prirodna tekućica	Dobro
JKR00249_000000	BAŠINAC	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR00252_000000	STUDENAC	Prirodna tekućica	Dobro
JKR00026_015422	BUTIŽNICA	Prirodna tekućica	Vrlo dobro

JKR00302_000000	LOPUŠKI POTOK	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR00924_000000	-	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR04167_000101	-	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR00036_000000	-	Prirodna tekućica	Umjereno
JKR00255_000000	MRAČAJ	Prirodna tekućica	Dobro
JKR00683_000000	-	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR00895_000000	-	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR00037_000364	BUTIŽNICA	Umjetna tekućica	Dobro
JKR00037_000000	BUTIŽNICA	Umjetna tekućica	Umjereno
JKR00382_000000	-	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR00181_000000	-	Prirodna tekućica	Vrlo loše
JKR00795_000000	-	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR01110_000034	-	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR00308_000000	-	Prirodna tekućica	Vrlo dobro
JKR00039_000094	TLAČNI CJEVOVOD HE GOLUBIĆ	Umjetna tekućica	Dobro
JKR05333_000000	ODVODNI KANAL HE GOLUBIĆ	Umjetna tekućica	Vrlo loše
JKR07375_000000	-	Umjetna tekućica	Dobro
JKR00039_000513	DOVODNI KANAL HE GOLUBIĆ	Umjetna tekućica	Dobro
JKR00039_001160	GOLUBIĆ	Izmijenjena tekućica	Dobro
JKS010	-	Umjetna stajaćica	Vrlo loše
JKGI-10	KRKA	Podzemno vodno tijelo	Dobro
JKGN-07	ZRMANJA	Podzemno vodno tijelo	Dobro

Slika 22. Površinska vodna tijela na području Grada Knina (Izvor: Hrvatske vode, Plan upravljanja vodnim područjima do 2027.)

Slika 23. Podzemno vodno tijelo na području Grada Knina (Izvor: Geoportal NIPP)

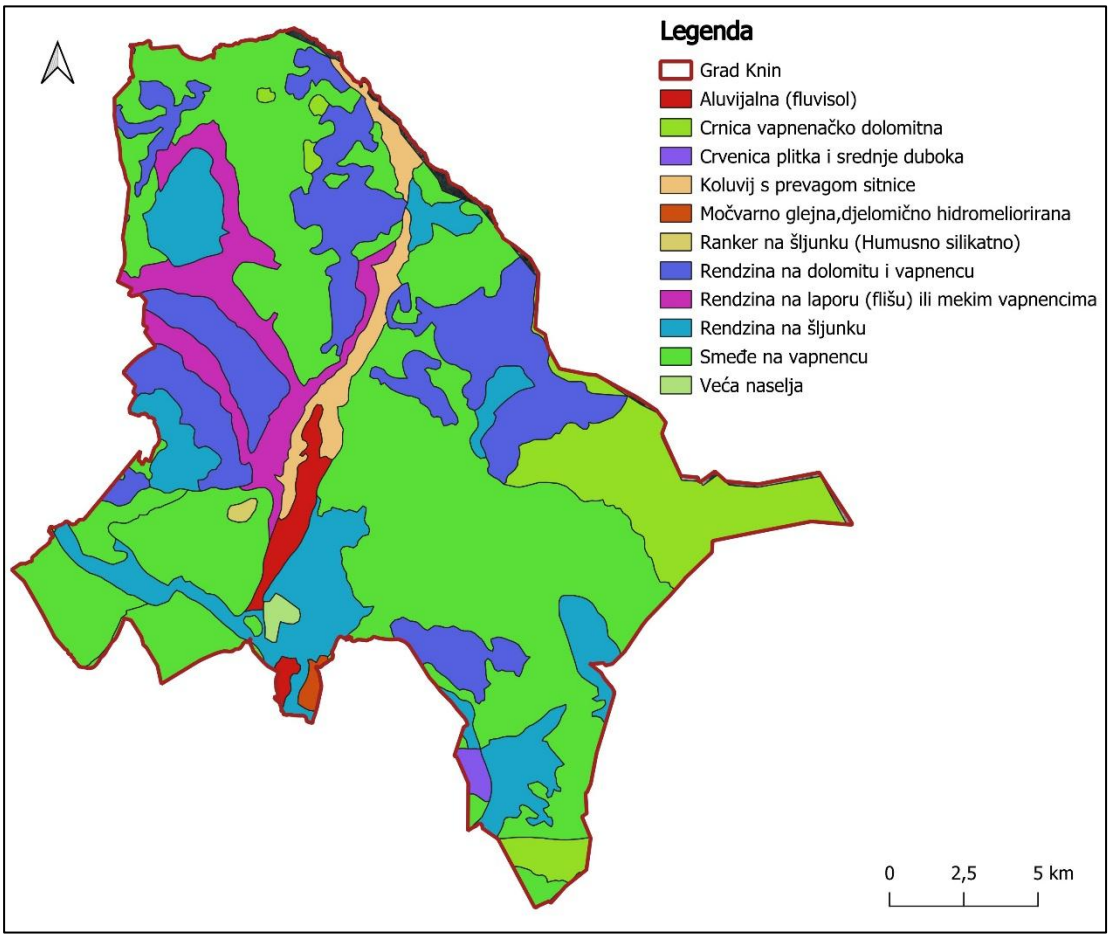

5.7. Analiza tla

Prema Digitalnoj pedološkoj karti Hrvatske, na području Grada Knina nalaze se sljedeće vrste tla (Slika 24):

- Aluvijalna (fluvisol) (41),
- Crnica vapnenačko dolomitna (61),
- Crvenica plitka i srednje duboka (55),
- Koluvij s prevagom sitnice (13),
- Močvarno glejna, djelomično hidromeliorirana (43),
- Ranker na šljunku (Humusno silikatno) (36),
- Rendzina na dolomitu i vapnencu (62),
- Rendzina na laporu (flišu) ili mekim vapnencima (17),
- Redzina na šljunku (35),
- Smeđe na vapnencu (56),
- Veća naselja (999).

Slika 24. Pedološka karta Grada Knina (Izvor: https://pedologija.com.hr/)

5.8. Društveno-gospodarska analiza

Društvena infrastruktura

Društvena infrastruktura Grada Knina uključuje objekte i usluge u područjima odgoja, obrazovanja, zdravstva, kulturnog i umjetničkog razvoja, sporta, socijalne zaštite i svih drugih aspekata koji omogućavaju normalno funkcioniranje lokalne zajednice.

Odgoj i obrazovanje

Na području Knina djeluje više ustanova predškolskog odgoja u vlasništvu Grada – Dječji vrtić "Cvrčak" osnovan je 25. prosinca 1995. godine u Kninu, a prvi polaznici su upisani u vrtić 09. veljače 1996. godine. Ustanova broji više od 50 zaposlenika, te uz matični objekt u Kninu djeluju još i područni odjeli: Visibaba, Maslačak, Tratinčica, Radost i Ciciban.

U Kninu postoje dvije osnovne škole. Osnovna škola Domovinske zahvalnosti 18. rujna 1995. godine započela je s radom. Osnovna škola dr. Franje Tuđmana je najmlađa osnovna škola u Šibensko-kninskoj županiji. Osnovana je 27. srpnja 1998. godine pod nazivom II. osnovna škola Knin. Prva sjednica Učiteljskog vijeća II. osnovne škole Knin održana je 29. kolovoza 1998. godine. Uz navedene škole, na području Knina djeluje i jedna osnovna glazbena škola „Krsto Odak“ PO Knin.

Postoji i srednjoškolsko obrazovanje u školi Lovre Montija koja je osnovana 2007.g. Škola nudi četverogodišnje obrazovne programe: opća gimnazija, jezična gimnazija, referent za poslovnu ekonomiju / referentica za poslovnu ekonomiju i agrotehničar / agrotehničarka. Također, srednja strukovna škola kralja Zvonimira Knin koja nakon Domovinskog rata započinje s radom 12. rujna 1995. godine.

Visokoškolsko obrazovanje provodi Veleučilište „Marko Marulić“ u Kninu. Ustrojeno je kroz tri stručna preddiplomska odjela. Osim preddiplomskih studija u akademskoj godini 2013./2014. godine počeo se izvoditi diplomski specijalistički studij.

Zdravstvo

U Kninu, Dom zdravlja koji pruža osnovnu medicinsku zaštitu te ima ambulante obiteljske medicine, pedijatriju, patronažu i stomatologiju. Dom zdravlja ima i šest područnih ambulanti u

okolnim naseljima: Kistanje, Plavno, Strmica, Kijevo, Mokro Polje i još nekoliko mjesta. Također, Knin je pokriven Zavodom za hitnu medicinu Šibensko-kninske županije (ispostava u Kninu). Također, u Kninu postoji i Opća i veteranska bolnica „Hrvatski ponos“ Knin, Zavod za javno zdravstvo, te više ljekarni.

Civilno društvo

Organizacije civilnog društva iznimno su značajan razvojni sektor Grada Knina. Osiguravaju opći društveni razvoj, uključenost svih skupina društva, ali i razvoj poduzetništva. Prema interesima i području djelovanja, udruge su usmjerene na rad s djecom i mladima, humanitarno-socijalnu djelatnost, ljudska prava, razvoj civilnog društva, EU, regionalnu i međunarodnu suradnju i Domovinski rat.

U gradu Kninu djeluje ukupno 26 udruga kulturne baštine;

(1) Ogranak matice Hrvatske u Kninu,

(2) Udruga za obrazovanje i znanost "Scientia Populo" Knin,

(3) Udruga "ZvoniMir",

(4) Likovna udruga Knin,

(5) Udruga Bardi za poboljšanje kvalitete života,

(6) Udruga Fort Design,

(7) Udruga Dinara Reprezenta,

(8) Glazbena udruga "Klapa Knin" Knin,

(9) Aduro Projekti,

(10) Kulturno-umjetničko društvo "Dositej Obradović" Knin,

(11) Povijesna postrojba Kralja Dmitra Zvonimira,

(12) Obrazovno-kulturna udruga "Porta", Knin,

(13) Udruga za djecu i mlade "čarobni svijet",

(14) Udruga Balkan Imperium,

(15) Hrvatsko kulturno društvo Napredak Knin,

(16) Kninsko starinarsko društvo,

(17) Udruga hrvatskih ratnih veterana "Kninska bojna" Šibensko-kninske županije,

(18) Udruga "Naše ognjište",

(19) Srpsko kulturno-umjetničko društvo "Knin",

(20) Udruga "razvojni put“,

(21) Društvo sportske rekreacije "Sport za sve" Knin,

(22) Kulturno - umjetničko društvo "Kralj Zvonimir" Knin,
(23) Udruga za promicanje ljudskih prava i političke kulture, poticanje razvoja lokalnih zajednica i transparentnog djelovanja lokalnih samouprava "Živim(o) Knin",
(24) Udruga za kulturu i umjetnost Carza,
(25) Fotoklub Knin,
(26) Udruga kreativnog alternativnog razvoja kulture "Atribut".

Od ostalih kulturnih udruga izdvajaju se Kulturno-umjetnička udruga „Strmica“, Udruga za zaštitu kulturne baštine „Fortica“, Karnevalska udruga Grada Knina i Udruga za djecu i mladež „Kninski kulturni mozaik“.
U gradu Kninu djeluju ukupno tri udruge prirodne baštine: (1) Planinarsko društvo “Troglav“; (2) Hrvatsko planinarsko društvo „Dinara“ – Knin; (3) Ekološka udruga „Krka“ Knin.

Sport i rekreacija

Savez športova Grada Knina osnovan je 1998. godine od kada aktivno djeluje provodeći različite aktivnosti i projekte bilo samostalno bilo u suradnji s Hrvatskim olimpijskim odborom (HOO). Zajednica sportova grada Knina ima udruge članice:

- Atletski klub „Sveti Ante“,
- Boćarski klub „Zrinski“,
- Društvo sportske rekreacije „Sport za sve“,
- Društvo sportske rekreacije „Golubić“,
- DSR „Dinara“,
- Karate klub „Knin“,
- Karate klub „Tigar“,
- Košarkaški klub „Knin“,
- Nogometni klub „Dinara“,
- Quad klub „Knin“,
- Klub sjedeće odbojke „Knin 95“,
- Ženski rukometni klub „Knin“,
- Teniski klub “Kralj Zvonimir”,
- Ženski odbojkaški klub „Mladost 2000“,
- Teakwondo klub „Knin – Div“,

- Teakwondo klub „Olympic“,
- Šahovski klub “Knin“,
- Športsko ribolovno društvo „Krka-Knin“,
- MNK „Kijevo Knin“,
- Stolnoteniski klub „Knin“,
- Šahovski klub „Knin“,
- MNK „Knin“,
- Planinarsko društvo „Dinara“,
- Moto klub „Tenen“,
- Moto klub“ Olujni jahači“,
- Biciklistički klub „Adrion Oros“,
- Streljački klub „Zvonimirovi strijelci“,
- Skijaški klub „Knin-ski“,
- DSR „Hrvatska dvorana“.

Na raspolaganju kninskim sportašima su glavno i pomoćno igralište NK Dinara, betonsko malonogometno igralište, teniski tereni, igralište s umjetnom travom, mala dvorana Saveza športova Grada Knina, boćarsko igralište, sportska dvorana u Golubiću, malonogometno betonsko igralište u Golubiću, dvorana osnovne škole „Domovinske zahvalnosti“, nogometno i košarkaško igralište u sklopu iste škole, betonsko igralište u sklopu OŠ „ Dr. Franje Tuđmana“ s malom dvoranom za trening, dvorana u srednjoj školi „Lovre Montija“, malonogometno betonsko igralište u sklopu srednjih škola, dvorana za trening atletičara, skakalište za skok u dalj u sklopu nogometnog igrališta NK Dinara. Postojeće stanje sportskih objekata nije zadovoljavajuće, te zahtijevaju sanaciju. Savez športova Grada Knina okuplja približno 850 članova kroz nekoliko športskih klubova.

Kultura

U Gradu Kninu se održavaju razne kulturne i popularne manifestacije, koje predstavljaju potencijal koji se može iskoristiti i u turističke svrhe. Od kulturnih manifestacija, najistaknutije su sljedeće:

- Zvonimirovi dani – Zvonimirovi dani nastali su po završetku projekta mjuzikl „Kralj Zvonimir“. Bio je to trogodišnji projekt koji je financiralo Ministarstvo obrazovanja. Entuzijasti okupljeni u Kulturno-umjetničkom društvu Kralj Zvonimir nastavljaju

njegovati ideju oživljene povijesti na Kninskoj tvrđavi u partnerstvu s Turističkom zajednicom grada Knina, Gradom Kninom i Kninskim muzejom od 2008. godine, upravo organizirajući ovu kulturno-povijesnu manifestaciju. Zvonimirovi dani se održavaju u lipnju na Kninskoj Tvrđavi. 2018. godine volonteri se izdvajaju u Povijesnu postrojbu kralja Dmitra Zvonimira – udrugu koja nastavlja s dosadašnjim partnerima – TZ Knin, Grad Knin i Kninski muzej, organizirati manifestaciju na kojoj sudjeluju viteške skupine iz Hrvatske, Mađarske i Bosne i Hercegovine. U 2018. godini, pokrenut je i Mali Zvonimirov dan uz sudjelovanje malih vitezova iz drugih krajeva Hrvatske.

- Obilježavanje obljetnice Kninske bojne – Udruga hrvatskih ratnih veterana "Kninska bojna" Šibensko-kninske županije svake godine obilježava svoju godišnjicu osnutka samostalne domobranske bojne, koja je za vrijeme Domovinskog rada djelovala na gotovo cijelom području dalmatinskog zaleđa, a posebnu ulogu su njezini borci imali u pripremi „Oluje“.
- Smotra folklora “Knin, 5. kolovoz” – Organizator ove kulturne manifestacije je Hrvatsko kulturno društvo Napredak Knin, čiji je cilj očuvanje i njegovanje običaja hrvatske kulture, nakladništvo i pomaganje izdavanja zbirki i knjiga te aktivno sudjelovanje u kulturnim manifestacijama grada Knina. Društvo je inicijator smotre folklora “Knin, 5. kolovoz” kulturne manifestacije koja se održava već 11 godina u Gradu Kninu.
- Europska noć kazališta u Kninu – kulturna je manifestacija nastala u organizaciji Hrvatskog kulturnog društva Napredak Knin i Povijesne postrojbe kralja Dmitra Zvonimira. Tijekom dvogodišnje manifestacije, izvode se različite kazališne predstave i glazbeni eventi.
- Fotodoručak pod Tvrđavom – kulturna manifestacija u organizaciji Pučkog otvorenog učilišta Knin i Likovne udruge Knin, koja okuplja ponajbolje amaterske fotografe iz raznih dijelova Hrvatske, a sve više i iz inozemstva. Tijekom Fotodoručka, fotografi amateri svojim fotoaparatima bilježe trenutke na više različitih lokacija: na Kninskoj tvrđavi, Krčiću, slapu Manojlovac i Brljanskom jezeru.
- GRR Fest – cilj je ove godišnje manifestacije promocija alternativne glazbe i umjetnosti u gradu Kninu. Prvih 9 godina, festival su organizirali pojedinci okupljeni oko kluba A3 iz Knina. Od 2018. godine, organizaciju festivala je preuzela udruga Atribut, koja je nastala na idejnim i stvaralačkim temeljima sada već kultnog kluba A3, a čiji je to glavni projekt. U zadnjih 13 godina u Kninu klub je organizirao preko 300 koncerata glazbenika iz Hrvatske ali i iz mnogih drugih zemalja poput Australije, SAD-a, Francuske,

Njemačke, Slovenije, Meksika, Argentine, Srbije, Mađarske, Engleske, Bosne i Hercegovine, Švicarske, Kosova, uz brojne izložbe, književne promocije, večeri stand up komedije i kazališne komade.

- King Fest – organizator Festivala Kraljevskog grada je udruga Dinara Reprezenta. Cilj je dvodnevnog glazbenog festivala koji se održava na Kninskoj tvrđavi promocija domaće i strane glazbene scene.
- Festival ruralne Kulture (FRK) manifestacija je koju je godinama organizirala Ekološka udruga "Krka" Knin. Cilj je FRK projekta promocija prirodnih i kulturnih vrijednosti Knina (rijeka Krka, slap Krčić, Kninska tvrđava…).

Gospodarstvo

Grad Knin raspolaže vrijednim prirodnim resursima poput plodnog poljoprivrednog zemljišta u krškim poljima, bogatih šumskih površina, povoljnog reljefa te specifične klime koja omogućuje razvoj poljoprivrede i stočarstva. Posebnu prirodnu vrijednost predstavljaju izvori i tok rijeke Krke te blizina planinskog masiva Dinare, što prostoru daje visoku krajobraznu, ekološku i turističku vrijednost. Osim prirodnih potencijala, Grad ima razvijene infrastrukturne kapacitete i izrazito povoljan prometni položaj. Knin je jedno od najvažnijih željezničkih čvorišta u Hrvatskoj te sjecište važnih cestovnih pravaca koji povezuju sjevernu Dalmaciju s unutrašnjošću zemlje, što predstavlja značajnu komparativnu prednost u gospodarskom razvoju. Prostornoplanskom dokumentacijom razvoj gospodarskih djelatnosti, industrije, poduzetništva i obrtništva usmjeren je ponajprije na područja gospodarskih i poduzetničkih zona koje su prometno dobro povezane, a prostorno odvojene od užeg urbanog središta. Gospodarstvo Grada Knina temelji se prvenstveno na prerađivačkoj industriji, građevinarstvu, prometu i trgovini, uz značajnu ulogu javnog sektora i uslužnih djelatnosti. Posebno mjesto zauzima drvna i metaloprerađivačka industrija, kao i manje proizvodne djelatnosti vezane uz preradu kamena i poljoprivrednih proizvoda. Uz industriju, sve veći značaj ima i turizam, temeljen na kulturno-povijesnoj baštini poput Kninske tvrđave te prirodnim atrakcijama u okruženju grada. Ostatak gospodarstva čine mali i srednji poduzetnici, obrtnici te subjekti u području veleprodaje i maloprodaje, ugostiteljstva i usluga. Na području grada djeluje značajan broj registriranih pravnih osoba i obrta koji doprinose lokalnom zapošljavanju i gospodarskoj aktivnosti. U poduzetničkim zonama Grada Knina posluju poduzetnici iz različitih sektora, među kojima se ističu:

- poduzeća za preradu drva i proizvodnju drvnih proizvoda

- poduzeća za metalnu obradu i proizvodnju metalnih konstrukcija
- građevinske tvrtke za visokogradnju i niskogradnju
- prijevozničke i logističke tvrtke
- obrti i poduzeća za servisne i tehničke usluge
- trgovačka društva za distribuciju i skladištenje robe

Turizam

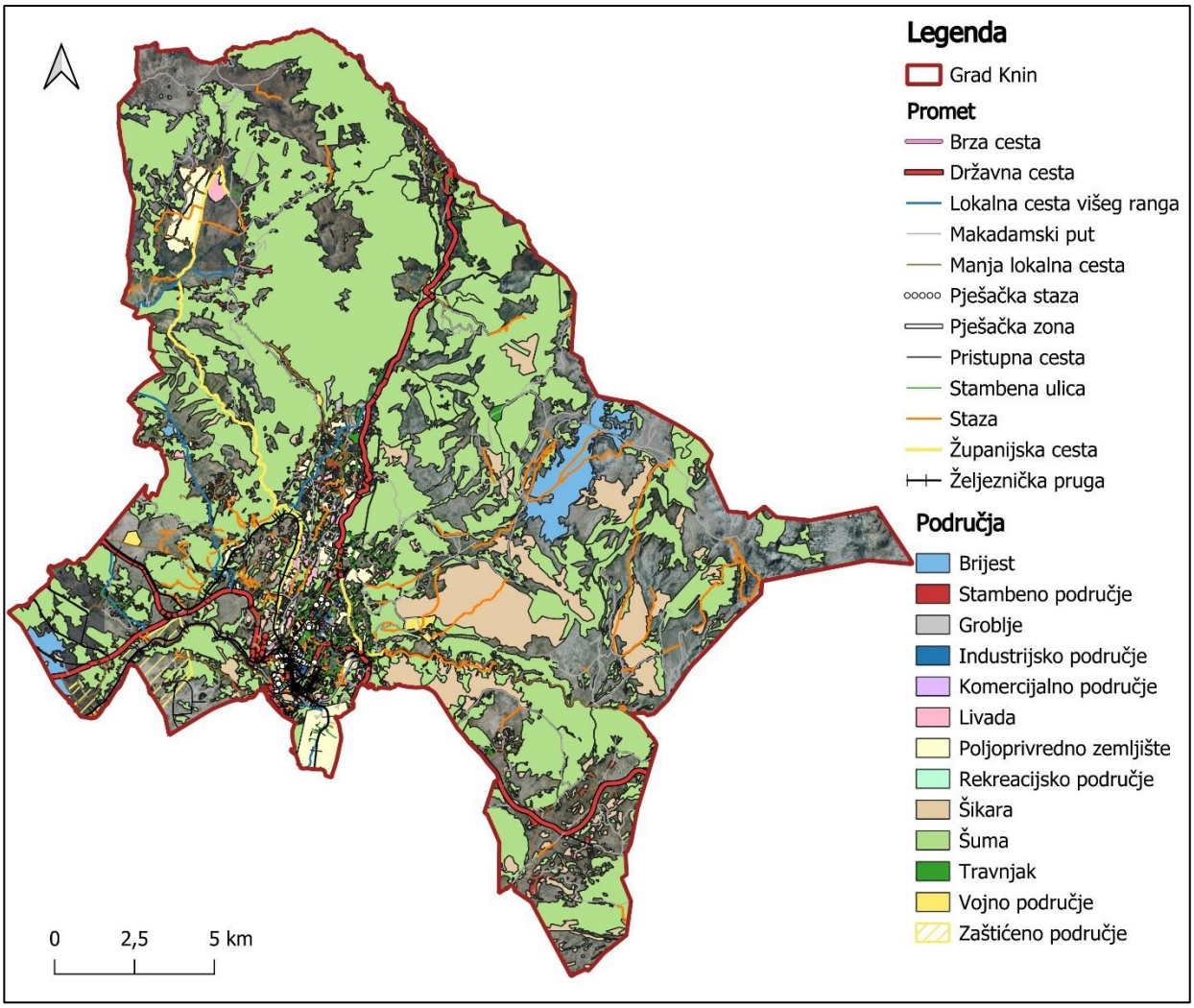
Knin prostire se na površini od približno 355 km² u sjevernoj Dalmaciji te predstavlja administrativno, prometno i gospodarsko središte kninskog kraja. Smješten na prijelazu između dalmatinske zagore i ličkog prostora, grad se često naziva „Kraljevskim gradom“ zbog svoje bogate srednjovjekovne povijesti i uloge jednog od važnih sjedišta hrvatskih vladara. U neposrednoj blizini grada izvire rijeka Krka, jedna od najznačajnijih hrvatskih rijeka, koja svojim tokom stvara prepoznatljiv krajobraz krškog područja. Područje oko Knina obilježeno je prostranim krškim poljima, plodnim dolinama i pašnjacima, kao i šumskim i planinskim predjelima. Posebno se ističe planinski masiv Dinara, najviša planina u Republici Hrvatskoj, koji dominira prostorom i daje mu izrazitu prirodnu i krajobraznu vrijednost. Ovaj prostor karakterizira snažna povezanost čovjeka i prirode, vidljiva u tradicionalnoj poljoprivredi, stočarstvu i načinu života lokalnog stanovništva. Kninsko područje bogato je prirodnim izvorima i vodotocima, a spoj planinskog i riječnog krajolika stvara iznimne uvjete za razvoj rekreacijskog, izletničkog i održivog turizma. Unatoč značajnim prirodnim i kulturno-povijesnim vrijednostima, dio tih potencijala još uvijek nije u potpunosti valoriziran u turističkom i gospodarskom smislu. Upravo u održivom korištenju prirodnih resursa, razvoju ruralnog turizma i očuvanju baštine leži važna razvojna prilika grada u budućnosti.

5.9. Vizualno – strukturna analiza

Vizualno – strukturna analiza je metodološki pristup kojim se detaljno ispituju prostorne karakteristike urbanih i ruralnih sredina. Cilj ove analiza je razumijevanje odnosa između različitih elemenata prostora, poput prirodnih obilježja, izgrađene infrastrukture i prometnih mreža, te kako oni utječu na funkcionalnost i estetiku prostora.

Slika 25 prikazuje raznoliku raspodjelu zemljišta i infrastrukture, s naglašenim prisustvom prirodnih i poljoprivrednih površina. Stambena područja Grada Knina koncentrirana su u središnjem i južnom dijelu, gdje je izgrađenost najgušća i formirana kompaktna urbana cjelina. Prema rubnim dijelovima naselja gustoća se smanjuje te prostor postupno prelazi u poljoprivredno zemljište, livade i travnjake. Industrijske i komercijalne zone smještene su uz glavne prometne pravce i željezničku prugu, što naglašava dobru prometnu povezanost i funkcionalnu organizaciju prostora. Šume zauzimaju najveći dio teritorija, osobito u sjevernom, istočnom i zapadnom dijelu, te čine dominantan krajobrazni okvir grada. Prometnu okosnicu čini državna cesta u smjeru sjever–jug, uz mrežu županijskih i lokalnih cesta te željezničku prugu. Posebne namjene, poput vojnog područja i groblja, izdvojene su od glavnih stambenih zona.

Slika 25. Vizualno-strukturna analiza Grada Knina

5.10. Anketni upitnik

Anketa je istraživačka metoda koja se koristi za prikupljanje podataka od određene skupine ljudi putem unaprijed osmišljenih pitanja. Cilj ankete je dobiti uvid u mišljenja, stavove, iskustva ili potrebe ispitanika o određenoj temi. Rezultati ankete služe kao osnova za donošenje odluka, analizu stavova i formiranje strategija u različitim područjima društvenog života.

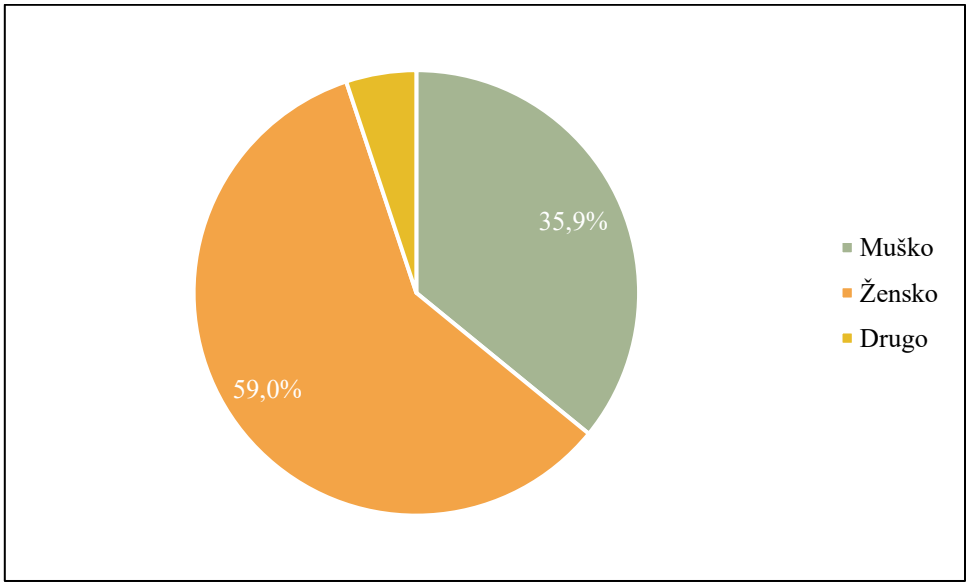
Online anketa predstavlja modernizirani oblik tradicionalne ankete koji se provodi putem interneta. Glavna prednost online anketa je njihova pristupačnost i jednostavnost distribucije, što omogućuje anketiranje velikog broja ljudi u kratkom vremenskom roku. Također, online ankete omogućuju ispitanicima da odgovore na pitanja u svoje slobodno vrijeme, bez pritiska, što često rezultira iskrenijim odgovorima. Jedan od ključnih aspekata online anketa je mogućnost očuvanja anonimnosti ispitanika. Anonimnost je bitna jer osigurava da ispitanici mogu slobodno izraziti svoje mišljenje bez straha od negativnih posljedica. Ova se značajka posebno cijeni u istraživanjima koja se bave osjetljivim temama ili u situacijama gdje postoji potencijal za pristranost.

Anketa koja je predmet ovog poglavlja namijenjena je stanovnicima Grada Knina i usmjerena je na prikupljanje mišljenja i stavova vezanih uz izradu **Strategije zelene urbane obnove**. Cilj ove ankete je prikupiti mišljenja, stavove i prijedloge stanovnika Grada Knina u vezi sa zelenom infrastrukturom i urbanom obnovom kako bismo razvili sveobuhvatnu i učinkovitu Strategiju zelene urbane obnove.

5.10.1. Rezultati istraživanja

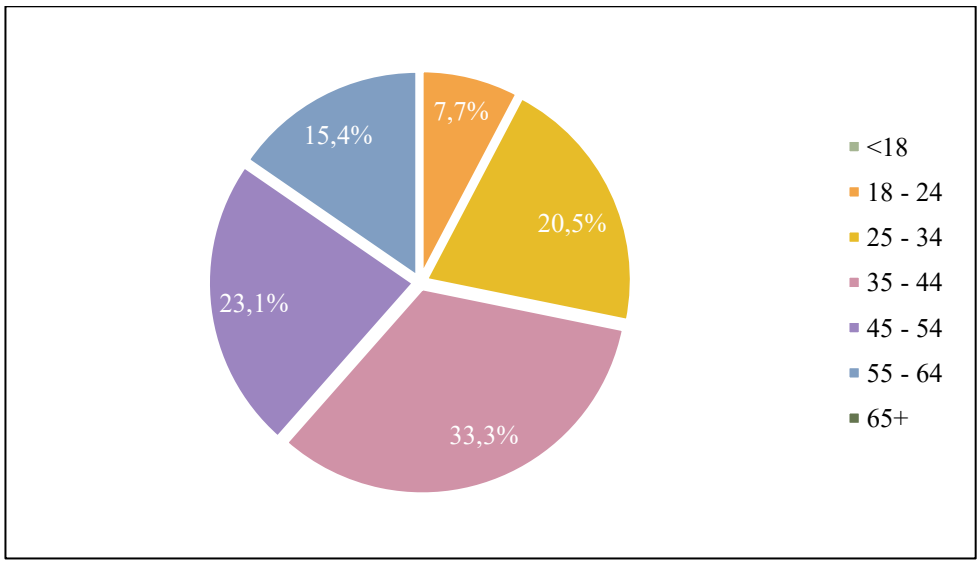
Anketa je bila podijeljena u nekoliko dijelova, pri čemu je svaki dio služio specifičnoj svrsi istraživanja. Prvi dio bio je usmjeren na prikupljanje osnovnih informacija o ispitanicima, a kasniji dijelovi obuhvaćali su dublje aspekte relevantne za istraživačku temu.
U anketi je sudjelovalo 59,0% ženskih ispitanika, 35,9% muških ispitanika te 5,1% ispitanika koji su se izjasnili kao „drugo” (Slika 26).

Slika 26. Spol ispitanika

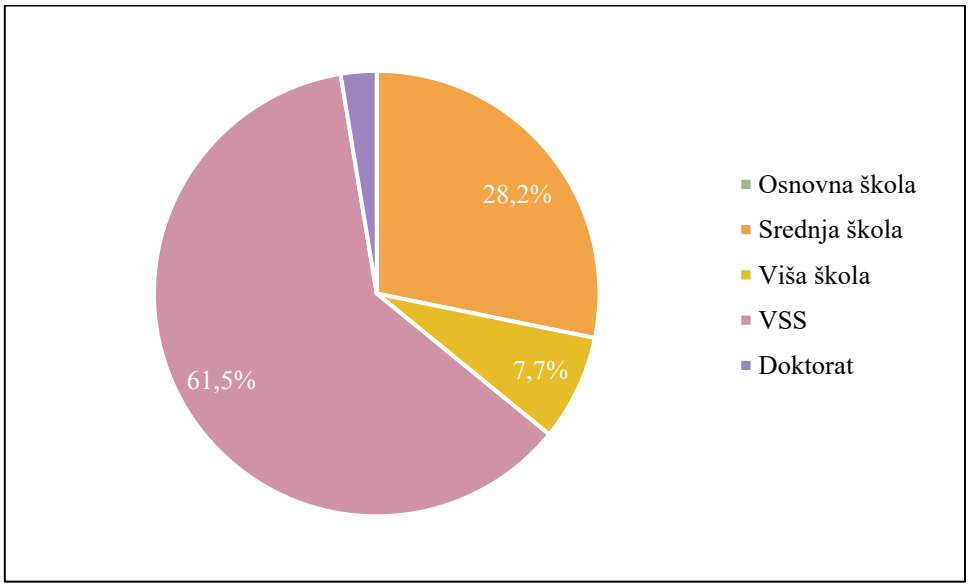
Najveća skupina ispitanika pripada dobnoj skupini 35 – 44 godine, koja čini 33,3% svih sudionika. Slijedi dobna skupina 45 – 54 godine s udjelom od 23,1%, dok ispitanici u dobi od 25 – 34 godine čine 20,5%. Dobna skupina 55 – 64 godine zastupljena je s 15,4%, a skupina 18 – 24 godine s 7,7% sudionika. U istraživanju nije bilo ispitanika mlađih od 18 godina niti starijih od 65 godina. Rezultati pokazuju da su u istraživanju najzastupljenije osobe srednje životne dobi, što može ukazivati na veću zainteresiranost i uključenost ove populacije u teme povezane s istraživanjem (Slika 27).

Slika 27. Dob ispitanika

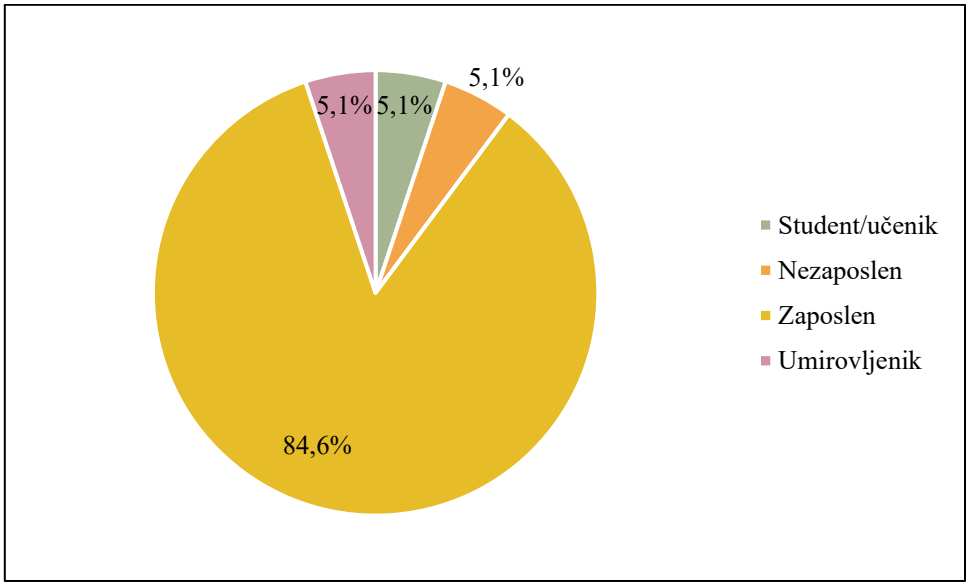
Slika 28 prikazuje obrazovnu strukturu ispitanika koji su sudjelovali u anketi. Najveći udio ispitanika, 61,5%, ima visoku stručnu spremu (VSS), što ovu skupinu čini najzastupljenijom u istraživanju. Srednju školu završilo je 28,2% ispitanika, dok 7,7% sudionika ima završenu višu školu. Najmanji udio ispitanika ima doktorat, njih 2,6%. U istraživanju nije bilo ispitanika sa završenom osnovnom školom. Rezultati pokazuju da u istraživanju prevladavaju ispitanici s višim i visokim stupnjem obrazovanja, što može utjecati na veću razinu informiranosti i razumijevanja tema obuhvaćenih istraživanjem.

Slika 28. Razina obrazovanja

Slika 29 prikazuje strukturu zaposlenosti ispitanika, pri čemu dominiraju zaposlene osobe. Većina ispitanika je zaposlena, što čini 84,6% svih sudionika istraživanja. Nezaposleni, studenti/učenici i umirovljenici zastupljeni su u jednakom omjeru, pri čemu svaka skupina čini po 5,1% ispitanika. Rezultati pokazuju da uzorak istraživanja većinom čine aktivno zaposlene osobe, dok su ostale skupine znatno manje zastupljene.

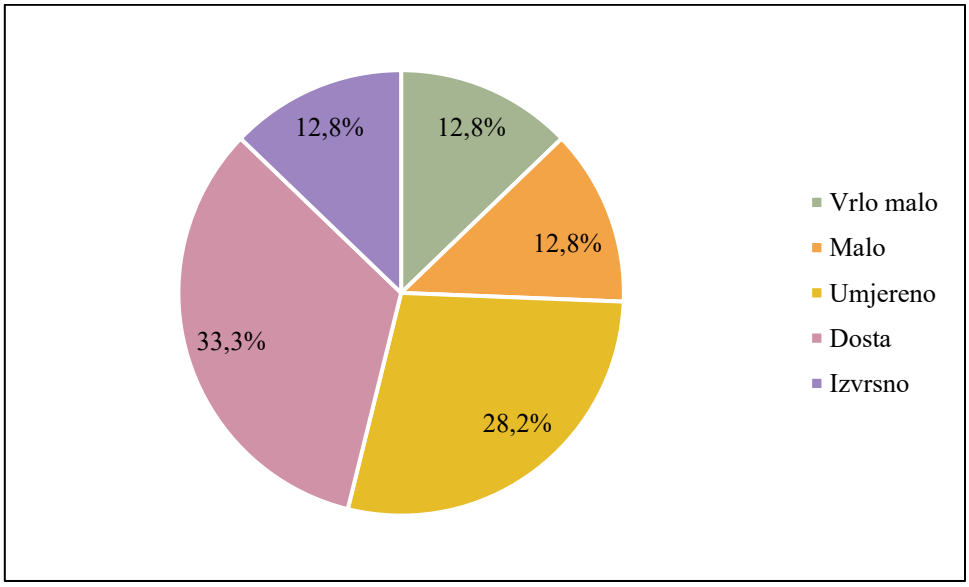
Slika 29. Status zaposlenja

Nakon uvodnog dijela ankete, slijedi drugi dio pod nazivom "Informiranost o zelenoj infrastrukturi i kružnoj ekonomiji". Cilj je istražiti razinu svijesti ispitanika o ovim važnim konceptima, koji igraju ključnu ulogu u oblikovanju održivih gradova i urbanih sredina.

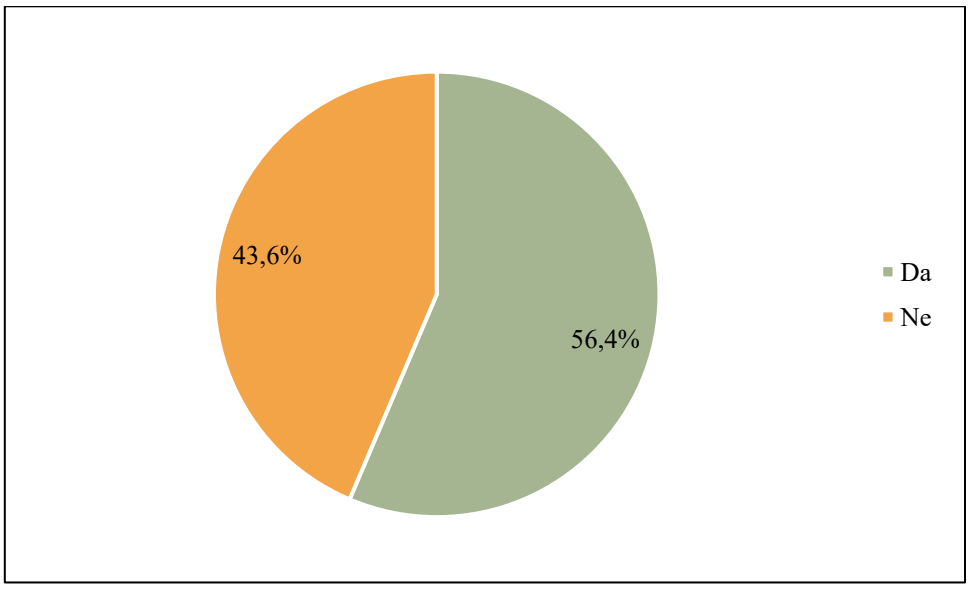
Rezultati pokazuju da je najveći udio ispitanika, njih 33,3%, svoju razinu upoznatosti s pojmom zelene infrastrukture ocijenio kao „dosta". Slijedi skupina ispitanika koja je svoju informiranost procijenila kao „umjerenu", s udjelom od 28,2%. Jednaki udio ispitanika, po 12,8%, ocijenio je svoju upoznatost kao „vrlo malu", „malu" i „izvrsnu". Podaci ukazuju na to da većina ispitanika posjeduje srednju do višu razinu znanja o zelenoj infrastrukturi, no istovremeno postoji i značajan broj onih koji svoju informiranost smatraju nedostatnom. Rezultati upućuju na potrebu za dodatnim obrazovanjem i informiranjem javnosti kako bi se povećala razina svijesti i razumijevanja pojma zelene infrastrukture među širim krugom ljudi (Slika 30).

Slika 30. Razina upoznatosti s pojmom zelene infrastrukture

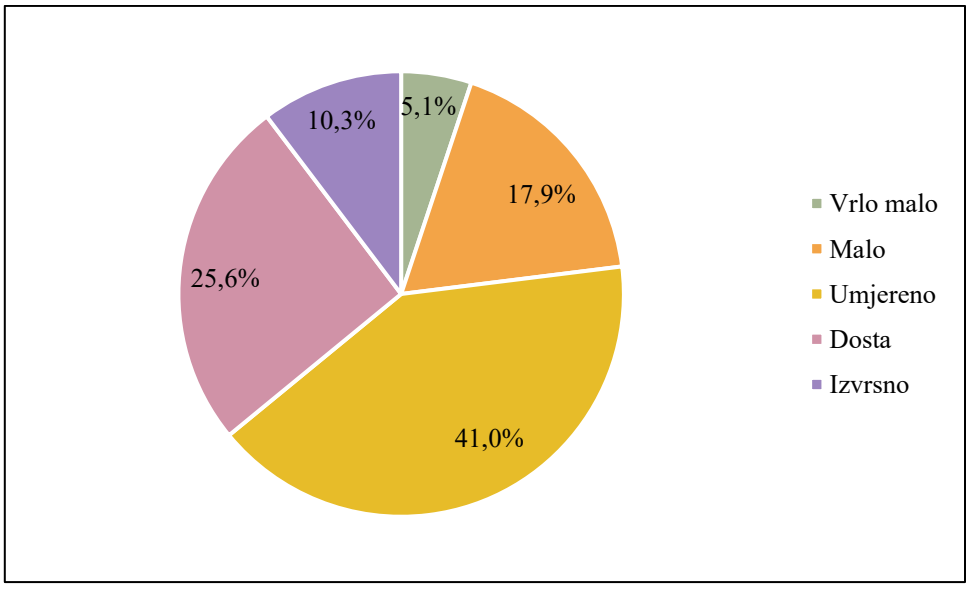
Rezultati o poznavanju pojma kružne ekonomije pokazuju da je većina ispitanika upoznata s ovim konceptom. Konkretno, 56,4% ispitanika izjavilo je da zna što je kružna ekonomija, dok je 43,6% navelo da nije upoznato s tim pojmom (Slika 31). Dobiveni rezultati ukazuju na relativno dobru razinu informiranosti o kružnoj ekonomiji među ispitanicima, ali istovremeno pokazuju da gotovo polovica sudionika još uvijek nije upoznata s ovim konceptom. To upućuje na potrebu za dodatnim edukacijama i informiranjem javnosti o važnosti i primjeni načela kružne ekonomije.

Slika 31. Poznavanje pojma kružne ekonomije

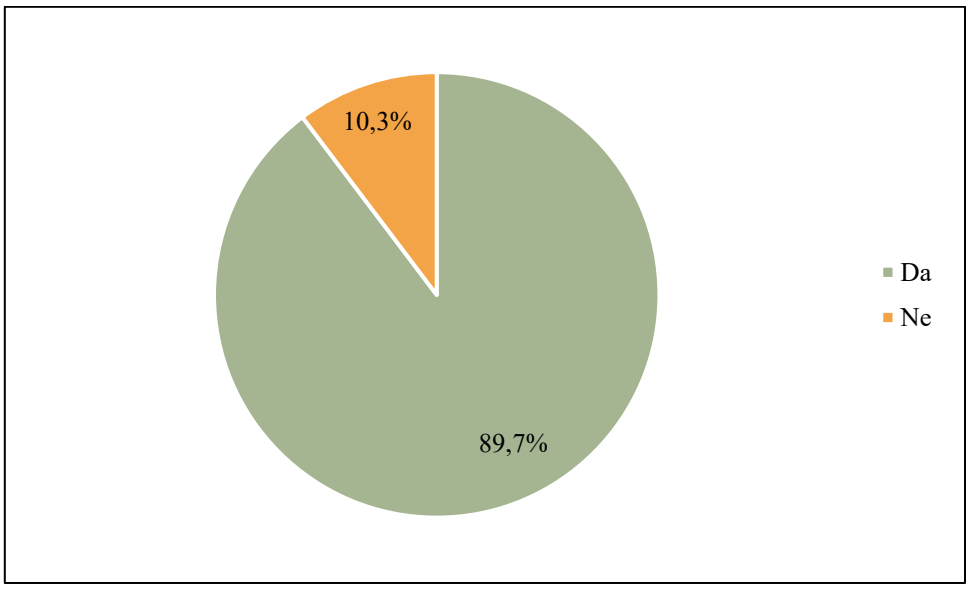
Rezultati ankete o poznavanju pojma ugljičnog otiska pokazuju da većina ispitanika ima umjerenu razinu znanja o toj temi. Najveći udio ispitanika, 41,0%, svoje je poznavanje ugljičnog otiska ocijenio kao „umjereno". Nadalje, 25,6% ispitanika navodi da zna „dosta", dok je 17,9% svoju informiranost ocijenilo kao „malu". Manji udio ispitanika smatra da zna „izvrsno" o ugljičnom otisku, njih 10,3%, dok je 5,1% ispitanika izjavilo da zna „vrlo malo" (Slika 32). Rezultati pokazuju da većina ispitanika posjeduje osnovno do srednje razvijeno znanje o ugljičnom otisku, ali i da postoji prostor za dodatno informiranje i edukaciju kako bi se povećala razina razumijevanja ove važne teme povezane s održivim razvojem i zaštitom okoliša.

Slika 32. Poznavanje pojma ugljični otisak

Slika 33 prikazuje rezultate pitanja koje glasi: „Znate li što je ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama?". Prema prikazanom grafikonu, 89,7% ispitanika odgovorilo je potvrdno, a samo 10,3% suprotno. Ovaj rezultat sugerira da je tema klimatskih promjena široko prepoznata među ispitanicima, što može ukazivati na visoku razinu svijesti i informiranosti o ovom važnom pitanju. Ovaj visok postotak također ukazuje na to da su ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama prepoznati kao važni koncepti u društvu, što je pozitivan pokazatelj u kontekstu promicanja održivih praksi i strategija.

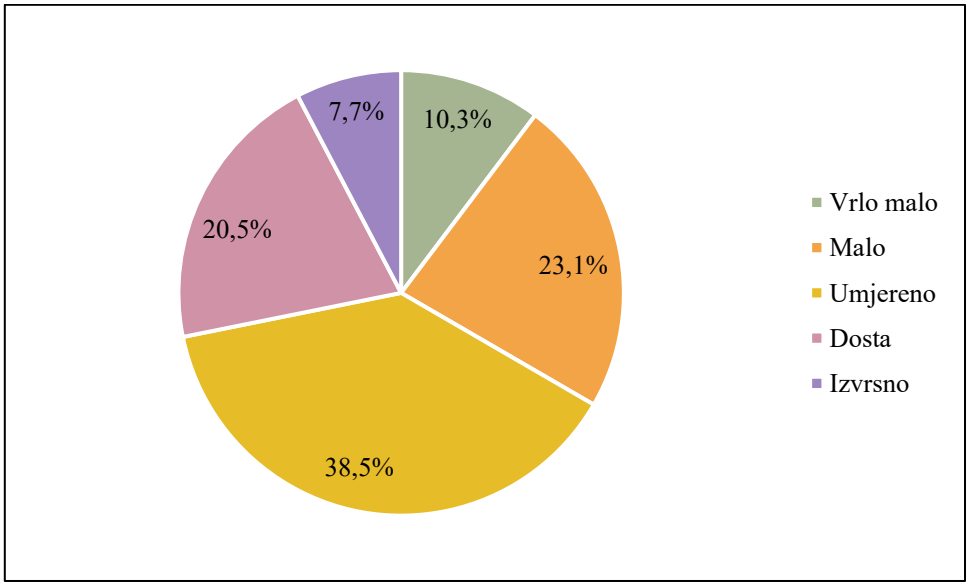
Slika 33. Poznavanje prilagodbe klimatskim promjenama

Slika 34 prikazuje rezultate pitanja o razini upoznatosti ispitanika s pojmom toplinski otoci. Rezultati pokazuju da većina ispitanika ima umjerenu razinu upoznatosti s pojavom toplinskih otoka. Najveći udio ispitanika, 38,5%, naveo je da je „umjereno" upoznat s ovom temom. Nadalje, 23,1% ispitanika izjavilo je da zna „malo", dok 20,5% smatra da zna „dosta" o pojmu toplinskih otoka. Manji broj ispitanika svoju je razinu znanja ocijenio kao „vrlo malu" (10,3%) ili „izvrsnu" (7,7%).

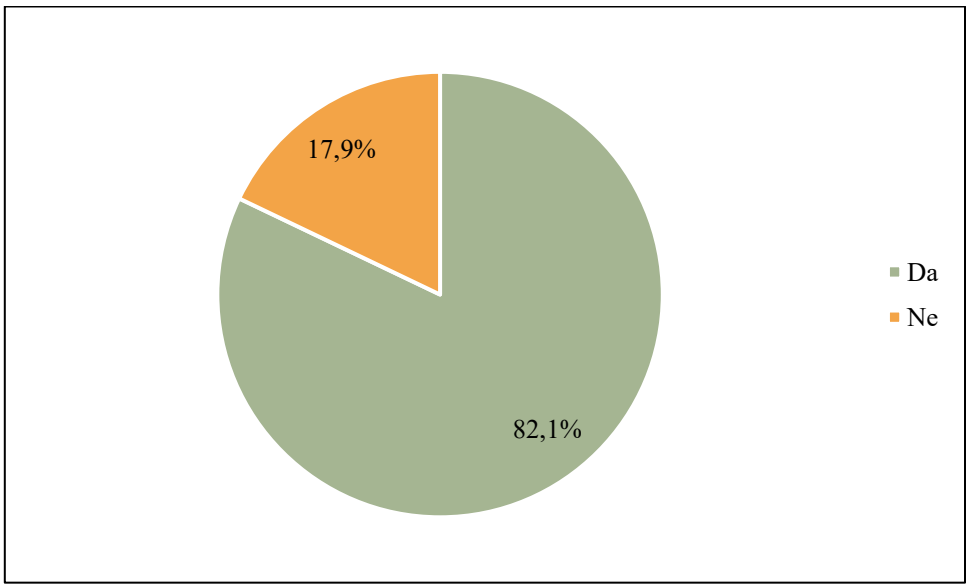
Rezultati ukazuju na to da većina ispitanika posjeduje osnovno do srednje razvijeno znanje o toplinskim otocima, ali i da postoji potreba za dodatnim informiranjem i edukacijom o ovoj temi. S obzirom na važnost toplinskih otoka u kontekstu klimatskih promjena, urbanizacije i kvalitete života u gradovima, povećanje razine svijesti moglo bi doprinijeti boljem razumijevanju njihovih uzroka i posljedica.

Slika 34. Poznavanje pojma toplinski otoci

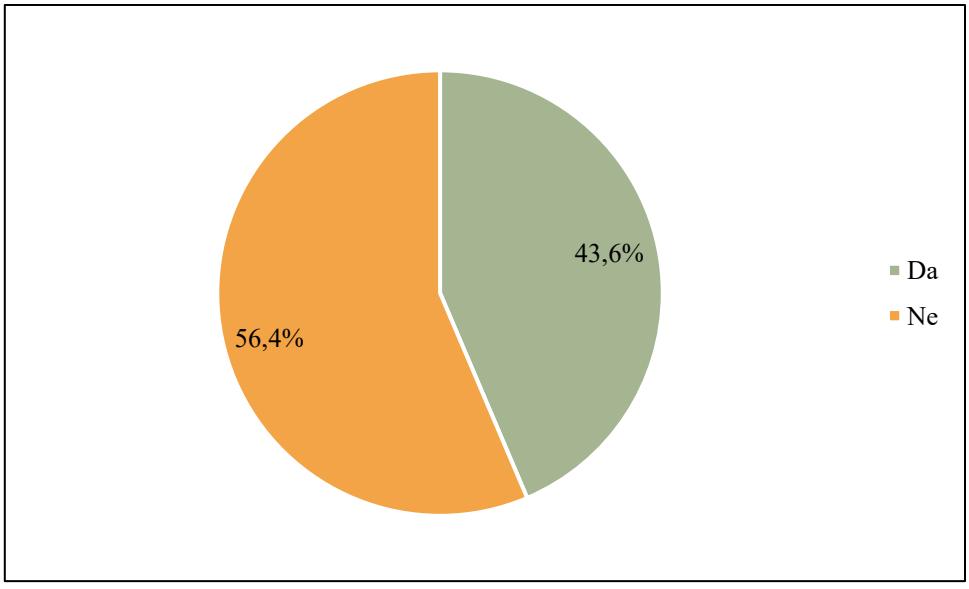
Rezultati pitanja o svjesnosti načina na koje pojedinci mogu pridonijeti ublažavanju klimatskih promjena u kućanstvu pokazuju visoku razinu informiranosti među ispitanicima. Čak 82,1% je izjavilo da znaju kako mogu djelovati na smanjenje svog utjecaja na klimu u svakodnevnim kućanskim aktivnostima. S druge strane, 17,9% ispitanika izjavilo je da ne zna na koji način mogu doprinijeti ublažavanju klimatskih promjena u kućanstvu (Slika 35). Ovi rezultati ukazuju na visoku razinu osviještenosti o odgovornosti pojedinaca u borbi protiv klimatskih promjena, što je pozitivan pokazatelj uspješnosti dosadašnjih informativnih i edukativnih inicijativa. Međutim, postoji prostor za daljnje širenje znanja kako bi se i preostali dio populacije uključio u te napore.

Slika 35. Rezultati pitanja: "Znate li na koji način u kućanstvu možete pridonijeti ublažavanju klimatskih promjena?"

Rezultati ankete o korištenju mjera prilagodbe klimatskim promjenama u kućanstvima pokazuju da više od polovice ispitanika (56,40%) ne primjenjuje nikakve mjere. S druge strane, njih 43,6%, već poduzima određene mjere (Slika 36). Ovakav omjer sugerira da postoji rastuća svijest o potrebi prilagodbe klimatskim promjenama, iako značajan dio populacije tek treba poduzeti konkretne korake. Ovi podaci mogu biti korisni za usmjeravanje budućih kampanja i inicijativa usmjerenih na poticanje većeg broja ljudi na prilagodbu svojih domova klimatskim uvjetima.

Slika 36. Rezultati pitanja: "Koristite li neke mjere prilagodbe klimatskim promjenama u svom kućanstvu?"

Ispitanicima koji su na prethodno pitanje odgovorili potvrdno, postavljeno je dodatno pitanje kako bi detaljnije opisali koje konkretne mjere prilagodbe klimatskim promjenama primjenjuju u svom kućanstvu. Izdvojeni su sljedeći odgovori:

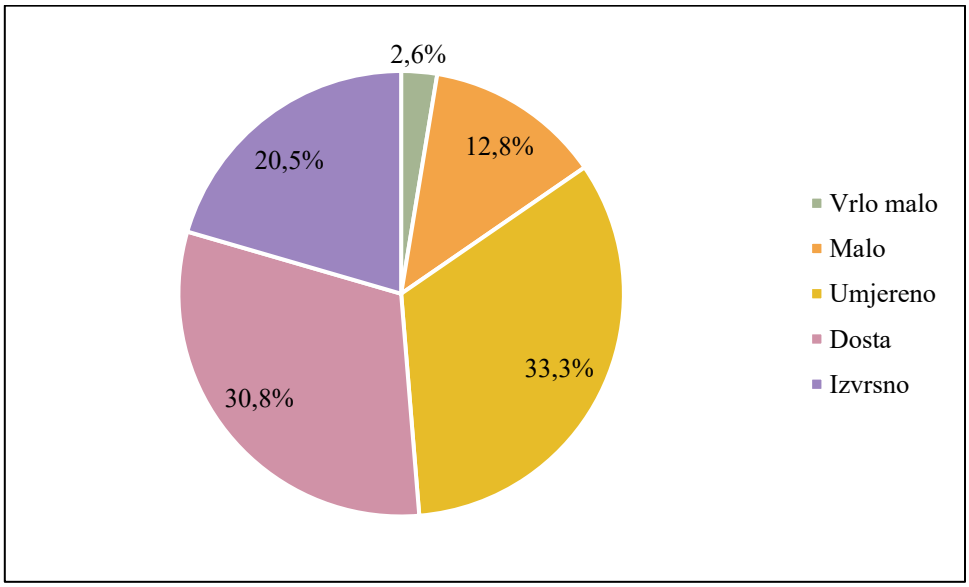
- „Odvajanje otpada, solarna elektrana“,
- „Razvrstavanje otpada, korištenje energije racionalno“,
- „Solari, sadnja drveća, kompostiranje“,
- „Povećanje energetske učinkovitosti kuće“
- „Peć peleti, led rasvjeta, itd.“
- „Klima uređaj na temperaturi 5-7 nižoj od vanjske. Noćna ventilacija i zatvaranje i zamračivanje prozora preko dana za vrijeme ljetnih vrućina.“
- „Manje plastike, hodanje ne vožnja, smanjenje i kupovanje sezonske hrane, isključivanje uređaja iz struje.“
- „Sadnja drveća...“

Odgovori ispitanika obuhvaćaju različite mjere prilagodbe klimatskim promjenama koje se mogu svrstati u nekoliko kategorija: energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije (solarni paneli, LED rasvjeta, peći na pelete), održivo gospodarenje otpadom (odvajanje otpada, kompostiranje), očuvanje resursa te ozelenjivanje prostora sadnjom drveća.
Pojedini ispitanici navode i svakodnevne navike usmjerene na smanjenje osobnog ugljičnog otiska, poput manjeg korištenja automobila, smanjenja uporabe plastike, kupovanja sezonske hrane i racionalnog korištenja električne energije. Također su istaknute mjere prilagodbe visokim temperaturama, poput noćne ventilacije i zamračivanja prostora tijekom ljetnih vrućina. Ukupno gledano, odgovori pokazuju razvijenu svijest ispitanika o važnosti svakodnevnih navika i primjene održivih mjera u kućanstvu. Rezultati ukazuju na potrebu za daljnjim informiranjem i poticanjem građana na primjenu dodatnih mjera prilagodbe klimatskim promjenama.

Bioraznolikost odnosi se na različite oblike života na Zemlji, uključujući raznolike vrste biljaka, životinja, gljiva i mikroorganizama, kao i njihove ekološke zajednice i procese koji omogućuju njihov opstanak. Bioraznolikost je ključna za održavanje zdravih ekosustava jer doprinosi stabilnosti, otpornosti i funkcionalnosti prirodnih sustava. Rezultati pokazuju da je najveći udio ispitanika, 33,3%, svoje poznavanje pojma bioraznolikosti ocijenio kao „umjereno”, dok je 30,8% ispitanika navelo da je „dosta” upoznato s ovim pojmom.

Nadalje, 20,5% ispitanika smatra da izvrsno poznaje pojam bioraznolikosti, dok je 12,8% svoje znanje ocijenilo kao „malo”. Najmanji udio ispitanika, njih 2,6%, naveo je da je „vrlo malo” upoznat s pojmom bioraznolikosti (Slika 37).

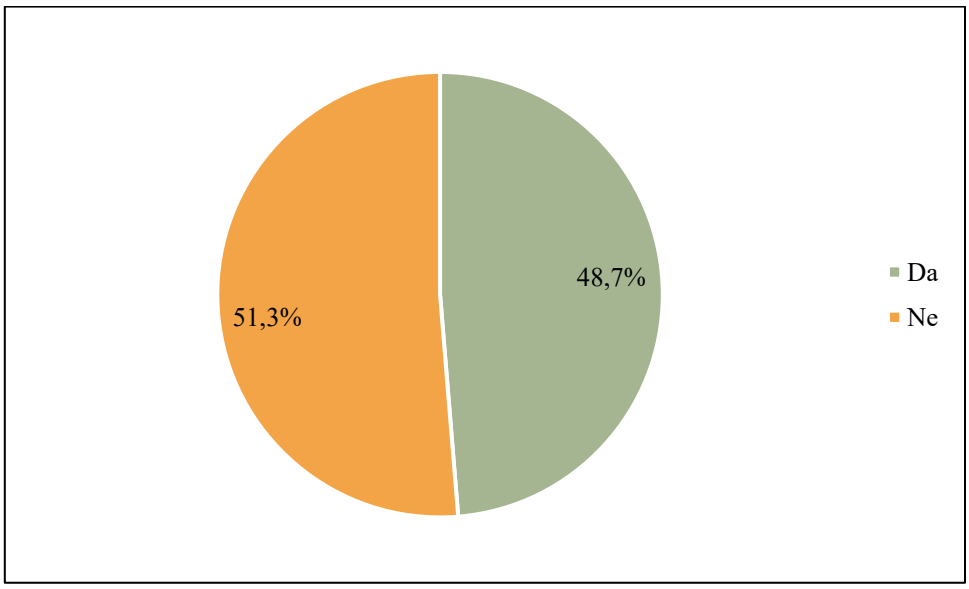
Slika 37. Poznavanje pojma bioraznolikost

Natura 2000 je mreža zaštićenih područja u Europskoj uniji koja je uspostavljena s ciljem očuvanja najvažnijih europskih prirodnih staništa i vrsta. Ova mreža obuhvaća različite tipove staništa, uključujući šumske, travnjačke, močvarne i obalne zone te osigurava da se zaštićene vrste i staništa očuvaju za buduće generacije. Rezultati ankete o poznavanju pojma Natura 2000 pokazuju da je 51,3% ispitanika izjavilo da nije upoznato s ovim pojmom, dok je 48,7% navelo da zna što je Natura 2000. (Dobiveni rezultati ukazuju na podijeljenu razinu informiranosti među ispitanicima, pri čemu je nešto više od polovice sudionika neupoznato s ovim važnim ekološkim okvirom Europske unije usmjerenim na očuvanje bioraznolikosti i zaštitu prirodnih staništa. Ovi podaci upućuju na potrebu za dodatnim informiranjem i edukacijom javnosti kako bi se povećala svijest o značaju mreže Natura 2000 i njezinoj ulozi u zaštiti okoliša.

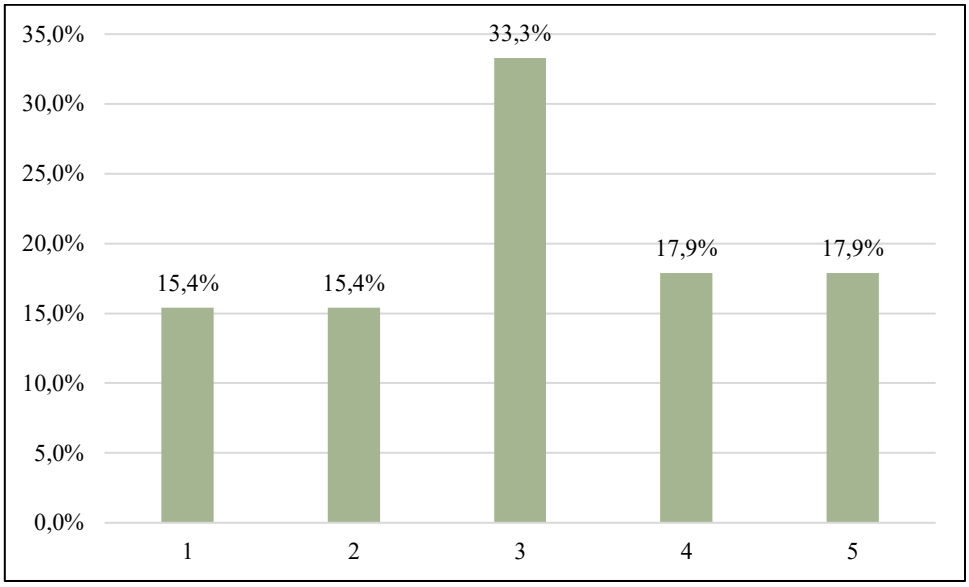
Slika 38). Dobiveni rezultati ukazuju na podijeljenu razinu informiranosti među ispitanicima, pri čemu je nešto više od polovice sudionika neupoznato s ovim važnim ekološkim okvirom Europske unije usmjerenim na očuvanje bioraznolikosti i zaštitu prirodnih staništa. Ovi podaci upućuju na potrebu za dodatnim informiranjem i edukacijom javnosti kako bi se povećala svijest o značaju mreže Natura 2000 i njezinoj ulozi u zaštiti okoliša.

Slika 38. Rezultati pitanja: "Znate li što je NATURA 2000?"

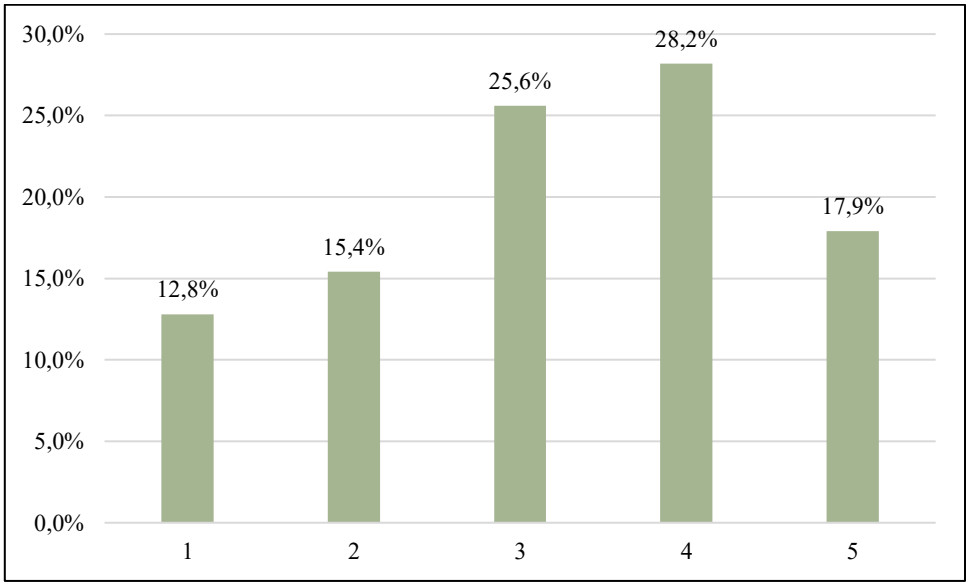
Rezultati ankete o važnosti dodatne edukacije u vezi s kružnom ekonomijom pokazuju različite stavove ispitanika prema ovom pitanju. Na skali od 1 do 5, gdje 1 označava minimalnu važnost, a 5 izuzetnu važnost, raspodjela odgovora je sljedeća: najveći dio ispitanika, njih 33,3%, važnost dodatne edukacije ocijenio je ocjenom 3, što ukazuje na umjeren interes za ovu temu. Ocjene 4 i 5 odabralo je po 17,9% ispitanika, što pokazuje da dio sudionika smatra dodatnu edukaciju važnom. Istodobno, po 15,4% ispitanika dodijelilo je ocjene 1 i 2, što upućuje na manji interes ili nižu percepciju važnosti dodatne edukacije o kružnoj ekonomiji (Slika 39). Ukupni rezultati pokazuju da većina ispitanika prepoznaje potrebu za dodatnim znanjem, a to otvara prostor za organiziranje edukativnih programa s ciljem povećanja svijesti o kružnim praksama.

Slika 39. Rezultati pitanja: "Koliko Vam znači dodatna edukacija u vezi kružne ekonomije?"

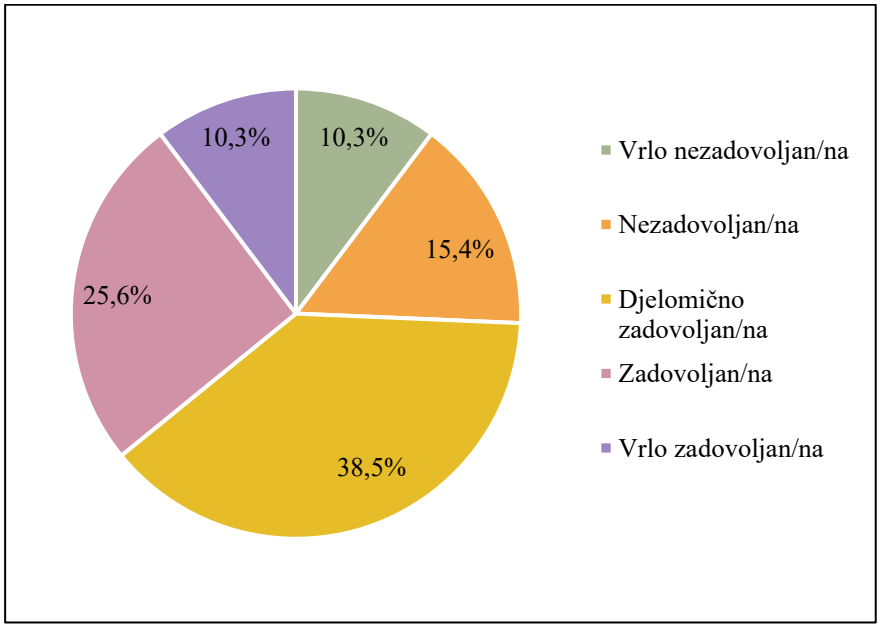
Rezultati ankete pokazuju da stanovnici Grada Knina pridaju značaj dodatnoj edukaciji o zelenoj infrastrukturi i rješenjima temeljenim na prirodi (NBS) (Slika 40). Najveći udio ispitanika, 28,2%, važnost edukacije ocijenio je ocjenom 4, dok je 25,6% ispitanika odabralo ocjenu 3. Visoku razinu interesa potvrđuje i 17,9% ispitanika koji su važnost edukacije ocijenili najvišom ocjenom 5. S druge strane, 15,4% sudionika odabralo je ocjenu 2, a 12,8% ocjenu 1, što pokazuje da manji dio ispitanika ne smatra dodatnu edukaciju posebno važnom.

Slika 40. Rezultati pitanja: "Koliko Vam znači dodatna edukacija u vezi zelene infrastrukture i rješenja temeljenih na prirodi (NBS)?"

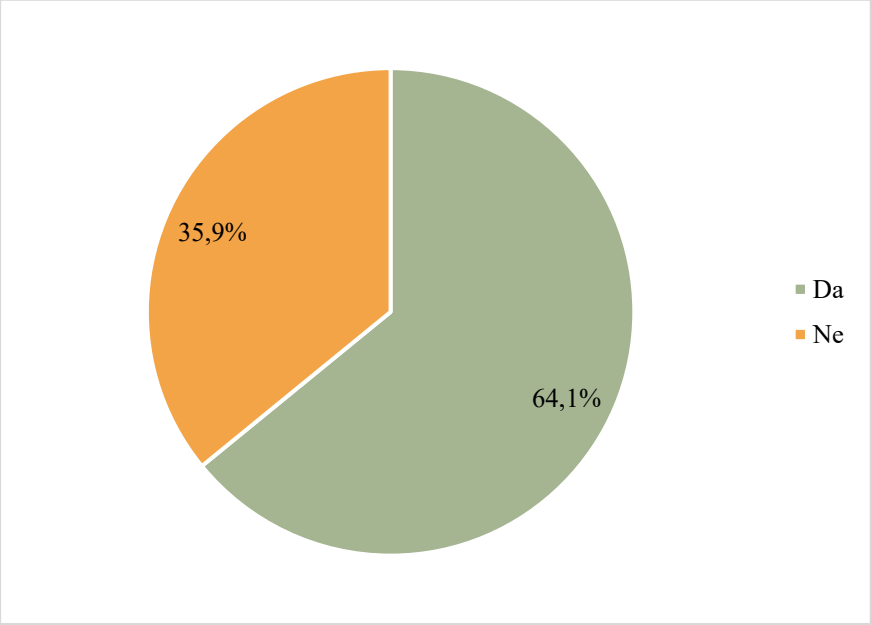
Dio ankete koji ispituje zadovoljstvo građana količinom i stanjem zelenih površina u Kninu donosi vrijedne uvide u percepciju svakodnevnog života među stanovnicima. Slika 41 jasno prikazuje da je većina ispitanika, njih 38,5%, djelomično zadovoljan uređenjem zelenih površina u Kninu. Zadovoljstvo je izrazilo 25,6% ispitanika, dok je 10,3% sudionika navelo da je vrlo zadovoljno. S druge strane, 15,4% ispitanika izjavilo je da je nezadovoljno, a 10,3% vrlo nezadovoljno uređenjem zelenih površina. Ovi rezultati sugeriraju da, iako postoje pozitivni aspekti stanovanja u ovom gradu, unatoč pozitivnim aspektima vezanim uz zelene površine, postoji dio stanovništva koji smatra da bi se uvjeti mogli poboljšati.

Slika 41. Stupanj zadovoljstva građana količinom i stanjem zelenih površina u Gradu Kninu

Rezultati ankete o korištenju zelenih površina u Kninu pokazuju podijeljene stavova među ispitanicima: 35,9 % ispitanika izjavilo je da ne koristi zelene površine, a 64,1% njih koristi. Većina ispitanika koji ne koriste zelene površine može sugerirati potrebu za unapređenjem ovih prostora. Različite stope korištenja mogu ukazivati na raznolike potrebe i preferencije građana, što može značiti da zelene površine ne zadovoljavaju u potpunosti sve korisničke zahtjeve.

Slika 42. Korištenje zelenih površina u Gradu Kninu

Od ispitanika koji su potvrdili korištenje zelenih površina za rekreaciju zatraženo je da navedu konkretne lokacije koje koriste. Neki od odgovora su:

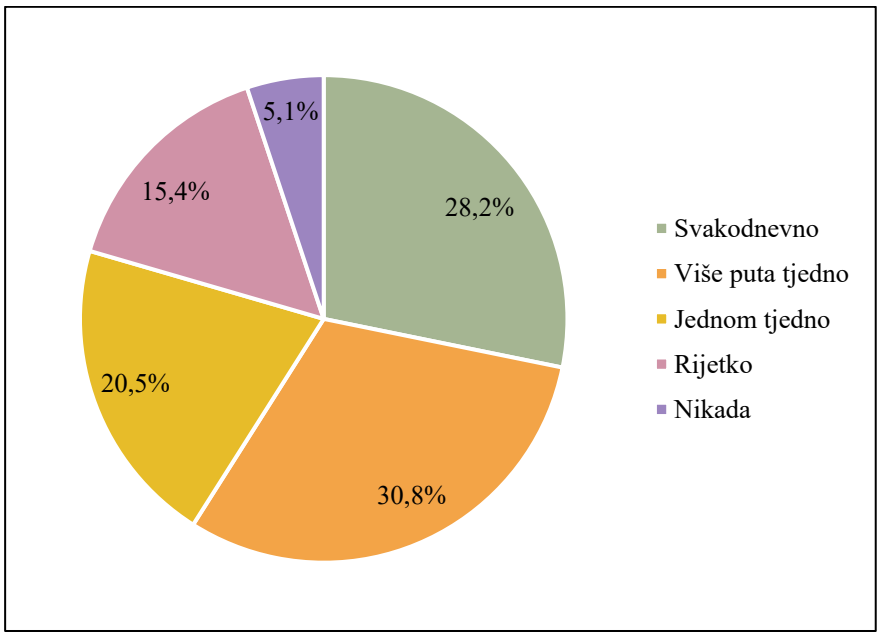
- „Marunuša“,
- „Riva, Marunuša, šetnica, kanjon Krčića“,
- „Dječja igrališta, šetnice i parkove“,
- „Šetnica uz Krku, šetnica do sastavaka“;
- „Parkovi“
- „Marunuša, šetnica, Tvrđava“,
- „Napoleonova staza“,
- „Nasip uz Krku, dječji parkovi“,
- „Šetnica uz Orašnicu“.

Odgovori ispitanika na pitanje o korištenju zelenih površina za rekreaciju pokazuju da građani aktivno koriste različite javne prostore za boravak na otvorenom, tjelesnu aktivnost i odmor. Među najčešće spominjanim lokacijama ističu se šetnice, parkovi, dječja igrališta te prirodne i rekreacijske zone poput Marunuše, šetnice uz Krku, Napoleonove staze i prostora oko Tvrđave, što ukazuje na važnost ovih prostora u svakodnevnom životu stanovnika. Posebno se izdvajaju lokacije uz rijeku Krku i Orašnicu, koje građani prepoznaju kao atraktivna mjesta za rekreaciju i opuštanje u prirodnom okruženju.

Više odgovora u kojima se kombinira nekoliko različitih lokacija (npr. „Riva, Marunuša, šetnica, kanjon Krčića“ ili „dječja igrališta, šetnice i parkove“) upućuje na to da stanovnici ne koriste samo jednu zelenu površinu, već biraju različite prostore ovisno o svojim potrebama i aktivnostima. Takvi rezultati ukazuju na dobru prostornu raspoređenost i dostupnost zelenih površina te potvrđuju njihovu funkcionalnu i društvenu vrijednost. Dobiveni podaci mogu biti korisni lokalnoj samoupravi pri planiranju daljnjeg održavanja, uređenja i unapređenja najkorištenijih lokacija, kao i pri razvoju novih sadržaja koji odgovaraju stvarnim navikama i potrebama stanovnika.

Rezultati o učestalosti korištenja javnih zelenih i vodenih površina pokazuju da građani ove prostore koriste relativno često te ih prepoznaju kao važan dio svakodnevnog života i rekreacije. Najveći udio ispitanika, njih 30,8 %, koristi zelene i vodene površine više puta tjedno, dok ih 28,2 % koristi svakodnevno. Ovi podaci ukazuju na visoku razinu korištenja i značajnu uključenost stanovnika u aktivnosti na otvorenom, što potvrđuje važnost dostupnih javnih prostora za očuvanje kvalitete života, zdravlja i društvene interakcije.
Istovremeno, 20,5 % ispitanika navodi da zelene i vodene površine koristi jednom tjedno, dok ih 15,4 % koristi rijetko. Manji udio ispitanika, odnosno 5,1 %, izjavio je da nikada ne koristi ove prostore. Razlike u učestalosti korištenja mogu biti povezane s različitim životnim navikama, dostupnošću sadržaja, udaljenošću lokacija ili osobnim interesima građana.
Dobiveni rezultati mogu poslužiti kao vrijedan pokazatelj lokalnoj zajednici i nadležnim institucijama pri planiranju daljnjeg razvoja i unapređenja javnih zelenih i vodenih površina. Posebnu pažnju pritom treba usmjeriti na očuvanje i održavanje najkorištenijih prostora, ali i na razvoj dodatnih sadržaja i aktivnosti kojima bi se potaknulo češće korištenje ovih površina među svim skupinama stanovništva (Slika 43).

Slika 43. Učestalost korištenja javnih zelenih i vodenih površina u Kninu

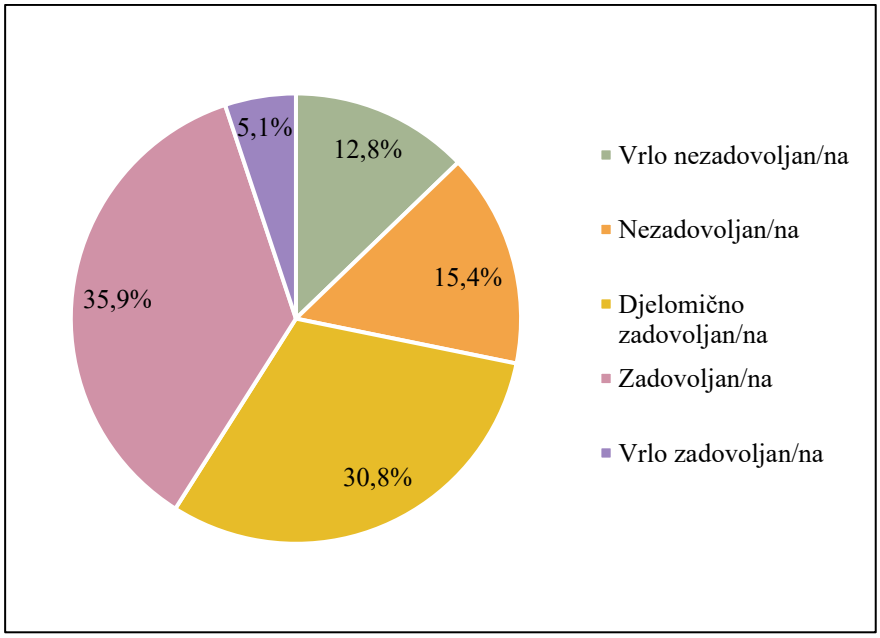

Rezultati pitanja o zadovoljstvu dječjim igralištima u pogledu njihove uređenosti i opremljenosti pokazuju da većina ispitanika ima pozitivan stav prema postojećim sadržajima. Najveći udio ispitanika, njih 35,9 %, izjasnio se da su zadovoljni dječjim igralištima, dok je dodatnih 30,8 % djelomično zadovoljno. Ovi podaci ukazuju na to da građani uglavnom prepoznaju kvalitetu i funkcionalnost postojećih igrališta, ali istovremeno smatraju da postoji prostor za određena poboljšanja. S druge strane, 15,4 % ispitanika navodi da su nezadovoljni, a 12,8 % vrlo nezadovoljni stanjem dječjih igrališta. Vrlo zadovoljnih ispitanika je 5,1 %, što pokazuje da manji broj građana smatra kako su igrališta u potpunosti prilagođena njihovim očekivanjima i potrebama. Rezultati sugeriraju da, iako većina korisnika ima pozitivno ili djelomično pozitivno iskustvo, postoje određeni nedostaci vezani uz opremljenost, održavanje ili sadržaje koji utječu na ukupnu razinu zadovoljstva.

Dobiveni podaci mogu biti korisni lokalnoj samoupravi i nadležnim službama pri planiranju ulaganja u obnovu i modernizaciju dječjih igrališta. Unaprjeđenje sigurnosti, kvalitete opreme i

dodatnih sadržaja moglo bi doprinijeti većem zadovoljstvu korisnika te potaknuti češće korištenje javnih prostora namijenjenih djeci i obiteljima (Slika 44).

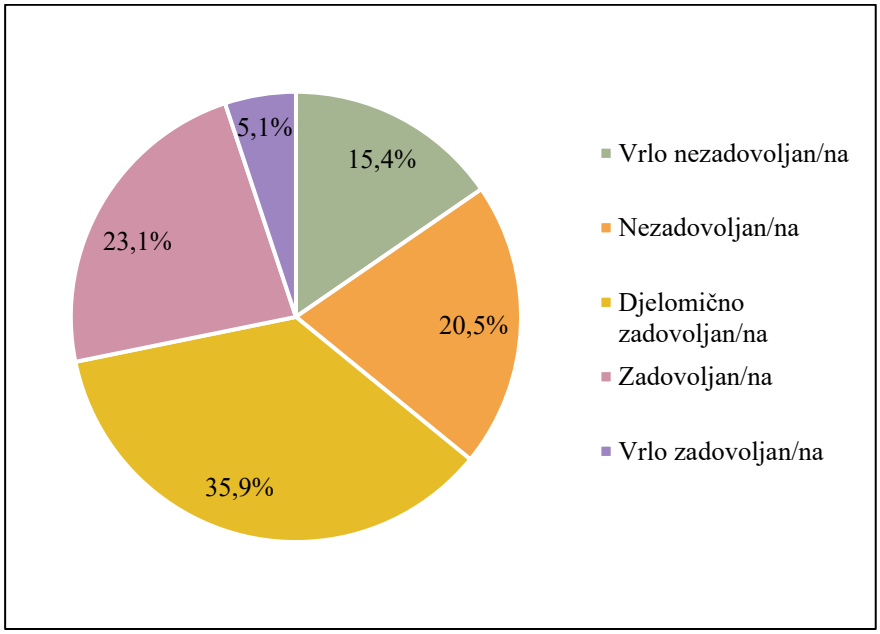
Slika 44. Razina zadovoljstva ispitanika s uređenjem i opremljenošću dječjih igrališta

Slika 45 prikazuje rezultate pitanja o zadovoljstvu čistoćom javnih površina u Kninu pokazuju podijeljena mišljenja građana, pri čemu prevladavaju umjereno pozitivne ocjene. Najveći udio ispitanika, njih 35,9 %, naveo je da su djelomično zadovoljni čistoćom javnih površina, dok je 23,1 % zadovoljno postojećim stanjem. Ovi podaci ukazuju na to da građani prepoznaju određenu razinu održavanja i urednosti javnih prostora, ali istovremeno smatraju da postoji prostor za dodatna poboljšanja.

S druge strane, 20,5 % ispitanika izjasnilo se kao nezadovoljno, a 15,4 % vrlo nezadovoljno čistoćom javnih površina. Vrlo zadovoljnih ispitanika je 5,1 %, što pokazuje da manji broj građana smatra kako je razina čistoće u potpunosti zadovoljavajuća. Rezultati sugeriraju da dio stanovništva ima primjedbe vezane uz održavanje javnih površina, redovitost čišćenja ili opće stanje okoliša u pojedinim dijelovima grada.

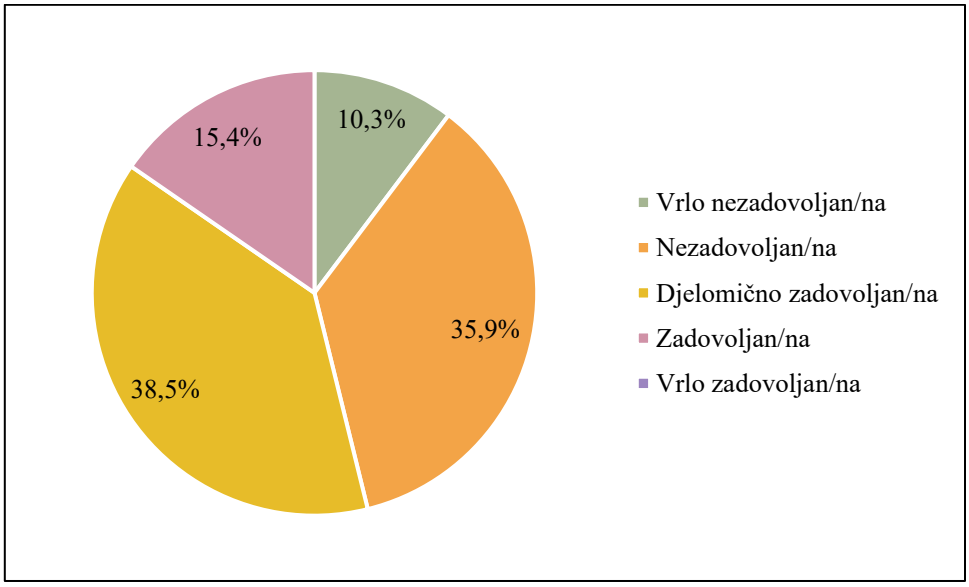
Slika 45. Razina zadovoljstva ispitanika s čistoćom javnih površina

Rezultati pitanja o zadovoljstvu urbanim skladom i vizualnim izgledom Grada Knina pokazuju da većina ispitanika ima umjereno pozitivnu percepciju izgleda grada, ali istovremeno prepoznaje potrebu za dodatnim unapređenjima. Najveći udio ispitanika, njih 38,5 %, izjasnio se kao djelomično zadovoljno, dok je 15,4 % zadovoljno postojećim urbanim izgledom. Ovi podaci ukazuju na to da građani uočavaju određene pozitivne elemente uređenja grada, ali smatraju da postoje aspekti koje bi trebalo dodatno razvijati i uređivati.

S druge strane, značajan broj ispitanika iskazao je nezadovoljstvo – 35,9 % navodi da su nezadovoljni, dok je 10,3 % vrlo nezadovoljno urbanim skladom i vizualnim identitetom grada. U ovom istraživanju nije zabilježen udio ispitanika koji su se izjasnili kao vrlo zadovoljni, što dodatno potvrđuje da građani očekuju daljnja poboljšanja u području urbanog planiranja, uređenja javnih prostora i estetskog izgleda grada (Slika 46).

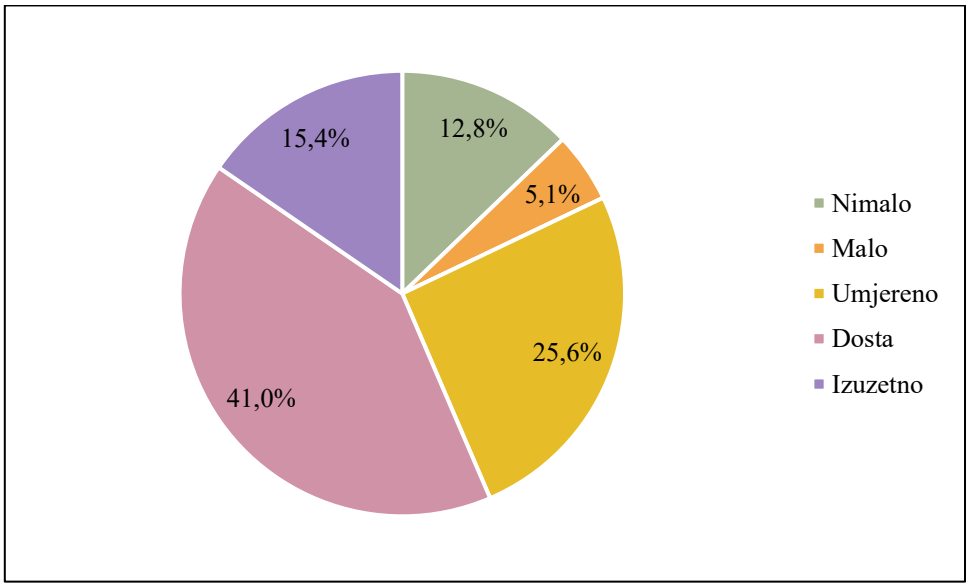
Slika 46. Zadovoljstvo urbanim skladom i vizualnim izgledom Grada Knina

Najveći udio ispitanika, njih 41,0 %, smatra da će zelena infrastruktura „dosta“ doprinijeti kvaliteti života, dok 15,4 % očekuje „izuzetan“ doprinos. Ovi podaci ukazuju na visoku razinu svijesti građana o važnosti zelenih površina i njihovom pozitivnom utjecaju na svakodnevni život. Uz to, 25,6 % ispitanika smatra da će utjecaj biti umjeren, dok manji dio građana očekuje mali ili nikakav doprinos kvaliteti života. Rezultati sugeriraju da većina stanovnika podržava razvoj zelene infrastrukture te prepoznaje njezinu važnost za stvaranje ugodnijeg, zdravijeg i kvalitetnijeg urbanog prostora.

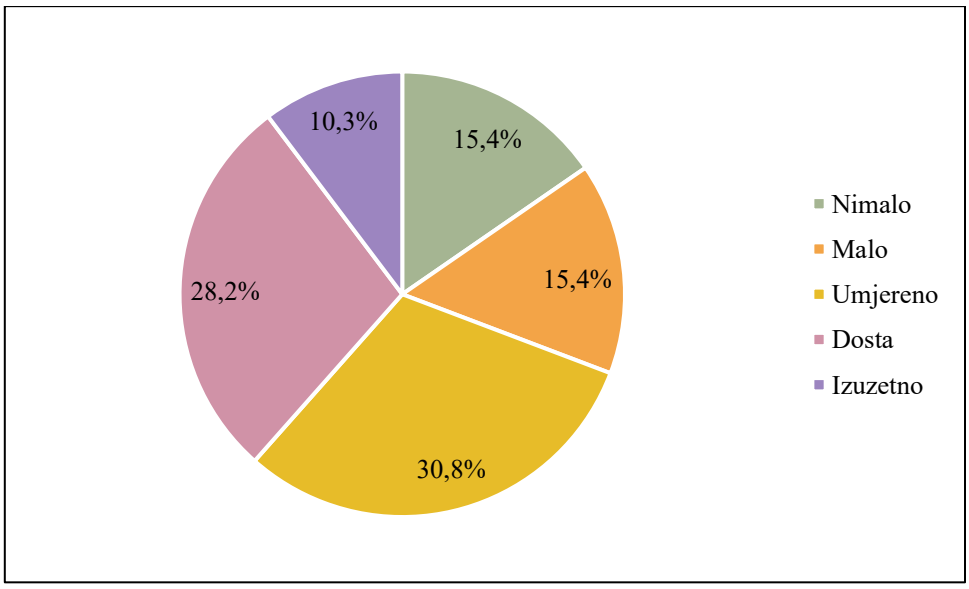
Slika 47 prikazuje stavove građana Grada Knina o očekivanom utjecaju uvođenja zelene infrastrukture na poboljšanje kvalitete života. Najveći udio ispitanika, njih 41,0 %, smatra da će zelena infrastruktura „dosta“ doprinijeti kvaliteti života, dok 15,4 % očekuje „izuzetan“ doprinos. Ovi podaci ukazuju na visoku razinu svijesti građana o važnosti zelenih površina i njihovom pozitivnom utjecaju na svakodnevni život. Uz to, 25,6 % ispitanika smatra da će utjecaj biti umjeren, dok manji dio građana očekuje mali ili nikakav doprinos kvaliteti života. Rezultati sugeriraju da većina stanovnika podržava razvoj zelene infrastrukture te prepoznaje njezinu važnost za stvaranje ugodnijeg, zdravijeg i kvalitetnijeg urbanog prostora.

Slika 47. Očekivanja poboljšanja kvalitete života uvođenjem zelene infrastrukture

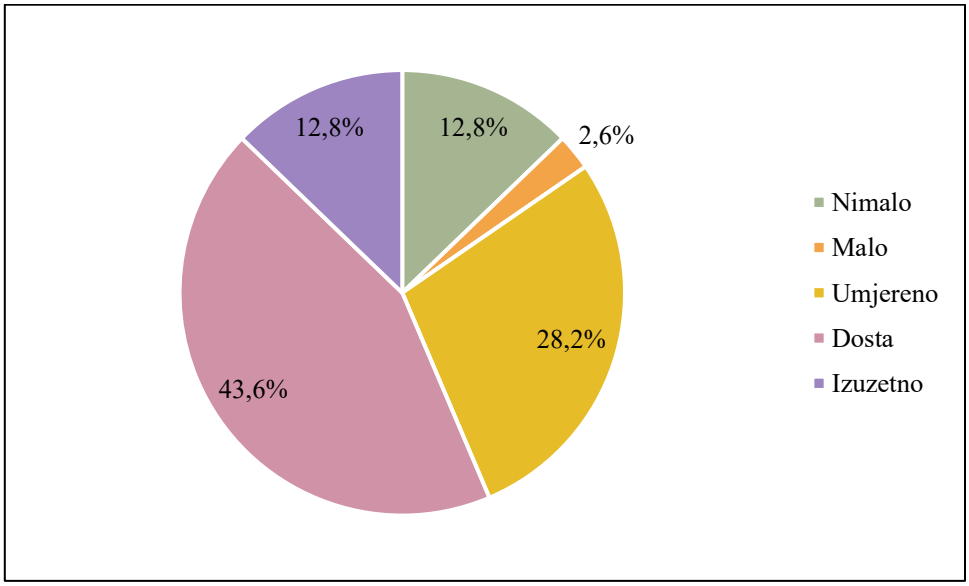
Rezultati istraživanja o očekivanom utjecaju kružne ekonomije na smanjenje otpada i povećanje reciklaže pokazuju da građani Grada Knina uglavnom imaju pozitivna očekivanja. Najveći udio ispitanika, njih 30,8 %, smatra da će prijelaz na kružnu ekonomiju imati umjeren doprinos, dok 28,2 % očekuje značajan učinak. Dodatno, 10,3 % ispitanika vjeruje da će doprinos biti izuzetan. S druge strane, 15,4 % ispitanika smatra da će učinak biti mali, dok isti udio smatra da kružna ekonomija neće značajnije utjecati na smanjenje otpada i povećanje reciklaže. Rezultati ukazuju na to da većina građana prepoznaje potencijal kružne ekonomije za unapređenje održivog gospodarenja otpadom i povećanje razine recikliranja u lokalnoj zajednici (Slika 48).

Slika 48. Očekivanja o utjecaju kružne ekonomije na smanjenje otpada i povećanje reciklaže

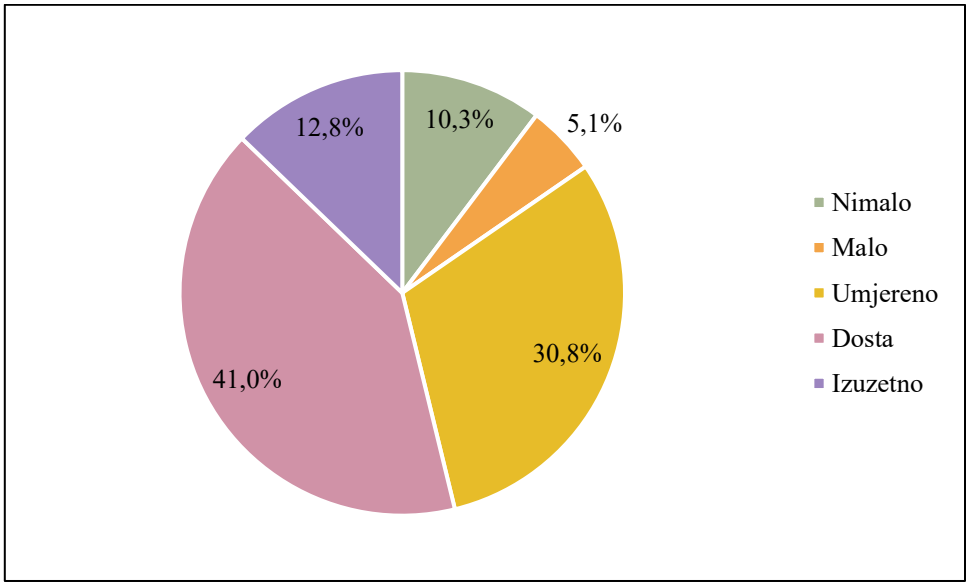
Rezultati ankete pokazuju da građani Knina uglavnom imaju pozitivna očekivanja o utjecaju zelene infrastrukture na zdravlje i dobrobit stanovnika. Najveći udio ispitanika, njih 43,6 %, smatra da će zelena infrastruktura „dosta“ doprinijeti poboljšanju kvalitete života, dok 12,8 % očekuje izuzetan pozitivan učinak. Također, 28,2 % ispitanika procjenjuje da će doprinos biti umjeren. S druge strane, manji broj ispitanika smatra da će utjecaj biti mali ili nikakav. Rezultati ukazuju na to da većina građana prepoznaje važnost razvoja zelene infrastrukture i njezin potencijal za stvaranje zdravijeg i kvalitetnijeg životnog okruženja.

Slika 49. Očekivanja o utjecaju zelene infrastrukture na zdravlje i dobrobit stanovnika

Rezultati ankete o očekivanjima građana Knina u vezi s povećanjem dostupnosti rekreacijskih mogućnosti kroz zelenu infrastrukturu (ZI) otkrivaju pozitivan stav većine ispitanika (Slika 50). Najveći udio, njih 41,0 %, smatra da će zelena infrastruktura „dosta“ doprinijeti povećanju rekreacijskih sadržaja, dok 12,8 % očekuje izuzetan doprinos. Također, 30,8 % ispitanika procjenjuje da će učinak biti umjeren. Manji broj ispitanika smatra da će doprinos biti mali ili nikakav, što ukazuje na određenu razinu skepticizma. Ipak, rezultati potvrđuju da većina građana prepoznaje potencijal zelene infrastrukture za unapređenje mogućnosti rekreacije i kvalitete života u gradu.

Slika 50. Očekivanja o utjecaju zelene infrastrukture na dostupnost rekreacijskih mogućnosti

5.10.2. Zaključak

Provedena anketa među stanovnicima Grada Knina pruža vrijedan uvid u razinu informiranosti, stavove i percepciju građana o zelenoj infrastrukturi, kružnoj ekonomiji i održivom razvoju, što predstavlja važnu podlogu za planiranje budućih aktivnosti u okviru Strategije zelene urbane obnove. Rezultati pokazuju da među ispitanicima prevladavaju osobe srednje životne dobi, većinom visokoobrazovane i zaposlene, što može utjecati na relativno dobru razinu informiranosti o temama obuhvaćenim istraživanjem. Istraživanje je pokazalo da građani u velikoj mjeri prepoznaju važnost zelene infrastrukture za kvalitetu života, zdravlje, rekreaciju i zaštitu okoliša. Većina ispitanika smatra da će razvoj zelene infrastrukture pozitivno utjecati na poboljšanje životnih uvjeta, zdravlja stanovnika i dostupnosti rekreacijskih sadržaja. Građani također prepoznaju potencijal kružne ekonomije u smanjenju otpada i povećanju recikliranja, iako rezultati pokazuju da postoji potreba za dodatnim informiranjem i edukacijom o pojedinim temama poput Natura 2000, ugljičnog otiska i toplinskih otoka. Rezultati ankete ukazuju i na relativno visoku razinu svijesti o klimatskim promjenama i mogućnostima prilagodbe u kućanstvima. Velik broj ispitanika navodi da poznaje načine smanjenja vlastitog utjecaja na okoliš, a dio građana već primjenjuje mjere poput odvajanja otpada, korištenja obnovljivih izvora energije, kompostiranja i povećanja energetske učinkovitosti. Takvi odgovori potvrđuju rastuću svijest građana o važnosti održivih životnih navika i odgovornog korištenja resursa. Korištenje zelenih i javnih površina među stanovnicima Knina relativno je često, pri čemu

građani posebno ističu šetnice, parkove, dječja igrališta i prostore uz rijeku Krku kao važne lokacije za rekreaciju i boravak na otvorenom. Ipak, rezultati također pokazuju da dio ispitanika nije u potpunosti zadovoljan stanjem zelenih površina, čistoćom javnih prostora, dječjim igralištima i urbanim izgledom grada. To upućuje na potrebu za dodatnim ulaganjima u održavanje, modernizaciju i kvalitetnije uređenje javnih prostora.

Općenito, rezultati ankete pokazuju da stanovnici Grada Knina podržavaju razvoj održivih i zelenih rješenja te prepoznaju njihovu važnost za budući razvoj grada. Istodobno, istraživanje ukazuje na potrebu za kontinuiranim ulaganjima u zelenu infrastrukturu, edukativne aktivnosti i projekte održivog razvoja kako bi se dodatno unaprijedila kvaliteta života i stvorilo zdravije, funkcionalnije i ugodnije urbano okruženje za sve stanovnike.

5.11. Analiza ulaganja u pojedinačne elemente ZI i KG kroz gradski proračun

Grad Knin ulaže u razvoj kružnog gospodarstva i zelene infrastrukture kako bi unaprijedio održivi razvoj i prilagodio se klimatskim promjenama. Analiza prikazuje trendove ulaganja u pojedinačne elemente zelene infrastrukture i kružnog gospodarstva kroz gradski proračun u razdoblju od 2022. do 2025. godine (Tablica 11.), s naglaskom na kapitalne i tekuće projekte koji doprinose očuvanju okoliša, energetskoj učinkovitosti i kvaliteti života u Gradu Kninu.

Tablica 11. Ulaganja u pojedinačne elemente ZI i KG kroz gradski proračun u razdoblju 2022. – 2025. godine

2022.	
Opis	**Sredstva (€)**
Sanacija divljih odlagališta	11.148,72
2023.	
Opis	**Sredstva (€)**
Nabava kontejnera i kolica za čišćenje i provedba edukacije	39.816,84
2024.	
Opis	**Sredstva (€)**
Održavanje čistoće javnih gradskih i zelenih površina	260.000
2025.	
Opis	**Sredstva (€)**
Hortikulturno uređenje zelenih površina u gradu	35.750
Hortikulturno uređenje zelenih površina u gradu	78.000

6. Model kružnog gospodarenja prostorom i zgradama

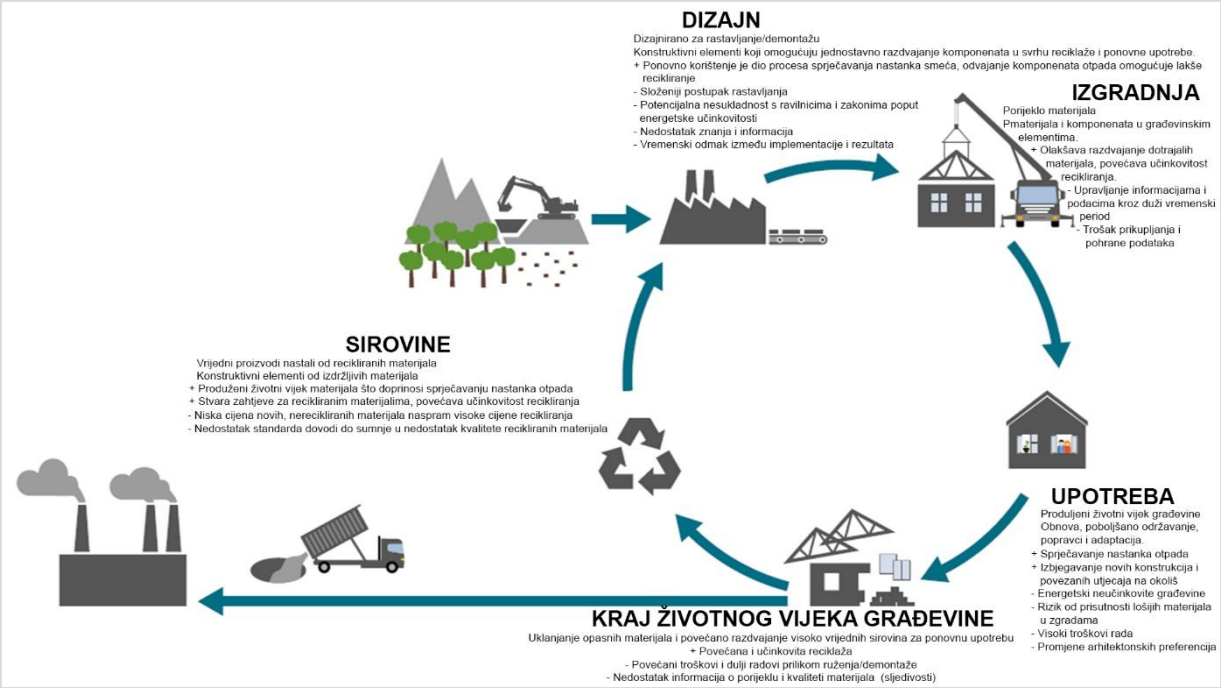
Kružna gospodarenje predstavlja ekonomski model koji teži povećanju vrijednosti resursa kroz njihovo održivo korištenje, ponovnu upotrebu, obnovu i reciklažu. U kontekstu izgrađenog okoliša, kružno gospodarenje prostorom i zgradama obuhvaća sve faze životnog ciklusa zgrada – od dizajna i izgradnje do korištenja, renovacije i konačno rušenja, s ciljem smanjivanja negativnih utjecaja na okoliš i povećanja ekonomske i društvene koristi.

Model kružnog gospodarenja prostorom i zgradama temelji se na nekoliko ključnih načela:

- **Dizajn za dugovječnost**: Zgrade se trebaju projektirati tako da budu trajne, prilagodljive i fleksibilne, s mogućnošću lakih prilagodbi novim funkcijama bez potrebe za velikim građevinskim zahvatima.
- **Upotreba održivih i obnovljivih materijala**: Korištenje materijala koji su obnovljivi, reciklirani ili imaju nisku razinu utjecaja na okoliš. Također, važno je birati materijale koji se mogu lako odvojiti i reciklirati na kraju životnog vijeka zgrade.
- **Energetska učinkovitost**: Implementacija energetski učinkovitih tehnologija i dizajna smanjuje potrebu za energijom tijekom životnog vijeka zgrade. To uključuje korištenje obnovljivih izvora energije, poput solarne ili geotermalne energije, te optimizaciju izolacije i ventilacijskih sustava.
- **Maksimiziranje upotrebe prostora**: Pristup dizajnu i planiranju koji maksimizira učinkovitost korištenja prostora, uključujući fleksibilne radne prostore, zajedničke resurse i modularne strukture, smanjuje potrebu za novim zgradama i infrastrukturom.
- **Održavanje i obnova**: Redovito održavanje i obnova zgrada produžava njihov vijek trajanja i smanjuje potrebu za rušenjem i izgradnjom novih objekata, što zauzvrat smanjuje potrošnju resursa.

Kružni model gospodarenja prostorom i zgradama predstavlja ključnu strategiju za postizanje održivosti u izgrađenom okolišu. Kroz integraciju održivih praksi u sve faze životnog ciklusa zgrade, ovaj model ne samo da smanjuje ekološki otisak, već također donosi značajne ekonomske i društvene koristi. Za uspješnu implementaciju, ključno je razvijati inovativne pristupe i jačati suradnju među svim dionicima, od urbanista i arhitekata do vlada, privatnog sektora i zajednica.

Slika 24. Kružno gospodarenje prostorom i zgradama

Grad Knin odlučio se za politiku energetske učinkovitosti i smanjenja emisija ugljičnog dioksida, što je formalno potvrdio još u srpnju 2021. godine potpisivanjem Sporazuma gradonačelnika te izradom akcijskog plana energetski i klimatski održivog razvitka. Sporazum gradonačelnika za klimu i energiju (engl. *Covenant of Mayors for Climate & Energy*) je najveća i najuspješnija inicijativa Europske komisije koja aktivno uključuje jedinice lokalne i regionalne samouprave u borbu protiv klimatskih promjena. Inicijativa je pokrenuta u siječnju 2008. godine s ciljem umrežavanja gradova i općina kako bi se olakšala međusobna razmjena znanja i iskustava o učinkovitom korištenju energije na lokalnoj razini. Strateški cilj ovog sporazuma je postizanje visoke učinkovitosti u potrošnji energije i zaštiti okoliša, s krajnjim ciljem smanjenja troškova energije, smanjenja emisije stakleničkih plinova na minimum, bolje upravljanje troškovima energije kroz poboljšanje ekonomske učinkovitosti te kontinuiranog rada na očuvanju okoliša.

U nastavku se nalazi analiza i opis odabranih prostora i zgrada na području grada Knina za koje se mogu predložiti načini unapređenja prema principima kružnosti.

Obnova prostora i zgrada

Autobusni kolodvor

Rekonstrukcija, odnosno izgradnja novog autobusnog kolodvora u Kninu važna je za poboljšanje prometne povezanosti i kvalitete javnog prijevoza u gradu. Projekt će omogućiti sigurnije i učinkovitije odvijanje autobusnog prometa te bolju organizaciju dolazaka i odlazaka putnika. Novi kolodvor planiran je na lokaciji u Ulici 4. gardijske brigade. Predviđena je izgradnja moderne prizemne građevine autobusnog kolodvora s čekaonicom, prodajom karata, sanitarnim čvorovima, kiosk prostorom i caffe barom. Projekt uključuje uređenje perona, prometnih i pješačkih površina te izgradnju parkirališta za osobna vozila i osobe s invaliditetom. Posebna pažnja posvećena je pristupačnosti osobama smanjene pokretljivosti kroz prilagođene pristupe, sanitarije i perone. Planirano je uređenje zelenih površina i sadnja autohtone vegetacije radi poboljšanja mikroklimatskih uvjeta. Objekt će biti priključen na kompletnu komunalnu infrastrukturu, uključujući vodovod, kanalizaciju, elektroenergetsku i telekomunikacijsku mrežu. Predviđeni su suvremeni sustavi grijanja, hlađenja i ventilacije uz mjere energetske učinkovitosti i toplinske zaštite. Cilj projekta je izgradnja funkcionalnog, modernog i održivog autobusnog kolodvora koji će unaprijediti prometnu infrastrukturu grada Knina.

Slika 51. Kartografski prikaz zgrade autobusnog kolodvora

Centar za posjetitelje Krčić

Rekonstrukcija bivšeg restorana na području Krčića važna je za razvoj turističke infrastrukture i aktiviranje jedne od najvrjednijih prirodnih lokacija na području grada Knina. Projekt će doprinijeti povećanju kvalitete turističke ponude te stvoriti sadržaje namijenjene biciklistima, planinarima, izletnicima i ostalim posjetiteljima. Lokacija obuhvaća izvor rijeke Krke, slap Krčić i Napoleonovu cestu, koja predstavlja značajnu rekreacijsku i turističku rutu. Postojeći objekti trenutno su derutni i izvan funkcije, zbog čega je planirana njihova rekonstrukcija i prenamjena u Centar za posjetitelje. Projektom je predviđeno uređenje ugostiteljskih sadržaja poput caffe bara i restorana. Planira se uspostava info punkta za bicikliste, planinare i izletnike radi pružanja informacija i podrške posjetiteljima. Predviđen je i prostor za samostalni popravak bicikala s osnovnim alatom i stalcima. Cilj projekta je stvoriti funkcionalan, održiv i atraktivan centar koji će unaprijediti turističku ponudu i povećati broj posjetitelja na području Krčića i grada Knina.

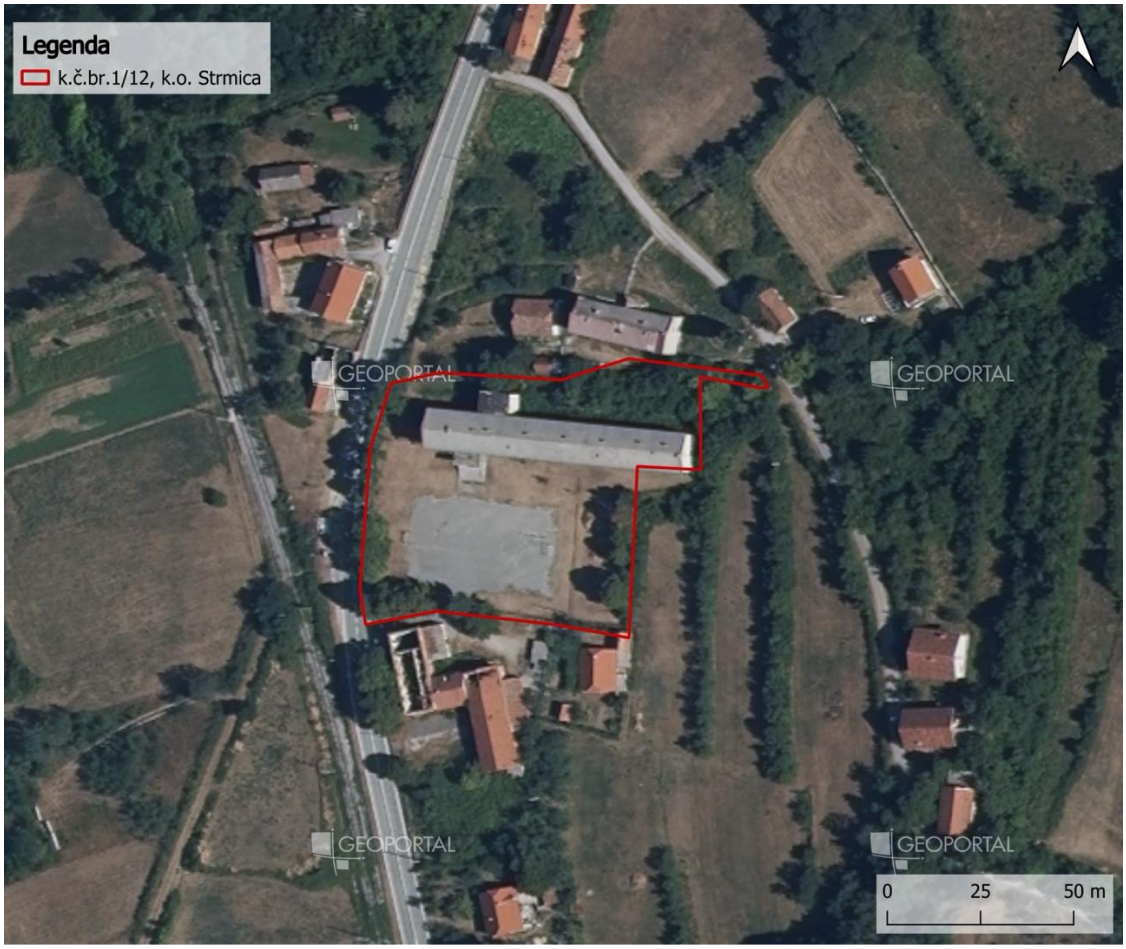
Slika 52. Kartografski prikaz centra za posjetitelje Krčić

Dom za starije

Rekonstrukcija, dogradnja i prenamjena postojeće građevine stare škole u Strmici važna je za razvoj socijalne infrastrukture i poboljšanje kvalitete skrbi za starije i nemoćne osobe na području grada Knina. Projekt će omogućiti prenamjenu trenutno neiskorištene građevine u funkcionalan i suvremeno opremljen dom za starije i nemoćne osobe. Planiranom rekonstrukcijom i dogradnjom osigurat će se smještajni kapacitet za ukupno 32 korisnika doma. Projekt uključuje uređenje smještajnih jedinica za jednu, dvije i četiri osobe s pripadajućim sanitarnim prostorima. U prizemlju građevine planirani su administrativni prostori, caffe bar, spremišta, sanitarije i dio smještajnih kapaciteta. Na katu su predviđeni prostori za dnevni boravak, blagovaonica, prostor za aktivno provođenje vremena, fizikalnu terapiju i prostorije za medicinsko osoblje. U suterenu objekta planirani su sadržaji poput knjižnice, frizerskog salona, kotlovnice i dodatnih spremišnih prostora. Planira se i uređenje vanjskog prostora s parkiralištem, zelenim površinama, šetnicama i prostorima za odmor korisnika doma. Cilj projekta je stvaranje kvalitetnog, sigurnog i funkcionalnog prostora za smještaj i skrb starijih i nemoćnih osoba uz podizanje kvalitete društvene infrastrukture na području grada Knina.

Slika 53. Kartografski prikaz doma za starije

Energetska obnova muzeja

Muzejski prostori važni su za očuvanje, prezentaciju i promociju kulturne i povijesne baštine lokalnog područja te razvoj kulturnog turizma. Projektom nije obuhvaćena temeljita adaptacija, već samo oni zahvati koji su isključivo u funkciji povećanja energetske učinkovitosti i povećanja korištenja obnovljivih izvora energije zgrade. Ovaj projekt doprinijet će smanjenju emisija stakleničkih plinova, ali i financijskim uštedama na režijskim troškovima.

Slika 54. Kartografski prikaz zgrade muzeja

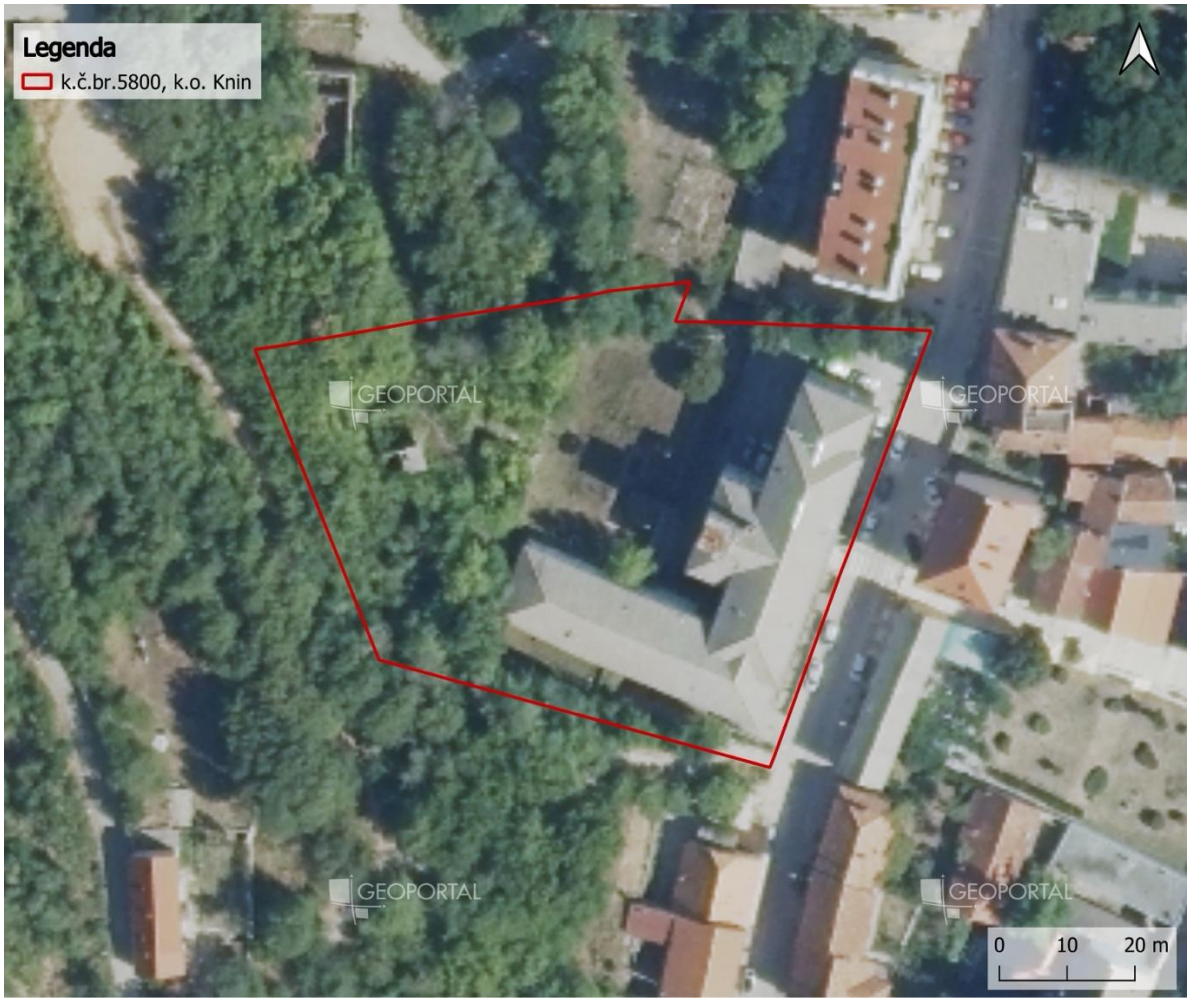

Energetska obnova zgrade Veleučilišta

Energetska obnova zgrade Veleučilišta „Marko Marulić“ u Kninu važna je za povećanje energetske učinkovitosti, smanjenje troškova održavanja i poboljšanje uvjeta boravka korisnika zgrade. Projekt će doprinijeti smanjenju potrošnje energije i emisije štetnih plinova te unaprijediti funkcionalnost i dugoročnu održivost javne građevine. Predmet zahvata je obnova ovojnice postojeće zgrade javne namjene u kojoj djeluju veleučilište, narodna knjižnica i radio.

Građevina se nalazi unutar stare gradske jezgre grada Knina. Projektom je planirana energetska obnova fasade, krovišta i vanjske stolarije postojeće građevine. Predviđena je izvedba toplinske izolacije vanjskih zidova radi smanjenja toplinskih gubitaka i povećanja energetske učinkovitosti objekta. Planira se zamjena postojeće vanjske stolarije novom energetski učinkovitom stolarijom boljih toplinskih svojstava. Projekt uključuje i obnovu krova te poboljšanje toplinske zaštite krovne konstrukcije. Posebna pažnja posvećena je usklađenosti zahvata s lokacijom objekta unutar povijesne gradske jezgre i očuvanju postojećih prostornih vrijednosti građevine.

Slika 55. Kartografski prikaz zgrade veleučilišta

Hostel Knin

Rekonstrukcija i prenamjena postojeće građevine u hostel važna je za razvoj turističke i društvene infrastrukture na području grada Knina te povećanje smještajnih kapaciteta za posjetitelje i turiste. Projekt će doprinijeti razvoju održivog turizma, povećanju dostupnosti smještaja i aktiviranju postojeće javne imovine u funkciji lokalnog razvoja. Projekt uključuje

formiranje funkcionalnog hostela javne i društvene namjene s pratećim sadržajima i uređenjem vanjskog prostora. Planira se i uređenje vanjskog platoa, zelenih površina te prostora za odmor i rekreaciju gostiju uz osiguranje potrebnog broja parkirališnih mjesta. Poseban naglasak stavljen je na energetsku učinkovitost građevine i primjenu rješenja koja zadovoljavaju kriterije zgrada gotovo nulte energije. Cilj projekta je stvaranje funkcionalnog, energetski učinkovitog i suvremeno opremljenog hostela koji će unaprijediti turističku ponudu i kvalitetu boravka posjetitelja u gradu Kninu.

Slika 56. Kartografski prikaz zgrade Hostela

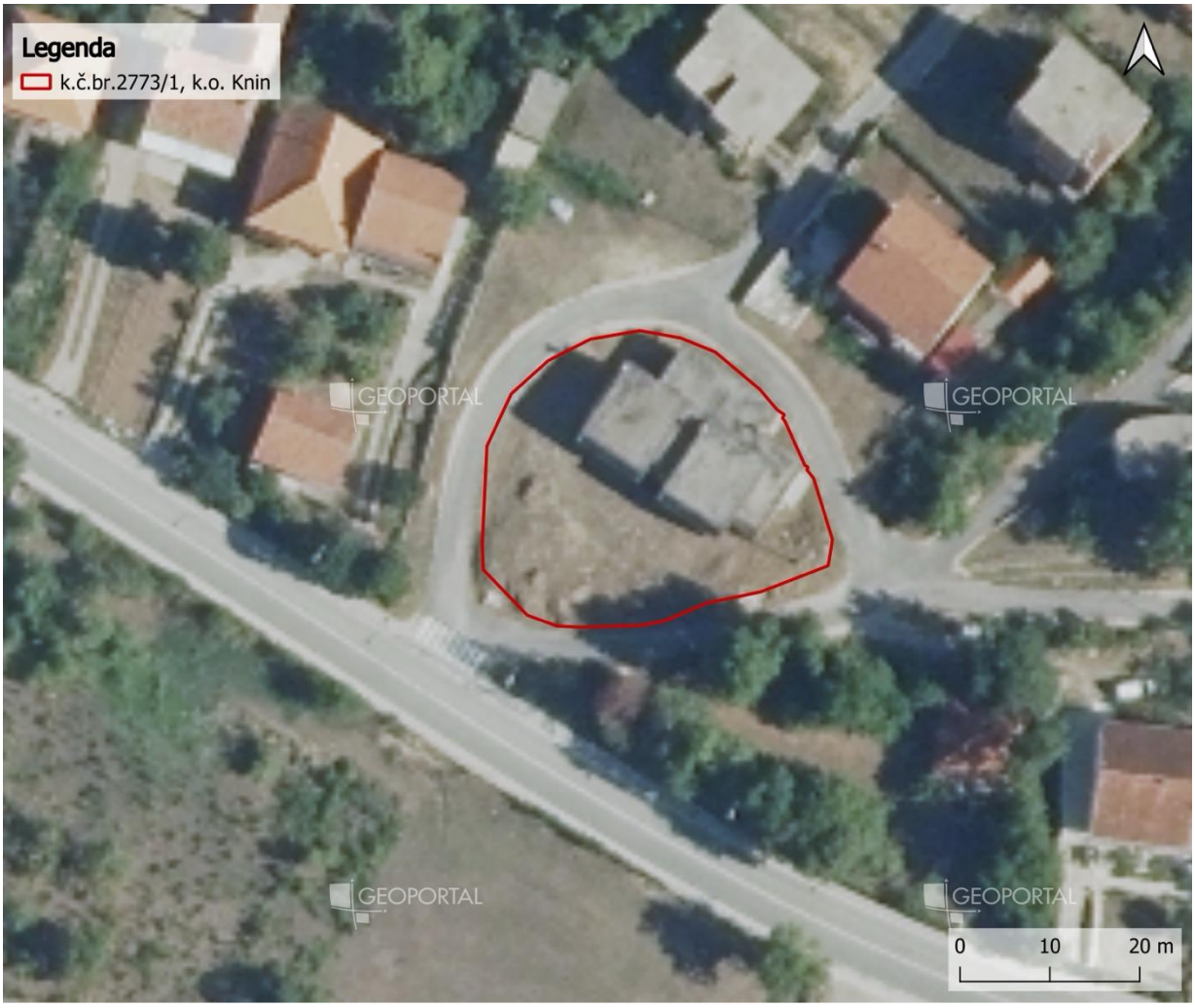

Centar za vode Krša

Centar za vode krša važan je jer omogućuje prenamjenu napuštene i devastirane zgrade bivše osnovne škole u funkcionalan javni prostor namijenjen laboratorijskom radu, istraživanju i praćenju voda krškog područja. Građevina ostaje u postojećim gabaritima, ali se temeljito obnavlja zbog lošeg postojećeg stanja, oštećenja krova, devastirane unutrašnjosti, uklonjene

stolarije i uništenih instalacija. Planirana je sanacija konstrukcije, obnova prostora i prilagodba unutarnjeg rasporeda novoj laboratorijskoj funkciji. Uređuju se laboratorijski prostori, prateće prostorije, sanitarije, komunikacije i tehnički sustavi potrebni za sigurno korištenje objekta. Projekt uključuje izvedbu novih instalacija vodovoda, odvodnje, elektroinstalacija, grijanja, hlađenja i ventilacije. Posebno se rješava odvodnja sanitarnih voda, laboratorijskih otpadnih voda i oborinskih voda, uključujući spremnik za laboratorijske vode i upojni bunar. Predviđeno je uređenje vanjskog prostora s parkiralištem, pristupima do glavnog i sporednog ulaza te zelenim površinama.

Slika 57. Kartografski prikaz zgrade Centra za vode Krša

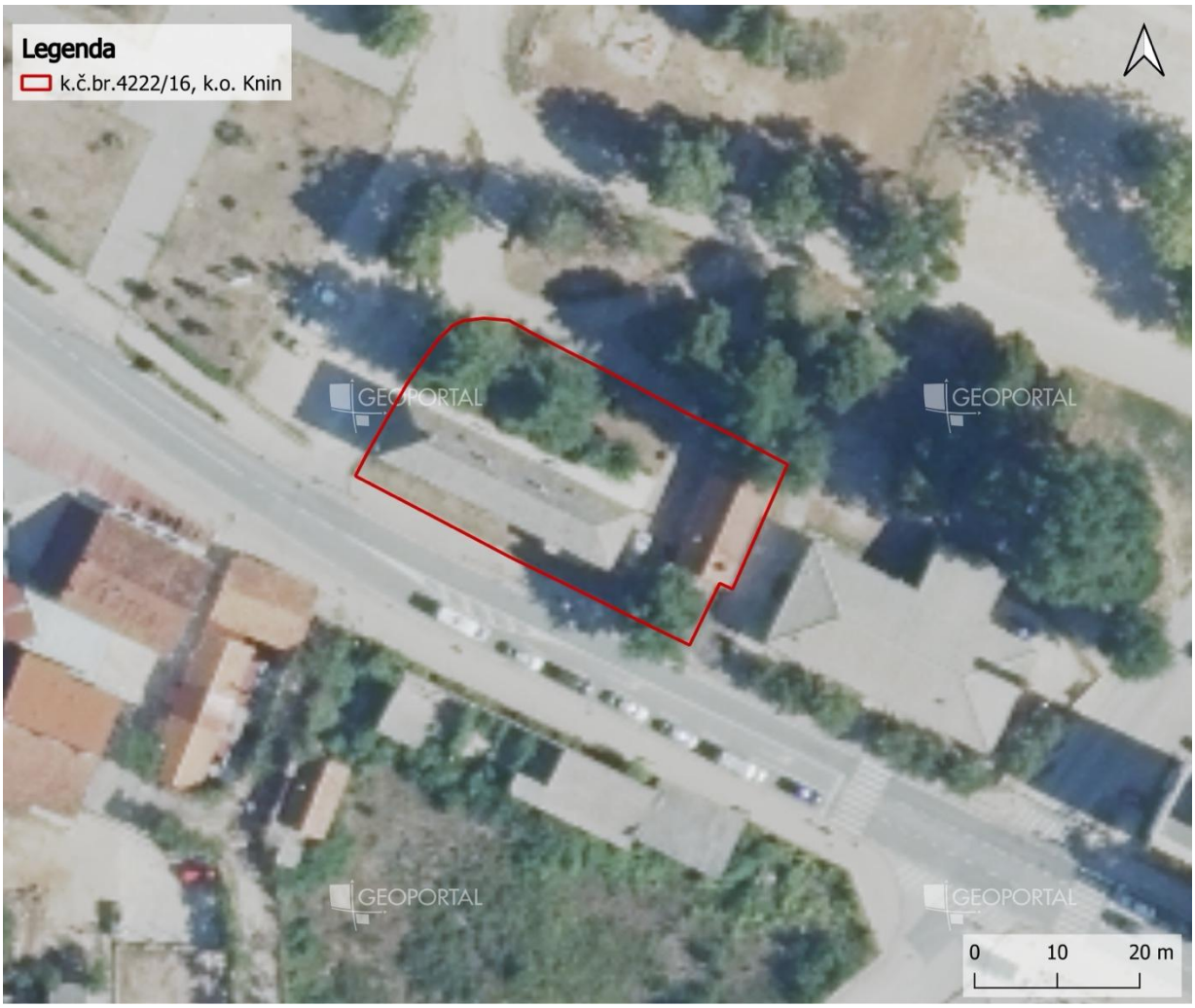

Pučko otvoreno učilište

Energetska obnova zgrade učilišta važna je jer se njome smanjuju toplinski gubici, potrošnja energije i troškovi grijanja, uz poboljšanje ugodnosti boravka korisnika. Projektom je predviđena izvedba vanjske toplinske izolacije pročelja ETICS sustavom. Vanjski zidovi izolirat će se pločama kamene vune. Projekt uključuje pregled i sanaciju postojeće drvene krovne

konstrukcije, zamjenu dotrajalih elemenata i novog pokrova. Predviđena je zamjena postojeće vanjske stolarije i bravarije.

Slika 58. Kartografski prikaz zgrade Pučko otvoreno učilište

7. Područja pogodna za urbanu preobrazbu i/ili urbanu sanaciju

Urbana preobrazba i **urbana sanacija** ključni su koncepti u planiranju i razvoju jedinica lokalne samouprave (JLS), čiji su ciljevi transformacija i unapređenje urbanih prostora kako bi odgovarali suvremenim potrebama društva i okoliša.

Urbana preobrazba odnosi se na opsežnu transformaciju područja, s naglaskom na pronalaženje novih načina uporabe prostora. Ovaj proces obuhvaća afirmaciju kulturnih vrijednosti i očuvanje kolektivne memorije društva, te uključuje funkcionalnu i estetsku transformaciju urbanog okoliša. Cilj urbane preobrazbe je prilagoditi prostore budućim namjenskim potrebama, čime se potiče održivi razvoj urbanih sredina.

S druge strane, urbana sanacija odnosi se na unapređenje postojećeg stanja gradskog i općinskog područja. Ovaj proces uključuje poboljšanje morfološko-estetskih, društveno-ekonomskih, infrastrukturnih i okolišnih karakteristika prostora. Urbana sanacija nastoji riješiti probleme degradacije gradskih i općinskih područja, poboljšavajući kvalitetu života stanovnika kroz različite intervencije u javnom i privatnom prostoru.

U sklopu urbane preobrazbe i sanacije, zelena infrastruktura igra ključnu ulogu u postizanju održivog razvoja. Zelena infrastruktura obuhvaća sve oblike trajnog zelenila i vodnih površina koji su međusobno povezani i dostatni za funkcionalnost. Ona se može klasificirati prema karakteru, strukturi, fizičkim oblicima i mjerilu.

Zelena infrastruktura prema karakteru i strukturi dijeli se na biološku, nebiološku i mehaničku grupu. Biološka infrastruktura uključuje žive organizme poput flore i faune, dok nebiološka obuhvaća tlo, vodu i zrak. Mehanička infrastruktura, koja se povezuje s biološkom i nebiološkom, koristi se za ublažavanje nepovoljnih klimatskih uvjeta u urbanim sredinama, kao što su pročišćavanje zraka i vode te regulacija temperature.

Fizički oblici zelene infrastrukture mogu se podijeliti na urbane točke, trake/koridore i matrice/mreže. Urbane točke obuhvaćaju raznolike zelene površine, kao što su parkovi, vrtovi i šumarci. Urbane trake ili koridori uključuju zelene i vodene površine koje prate prirodne ili

ljudski oblikovane tokove, poput rijeka, cesta i željeznica. Urbane matrice/mreže, kao najkvalitetniji oblik zelene infrastrukture, povezuju zelene površine unutar naselja s prirodnim područjima izvan naselja, stvarajući mrežu koja podržava ekološku stabilnost i poboljšava kvalitetu urbanog okoliša.

Tipologija zelene infrastrukture prema mjerilu omogućava promatranje i razumijevanje njezine funkcije na različitim razinama, od međunarodne do lokalne i detaljne razine unutar urbanih sredina. Svaka od tih razina ima specifičnu ulogu u oblikovanju urbanog okoliša i doprinosu održivom razvoju. Iako je zelena infrastruktura najefikasnija na velikim mjerilima, u Programu razvoja zelene infrastrukture (ZI) fokus je stavljen na urbana područja, odnosno na lokalnu razinu. Lokalna razina obuhvaća pojedinačne prirodne ili novo oblikovane zelene i plave prostore, poput traka ili mreža, koje se protežu kroz cijeli grad, njegove dijelove ili čak samo pojedina gradska naselja. Ovi prostori predstavljaju ključne elemente u oblikovanju održivih urbanih sredina, doprinoseći kvaliteti života stanovnika te ekološkoj i klimatskoj stabilnosti jedinica lokalne samouprave (JLS).

Zelena infrastruktura donosi brojne koristi, od očuvanja okoliša i poboljšanja ekološke stabilnosti do gospodarskih i društvenih koristi. Ona smanjuje zagađenje zraka i vode, pomaže u upravljanju oborinskim vodama, smanjuje učinak urbanih toplinskih otoka te pridonosi prilagodbi klimatskim promjenama. Gospodarske koristi uključuju smanjenje troškova energije i materijalne štete od ekstremnih klimatskih pojava, dok društvene koristi obuhvaćaju poboljšanje kvalitete života, zdravlja i socijalne kohezije u urbanim sredinama.
Ulaganje u razvoj zelene infrastrukture postaje sve važnije u urbanom planiranju, s ciljem stvaranja održivih, zdravih i ugodnih gradskih prostora koji će odgovarati potrebama budućih generacija.

U okviru Strategije zelene urbane obnove, odabir i analiza katastarskih čestica temelje se na jasno razgraničenim pojmovima kriterija odabira, metodologije rada i krajobraznih tipologija prostora. Svaka od navedenih razina ima zasebnu ulogu u procesu vrednovanja prostora te omogućuje sustavan i transparentan pristup planiranju krajobraznih intervencija.

Kriteriji odabira predstavljaju skup prostornih, funkcionalnih i okolišnih obilježja na temelju kojih se procjenjuje prikladnost pojedinih katastarskih čestica za uključivanje u strategiju. Oni služe kao analitički filter i primjenjuju se jednako na sve razmatrane lokacije.

Metodologija odabira odnosi se na način na koji su kriteriji primijenjeni u prostornoj analizi, uključujući pregled postojećeg stanja, kartografske podloge i prostorni kontekst, s ciljem identifikacije čestica s najvećim potencijalom za zelenu urbanu obnovu.

Tipologija prostora određuje se kroz dvostruku klasifikaciju: prema namjeni prostora definiranoj Prostornim planom uređenja Općine (PPUO) te prema tipologiji zelene infrastrukture iz Registra zelene infrastrukture i pripadajuće metodologije planiranja zelene infrastrukture. Klasifikacija prema PPUO-u omogućuje razumijevanje formalne planske namjene prostora, dok tipologija prema Registru zelene infrastrukture omogućuje preciznije prepoznavanje krajobraznih, ekoloških i funkcionalnih karakteristika otvorenih i zelenih površina.

k.č.br. 1820 k.o. Knin

Čestice se nalaze u gradu Kninu, u zoni koja predstavlja prijelaz između obrazovne namjene i okolnog pretežito stambenog tkiva. Prostorno obuhvaća veću, jedinstvenu cjelinu unutar naselja, obilježenu kombinacijom izgrađenih sadržaja (školska zgrada i sportski tereni) te opsežnih otvorenih zelenih površina. S obzirom na svoju veličinu i položaj, prostor ima značajnu ulogu u strukturi naselja, iako se trenutačno očituje kao djelomično neuređena i nedovoljno artikulirana zelena zona.

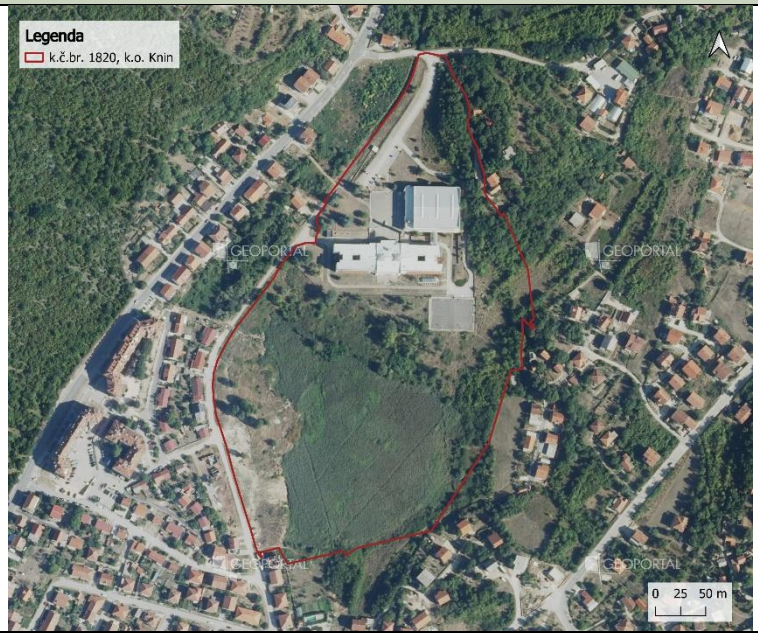
Unutar obuhvata prisutni su postojeći sadržaji javne i društvene namjene, uključujući obrazovni objekt i vanjsko sportsko igralište, koji potvrđuju javni karakter prostora i njegovu svakodnevnu uporabu. Međutim, veći dio površine ostaje neorganiziran, bez jasno definiranih funkcionalnih cjelina, sustava pješačkih komunikacija i krajobraznog uređenja. Kretanje je ograničeno na pristupne putove prema objektima, dok se ostatak prostora koristi spontano i bez jasne prostorne logike.

Značajan dio čestice čini otvorena zelena ploha s prisutnom visokom i niskom vegetacijom, koja je mjestimično zapuštena i sukcesijski zarasla. Takvo stanje ukazuje na izostanak sustavnog održavanja i planskog oblikovanja, ali istovremeno predstavlja vrijedan resurs za razvoj kvalitetne zelene infrastrukture. Posebno se ističe južni dio obuhvata, koji je u cijelosti bez formiranih komunikacija i sadržaja, no svojim kontinuitetom i prirodnim karakterom pruža potencijal za oblikovanje novih krajobraznih i rekreacijskih prostora.

Predmetna čestica prepoznaje se kao prostor s izraženim razvojnim potencijalom upravo zbog svoje površine, postojećih javnih funkcija i položaja unutar naselja. Njena transformacija može imati stratešku ulogu u uspostavi cjelovitog i funkcionalno raznolikog sustava zelene infrastrukture, kroz oblikovanje uređenog javnog prostora koji integrira obrazovne, rekreacijske i boravišne sadržaje. Takav prostor mogao bi doprinijeti jačanju ekoloških vrijednosti područja, unaprjeđenju kvalitete boravka te stvaranju prepoznatljivog lokalnog identiteta.

Tablica 12. Kriteriji odabira i vrednovanje lokacije u okviru razvoja zelene infrastrukture – k.č.br. 1820 k.o. Knin

Kriterij odabira	***Opis kriterija***	***Primjena na odabranu kč.***
Stanje i korištenje prostora	Površine bez jasno definirane funkcionalne i krajobrazne organizacije, s mogućnošću prostornog unaprjeđenja i aktivacije.	Veći dio čestice čini neuređena zelena površina s prisutnom spontanom vegetacijom, bez organiziranih zona boravka, uređenih staza i jasnog krajobraznog koncepta.
Fragmentirani zeleni prostor	Zeleni prostor bez kontinuiteta ili funkcionalne povezanosti s okolnim zelenim sustavima.	Postoje travnate površine, cvjetne gredice uz školsku zgradu, trajnice/grmovi i visoka vegetacija, ali bez međusobne integracije u jedinstvenu prostornu i funkcionalnu cjelinu.
Vlasništvo	Vlasnička struktura koja omogućuje provedbu javnih ili polu javnih krajobraznih intervencija.	Prostor je u funkciji javne ustanove (srednjoškolske).
Položaj unutar naselja	Prostori važni za svakodnevni život lokalne zajednice	Lokacija se nalazi unutar urbanog tkiva, u neposrednoj blizini stambenih zona.
Izloženost urbanom toplinskom otoku	Površine s manjkom hlada i strukturirane vegetacije.	Iako je prisutna visoka vegetacija, velik dio prostora čine otvorene i neuređene travnate plohe bez planski organiziranog zasjenjenja i mikroklimatske optimizacije.
Namjena prostora	Površine bez planski organiziranih funkcionalnih zona.	Osim zone škole i postojećeg igrališta, ostatak prostora nema jasno definiranu funkciju te se koristi ograničeno i neformalno.
Metodološki okvir	***Sadržaj analize***	***Primjena na odabranu kč.***
Analiza prostornog konteksta	Položaj čestice u odnosu na izgrađenu strukturu, prometnu mrežu i otvorene prostore.	Čestica se nalazi unutar formiranog urbanog područja, u kontaktu sa stambenim zonama.
Analiza postojećeg stanja	Stupanj uređenosti, način korištenja i krajobrazna obilježja.	Dominantna obilježja: školski objekt, betonsko igralište, pristupne prometne i pješačke površine, spontano razvijena vegetacija. Nedostaci: zapuštenost, nedostatak uređenih komunikacija u većem dijelu prostora, nepostojanje funkcionalne i krajobrazne strukture.
Prostorna interpretacija u kontekstu zelene infrastrukture	Interpretacija položaja i funkcije prostora u kontekstu javnih površina i potencijalne uloge u sustavu zelene infrastrukture naselja.	Prostor se može interpretirati kao potencijalna centralna zelena zona s mogućnošću integracije različitih javnih, rekreacijskih i edukativnih funkcija u sustav zelene infrastrukture grada.
Okolišna analiza	Mikroklimatski uvjeti, utjecaj vegetacije i mogućnost zadržavanja oborinskih voda.	Postojeći vegetacijski sklop pruža osnovu za unapređenje mikroklime, uz potencijal za dodatno ozelenjivanje, povećanje bioraznolikosti i razvoj rješenja za zadržavanje oborinskih voda.
Vrednovanje potencijala	Procjena mogućnosti integracije u sustav zelene infrastrukture.	Prostor ima visok potencijal za razvoj strukturirane zelene površine koja objedinjuje

		rekreaciju, boravak, edukaciju i ekološke funkcije te postaje važna zelena točka grada.
k.č.br.	***Tipologija prema PPUO***	***Tipologija prema Registru zelene infrastrukture***
1820	Javna i društvena namjena.	Zelene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene.
U svrhu prostorne orijentacije i razumijevanja šireg konteksta, prikazana je karta položaja odabrane katastarske čestice u odnosu na okolno urbano tkivo, prometnu infrastrukturu i postojeće zelene površine (obuhvat lokacije).		

Slika 59. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 1820, k.o. Knin

Slika 60. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 1820, k.o. Knin

STRATEŠKE KRAJOBRAZNE SMJERNICE ZA ODABRANU KATASTARSKU ČESTICU

Na temelju provedene analize i utvrđene krajobrazne tipologije, za predmetnu katastarsku česticu definiraju se okvirne krajobrazne smjernice koje služe kao podloga za buduće planiranje i projektiranje. Smjernice nisu projektno rješenje, već usmjeravaju razvoj prostora u skladu s ciljevima zelene urbane obnove.

SMJERNICE:

- oblikovanje cjelovite i jasno strukturirane zelene površine koja integrira postojeće obrazovne i rekreacijske sadržaje u jedinstven krajobrazni koncept (zone boravka, rekreacije, edukacije i prirodnih površina),
- uspostava hijerarhijski organizirane mreže pješačkih i pješačko-biciklističkih komunikacija koje povezuju školski objekt, postojeće igralište i neiskorištene dijelove čestice u funkcionalnu cjelinu,
- reorganizacija i krajobrazna integracija postojećih sportskih i rekreacijskih površina kroz njihovo povezivanje s okolnim zelenim prostorima i uvođenje prijelaznih boravišnih zona,
- aktivacija južnog, trenutno neuređenog dijela čestice kroz oblikovanje prirodnijeg krajobraza s naglaskom na rekreaciju, boravak u prirodi i edukativne sadržaje na otvorenom,
- formiranje zasjenjenih boravišnih zona uz postojeće i nove komunikacije, kao mjesta odmora, susreta i neformalne društvene interakcije korisnika različitih dobnih skupina,

- očuvanje postojeće visoke vegetacije gdje je kvalitetna, uz njezinu nadogradnju planskom sadnjom drveća i grmlja radi stvaranja kontinuiranog zelenog sustava i poboljšanja mikroklimatskih uvjeta,
- korištenje autohtonih i klimatski otpornijih biljnih vrsta, s naglaskom na vrste pogodne za oprašivače i povećanje bioraznolikosti,
- uvođenje rješenja za održivo upravljanje oborinskim vodama (upojne zone, kišni vrtovi, propusne površine) radi smanjenja površinskog otjecanja i poboljšanja ekoloških funkcija prostora,
- primjena prirodnih i vodopropusnih materijala u oblikovanju staza i boravišnih površina kako bi se smanjio efekt urbanog zagrijavanja i povećala ekološka vrijednost prostora,
- uvođenje elemenata pametne i zelene infrastrukture (solarna rasvjeta, edukativni i sigurnosni elementi) u skladu s održivim razvojem.

k.č.br. 5811/1 (dvorište), 5822 (ruševina), 5821 (ruševina), 5820 (zgrada), 5811/2 (dvorište), 5819 (muzej), 5818 (zgrada), 5817 (kuća, tvrđava Knin), 5816 (ruševina), 5815 (ruševina), 5814 (ruševina, dvorište), 5813 (ruševina), 5812 (javna zgrada) k.o. Knin

Čestica obuhvaća prostor Kninske tvrđave, smještene na uzvišenom položaju brda Spas, iznad urbanog središta Knina i u neposrednom odnosu s dolinom rijeke Krke. Riječ je o izrazito dominantnoj prostornoj točki grada, vidljivoj iz šireg područja, koja svojim položajem, konfiguracijom terena i povijesno oblikovanim fortifikacijskim sklopom snažno određuje identitet Knina. Tvrđava se razvija na izduženom i nepravilnom platou, s naglašenim visinskim razlikama, strmim zapadnim padinama prema Krki te blažim istočnim padinama prema naselju.

Unutar obuhvata nalazi se složen kompleks omeđen kamenim zidovima, s više prepoznatljivih prostornih cjelina kao što su Gornji grad, kaštel Lab, Srednji grad, Donji grad i Belveder. Pojedini dijelovi kompleksa danas su privedeni javnoj, muzejskoj, galerijskoj, memorijalnoj i turističkoj namjeni, dok su druge zone, osobito dijelovi Gornjeg grada i pojedine povijesne građevine, u ruševnom ili djelomično zapuštenom stanju. Na više mjesta prisutna je vegetacija na zidovima, u zapuštenim građevinama i uz obodne strukture, što ukazuje na potrebu sustavnog održavanja i pažljivog uređenja prostora.

Prostor tvrđave odlikuje se iznimnom ambijentalnom vrijednošću. Osim graditeljskih struktura, važan dio njezina karaktera čine otvoreni prostori, platoi, komunikacije, vidikovci, kamene litice i kontakt s okolnim krajobrazom. Postojeće pješačke veze i boravišne površine djelomično omogućuju obilazak kompleksa, no prostor ima značajan potencijal za jasnije oblikovanje

sustava kretanja, odmorišta, vidikovaca, interpretacijskih točaka i krajobrazno uređenih površina. Posebno je važno da se buduće uređenje provodi nenametljivo, uz poštivanje prirodne konfiguracije terena, postojećih vizura i povijesnog karaktera cjeline.

Predmetna čestica prepoznaje se kao jedan od najvažnijih prostora grada Knina zbog svoje prostorne dominantnosti, javnog značaja, kulturno-povijesne vrijednosti i turističkog potencijala. Odabrana je jer predstavlja ključnu točku povezivanja gradskog identiteta, kulturne baštine, krajobraza i javnog korištenja. Njezino uređenje može doprinijeti kvalitetnijoj prezentaciji tvrđave, boljoj dostupnosti i sigurnosti prostora, razvoju kulturnih i edukativnih sadržaja te stvaranju cjelovitog sustava boravka, kretanja i razgledavanja. Pažljivo planirana revitalizacija ovog prostora može značajno unaprijediti doživljaj grada, ojačati njegovu prepoznatljivost i povezati Kninsku tvrđavu s okolnim prirodnim i urbanim prostorom.

Tablica 13. Kriteriji odabira i vrednovanje lokacije u okviru razvoja zelene infrastrukture – k.č.br. 5811/1, 5822, 5821, 5820, 5811/2, 5819, 5818, 5817, 5816, 5815, 5814, 5813, 5812 k.o. Knin

Kriterij odabira	***Opis kriterija***	***Primjena na odabranu kč.***
Stanje i korištenje prostora	Površine bez jasno definirane funkcionalne i krajobrazne organizacije, s mogućnošću prostornog unaprjeđenja i aktivacije.	Iako je tvrđava u funkciji javnog, kulturnog i turističkog prostora, unutar nje postoje zone koje su djelomično zapuštene ili nedovoljno uređene (osobito dijelovi Gornjeg grada i prostori između struktura). Otvorene površine i komunikacije nisu u potpunosti organizirane kroz sustav boravišnih zona, vidikovaca i krajobrazno oblikovanih sadržaja, što ukazuje na potencijal za unapređenje.
Fragmentirani zeleni prostor	Zeleni prostor bez kontinuiteta ili funkcionalne povezanosti s okolnim zelenim sustavima.	Vegetacija je prisutna na pojedinim dijelovima tvrđave, uz zidine, padine i zapuštene građevine, ali nije oblikovana kao povezana krajobrazna cjelina. Posebno je izražena potreba za kontrolom raslinja, povezivanjem pješačkih tokova i uređenjem kontakta tvrđave s brdom Spas, Krkom i okolnim prirodnim prostorom.
Vlasništvo	Vlasnička struktura koja omogućuje provedbu javnih ili polu javnih krajobraznih intervencija.	Prostor je u vlasništvu Grada Knina, što omogućuje planiranje intervencija usmjerenih na javno korištenje, edukaciju i boravak.
Položaj unutar naselja	Prostori važni za svakodnevni život lokalne zajednice	Čestica se nalazi na dominantnom položaju iznad grada Knina, u neposrednom odnosu s urbanim središtem i rijekom Krkom. Zbog svoje vidljivosti, simboličke

		važnosti i dostupnosti predstavlja jednu od ključnih prostornih točaka grada.
Izloženost urbanom toplinskom otoku	Površine s manjkom hlada i strukturirane vegetacije.	Tvrđava obuhvaća velike otvorene kamene, popločane i osunčane površine, s ograničenim planskim zasjenjenjem. Postojeća vegetacija nije sustavno organizirana, zbog čega postoji potencijal za poboljšanje mikroklimatskih uvjeta sadnjom autohtonog bilja, uređenjem odmorišta, pergola i zasjenjenih boravišnih zona.
Namjena prostora	Površine bez planski organiziranih funkcionalnih zona.	Iako pojedine građevine imaju muzejske, galerijske, ugostiteljske i memorijalne funkcije, dio kompleksa, osobito otvoreni prostori i zapuštene zone, nema jasno definiranu suvremenu namjenu. Potrebno je uspostaviti jasniji sustav obilaska, interpretacije, odmora i povezivanja sadržaja.
Metodološki okvir	***Sadržaj analize***	***Primjena na odabranu kč.***
Analiza prostornog konteksta	Položaj čestice u odnosu na izgrađenu strukturu, prometnu mrežu i otvorene prostore.	Čestica obuhvaća prostor Kninske tvrđave na brdu Spas, iznad urbanog tkiva Knina i u neposrednom odnosu s rijekom Krkom. Položaj omogućuje snažne vizure prema gradu, dolini i okolnom krajobrazu te povezuje kulturnu baštinu s prirodnim prostorom.
Analiza postojećeg stanja	Stupanj uređenosti, način korištenja i krajobrazna obilježja.	Prostor je djelomično uređen i u funkciji posjećivanja, muzeja, galerije, ugostiteljstva i javnih manifestacija. Istovremeno su pojedini dijelovi, osobito Gornji grad, ruševne građevine, obodne strukture i dijelovi padina, obrasli vegetacijom i zahtijevaju sustavno održavanje, istraživanje i krajobrazno uređenje.
Prostorna interpretacija u kontekstu zelene infrastrukture	Interpretacija položaja i funkcije prostora u kontekstu javnih površina i potencijalne uloge u sustavu zelene infrastrukture naselja.	Tvrđava se može interpretirati kao ključna kulturno-krajobrazna točka grada, s potencijalom povezivanja javnog prostora, pješačkih i biciklističkih tokova, vidikovaca, prirodnih vrijednosti brda Spas i prostora uz Krku.
Okolišna analiza	Mikroklimatski uvjeti, utjecaj vegetacije i mogućnost zadržavanja oborinskih voda.	Zbog strmih padina, kamenih ploha i otvorenih osunčanih prostora, važno je planirati krajobrazno uređenje kao dio sustava upravljanja oborinskim vodama, kontrole erozije i poboljšanja mikroklime.
Vrednovanje potencijala	Procjena mogućnosti integracije u sustav zelene infrastrukture.	Prostor već danas predstavlja jednu od ključnih javnih, kulturnih

		i identitetskih točaka grada Knina, s izraženom turističkom, edukativnom i društvenom funkcijom. Njegov potencijal očituje se u mogućnosti daljnjeg unaprjeđenja kroz sustavno krajobrazno uređenje, jasnije definiranje pješačkih tokova, razvoj boravišnih zona, vidikovaca i interpretacijskih sadržaja te bolje povezivanje s okolnim prirodnim i urbanim prostorima. Takvim pristupom može se dodatno osnažiti njegova uloga u sustavu zelene infrastrukture grada, uz obvezno očuvanje kulturno-povijesnih vrijednosti i primjenu načela minimalno invazivnih i reverzibilnih zahvata.
k.č.br.	***Tipologija prema PPUO***	***Tipologija prema Registru zelene infrastrukture***
5811/1	Građevinsko područje naselja.	Zelene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene.
5822	Građevinsko područje naselja.	Zelene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene.
5821	Građevinsko područje naselja.	Zelene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene.
5820	Građevinsko područje naselja.	Zelene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene.
5811/2	Građevinsko područje naselja.	Zelene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene.
5819	Građevinsko područje naselja.	Zelene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene.
5818	Građevinsko područje naselja.	Zelene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene.
5817	Građevinsko područje naselja.	Zelene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene.
5816	Građevinsko područje naselja.	Zelene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene.
5815	Građevinsko područje naselja.	Zelene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene.
5814	Građevinsko područje naselja.	Zelene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene.
5813	Građevinsko područje naselja.	Zelene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene.
5812	Građevinsko područje naselja.	Zelene površine uza zgrade javne, društvene i gospodarske namjene.

U svrhu prostorne orijentacije i razumijevanja šireg konteksta, prikazana je karta položaja odabrane katastarske čestice u odnosu na okolno urbano tkivo, prometnu infrastrukturu i postojeće zelene površine (obuhvat lokacije).	

Slika 61. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 5811/1, 5811/2, 5812, 5813, 5814, 5815, 5816, 5817, 5818, 5819, 5820, 5821, 5822, k.o. Knin

Slika 62. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 5811/1, 5811/2, 5812, 5813, 5814, 5815, 5816, 5817, 5818, 5819, 5820, 5821, 5822, k.o. Knin

Slika 63. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 5811/1, 5811/2, 5812, 5813, 5814, 5815, 5816, 5817, 5818, 5819, 5820, 5821, 5822, k.o. Knin

Slika 64. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 5811/1, 5811/2, 5812, 5813, 5814, 5815, 5816, 5817, 5818, 5819, 5820, 5821, 5822, k.o. Knin

SMJERNICE:

- očuvanje i unapređenje prostorne i krajobrazne cjelovitosti kompleksa kroz usklađivanje svih zahvata s kulturno-povijesnim karakterom prostora i njegovim dominantnim položajem u gradu,
- uspostava jasno strukturiranog sustava kretanja unutar kompleksa kroz hijerarhijski organizirane pješačke komunikacije koje povezuju pojedine dijelove tvrđave (Gornji, Srednji i Donji grad, Lab, Belveder) te ih integriraju s okolnim prostorima brda Spas i doline Krke,
- razvoj mreže boravišnih i interpretacijskih zona (vidikovci, odmorišta, informativne točke) koje omogućuju kvalitetnije korištenje prostora, naglašavaju vizualne vrijednosti i unapređuju doživljaj tvrđave,
- krajobrazno uređenje otvorenih prostora kroz oblikovanje zelenih i popločenih površina koje su funkcionalno i estetski usklađene s fortifikacijskim strukturama, uz korištenje lokalnih materijala i nenametljivih oblikovnih rješenja,
- sustavno upravljanje i oblikovanje vegetacije kroz uklanjanje invazivnog i nekontroliranog raslinja te očuvanje i nadogradnju postojećeg biljnog fonda sadnjom autohtonih i klimatski prilagođenih vrsta,
- unaprjeđenje mikroklimatskih uvjeta kroz uvođenje zasjenjenih zona, zelenih površina i elemenata za boravak na otvorenom, uz očuvanje otvorenih vizura i karakterističnog krajobraza,
- korištenje autohtonih i klimatski otpornijih biljnih vrsta, s naglaskom na vrste pogodne za oprašivače i povećanje bioraznolikosti,

- unapređenje interpretacije prostora kroz razvoj edukativnih i kulturnih sadržaja koji povezuju tvrđavu s okolnim kulturno-povijesnim i prirodnim lokalitetima,
- jačanje povezanosti tvrđave s gradom i širim krajobrazom kroz uređenje pristupnih pješačkih i rekreacijskih ruta te uključivanje tvrđave u sustav javnih i turističkih kretanja,
- planiranje svih zahvata u skladu s načelima očuvanja kulturne baštine, uz primjenu minimalno invazivnih i reverzibilnih rješenja te interdisciplinarni pristup u planiranju i upravljanju prostorom.

k.č.br. 4222/3 k.o. Knin

Čestica se nalazi u gradu Kninu, u izgrađenom dijelu naselja, na izrazito frekventnoj i prostorno važnoj lokaciji u kontaktnoj zoni između javnih, društvenih i stambenih sadržaja. Prostorno obuhvaća veću, jedinstvenu cjelinu smještenu uz glavne gradske prometnice (Ulica 4. gardijske i Getaldićeva ulica), u neposrednoj blizini crkve, obrazovnih sadržaja i zone mješovite namjene s poslovnim i ugostiteljskim sadržajima. Zbog svog položaja prostor ima značajnu ulogu u svakodnevnom životu grada, iako se trenutno ne očituje kao jasno oblikovan javni prostor.

Unutar obuhvata prisutni su pojedinačni elementi javne i komunalne infrastrukture, uključujući prometne površine, neformalna parkirališta, dječje igralište te osnovnu komunalnu opremljenost. Prostor se u sadašnjem stanju dominantno koristi kao otvorena parkirališna površina, pri čemu prometne i pješačke funkcije nisu jasno razdvojene niti organizirane. Kretanje se odvija stihijski, bez definiranih pješačkih koridora, dok su površine dijelom asfaltirane, a dijelom izvedene u šljunku/neuređenom terenu.

Zeleni elementi unutar čestice pojavljuju se fragmentirano, u obliku manjih „zelenih otoka“ s postojećom visokom vegetacijom. Iako ta vegetacija doprinosi ambijentalnoj vrijednosti prostora i pruža određenu razinu zasjenjenja, ona nije dio sustavno oblikovanog krajobraznog koncepta niti je povezana u jedinstvenu funkcionalnu cjelinu. Posebno se ističe zapadni dio obuhvata gdje se nalazi dječje igralište, no ono je prostorno i funkcionalno nedovoljno integrirano s ostatkom čestice.

Prostor je omeđen značajnim urbanim sadržajima – na zapadu sakralnim kompleksom, na sjeveru mješovitom zonom s poslovnim i ugostiteljskim sadržajima, na jugu obrazovnom ustanovom, dok su na istoku pretežito stambene strukture. Takav kontekst dodatno naglašava

potrebu za njegovim jasnijim prostornim definiranjem i uređenjem kao reprezentativnog javnog prostora koji povezuje različite funkcije unutar naselja.

Predmetna čestica prepoznaje se kao prostor s izraženim transformacijskim potencijalom upravo zbog svoje veličine, centralnog položaja i postojeće razine korištenja. Njezino uređenje može imati ključnu ulogu u formiranju kvalitetno oblikovanog javnog prostora – gradskog trga ili višenamjenske otvorene zone – koji integrira prometne, boravišne, rekreacijske i krajobrazne funkcije. Takav zahvat mogao bi značajno unaprijediti prostornu organizaciju, kvalitetu boravka i vizualni identitet ovog dijela grada.

***Tablica 14**. Kriteriji odabira i vrednovanje lokacije u okviru razvoja zelene infrastrukture – k.č.br. 4222/3 k.o. Knin*

Kriterij odabira	***Opis kriterija***	***Primjena na odabranu kč.***
Stanje i korištenje prostora	Površine bez jasno definirane funkcionalne i krajobrazne organizacije, s mogućnošću prostornog unaprjeđenja i aktivacije.	Prostor se trenutno dominantno koristi kao neformalna parkirališna površina s dijelovima neuređenog terena (šljunak, zemljane površine). Unatoč centralnoj lokaciji, nedostaje jasno oblikovan javni prostor, funkcionalna organizacija i krajobrazna struktura.
Fragmentirani zeleni prostor	Zeleni prostor bez kontinuiteta ili funkcionalne povezanosti s okolnim zelenim sustavima.	Zeleni elementi prisutni su u obliku nekoliko odvojenih „zelenih otoka“ s postojećim stablima, ali nisu međusobno povezani niti integrirani u jedinstvenu prostornu cjelinu. Vegetacija nema jasnu funkcionalnu ili oblikovnu ulogu u prostoru.
Vlasništvo	Vlasnička struktura koja omogućuje provedbu javnih ili polu javnih krajobraznih intervencija.	Prostor je u vlasništvu Grada Knina, što omogućuje planiranje i provedbu zahvata usmjerenih na uređenje javnog prostora, unapređenje boravišnih funkcija i razvoj urbane zelene infrastrukture.
Položaj unutar naselja	Prostori važni za svakodnevni život lokalne zajednice	Čestica se nalazi na vrlo frekventnoj i centralnoj lokaciji, u kontaktu sa sakralnim, obrazovnim, stambenim i poslovnim sadržajima. Zbog takvog položaja ima važnu ulogu u svakodnevnim kretanjima i korištenju prostora od strane različitih korisnika.
Izloženost urbanom toplinskom otoku	Površine s manjkom hlada i strukturirane vegetacije.	Veći dio površine čine otvorene, pretežito asfaltirane ili neuređene parkirališne plohe s nedostatkom zasjenjenja. Postojeća stabla pružaju ograničen hlad, ali ne postoji sustavno planirana

		vegetacijska struktura koja bi poboljšala mikroklimatske uvjete.
Namjena prostora	Površine bez planski organiziranih funkcionalnih zona.	Prostor se koristi pretežito kao parkiralište i prometna površina, bez jasno definiranih zona boravka, rekreacije ili javnog okupljanja. Postojeće dječje igralište nije funkcionalno integrirano u širi prostor.
Metodološki okvir	***Sadržaj analize***	***Primjena na odabranu kč.***
Analiza prostornog konteksta	Položaj čestice u odnosu na izgrađenu strukturu, prometnu mrežu i otvorene prostore.	Čestica se nalazi u izgrađenom dijelu grada, uz glavne gradske prometnice (Ulica 4. gardijske i Getaldićeva ulica), u neposrednoj blizini crkve, poslovno-stambene zone i obrazovne ustanove. Lokacija ima važnu ulogu u povezivanju različitih funkcionalnih zona grada.
Analiza postojećeg stanja	Stupanj uređenosti, način korištenja i krajobrazna obilježja.	Prostor je djelomično uređen, ali bez jasne organizacije. Dominantna obilježja su parkirališne i prometne površine, neuređeni dijelovi terena te fragmentirani zeleni otoci s visokom vegetacijom. Nedostaci uključuju nepostojanje pješačkih komunikacija, nedostatak javnih sadržaja i slabu krajobraznu artikulaciju.
Prostorna interpretacija u kontekstu zelene infrastrukture	Interpretacija položaja i funkcije prostora u kontekstu javnih površina i potencijalne uloge u sustavu zelene infrastrukture naselja.	Prostor se može interpretirati kao potencijalna središnja javna površina (trg) s mogućnošću integracije zelenih elemenata, boravišnih zona i pješačkih tokova, čime bi se povezao sustav javnih prostora u ovom dijelu grada.
Okolišna analiza	Mikroklimatski uvjeti, utjecaj vegetacije i mogućnost zadržavanja oborinskih voda.	Zbog velikog udjela nepropusnih i neuređenih površina prostor je izložen pregrijavanju i slabom upravljanju oborinskim vodama. Postojeća vegetacija predstavlja osnovu za unapređenje mikroklime, uz potencijal za dodatno ozelenjivanje i uvođenje održivih rješenja.
Vrednovanje potencijala	Procjena mogućnosti integracije u sustav zelene infrastrukture.	Prostor ima vrlo visok potencijal za transformaciju u kvalitetno oblikovan javni prostor s integriranim zelenim površinama. Uređenjem pješačkih komunikacija, boravišnih zona, urbanog zelenila i sadržaja može postati važna urbana točka koja povezuje društvene, rekreacijske i ekološke funkcije.
k.č.br.	***Tipologija prema PPUO***	***Tipologija prema Registru zelene infrastrukture***

4222/3	Građevinsko područje naselja.	Površina za sport i rekreaciju.
U svrhu prostorne orijentacije i razumijevanja šireg konteksta, prikazana je karta položaja odabrane katastarske čestice u odnosu na okolno urbano tkivo, prometnu infrastrukturu i postojeće zelene površine (obuhvat lokacije).		

Slika 65. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 4222/3, k.o. Knin

Slika 66. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 4222/3, k.o. Knin

SMJERNICE:

- transformacija prostora u jasno definiran i funkcionalno organiziran javni prostor (trg) koji integrira prometne, pješačke, boravišne i rekreacijske sadržaje u jedinstvenu cjelinu,
- uspostava hijerarhijski organiziranog sustava kretanja kroz jasno razdvajanje pješačkih i kolnih površina te definiranje kontroliranog prometnog režima u skladu s karakterom javnog prostora,
- razvoj kontinuirane mreže pješačkih komunikacija koje povezuju okolne sadržaje (sakralne, stambene, poslovne i obrazovne) te omogućuju sigurnu i intuitivnu dostupnost prostora,
- krajobrazno oblikovanje prostora kroz integraciju zelenih i popločenih površina u funkcionalno i vizualno usklađenu cjelinu, uz naglasak na stvaranje prepoznatljivog urbanog identiteta,
- očuvanje i nadogradnja postojećih zelenih otoka kroz njihovo povezivanje u jedinstveni sustav zelenih površina koji doprinosi kvaliteti prostora i boravka,
- povećanje udjela visokog i niskog zelenila kroz plansku sadnju drveća i grmlja radi stvaranja hlada, poboljšanja mikroklimatskih uvjeta i podizanja ekološke vrijednosti prostora,
- korištenje autohtonih i klimatski otpornijih biljnih vrsta, s naglaskom na vrste pogodne za oprašivače i povećanje bioraznolikosti,
- formiranje zasjenjenih boravišnih zona (npr. kroz vegetacijske strukture i lagane nadstrešnice) kao mjesta odmora, susreta i društvene interakcije,
- integracija sadržaja za različite korisničke skupine (dječje igralište, boravišni prostori, elementi za odmor i zadržavanje) u prostorno i funkcionalno povezanu cjelinu,

- unaprjeđenje održivosti prostora kroz uvođenje rješenja za upravljanje oborinskim vodama, povećanje propusnih površina i smanjenje efekta urbanog zagrijavanja,
- razvoj elemenata urbane opreme i infrastrukture (rasvjeta, klupe, informativni elementi, biciklistička infrastruktura) koji su funkcionalno i oblikovno usklađeni s prostorom,
- poticanje održivih oblika mobilnosti kroz osiguravanje uvjeta za pješački i biciklistički promet te smanjenje dominacije motornog prometa,
- oblikovanje prostora koji će, uz funkcionalnost, naglašavati reprezentativni karakter lokacije i doprinijeti stvaranju kvalitetnog i prepoznatljivog javnog ambijenta grada.

k.č.br. 2148 (groblje), 2150/2 (mrtvačnica, groblje) i 2227 (groblje) k.o. Kninsko polje

Čestice se nalaze u naselju Kninsko polje, koje administrativno pripada Gradu Kninu, uz Ulicu kninskih biskupa, u kontaktnom prostoru između urbanog područja grada i prirodnog krajobraza Kninskog polja. Prostorno obuhvaćaju veću, jasno definiranu cjelinu izdvojenu od neposrednog gušće izgrađenog urbanog tkiva, okruženu zelenim i prirodnim površinama. S obzirom na svoj položaj na blago uzdignutom terenu na južnom rubu naselja Kninsko polje, neposredno uz granicu urbanog područja grada Knina, lokacija ima naglašenu ambijentalnu i simboličku vrijednost karakterističnu za ovu vrstu namjene.

Unutar obuhvata nalazi se uređeni prostor groblja s jasno organiziranim grobnim poljima, pristupnim komunikacijama i centralnim ulazom na južnoj strani. Postojeća struktura prostora temelji se na pravilnom rasteru, naglašenom linijama visoke vegetacije, osobito čempresa, koji definiraju osnovnu prostornu organizaciju i vizualni identitet lokacije. U središnjem dijelu nalazi se građevina u funkciji obreda, dok su grobna polja raspoređena u logičnim i preglednim cjelinama.

Prostor je djelomično uređen i funkcionalan, no u pojedinim segmentima pokazuje ograničenja u smislu suvremenih potreba i prostorne organizacije. Postojeće komunikacije i prateći sadržaji nisu u potpunosti prilagođeni suvremenim standardima korištenja, a mogućnosti širenja i unapređenja prostora prepoznaju se prvenstveno prema sjevernim i istočnim dijelovima obuhvata. Dio prostora, osobito na rubnim zonama, zadržava prirodniji karakter s prisutnom visokom vegetacijom i krajobraznim elementima.

Predmetna čestica prepoznaje se kao prostor specifične javne namjene s izraženom prostornom i krajobraznom vrijednošću. Njezino daljnje uređenje i razvoj trebaju biti usmjereni na očuvanje postojećeg identiteta i ambijentalnih kvaliteta, uz istovremeno unapređenje funkcionalnosti,

dostupnosti i prostorne organizacije. Poseban potencijal prostora očituje se u mogućnosti planskog širenja i oblikovanja novih cjelina koje će se skladno uklopiti u postojeći krajobrazni i funkcionalni okvir.

Tablica 15. *Kriteriji odabira i vrednovanje lokacije u okviru razvoja zelene infrastrukture – k.č.br. 2148, 2150/2, 2227 k.o. Kninsko polje*

Kriterij odabira	***Opis kriterija***	***Primjena na odabranu kč.***
Otvorene javne zelene površine specifične namjene	Prostori unutar već formiranih cjelina koji nisu u potpunosti funkcionalno, krajobrazno ili programski artikulirani.	Prostor groblja je u osnovi funkcionalan i uređen, no pojedini dijelovi, osobito rubne zone i dijelovi postojećih komunikacija, nisu u potpunosti prilagođeni suvremenim potrebama korištenja. Također, postoje ograničenja u organizaciji prostora za obrede i prateće sadržaje, što upućuje na potrebu prostornog i funkcionalnog unapređenja.
Fragmentirani zeleni prostor	Zeleni prostor bez kontinuiteta ili funkcionalne povezanosti s okolnim zelenim sustavima.	Vegetacija je snažno prisutna i ima važnu ambijentalnu ulogu (drvoredi čempresa i drugo visoko raslinje), no u pojedinim dijelovima nije sustavno povezana u jedinstveni krajobrazni koncept. Rubne zone i kontakt s okolnim prirodnim prostorom nisu u potpunosti integrirani u širi zeleni sustav.
Vlasništvo	Vlasnička struktura koja omogućuje provedbu javnih ili polu javnih krajobraznih intervencija.	Prostor je u vlasništvu Grada Knina, što omogućuje planiranje i provedbu zahvata usmjerenih na unapređenje funkcionalnosti, krajobrazno uređenje i dugoročno upravljanje prostorom.
Položaj unutar naselja	Prostori važni za svakodnevni život lokalne zajednice	Groblje se nalazi u sjevernom dijelu grada, uz važnu prometnicu, u kontaktu s prirodnim i djelomično izgrađenim prostorima. Iako je izdvojeno od gusto izgrađenog urbanog tkiva, ima važnu društvenu i simboličku ulogu te je redovito korišteno od strane lokalne zajednice.
Izloženost urbanom toplinskom otoku	Površine s manjkom hlada i strukturirane vegetacije.	Veći dio prostora karakterizira značajna prisutnost visoke vegetacije koja osigurava zasjenjenje i povoljne mikroklimatske uvjete. Međutim, okolne otvorene površine i komunikacije mjestimice su izložene suncu, bez dodatnih elemenata zasjene ili krajobraznog oblikovanja.
Namjena prostora	Površine bez planski organiziranih funkcionalnih zona.	Osnovna namjena prostora je jasno definirana, no pojedini dijelovi (osobito rubne i prijelazne

		zone te prostori mogućeg proširenja) nisu u potpunosti funkcionalno artikulirani niti integrirani u cjelokupnu organizaciju groblja.
Metodološki okvir	***Sadržaj analize***	***Primjena na odabranu kč.***
Analiza prostornog konteksta	Položaj čestice u odnosu na izgrađenu strukturu, prometnu mrežu i otvorene prostore.	Čestica se nalazi u sjevernom dijelu Knina, uz Ulicu kninskih biskupa, u kontaktu s otvorenim krajobraznim površinama i rjeđe izgrađenim strukturama. Položaj na blago uzdignutom terenu omogućuje vizualnu istaknutost i jasnu percepciju prostora u širem krajobrazu.
Analiza postojećeg stanja	Stupanj uređenosti, način korištenja i krajobrazna obilježja.	Prostor je organiziran kroz postojeća grobna polja, pristupne staze i centralni ulaz, uz izraženu prisutnost visoke vegetacije koja definira prostornu strukturu. Nedostaci se očituju u ograničenim kapacitetima, djelomično zastarjeloj organizaciji prostora i nedovoljno razvijenim pratećim sadržajima.
Prostorna interpretacija u kontekstu zelene infrastrukture	Interpretacija položaja i funkcije prostora u kontekstu javnih površina i potencijalne uloge u sustavu zelene infrastrukture naselja.	Groblje se može interpretirati kao specifična zelena površina s naglašenom krajobraznom i ambijentalnom vrijednošću, koja uz osnovnu funkciju ima i važnu ulogu u očuvanju zelenih struktura i vizualnog identiteta prostora grada.
Okolišna analiza	Mikroklimatski uvjeti, utjecaj vegetacije i mogućnost zadržavanja oborinskih voda.	Postojeća vegetacija značajno doprinosi mikroklimatskim uvjetima i zasjenjenju. Teren omogućuje prirodno otjecanje oborinskih voda, uz potencijal za dodatno unapređenje kroz plansko krajobrazno uređenje i očuvanje prirodnih elemenata.
Vrednovanje potencijala	Procjena mogućnosti integracije u sustav zelene infrastrukture.	Prostor ima potencijal za daljnje unapređenje kroz plansko širenje, unaprjeđenje pješačkih komunikacija kao i unapređenje organizacije i očuvanje krajobraznih vrijednosti. Posebno se ističe mogućnost integracije novih cjelina uz očuvanje postojećeg identiteta te jačanje njegove uloge kao uređene i funkcionalne zelene površine unutar šireg prostora grada.
k.č.br.	***Tipologija prema PPUO***	***Tipologija prema Registru zelene infrastrukture***
2148	Građevinsko područje naselja.	Krajobrazno uređenje groblja.
2150/2	Građevinsko područje naselja.	Krajobrazno uređenje groblja.
2227	Građevinsko područje naselja.	Krajobrazno uređenje groblja.

U svrhu prostorne orijentacije i razumijevanja šireg konteksta, prikazana je karta položaja odabrane katastarske čestice u odnosu na okolno urbano tkivo, prometnu infrastrukturu i postojeće zelene površine (obuhvat lokacije).	

Groblje kao memorijalni krajobraz

Groblja su specifični prostori naselja – mjesta sjećanja, tuge, oproštaja i tišine. To su prostori u kojima se susreću osobna emocija i javni prostor, gdje ljudi dolaze kako bi se prisjetili svojih bližnjih, zapalili svijeću, pomolili se i proveli vrijeme u miru i sabranosti. Upravo zbog te snažne emocionalne dimenzije, groblje nije samo funkcionalna površina za ukop, već memorijalni krajobraz koji zahtijeva promišljeno prostorno i krajobrazno oblikovanje.

Planiranje i projektiranje groblja ima važnu ulogu u stvaranju prostora koji pruža dostojanstvo, mir i sigurnost korisnicima. Kvalitetno oblikovan prostor može olakšati kretanje, boravak i orijentaciju, osobito starijim osobama i tijekom većih okupljanja poput sahrana.

Slika 67. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 2150/2, 2227, 2148, k.o. Kninsko polje

Slika 68. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 2150/2, 2227, 2148, k.o. Kninsko polje

Slika 69. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 2150/2, 2227, 2148, k.o. Kninsko polje

SMJERNICE:

- očuvanje prostorne i krajobrazne cjelovitosti groblja uz poštivanje njegove povijesne, simboličke i ambijentalne vrijednosti, te usklađivanje svih zahvata s karakterom prostora i njegovim položajem u krajobrazu,
- postupno širenje i funkcionalno unapređenje groblja kroz plansko korištenje rubnih i kontaktnih zona, uz očuvanje postojećih vrijednih dijelova i prirodnih elemenata prostora,
- unapređenje i uspostava jasno strukturiranog sustava pješačkih komunikacija koji omogućuje logično, kontinuirano i dostojanstveno kretanje kroz prostor te povezuje postojeće i planirane dijelove groblja,
- razvoj hijerarhijski organizirane mreže internih komunikacija (glavne i sporedne staze) koja prati konfiguraciju terena i omogućuje fazno širenje i korištenje prostora,
- krajobrazno uređenje groblja kroz očuvanje postojećih drvoreda i visokog zelenila te njihovu nadogradnju planskom sadnjom, čime se zadržava prepoznatljiv identitet prostora i osigurava kontinuitet zelenih struktura,
- korištenje autohtonih i klimatski prilagođenih biljnih vrsta, uz naglasak na dugovječnost, otpornost i simboličku primjerenost prostora,
- očuvanje i integracija prirodnih i krajobraznih vrijednosti prostora, osobito u zonama koje nisu pogodne za izgradnju, uz njihovo uključivanje u ukupnu prostornu koncepciju kao smirenih i zelenih ambijentalnih cjelina,
- oblikovanje prostora za obrede i prateće sadržaje na način koji omogućuje kvalitetno odvijanje funkcija, uz osiguravanje dostatnog prostora za okupljanje i pristup,
- unaprjeđenje pristupačnosti prostora kroz organizaciju ulaznih zona i povezivanje s okolnom prometnom mrežom, uz osiguravanje jasnog i sigurnog pristupa za sve korisnike,
- omogućavanje etapne realizacije zahvata kroz jasno definirane prostorne cjeline, čime se osigurava postupni razvoj i prilagodba prostora potrebama zajednice.

k.č.br. 4332/1 k.o. Knin

Čestica se nalazi u gradu Kninu, u izgrađenom dijelu naselja unutar Vukovarske ulice, u pretežno stambenom okruženju. Prostorno obuhvaća manju, ali funkcionalno važnu cjelinu smještenu uz višestambene zgrade, u neposrednom kontaktu s lokalnom prometnom mrežom i svakodnevnim stambenim sadržajima.

Obuhvat je otvorena površina koja se koristi kao neformalno parkiralište za osobna vozila stanara okolnih zgrada. Prostor je u cijelosti neuređen, bez jasno definiranih prometnih i parkirališnih površina, a završni sloj izveden je kao nabijeni makadam s izraženim oštećenjima i neravninama. Takvo stanje rezultira zadržavanjem oborinskih voda i formiranjem lokvi, što dodatno narušava funkcionalnost i dostupnost prostora.

Prometna organizacija unutar čestice nije jasno definirana – kretanje vozila odvija se slobodno, bez označenih parkirališnih mjesta, prometne signalizacije i jasnog sustava ulaza i izlaza. Pristup prostoru ostvaren je putem neuređenog kolnog prilaza koji ujedno služi kao dvosmjerna komunikacija prema postojećim garažama u prizemlju stambenih objekata. Pješačke komunikacije nisu posebno izdvojene niti oblikovane, već se kretanje pješaka odvija unutar istog prostora kao i promet vozila.

Zeleni elementi unutar čestice gotovo da ne postoje – prostor je u potpunosti lišen vegetacije, travnatih površina i zasjenjenih zona. Takvo stanje doprinosi smanjenju ambijentalne kvalitete prostora, povećava izloženost sunčevom zračenju te dodatno naglašava njegov utilitarni i neuređeni karakter.

U prostornom kontekstu, čestica je okružena višestambenim zgradama i pratećim sadržajima, dok se u neposrednoj blizini nalaze i infrastrukturni koridori. Takvo okruženje dodatno naglašava potrebu za funkcionalnim uređenjem prostora, osobito u smislu organizacije prometa u mirovanju i poboljšanja osnovnih uvjeta korištenja.

Predmetna čestica prepoznaje se kao prostor s jasno izraženom funkcionalnom namjenom, ali nedovoljno uređen i infrastrukturno neadekvatan u odnosu na intenzitet korištenja. Njezino uređenje treba biti usmjereno na unapređenje organizacije parkiranja, poboljšanje prometne i komunalne opremljenosti te uvođenje osnovnih krajobraznih elemenata koji će doprinijeti kvaliteti prostora i boravka korisnika, uz zadržavanje njegove primarne funkcije u sustavu naselja.

Tablica 16. *Kriteriji odabira i vrednovanje lokacije u okviru razvoja zelene infrastrukture – k.č.br. 4332/1 k.o. Knin*

Kriterij odabira	***Opis kriterija***	***Primjena na odabranu kč.***
Stanje i korištenje prostora	Površine bez jasno definirane funkcionalne i krajobrazne organizacije, s mogućnošću prostornog unaprjeđenja i aktivacije.	Prostor se trenutno koristi kao neformalna parkirališna površina za potrebe okolnih stambenih zgrada, ali bez odgovarajućeg uređenja i organizacije. Površina je izvedena kao neuređeni makadamski plato s izraženim oštećenjima, neravninama i zadržavanjem oborinskih voda, što umanjuje funkcionalnost i kvalitetu korištenja prostora.
Fragmentirani zeleni prostor	Zeleni prostor bez kontinuiteta ili funkcionalne povezanosti s okolnim zelenim sustavima.	Unutar čestice nema organiziranih zelenih površina ni vegetacijskih elemenata. Prostor je gotovo u cijelosti prekriven neuređenom parkirališnom površinom, bez zasjenjenja i krajobrazne artikulacije.
Vlasništvo	Vlasnička struktura koja omogućuje provedbu javnih ili polu javnih krajobraznih intervencija.	Prostor je u vlasništvu Grada Knina, što omogućuje planiranje i provedbu zahvata usmjerenih na unapređenje prometne organizacije, komunalne opremljenosti i integraciju elemenata urbane zelene infrastrukture.
Položaj unutar naselja	Prostori važni za svakodnevni život lokalne zajednice	Čestica se nalazi unutar pretežito stambene zone uz Vukovarsku ulicu, neposredno uz višestambene zgrade i svakodnevno je intenzivno korištena od strane lokalnog stanovništva.
Izloženost urbanom toplinskom otoku	Površine s manjkom hlada i strukturirane vegetacije.	Površina je gotovo u cijelosti otvorena, bez stabala, zelenih otoka i zasjenjenih zona. Nedostatak vegetacije i velika izloženost sunčevom zračenju doprinose pregrijavanju prostora i smanjenju mikroklimatske ugodnosti.
Namjena prostora	Površine bez planski organiziranih funkcionalnih zona.	Iako se prostor dominantno koristi kao parkiralište, unutar njega ne postoji jasno definirana prometna organizacija, označena parkirališna mjesta ni sustav pješačkog kretanja. Korištenje prostora odvija se stihijski i bez jasne funkcionalne strukture.
Metodološki okvir	***Sadržaj analize***	***Primjena na odabranu kč.***
Analiza prostornog konteksta	Položaj čestice u odnosu na izgrađenu strukturu, prometnu mrežu i otvorene prostore.	Čestica se nalazi u izgrađenom dijelu grada, unutar pretežito stambene zone uz Vukovarsku ulicu. Prostor je neposredno povezan s višestambenim objektima i lokalnom prometnom mrežom.

Analiza postojećeg stanja	Stupanj uređenosti, način korištenja i krajobrazna obilježja.	Prostor je neuređen i dominantno se koristi kao improvizirana parkirališna površina. Karakterizira ga makadamski zastor s oštećenjima, nepostojanje jasno definiranih parkirališnih mjesta, prometne signalizacije i pješačkih komunikacija te izostanak vegetacije i krajobraznog uređenja. Dodatni problem predstavlja neadekvatna površinska odvodnja i zadržavanje oborinskih voda.
Prostorna interpretacija u kontekstu zelene infrastrukture	Interpretacija položaja i funkcije prostora u kontekstu javnih površina i potencijalne uloge u sustavu zelene infrastrukture naselja.	Prostor se može interpretirati kao funkcionalna urbana površina s potencijalom integracije elemenata zelene infrastrukture kroz oblikovanje zelenih otoka, sadnju drvoreda i povećanje udjela propusnih površina unutar sustava prometa u mirovanju.
Okolišna analiza	Mikroklimatski uvjeti, utjecaj vegetacije i mogućnost zadržavanja oborinskih voda.	Zbog velikog udjela nepropusnog i neuređenog tla prostor je izložen pregrijavanju i nekontroliranom zadržavanju oborinskih voda. Nedostatak vegetacije dodatno pogoršava mikroklimatske uvjete, dok postojeći teren pokazuje potrebu za sustavnijim rješenjem odvodnje i ozelenjivanja.
Vrednovanje potencijala	Procjena mogućnosti integracije u sustav zelene infrastrukture.	Prostor ima potencijal za unapređenje u funkcionalno organiziranu parkirališnu površinu integriranu s elementima urbane zelene infrastrukture. Uređenjem prometne organizacije, uvođenjem zelenih otoka, sadnjom stabala i poboljšanjem oborinske odvodnje moguće je značajno unaprijediti kvalitetu prostora, mikroklimatske uvjete i svakodnevno korištenje od strane lokalnog stanovništva.
k.č.br.	***Tipologija prema PPUO***	***Tipologija prema Registru zelene infrastrukture***
4332/1	Poslovna namjena.	Zelene površine uz prometnice.

U svrhu prostorne orijentacije i razumijevanja šireg konteksta, prikazana je karta položaja odabrane katastarske čestice u odnosu na okolno urbano tkivo, prometnu infrastrukturu i postojeće zelene površine (obuhvat lokacije).	

Slika 70. Slike s terena (postojeće stanje) k.č.br. 4332/1, k.o. Knin

SMJERNICE:

- unaprjeđenje prostora kao funkcionalno organizirane parkirališne površine koja odgovara stvarnim potrebama okolnog stambenog naselja i svakodnevnog korištenja prostora,
- uspostava jasno definiranog prometnog sustava kroz organizaciju i označavanje parkirališnih mjesta, regulaciju kolnog pristupa te osiguravanje sigurnog i preglednog kretanja unutar prostora,

- uređenje pristupnih i pješačkih komunikacija radi poboljšanja dostupnosti okolnim stambenim objektima i sigurnijeg kretanja korisnika prostora,
- uvođenje zelenih otoka i vegetacijskih pojaseva unutar parkirališne površine radi smanjenja monotonije velikih otvorenih ploha i povećanja ambijentalne vrijednosti prostora,
- povećanje udjela visokog i niskog zelenila planskom sadnjom stabala i grmlja radi stvaranja hlada, poboljšanja mikroklimatskih uvjeta i smanjenja efekta urbanog zagrijavanja,
- povećanje udjela visokog i niskog zelenila kroz plansku sadnju drveća i grmlja radi stvaranja hlada, poboljšanja mikroklimatskih uvjeta i podizanja ekološke vrijednosti prostora,
- korištenje autohtonih i klimatski prilagođenih biljnih vrsta otpornih na urbane uvjete i sušu, uz naglasak na vrste koje doprinose povećanju bioraznolikosti i ekološke stabilnosti prostora,
- unaprjeđenje sustava oborinske odvodnje kroz primjenu održivih i funkcionalnih rješenja kojima se smanjuje zadržavanje oborinskih voda i povećava otpornost prostora na ekstremne vremenske uvjete,
- povećanje udjela propusnih i vodopropusnih površina gdje je moguće, radi poboljšanja infiltracije oborinskih voda i smanjenja negativnih utjecaja nepropusnih ploha,
- unaprjeđenje komunalne i prometne opremljenosti prostora kroz jasno definiranu signalizaciju, organizaciju prometa i kvalitetnije oblikovanje javnog prostora u funkciji svakodnevnog života lokalne zajednice.

Prostorni obuhvat bivše vojarne „Krka“ u Kninu

Zona bivše vojarne „Krka” nalazi se u gradu Kninu, na prijelazu između urbanog područja i vrijednog prirodnog krajobraza gornjeg toka rijeke Krke. Smještena je u krajobraznom području doline rijeke Krke, u kontaktu s riječnim sustavom Krke i Butižnice te u širem prostornom odnosu prema Kninskoj tvrđavi, uzvišenju Spas i okolnim prirodnim padinama. Prostor predstavlja jednu od značajnijih razvojnih zona grada jer povezuje gradsko tkivo s prirodnim i rekreacijskim potencijalima riječnog koridora.

Obuhvat čini nekadašnji vojni kompleks s pripadajućim otvorenim površinama, postojećim građevinama, infrastrukturnim ostacima i okolnim prirodnim prostorom. Prostor je danas većim dijelom neiskorišten, zapušten i nedovoljno dostupan javnosti, zbog čega nije uključen u svakodnevni život grada unatoč izrazitom prostornom, krajobraznom i društvenom potencijalu. Postojeće stanje obilježava kombinacija degradiranih antropogenih površina i vrijednih prirodnih elemenata, što prostoru daje poseban karakter, ali i naglašava potrebu za planskom revitalizacijom.

Prometna i funkcionalna organizacija prostora nije dovoljno razvijena za suvremeno javno korištenje. Postojeći pristupi i veze ne omogućuju potpunu integraciju prostora s gradom, okolnim naseljima i prirodnim atraktorima uz rijeku Krku. Pješačke, rekreacijske i boravišne komunikacije nisu jasno uspostavljene, dok je potencijal povezivanja s riječnim šetnicama, biciklističkim rutama i turističko-rekreacijskim sadržajima nedovoljno iskorišten.

Zeleni i prirodni elementi predstavljaju jednu od najvećih vrijednosti prostora. Područje se nalazi u neposrednom kontaktu s vodotocima, kanjonskim krajobrazom, livadama, skupinama drveća, šikarama i drugim prirodnim staništima karakterističnima za dolinu Krke. Istodobno su unutar obuhvata prisutne degradirane površine, ostaci nekadašnje vojne namjene i infrastrukturni elementi koji narušavaju cjelovitost krajobraza. Upravo zbog toga prostor ima velik potencijal za obnovu i povezivanje prirodnih, rekreacijskih, edukacijskih i turističkih sadržaja.

U širem prostornom kontekstu, zona bivše vojarne „Krka” ima važnu ulogu u povezivanju grada Knina s rijekom Krkom, Nacionalnim parkom Krka i okolnim naseljima poput Ljupča i Vrbnika. Njezina revitalizacija može doprinijeti jačanju identiteta grada, aktiviranju zapuštenog prostora, razvoju zelenog turizma i stvaranju novih javnih sadržaja za stanovnike i posjetitelje.

Predmetni obuhvat prepoznaje se kao prostor izrazitog krajobraznog, ekološkog, rekreacijskog i razvojnog potencijala, ali trenutačno nedovoljno uređen i funkcionalno neaktiviran. Njegovo uređenje treba biti usmjereno na očuvanje prirodnih vrijednosti, obnovu degradiranih površina, uspostavu javno dostupnog parkovno-rekreacijskog prostora, razvoj pješačkih i biciklističkih veza te pažljivu prenamjenu postojećih građevina i površina u sadržaje koji doprinose kvaliteti života lokalne zajednice i održivom razvoju grada Knina.

Tablica 17. *Kriteriji odabira i vrednovanje lokacije u okviru razvoja zelene infrastrukture – Prostorni obuhvat bivše vojarne "Krka" Knin*

Kriterij odabira	***Opis kriterija***	***Primjena na odabranu kč.***
Stanje i korištenje prostora	Površine bez jasno definirane funkcionalne i krajobrazne organizacije, s mogućnošću prostornog unaprjeđenja i aktivacije.	Zona bivše vojarne „Krka" predstavlja neiskorišten i zapušten prostor nekadašnje vojne namjene. Prostor je danas nedovoljno uključen u svakodnevno korištenje grada, iako posjeduje značajan potencijal za prenamjenu, revitalizaciju i razvoj javnih, rekreacijskih, edukacijskih i turističkih sadržaja.
Krajobrazna i ekološka vrijednost prostora	Prostori s izraženim prirodnim obilježjima, vrijednim staništima i potencijalom očuvanja te razvoja zelene infrastrukture.	Prostor bivše vojarne „Krka" nalazi se unutar krajobrazno vrijednog područja doline rijeke Krke te obuhvaća prirodne i poluprirodne površine povezane s riječnim sustavom Krke i Butižnice. Prisutnost vodotoka, vegetacijskih zajednica i prirodnih staništa prostoru daje značajnu ekološku i krajobraznu vrijednost te potencijal za razvoj održivih rekreacijskih, edukacijskih i turističkih sadržaja uz očuvanje prirodnih resursa.
Položaj unutar naselja	Prostori važni za svakodnevni život lokalne zajednice	Zona se nalazi na prijelazu između izgrađenog dijela grada i prirodnog krajobraza doline Krke. Zbog takvog položaja ima važnu ulogu u prostornom povezivanju grada Knina, rijeke Krke, okolnih naselja i rekreacijsko-turističkih sadržaja.
Izloženost klimatskim i okolišnim rizicima	Površine osjetljive na utjecaje klimatskih promjena, poplava, pregrijavanja ili degradacije krajobraza.	Prostor se nalazi u širem području riječnog sustava Krke i Butižnice, gdje su prisutni hidrološki i krajobrazni izazovi. Potrebno je planirati rješenja koja uvažavaju vodni režim, očuvanje prirodnih staništa, povećanje bioraznolikosti i otpornost prostora na klimatske promjene.
Namjena prostora	Površine bez jasno aktivirane suvremene funkcije, ali s mogućnošću	Iako prostor ima snažan razvojni potencijal, njegova sadašnja

	razvoja novih javnih i zelenih sadržaja.	funkcija nije jasno aktivirana. Obuhvat se može razvijati kao multifunkcionalna zona javnog, parkovnog, rekreacijskog, edukacijskog, kulturnog i turističkog karaktera.
Metodološki okvir	***Sadržaj analize***	***Primjena na odabranu kč.***
Analiza prostornog konteksta	Položaj čestice u odnosu na izgrađenu strukturu, prometnu mrežu i otvorene prostore.	Zona bivše vojarne „Krka" nalazi se u krajobraznom području doline rijeke Krke, na kontaktu grada Knina i prirodnog riječnog prostora. Prostor je povezan s važnim prirodnim i vizualnim elementima, uključujući rijeku Krku, Butižnicu, uzvišenje Spas i Kninsku tvrđavu.
Analiza postojećeg stanja	Stupanj uređenosti, način korištenja i krajobrazna obilježja.	Prostor je danas pretežito zapušten, nedovoljno iskorišten i slabije dostupan javnosti. Obilježavaju ga postojeći objekti nekadašnje vojne namjene, otvorene površine, infrastrukturni ostaci te prirodni i poluprirodni krajobrazni elementi.
Prostorna interpretacija u kontekstu zelene infrastrukture	Interpretacija položaja i funkcije prostora u kontekstu javnih površina i potencijalne uloge u sustavu zelene infrastrukture naselja.	Obuhvat se može interpretirati kao ključna razvojna zona za uspostavu većeg zelenog i rekreacijskog sustava grada Knina. Njegovim uređenjem moguće je povezati urbano tkivo s riječnim krajobrazom te stvoriti javno dostupan parkovno-rekreacijski prostor.
Okolišna analiza	Mikroklimatski uvjeti, vodni sustav, vegetacija, bioraznolikost i mogućnost ekološke obnove.	Prostor se nalazi uz vrijedne vodne i krajobrazne sustave rijeke Krke i Butižnice. Prisutnost prirodnih staništa, livada, šikara, skupina drveća i riječnog okoliša predstavlja osnovu za očuvanje bioraznolikosti, ekološku obnovu i održivo krajobrazno oblikovanje.
Vrednovanje potencijala	Procjena mogućnosti integracije prostora u sustav zelene infrastrukture i aktivacije za javno korištenje.	Zona ima visok potencijal za transformaciju u multifunkcionalni parkovno-rekreacijski i turističko-edukacijski prostor. Revitalizacijom se može unaprijediti kvaliteta života stanovnika, povećati dostupnost prirodnih prostora, ojačati identitet grada i povezati Knin s vrijednim krajobrazom rijeke Krke.
k.č.br.	***Tipologija prema PPUO***	***Tipologija prema Registru zelene infrastrukture***
Zona obuhvata	Kamp.	Zone za turizam.

SMJERNICE:

- revitalizacija i prenamjena zapuštenog prostora bivše vojne namjene u javno dostupan parkovno-rekreacijski i krajobrazni prostor koji doprinosi kvaliteti života lokalnog stanovništva i razvoju grada Knina,
- očuvanje prirodnih, krajobraznih i vizualnih vrijednosti doline rijeke Krke i riječnog koridora Butižnice kao temeljnih identitetskih obilježja prostora,
- uspostava funkcionalne povezanosti prostora s urbanim područjem grada Knina kroz razvoj pješačkih, biciklističkih i rekreacijskih komunikacija te poboljšanje pristupačnosti prostora svim skupinama korisnika,
- razvoj sustava šetnica, poučnih staza i rekreacijskih ruta koje omogućuju aktivno korištenje prostora uz minimalne intervencije u prirodne krajobrazne vrijednosti,
- prenamjena i obnova postojećih građevina bivše vojarne za potrebe edukacijskih, kulturnih, interpretacijskih, turističkih i rekreacijskih sadržaja u skladu s načelima održivog razvoja,
- očuvanje postojećih vrijednih vegetacijskih zajednica, stabala i prirodnih staništa te njihovo uključivanje u buduću organizaciju prostora,
- povećanje bioraznolikosti kroz očuvanje postojećih prirodnih staništa i plansku sadnju autohtonih biljnih vrsta karakterističnih za područje,
- primjena prirodnih i održivih rješenja za gospodarenje oborinskim vodama radi povećanja otpornosti prostora na klimatske promjene i očuvanja prirodnog vodnog režima,
- očuvanje i unapređenje ekoloških funkcija riječnog koridora Krke i Butižnice uz zaštitu postojećih staništa flore i faune,
- oblikovanje prostora kao sastavnog dijela sustava zelene infrastrukture grada Knina kroz povezivanje urbanih, rekreacijskih i prirodnih površina u jedinstvenu funkcionalnu cjelinu,
- razvoj sadržaja koji potiču boravak u prirodi, rekreaciju, edukaciju, interpretaciju prirodne i kulturne baštine te održive oblike turizma,
- očuvanje karakterističnih vizura prema rijeci Krki, Kninskoj tvrđavi, uzvišenju Spas i okolnim krajobraznim cjelinama kao važnim elementima prostornog identiteta,
- stvaranje prepoznatljivog javnog prostora koji povezuje prirodne vrijednosti, kulturnu baštinu i suvremene potrebe korisnika te doprinosi jačanju identiteta i atraktivnosti grada Knina.

8. Izrada SWOT analize

SWOT analiza (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) je strateški alat koji omogućava cjeloviti pregled unutarnjih i vanjskih čimbenika koji utječu na razvoj grada Knina. Kroz ovu analizu identificirat ćemo snage i slabosti unutar grada te prilike i prijetnje koje dolaze iz okoline. SWOT analiza pruža temelj za donošenje informiranih i strateških odluka koje će osigurati održivi razvoj i unaprijediti kvalitetu života u gradu Kninu.

Snage (Strengths)

- Geostrateški položaj između obale i unutrašnjosti,
- Jedan od bogatijih gradova po prirodnim resursima (Krka, Dinara, izvori vode),
- Povoljni uvjeti za OIE (sunce, vjetar),
- Jak identitet grada, kulturna posebnost i povijesna baština.
- Kvalitetne obrazovne i zdravstvene institucije,
- Snažno i aktivno civilno društvo (ekološke, socijalne, mladi),
- Aktivne neprofitne udruge – sportske, kulturne, braniteljske, ekološke,
- Mogućnost „brownfield“ revitalizacije bivših industrijskih i vojnih lokacija,
- Bogata kulturna baština te multietnička i multikulturalna sredina,
- Snažan simbolički značaj u modernoj hrvatskoj povijesti,
- Tradicionalne gospodarske djelatnosti: stočarstvo, poljoprivreda, pčelarstvo, ljekovito bilje,
- Kvalitetni domaći prehrambeni proizvodi,
- Razvoj autohtonih proizvoda Dalmatinske zagore,
- Raspoloživo i kvalitetno poljoprivredno zemljište,
- Tradicija obrtništva i samostalnih djelatnosti,
- Postojanje poslovnih zona i raspoloživog prostora za gospodarsku ekspanziju,
- Potencijal za razvoj različitih oblika turizma (ruralni, eko, outdoor, kulturni, zdravstveni),
- Velike raspoložive površine pogodnih za sportsko-rekreacijske sadržaje,
- Povijesni lokaliteti (Tvrđava i dr.),
- Blizina mora i atraktivnih turističkih destinacija,
- Bogata prirodna raznolikost flore i faune,
- Blizina NP Krka i Dinare,
- Povoljna klima za razvoj turizma i poljoprivrede,

- Aktivne organizacije civilnog društva,
- Očuvana priroda i okoliš,
- Brojnost projektnih ideja,
- Djelovanje dječjeg vrtića s više područnih odjela,
- Postojanje osnovnoškolskog obrazovanja,
- Postojanje srednjoškolskog obrazovanja,
- Djelovanje Veleučilišta,
- Postojanje primarne zdravstvene zaštite i hitne službe,
- Postojanje institucija za skrb o starijim osobama,
- Aktivno povlačenje sredstava kroz Intervencijski plan i EU fondove,
- Tradicionalno željezničko čvorište koje povezuje smjer kontinentalna Hrvatska – Dalmacija – BiH,
- Mogućnost razvoja intermodalnog prometnog čvorišta,
- Povezanost s dalmatinskim lukama,
- Visoka insolacija – potencijal za solarne elektrane,
- Prostorna pogodnost za projekte obnovljivih izvora energije.

Slabosti (Weaknesses)

- Snažna depopulacija i odlazak mladih stručnjaka,
- Smanjenje radno aktivnog stanovništva,
- Nedostatak kulturnih i zabavnih sadržaja,
- Povećani rizik od suša,
- Nedostatak investicija u gospodarstvo,
- Slabo razvijena turistička infrastruktura (smještaj, sadržaji),
- Slaba međunarodna promocija,
- Nedovoljno razvijen destinacijski brend,
- Nedostatak dodatnih sadržaja (interpretacijski centri, tematske rute),
- Nizak poduzetnički duh,
- Ograničena prerađivačka proizvodnja,
- Nedovoljno razvijena industrijska baza,
- Ne postojanje tehnološkog parka ili poduzetničkog inkubatora,
- Neadekvatna prometna i komunalna infrastruktura u pojedinim dijelovima grada,

- Velik broj neiskorištenih prostora i zapuštenih objekata,
- Zastarjela željeznička infrastruktura,
- Potreba modernizacije vodno-komunalnih sustava,
- Starenje stanovništva i negativan prirodni prirast,
- Nedostatak kvalificiranog kadra (zdravstvo, turizam, poduzetništvo),
- Povećani pritisak na zdravstveni i socijalni sustav,
- Mentalitetni otpor prema inovacijama,
- Nedovoljno razvijen sustav skrbi za starije i ranjive skupine,
- Slaba informiranost građana o gospodarskim mogućnostima,
- Nestajanje tradicionalnih zanata,
- Rascjepkanost poljoprivrednih površina i loša poljoprivredna infrastruktura,
- Slaba veza znanosti i gospodarstva,
- Nedovoljno korištenje digitalnih tehnologija u poslovanju,
- Prometna pozicija nije dovoljno iskorištena za privlačenje investitora,
- Ovisnost o državnim transferima i potporama,
- Nedovoljna svijest o očuvanju okoliša i OIE,
- Nedostatak stručnjaka za zaštitu okoliša,
- Nepostojanje cjelovitog plana upravljanja urbanim zelenilom,
- Nedostatak većih uređenih parkova i tematskih zelenih zona,
- Ograničeni financijski i kadrovski kapaciteti za redovno održavanje,
- Nedovoljna razina odvajanja otpada,
- Postojanje divljih odlagališta na rubnim i ruralnim područjima,
- Energetski neučinkovite javne zgrade,
- Potrebna daljnja modernizacija javne rasvjete,
- Ograničeni administrativni kapaciteti za provedbu zelenih projekata.

Prilike (Opportunities)

- EU i nacionalni fondovi (posebno za razvoj lokalnih zajednica),
- Razvoj poduzetničkih zona,
- Lakši pristup tržištu EU,
- Nacionalni programi zapošljavanja i poticanja poduzetništva,
- Umrežavanje s općinama, gradovima i županijama,

- Rast interesa za lokalne proizvode,
- Brendiranje Knina kao destinacije,
- Razvoj ekološkog identiteta grada,
- Veliki turistički potencijal (ruralni, outdoor, prirodni, kulturni),
- Povezivanje OPG-ova s turističkom ponudom,
- Razvoj memorijalnog i edukativnog turizma,
- Suradnja s Nacionalni park Krka,
- Jednodnevni izleti iz obalnih gradova,
- Intermodalni promet (željeznica + cesta),
- Skladišno-distributivni centri,
- Prekogranična suradnja s BiH,
- Razvoj OIE,
- Fondovi za klimatsku prilagodbu,
- Uspostava zelenih koridora koji povezuju gradske četvrti,
- Unaprjeđenje sustava odvajanja otpada,
- Osnaživanje suradnje s civilnim društvom i privatnim sektorom,
- Integracija parkova, šetnica i biciklističkih staza,
- Prenamjena „brownfield“ lokacija u parkovne i rekreacijske zone,
- Sadnja autohtonih vrsta prilagođenih klimatskim uvjetima Dalmatinske zagore,
- Stvaranje razvojnih timova i standardizacija komunikacije,
- EU fondovi za demografiju, digitalizaciju, turizam, energetsku učinkovitost,
- Stvaranje poslovnih zona i privlačenje IT, energetskog i poljoprivrednog sektora,
- Oživljavanje tradicionalnih zanata i lokalnih proizvoda,
- Mogućnost certificiranja proizvoda,
- Postavljanje solarnih elektrane,
- Poticanje energetske obnove javnih zgrada,
- Zelene barijere protiv klimatskih ekstrema.

Prijetnje (Threats)

- Nastavak iseljavanja i starenje stanovništva,
- Smanjenje fiskalnih prihoda,
- Klimatske promjene (suše, požari, poplave),

- Gubitak prirodnih staništa,
- Onečišćenje tla i voda,
- Oštećenja prometnica i komunalne infrastrukture,
- Rast cijena energenata i komunalne opreme,
- Jačanje konkurencije jačih turističkih centara u Zagori,
- Promjene turističkih trendova,
- Financijska nestabilnost i ovisnost o vanjskim izvorima financiranja,
- Smanjenje EU sredstava u budućim financijskim razdobljima,
- Oslanjanje na javni sektor,
- Nedostatak stručne radne snage za razvoj poduzetništva i turizma,
- Nedovoljno sudjelovanje zajednice u okolišnim inicijativama,
- Nedovoljna diverzifikacija gospodarstva,
- Krize i nestabilnost,
- Inflacija i rast troškova gradnje,
- Administrativne prepreke i sporost birokracije,
- Ekološke prijetnje i zagađenja,
- Rizik financijskih kazni zbog neispunjavanja ciljeva recikliranja,
- Rast komunalnog otpada uslijed turističkih aktivnosti,
- Prekomjerno korištenje osjetljivih prirodnih područja,
- Oštećenje krajolika uslijed neadekvatnog upravljanja posjetiteljima,
- Elementarne nepogode.

SWOT analiza grada Knina pruža cjeloviti pregled unutarnjih snaga i slabosti te vanjskih prilika i prijetnji. Razumijevanje ovih čimbenika ključno je za strateško planiranje i donošenje odluka koje će osigurati održivi razvoj i unaprijediti kvalitetu života u Kninu. Korištenjem svojih snaga, adresiranjem slabosti, iskorištavanjem prilika i minimiziranjem prijetnji, grad Knin može postići svoje razvojne ciljeve i postati uzor održivog urbanog razvoja.

Tablica 18. SWOT analiza

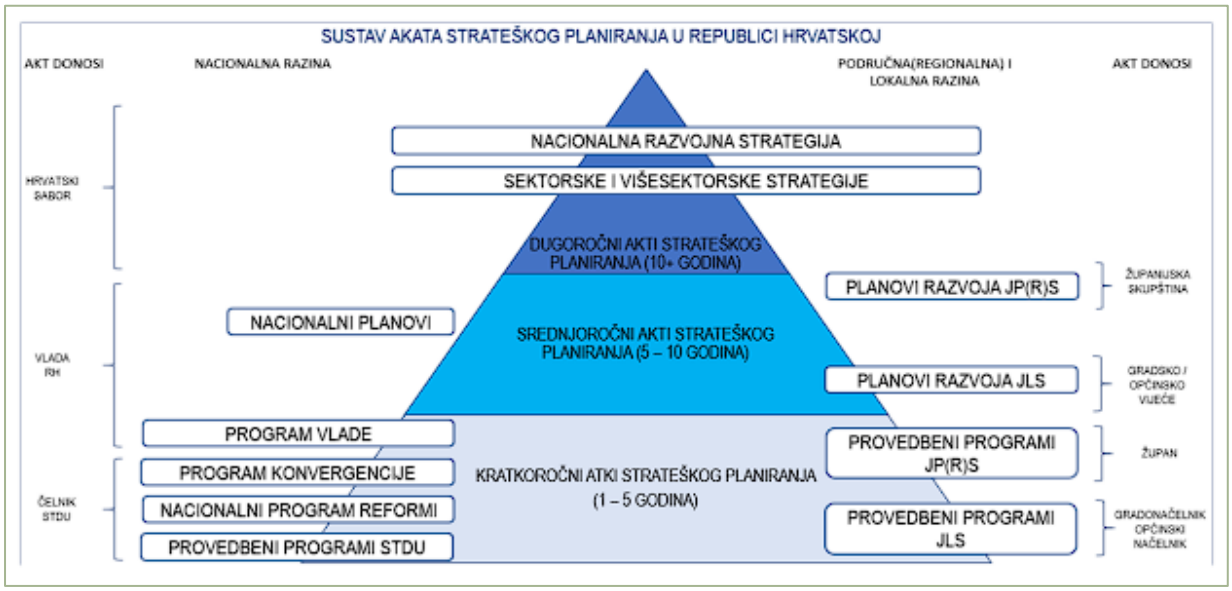
Snage (Strengths)	Slabosti (Weaknesses)
Geostrateški položaj između obale i unutrašnjosti, Jedan od bogatijih gradova po prirodnim resursima (Krka, Dinara, izvori vode), Povoljni uvjeti za OIE (sunce, vjetar), Jak identitet grada, kulturna posebnost i povijesna baština. Kvalitetne obrazovne i zdravstvene institucije, Snažno i aktivno civilno društvo (ekološke, socijalne, mladi), Aktivne neprofitne udruge – sportske, kulturne, braniteljske, ekološke, Mogućnost „brownfield“ revitalizacije bivših industrijskih i vojnih lokacija, Bogata kulturna baština te multietnička i multikulturalna sredina, Snažan simbolički značaj u modernoj hrvatskoj povijesti, Tradicionalne gospodarske djelatnosti: stočarstvo, poljoprivreda, pčelarstvo, ljekovito bilje, Kvalitetni domaći prehrambeni proizvodi, Razvoj autohtonih proizvoda Dalmatinske zagore, Raspoloživo i kvalitetno poljoprivredno zemljište, Tradicija obrtništva i samostalnih djelatnosti, Postojanje poslovnih zona i raspoloživog prostora za gospodarsku ekspanziju, Potencijal za razvoj različitih oblika turizma (ruralni, eko, outdoor, kulturni, zdravstveni), Velike raspoložive površine pogodnih za sportsko-rekreacijske sadržaje, Povijesni lokaliteti (Tvrđava i dr.), Blizina mora i atraktivnih turističkih destinacija, Bogata prirodna raznolikost flore i faune, Blizina NP Krka i Dinare, Povoljna klima za razvoj turizma i poljoprivrede, Aktivne organizacije civilnog društva, Očuvana priroda i okoliš, Brojnost projektnih ideja, Djelovanje dječjeg vrtića s više područnih odjela, Postojanje osnovnoškolskog obrazovanja, Postojanje srednjoškolskog obrazovanja, Djelovanje Veleučilišta, Postojanje primarne zdravstvene zaštite i hitne službe, Postojanje institucija za skrb o starijim osobama, Aktivno povlačenje sredstava kroz Intervencijski plan i EU fondove, Tradicionalno željezničko čvorište koje povezuje smjer kontinentalna Hrvatska – Dalmacija – BiH, Mogućnost razvoja intermodalnog prometnog čvorišta, Povezanost s dalmatinskim lukama, Visoka insolacija – potencijal za solarne elektrane, Prostorna pogodnost za projekte obnovljivih izvora energije.	Snažna depopulacija i odlazak mladih stručnjaka, Smanjenje radno aktivnog stanovništva, Nedostatak kulturnih i zabavnih sadržaja, Povećani rizik od suša, Nedostatak investicija u gospodarstvo, Slabo razvijena turistička infrastruktura (smještaj, sadržaji), Slaba međunarodna promocija, Nedovoljno razvijen destinacijski brend, Nedostatak dodatnih sadržaja (interpretacijski centri, tematske rute), Nizak poduzetnički duh, Ograničena prerađivačka proizvodnja, Nedovoljno razvijena industrijska baza, Ne postojanje tehnološkog parka ili poduzetničkog inkubatora, Neadekvatna prometna i komunalna infrastruktura u pojedinim dijelovima grada, Velik broj neiskorištenih prostora i zapuštenih objekata, Zastarjela željeznička infrastruktura, Potreba modernizacije vodno-komunalnih sustava, Starenje stanovništva i negativan prirodni prirast, Nedostatak kvalificiranog kadra (zdravstvo, turizam, poduzetništvo), Povećani pritisak na zdravstveni i socijalni sustav, Mentalitetni otpor prema inovacijama, Nedovoljno razvijen sustav skrbi za starije i ranjive skupine, Slaba informiranost građana o gospodarskim mogućnostima, Nestajanje tradicionalnih zanata, Rascjepkanost poljoprivrednih površina i loša poljoprivredna infrastruktura, Slaba veza znanosti i gospodarstva, Nedovoljno korištenje digitalnih tehnologija u poslovanju, Prometna pozicija nije dovoljno iskorištena za privlačenje investitora, Ovisnost o državnim transferima i potporama, Nedovoljna svijest o očuvanju okoliša i OIE, Nedostatak stručnjaka za zaštitu okoliša, Nepostojanje cjelovitog plana upravljanja urbanim zelenilom, Nedostatak većih uređenih parkova i tematskih zelenih zona, Ograničeni financijski i kadrovski kapaciteti za redovno održavanje, Nedovoljna razina odvajanja otpada, Postojanje divljih odlagališta na rubnim i ruralnim područjima, Energetski neučinkovite javne zgrade, Potrebna daljnja modernizacija javne rasvjete, Ograničeni administrativni kapaciteti za provedbu zelenih projekata.
Prilike (Opportunities)	**Prijetnje (Threats)**

EU i nacionalni fondovi (posebno za razvoj lokalnih zajednica), Razvoj poduzetničkih zona, Lakši pristup tržištu EU, Nacionalni programi zapošljavanja i poticanja poduzetništva, Umrežavanje s općinama, gradovima i županijama, Rast interesa za lokalne proizvode, Brendiranje Knina kao destinacije, Razvoj ekološkog identiteta grada, Veliki turistički potencijal (ruralni, outdoor, prirodni, kulturni), Povezivanje OPG-ova s turističkom ponudom, Razvoj memorijalnog i edukativnog turizma, Suradnja s Nacionalni park Krka, Jednodnevni izleti iz obalnih gradova, Intermodalni promet (željeznica + cesta), Skladišno-distributivni centri, Prekogranična suradnja s BiH, Razvoj OIE, Fondovi za klimatsku prilagodbu, Uspostava zelenih koridora koji povezuju gradske četvrti, Unaprjeđenje sustava odvajanja otpada, Osnaživanje suradnje s civilnim društvom i privatnim sektorom, Integracija parkova, šetnica i biciklističkih staza, Prenamjena „brownfield“ lokacija u parkovne i rekreacijske zone, Sadnja autohtonih vrsta prilagođenih klimatskim uvjetima Dalmatinske zagore, Stvaranje razvojnih timova i standardizacija komunikacije, EU fondovi za demografiju, digitalizaciju, turizam, energetsku učinkovitost, Stvaranje poslovnih zona i privlačenje IT, energetskog i poljoprivrednog sektora, Oživljavanje tradicionalnih zanata i lokalnih proizvoda, Mogućnost certificiranja proizvoda, Postavljanje solarnih elektrane, Poticanje energetske obnove javnih zgrada, Zelene barijere protiv klimatskih ekstrema,	Nastavak iseljavanja i starenje stanovništva, Smanjenje fiskalnih prihoda, Klimatske promjene (suše, požari, poplave), Gubitak prirodnih staništa, Onečišćenje tla i voda, Oštećenja prometnica i komunalne infrastrukture, Rast cijena energenata i komunalne opreme, Jačanje konkurencije jačih turističkih centara u Zagori, Promjene turističkih trendova, Financijska nestabilnost i ovisnost o vanjskim izvorima financiranja, Smanjenje EU sredstava u budućim financijskim razdobljima, Oslanjanje na javni sektor, Nedostatak stručne radne snage za razvoj poduzetništva i turizma, Nedovoljno sudjelovanje zajednice u okolišnim inicijativama, Nedovoljna diverzifikacija gospodarstva, Krize i nestabilnost, Inflacija i rast troškova gradnje, Administrativne prepreke i sporost birokracije, Ekološke prijetnje i zagađenja, Rizik financijskih kazni zbog neispunjavanja ciljeva recikliranja, Rast komunalnog otpada uslijed turističkih aktivnosti, Prekomjerno korištenje osjetljivih prirodnih područja, Oštećenje krajolika uslijed neadekvatnog upravljanja posjetiteljima, Elementarne nepogode.

9. Strateški okvir

Prema Priručniku o strateškom planiranju iz 2020., strateški okvir sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske počiva na definiranim načelima i obuhvaća akte strateškog planiranja od nacionalnog značaja, akte strateškog planiranja od značaja za JLP(R)S, akte strateškog planiranja povezane s okvirom za gospodarsko upravljanje EU i akte strateškog planiranja povezane s korištenjem fondova EU, koji se prema roku važenja dijele na dugoročne, srednjoročne i kratkoročne akte strateškog planiranja s povezanim ciljevima i pokazateljima uspješnosti. Akti strateškog planiranja izrađuju se i provode u skladu s načelima točnosti i cjelovitosti, učinkovitosti i djelotvornosti, odgovornosti i usmjerenosti na rezultat, održivosti, partnerstva i transparentnosti.

Slika 71. Sustav akata strateškog planiranja u RH (Priručnik o strateškom planiranju, 2020.)

Ovo poglavlje predstavlja ključni dio **Strategije zelene urbane obnove grada Knina**, u kojem su detaljno definirani strateški ciljevi, posebni ciljevi, mjere i aktivnosti potrebni za postizanje održivog, otpornog i kružnog urbanog razvoja. **Strateški okvir** usmjeren je na unaprjeđenje zelene infrastrukture, prilagodbu klimatskim promjenama, kružno gospodarenje građevinama i prostorom, održivo gospodarenje resursima te aktivno sudjelovanje građana u zelenim projektima. Ciljevi i mjere u ovom poglavlju temeljeni su na nacionalnim smjernicama za izradu strategija zelene urbane obnove te su usklađeni s postojećim nacionalnim i europskim primjerima dobre prakse iz drugih jedinica lokalne samouprave (JLS).

Strateški okvir definira konkretne aktivnosti koje se odnose na razvoj održivih urbanih prostora, očuvanje prirodnih resursa i poboljšanje kvalitete života građana kroz ekološki osviještene inicijative i kružne prakse u gospodarenju prostorom i građevinskim materijalima. Kroz implementaciju zelenih i plavih infrastrukturnih rješenja, kružno upravljanje građevinskim otpadom, smanjenje emisija stakleničkih plinova, povećanje energetske učinkovitosti i promicanje održive mobilnosti, grad Knina planira postići dugoročne koristi za svoje stanovnike i okoliš.

Poglavlje je utemeljeno na nacionalnim smjernicama za izradu strategija zelene urbane obnove, koje preporučuju jasnu definiciju strateških ciljeva i mjera usmjerenih na ekološki održiv razvoj, otpornost na klimatske promjene, održivo gospodarenje građevinama i prostorom, te društveno uključivanje. Ove smjernice naglašavaju važnost revitalizacije napuštenih prostora, povećanja dostupnosti i kvalitete zelenih površina, kao i korištenje rješenja temeljenih na prirodi (NBS - Nature-Based Solutions) kao odgovor na urbane izazove. U skladu s tim, strateški okvir uključuje mjere koje doprinose smanjenju utjecaja urbanizacije na okoliš te potiču integraciju vodenih površina, kao i zelenih i plavih koridora u urbano tkivo.

Ciljevi i mjere definirani u ovom poglavlju usklađeni su s preporukama smjernica koje uključuju:

- **Očuvanje zelenog identiteta grada** kroz povećanje površina zelenih krovova, vertikalnih vrtova i sadnju drvoreda, čime se smanjuje učinak urbanih toplinskih otoka.
- **Prilagodbu klimatskim promjenama** kroz razvoj plave i zelene infrastrukture, implementaciju održivih sustava za zadržavanje oborinskih voda i kontrolu mikroklimatskih uvjeta.
- **Održivo gospodarenje resursima** kroz promicanje cirkularne ekonomije, povećanje stope recikliranja, kružno gospodarenje građevinskim materijalima i korištenje obnovljivih izvora energije, čime se smanjuje potrošnja neobnovljivih resursa i emisije CO_2.
- **Kružno gospodarenje građevinama i prostorom** kroz optimizaciju korištenja napuštenih i nedovoljno korištenih prostora, poticanje reciklaže građevinskog otpada te primjenu modularne gradnje i održivih građevinskih materijala.

- **Aktivno sudjelovanje građana** kroz organizaciju edukativnih radionica, volonterskih akcija i informativnih kampanja koje podižu svijest o važnosti održivog urbanog razvoja i uključivanja zajednice u zelene inicijative.

Dodatno, poglavlje se oslanja na smjernice koje naglašavaju potrebu za revitalizacijom napuštenih javnih prostora, umrežavanjem zelenih površina radi stvaranja koherentne urbane ekološke mreže, kao i jačanjem društvene kohezije kroz ekološki odgovorne projekte. Kroz aktivnosti poput sadnje drveća, stvaranja urbanih vrtova, kružnog upravljanja građevinskim materijalima, poticanja obnovljivih izvora energije i promicanja održivih oblika mobilnosti, strateški okvir postavlja temelje za dugoročno održiv grad, usmjerenu na budućnost.

U konačnici, ovaj strateški okvir osigurava da grad Knin postane otporniji na klimatske promjene, povećava svoju ekološku i energetsku učinkovitost, optimizira korištenje građevinskih resursa i stvara prostor ugodan za život, u skladu s nacionalnim smjernicama i primjerima iz drugih jedinica lokalne samouprave (JLS).

Tablica 19. Prikaz strateških i posebnih ciljeva, mjera i aktivnosti

Strateški cilj		Posebni cilj		Mjera		Aktivnost	
SC.1.	Očuvanje i unapređenje zelene infrastrukture i bioraznolikosti	PC.1.1.	Povećanje zelene površine i dostupnosti javnih parkova	M.1.1.1	Identifikacija i revitalizacija napuštenih javnih prostora	A.1.1.1.1	Prenamjena napuštenih i uređenje slobodnih površina u zelene parkove, perivoje i dr. s NBS rješenjima (kišni vrtovi, zeleni krovovi)
						A.1.1.1.2	Uključivanje lokalne zajednice u dizajn i planiranje parkova
						A.1.1.1.3	Izrada programa za očuvanje i sadnju autohtonih biljnih vrsta
						A.1.1.1.4	Uređenje urbanih, senzornih i kišnih vrtova dostupnih stanovništvu
						A.1.1.1.5	Uređenje postojećih i izgradnja novih dječjih igrališta na javnim površinama
						A.1.1.1.6	Uređenje otvorenih površina javne i društvene namjene
						A.1.1.1.7	Izgradnja novih i uređenje postojećih edukativnih staza
						A.1.1.1.8	Uređenje interpretacijskih i tematskih parkova
						A.1.1.1.9	Korištenje obnovljivih izvora energije

				M.1.1.2	Povećanje broja zelenih krovova i vertikalnih vrtova	A.1.1.2.1	Provedba pilot projekata za zelene krovove na javnim ustanovama
						A.1.1.2.2	Poticanje privatnog sektora na uvođenje zelenih krovova kroz subvencije
						A.1.1.2.3	Ugradnja sustava za zadržavanje kišnice na zelenim krovovima
						A.1.1.2.4	Kreiranje vertikalnih vrtova na zgradama
						A.1.1.2.5	Edukacija i promocija prednosti zelenih krovova i vertikalnih vrtova
		PC.1.2	Očuvanje bioraznolikosti i suzbijanje invazivnih vrsta	M.1.2.1	Primjena prirodno utemeljenih rješenja (NBS)	A.1.2.1.1	Stvaranje zelenih koridora za povezivanje prirodnih područja
						A.1.2.1.2	Monitoring i suzbijanje invazivnih vrsta kroz zelene projekte
						A.1.2.1.3	Obnova lokalnih ekosustava korištenjem autohtonih biljaka
						A.1.2.1.4	Uređenje i izgradnja kišnih vrtova
						A.1.2.1.5	Sanacija degradiranih područja
SC.2.	Prilagodba klimatskim promjenama i	PC.2.1	Smanjenje rizika od poplava i suša	M.2.1.1	Implementacija održivih sustava za oborinske vode	A.2.1.1.1	Ugradnja sustava za reciklažu i zadržavanje oborinskih voda
						A.2.1.1.2	Stvaranje infiltracijskih zona na prometnicama i parkiralištima

	jačanje otpornosti grada			M.2.1.2	Razvoj plave i zelene infrastrukture za kontrolu mikroklimatskih uvjeta	A.2.1.2.1	Revitalizacija vodnih površina u urbanim zonama i njihovo uključivanje u zelenu infrastrukturu
						A.2.1.2.2	Uređenje zelenih zona uz vodene površine kako bi se osiguralo prirodno upijanje vode
		PC.2.2	Smanjenje učinka toplinskih otoka u gradskim sredinama	M.2.2.1	Ozelenjivanje javnih površina i stvaranje urbanih šuma i parkova	A.2.2.1.1	Sadnja drvoreda uz glavne gradske prometnice
						A.2.2.1.2	Uređenje postojećih i kreiranje novih urbanih šuma i parkova u gusto naseljenim dijelovima grada
						A.2.2.1.3	Povećanje zasjenjenih javnih prostora kroz korištenje zelenih krovova, tendi i pergola
						A.2.2.1.4	Uređenje krajobraza odgojnih i obrazovnih ustanova
						A.2.2.1.5	Uređenje i ozelenjivanje gradskih parkirališta
						A.2.2.1.6	Uređenje postojećih i izgradnja novih sportsko rekreacijskih sadržaja te ozelenjivanje okruženja
SC.3.	Održivo gospodarenje	PC.3.1	Povećanje recikliranja i	M.3.1.1		A.3.1.1.1	Postavljanje dodatnih reciklažnih stanica u urbanim dijelovima

	resursima i cirkularna ekonomija		smanjenje količine otpada		Uvođenje novih sustava za odvajanje otpada	A.3.1.1.2	Uvođenje digitalnih platformi za praćenje i optimizaciju recikliranja, te informiranje građana o pravilnom odvajanju otpada
				M.3.1.2	Poticanje kompostiranja i ponovne upotrebe	A.3.1.2.1	Kreiranje kompostnih centara dostupnih građanima
						A.3.1.2.2	Organizacija edukativnih kampanja o kompostiranju i smanjenju otpada
						A.3.1.2.3	Promocija „zero waste“ događanja i sajmova ponovne upotrebe
		PC.3.2	Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije	M.3.2.1	Instalacija solarnih panela te drugih oblika OIE	A.3.2.1.1	Ugradnja solarnih sustava na javne ustanove i škole
						A.3.2.1.2	Poticaji za instalaciju solarnih panela na privatnim zgradama
						A.3.2.1.3	Razvoj mreže solarnih parkova na rubnim dijelovima grada
						A.3.2.1.4	Ugradnja i korištenje ostalih oblika obnovljivih izvora energije
						A.3.2.1.5	Uspostava vodikovih lanaca
				M.3.2.2	Poticanje energetski učinkovitih sustava	A.3.2.2.1	Provođenje programa energetske obnove stambenih zgrada
						A.3.2.2.2	Primjena pametnih sustava za upravljanje potrošnjom energije

						A.3.2.2.3	Uvođenje sustava pametnog upravljanja javnom rasvjetom
SC.4.	Održiva mobilnost i smanjenje emisija stakleničkih plinova	PC.4.1	Promicanje korištenja javnog prijevoza i alternativnih oblika prijevoza	M.4.1.1	Unapređenje infrastrukture za održive oblike prijevoza	A.4.1.1.1	Izgradnja i uređenje pješačko biciklističkih staza
						A.4.1.1.2	Instalacija stanica za iznajmljivanje bicikala i skutera
						A.4.1.1.3	Postavljanje punionica za električna vozila i vozila na vodik
						A.4.1.1.4	Izgradnja infrastrukture alternativnih oblika prijevoza
				M.4.1.2	Smanjenje korištenja privatnih automobila	A.4.1.2.1	Uvođenje subvencija za javni prijevoz i bicikle
						A.4.1.2.2	Povećanje frekvencije ekoloških autobusa u javnom prijevozu
		PC.4.2	Smanjenje emisija stakleničkih plinova kroz korištenje električnih vozila	M.4.2.1	Poticanje korištenja električnih vozila i javnog prijevoza	A.4.2.1.1	Uvođenje subvencija za kupnju električnih vozila
						A.4.2.1.2	Promocija korištenja električnih bicikala i skutera kroz pilot projekte
SC.5.	Jačanje društvene svijesti i	PC.5.1	Edukacija i informiranje građana o	M.5.1.1	Organizacija edukativnih	A.5.1.1.1	Provedba javnih radionica o klimatskim promjenama i održivom razvoju

	sudjelovanja građana u zelenim inicijativama		održivom razvoju		programa i kampanja	A.5.1.1.2	Organizacija događanja u školama i vrtićima na temu zelene urbane obnove
						A.5.1.1.3	Pokretanje informativnih kampanja putem lokalnih medija
				M.5.1.2	Poticanje sudjelovanja građana u zelenim projektima	A.5.1.2.1	Kreiranje platformi za uključivanje građana u planiranje projekata zelene obnove
						A.5.1.2.2	Organizacija volonterskih akcija za uređenje zelenih površina
						A.5.1.2.3	Sudjelovanje građana u projektima sadnje drveća i očuvanja urbanih šuma
						A.5.1.2.4	Održavanje javnih rasprava i radionica o zelenim projektima i inicijativama
SC.6.	Poticanje kružnog gospodarenja građevinama i prostorom	PC.6.1	Smanjenje građevinskog otpada i poticanje reciklaže	M.6.1.1	Uvođenje sustava za reciklažu građevinskog otpada	A.6.1.1.1	Uspostava reciklažnih centara za građevinski otpad
						A.6.1.1.2	Poticanje uporabe recikliranih građevinskih materijala u novim projektima
						A.6.1.1.3	Kreiranje digitalne platforme za praćenje i upravljanje građevinskim otpadom
						A.6.1.1.4	Sanacija divljih odlagališta građevinskog i drugog otpada

		PC.6.2	Optimizacija korištenja prostora kroz revitalizaciju napuštenih i nedovoljno iskorištenih građevina	M.6.2.1	Poticanje revitalizacije napuštenih i nedovoljno korištenih prostora	A.6.2.1.1	Identifikacija napuštenih i nedovoljno korištenih građevina
						A.6.2.1.2	Poticanje prenamjene postojećih zgrada u nove funkcionalne prostore
						A.6.2.1.3	Rekonstrukcija objekata javne i društvene namjene po principima kružnosti
						A.6.2.1.4	Uspostava programa za prenamjenu industrijskih zona (Brownfield) u zelene i rekreativne prostore
						A.6.2.1.5	Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija zgrada predškolskog i školskog odgoja u skladu s KG i energetske učinkovitosti
						A.6.2.1.6	Rekonstrukcija zgrada i prostora kulturno-povijesne baštine i prenamjena u prostore javne namjene
		PC.6.3	Poticanje korištenja modularnih i održivih građevinskih praksi	M.6.3.1	Promocija modularne gradnje i upotrebe održivih materijala	A.6.3.1.1	Uvođenje subvencija za modularnu gradnju
						A.6.3.1.2	Edukacija građevinskog sektora o prednostima modularne gradnje i održivih materijala
						A.6.3.1.3	Uvođenje ekoloških i energetskih certifikata za građevinske projekte

SC.7.	Planiranje i upravljanje ZUO	PC.7.1.	Kreiranje, implementacija i praćenje razvoja ZUO	M.7.1.1.	Implementacija ZUO u strateške dokumente grada	A.7.1.1.1.	Implementacija ZUO u prostorno plansku dokumentaciju
						A.7.1.1.2.	Implementacija ZUO u ostale strateške dokumente grada
						A.7.1.1.3.	Izmjene i dopune SZUO
						A.7.1.1.4.	Izrada akcijskih planova povezanih sa ZUO
				M.7.1.2.	Uspostava digitalnih alata za praćenje razvoja ZUO	A.7.1.2.1.	Kreiranje geoprostorne baze podataka ZUO
						A.7.1.2.2.	Održavanje digitalnih alata
						A.7.1.2.3.	Uspostava i održavanje evidencije zelene infrastrukture
				M.7.1.3.	Praćenje razvoja zelene infrastrukture	A.7.1.3.1.	Provođenje stručnog i projektantskog nadzora
		PC.7.2.	Edukacija i podizanje svijesti	M.7.2.1.	Edukacija predstavnika grada	A.7.2.1.1.	Imenovanje predstavnika ili grupe predstavnika za ZUO
						A.7.2.1.2.	Sustavna edukacija predstavnika ZUO
						A.7.2.1.3.	Edukacija predstavnika za rad s digitalnim alatima
				M.7.2.2.	Edukacija stanovništva	A.7.2.2.1.	Aktivnosti informiranja i vidljivosti
						A.7.2.2.2.	Organizacija radionica, događaja, manifestacija i sl. na temu ZUO

						A.7.2.2.3.	Poticanje stanovništva na uređenje privatnih vrtova i okućnica

Strateški cilj 1: Očuvanje i unapređenje zelene infrastrukture i bioraznolikosti

Ovaj cilj ima za svrhu povećanje broja i kvalitete zelenih površina unutar urbanih područja Grada Knina te očuvanje i obnavljanje bioraznolikosti. Zeleni prostori, kao što su parkovi, vrtovi i zelene fasade, ključni su za poboljšanje kvalitete zraka, smanjenje učinka toplinskih otoka i poboljšanje kvalitete života građana. Uz to, očuvanje bioraznolikosti kroz autohtone biljne vrste i smanjenje invazivnih vrsta pomaže u očuvanju ekosustava i stvaranju prirodnog balansa u urbanim sredinama.

Grad Knin, kao i mnogi drugi urbani centri, suočava se s izazovima gubitka zelenih površina zbog urbanizacije. Ovaj cilj usmjeren je na revitalizaciju napuštenih i zapuštenih prostora, stvaranje novih zelenih površina i uvođenje inovativnih rješenja, poput zelenih krovova i vertikalnih vrtova, kako bi se poboljšala urbana ekologija. Povećanjem dostupnosti zelenih površina građanima također će se smanjiti pritisak na postojeće prirodne resurse.

Posebni cilj 1.1: Povećanje zelene površine i dostupnosti javnih parkova

Cilj je povećati broj i površinu javnih zelenih prostora dostupnih građanima, uključujući parkove, vrtove, drvorede i zelene krovove. Time se doprinosi poboljšanju kvalitete zraka, smanjenju zagađenja i povećanju opće dobrobiti građana. Gradovi s dovoljno zelenih površina pružaju bolju kvalitetu života svojim stanovnicima. Povećanjem zelenih zona stvara se ugodnije okruženje za svakodnevni život, a istovremeno se smanjuje efekt urbanih toplinskih otoka i jača otpornost na klimatske promjene.

Mjera 1.1.1: Identifikacija i revitalizacija napuštenih javnih prostora

Ova mjera podrazumijeva identifikaciju neiskorištenih ili zapuštenih urbanih prostora koji se mogu prenamijeniti u javne zelene površine, poput parkova, igrališta i vrtova.
Gradovi često imaju napuštene ili neiskorištene prostore koji mogu biti revitalizirani i korišteni za poboljšanje urbanog okoliša. Revitalizacija tih prostora povećava dostupnost zelenih površina i doprinosi kvaliteti života građana.

- **Aktivnost 1.1.1.1**: Prenamjena napuštenih i uređenje slobodnih površina u zelene parkove, perivoje i dr. s NBS rješenjima (kišni vrtovi, zeleni krovovi)

- Identifikacija neiskorištenih javnih prostora i njihova prenamjena u zelene parkove i perivoje, koristeći rješenja temeljena na prirodi (NBS) poput kišnih vrtova i zelenih krovova.
- Cilj je revitalizirati zapuštene ili neiskorištene gradske prostore, istovremeno povećavajući dostupnost zelenih površina i jačajući prirodne sustave za upravljanje vodom.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

- **Aktivnost 1.1.1.2**: Uključivanje lokalne zajednice u dizajn i planiranje parkova
  - Organizacija javnih rasprava, radionica i savjetovanja s građanima prilikom planiranja novih zelenih površina.
  - Aktivno uključivanje građana omogućuje im da iznesu svoje želje i potrebe, čime se osigurava da novi parkovi zadovoljavaju zahtjeve zajednice i postanu središnja mjesta okupljanja.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

- **Aktivnost 1.1.1.3**: Izrada programa za očuvanje i sadnju autohtonih biljnih vrsta
  - Kreiranje programa za sadnju autohtonih biljaka u novim i postojećim zelenim površinama kako bi se očuvala lokalna bioraznolikost.
  - Autohtone biljke prilagođene su lokalnim klimatskim uvjetima i doprinose ekološkoj ravnoteži, smanjujući potrebu za navodnjavanjem i održavanjem.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

- **Aktivnost 1.1.1.4**: Uređenje urbanih, senzornih i kišnih vrtova dostupnih stanovništvu
  - Uređenje zajedničkih urbanih, senzornih i kišnih vrtova u kojima građani mogu uzgajati biljke, osjetiti teksture i doprinijeti borbi protiv klimatskih promjena sudjelovanjem u zajedničkim radovima te se rekreirati.
  - Vrtovi omogućuju ljudima da se povežu s prirodom, promoviraju održivi način života i poboljšavaju kvalitetu života kroz rekreativne aktivnosti na otvorenom.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

- **Aktivnost 1.1.1.5**: Uređenje postojećih i izgradnja novih dječjih igrališta na javnim površinama
    - Izgradnja novih dječjih igrališta stavit će u funkciju javne površine koje su djelomično ili potpuno izvan funkcije, a omogućit će infrastrukturu za igru.
    - Postojeća igrališta revitaliziraju kroz procjenu i zamjenu dotrajalih ili neprikladnih sprava, materijala i drugih sadržaja, pri čemu će se davati prednost prirodnim materijalima, prilagodbi terena te integraciji vegetacije.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

- **Aktivnost 1.1.1.6**: Uređenje otvorenih površina javne i društvene namjene
    - Uređenje otvorenih površina ima za cilj unaprjeđenje otvorenih površina javne i društvene namjene poput trgova, površina između stambenih zgrada unutar naselja, obalnih i šumskih rubnih dijelova, prostora uz prometnice i slično. Nakon procjene trenutnog stanja i dostupnih sadržaja na tim površinama, postojeći prostori uređuju se i prilagođavaju kako bi se obogatili sadržajima koji odgovaraju potrebama korisnika i doprinijeli kvaliteti javnog prostora.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

- **Aktivnost 1.1.1.7**: Izgradnja novih i uređenje postojećih edukativnih staza
    - Izgradnja novih edukativnih staza posjetiteljima će omogućiti informativno i interaktivno iskustvo kroz prirodne, kulturne ili povijesne sadržaje. Uvode se dodatne lokacije koje pružaju informacije o prirodnim značajkama, bioraznolikosti, kulturnim znamenitostima ili povijesnim događajima vezanim uz područje.
    - Prilikom uređenja postojećih staza planira se revitalizacija postojećih putokaza, informativnih ploča i tematskih stanica, s ciljem očuvanja te povećanja atraktivnosti i pristupačnosti.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP3 i RP5

- **Aktivnost 1.1.1.8**: Uređenje interpretacijskih i tematskih parkova

- Uređenje interpretacijskih i tematskih parkova usmjereno je na stvaranje prostora koji posjetiteljima pružaju edukativna, interaktivna i iskustvena saznanja o specifičnim temama vezanim uz prirodno okruženje, povijest, kulturu ili znanost. U sklopu uređenja postojećih i izgradnje novih tematskih parkova, planira se postavljanje informativnih ploča, skulptura, edukativnih panoa i drugih vizualnih elemenata koji objašnjavaju glavnu temu parka na zanimljiv i pristupačan način.
- Tematski parkovi mogu uključivati specifične zone posvećene određenim temama (npr. botanički vrt, povijesna razdoblja, ekosustavi) koje su prilagođene svim uzrastima i osmišljene tako da potiču istraživanje, igru i učenje.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

- **Aktivnost 1.1.1.9**: Korištenje obnovljivih izvora energije
  - Instalacija solarnih panela na javnim zelenim površinama radi osiguravanja energetski učinkovite rasvjete.
  - Korištenje solarne energije doprinosi smanjenju potrošnje fosilnih goriva, smanjenju troškova održavanja parkova i promoviranju održivih energetskih rješenja.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

Mjera 1.1.2: Povećanje broja zelenih krovova i vertikalnih vrtova

Ova mjera podrazumijeva identifikaciju neiskorištenih ili zapuštenih urbanih prostora koji se mogu prenamijeniti u javne zelene površine, poput parkova, igrališta i vrtova.

Gradovi često imaju napuštene ili neiskorištene prostore koji mogu biti revitalizirani i korišteni za poboljšanje urbanog okoliša. Revitalizacija tih prostora povećava dostupnost zelenih površina i doprinosi kvaliteti života građana.

- **Aktivnost 1.1.2.1:** Provedba pilot projekata za zelene krovove na javnim ustanovama
  - Provođenje pilot projekata na zgradama u vlasništvu Grada Knina, uključujući škole, vrtiće, kulturne i zdravstvene ustanove, s ciljem ugradnje zelenih krovova.
  - Pilot projekti na javnim zgradama omogućit će testiranje prednosti i izazova zelenih krovova te će poslužiti kao primjer dobre prakse za privatni sektor i

građane. Ova aktivnost također ima edukativnu vrijednost, jer građani mogu vidjeti kako zeleni krovovi funkcioniraju u stvarnim uvjetima.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2

- **Aktivnost 1.1.2.2:** Poticanje privatnog sektora na uvođenje zelenih krovova kroz subvencije
    - Uvođenje subvencija za vlasnike privatnih zgrada (stambenih, poslovnih) koji žele instalirati zelene krovove ili vertikalne vrtove, kako bi se potaknula njihova implementacija u širem urbanom području.
    - Subvencije će olakšati financijski teret privatnim investitorima koji razmatraju instalaciju zelenih krovova ili vertikalnih vrtova, čime se potiče šira primjena tih tehnologija u gradu. Korištenje financijskih poticaja motivira vlasnike zgrada da razmotre zelene alternative za svoje građevine.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2

- **Aktivnost 1.1.2.3:** Ugradnja sustava za zadržavanje kišnice na zelenim krovovima
    - Instalacija sustava za zadržavanje i korištenje kišnice na zgradama s zelenim krovovima, koji omogućavaju sakupljanje i ponovnu upotrebu kišnice za navodnjavanje i hlađenje.
    - Zeleni krovovi mogu značajno smanjiti otjecanje oborinskih voda i smanjiti pritisak na gradske sustave odvodnje. Korištenje kišnice smanjuje potrošnju pitke vode za navodnjavanje i održavanje zelenih površina na krovovima, što doprinosi održivom upravljanju resursima.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2

- **Aktivnost 1.1.2.4:** Kreiranje vertikalnih vrtova na zgradama
    - Dizajniranje i instalacija vertikalnih vrtova na fasadama zgrada u Kninu, posebno na javnim zgradama i poslovnim objektima.
    - Vertikalni vrtovi poboljšavaju estetiku urbanih područja i istovremeno doprinose smanjenju učinka toplinskih otoka, povećanju bioraznolikosti i poboljšanju

kvalitete zraka. Posebno su korisni u gusto naseljenim dijelovima grada gdje je prostor za horizontalne zelene površine ograničen.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2

- **Aktivnost 1.1.2.5:** Edukacija i promocija prednosti zelenih krovova i vertikalnih vrtova
  - Organizacija edukativnih radionica, informativnih kampanja i promotivnih materijala kako bi se građani i vlasnici zgrada informirali o prednostima i mogućnostima instalacije zelenih krovova i vertikalnih vrtova.
  - Edukacija je ključna za širenje svijesti o ekološkim i financijskim prednostima zelenih krovova. Građani će naučiti o prednostima ovih tehnologija, od energetske učinkovitosti do estetskih i ekoloških benefita, čime se potiče njihovo šire prihvaćanje.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2

Posebni cilj 1.2: Očuvanje bioraznolikosti i suzbijanje invazivnih vrsta

Cilj je očuvati lokalnu bioraznolikost kroz promicanje sadnje autohtonih biljnih vrsta i implementaciju mjera za suzbijanje širenja invazivnih vrsta koje ugrožavaju ekosustav. Invazivne vrste mogu ozbiljno ugroziti lokalne ekosustave, dok autohtone biljne i životinjske vrste pridonose ekološkoj stabilnosti i održivosti. Suzbijanjem invazivnih vrsta i očuvanjem bioraznolikosti doprinosimo dugoročnoj otpornosti urbanih prostora.

Mjera 1.2.1: Primjena prirodno utemeljenih rješenja (NBS)

Uvođenje rješenja temeljenih na prirodi (Nature-Based Solutions - NBS) koja podupiru očuvanje bioraznolikosti i funkcionalnosti urbanih ekosustava, uključujući zelene koridore i prostore za očuvanje prirodnog okoliša. NBS rješenja koriste prirodne procese za očuvanje i unapređenje urbanih ekosustava, istovremeno osiguravajući zaštitu okoliša i stvarajući dodanu vrijednost za građane.

- **Aktivnost 1.2.1.1**: Stvaranje zelenih koridora za povezivanje prirodnih područja
  - Kreiranje zelenih koridora koji povezuju različita prirodna područja unutar i oko grada kako bi se omogućilo nesmetano kretanje biljnih i životinjskih vrsta.

- Zeleni koridori pomažu očuvanju ekosustava i bioraznolikosti omogućujući povezivanje izoliranih staništa te smanjuju fragmentaciju staništa.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

- **Aktivnost 1.2.1.2**: Monitoring i suzbijanje invazivnih vrsta kroz zelene projekte
  - Provođenje programa praćenja i suzbijanja invazivnih biljnih i životinjskih vrsta u urbanim zelenim područjima.
  - Invazivne vrste mogu brzo preuzeti ekosustave, što smanjuje bioraznolikost i ugrožava lokalne vrste. Aktivno praćenje i suzbijanje ključno je za održavanje ekološke ravnoteže.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

- **Aktivnost 1.2.1.3**: Obnova lokalnih ekosustava korištenjem autohtonih biljaka
  - Sadnja autohtonih biljnih vrsta u područjima degradiranim ljudskom intervencijom radi obnove prirodnog ekosustava.
  - Korištenje autohtonih biljaka omogućuje obnovu lokalnog ekosustava na održiv način, uz smanjenje potrebe za dodatnim održavanjem.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

- **Aktivnost 1.2.1.4**: Uređenje i izgradnja kišnih vrtova
  - Kreiranje kišnih vrtova u urbanim sredinama kako bi se filtrirale oborinske vode i smanjio rizik od poplava.
  - Kišni vrtovi djeluju kao prirodni sustav za zadržavanje i filtriranje vode, čime se smanjuje pritisak na gradske sustave odvodnje i poboljšava kvaliteta vode.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

- **Aktivnost 1.2.1.5**: Sanacija degradiranih područja
  - Obnova ekosustava, zemljišta i prirodnih resursa koji su oštećeni ili uništeni uslijed ljudskih aktivnosti ili prirodnih procesa.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

Strateški cilj 2: Prilagodba klimatskim promjenama i jačanje otpornosti grada

Cilj je povećati otpornost Grada Knina na klimatske promjene, s posebnim fokusom na smanjenje rizika od poplava, suša i učinaka toplinskih otoka. Ovaj cilj uključuje planiranje zelene i plave infrastrukture koja može apsorbirati oborinske vode, regulirati temperature te stvoriti ugodnije životne uvjete za građane. Povećanjem sposobnosti grada da se prilagodi ekstremnim vremenskim uvjetima, osigurava se dugoročna sigurnost i održivost.

Klimatske promjene donose izazove poput češćih i intenzivnijih poplava, toplinskih valova i suša. Gradovi, zbog visokog stupnja urbanizacije i manjka prirodnih površina, često nisu pripremljeni za takve uvjete. Cilj je kroz integraciju prirodno utemeljenih rješenja (NBS) i održive urbane infrastrukture osigurati da Knin bude otporniji na klimatske promjene, te da se smanji negativan utjecaj tih promjena na svakodnevni život građana.

Posebni cilj 2.1: Smanjenje rizika od poplava i suša

Cilj je implementirati sustave za upravljanje oborinskim vodama kako bi se smanjio rizik od poplava te osigurati bolju otpornost grada na sušna razdoblja kroz održiva rješenja za zadržavanje vode.

Poplave i suše su sve češće posljedice klimatskih promjena koje pogađaju urbana područja. Implementacijom sustava za zadržavanje oborinskih voda i upravljanje vodnim resursima smanjuje se rizik od štetnih učinaka ovih ekstremnih vremenskih uvjeta, a grad postaje otporniji na klimatske promjene.

Mjera 2.1.1: Implementacija održivih sustava za oborinske vode

Ova mjera obuhvaća razvoj i uvođenje sustava koji omogućuju skupljanje, zadržavanje i ponovno korištenje oborinskih voda, čime se smanjuje rizik od poplava i osigurava dostupnost vode u sušnim razdobljima. Upravljanje oborinskim vodama na održiv način omogućuje zaštitu grada od poplava, a istovremeno osigurava održivo korištenje resursa vode, što je važno u uvjetima klimatskih promjena.

- **Aktivnost 2.1.1.1**: Ugradnja sustava za reciklažu i zadržavanje oborinskih voda
    - Instalacija sustava za sakupljanje i recikliranje oborinske vode koju je moguće koristiti za navodnjavanje zelenih površina.

- Ova aktivnost osigurava racionalno korištenje resursa, smanjuje troškove vode i čini gradske površine ekološki održivijima.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

- **Aktivnost 2.1.1.2**: Stvaranje infiltracijskih zona na prometnicama i parkiralištima
  - Uvođenje sustava za infiltraciju oborinskih voda na cestama i parkiralištima kroz propusne površine koje omogućuju upijanje vode u tlo.
  - Smanjuje pritisak na kanalizacijske sustave tijekom obilnih kiša i pomaže u očuvanju podzemnih voda.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

Mjera 2.1.2: Razvoj plave i zelene infrastrukture za kontrolu mikroklimatskih uvjeta

Ova mjera usmjerena je na razvoj plave (vodene) i zelene infrastrukture unutar urbanih područja kako bi se smanjio učinak urbanih toplinskih otoka, kontrolirala oborinska voda i poboljšala kvaliteta zraka. Integriranjem vodenih i zelenih rješenja, poput zelenih krovova, kišnih vrtova i obnovljenih vodenih tokova, doprinosi se stabilizaciji mikroklime i povećanju otpornosti na klimatske promjene.

Plava i zelena infrastruktura kombinira prirodne elemente, poput biljaka i vode, kako bi se smanjio utjecaj urbanizacije na okoliš i mikroklimatske uvjete. Ovi sustavi pomažu u hlađenju gradskih površina, kontroliraju otjecanje oborinskih voda i pridonose većoj otpornosti na klimatske promjene. Zelene i plave površine smanjuju potrebe za energijom za hlađenje te poboljšavaju kvalitetu života u gradskim područjima.

- **Aktivnost 2.1.2.1:** Revitalizacija vodnih površina u urbanim zonama i njihovo uključivanje u zelenu infrastrukturu
  - Ova aktivnost podrazumijeva obnovu i revitalizaciju rijeka, potoka, kanala i ostalih vodenih tokova unutar grada, uz dodatnu integraciju tih vodenih površina u postojeće zelene infrastrukture.
  - Revitalizacija urbanih vodenih tokova pomaže u smanjenju rizika od poplava, poboljšava kvalitetu okoliša i može djelovati kao prirodni sustav za regulaciju

- oborinskih voda i temperature. Uklapanje vodenih površina u zelenu infrastrukturu poboljšava estetiku i funkcionalnost gradskih prostora.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

- **Aktivnost 2.1.2.2:** Uređenje zelenih zona uz vodene površine kako bi se osiguralo prirodno upijanje vode
  - Uspostava zelenih pojasa uz vodene površine, uključujući sadnju drveća i autohtonih biljnih vrsta, kako bi se osiguralo prirodno upijanje oborinskih voda i smanjilo opterećenje na gradski sustav odvodnje.
  - Zeleni pojasevi djeluju kao prirodni tamponi koji omogućuju upijanje vode, smanjuju eroziju i štite gradske površine od poplava. Ovi zeleni koridori također doprinose očuvanju bioraznolikosti i poboljšanju mikroklime.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

Posebni cilj 2.2: Smanjenje učinka toplinskih otoka u gradskim sredinama

Cilj je smanjiti efekt urbanih toplinskih otoka kroz ozelenjivanje urbanih prostora, sadnju drvoreda i uvođenje zelenih krovova, čime se reguliraju temperature i stvara ugodnije urbano okruženje. Toplinski otoci nastaju kao rezultat urbanizacije i nedostatka zelenih površina. Ovaj cilj usmjeren je na smanjenje negativnih učinaka visokih temperatura u gradovima kroz ozelenjivanje i stvaranje prostora koji prirodno reguliraju temperaturu.

Mjera 2.2.1: Ozelenjivanje javnih površina i stvaranje urbanih šuma i parkova

Ova mjera uključuje sadnju drveća, stvaranje parkova i zelenih površina te razvijanje urbanih šuma u gusto naseljenim područjima kako bi se smanjila temperatura i poboljšala kvaliteta zraka.

Sadnja drveća i stvaranje zelenih površina doprinosi smanjenju temperature u urbanim sredinama, smanjuje emisije CO_2 i povećava otpornost na toplinske valove.

- **Aktivnost 2.2.1.1**: Sadnja drvoreda uz glavne gradske prometnice

- Sadnja drvoreda uz glavne gradske prometnice radi stvaranja hlada i smanjenja temperature na cestama.
- Drveće pruža prirodan hlad, smanjuje zagrijavanje gradskih površina i doprinosi stvaranju ugodnijih uvjeta za pješake i vozače.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

- **Aktivnost 2.2.1.2**: Uređenje postojećih i kreiranje novih urbanih šuma i parkova u gusto naseljenim dijelovima grada
  - Ozelenjivanje manjih urbanih prostora stvaranjem mini urbanih šuma i parkova koje mogu apsorbirati toplinu i poboljšati mikroklimu.
  - Mini urbane šume poboljšavaju kvalitetu zraka, stvaraju hladovinu i pomažu u smanjenju učinka toplinskih otoka u gusto naseljenim područjima.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

- **Aktivnost 2.2.1.3**: Povećanje zasjenjenih javnih prostora kroz korištenje zelenih krovova, tendi i pergola
  - Postavljanje zelenih krovova na zgradama, tendi i pergola u javnim prostorima kako bi se stvorio prirodan hlad i smanjilo zagrijavanje površina.
  - Zeleni krovovi, tende i pergole smanjuju zagrijavanje površina te poboljšavaju energetsku učinkovitost zgrada, a istovremeno stvaraju ugodne prostore za boravak na otvorenom.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2

- **Aktivnost 2.2.1.4**: Uređenje krajobraza odgojnih i obrazovnih ustanova
  - Planiranje, projektiranje i provedbu krajobraznih rješenja koja podržavaju obrazovne, estetske, ekološke i socijalne funkcije prostora.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2

- **Aktivnost 2.2.1.5**: Uređenje i ozelenjivanje gradskih parkirališta

- Uključuje transformaciju tradicionalnih parkirališnih prostora kako bi se smanjio njihov negativan utjecaj na okoliš i povećala estetska, ekološka i funkcionalna vrijednost.
- Kombinacija urbanističkog planiranja, krajobrazne arhitekture i održive infrastrukture kako bi se postigla bolja integracija parkirališta u gradski okoliš.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2

- **Aktivnost 2.2.1.6**: Uređenje postojećih i izgradnja novih sportsko rekreacijskih sadržaja te ozelenjivanje okruženja
    - Uključuje izgradnju i uređenje sportsko rekreacijskih sadržaja te stvaranje njihove otpornosti na klimatske promjene ozelenjivanjem okruženja.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2

Strateški cilj 3: Održivo gospodarenje resursima i cirkularna ekonomija

Održivo gospodarenje resursima obuhvaća učinkovito korištenje energije, vode i sirovina, dok cirkularna ekonomija podrazumijeva ponovnu uporabu i recikliranje resursa kako bi se smanjio otpad. Cilj je smanjiti ukupnu količinu otpada koji završava na odlagalištima, povećati stopu recikliranja te promovirati korištenje obnovljivih izvora energije. Osim toga, poticanjem cirkularne ekonomije smanjuje se pritisak na prirodne resurse i doprinosi smanjenju emisija stakleničkih plinova.

Kao dio šire globalne tranzicije prema održivom gospodarenju resursima, Grad Knin može postati predvodnik u uvođenju praksi cirkularne ekonomije. To podrazumijeva ne samo učinkovito upravljanje otpadom, već i poticanje recikliranja i kompostiranja u kućanstvima i na javnim prostorima. Korištenje solarne energije i energetska obnova zgrada također doprinose smanjenju potrošnje energije i emisija CO_2, što je ključan element borbe protiv klimatskih promjena.

Posebni cilj 3.1: Povećanje recikliranja i smanjenje količine otpada

Cilj je povećati postotak recikliranog otpada u gradu kroz edukaciju građana, poboljšanje infrastrukture za odvajanje otpada i poticanje kompostiranja na lokalnoj razini. Pravilno upravljanje otpadom smanjuje potrebu za odlagalištima, smanjuje emisije stakleničkih plinova i smanjuje negativan utjecaj na okoliš. Povećanje recikliranja i smanjenje otpada ključan su korak prema održivoj urbanoj obnovi.

Mjera 3.1.1: Uvođenje novih sustava za odvajanje otpada

Ova mjera obuhvaća postavljanje novih reciklažnih stanica u urbanim sredinama i uvođenje sustava za lakše odvajanje otpada, s ciljem povećanja stope recikliranja. Uspostava učinkovitih sustava za odvajanje otpada olakšava građanima sudjelovanje u recikliranju te smanjuje količinu otpada koji završava na odlagalištima.

- **Aktivnost 3.1.1.1**: Postavljanje dodatnih reciklažnih stanica u urbanim dijelovima
    - Ugradnja dodatnih podzemnih, polu podzemnih i nadzemnih reciklažnih stanica na ključnim lokacijama unutar grada kako bi se omogućilo lakše odvajanje otpada.
    - Povećanjem broja reciklažnih stanica olakšava se građanima odvajanje otpada, što direktno doprinosi većoj stopi recikliranja i smanjenju količine otpada na odlagalištima. Podzemni i polu podzemni spremnici ne narušavaju vizuru grada.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP4

- **Aktivnost 3.1.1.2**: Uvođenje digitalnih platformi za praćenje i optimizaciju recikliranja, te informiranje građana o pravilnom odvajanju otpada
    - Razvoj digitalnih alata i aplikacija za praćenje količine recikliranog otpada, optimizaciju sustava za prikupljanje otpada, te informacije o pravilnom odvajanju otpada te lokacijama reciklažnih stanica.
    - Digitalizacija sustava omogućuje učinkovitije upravljanje otpadom, smanjuje operativne troškove i potiče građane da aktivnije sudjeluju u reciklaži.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP4, RP5

Mjera 3.1.2: Poticanje kompostiranja i ponovne upotrebe

Ova mjera podrazumijeva uvođenje kompostnih centara za građane, edukaciju o kompostiranju te promociju ponovne upotrebe predmeta. Kompostiranje smanjuje biootpad, dok promocija ponovne upotrebe pomaže smanjiti potrebu za proizvodnjom novih proizvoda, čime se smanjuje ukupna količina otpada.

- **Aktivnost 3.1.2.1**: Kreiranje kompostnih centara dostupnih građanima
    - Uspostava javnih kompostnih centara u urbanim dijelovima grada u kojima građani mogu besplatno ili uz minimalnu naknadu donijeti biootpad na obradu.
    - Kompostiranje smanjuje količinu otpada koji završava na odlagalištima te stvara vrijedan prirodni gnojivo. Kompostni centri omogućuju građanima jednostavan i pristupačan način za odgovorno zbrinjavanje biootpada.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP4

- **Aktivnost 3.1.2.2**: Organizacija edukativnih kampanja o kompostiranju i smanjenju otpada
    - Pokretanje kampanja usmjerenih na edukaciju građana o prednostima kompostiranja i načinu na koji mogu smanjiti proizvodnju otpada u kućanstvima.
    - Edukacija je ključna za promjenu ponašanja građana u vezi s gospodarenjem otpadom. Ove kampanje pomažu građanima da usvoje održive navike i pravilno zbrinjavaju biootpad.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP4

- **Aktivnost 3.1.2.3**: Promocija „zero waste“ događanja i sajmova ponovne upotrebe
    - Organizacija sajmova i događanja na kojima građani mogu razmijeniti, popraviti ili ponovno koristiti predmete, s ciljem smanjenja količine otpada i poticanja cirkularne ekonomije.

- Ovi događaji pomažu u podizanju svijesti o ponovnoj uporabi i popravljanju predmeta, čime se smanjuje potreba za proizvodnjom novih resursa i minimizira otpad.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP4

Posebni cilj 3.2: Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije

Cilj je promicati korištenje obnovljivih izvora energije, poput solarne energije, kako bi se smanjila ovisnost o fosilnim gorivima te potaknula energetska učinkovitost u zgradarstvu i industriji. Korištenje obnovljivih izvora energije igra ključnu ulogu u smanjenju emisija stakleničkih plinova i prilagodbi klimatskim promjenama.

Mjera 3.2.1: Instalacija solarnih panela te drugih oblika OIE

Uvođenje solarnih panela na javne zgrade s ciljem smanjenja potrošnje energije iz fosilnih izvora i poticanja korištenja obnovljivih izvora energije. Solarni paneli omogućuju smanjenje troškova energije i emisije stakleničkih plinova, čime se grad kreće prema održivoj i energetski neovisnoj budućnosti.

- **Aktivnost 3.2.1.1**: Ugradnja solarnih sustava na javne ustanove i škole
  - Postavljanje solarnih panela na javne zgrade, škole i vrtiće kako bi se smanjila potrošnja energije iz fosilnih goriva te povećala energetska samodostatnost.
  - Korištenje solarnih panela smanjuje emisije stakleničkih plinova i troškove energije, a ujedno promovira obnovljive izvore energije među građanima, posebno djecom i mladima.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

- **Aktivnost 3.2.1.2**: Poticaji za instalaciju solarnih panela na privatnim zgradama
  - Uvođenje subvencija i financijskih poticaja za vlasnike kuća i poslovnih objekata kako bi instalirali solarne panele i time smanjili potrošnju energije iz konvencionalnih izvora.

- Poticanje instalacije solarnih panela na privatnim zgradama doprinosi smanjenju emisija i energetskih troškova te potiče široko prihvaćanje obnovljivih izvora energije.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

- **Aktivnost 3.2.1.3**: Razvoj mreže solarnih parkova na rubnim dijelovima grada
  - Izgradnja solarnih parkova na gradskim rubovima radi proizvodnje čiste energije za gradske potrebe.
  - Solarni parkovi omogućuju veću proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i smanjuju emisije CO_2, dok istovremeno doprinose energetskoj neovisnosti grada.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

- **Aktivnost 3.2.1.4**: Ugradnja i korištenje ostalih oblika obnovljivih izvora energije
  - Podrazumijeva korištenje različitih obnovljivih izvora, poput vjetroelektrana, geotermalne, hidroenergije te energije iz biomase, kako bi se zadovoljile energetske potrebe na ekološki prihvatljiv način.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

- **Aktivnost 3.2.1.5**: Uspostava vodikovih lanaca
  - Uspostava vodikovih lanaca predstavlja stvaranje infrastrukture za proizvodnju, skladištenje, distribuciju i korištenje vodika kao održivog izvora energije.
  - Razvoj transportne mreže koja povezuje proizvođače, distributere i korisnike, omogućujući vodikovim lancima da efikasno opskrbljuju industrije, transportni sektor i energetske objekte.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

Mjera 3.2.2: Poticanje energetski učinkovitih sustava

Promocija energetske obnove postojećih zgrada te uvođenje pametnih sustava za upravljanje energijom kako bi se smanjila potrošnja i emisije stakleničkih plinova.

Energetski učinkovite zgrade doprinose smanjenju potrošnje energije i emisija CO_2, čineći gradove održivijima i otpornijima na klimatske promjene.

- **Aktivnost 3.2.2.1**: Provođenje programa energetske obnove stambenih zgrada
    - Provedba programa energetske obnove zgrada kroz poboljšanje izolacije, zamjenu stolarije i ugradnju energetski učinkovitih sustava grijanja i hlađenja.
    - Energetska obnova zgrada smanjuje potrošnju energije, povećava udobnost stanovanja i smanjuje troškove grijanja i hlađenja.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

- **Aktivnost 3.2.2.2**: Primjena pametnih sustava za upravljanje potrošnjom energije
    - Uvođenje pametnih tehnologija za upravljanje potrošnjom energije u zgradama, uključujući automatizirane sustave za grijanje, hlađenje i rasvjetu.
    - Pametni sustavi omogućuju učinkovitije korištenje energije i smanjenje nepotrebne potrošnje, što doprinosi većoj energetskoj efikasnosti i smanjenju emisija.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

- **Aktivnost 3.2.2.3**: Uvođenje sustava pametnog upravljanja javnom rasvjetom
    - Podrazumijeva modernizaciju postojeće infrastrukture javne rasvjete s ciljem povećanja energetske učinkovitosti, smanjenja potrošnje energije te prilagodbe osvjetljenja u realnom vremenu prema uvjetima na terenu.
    - Sustav pametnog upravljanja javnom rasvjetom uključuje postavljanje senzora i LED rasvjetnih tijela s mogućnošću prilagodbe intenziteta svjetla ovisno o vremenskim uvjetima, prisutnosti ljudi ili vozila te doba dana. Senzori omogućuju automatsko smanjivanje intenziteta rasvjete u noćnim satima kada je promet smanjen ili povećanje svjetline u slučaju prolaska vozila ili pješaka, čime se značajno štedi energija. Centralizirana platforma za nadzor omogućuje daljinsko upravljanje i praćenje stanja rasvjetnih tijela u stvarnom vremenu, identificiranje kvarova te automatsko slanje obavijesti o potrebi za servisiranjem.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

Strateški cilj 4: Održiva mobilnost i smanjenje emisija stakleničkih plinova

Održiva mobilnost podrazumijeva razvoj gradskog prijevoza s niskim emisijama stakleničkih plinova, poticanje korištenja bicikala i pješačenja, te smanjenje ovisnosti o privatnim vozilima. Ovaj cilj usmjeren je na smanjenje prometne zagušenosti, smanjenje emisija CO_2 i stvaranje čišćeg zraka kroz promicanje ekoloških oblika prijevoza.

Mobilnost je jedan od ključnih sektora u kojem gradovi mogu smanjiti emisije stakleničkih plinova. Cilj je Knin učiniti gradom u kojem je javni prijevoz ekološki prihvatljiv, biciklistička infrastruktura razvijena, a pješačenje ugodno i sigurno. Korištenje električnih vozila i infrastruktura za njihovu podršku dodatno doprinosi smanjenju onečišćenja zraka. Time se osigurava bolja kvaliteta života za građane i smanjuje negativan utjecaj na okoliš.

Posebni cilj 4.1: Promicanje korištenja javnog prijevoza i alternativnih oblika prijevoza

Cilj je povećati udio javnog prijevoza, biciklizma i pješačenja kao održivih oblika mobilnosti kroz poboljšanje infrastrukture i pružanje ekološki prihvatljivih opcija prijevoza. Korištenje privatnih automobila glavni je uzrok emisija stakleničkih plinova u gradovima. Povećanjem dostupnosti javnog prijevoza, biciklističkih staza i pješačkih zona, smanjuje se emisija CO_2 i zagađenje zraka, što doprinosi zdravijem urbanom okruženju.

Mjera 4.1.1: Unapređenje infrastrukture za održive oblike prijevoza

Ova mjera obuhvaća izgradnju i proširenje biciklističkih staza, pješačkih zona te infrastrukture za električna vozila kako bi se potaklo korištenje održivih oblika prijevoza. Poboljšanje infrastrukture za bicikliste, pješake i električna vozila smanjuje ovisnost o privatnim automobilima, što rezultira smanjenjem emisija stakleničkih plinova i poboljšanjem kvalitete zraka.

- **Aktivnost 4.1.1.1**: Izgradnja i uređenje pješačko biciklističkih staza
    - Proširenje i povezivanje pješačke i biciklističke infrastrukture između različitih gradskih dijelova, čime se potiče kretanje i veće korištenje bicikala u svakodnevnom životu.

- Povećanje mreže pješačko biciklističkih staza smanjuje ovisnost o automobilima i potiče održive oblike prijevoza, što pozitivno utječe na okoliš i zdravlje stanovništva.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP3

- **Aktivnost 4.1.1.2**: Instalacija stanica za iznajmljivanje bicikala i skutera
  - Postavljanje sustava za iznajmljivanje bicikala i električnih skutera na ključnim lokacijama kako bi se građanima olakšalo korištenje alternativnih oblika prijevoza.
  - Sustavi za iznajmljivanje bicikala i skutera omogućuju građanima praktičan pristup održivom prijevozu, smanjuju prometnu zagušenost i emisije stakleničkih plinova.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP3

- **Aktivnost 4.1.1.3**: Postavljanje punionica za električna vozila i vozila na vodik
  - Postavljanje novih punionica za električna vozila i vozila na vodik diljem grada kako bi se olakšalo korištenje električnih automobila i automobila na vodik i smanjila ovisnost o fosilnim gorivima.
  - Širenje infrastrukture za električna vozila i vozila na vodik smanjuje emisije CO_2 iz transporta i povećava prihvaćanje održivih tehnologija u prometu.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP3

- **Aktivnost 4.1.1.4**: Izgradnja infrastrukture alternativnih oblika prijevoza
  - Usmjerena je na razvoj prometnih rješenja koja smanjuju ovisnost o osobnim automobilima, potiču korištenje ekološki prihvatljivijih sredstava prijevoza i doprinose smanjenju emisija stakleničkih plinova.
  - Ova aktivnost uključuje izgradnju i proširenje mreže biciklističkih staza, pješačkih zona, staza za električne romobile i uspinjača odnosno žičara, čime se stvara sigurna i održiva mreža za kretanje unutar urbanih i prigradskih područja.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP3

Mjera 4.1.2: Smanjenje korištenja privatnih automobila

Ova mjera uključuje uvođenje subvencija za korištenje javnog prijevoza, bicikala i električnih vozila, kao i poboljšanje dostupnosti javnog prijevoza. Subvencije i poticaji građanima pomažu u smanjenju korištenja privatnih automobila, čime se smanjuju emisije CO_2 i prometne gužve.

- **Aktivnost 4.1.2.1**: Uvođenje subvencija za javni prijevoz i bicikle
    - Osiguravanje subvencija i poticaja za korištenje javnog prijevoza i nabavu bicikala kako bi se smanjili troškovi i potaknulo veće korištenje tih oblika prijevoza.
    - Financijski poticaji povećavaju dostupnost održivih opcija prijevoza za širi sloj građana te smanjuju prometne gužve i emisije stakleničkih plinova.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP3

- **Aktivnost 4.1.2.2**: Povećanje frekvencije ekoloških autobusa u javnom prijevozu
    - Uvođenje više linija ekoloških autobusa (niskih emisija) u javni prijevoz kako bi se smanjila potreba za privatnim automobilima.
    - Veća dostupnost ekoloških autobusa smanjuje emisije CO_2 i prometnu zagušenost, a građanima pruža kvalitetniju i ekološki prihvatljiviju alternativu prijevozu.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP3

Posebni cilj 4.2: Smanjenje emisija stakleničkih plinova kroz korištenje električnih vozila

Cilj je potaknuti prelazak na korištenje električnih vozila kroz subvencije i razvoj infrastrukture za punjenje električnih automobila. Električna vozila nude ekološki prihvatljiviju alternativu tradicionalnim vozilima na fosilna goriva. Ovaj cilj ima za svrhu poticanje građana i poslovnog sektora da koriste električne automobile kako bi se smanjile emisije stakleničkih plinova i zagađenje u gradu.

Mjera 4.2.1: Poticanje korištenja električnih vozila i javnog prijevoza

Ova mjera potiče građane na korištenje električnih vozila kroz subvencije i razvoj infrastrukture za punjenje električnih automobila te unapređenje javnog prijevoza. Električna vozila proizvode manje emisija CO_2 od konvencionalnih vozila na fosilna goriva, dok ekološki prihvatljiviji javni prijevoz dodatno smanjuje emisije u prometu.

- **Aktivnost 4.2.1.1**: Uvođenje subvencija za kupnju električnih vozila
    - Osiguravanje subvencija i poticaja za kupnju električnih automobila i bicikala kako bi se potaknula njihova upotreba.
    - Subvencije čine električna vozila pristupačnijima širem krugu građana, što doprinosi smanjenju emisija i širenju održivih tehnologija u prometu.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP3

- **Aktivnost 4.2.1.2**: Promocija korištenja električnih bicikala i skutera kroz pilot projekte
    - Provođenje pilot projekata za promociju električnih bicikala i skutera, uključujući mogućnost subvencioniranja kupnje ili iznajmljivanja.
    - Električni bicikli i skuteri predstavljaju održivu alternativu za svakodnevnu mobilnost, a pilot projekti mogu pokazati prednosti ovih oblika prijevoza i povećati njihovu popularnost.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP3

Strateški cilj 5: Jačanje društvene svijesti i sudjelovanja građana u zelenim inicijativama

Ovaj cilj usmjeren je na uključivanje građana u zelene projekte i jačanje njihove svijesti o važnosti održivog razvoja. Edukacija, participacija i sudjelovanje građana ključni su elementi za stvaranje održivog grada. Cilj je povećati angažman stanovništva kroz edukativne programe, javne rasprave i volontiranje u projektima zelene obnove.

Grad ne može uspješno provoditi zelene projekte bez aktivne podrške i sudjelovanja građana. Kroz obrazovne kampanje i angažiranje lokalne zajednice, Grad Knin može poticati promjene u ponašanju koje doprinose održivosti. Inicijative poput zajedničkih sadnji drveća, sudjelovanja u

reciklažnim programima ili volontiranja u ekološkim projektima omogućuju građanima da aktivno sudjeluju u izgradnji održive budućnosti svog grada.

Posebni cilj 5.1: Edukacija i informiranje građana o održivom razvoju

Cilj je podići svijest i educirati građane, posebno mlade, o važnosti održivog razvoja, klimatskih promjena i načina na koji mogu doprinijeti kroz svakodnevne aktivnosti. Bez adekvatne edukacije i svijesti, održive inicijative teško ostvaruju svoje pune potencijale. Kroz obrazovne kampanje i programe, grad može potaknuti promjene u ponašanju koje podržavaju zelenu urbanu obnovu i stvaranje održivih zajednica.

Mjera 5.1.1: Organizacija edukativnih programa i kampanja

Organizacija javnih radionica, predavanja i seminara o održivom razvoju, klimatskim promjenama i zaštiti okoliša s ciljem podizanja svijesti među građanima. Edukacija građana omogućuje im razumijevanje važnosti održivih praksi i potiče ih na aktivno sudjelovanje u zelenim projektima.

- **Aktivnost 5.1.1.1:** Provedba javnih radionica o klimatskim promjenama i održivom razvoju
    - Organizacija javnih radionica otvorenih za građane svih dobnih skupina, usmjerenih na obrazovanje i podizanje svijesti o klimatskim promjenama, njihovom utjecaju na urbano okruženje te važnosti održivog razvoja. Radionice će se baviti temama poput energetske učinkovitosti, smanjenja otpada, korištenja obnovljivih izvora energije, očuvanja bioraznolikosti i uloge pojedinaca u borbi protiv klimatskih promjena.
    - Javne radionice pružaju priliku građanima da se educiraju i aktivno sudjeluju u temama koje utječu na njihovu svakodnevicu. Cilj radionica je povećati razumijevanje o tome što klimatske promjene znače za grad i pojedince te kako održive prakse mogu pomoći u smanjenju negativnih učinaka tih promjena. Sudionici će moći postavljati pitanja, sudjelovati u interaktivnim vježbama i dobiti praktične savjete o tome kako mogu pridonijeti zaštiti okoliša. Radionice će se organizirati u suradnji s lokalnim stručnjacima i institucijama kako bi se osigurala relevantnost informacija.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2, RP3, RP4, RP5

- **Aktivnost 5.1.1.2:** Organizacija događanja u školama i vrtićima na temu zelene urbane obnove
    - Organizacija edukativnih aktivnosti i događanja u školama i vrtićima s ciljem podučavanja djece o važnosti očuvanja okoliša, klimatskim promjenama i ulozi zelene urbane obnove. Ove aktivnosti mogu uključivati radionice, kreativne projekte, natjecanja u crtanju ili modeliranju te praktične primjere održivih praksi, poput sadnje biljaka ili recikliranja.
    - Edukacija djece u ranoj dobi ključna je za oblikovanje generacija koje će razumjeti važnost održivosti i zelenih urbanih prostora. Kroz prilagođene aktivnosti, djeca će naučiti o osnovama klimatskih promjena, održivom gospodarenju resursima te kako mogu sudjelovati u zaštiti okoliša. Ova aktivnost omogućuje djeci i mladima da razvijaju ekološku svijest i stječu praktična znanja o zelenim projektima. Škole i vrtići su savršeni prostori za implementaciju takvih inicijativa jer omogućuju kontinuirano učenje kroz igru i interakciju.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2, RP3, RP4, RP5

- **Aktivnost 5.1.1.3:** Pokretanje informativnih kampanja putem lokalnih medija
    - Pokretanje informativnih kampanja putem lokalnih medija (radio, televizija, tiskani mediji, internetski portali i društvene mreže) koje promoviraju zelenu urbanu obnovu, održivi razvoj i zaštitu okoliša. Kampanje će uključivati priloge, članke, intervjue i promotivne materijale koji educiraju građane o važnosti očuvanja prirodnih resursa i potiču ih na aktivno sudjelovanje u lokalnim zelenim inicijativama.
    - Lokalni mediji su važan alat za dopiranje do širokog kruga građana. Informativne kampanje putem medija imaju za cilj podići svijest o klimatskim promjenama, održivom razvoju i zelenim projektima koje provodi Grad Knin. Korištenjem radija, televizije, novina i društvenih mreža, kampanje će pružiti pristupačne i jednostavne informacije o zelenim inicijativama, savjetima za recikliranje, štednji energije, korištenju obnovljivih izvora energije i očuvanju

bioraznolikosti. Također će promovirati projekte i događaje, poput sadnje drveća, recikliranja i volonterskih akcija, u kojima građani mogu aktivno sudjelovati.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2, RP3, RP4, RP5

Mjera 5.1.2: Poticanje sudjelovanja građana u zelenim projektima

Ova mjera usmjerena je na aktivno uključivanje građana u planiranje, realizaciju i održavanje zelenih projekata u gradu. Kroz participativne platforme, volonterske inicijative i javne akcije, građanima se pruža prilika da izravno sudjeluju u ekološkim projektima, kao što su sadnja drveća, održavanje parkova, reciklažne akcije te druge aktivnosti povezane s očuvanjem okoliša. Cilj mjere je potaknuti građane na preuzimanje odgovornosti za svoje urbano okruženje i ojačati društvenu koheziju putem ekoloških inicijativa.

Aktivno uključivanje građana u zelene projekte pomaže stvoriti osjećaj pripadnosti i zajedništva, a istovremeno jača svijest o važnosti održivog urbanog razvoja. Kada su građani uključeni u procese donošenja odluka i sudjeluju u konkretnim ekološkim akcijama, osjećaju se kao važan dio promjene te su motiviraniji da pridonose očuvanju okoliša. Ova mjera obuhvaća niz aktivnosti koje su usmjerene na povećanje sudjelovanja građana u inicijativama usmjerenim na unapređenje urbanih zelenih površina i smanjenje negativnog utjecaja na okoliš.

- **Aktivnost 5.1.2.1:** Kreiranje platformi za uključivanje građana u planiranje projekata zelene obnove
    - Izrada digitalnih platformi (mobilne aplikacije ili web stranice) koje omogućuju građanima sudjelovanje u planiranju zelenih projekata, predlaganje ideja i glasovanje za projekte koje smatraju prioritetnima.
    - Digitalne platforme omogućuju transparentan i interaktivan proces odlučivanja u kojem građani mogu predlagati i glasovati za projekte zelene urbane obnove. Na taj način potiče se njihovo uključivanje u rješavanje ekoloških izazova i omogućuje im se aktivna uloga u oblikovanju urbanog prostora.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP5

- **Aktivnost 5.1.2.2:** Organizacija volonterskih akcija za uređenje zelenih površina

- Organizacija volonterskih akcija u kojima građani mogu sudjelovati u aktivnostima poput sadnje drveća, čišćenja parkova i drugih zelenih površina te postavljanja urbane opreme (klupe, koševi za otpad).
- Volonterske akcije omogućuju građanima da se angažiraju u održavanju i unapređenju gradskih zelenih površina, a istovremeno doprinose jačanju društvene solidarnosti i ekološke osviještenosti. Ove akcije pomažu u stvaranju zajedničkog osjećaja odgovornosti za održavanje čistih i zelenih urbanih prostora.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP4

- **Aktivnost 5.1.2.3:** Sudjelovanje građana u projektima sadnje drveća i očuvanja urbanih šuma
  - Pružanje prilike građanima da sudjeluju u projektima sadnje drveća i stvaranja urbanih šuma, gdje mogu učiti o važnosti drveća za okoliš i doprinositi smanjenju emisija ugljika u urbanim sredinama.
  - Sadnja drveća u urbanim područjima smanjuje toplinske otoke, poboljšava kvalitetu zraka i doprinosi smanjenju CO_2. Uključivanje građana u ove projekte potiče ih da se aktivno brinu za okoliš i sudjeluju u naporima za očuvanje ekološke ravnoteže.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

- **Aktivnost 5.1.2.4:** Održavanje javnih rasprava i radionica o zelenim projektima i inicijativama
  - Organizacija redovitih javnih rasprava i radionica u kojima građani mogu sudjelovati u raspravi o trenutnim i budućim zelenim projektima te ponuditi svoje prijedloge i ideje.
  - Javni forumi i radionice omogućuju transparentan proces planiranja i provedbe zelenih projekata, a istovremeno stvaraju priliku za izravnu komunikaciju između građana i gradskih vlasti. Ova aktivnost potiče konstruktivnu raspravu i osigurava da potrebe zajednice budu uzete u obzir prilikom realizacije ekoloških projekata.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2, RP3, RP4, RP5

Strateški cilj 6: Poticanje kružnog gospodarenja građevinama i prostorom

Ovaj strateški cilj usmjeren je na promicanje kružnih praksi u građevinskom sektoru i upravljanju prostorom. Cilj je optimizirati korištenje resursa, smanjiti količinu građevinskog otpada i poticati reciklažu materijala. Osim toga, posebna pozornost posvećena je revitalizaciji postojećih građevina i prostora kako bi se smanjila potreba za novim građevinskim projektima, čime se štedi energija, smanjuje utjecaj na okoliš i poboljšava održivo korištenje prostora.

Kružno gospodarstvo u građevinarstvu podrazumijeva smanjenje otpada, ponovno korištenje materijala i optimizaciju prostora kako bi se postigla dugoročna održivost. Uvođenjem kružnih praksi u graditeljstvu i urbanističkom planiranju, Grad Knin može smanjiti negativan utjecaj urbanizacije na okoliš, smanjiti potrošnju resursa i promovirati reciklažu i prenamjenu postojećih objekata.

Posebni cilj 6.1: Smanjenje građevinskog otpada i poticanje reciklaže

Cilj je smanjiti količinu otpada koja nastaje u građevinskom sektoru kroz poticanje reciklaže i ponovne uporabe građevinskih materijala. Time se doprinosi smanjenju ekološkog otiska građevinskih projekata i potiče održivo korištenje resursa.

Građevinski sektor jedan je od najvećih generatora otpada, a većina tog otpada završava na odlagalištima. Reciklažom građevinskog otpada, kao što su beton, cigle, metal i staklo, možemo smanjiti potrebu za novim sirovinama i umanjiti utjecaj na okoliš. Ovaj cilj fokusira se na sustavno upravljanje otpadom u građevinarstvu, što doprinosi kružnom gospodarstvu.

Mjera 6.1.1: Uvođenje sustava za reciklažu građevinskog otpada

Ova mjera predviđa uvođenje obveznih sustava za reciklažu građevinskog otpada pri svim javnim i privatnim građevinskim projektima. Cilj je osigurati da građevinski otpad bude pravilno zbrinut i recikliran kako bi se smanjila količina otpada koji završava na odlagalištima.

Reciklaža građevinskog otpada ne samo da smanjuje potrebu za novim sirovinama, već pomaže i u smanjenju troškova zbrinjavanja otpada te smanjuje emisije stakleničkih plinova koje nastaju

prilikom proizvodnje novih materijala. Ova mjera potiče građevinske tvrtke da aktivno sudjeluju u kružnom gospodarenju materijalima.

- **Aktivnost 6.1.1.1:** Uspostava reciklažnih centara za građevinski otpad
    - Osnivanje specijaliziranih centara za prikupljanje, sortiranje i reciklažu građevinskog otpada unutar grada, s ciljem olakšavanja građevinskim tvrtkama pravilno zbrinjavanje otpada.
    - Reciklažni centri omogućit će lakše odvajanje i reciklažu građevinskog otpada, smanjujući pritisak na odlagališta i osiguravajući ponovnu uporabu vrijednih materijala.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP4

- **Aktivnost 6.1.1.2:** Poticanje uporabe recikliranih građevinskih materijala u novim projektima
    - Uvođenje subvencija i financijskih poticaja za projekte koji koriste reciklirane građevinske materijale, poput recikliranog betona, metala ili stakla.
    - Ova aktivnost smanjuje troškove novih građevinskih materijala i potiče graditelje da koriste održive alternative, čime se dodatno smanjuje potreba za eksploatacijom novih resursa.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP4

- **Aktivnost 6.1.1.3:** Kreiranje digitalne platforme za praćenje i upravljanje građevinskim otpadom
    - Razvoj digitalnog sustava za praćenje količine i vrste građevinskog otpada na projektima te praćenje uspješnosti zbrinjavanja i reciklaže materijala.
    - Digitalna platforma omogućuje transparentno praćenje upravljanja građevinskim otpadom, olakšava prikupljanje podataka i poboljšava učinkovitost recikliranja.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP4, RP5

- **Aktivnost 6.1.1.4:** Sanacija divljih odlagališta građevinskog i drugog otpada

- Usmjerena je na uklanjanje i sanaciju ilegalno odloženog otpada u svrhu zaštite okoliša, unapređenja javnog zdravlja i poboljšanja kvalitete životnog prostora.
- Cilj ove aktivnosti je očuvanje okoliša, zaštita javnog zdravlja i poboljšanje kvalitete života građana, uz poticanje odgovornog ponašanja prema otpadu i okolišu.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP4

Posebni cilj 6.2: Optimizacija korištenja prostora kroz revitalizaciju napuštenih i nedovoljno iskorištenih građevina

Cilj je revitalizirati napuštene i nedovoljno korištene građevine i prostore unutar grada kako bi se smanjila potreba za novom izgradnjom te unaprijedilo korištenje postojećih urbanih resursa. Postojeće građevine koje su napuštene ili nedovoljno korištene predstavljaju veliki potencijal za kružno gospodarenje prostorom. Umjesto gradnje novih zgrada, revitalizacija tih objekata smanjuje potrebu za novim građevinskim materijalima i očuvanjem novih površina, dok se istovremeno povećava funkcionalnost grada.

Mjera 6.2.1: Poticanje revitalizacije napuštenih i nedovoljno korištenih prostora

Ova mjera uključuje poticanje prenamjene i revitalizacije napuštenih i nedovoljno iskorištenih zgrada i prostora unutar grada, čime se optimizira korištenje postojećih resursa i smanjuje potreba za novom izgradnjom. Revitalizacija napuštenih prostora doprinosi obnovi urbanih dijelova grada, smanjuje urbanu degradaciju i potiče gospodarski rast kroz prenamjenu tih prostora u stambene, poslovne ili rekreacijske namjene. Na taj način poboljšava se urbana kohezija i ekonomska održivost.

- **Aktivnost 6.2.1.1:** Identifikacija napuštenih i nedovoljno korištenih građevina
  - Provođenje analize i popisa napuštenih i nedovoljno iskorištenih građevina te urbanih prostora koji imaju potencijal za revitalizaciju.
  - Ova aktivnost omogućuje Gradu Kninu identificiranje potencijalnih prostora za revitalizaciju i stvaranje konkretnih planova za njihovo buduće korištenje.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

- **Aktivnost 6.2.1.2:** Poticanje prenamjene postojećih zgrada u nove funkcionalne prostore
    - Uvođenje subvencija i poticaja za projekte koji uključuju prenamjenu starih ili napuštenih zgrada u stambene, poslovne ili društvene prostore.
    - Prenamjena postojećih zgrada smanjuje potrebu za novom izgradnjom, čime se štedi energija i resursi, a revitaliziraju se zapušteni dijelovi grada.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

- **Aktivnost 6.2.1.3:** Rekonstrukcija objekata javne i društvene namjene po principima kružnosti
    - Rekonstrukcija objekata u vlasništvu Grada Knina po principima kružnog gospodarenja građevinama.
    - Aktivnost je značajna zbog neiskorištenog potencijala oštećenih i zapuštenih objekata koji predstavljaju resurs i potencijal razvoja grada te njegove imovine.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

- **Aktivnost 6.2.1.4:** Uspostava programa za prenamjenu industrijskih zona (Brownfield) u zelene i rekreativne prostore
    - Program poticanja prenamjene starih i napuštenih industrijskih objekata u zelene površine, rekreacijske zone ili javne prostore dostupne građanima.
    - Prenamjena starih industrijskih zona doprinosi stvaranju dodatnih zelenih površina, poboljšava kvalitetu života i doprinosi očuvanju ekosustava u urbanim sredinama.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

- **Aktivnost 6.2.1.5:** Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija zgrada predškolskog i školskog odgoja u skladu s KG i energetskom učinkovitosti
    - Izgradnju novih i rekonstrukcija postojećih zgrada namijenjenih predškolskom i školskom odgoju i obrazovanju, pri čemu će se primjenjivati načela kružnog gospodarstva i povećanja energetske učinkovitosti.

- Aktivnost će poboljšati uvjete postojećim i povećati kapacitete s novim predškolski i školski zgradama za odgoj koji su neophodni za poboljšanje demografske slike grada.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

- **Aktivnost 6.2.1.6:** Rekonstrukcija zgrada i prostora kulturno-povijesne baštine i prenamjena u prostore javne namjene
  - Rekonstrukcija zgrada i prostora kulturno-povijesne baštine te njihova prenamjena u prostore javne namjene usmjerena je na očuvanje i revitalizaciju važnih kulturnih i povijesnih objekata, čime se osigurava njihova trajna upotreba i integracija u suvremeni život zajednice.
  - Rekonstrukcija ovih prostora ne samo da doprinosi očuvanju kulturno-povijesne baštine, već i utječe na razvoj lokalne zajednice, povećanje kvalitete života i stvaranju atraktivnih javnih prostora koji su dostupni svim građanima i turistima.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

Posebni cilj 6.3: Poticanje korištenja modularnih i održivih građevinskih praksi

Cilj je promovirati korištenje modularnih građevinskih metoda i održivih građevinskih materijala kako bi se smanjio otpad, ubrzala izgradnja te osigurala energetska učinkovitost novih građevinskih projekata. Modularna gradnja omogućuje brže i učinkovitije korištenje materijala, smanjuje količinu otpada na gradilištima i osigurava fleksibilnost građevinskih objekata, što doprinosi održivom razvoju. Korištenje ekološki prihvatljivih materijala doprinosi smanjenju ekološkog otiska građevinskih projekata.

Mjera 6.3.1: Promocija modularne gradnje i upotrebe održivih materijala

Ova mjera usmjerena je na poticanje građevinskih tvrtki i investitora da koriste modularne građevinske metode i održive materijale koji smanjuju negativan utjecaj građevinskih projekata na okoliš te poboljšavaju energetsku učinkovitost zgrada. Modularna gradnja omogućuje bržu i čišću izgradnju uz minimalnu količinu otpada, dok korištenje održivih materijala smanjuje

emisije CO_2 i potrošnju prirodnih resursa. Ova mjera doprinosi održivosti gradnje i smanjenju ekološkog otiska građevinskog sektora.

- **Aktivnost 6.3.1.1:** Uvođenje subvencija za modularnu gradnju
    - Osiguravanje subvencija i poticaja građevinskim tvrtkama koje koriste modularne građevinske metode u projektima.
    - Subvencioniranjem modularne gradnje potiče se šira primjena ove tehnologije, čime se smanjuje vrijeme izgradnje, količina otpada i potrošnja resursa.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

- **Aktivnost 6.3.1.2:** Edukacija građevinskog sektora o prednostima modularne gradnje i održivih materijala
    - Organizacija edukativnih radionica i seminara za građevinske stručnjake i investitore kako bi se promovirale prednosti modularne gradnje i održivih materijala.
    - Edukacija ključnih aktera u građevinskom sektoru omogućuje širu primjenu ovih metoda i tehnologija, smanjujući pritom negativan utjecaj građevinskog sektora na okoliš.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

- **Aktivnost 6.3.1.3:** Uvođenje ekoloških i energetskih certifikata za građevinske projekte
    - Razvijanje i dodjeljivanje ekoloških i energetskih certifikata projektima koji koriste modularnu gradnju, održive materijale i učinkovite energetske sustave, čime se osigurava prepoznatljivost takvih projekata u javnosti.
    - Ekološki i energetski certifikati potiču investitore i građevinske tvrtke da se odlučuju za održive metode gradnje jer prepoznatljivost i oznaka održivosti donose dodanu vrijednost njihovim projektima.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP2

Strateški cilj 7: Planiranje i upravljanje ZUO

Ovaj strateški cilj usmjeren je na promicanje zelene urbane obnove kao ključnog pristupa u unapređenju urbanih prostora te integraciju ZUO u politike grada. Cilj je optimizirati korištenje zelenih površina, smanjiti negativan utjecaj urbanizacije na okoliš i poticati održivu revitalizaciju postojećih prostora. Posebna pažnja posvećena je integraciji prirodnih elemenata u urbanističko planiranje, čime se poboljšava kvaliteta života građana i potiče biološka raznolikost.

Zelena urbana obnova obuhvaća pristupe kao što su stvaranje parkova, revitalizacija degradiranih područja, sadnja drveća i razvoj zelenih krovova i fasada. Ove mjere doprinose smanjenju toplinskog otoka, poboljšanju kvalitete zraka i potpori održivoj infrastrukturi. Uvođenjem zelenih praksi u urbanističko planiranje, Grad Knin može povećati otpornost gradskih područja na klimatske promjene, smanjiti potrošnju energije te potaknuti lokalne zajednice na aktivno sudjelovanje u održavanju i obnovi svojih prostora.

Posebni cilj 7.1: Kreiranje, implementacija i praćenje razvoja ZUO

Ovaj posebni cilj usmjeren je na sustavno kreiranje, implementaciju i praćenje razvoja zelene urbane obnove (ZUO) kao integralnog dijela urbanističkog planiranja. Cilj je razviti jasne strategije i akcijske planove koji će omogućiti transformaciju urbanih prostora u održive, ekološki prihvatljive sredine koje poboljšavaju kvalitetu života građana.

U okviru ovog cilja, naglasak će biti stavljen na suradnju svih dionika, uključujući lokalne vlasti, građane, nevladine organizacije i privatni sektor. Kroz zajednički rad, osigurat će se uključivanje svih relevantnih perspektiva i potreba u proces planiranja. Razvoj ZUO uključivat će analizu postojećih urbanih prostora, identifikaciju područja koja zahtijevaju obnovu te definiranje specifičnih ciljeva i mjera za njihovu revitalizaciju.

Mjera 7.1.1: Implementacija ZUO u strateške dokumente grada

Strategija zelene urbane obnove ne predstavlja obvezujući dokument, stoga je cilj ugraditi ju u strateške dokumente nižih razina, izradu akcijskih planova u svrhu mogućnosti provedbe propisanih aktivnosti te ugradnju istih u dokumente prostornog uređenja kako bi postale obvezujuće.

- **Aktivnost 7.1.1.1**: Implementacija ZUO u prostorno plansku dokumentaciju
    - Ova aktivnost fokusira se na integraciju zelene urbane obnove (ZUO) u postojeću prostornu plansku dokumentaciju kako bi se osiguralo da svi budući urbanistički projekti i inicijative budu usklađeni s načelima održivosti i zaštite okoliša.
    - Implementacija ZUO u prostorno planiranje ključna je za postizanje dugoročne održivosti i poboljšanje kvalitete urbanih prostora.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2, RP3, RP4

- **Aktivnost 7.1.1.2**: Implementacija ZUO u ostale strateške dokumente grada
    - Implementacija ZUO u dokumente niže razine kako bi dokumenti i čitavi prostor grada bio razvojno usklađen s definiranom jasnom vizijom razvoja prostora.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2, RP3, RP4

- **Aktivnost 7.1.1.3**: Izmjene i dopune SZUO
    - Revizija i ažuriranje Strateškog plana zelene urbane obnove (SZUO) s ciljem procjene učinaka Strategije te prilagodbe ciljeva i aktivnosti za sljedeće razdoblje. U okviru tih revizija i ažuriranja potrebno je osigurati usklađenost s nacionalnim smjernicama i kriterijima vezanim uz zelenu urbanu obnovu.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2, RP3, RP4, RP5

- **Aktivnost 7.1.1.4**: Izrada akcijskih planova povezanih sa ZUO
    - Aktivnost se fokusira na razvoj specifičnih akcijskih planova koji će podržati ciljeve zelene urbane obnove (ZUO). Akcijski planovi bit će temeljni alati za provedbu strategija, mjera i aktivnosti usmjerenih na održivu revitalizaciju urbanih prostora.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2, RP3, RP4, RP5

Mjera 7.1.2: Uspostava digitalnih alata za praćenje razvoja ZUO

Mjera je usmjerena na razvoj i implementacija digitalnih alata koji će omogućiti učinkovito praćenje i evaluaciju napretka u provedbi strategija zelene urbane obnove (ZUO). Korištenje digitalnih alata omogućit će prikupljanje, analizu i vizualizaciju podataka vezanih uz održive inicijative i projekte u urbanim sredinama.

- **Aktivnost 7.1.2.1**: Kreiranje geoprostorne baze podataka ZUO
    - Kreiranje GIS baze podataka koja će pohranjivati informacije o elementima i lokacijama bitnim za kružno gospodarenje zgradama te koja će pružati stvaran i trenutan prikaz stanja razvoja ZUO.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP5

- **Aktivnost 7.1.2.2**: Održavanje digitalnih alata
    - Redovito održavanje i ažuriranje baza podatka kako bi informacije o dinamici razvoja ZUO i stanju u prostoru bile dostupne javnosti, predstavnicima grada i nadležnim tijelima te kako bi bilo lakše provodila realizacija cjelokupne Strategije razvoja ZUO.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP5

- **Aktivnost 7.1.2.3**: Uspostava i održavanje evidencije zelene infrastrukture
    - Uspostavu i održavanje sustavne evidencije zelene infrastrukture u urbanim sredinama.
    - Evidencija će uključivati detaljne informacije o svim zelenim površinama, parkovima, drveću, vrtovima i drugim elementima zelene infrastrukture, čime će se olakšati njihovo upravljanje, zaštita i revitalizacija.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP5

Mjera 7.1.3. Praćenje razvoja zelene infrastrukture

Mjera je usmjerena na osiguravanje kvalitetnog izvođenja radova obnove, revitalizacije, sadnje i gradnje projekata koji su na bilo koji način povezani uz Strategiju zelene urbane obnove, te druge projekte koji doprinose ozelenjivanju i borbi protiv klimatskih promjena.

- **Aktivnost 7.1.3.1**: Provođenje stručnog i projektantskog nadzora
    - Provođenje stručnog nadzora nad izvođenjem radova te projektantskog nadzora kako bi se osigurala izvedba radova prema ranije definiranom projektu.
    - Provođenje nadzora rezultirat će kvalitetno izvedenim radovima koji će biti dokumentirani u obliku pisanog izvješća o provedenom nadzoru.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1 i RP2

Posebni cilj 7.2: Edukacija i podizanje svijesti

Ovaj posebni cilj odnosi se na provođenje edukacija i informiranja čija je svrha podizanje društvene svijesti grada u cjelini kojeg čini vodstvo grada, ali i javnosti te poticanje suradnje sa znanstvenom zajednicom. Takvim postupkom stvorile bi se okolnosti koje organiziraju, provode i podržavaju projekte povezane sa zelenom infrastrukturom i kružnim gospodarenjem zgradama.

Svijest o održivim praksama i njihovoj koristi za kvalitetu života u urbanim sredinama ključno je za poticanje aktivnog sudjelovanja građana i dionika u procesu održivog razvoja.

Mjera 7.2.1: Edukacija predstavnika grada

Mjera je usmjerena na edukaciju predstavnika grada koji bi bili zaduženi za planiranje, provođenje i praćenje razvoja ZUO kako bi se ojačali kapaciteti predstavnika grada. Edukacija je u formi seminara, radionica, programa i slično, doprinosi kvalitetnijoj provedbi, planiranju razvoja i realizaciji mjera i aktivnosti propisanih SZUO.

- **Aktivnost 7.2.1.1**: Imenovanje predstavnika ili grupe predstavnika za ZUO
    - Imenovanje predstavnika ili skupine predstavnika grada zaduženih za poslove planiranja, razvoja i praćenja razvoja SZUO nužna je za učinkovito provođenje.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2, RP3, RP4, RP5

- **Aktivnost 7.2.1.2**: Sustavna edukacija predstavnika ZUO
    - Redovite edukacije predstavnika grada koje se tiču različitih tema ZUO za potrebe kvalitetnijeg planiranja i realizacije projekata ZUO navedenih kroz strategiju.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2, RP3, RP4, RP5

- **Aktivnost 7.2.1.3**: Edukacija predstavnika za rad s digitalnim alatima
    - Edukacija predstavnika grada za rad s digitalnim alatima s posebnim naglaskom na radionice kako bi se osposobilo radnike za implementaciju novih sustava praćenja i planiranja razvoja ZUO.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP5

Mjera 7.2.2: Edukacija stanovništva

Mjera je usmjerena na podizanje razine znanja i svijesti među stanovništvom o važnosti zelene urbane obnove i održivih praksi u svakodnevnom životu. Kroz razne edukativne aktivnosti, građani će biti osnaženi da aktivno sudjeluju u očuvanju okoliša i unapređenju kvalitete života u svojim zajednicama.

- **Aktivnost 7.2.2.1**: Aktivnosti informiranja i vidljivosti
    - Informiranje javnosti putem različitih medijskih kanala o informacijama vezanim za zelenu urbanu obnovu koje bi obuhvaćale objašnjenje njezine funkcije te važnost i mogućnost sudjelovanja stanovništva u aktivnostima grada putem sudjelovanja na radionicama, projektima i sl.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2, RP3, RP4, RP5

- **Aktivnost 7.2.2.2**: Organizacija radionica, događaja, manifestacija i sl. na temu ZUO
    - Organizacija različitih radionica, događaja, manifestacija i sl. u sa svrhom edukacije građana, ali i promocije zelene urbane obnove.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1, RP2, RP3, RP4

- **Aktivnost 7.2.2.3**: Poticanje stanovništva na uređenje privatnih vrtova i okućnica
    - Poticanje stanovništva na uređenje privatnih vrtova kroz različite oblike animacijskih aktivnosti s ciljem postizanja poboljšane zelene vizure grada u cjelini kroz javne i privatne površine.

Usklađenost s razvojnim potrebama:	RP1

10. Horizontalna načela

Horizontalna načela odnose se na multidisciplinarne teme koje se ne mogu svesti samo na jedno programsko područje, već doprinose temeljnim društvenim načelima kao što su promicanje ravnopravnosti, zabrana diskriminacije, pristupačnost za osobe s invaliditetom, održivi razvoj te doprinos projektu promicanjem načela dobrog upravljanja. Strategija zelene urbane obnove Grada Knina usklađena je s ovim načelima kako bi se osiguralo inkluzivno, održivo i transparentno planiranje i provedba razvojnih aktivnosti.

10.1. Promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca i zabrana diskriminacije

Promicanje ravnopravnosti spolova: Strategija zelene urbane obnove Grada Knina u potpunosti je usklađena sa Zakonom o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 69/17) i Zakonom o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08, 112/12). Tijekom izrade strateških ciljeva i mjera, te u planiranju i provedbi aktivnosti, poštivat će se sve zakonske odredbe kako bi se osigurala stvarna ravnopravnost žena i muškaraca. Grad Knin će isključiti mogućnost diskriminacije po spolu te će aktivno poticati načela jednakih mogućnosti, nediskriminacije i pristupačnosti.

Posebna će se pozornost pridavati jednakom uključivanju žena i muškaraca u sve aktivnosti, uključujući informiranje i vidljivost. Komunikacija će biti usmjerena na pripadnike oba spola, a pri verbalnom i vizualnom izražavanju vodit će se briga o rodnoj perspektivi. Prilikom provedbe edukacija predstavnika grada o planiranju i upravljanju zelenom urbanom obnovom, komunikacija će biti usmjerena na oba spola, a rodna perspektiva bit će uključena u sve aspekte planiranja i provedbe projekata. Grad će sve akcije i mjere provoditi i nadzirati putem rada imenovanog etičkog povjerenika te nadležnog gradskog povjerenstva za ravnopravnost spolova. Dodatno, Grad Knin će razvijati programe i inicijative koje potiču ravnopravnost na radnom mjestu i u obrazovanju, osiguravajući da žene i muškarci imaju jednake prilike za sudjelovanje u ekonomskom, društvenom i političkom životu zajednice. Cilj je stvoriti inkluzivno društvo u kojem su svi građani ravnopravni i imaju jednake šanse za uspjeh.

Zabrana diskriminacije: Strategija će osigurati da nema diskriminacije na temelju rase, etničke pripadnosti, religije, invaliditeta, dobi ili bilo koje druge osobne karakteristike. Sve planirane aktivnosti, mjere i projekti provodit će se uz poštivanje načela jednakosti i nediskriminacije.

Grad Knin će provoditi redovite analize i evaluacije kako bi osigurao da nijedna skupina nije nepravedno isključena iz koristi koje proizlaze iz provedbe strategije.

10.2. Pristupačnost za osobe s invaliditetom

Pristupačnost građevinama: Strategija zelene urbane obnove Grada Knina osigurava pristupačnost svim građevinama za osobe s invaliditetom u skladu s Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti. Sve nove građevine i obnovljeni objekti moraju biti dizajnirani i izgrađeni tako da budu pristupačni osobama s invaliditetom. Ovo uključuje ugradnju rampi, dizala, širokih vrata i drugih prilagodbi koje omogućuju neometan pristup i korištenje prostora.

Univerzalni dizajn: Prilikom realizacije projekata uzimat će se u obzir načela univerzalnog dizajna kako bi se uklonila ograničenja pristupu i poduprlo društveno sudjelovanje. Univerzalni dizajn omogućuje da mjesta postanu pristupačna, atraktivna i značajna za sve, bez obzira na dob, invaliditet i status. Ovo uključuje stvaranje javnih prostora koji su sigurni i ugodni za sve korisnike, s posebnim naglaskom na osobe s invaliditetom, starije osobe i obitelji s malom djecom.

Osjetilni dizajn: Kao dio univerzalnog dizajna, osjetilni dizajn pruža maksimalnu pristupačnost u destinacijama za posjetitelje i stvara iskustva bogata za osjetila za osobe koje obično nemaju pristup takvim mjestima. Primjeri uključuju nove pristupne staze sa sjedalima i skloništima, prilagođene oznake i osjetilna iskustva u vrtovima i parkovima. Grad Knin će osigurati da svi javni prostori budu opremljeni taktilnim vodičima, zvučnim signalizacijama i drugim prilagodbama koje olakšavaju kretanje i snalaženje osobama s invaliditetom.

10.3. Održivi razvoj

Načela održivog razvoja: Prilikom pisanja, donošenja, kao i realiziranja definiranih projekata iz Strategije zelene urbane obnove, poštivat će se načela održivog razvoja. To uključuje provedbu zelene javne nabave, uzimanje u obzir klimatskih izazova, učinkovitost resursa te načela zelenog rasta. Projekti će biti izrađeni u skladu sa Zakonom o gradnji (NN 155/25), čime se osiguravaju bitni zahtjevi za građevinu, uključujući mehaničku otpornost i stabilnost, zaštitu od požara, higijenu, zdravlje i zaštitu okoliša, sigurnost u korištenju, zaštitu od buke, uštedu energije i toplinsku zaštitu.

Kružno gospodarenje: U skladu sa Zakonom o prostornom uređenju (NN 155/25), Strategija zelene urbane obnove promiče kružno gospodarenje prostorom i građevinama, što uključuje ponovnu uporabu ili mogućnost reciklaže građevina, uporabu okolišu prihvatljivih sirovina i sekundarnih materijala, te osiguranje trajnosti građevina. Grad Knin će razviti sustave za reciklažu i ponovnu uporabu građevinskog otpada te poticati korištenje recikliranih materijala u novim projektima.

Ekološka održivost: Prilikom realizacije projekata, uzimat će se u obzir klimatske promjene i izazovi koje one stvaraju. Razvoj zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama imat će za cilj povećati otpornost Grada Knina na posljedice klimatskih promjena te očuvati prirodne resurse. Projekti će uključivati mjere za smanjenje emisije stakleničkih plinova, povećanje energetske učinkovitosti, očuvanje vode i tla te zaštitu bioraznolikosti.

Klimatski otporni razvoj: Grad Knin će implementirati mjere za povećanje otpornosti na klimatske promjene, uključujući izgradnju zelenih krovova i fasada, uvođenje sustava za skupljanje i korištenje kišnice, te stvaranje urbanih zelenih oaza koje doprinose smanjenju toplinskih otoka. Ove mjere pomoći će u prilagodbi grada na ekstremne vremenske uvjete i smanjenju rizika od poplava, suša i drugih klimatskih pojava.

10.4. Načela dobrog upravljanja

Suradnja s civilnim društvom: Projekti proizašli iz Strategije zelene urbane obnove uključivat će aktivnu suradnju s civilnim društvom. To uključuje organizaciju javnih konzultacija, radionica i participativnih planiranja, čime će se omogućiti da građani i organizacije civilnog društva aktivno sudjeluju u procesima donošenja odluka. Grad Knin će osigurati da svi projekti budu transparentni i otvoreni za javnu raspravu, čime će se povećati povjerenje građana u lokalnu upravu.

Transparentnost i odgovornost: Grad Knin će osigurati transparentnost i odgovornost u provedbi projekata kroz redovito izvještavanje i nadzor. Sve aktivnosti i mjere provodit će se u skladu s načelima dobrog upravljanja, a komunikacija s građanima bit će otvorena i dostupna, osiguravajući im pristup informacijama o napretku i rezultatima projekata. Grad će uspostaviti sustav za praćenje i evaluaciju projekata kako bi se osiguralo da se svi resursi koriste učinkovito i odgovorno.

Edukacija i jačanje kapaciteta: Grad Knin će ulagati u edukaciju i jačanje kapaciteta zaposlenika lokalne uprave, kako bi bili u mogućnosti provoditi projekte zelene urbane obnove na najvišoj razini. Ovo uključuje redovite treninge, radionice i seminare o najnovijim praksama i tehnologijama u održivom urbanom razvoju. Također, grad će poticati razmjenu znanja i iskustava s drugim gradovima i općinama, kako bi se usvojile najbolje prakse i inovativna rješenja.

Učinkovito upravljanje resursima: Osiguranje učinkovitog upravljanja resursima, uključujući financijska sredstva, ljudske resurse i materijale, ključno je za uspješnu provedbu strategije. Grad Knin će uspostaviti sustave za praćenje i kontrolu troškova, te osigurati da svi projekti budu financijski održivi i isplativi. Transparentno upravljanje proračunom i javnim sredstvima povećat će povjerenje građana i investitora.

Poštivanjem horizontalnih načela, Strategija zelene urbane obnove Grada Knina osigurava sveobuhvatan pristup koji promiče ravnopravnost, pristupačnost, održivi razvoj i dobra upravljanja. Time se stvara čvrsta osnova za održivi razvoj i poboljšanje kvalitete života svih građana, uz istovremeno očuvanje prirodnih resursa i okoliša. Uključivanje svih relevantnih dionika, transparentno upravljanje resursima i usvajanje najnovijih tehnologija i praksi ključni su za postizanje dugoročnog uspjeha u zelenoj urbanoj obnovi Grada Knina.

11. Pokazatelji, indikativni i financijski plan i terminski plan provedbe

Strateški cilj	Posebni cilj	Mjera	Aktivnost	Ključne točke ostvarenja	Polazna vrijednost	Ciljana Vrijednost	Terminski plan provedbe	Procijenje-na vrijednost (€)	Izvor financiranja
1. Očuvanje i unapređenje zelene infrastrukture i bioraznolikosti	1.1. Povećanje zelene površine i dostupnosti javnih parkova	1.1.1. Identifikacija i revitalizacija napuštenih javnih prostora	1.1.1.1. Prenamjena napuštenih i uređenje slobodnih površina u zelene parkove, perivoje i dr. s NBS rješenjima (kišni vrtovi, zeleni krovovi)	Uređene napuštene površine	0	2	2026. – 2033.	3.000.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			1.1.1.2. Uključivanje lokalne zajednice u dizajn i planiranje parkova	Javna tribina/anketa/rasprava	0	1	2026. – 2033.	10.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			1.1.1.3. Izrada programa za očuvanje i sadnju autohtonih biljnih vrsta	Program za očuvanje autohtonih biljnih vrsta	0	1	2026. – 2029.	15.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi

			1.1.1.4. Uređenje urbanih, senzornih i kišnih vrtova dostupnih stanovništvu	Uređeni/izgrađeni vrtovi	0	1	2026. – 2029.	2.500.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			1.1.1.5. Uređenje postojećih i izgradnja novih dječjih igrališta na javnim površinama	Broj dječjih igrališta	0	5	2026. – 2033.	350.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			1.1.1.6. Uređenje otvorenih površina javne i društvene namjene	Broj uređenih površina	0	5	2026. – 2033.	100.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			1.1.1.7. Izgradnja novih i uređenje postojećih edukativnih staza	Broj staza	0	1	2026. – 2030.	500.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			1.1.1.8. Uređenje interpretacijskih i tematskih parkova	Broj uređenih područja	0	1	2026. – 2033.	500.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			1.1.1.9. Korištenje obnovljivih izvora energije	Upotreba OIE	0	1	2026. – 2033.	1.000.000	PJLIRS, FZOEU, DP, EU Fondovi, Poduzeća i privatne osobe

		1.1.2. Povećanje broja zelenih krovova i vertikalnih vrtova	1.1.2.1. Provedba pilot projekata za zelene krovove na javnim ustanovama	Izgrađeni zeleni krovovi	0	1	2026. – 2033.	1.500.000	PJLIRS, FZOEU, EU Fondovi
			1.1.2.2. Poticanje privatnog sektora na uvođenje zelenih krovova kroz subvencije	Javni poziv	0	1	2026. – 2029.	200.000	PJLIRS, FZOEU, EU Fondovi
			1.1.2.3. Ugradnja sustava za zadržavanje kišnice na zelenim krovovima	Ugrađeni sustavi	0	1	2026. – 2033.	150.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			1.1.2.4. Kreiranje vertikalnih vrtova na zgradama	Ugrađeni vertikalni vrtovi	0	1	2026. – 2033.	200.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			1.1.2.5. Edukacija i promocija prednosti zelenih krovova i vertikalnih vrtova	Edukacije i promocije	0	1	2026. – 2028.	15.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
	1.2. Očuvanje bioraznolikosti i suzbijanje	1.2.1. Primjena prirodno utemeljenih rješenja (NBS)	1.2.1.1. Stvaranje zelenih koridora za povezivanje prirodnih područja	Izgrađeni zeleni koridori	0	1	2026. – 2033.	2.000.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			1.2.1.2. Monitoring i suzbijanje invazivnih vrsta kroz zelene projekte	Monitoring i suzbijanje	0	1	2026. – 2033.	20.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi

	invazivnih vrsta		1.2.1.3. Obnova lokalnih ekosustava korištenjem autohtonih biljaka	Broj projekata i/ili lokacija	0	4	2026. – 2033.	2.000.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			1.2.1.4. Uređenje i izgradnja kišnih vrtova	Uređeni/izgrađeni kišni vrtovi	0	1	2026. – 2033.	1.500.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			1.2.1.5. Sanacija degradiranih područja	Sanirana područja	0	1	2026. – 2033.	1.500.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
2. Prilagodba klimatskim promjenama i jačanje otpornosti grada	2.1. Smanjenje rizika od poplava i suša	2.1.1. Implementacija održivih sustava za oborinske vode	2.1.1.1. Ugradnja sustava za reciklažu i zadržavanje oborinskih voda	Sustav za reciklažu i zadržavanje voda	0	1	2026. – 2033.	2.000.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			2.1.1.2. Stvaranje infiltracijskih zona na prometnicama i parkiralištima	Infiltracijske zone	0	2	2026. – 2033.	800.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
		2.1.2. Razvoj plave i zelene infrastrukture za kontrolu	2.1.2.1. Revitalizacija vodnih površina u urbanim zonama i njihovo uključivanje u zelenu infrastrukturu	Uređene vodne površine	0	1	2026. – 2033.	3.500.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi

		mikroklimatskih uvjeta	2.1.2.2. Uređenje zelenih zona uz vodene površine kako bi se osiguralo prirodno upijanje vode	Uređene zelene zone	0	1	2026. – 2033.	300.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
	2.2. Smanjenje učinka toplinskih otoka u gradskim sredinama	2.2.1. Ozelenjivanje javnih površina i stvaranje urbanih šuma i parkova	2.2.1.1. Sadnja drvoreda uz glavne gradske prometnice	Broj drvoreda	0	3	2026. – 2033.	1.500.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			2.2.1.2. Uređenje postojećih i kreiranje novih urbanih šuma i parkova u gusto naseljenim dijelovima grada	Uređene i kreirane šume i parkovi	0	1	2026. – 2033.	1.000.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			2.2.1.3. Povećanje zasjenjenih javnih prostora kroz korištenje zelenih krovova, tendi i pergola	Broj zasjenjenih prostora	0	1	2026. – 2033.	200.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			2.2.1.4. Uređenje krajobraza odgojnih i obrazovnih ustanova	Broj uređenih krajobraza	0	2	2026. – 2033.	500.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			2.2.1.5. Uređenje i ozelenjivanje gradskih parkirališta	Broj uređenih parkirališta	0	2	2026. – 2033.	600.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi

			2.2.1.6. Uređenje postojećih i izgradnja novih sportsko rekreacijskih sadržaja te ozelenjivanje okruženja	Broj uređenih i izgrađenih sadržaja	0	2	2026. – 2033.	1.000.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
3. Održivo gospodarenje resursima i cirkularna ekonomija	3.1. Povećanje recikliranja i smanjenje količine otpada	3.1.1. Uvođenje novih sustava za odvajanje otpada	3.1.1.1. Postavljanje dodatnih reciklažnih stanica u urbanim dijelovima	Postavljene reciklažne stanice	0	1	2026. – 2033.	250.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			3.1.1.2. Uvođenje digitalnih platformi za praćenje i optimizaciju recikliranja, te informiranje građana o pravilnom odvajanju otpada	Digitalne platforme za praćenje recikliranja	0	1	2026. – 2033.	30.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
		3.1.2. Poticanje kompostiranja i ponovne upotrebe	3.1.2.1. Kreiranje kompostnih centara dostupnih građanima	Kompostni centar	0	1	2026. – 2033.	500.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			3.1.2.2. Organizacija edukativnih kampanja o kompostiranju i smanjenju otpada	Edukativne kapanje	0	5	2026. – 2033.	50.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			3.1.2.3. Promocija „zero waste“ događanja i sajmova ponovne upotrebe	Promotivne aktivnosti	0	3	2026. – 2028.	30.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi

	3.2. Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije	3.2.1. Instalacija solarnih panela te drugih oblika OIE	3.2.1.1. Ugradnja solarnih sustava na javne ustanove i škole	Broj ustanova i škola	0	2	2026. – 2033.	800.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			3.2.1.2. Poticaji za instalaciju solarnih panela na privatnim zgradama	Javni pozivi	0	1	2026. – 2033.	500.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			3.2.1.3. Razvoj mreže solarnih parkova na rubnim dijelovima grada	Broj solarnih parkova	0	1	2026. – 2029.	300.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			3.2.1.4. Ugradnja i korištenje ostalih oblika obnovljivih izvora energije	Broj projekata	0	1	2026. – 2029.	300.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			3.2.1.5. Uspostava vodikovih lanaca	Broj projekata	0	1	2026. – 2033.	30.000.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
		3.2.2. Poticanje energetski učinkovitih sustava	3.2.2.1. Provođenje programa energetske obnove stambenih zgrada	Javni pozivi	0	1	2026. – 2033.	500.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi, Vlasnici
			3.2.2.2. Primjena pametnih sustava za upravljanje potrošnjom energije	Broj pametnih sustava	0	1	2026. – 2033.	300.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi

			3.2.2.3. Uvođenje sustava pametnog upravljanja javnom rasvjetom	Broj sustava	0	1	2026. – 2033.	700.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
4. Održiva mobilnost i smanjenje emisija stakleničkih plinova	4.1. Promicanje korištenja javnog prijevoza i alternativnih oblika prijevoza	4.1.1. Unapređenje infrastrukture za održive oblike prijevoza	4.1.1.1. Izgradnja i uređenje pješačko biciklističkih staza	Izgrađene staze	0	1	2026. – 2033.	3.000.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			4.1.1.2. Instalacija stanica za iznajmljivanje bicikala i skutera	Broj instaliranih stanica	0	5	2026. – 2028.	400.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			4.1.1.3. Postavljanje punionica za električna vozila i vozila na vodik	Izgrađene punionice	0	4	2026. – 2033.	150.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			4.1.1.4. Izgradnja infrastrukture alternativnih oblika prijevoza	Izgrađena infrastruktura	0	1	2026. – 2033.	3.000.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
		4.1.2. Smanjenje korištenja privatnih automobila	4.1.2.1. Uvođenje subvencija za javni prijevoz i bicikle	Broj javnih poziva	0	1	2026. – 2033.	10.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			4.1.2.2. Povećanje frekvencije ekoloških autobusa u javnom prijevozu	Uvedeni novi ekološki autobusi	0	1	2026. – 2033.	300.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi

	4.2. Smanjenje emisija stakleničkih plinova kroz korištenje električnih vozila	4.2.1. Poticanje korištenja električnih vozila i javnog prijevoza	4.2.1.1. Uvođenje subvencija za kupnju električnih vozila	Broj javnih poziva	0	3	2026. – 2029.	300.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			4.2.1.2. Promocija korištenja električnih bicikala i skutera kroz pilot projekte	Broj pilot projekata	0	3	2026. – 2033.	30.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
5. Jačanje društvene svijesti i sudjelovanja građana u zelenim inicijativama	5.1. Edukacija i informiranje građana o održivom razvoju	5.1.1. Organizacija edukativnih programa i kampanja	5.1.1.1. Provedba javnih radionica o klimatskim promjenama i održivom razvoju	Broj javnih radionica	0	5	2026. – 2033.	50.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			5.1.1.2. Organizacija događanja u školama i vrtićima na temu zelene urbane obnove	Broj organiziranih događaja	0	5	2026. – 2033.	20.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi, MZOM
			5.1.1.3. Pokretanje informativnih kampanja putem lokalnih medija	Broj informativnih kampanja	0	2	2026. – 2033.	20.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
		5.1.2. Poticanje sudjelovanja	5.1.2.1. Kreiranje platformi za uključivanje građana u	Kreirane platforme	0	1	2026. – 2027.	50.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi

		građana u zelenim projektima	planiranje projekata zelene obnove						
			5.1.2.2. Organizacija volonterskih akcija za uređenje zelenih površina	Broj organiziranih akcija	0	3	2026. – 2029.	20.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			5.1.2.3. Sudjelovanje građana u projektima sadnje drveća i očuvanja urbanih šuma	Broj organiziranih akcija	0	3	2026. – 2029.	20.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			5.1.2.4. Održavanje javnih rasprava i radionica o zelenim projektima i inicijativama	Broj održanih javnih rasprava i radionica	0	5	2026. – 2033.	30.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
6. Poticanje kružnog gospodarenja građevinama i prostorom	6.1. Smanjenje građevinskog otpada i poticanje reciklaže	6.1.1. Uvođenje sustava za reciklažu građevinskog otpada	6.1.1.1. Uspostava reciklažnih centara za građevinski otpad	Broj reciklažnih centara	0	1	2026. – 2033.	500.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			6.1.1.2. Poticanje uporabe recikliranih građevinskih materijala u novim projektima	Broj javnih poziva	0	1	2026. – 2033.	150.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi

			6.1.1.3. Kreiranje digitalne platforme za praćenje i upravljanje građevinskim otpadom	Kreirana platforma	0	1	2026. – 2033.	50.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			6.1.1.4. Sanacija divljih odlagališta građevinskog i drugog otpada	Saniranih odlagališta	0	1	2026. – 2033.	3.000.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
	6.2. Optimizacija korištenja prostora kroz revitalizaciju napuštenih i nedovoljno iskorištenih građevina	6.2.1. Poticanje revitalizacije napuštenih i nedovoljno korištenih prostora	6.2.1.1. Identifikacija napuštenih i nedovoljno korištenih građevina	Broj dokumenata	0	1	2026. – 2027.	10.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			6.2.1.2. Poticanje prenamjene postojećih zgrada u nove funkcionalne prostore	Broj zgrada	0	2	2026. – 2033.	600.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			6.2.1.3. Rekonstrukcija objekata javne i društvene namjene po principima kružnosti	Broj zgrada	0	2	2026. – 2033.	1.000.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			6.2.1.4. Uspostava programa za prenamjenu industrijskih zona (Brownfield) u zelene i rekreativne prostore	Broj programa	0	1	2026. – 2033.	500.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi

			6.2.1.5. Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija zgrada predškolskog i školskog odgoja u skladu s KG i energetske učinkovitosti	Broj zgrada	0	1	2026. – 2033.	1.500.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			6.2.1.6. Rekonstrukcija zgrada i prostora kulturno-povijesne baštine i prenamjena u prostore javne namjene	Broj programa	0	1	2026. – 2033.	1.500.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
	6.3. Poticanje korištenja modularnih i održivih građevinskih praksi	6.3.1. Promocija modularne gradnje i upotrebe održivih materijala	6.3.1.1. Uvođenje subvencija za modularnu gradnju	Broj javnih poziva	0	1	2026. – 2033.	300.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			6.3.1.2. Edukacija građevinskog sektora o prednostima modularne gradnje i održivih materijala	Broj provedenih edukacija	0	2	2026. – 2033.	20.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			6.3.1.3. Uvođenje ekoloških i energetskih certifikata za građevinske projekte	Broj izrađenih dokumenata	0	1	2026. – 2033.	20.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi, Poduzeća

7. Planiranje i upravljanje ZUO	7.1. Kreiranje, implementacija i praćenje razvoja ZUO	7.1.1. Implementacija ZUO u strateške dokumente grada	7.1.1.1. Implementacija ZUO u prostorno plansku dokumentaciju	Broj dokumenata	0	1	2026. – 2033.	50.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			7.1.1.2. Implementacija ZUO u ostale strateške dokumente grada	Broj dokumenata	0	1	2026. – 2033.	50.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			7.1.1.3. Izmjene i dopune SZUO	Broj izmjena	0	1	2026. – 2033.	30.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			7.1.1.4. Izrada akcijskih planova povezanih sa ZUO	Broj planova	0	1	2026. – 2033.	10.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
		7.1.2. Uspostava digitalnih alata za praćenje razvoja ZUO	7.1.2.1. Kreiranje geoprostorne baze podataka ZUO	Kreirana baza	0	1	2026. – 2033.	30.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			7.1.2.2. Održavanje digitalnih alata	Broj alata za ažuriranje	0	1	2026. – 2033.	10.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			7.1.2.3. Uspostava i održavanje evidencije zelene infrastrukture	Broj evidencija	0	1	2026. – 2033.	30.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
		7.1.3. Praćenje razvoja	7.1.3.1. Provođenje stručnog i projektantskog nadzora	Broj nadzora	0	3	2026. – 2033.	30.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi

		zelene infrastrukture							
	7.2. Edukacija i podizanje svijesti	7.2.1. Edukacija predstavnika grada	7.2.1.1. Imenovanje predstavnika ili grupe predstavnika za ZUO	Broj predstavnika	0	1	2026. – 2033.	5.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			7.2.1.2. Sustavna edukacija predstavnika ZUO	Broj edukacija	0	5	2026. – 2033.	5.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			7.2.1.3. Edukacija predstavnika za rad s digitalnim alatima	Broj edukacija	0	5	2026. – 2033.	10.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
		7.2.2. Edukacija stanovništva	7.2.2.1. Aktivnosti informiranja i vidljivosti	Broj provedenih aktivnosti	0	10	2026. – 2033.	10.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			7.2.2.2. Organizacija radionica, događaja, manifestacija i sl. na temu ZUO	Broj događaja	0	5	2026. – 2033.	10.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi
			7.2.2.3. Poticanje stanovništva na uređenje privatnih vrtova i okućnica	Broj aktivnosti koje potiču stanovništvo	0	5	2026. – 2033.	10.000	PJLIRS, DP, FZOEU, EU Fondovi

Pojmovnik:

PJLIRS – Proračun jedinice lokalne i regionalne samouprave

DP – Državni proračun

FZOEU – Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost

OIE – Obnovljivi izvori energije

NBS – Natural based solutions (Rješenja utemeljena na prirodi)

KG – Kružno gospodarenje

ZUO – Zelena urbana obnova

12. Popis literature i izvora

1. ARKOD baza (https://www.apprrr.hr/arkod/)
2. Bernat Gazibara, S., Krkač, M., Mihalić Arbanas, S.: Karta zoniranja rizika od klizišta Republike Hrvatske, 2023.
3. Detaljni plan uređenja „Novo naselje“ – Golubić, I. izmjene i dopune ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije" broj 03/03 i 05/06)
4. Digitalna pedološka karta Hrvatske: https://pedologija.com.hr/iBaza/DPK-Hr_2021/index.html#2/44.1/16.1
5. Generalni urbanistički plan grada Knina, VI. Izmjene i dopune ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije" br. 11/99, 5/05 i 10/11, "Službeno glasilo Grada Knina" broj 3/15, 14/20, 10/22, 13/22 – pročišćeni tekst, 7/23 i 8/23 – pročišćeni tekst)
6. Geofabrik GmbH 2024., OpenStreetMap data: https://download.geofabrik.de/
7. Geoportal NIPP-a: https://geoportal.nipp.hr/
8. Grad Knin: https://knin.hr/
9. Gradovi u statistici 2011. – 2021., Državni zavod za statistiku, Zagreb
10. Grimani, I., Juriša, M. Šikić, K. & Šimunić, A. (1975): Osnovna geološka karta SFRJ 1:100.000, Tumač za list Knin L33–141. – Institut za geološka istraživanja, Zagreb (1966); Savezni geološki institut, Beograd, 61 str.
11. Grimani, I., Šikić, K. & Šimunić, A. (1972): Osnovna geološka karta SFRJ 1:100.000, List Knin L33–141. – Institut za geološka istraživanja, Zagreb, (1962–1966); Savezni geološki institut, Beograd.
12. Ivanović, A., Sikirica, V. & Sakač, K. (1978): Osnovna geološka karta SFRJ 1:100.000, Tumač za list Drniš L33–9. – Institut za geološka istraživanja, Zagreb (1972); Savezni geološki institut, Beograd, 59 str.
13. Ivanović, A., Sikirica, V., Marković, S. & Sakač, K. (1977): Osnovna geološka karta SFRJ 1:100.000, List Drniš L33–9. – Institut za geološka istraživanja, Zagreb (1967–1972); Savezni geološki institut, Beograd.
14. Karta kopnenih nešumskih staništa Republike Hrvatske 2016, Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
15. Plan upravljanja vodnim područjima do 2027. - Izvadak iz Registra vodnih tijela, Hrvatske vode. Primljeno: 17.11.2025. Klasifikacijska oznaka: 008-01/25-01/810
16. Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011., Državni zavod za statistiku, Zagreb.

17. Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021., Državni zavod za statistiku, Zagreb.
18. Pravilnik o popisu stanišnih tipova i karti staništa („Narodne novine“, br. 27/21, 101/22).
19. Priručnik o strateškom planiranju 2020., Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
20. Prostorni plan uređenja Grada Knina, IV. Izmjene i dopune, "Službeni vjesnik" Šibensko-kninske županije broj 05/03., 05/12. i "Službeno glasilo Grada Knina" broj 03/15., 02/20., 05/20. – pročišćeni tekst, 15/22. – ispravak, 21/22., 3/23. – pročišćeni tekst
21. Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske
22. Srednje mjesečne vrijednosti i ekstremi, Državni hidrometeorološki zavod
23. Šegota, A., Filipčić, A. (2003): Koppenova podjela klima i hrvatsko nazivlje, Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb.
24. United States Geological Survey (USGS) Earth Explorer: https://earthexplorer.usgs.gov/
25. Urbanistički plan uređenja "Ex vojarna Krka" ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije" broj 13/23).
26. Urbanistički plan uređenja "Kod doma u Vrpolju" u Kninu ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije" broj 13/09)
27. Urbanistički plan uređenja "Neizgrađeni dio gospodarske zone Lužine – I1 – (Preparandija)" ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije" broj 01/10)
28. Urbanistički plan uređenja "Više sv. Jakova" u Kninu ("Službeni vjesnik Šibensko-kninske županije" broj 13/09)
29. Zakon o vodama („Narodne novine“, br. 66/19, 84/21, 47/23)
30. Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19, 155/23)

Prilog 2. Izvješće o radu s Financijskim izvješćem za 2024. godinu Kninskog muzeja Knin

KNINSKI MUZEJ

Tvrđava 3, 22300 Knin

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2025. GODINU

Knin, 1. srpnja 2026.

SADRŽAJ

- 1. Uvod
- 2. Sažetak ključnih pokazatelja
- 3. Skupljanje građe
- 4. Zaštita građe
- 5. Dokumentacija
- 6. Knjižnica
- 7. Stalni postav
- 8. Stručni rad
- 9. Znanstveni rad i stručni/znanstveni skupovi
- 10. Izložbena djelatnost
- 11. Izdavačka djelatnost
- 12. Edukativna djelatnost
- 13. Odnosi s javnošću
- 14. Marketinška djelatnost
- 15. Posjećenost
- 16. Financije
- 17. Ostale aktivnosti i zaključak
- 18. Napomene za provjeru prije predaje

1. UVOD

Kninski muzej je tijekom 2025. godine provodio redovite muzejske, stručne, dokumentacijske, izložbene, edukativne, promotivne i administrativno-financijske aktivnosti. Ovo objedinjeno izvješće izrađeno je na temelju dostavljenih izvješća Arheološkog odjela, Etnografskog odjela, Galerijskog odjela, marketinga te računovodstva i financija.

U izvještajnom razdoblju osobito se ističu terenski i stručni rad Arheološkog odjela, obrada i zaštita etnografske građe, izložbena aktivnost Galerijskog odjela, znanstveni skup Hrvatskog arheološkog društva održan u Kninu, nastavak promocije Kninske tvrđave te ostvarena posjećenost od 30.708 posjetitelja.

Izvješće je strukturirano prema uobičajenim odrednicama za godišnja izvješća muzeja, uz objedinjavanje srodnih aktivnosti radi preglednosti i izbjegavanja ponavljanja.

2. SAŽETAK KLJUČNIH POKAZATELJA

Pokazatelj	**Vrijednost**
Ukupan broj posjetitelja	30.708
Odrasli – pojedinačni posjet	21.412
Karte s popustom – pojedinačni posjet	3.912
Grupe – odrasli	5.384
Etnografska građa – novi inventarni zapisi u M++	39
Etnografska građa – dopunjeni postojeći zapisi	47
Etnografski odjel – ukupno zapisa u M++	1.238
Preventivno zaštićeni etnografski predmeti	34
Galerijski odjel – darovani radovi za Zbirku portreta	8
Galerijski odjel – nagrađeni radovi koji ostaju u vlasništvu muzeja	2
Arheološki odjel – katalogizirani nalazi iz utvrde Glavaš	113
Izložbeni programi evidentirani u dostavljenim materijalima	6
Tiskani promotivni letci	4.000 primjeraka
Raspoloživi višak na dan 31.12.2025.	89.872,74 EUR

3. SKUPLJANJE GRAĐE

3.1. Terensko istraživanje

- **Arheološki odjel:** terenskim iskopavanjima i istraživanjima na položaju Podgrađe – Zgrada kninskog providura prikupljeno je dvadesetak vrećica kostiju te dvadesetak vrećica keramičkih i metalnih nalaza.
- **Etnografski odjel:** obavljeno je nekoliko razgovora na temu životnih običaja i narodnih vjerovanja, što predstavlja važnu osnovu za daljnje terensko dokumentiranje nematerijalne baštine kninskoga područja.

3.2. Darovanje i ostali oblici stjecanja građe

Nakon zatvaranja 2. Trijenala portreta u Kninu za Zbirku portreta Galerijskog odjela darovano je 8 radova:

Br.	Autor/autorica	Naziv rada	Tehnika / dimenzije
1.	Zdenka Bilušić	Ja	akril na kartonu, 33,5 x 27 cm
2.	Maja S. Franković	Autoportret s ogrlicom	duboki tisak / kolegrafija, 70 x 50 cm
3.	Maja S. Franković	Poštar	duboki tisak, kolagrafija, kolaž / litografija, 70 x 50 cm
4.	Tončica Jelača Marijančević	Ispod površine	podvodna fotografija, 40 x 40 cm
5.	Tončica Jelača Marijančević	Ispod površine II	podvodna fotografija, 40 x 40 cm
6.	Goran Kujundžić	Tko se prepozna, nek se označi	olovka / drvene bojice, 60 x 80 cm
7.	Karolina Marušić	Autoportret	crtež, 18,5 x 32,5 cm
8.	Dragana Nuić-Vučković	Treće oko	digital art / print na papiru, 60 x 50 cm

Sukladno pravilniku 2. Trijenala portreta u Kninu, nagrađeni radovi ostaju u vlasništvu muzeja:

Autorica	Naziv rada	Tehnika / dimenzije	Status
Nikolina Šimunović	Autoportret	kombinirana tehnika, 80 x 50 cm	Grand Prix / prva nagrada
Iris Lobaš Kukavičić	Algoritam identiteta	akril na platnu, 80 x 10 cm	druga nagrada

4. ZAŠTITA GRAĐE

- **Etnografski odjel:** preventivno su zaštićena 34 predmeta od vune, drveta i metala. Primijenjene su metode mehaničkog čišćenja, usisavanja, čišćenja kemijskim sredstvima, omatanja u zaštitne folije i pohrane u sanduke.
- **Galerijski odjel:** na 20 radova iz Likovne zbirke i Zbirke portreta izmijenjeni su ili dodani okviri.
- **Arheološki odjel:** u dostavljenom materijalu nisu navedeni posebni zahvati preventivne zaštite, konzervacije ili restauracije za 2025. godinu.

5. DOKUMENTACIJA

5.1. Inventarna knjiga i računalna obrada

- **Etnografski odjel:** u računalnoj bazi podataka M++ inventirano je 39 novih predmeta. Za 47 već inventiranih predmeta dodani su podaci i fotografije. Ukupan broj zapisa koji se vode kroz M++ iznosi 1.238.
- **Etnografski odjel:** obavljeno je fotografiranje predmeta, zamjena nedostajućih ili postojećih fotografija te obrada fotografija za potrebe baze M++. Ukupno je snimljeno 37 fotografija.
- **Arheološki odjel:** stručna obrada nastavila se kroz izradu ručnog kataloga bez unosa u muzejski program, uz napomenu da je razlog bila nemogućnost korištenja postojećeg programa M++ u određenom razdoblju.

5.2. Katalog muzejskih predmeta i fond dokumentacijskih crteža

- **Arheološki odjel:** radilo se na katalogu za knjigu „Utvrda Glavaš, jedna od osam Nelipićevih utvrda, rezultati arheoloških istraživanja i konzervacije“. U katalog je uneseno 113 nalaza iz utvrde Glavaš, među kojima su metalni nalazi vojne opreme i oružja, konjska oprema, dijelovi nošnje i nakit, kućanski predmeti, građevinski elementi, okovi, predmeti nepoznate namjene i novac.
- **Arheološki odjel:** fond crteža nalaza od više od stotinu predmeta iz utvrde Glavaš skeniran je i pripremljen za izradu navedene publikacije.

5.3. Prijelaz na novi muzejski program

U razdoblju od 10. travnja do 20. kolovoza 2025. godine provodile su se aktivnosti povezane s nadogradnjom prijašnjeg programa M++ i aktivacijom novog muzejskog programa Modulor. U postupku prijelaza pružana je stručna pomoć i podrška u suradnji s tvrtkom Link 2 d.o.o. iz Samobora, uključujući dogovore o svakodnevnom praćenju rada programa te podršku kustosima vezano uz unos, obradu i katalogizaciju muzejskih predmeta.

6. KNJIŽNICA

- **Arheološki odjel:** međumuzejskom razmjenom u muzej je pristiglo desetak novijih izdanja vezanih uz periodike, monografije i knjige.
- **Etnografski odjel:** darovane su 3 stručne muzejske publikacije.

7. STALNI POSTAV

U dostavljenim odjelnim izvješćima nisu navedeni podaci o novom stalnom postavu ili izmjenama stalnog postava tijekom 2025. godine. Posjećenost stalnog postava prikazana je u poglavlju „Posjećenost“.

8. STRUČNI RAD

8.1. Stručna obrada muzejske građe

- **Arheološki odjel:** stručna obrada građe nastavila se kroz izradu ručnog kataloga za potrebe knjige o utvrdi Glavaš, uz fotografiranje i skeniranje predmeta za potrebe publikacije i daljnje obrade u muzejskom programu Modulor.
- **Etnografski odjel:** proučavana je stručna literatura radi obrade predmeta tijekom inventarizacije te su obrađivane različite etnološke teme povezane s muzejskom građom.
- **Galerijski odjel:** provedeni su poslovi vezani uz obradu i prezentaciju radova u sklopu izložbenih programa te skrb o zbirkama Galerijskog odjela.

8.2. Revizija građe

Etnografski odjel je u računalnom programu M++ proveo internu reviziju muzejske građe za 38 inventiranih predmeta.

8.3. Stručno usavršavanje i stručna pomoć

- **Arheološki odjel:** dr. sc. Katarina Gugo, viša kustosica, sudjelovala je 1. rujna 2025. godine na mrežnoj radionici „Numizmatičke zbirke“ u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra iz Zagreba, u suradnji s Arheološkim muzejom u Zagrebu i tvrtkom Link 2 d.o.o.
- **Arheološki odjel:** od 10. travnja do 20. kolovoza 2025. godine provodile su se konzultacije i stručna pomoć vezana uz prelazak na program Modulor.

- **Etnografski odjel:** voditeljica Etnografskog odjela članica je Hrvatskog etnološkog društva.

8.4. Publicistička i informatička djelatnost

- **Galerijski odjel:** kustosica Ivana Mikulić Sarić autorica je tekstova i predgovora za kataloge izložbi „Arka“, „2. Trijenale portreta u Kninu“ i „Uzorci pohranjenog vremena“.
- **Galerijski odjel:** kustosica Ivana Mikulić Sarić administratorica je Facebook stranice Kninskog muzeja.

9. ZNANSTVENI RAD I STRUČNI/ZNANSTVENI SKUPOVI

9.1. Znanstveni rad

U dostavljenim materijalima nisu navedeni podaci o zasebnim publiciranim znanstvenim radovima ili znanstvenom usavršavanju tijekom 2025. godine.

9.2. Znanstveni skupovi u organizaciji i suorganizaciji muzeja

Kninski muzej bio je domaćin i organizator znanstvenog skupa Hrvatskog arheološkog društva pod nazivom „Između mora i kopna: arheološke perspektive dalmatinskog zaobalja“, održanog od 6. do 10. listopada 2025. godine u Kninu. U organizacijskom odboru bila je dr. sc. Katarina Gugo, viša kustosica Arheološkog odjela.

Predavanje dr. sc. Katarine Gugo pod nazivom „Analiza srednjovjekovnih i novovjekovnih utvrda na kninskom području“ održano je 6. listopada 2025. godine u dvorani Studentskog doma fra Lujo Marun pri Veleučilištu „Marko Marulić“ u Kninu. U predavanju je obrađeno 19 utvrda s analizom njihovih arhitektonskih i obrambenih elemenata, uključujući srednjovjekovne i novovjekovne zidove, kule, cisterne, bastionske elemente i druge graditeljske detalje.

Skup je organiziran u suradnji Hrvatskog arheološkog društva, Kninskog muzeja i Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika, uz suorganizaciju Veleučilišta „Marko Marulić“ Knin i Muzeja grada Šibenika. Održana su 22 predavanja iz područja arheologije, a skup su financijski podržali Ministarstvo kulture i medija RH, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih RH te Splitsko-dalmatinska županija.

10. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe	Prostor	Vrijeme trajanja	Autor/i stručne koncepcije	Broj eksponata	Vrsta
Mali i kreativni 4	Galerija Kninskog muzeja	26.01. – 01.03. 2025.*	Milan Zoričić / Aleksandra Sinobad	50	skupna, umjetnička, edukativna, pokretna

Tradicijsko oružje dalmatinskog zaleđa 18. i 19. stoljeća	Galerija Kninskog muzeja	ožujak – travanj 2025.	Tomislav Aralica	136	povijesna, tuzemna, samostalna
Arka	Galerija Kninskog muzeja	09.05. – 09.06. 2025.	Ivana Mikulić Sarić	38	skupna, umjetnička, edukativna, pokretna
2. Trijenale portreta u Kninu	Galerija Kninskog muzeja	19.09. – 19.11. 2025.	Ivana Mikulić Sarić	31	skupna, umjetnička, edukativna, pokretna
Život i smrt u kasnoantičkoj Dalmaciji, Et post mortem vita	Kaštel Belveder	08.10.2025. – 15.02.2026.	Ante Alajbeg, Branka Milošević Zakić, Nikolina Uroda	99	arheološka, tuzemna, edukativna, skupna, pokretna
Uzorci pohranjenog vremena	Galerija Kninskog muzeja	27.11. – 22.12. 2025.	Ivana Mikulić Sarić	13	skupna, umjetnička, edukativna, pokretna

* U izvornom odjelnom materijalu za izložbu „Mali i kreativni 4“ navedena je godina 2024.; prije službene predaje preporučuje se provjeriti radi li se o tipografskoj pogrešci, budući da se izložba navodi u izvješću za 2025. godinu.

10.1. Kratki opis izložbenih programa

- **Mali i kreativni 4:** izložba dječjih radova nastalih na kreativnim radionicama pod vodstvom arhitekta i dizajnera Milana Zoričića, u sklopu programa „Muzej za djecu“ i u organizaciji udruge Porta. Izloženi su kolaži, linorezi i prostorne instalacije.
- **Tradicijsko oružje dalmatinskog zaleđa 18. i 19. stoljeća:** izložba realizirana u suradnji s Gradskim muzejom Drniš, s 136 predmeta naoružanja i popratne opreme, uključujući pištolje, puške, kubure i sablje.
- **Arka:** skupna izložba članova udruge za promicanje kulture i umjetnosti Arka iz Bosne i Hercegovine, s autorima različitih umjetničkih izraza iz područja vizualnih i izvedbenih umjetnosti.
- **2. Trijenale portreta u Kninu:** izložba s 31 radom od 22 autora, u kategorijama crteža, grafike, slike, fotografije, skulpture i instalacije. Dodijeljene su nagrade Grand Prix, druga i treća nagrada, a nagrađeni radovi ostaju u vlasništvu muzeja.

- **Život i smrt u kasnoantičkoj Dalmaciji, Et post mortem vita:** arheološka izložba realizirana u suradnji s Muzejom hrvatskih arheoloških spomenika, vezana uz istraživanja lokaliteta Knin – Greblje i nalaze iz vremena rane seobe naroda.
- **Uzorci pohranjenog vremena:** izložba akademske umjetnice Andree Musa koja tematizira odnos vremena, prostora, čovjeka i prirode kroz proširene medije, skice, fotografije, slike, videozapise i popratni glazbeni sadržaj.

11. IZDAVAČKA DJELATNOST

U okviru izložbene djelatnosti Galerijskog odjela objavljene su i distribuirane prateće tiskovine:

- „Arka“ – katalog izložbe, plakati i pozivnice.
- „2. Trijenale portreta u Kninu“ – katalog izložbe, plakati i pozivnice.
- „Uzorci pohranjenog vremena“ / Andrea Musa – katalog izložbe i plakati.

12. EDUKATIVNA DJELATNOST

12.1. Vodstva

Etnografski odjel proveo je više stručnih vodstava za školske grupe, posjetiteljske skupine i posebne programe. U dostavljenom izvješću evidentirano je najmanje 667 sudionika vodstava, uključujući učenike, pratitelje, profesore, umirovljenike i sudionike Festivala nordijskog hodanja i pješačenja.

Grupa / program	**Broj sudionika**
OŠ Split 3, 8. razred	92 učenika i 7 pratitelja
Osnovna škola iz Krka	45 učenika i 3 pratitelja
OŠ Lokve Gripe, Split, 8. razred	61 učenik i 5 pratitelja
OŠ August Šenoa, Zagreb, 7. razred	77 učenika i 5 pratitelja
OŠ Sućidar, Split, 8. razred	80 učenika i 7 pratitelja
OŠ Dugi Rat, 8. razred	30 učenika i 3 pratitelja
OŠ Vrpolje, 2. – 4. razred	40 učenika i 6 profesora
OŠ Ante Kovačića, Zagreb, 4. razred	47 učenika i 4 profesora
2. Festival nordijskog hodanja i pješačenja	oko 70 sudionika
Grupa umirovljenika iz Njemačke	30 umirovljenika
OŠ Mejaši, Split, 8. razred	51 učenik i 4 pratitelja

Arheološki odjel proveo je specijalno vodstvo za sudionike znanstvenog skupa hrvatskih arheologa po Kninskoj tvrđavi, Interpretacijskom centru, Stalnom postavu Domovinskog rata i arheološkoj izložbi.

12.2. Radionice

Etnografski odjel održao je radionicu za učenike osnovne škole iz Knina na temu razgleda Etnografskog postava.

13. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

13.1. Objave u medijima i javna predstavljanja

- **Arheološki odjel:** u sklopu Noći muzeja 2025. godine dr. sc. Katarina Gugo održala je predavanje s prezentacijom „Srednjovjekovne i novovjekovne utvrde gornjih tokova Čikole i Krke“.
- **Etnografski odjel:** suradnicima Radio Knina dostavljane su informacije o aktivnostima Etnografskog odjela.
- **Galerijski odjel:** izložbe „Arka“, „2. Trijenale portreta u Kninu“ i „Uzorci pohranjenog vremena“ bile su popraćene objavama u tiskanim i elektroničkim medijima te na mrežnim i društvenim kanalima.

13.2. Sudjelovanje u radijskim emisijama

- Kustosica Ivana Mikulić Sarić gostovala je u emisiji Radio Knina povodom otvorenja skupne izložbe „Arka“.
- Kustosica Ivana Mikulić Sarić gostovala je u emisiji Radio Knina povodom otvorenja 2. Trijenala portreta u Kninu.
- Kustosica Ivana Mikulić Sarić gostovala je u emisiji Radio Knina povodom otvorenja izložbe „Uzorci pohranjenog vremena“ autorice Andree Musa.

13.3. Suradnje i posudbe za javne programe

Turističkoj zajednici grada Knina posuđeno je 6 muzejskih predmeta za izlaganje tijekom Festivala starih zanata održanog 26. i 27. rujna 2025. godine: košara 964-E, oka 503-E, verige 550-E, pegla 529-E, tronožac 120-E i uzorak veza 952-E.

14. MARKETINŠKA DJELATNOST

- Ostvareno je promoviranje putem jumbo plakata u Šibensko-kninskoj županiji u razdoblju od 1. lipnja do 15. rujna 2025. godine.
- Nastavljena je kampanja pod nazivom „Kninska tvrđava Vas voli!“
- Facebook stranica „The Fortress of Knin“ bila je aktivna i ažurirana na dnevnoj bazi radi cjelogodišnjeg informiranja potencijalnih posjetitelja.

- Provedeno je plaćanje sponzoriranih objava vezanih uz Kninsku tvrđavu u razdoblju od 1. siječnja do 1. listopada 2025. godine.
- Nastavljene su online obavijesti za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj, turističke agencije, planinarska društva i različite udruge radi bolje informiranosti o turističkoj ponudi.
- Zakupljen je oglasni prostor u publikacijama „Šibenik In Your Pocket“ i „Explore Dalmatia“.
- Promotivni materijali distribuirani su po turističkim uredima diljem priobalja, hotelima, privatnom smještaju i drugim relevantnim punktovima.
- Tiskani su promotivni letci u nakladi od 4.000 primjeraka.
- Ostvarena su sudjelovanja u radijskim emisijama i tiskanim medijima radi dodatne promocije Kninske tvrđave.

15. POSJEĆENOST

Prema dostavljenoj tablici posjećenosti, u 2025. godini evidentirano je ukupno 30.708 posjetitelja. Svi evidentirani posjeti u tablici odnose se na stalni postav, odnosno zbroj stalnog postava i izložbi prema prikazanoj MDC tablici posjećenosti.

Tip posjetitelja / kategorija	**Broj posjetitelja**
Odrasli – pojedinačni posjet	21.412
Karte s popustom – pojedinačni posjet (djeca, mladi, umirovljenici…)	3.912
Grupe – odrasli	5.384
Privremene izložbe, muzejske izložbe u drugim sredinama, edukacijski programi, Noć muzeja, Međunarodni dan muzeja i ostale kategorije u dostavljenoj tablici	0
Ukupno	30.708

16. FINANCIJE

16.1. Izvori financiranja

Izvor financiranja	**Udio**
Ministarstvo kulture i medija RH	4,35 %
Šibensko-kninska županija	0,46 %
Grad Knin	49,83 %

Kninski muzej – vlastiti prihod	45,36 %

16.2. Investicije i financijsko stanje

- Investicije iz sredstava Ministarstva kulture i medija RH iznosile su 15.000,00 EUR.
- Ugovori sklopljeni na osnovi odobrenih programa s Ministarstvom kulture i medija RH i Šibensko-kninskom županijom uspješno su okončani i pravdani u radnom i financijskom dijelu.
- Sve obveze proizašle iz navedenih ugovora realizirane su u cijelosti.
- Kninski muzej na dan 31.12.2025. raspolaže viškom od 89.872,74 EUR. Višak je u cijelosti raspoloživ za razdoblje 2026. godine.

17. OSTALE AKTIVNOSTI I ZAKLJUČAK

Tijekom 2025. godine Kninski muzej nastavio je s provedbom temeljnih muzejskih zadaća: prikupljanjem, stručnom obradom, zaštitom, dokumentiranjem, izlaganjem i interpretacijom muzejske građe te javnim, edukativnim i promotivnim djelovanjem. Posebna vrijednost izvještajnog razdoblja očituje se u povezivanju stručnog rada i javne dostupnosti građe kroz izložbe, vodstva, radionice, znanstveni skup i promotivne aktivnosti vezane uz Kninsku tvrđavu.

Arheološki odjel usmjerio je rad na terenska istraživanja, pripremu kataloga i publikacije o utvrdi Glavaš, organizaciju i sudjelovanje na znanstvenom skupu te izložbenu suradnju. Etnografski odjel proveo je inventarizaciju, dopunu dokumentacije, preventivnu zaštitu predmeta, internu reviziju građe, edukativna vodstva i radionicu. Galerijski odjel realizirao je značajne izložbene programe, obogatio Zbirku portreta novim radovima i proveo prateću izdavačku i medijsku djelatnost. Marketinške aktivnosti bile su usmjerene na kontinuiranu vidljivost Kninske tvrđave i muzejske ponude, dok financijsko izvješće pokazuje realizaciju ugovorenih obveza i raspoloživ višak za 2026. godinu.

Objedinjeno gledano, 2025. godina može se ocijeniti kao programski aktivna i sadržajno raznolika, s naglaskom na stručni rad, javnu prezentaciju baštine, izložbenu djelatnost i turističku promociju Knina i Kninske tvrđave.

18. NAPOMENE ZA PROVJERU PRIJE PREDAJE

- U dostavljenom materijalu za izložbu „Mali i kreativni 4“ navedeno je vrijeme trajanja 26.01. – 01.03. 2024.; budući da je riječ o izvješću za 2025. godinu, preporučuje se provjeriti godinu i po potrebi ispraviti u 2025.
- Za poglavlje stalnog postava nisu dostavljeni podaci o novom postavu ili izmjenama stalnog postava; ako ih je bilo, potrebno ih je naknadno unijeti.
- Ako postoji detaljniji financijski izvještaj s ukupnim prihodima i rashodima, može se dodati kao dodatak ili prilog službenoj verziji.

- Prije službene predaje preporučuje se provjeriti jesu li svi nazivi programa, datumi, imena autora i brojčani pokazatelji usklađeni s internom evidencijom muzeja.

U Kninu, 1. srpnja 2026.

Ravnatelj:

_____

Goran Mrnjavac

Prilog 3. Izvješće o upravljanju nekretninama za 2025. godinu Javne ustanove Lokalna razvojna agencija Matica

JAVNA USTANOVA

LOKALNA RAZVOJNA AGENCIJA MATICA

IZVJEŠĆE O UPRAVLJANJU NEKRETNINAMA

ZA 2025. GODINU

Izvješće izradila

ravnateljica Ivona Grcić, mag. nov.

ožujak 2026.

Sadržaj

UVOD…….....2
1. Zakonodavni i institucionalni okvir 3
1.1. Akti osnivača 3
1.2. Interni akti 4
2. Upravljanje objektima i poslovnim prostorima 5
2.1. Kadrovske osnove za rad i organizacijsko ustrojstvo 5
3. Objava poziva za zakup 5
4. Zakup i korištenje poslovnih prostora 6
5. Financijski pokazatelji 9
6. Ostale aktivnosti 14
7. Zaključak 15

UVOD

Izvješće o upravljanju nekretninama Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica za 2025. godinu (u daljnjem tekstu: Izvješće) predstavlja dokument u kojem se, kroz pregled provedenih aktivnosti, objavljenih javnih poziva, korisnika i financijskih pokazatelja, prikazuje način upravljanja nekretninama, objektima i poslovnim prostorima koje je Grad Knin povjerio Agenciji na upravljanje. Agencija po treći put izrađuje Izvješće o upravljanju nekretninama. Izvješće je izrađeno sukladno Planu i programu rada Agencije te Financijskom planu Agencije za 2025. godinu, a prati njihovu strukturu i sadržaj.

U ovom Izvješću daje se pregled strukture upravljanja objektima i nekretninama, zakupa i načina korištenja poslovnih prostora, provedenih aktivnosti i programa te financijskih pokazatelja, uključujući pregled planiranih aktivnosti i financijskog plana za tekuću godinu.

Izvješće se temelji na načelima odgovornosti, transparentnosti i ekonomičnosti u upravljanju imovinom te je u funkciji ostvarivanja gospodarskih, infrastrukturnih i drugih razvojnih ciljeva od interesa za Grad Knin.

Izvješće obuhvaća podatke za 2025. godinu sa stanjem na dan 31. prosinca 2025. godine i namijenjeno je osnivaču te nadležnim tijelima kao podloga za praćenje, evaluaciju i planiranje daljnjeg upravljanja imovinom.

1. ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR

Upravljanje nekretninama i drugom imovinom danom na korištenje i upravljanje Agenciji od strane Grada Knina (u daljnjem tekstu: Grad) kao osnivača provodi se sukladno odredbama Zakona o ustanovama, Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima te drugim važećim propisima Republike Hrvatske kojima se uređuje upravljanje imovinom pravnih osoba javnog prava.

Agencija upravlja objektima, poslovnim prostorima i ugostiteljskim objektom na temelju odluka osnivača. Upravljanje se provodi putem sklopljenih ugovora i internih akata Agencije, pri čemu se organizacijski poslovi upravljanja obavljaju u sjedištu Agencije. Agencija upravlja povjerenom imovinom pažnjom dobrog gospodarstvenika, vodeći računa o njezinoj namjeni, funkcionalnosti, održavanju i očuvanju vrijednosti, sukladno propisima, aktima osnivača i internim aktima.

1.1. Akti osnivača

Informacijsko-inovacijski inkubator (3i) i Poduzetnički centar „KninUp“

Na temelju Odluke Gradskog vijeća Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina" broj 73/21) Grad Knin kao vlasnik daje Javnoj ustanovi Lokalnoj razvojnoj agencija Matica na upravljanje i korištenje nekretnine označene kao: „čest. zem. 414/2, površine 11.503 m², zk. ul. 3577, KO Kninskopolje" – objekt Poduzetničkog centra „KninUp“ i „čest. zem. 6262, površine 377 m², zk. ul. 1743, KO Kninskopolje" – objekt Informacijsko-inovacijskog inkubatora (3i).

Ugovor o davanju na upravljanje i korištenje, KLASA: 940-01/ 21-01/30, URBROJ: 2182-10-02-21-3, sklopljen je 4. studenog 2021. godine, kojim su navedene nekretnine: objekt Informacijsko-inovacijskog inkubatora (3i) i objekt Poduzetničkog centra „KninUp“ dane Javnoj ustanovi Lokalnoj razvojnoj agenciji Matica (dalje u tekstu: Agencija) na upravljanje i korištenje bez naknade, na neodređeno vrijeme.

Člankom 4., stavak 3. navedenog ugovora propisano je da je Agencija dužna jednom godišnje podnijeti izvješće Gradskom vijeću Grada Knina o upravljanju nekretninama.

Marunuša

Na temelju Odluke Gradskog vijeća Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina" broj 10/22) Grad Knin kao vlasnik daje Agenciji na upravljanje novoizgrađeni objekt-zgradu površine 196,59 m^2, položenu na „čest. zem. 6139, zk. ul. 209, KO Knin" u svrhu obogaćivanja sadržaja i povećavanja atraktivnosti sportsko-rekreacijske zone.

Ugovor o davanju na upravljanje KLASA: 940-01/22-01/8, URBROJ: 2182-10-02-21-4, sklopljen je 18. svibnja 2022. godine, kojim je nekretnina novoizgrađeni objekt-zgrada dan Agenciji na upravljanje i korištenje bez naknade, na neodređeno vrijeme.

Člankom 4., stavak 3. navedenog ugovora propisano je da je Agencija dužna jednom godišnje podnijeti izvješće Gradskom vijeću Grada Knina o upravljanju nekretninama.

Stara gradska jezgra

Na temelju Odluke Gradskog vijeća Grada Knina davanju na upravljanje nekretnina u vlasništvu Grada Knina („Službeno glasilo Grada Knina" br. 10/2023), Grad Knin kao vlasnik daje Agenciji bez naknade, nekretnine-poslovne prostore: poslovni prostor 1 (suteren), Svačićeva 6, Knin, površine 54,36 m^2, poslovni prostor 2 (suteren), Svačićeva 6, Knin, površine 57,04 m^2, poslovni prostor 3 (prizemlje), Svačićeva 6, Knin, površine 39,14 m^2, poslovni prostor 1 (prizemlje), Nakićeva 5, Knin, površine 42,24 m^2, poslovni prostor 2 (prizemlje), Nakićeva 5, Knin, površine 42,40 m^2, tri poslovna prostora na staroj tržnici (prizemlje), Gupčev trg 1, Knin, dva površine 15,16 m^2 i jedan površine 17,53 m^2, u svrhu oživljavanja starog dijela grada obogaćivanjem poduzetničkog, društvenog i kulturnog života i privlačenja stanovnika i posjetitelja.
Člankom 5. navedene odluke propisano je da je Agencija dužna jednom godišnje podnijeti izvješće Gradskom vijeću Grada Knina o upravljanju nekretninama.
Na temelju Odluke o prijenosu prava vlasništva nekretnina („Službeno glasilo Grada Knina" br. 13/2023) Grad Knin prenosi bez naknade, pravo vlasništva nekretnina - poslovnih prostora, položenih na: “čest. zgr.86/3, čest. zgr. 86/4 i čest. zgr. 86/5,zk.ul.211,,KO Knin" i to: poslovni prostor 1 (prizemlje), Franjevački trg 5, Knin, površine 23,27 m^2, poslovni prostor 2 (prizemlje), Franjevački trg 5, Knin, površine 41,33 m^2, u svrhu oživljavanja starog dijela grada obogaćivanjem poduzetničkog, društvenog i kulturnog života i privlačenja stanovnika i posjetitelja.
Člankom 6. navedene odluke propisano je da je Agencija dužna jednom godišnje podnijeti izvješće Gradskom vijeću Grada Knina o upravljanju nekretninama.

1.2. Interni akti

Internim aktima Agencije utvrđeni su uvjeti i način postupanja kod pojedinih oblika raspolaganja i upravljanja objektima i poslovnim prostorima, točnije:

- Pravilnikom o korištenju Informacijsko-inovacijskog inkubatora (KLASA: 372-02/22-01/01, URBROJ: 01-22-01, KLASA: 372-02/22-01/01, URBROJ: 01-24-43 i KLASA: 372-02/25-02/20, URBROJ: 2182-10-20-01-25-1)
- Pravilnikom o zakupu poslovnog prostora (KLASA: 011-01/25-02/2, URBROJ: 2182-10-20-01-25-1)

Agencija po potrebi donosi i druge akte kojima se uređuje upravljanje objektima i poslovnim prostorima kojima Agencija upravlja. U izvještajnom razdoblju Agencija je donijela ukupno **137** akata, uključujući **3** javna natječaja za zakup poslovnog prostora i jedan za zakup dijela poslovnog prostora, **7** ugovora o zakupu, **6** dodataka ugovoru o zakupu, **21** ugovor o korištenju, **9** zapisnika o primopredaji, izmjene i dopune Pravilnika o korištenju Inkubatora, novi Pravilnik o zakupu poslovnog prostora i druge akte.

2. UPRAVLJANJE OBJEKTIMA I POSLOVNIM PROSTORIMA

Administrativni i organizacijski poslovi upravljanja objektima i poslovnim prostorima provode se iz sjedišta Agencije, kao i iz samih objekata, u skladu s važećim internim aktima ustanove.

Upravljanje objektima Poduzetničkog centra – „KninUp“ i Informacijsko-inovacijskog inkubatora (3i) obuhvaća dodjelu poslovnih prostora, nadzor nad njihovim korištenjem te vođenje evidencija. Navedene aktivnosti provode se i za poslovne prostore u Staroj gradskoj jezgri, dok je redovito i investicijsko održavanje tih prostora obveza zakupnika.

Najznačajniji udio poslova u okviru upravljanja objektima i poslovnim prostorima odnosi se upravo na provedbu aktivnosti vezanih uz investicijsko održavanje istih.

Osim aktivnosti koje općenito reguliraju poslove zaštite na radu, ustanova provodi i posebne mjere zaštite i ispitivanja vezane uz specifičnosti objekata Centra i Inkubatora i ugostiteljskog objekta na Marunuši uključujući redovito tehničko ispitivanje opreme, sustava zaštite od požara, električnih instalacija i drugih tehničkih sustava, sukladno važećim propisima i internim aktima ustanove

Poslovi organizacije i praćenja provedbe mjera zaštite na radu i obveznih tehničkih ispitivanja koordiniraju se iz sjedišta Agencije u suradnji s ovlaštenim pravnim osobama.

U izvještajnom razdoblju provedena su ukupno **3** redovna ispitivanja objekata kojima upravlja Agencija, a koja uključuju: ispitivanje elektroinstalacija, ispitivanje gromobranske instalacije ispitivanje fizikalnih parametara radnog okoliša, ispitivanje ventilacije, ispitivanje unutarnje i vanjske hidrantske mreže, ispitivanje sustava za dojavu požara, ispitivanje sustava za odimljavanje, ispitivanje dizala, ispitivanje tipkala za iskapčanje u nuždi, ispitivanje protupanik rasvjete i ispitivanja radne opreme.

2.1. Kadrovske osnove za rad i organizacijsko ustrojstvo

Poslovi upravljanja i raspolaganja objektima obavljaju se u okviru redovnog rada Agencije, a kontrolu navedenih poslova obavlja ravnateljica kao odgovorna osoba. Agencija osigurava upravljanje objektima Poduzetničkog centra – „KninUp“ i Informacijsko-inovacijskog inkubatora (3i) putem raspoređenih radnika zaduženih za osiguravanje kontinuiteta odvijanja radnih procesa, dok je upravljanje ostalim poslovnim prostorima i ugostiteljskim objektom organizirano u sjedištu Agencije.

3. OBJAVA POZIVA ZA ZAKUP

Agencija je u 2025. godini objavila ukupno 3 javna natječaja za zakup poslovnog prostora i jedan za zakup dijela poslovnog prostora. Javni poziv za zakup dijela poslovnog prostora raspisan je 24. listopada 2025. godine (KLASA: 372-09/25-01/3 URBROJ: 2182-10-20-02-25-4) radi postavljanja samoposlužnih aparata u objektima Poduzetničkog centra – „KninUp“ i Informacijsko-inovacijskog inkubatora (3i).

PODUZETNIČKI CENTAR „KninUp“

U izvještajnom razdoblju za zakup poslovnog prostora u objektu Poduzetničkog centra - „KninUp“ objavljena su 2 javna poziva: 8. travnja 2025. godine (KLASA: 372-08/25-01/1, URBROJ: 2182-10-20-02-25-2) i 1. listopada 2025. godine (KLASA: 372-08/25-01/1, URBROJ: 2182-10-20-02-25-2).

INFORMACIJSKO-INOVACIJSKI INKUBATOR (3i)

Javni poziv za korištenje Informacijsko-inovacijskog inkubatora (3i) objavljen je od strane Agencije 14. ožujka 2024. godine (KLASA: 372-02/22-01/01, URBROJ: 02-24-45) te je trajno otvoren do popunjavanja kapaciteta Inkubatora ili do opoziva. Poziv je ostao otvoren i u 2025. godini do popunjavanja kapaciteta.

Temeljem Programa potpora male vrijednosti za povećanje konkurentnosti budućih i postojećih poduzetnika na području Grada Knina (KLASA: 302-05/24-01/01, URBROJ: 01-24-01), 15. ožujka 2024. godine objavljen je Javni poziv za dodjelu potpora male vrijednosti za povećanje konkurentnosti budućih i postojećih poduzetnika na području Grada Knina za Mjeru 2- Subvencionirano korištenje poslovnog prostora u Informacijsko - inovacijskom inkubatoru (3i) koji je je trajno otvoren do popunjavanja kapaciteta Inkubatora ili do opoziva.

STARA GRADSKA JEZGRA

U izvještajnom razdoblju za zakup poslovnog prostora u Staroj gradskoj jezgri objavljen je jedan javni poziv: 8. svibnja 2025. godine (KLASA: 372-08/25-01/2, URBROJ: 2182-10-20-02-25-2 25).

MARUNUŠA

U izvještajnom razdoblju nije bilo objava poziva za podnošenje ponuda za dodjelu koncesijskog odobrenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti na sportsko-rekreacijskoj zoni Marunuša.

4. ZAKUP I KORIŠTENJE POSLOVNIH PROSTORA

U sljedećim tablicama prikazani su podaci o korisnicima/zakupnicima, poslovnim prostorima koji se daju u zakup te ugovorima o zakupu. Svi navedeni podaci prikazuju stanje na dan 31.12.2025. godine.

PODUZETNIČKI CENTAR „KninUp“

POSLOVNI PROSTORI- „KninUp“							
ETAŽA	R. BR. PROSTORA	POVRŠINA (m²)	POSLOVNI PROSTOR/URED/ POSLOVNA CJELINA (PC)	ZAKUPNIK	IZNOS MJESEČNOG ZAKUPA (EUR)	UMANJENE ZAKUPNINE od 80% prve tri godine DA/NE	DATUM SKLAPANJA UGOVORA
prizemlje	24	462,80	POSLOVNI PROSTOR	**PRIMO, obrt za trgovinu,** Tomislavova 168a, Knin,	208,26	DA	15.2.2022
1. kat	75	16,73	URED	**GUTIĆ GRADNJA d.o.o.,** Trpimirova 11, Knin, OIB: 49700027707	75,00	NE	26.4.2023

prizemlje	54	67,46	POSLOVNI PROSTOR	**GUTIĆ GRADNJA d.o.o.,** Trpimirova 11, Knin, OIB:	150,00	DA	26.4.2023
1. kat	71	16,73	URED	**XO, paušalni obrt za grafički i web dizajn,** Kramberger - Gorjanovića	35,00	NE	26.4.2023
prizemlje	31	23,11	POSLOVNI PROSTOR	**JOB&FUN, dizajnerski obrt,** Imotska 5, Knin	20,50	DA	26.4.2023
prizemlje	32	11,05	POSLOVNI	**JOB&FUN, dizajnerski obrt**, Imotska 5, Knin	12,50	DA	26.4.2023
prizemlje	**PC-3**	106,20	POSLOVNI	**JOB&FUN, dizajnerski obrt,** Imotska 5, Knin	56,50	DA	26.4.2023
prizemlje	36	16,98	POSLOVNI	**CHIPO, obrt za proizvodnju i usluge,** Marina Getaldića 15, Knin	15,50	DA	27.4.2023
1. kat	70	18,11	URED	**CHIPO, obrt za proizvodnju i usluge,** Marina Getaldića 15, Knin	15,00	NE	27.4.2023
prizemlje	34	23,11	POSLOVNI PROSTOR	**OPG DORAT,** , Držislavova 1, Knin	120,00	DA	16.6.2023
1. kat	73	16,73	URED	**OPG DORAT,** Držislavova 1, Knin,	60,00	NE	16.6.2023
1. kat	74	16,73	URED	**OPG DORAT** Držislavova 1, Knin	60,00	NE	16.6.2023
prizemlje	39	259,25	POSLOVNI PROSTOR	**SHIBITZA d.o.o.,** Svačićeva 16, Knin, OIB: 90183595447	1.503,65	DA	29.5.2024.
prizemlje	PC-4	253,26	POSLOVNI PROSTOR	**SHIBITZA d.o.o.,** Svačićeva 16, Knin, OIB: 90183595447	1.570,21	DA	21.2.2025.
1. kat	61	11,35	URED	**JAKO sport d.o.o.,** Bajani 65, Kijevo, OIB: 93212768333	45,00	NE	29.5.2024
1. kat	62	11,60	URED	**JAKO sport d.o.o**., Bajani 65, Kijevo, OIB: 93212768333	45,00	NE	29.5.2024
1. kat	78	34,03	URED	**JAKO sport d.o.o.,** Bajani 65, Kijevo, OIB: 93212768333	100,00	NE	29.5.2024.
1. kat	79	34,03	URED	**JAKO sport d.o.o**., Bajani 65, Kijevo, OIB: 93212768333	100,00	NE	29.5.2024.
1. k	63	11,59	POSLOVNI PROSTOR	**JAKO sport d.o.o.,** Bajani 65, Kijevo, OIB: 93212768333	51,50	NE	14.2.2025.
1. kat	64	11,59	POSLOVNI PROSTOR	**JAKO sport d.o.o.,** Bajani 65, Kijevo, OIB: 93212768333	51,50	NE	14.2.2025.
prizemlje	**PC-1**	2.642,47	POSLOVNI PROSTOR	**JAKO sport d.o.o.,** Bajani 65, Kijevo, OIB:	2.735,55	DA	3.7.2025.
1. kat	72	16,73	URED	**SMART, obrt za dizajn,** Imotska 5, Knin	36,50	NE	16.6.2023
prizemlje	35	67,30	POSLOVNI PROSTOR	**CHIPO, obrt za proizvodnju i usluge,** Marina Getaldića 15, Knin	110,00	DA	14.9.2023
1. kat	76	16,73	URED	**RENT-A-CAR FOCUS,** obrt za iznajmljivanje vozila, Knin, **Tomislavova 1**	35,00	NE	21.12.2023.
1. kat	80	34,35	URED	**KABELNET d.o.o.,** OIB: 73844499023, Biskupijska cesta 12 Biskupija	140,00	NE	29.5.2024.

suteren	PC-2	823,70	POSLOVNI PROSTOR	**AUTOMAHER D.O.O.,** OIB: 88558841180, Kučiševa ulica 10, Šašinovec, Zagreb	1.520,00	DA	28.11.2025.
1. kat	89	354,71	POSLOVNI PROSTOR	**SHEFIT,** obrt za sportske djelatnosti, Velebitska 7, Knin	501,00	DA	28.11.2025.
UKUPNO ZAKUPLJENA POVRŠINA					5.378,43 m^2		

INFORMACIJSKO-INOVACIJSKI INKUBATOR (3i)

POSLOVNI PROSTORI- INKUBATOR					
REDNI BROJ UREDA/OZNAKA PROSTORA, POLOŽAJ (prizemlje, kat), NAZIV KORISNIKA	ETAŽA	POVRŠINA (m²)	UKUPAN BROJ RADNIH JEDNICA U UREDU	BROJ KORIŠTENIH RADNIH JEDNICA U UREDU	NAKNADA PO RADNOJ JEDINICI PO KORISNIKU MJESEČNO (EUR)
Ured 1 Udruga za obrazovanje i znanost „Scienta Popolo“ Knin, Jerkovićev put 8, OIB: 45804574592	prizemlje	26,5	4	1	50,00
Ured 2 Aduro projekti, Knin, Fausta Vrančića 9, OIB: 51098304377	prizemlje	26,5	4	2	50,00
Ured 3 Obrt za fotografske usluge „Sara Filipa“, Knin, Ivana Rendića 9	prizemlje	24,7	3	1	50,00
Ured 4 ADVALD, obrt za marketinške usluge, Knin, Sinjska cesta 10	prizemlje	27,0	4	1	50,00
Ured 5 1. KODIRAONA, obrt za obrazovanje i poučavanje, Knin, Sinjska cesta 10 2. KNIN OUTDOOR, obrt za usluge i turistička agencija, Knin, Sinjska cesta 10	prizemlje	14,6	2	2	50,00
Ured 6 1. Re:start IT, obrt za IKT usluge, Knin, Sinjska cesta 10 2. DKMNT, obrt za proizvodnju i usluge, Knin, Sinjska cesta 10, 3. Visoki C j.d.o.o, Knin, Sinjska cesta 10, OIB: 20734718250 4. Finovera, obrt za računovodstvene usluge, Knin, Domagojeva 22	prizemlje	27,0	4	4	50,00
Ured 7 1. OPG "DORAT", Knin, Držislavova 1, 2. PINPOINT, obrt za poslovno savjetovanje i upravljanje u turizmu, Knin, Sinjska cesta 10 3. Mariposa Digital Voice, obrt za digitalni marketing, Sinjska cesta 10, 22300 Knin, 4. Freelancer	1. kat	29,0	4	4	50,00
Ured 8 MAGNOLIA DEVELOPMENT j.d.o.o, Ul. Domovinskog rata 33, 22300 Knin, OIB: 72118983182	1. kat	27,4	4	1	50,00
Coworking prostor 1. LUCYLUXE, obrt za proizvodnju i trgovinu kozmetike, vl. Lucija Šćur, , Sinjska cesta 10, 22300 Knin, 2.Cirrus net d.o.o. za proizvodnju, trgovinu i usluge, Kninske bojne 2, 22300 Knin, OIB: 85066064565 4 Freelancera, digitalnih nomada	1. kat	80,0	12	8	30,00
Virtualni inkubator METAMORPHOSIS, obrt za savjetovanje o prehrani, Knin, Sinjska cesta 10	/	/	/	/	/
Tehnički laboratorij	Suteren	32,5	4	/	/
UKUPAN BROJ KORISNIKA NA DAN 31.12.2025.					22
Broj (novo) zaposlenih					14
OSTALE USLUGE I PODRŠKA					

NAZIV USLUGE/PODRŠKE	IZNOS DNEVNE NAKNADE/ NAKNADE PO SATU (EUR)	IZNOS MJESEČNE NAKNADE (EUR)	IZNOS GODIŠNJE NAKNADE (EUR)
Coworking prostor	20,00	30,00	300,00
Virtualni inkubator	n/p	20,00	200,00
Prostorija za sastanke/prezentaciju	5 €/h	n/p	n/p

STARA GRADSKA JEZGRA

POSLOVNI PROSTORI - STARA GRADSKA JEZGRA						
R.BR. POSLOVNOG PROSTORA,	ETAŽA I	POVRŠINA (m^2)	ADRESA POSLOVNOG PROSTORA	PODACI O ZAKUPNIKU	IZNOS MJESEČNE ZAKUPNINE (EUR)	DATUM SKLAPANJA UGOVORA O ZAKUPU
1	suteren	54,34	Svačićeva 6	FIT projekti, Knin, Velebitska 7	200,00	1.7.2024.
2	suteren	57,04	Svačićeva 6	TERAMIKA, obrt za proizvodnju i trgovinu, Knin, Velebitska 3	57,00	27.9.2024.
3	prizemlje	39,14	Svačićeva 6	GoGo TRANS, obrt za prijevoz i trgovinu, Knin, Hrvatskih Vitezova 107, Kovačić	90,00	28.11.2024.
4	prizemlje	42,24	Nakićeva 5	ROTONDO, Šibenik, Ulica 8. Udarne Dalmatinske brigade 22	80,00	1.7.2024.
5	prizemlje	42,40	Nakićeva 5	LUXURY, obrt za usluge uljepšavanja, Knin, Tuđmanova 35	88,19	25.9.2024.
6	prizemlje	15,16	Gupčev trg 1	MK, obrt za ugostiteljstvo, Hatzeova 10, 22 300 Knin	155,00	6.6.2025.
7	prizemlje	15,16	Gupčev trg 1	MK, obrt za ugostiteljstvo, Hatzeova 10, 22 300 Knin	40,00	6.6.2025.
8	prizemlje	17,53	Gupčev trg 1	MK, obrt za ugostiteljstvo, Hatzeova 10, 22 300 Knin	41,02	30.4.2024.
1	prizemlje	23,27	Franjevački trg 5	Kninsko pivo j.d.o.o., OIB: 96373392714, Knin, Horvatićeva 7	33,28	15.5.2025.
2	prizemlje	41,33	Franjevački trg 5	Kninsko pivo j.d.o.o., OIB: 96373392714, Knin, Horvatićeva 7	59,10	15.5.2025.

MARUNUŠA

Ugovorom o koncesijskom odobrenju za obavljanje ugostiteljske djelatnosti na sportsko-rekreacijskoj zoni Marunuša koncesijsko odobrenje dodjeljuje se za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u objektu ukupne neto površine 280,46 m² ovlašteniku koncesijskog odobrenja: BOUTIQUE ART, obrt za trgovinu, vl. Antun Palić, Knin, Velebitska 19, OIB: 60046926028. Temeljem navedenog ugovora, iznos mjesečne naknade za koncesijsko odobrenje iznosi 400,00 EUR. Koncesijsko odobrenje dodjeljuje se koncesionaru za obavljanje ugostiteljske djelatnosti na sportsko-rekreacijskoj zoni Marunuša na rok od 5 (pet) godina, a ugovor istječe 1. travnja 2028. godine.

5. FINANCIJSKI POKAZATELJI

U ovom poglavlju prikazani su financijski pokazatelji iz financijskog plana Agencije koji se odnose na održavanje objekata i poslovnih prostora za 2025. godinu.

Agencija prihode od zakupa vodi zbirno - izvor 2.1.8. Vlastiti prihodi, račun iz računskog plana 6422 – Prihodi od zakupa poslovnih objekata. Agencija navedene prihode ostvaruje od sredine 2022. godine, s početkom korištenja Informacijsko-inovacijskog inkubatora (3i) (dalje u tekstu Inkubator) od druge polovice 2023. godine Agencija ostvaruje prihod od zakupa Poduzetničkog centra -

„KninUp“ (dalje u tekstu: Centar), te od ugostiteljskog objekta na Marunuši i poslovnih prostora u Staroj gradskog jezgri.

U Centru, zakupnicima/korisnicima nudi se poslovna infrastruktura kroz zakup poslovnih prostora, dok se u Inkubatoru nudi infrastrukturna i savjetodavna podrška - osiguranje radnog prostora i opreme uz prateću podršku korisnicima u početnoj fazi poslovanja, te je s tim u vezi iznos naknade za korištenje inkubatora prilagođen poduzetnicima koji tek kreću u poduzetnički pothvat. Poduzetnicima početnicima s potencijalom startupa nudi se subvencionirano korištenje Inkubatora na rok od četiri godine, s obzirom da je startup inicijativama ali i drugim poduzetnicima početnicima prvih 5 godina poslovanja najveći izazov. Uz redovne korisnike, prostor Inkubatora povremeno koriste i digitalni nomadi te freelanceri. Agencija upravlja objektom Centra, a time snosi i troškove održavanja objekta u kojima u jednom dijelu zajedničkih troškova sudjeluju zakupnici, dok dio troškova vezanih uz svoje poslovanje snose sami. Nakon isteka trogodišnjeg roka za umanjenje ponuđene zakupnine za rohbau prostore temeljem ugovora o zakupu, Centar će biti samoodrživ u smislu da će prihodi od zakupa „pokriti“ rashode održavanja objekta. Inkubator dio svojih usluga pruža besplatno ili uz malu naknadu iz razloga što se održivost inkubatora ne mjeri samo kroz financijske pokazatelje već i kroz stvaranje nove vrijednosti, stjecanje novih tehnoloških znanja, istraživanje, edukacije poduzetnika, povećanje konkurentnosti, promicanje poduzetništva, generiranje novih poslovnih ideja, poticanje stvaranja novih poslovnih subjekata, te omogućavanje povoljnog okruženja za osnivanje i razvoj poduzetništva. S tim u vezi, Inkubator će trebati stalnu podršku Grada i Agencije u pružanju savjetodavne podrške i provedbi programa, ali i u pokrivanju većeg dijela troškova održavanja objekta Inkubatora, što s druge strane predstavlja ulaganje u razvoj gospodarstva na području Grada Knina.

Poslovni prostori u Staroj gradskoj jezgri koje Agencija nudi u zakup nisu u obvezi održavanja od strane Agencije s obzirom da je ista na teret zakupnicima. Na lokaciji Marunuša Agencija snosi troškove održavanja lifta i po potrebi drugih povezanih troškova vezanih uz tekuće i investicijsko održavanje objekta i lokacije.

U financijskom planu Agencije za 2025. godinu provedeni su sljedeći programi koji se odnose na upravljanje objektima i poslovnim prostorima: Program 1104 Informacijsko – inovacijski inkubator (3i), Program 1105 Poduzetnički centar, Program 1106 Marunuša, Program 1107 Stara gradska jezgra – Pivnica, Program 1108 Stara gradska jezgra – poslovni prostori.

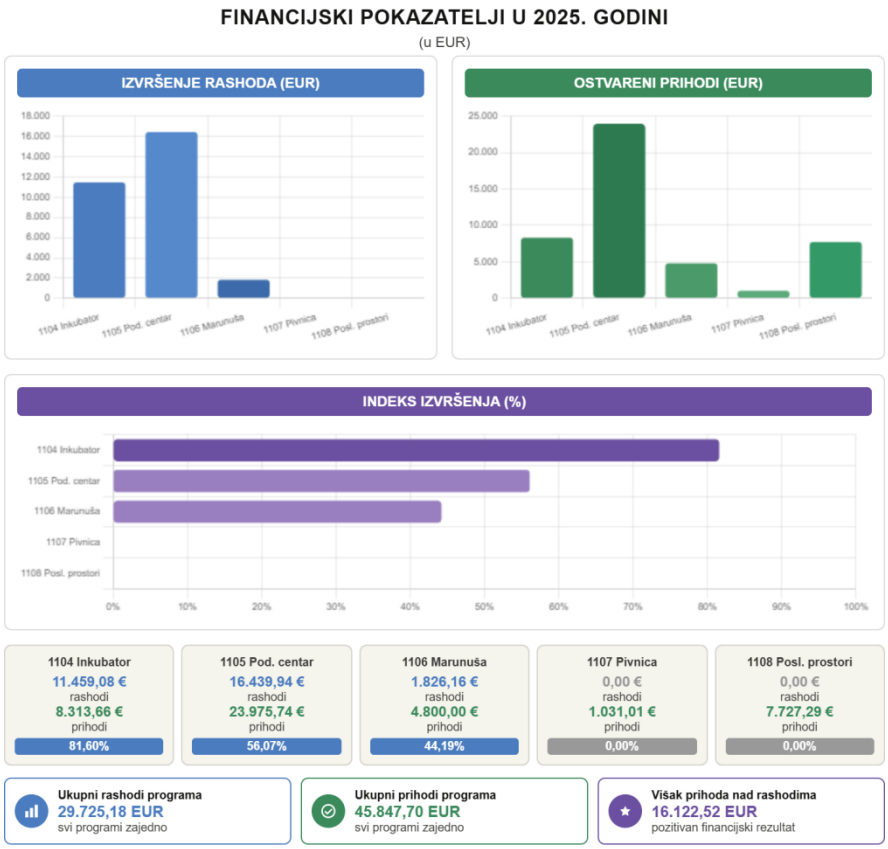
Izvještajno razdoblje u okviru kojega su iskazani rezultati poslovanja po programima odnosi se na razdoblje od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2025. godine.

- Izvršenje Programa 1104 Informacijsko inovacijski inkubator u izvještajnom razdoblju iznosi 11.459,08 EUR, uz indeks izvršenja od 81,60 %. U okviru programa 1104 ostvareni su prihodi u iznosu od 8.313,66 eura. Program obuhvaća provedbu planiranih aktivnosti evidentiranih u okviru rashoda poslovanja (razred 3) koji obuhvaćaju rashode tekućeg i investicijskog

održavanja objekta. Program se financirao iz izvora financiranja 2.1.8. Vlastiti prihodi. Manje odstupanje od plana rezultat je djelomično manjeg izvršenja planiranih rashoda u izvještajnom razdoblju.

- Izvršenje Programa 1105 Poduzetnički centar u izvještajnom razdoblju iznosi 16.439,94 EUR, indeks izvršenja je 56,07 %. U okviru programa 1105 ostvareni su prihodi u iznosu od 23.975,74 eura. Program obuhvaća provedbu planiranih aktivnosti u okviru rashoda poslovanja (razred 3) koji obuhvaćaju rashode tekućeg i investicijskog održavanja objekta. Program se financirao iz izvora financiranja 1.1.1. Opći prihodi i primici i izvora 2.1.8. Vlastiti prihodi. Značajnije odstupanje od plana rezultat je djelomično manjeg izvršenja planiranih rashoda u izvještajnom razdoblju.
- Izvršenje Programa 1106 Marunuša u izvještajnom razdoblju iznosi 1.826,16 EUR, uz indeks izvršenja od 44,19 %. U okviru programa 1106 ostvareni su prihodi u iznosu od 4.800,00 eura. Program obuhvaća provedbu planiranih aktivnosti u okviru rashoda poslovanja (razred 3) koji obuhvaćaju rashode tekućeg i investicijskog održavanja objekta. Program se financirao iz izvora financiranja 2.1.8. Vlastiti prihodi. Značajnije odstupanje od planiranih sredstava rezultat je djelomično manjeg izvršenja planiranih rashoda u izvještajnom razdoblju.
- U izvještajnom razdoblju za Program 1107 Stara gradska jezgra – pivnica nije bilo izvršenja rashoda, odnosno indeks izvršenja iznosi 0,00 %. U okviru programa 1107 ostvareni su prihodi u iznosu od 1.031,01 eura.
- U izvještajnom razdoblju za Program 1108 Stara gradska jezgra – poslovni prostori nije bilo izvršenja rashoda, odnosno indeks izvršenja iznosi 0,00 %. U okviru programa 1108 ostvareni su prihodi u iznosu od 7.727,29 eura.

U grafikonu 1 daje se prikaz financijskih pokazatelja u izvještajnom razdoblju po programima.

grafikon 1.

Tekući plan

U financijskom planu Agencije za 2026. godinu ishodište za izračun i ocjenu potrebnih sredstava za provedbu Programa „Informacijsko – inovacijski inkubator - „3i“, Poduzetnički centar – „KninUp“, Marunuša i Stara gradska jezgra, unaprijed su određeni i propisani ugovornim obvezama te procijenjenim vrijednostima na tržištu dobara i usluga, pri tom vodeći računa o izvršenja plana u 2025. godini.

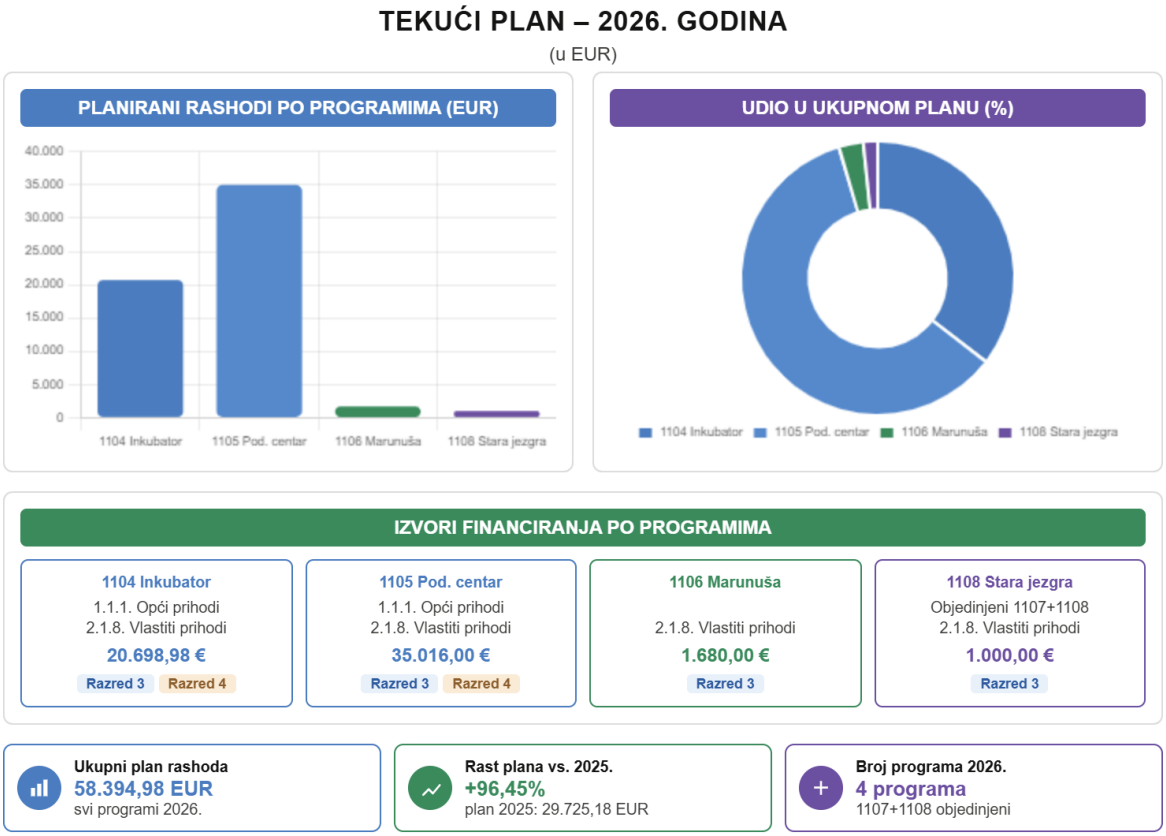
Financijski plan Agencije iskazana u programima koji se odnose na objekte i poslovne prostore kojima Agencija upravlja glasi:

- Program 1104 Informacijsko inovacijski inkubator za 2026. godinu iznosi 20.698,98 eura. U okviru programa planirani su rashodi iskazani prema ekonomskoj klasifikaciji kao rashodi poslovanja (razred 3) i rashodi za nabavu nefinancijske imovine (razred 4), a obuhvaćaju rashode održavanje objekta. Program 1104 Informacijsko inovacijski inkubator financirat će se iz izvora financiranja 1.1.1. Opći prihodi i primici i izvor 2.1.8. Vlastiti prihodi.
- Program 1105 Poduzetnički centar za 2026. godinu iznosi 35.016,00 eura. U okviru programa planirani su rashodi iskazani prema ekonomskoj klasifikaciji kao rashodi poslovanja (razred 3) i rashodi za nabavu nefinancijske imovine (razred 4), a obuhvaćaju

rashode održavanja objekta. Program 1105 Poduzetnički centar financirat će se iz izvora financiranja 1.1.1. Opći prihodi i primici i izvor 2.1.8. Vlastiti prihodi.

- Program 1106 Marunuša za 2026. godinu iznosi 1.680,00 eura. U okviru programa planirani su rashodi iskazani prema ekonomskoj klasifikaciji kao rashodi poslovanja (razred 3), a obuhvaća rashode tekućeg i investicijskog održavanja objekta. Program 1106 Marunuša financirat će se iz izvora financiranja 2.1.8.Vlastiti prihodi.
- Program 1107 Stara gradska jezgra – pivnica i 1108 Stara gradska jezgra – poslovni prostori u 2026. godini objedinjeni su u jedan program 1108 Stara gradska jezgra koji za 2026. godinu iznosi 1.000,00 eura. U okviru programa planirani su rashodi iskazan prema ekonomskoj klasifikaciji kao rashodi poslovanja (razred 3), a obuhvaća rashode tekućeg i investicijskog održavanja poslovnih prostora. Program 1108 Stara gradska jezgra – poslovni prostori financirat će se iz izvora financiranja 2.1.8.Vlastiti prihodi.

U grafikonu 2 daje se prikaz programa iz financijskog plana Agencije koji se odnose na upravljanje nekretninama za 2026. godinu.

grafikon 2.

6. OSTALE AKTIVNOSTI

Agencija organizira, provodi i evidentira razne programe i aktivnosti isključivo u objektima Centra i Inkubatora. U izvještajnom razdoblju, u odnosu na prethodnu godinu, povećao se broj aktivnosti održanih u konferencijskoj dvorani koja se nalazi u sklopu Centra. Tijekom 2025. godine u konferencijskoj dvorani održano je ukupno 19 aktivnosti, uključujući izložbe, konferenciju, prezentacije, radionice, radne sastanke i druga slična događanja.

Agencija daje na korištenje konferencijsku dvoranu temeljem Odluke o načinu, uvjetima i cijenama korištenja konferencijske dvorane u sklopu Poduzetničkog centra „KninUp“ (KLASA: 372-03/23-01/01, URBROJ: 02-24-75). Konferencijska dvorana površine 221,92 m², kapaciteta do 100 sjedećih mjesta, opremljena je audio opremom, projektorom i projekcijskim platnom te je prikladna za održavanje različitih vrsta poslovnih i edukativnih događanja.

U sklopu Informacijsko-inovacijskog inkubatora (3i), kontinuirano se provode četiri programa: predinkubacija, inkubacija, postinkubacija i akceleracija. Predinkubacija predstavlja proces u kojem timovi ili pojedinci dobivaju podršku s ciljem realizacije svoje poslovne ideje i pretvaranja u održivi poduzetnički pothvat. Inkubacija je razdoblje rasta i razvoja poduzetnika u prostoru Inkubatora. Polaznici/korisnici programa inkubacije ostvaruju pravo na subvencionirano korištenje Inkubatora u prve četiri godine. Nakon završetka programa inkubiranja, poduzetnici mogu nastaviti poslovanje u poslovnim prostorijama unutar Inkubatora i uživati postinkubacijsku podršku. Postinkubaciji se mogu priključiti i poduzetnici koji nisu završili proces inkubiranja unutar inkubatora. Program akceleracije namijenjen je članovima i drugim poduzetnicima čiji je razvoj proizvoda i/ili usluga vezan za inovativna rješenja i/ili tehnologije koji nude dodatnu vrijednost za razvoj ponude grada Knina. Uz navedene programe, korisnicima je na raspolaganju mogućnost registriranja adrese na adresi Inkubatora, usluga Virtualnog inkubatora, koja je namijenjena poduzetnicima koji nemaju potrebu za korištenjem uredskog prostora i koji nisu fizički smješteni u Inkubatoru. Uz redovne korisnike, u sklopu inkubatora nalazi se coworking prostor koji povremeno koriste digitalni nomadi i freelanceri, a uz infrastrukturnu podršku korisnicima nudi mogućnost umrežavanja, povezivanja i zajedničkog rada na razvoju poslovnih ideja. Također, korisnicima je na raspolaganju i tehnički laboratorij smješten je u prizemlju zgrade te je opremljen računalnom i tehnološkom opremom namijenjenom razvoju i testiranju novih ideja, aplikacija i proizvoda.

Uz navedene programe, u 2025. godini Agencija je, u sklopu Dana otvorenih vrata EU projekata, organizirala događanje pod nazivom Dani otvorenih vrata Inkubatora, tijekom kojega su predstavljeni programi, oprema i infrastruktura kojom Inkubator raspolaže, kao i rad Agencije u ulozi poduzetničke potporne institucije (PPI).

Također, u suradnji s Hrvatskom agencijom za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) organiziran je Info dan HAMAG-BICRO-a, u sklopu kojega su kninski poduzetnici imali

priliku kroz izravne konzultacije s predstavnikom HAMAG-BICRO-a dobiti informacije o dostupnim izvorima financiranja poduzetničkih pothvata.

7. ZAKLJUČAK

Izvješće o upravljanju nekretninama Javne ustanove Lokalna razvojna agencija Matica za 2025. godinu daje cjelovit pregled upravljanja objektima, nekretninama i poslovnim prostorima povjerenima Agenciji na upravljanje i korištenje. Analiza provedenih aktivnosti, zakupa i korištenja poslovnih prostora te financijskih pokazatelja potvrđuje dosljedno provođenje planiranih aktivnosti, sukladno Planu i programu rada Agencije i Financijskom planu za 2025. godinu.

Izvješće potvrđuje da Agencija upravlja povjerenom imovinom u skladu s načelima odgovornosti, transparentnosti i ekonomičnosti te važećim aktima osnivača, u okviru svojih nadležnosti. Ostvareni pokazatelji predstavljaju pouzdanu osnovu za praćenje učinkovitosti upravljanja, donošenje budućih odluka i planiranje daljnjih aktivnosti, uz naglasak na održiv i transparentan pristup upravljanju imovinom.

U narednom razdoblju očekuje se nastavak aktivnosti usmjerenih na unaprjeđenje upravljanja i povećanje iskorištenosti kapaciteta, kao i daljnji razvoj sadržaja u okviru poduzetničke infrastrukture, u skladu s potrebama korisnika i raspoloživim mogućnostima.

KLASA: 406-06/26-01/1
URBROJ: 2182-10-20-01-26-1

Predsjednica Upravnog vijeća
Zdenka Gugo

_____

Ravnateljica

Ivona Grcić, mag. nov.

_____

Usvojen na 46. sjednici Upravnog vijeća Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica, Zaključak o prihvaćanju Izvješća o upravljanju nekretninama za 2025. godinu (KLASA: 406-06/26-01/1, URBROJ: 2182-10-20-01-26-1).

Prilog 4. Izvještaj o radu Javne ustanove Lokalna razvojna agencija Matica za 2025. godinu

JAVNA USTANOVA

LOKALNA RAZVOJNA AGENCIJA MATICA

IZVJEŠTAJ O RADU

ZA 2025. GODINU

Izvještaj izradila

ravnateljica Ivona Grcić, mag. nov.

ožujak 2026.

Sadržaj

Uvod 1
1. Djelatnosti agencije 2
1.1. Zakonske i druge pravne osnove na kojima se zasniva rad agencije 2
2. Ljudski potencijali 2
3. Tijela agencije 3
3.1. Održane sjednice upravnog vijeća u 2025. godini: 4
4. Ostvarenje planiranih programa i aktivnosti u izvještajnom razdoblju 7
4.1. Provedba aktivnosti 7
4.2. Financijski pokazatelji 14
5. Analiza indikatora uspješnosti 18
6. Zaključak 22

UVOD

Izvještaj o radu Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica za 2025. godinu (u daljnjem tekstu: izvještaj) pruža cjelovit pregled ostvarenih aktivnosti, rezultata i financijskog poslovanja u promatranom razdoblju. Dokument obuhvaća provedbu planiranih programa i projekata te analizu ključnih pokazatelja uspješnosti. Također daje pregled upravljačkih i operativnih aktivnosti Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica (u daljnjem tekstu: Agencija).

Tijekom 2025. godine Agencija je nastavila djelovati kao središnja potporna institucija za lokalni razvoj, s naglaskom na strateško planiranje, pripremu i provedbu projekata, razvoj poduzetništva te jačanje suradnje s relevantnim dionicima na lokalnoj i regionalnoj razini. Poseban fokus stavljen je na učinkovito korištenje dostupnih izvora financiranja, unapređenje poduzetničke infrastrukture te osiguravanje održivosti provedenih projekata.

U izvještajnom razdoblju ostvareni su značajni rezultati u području prijave i provedbe projekata, upravljanja poslovnim prostorima i pružanja podrške poduzetnicima, uz očuvanje stabilnog i transparentnog financijskog poslovanja. Izvješće ujedno predstavlja ključni temelj za daljnje unaprjeđenje rada Agencije te za planiranje budućih aktivnosti usmjerenih na razvoj Grada Knina.

Sjedište Agencije je na adresi dr. Franje Tuđmana 2. Grad Knin je sporazumom dodijelio Agenciji na korištenje 5 ureda ukupne površine 74,91 m² u kojima Agencija obavlja većinu poslovnih aktivnosti u kojima radi 83,33 % radnika Agencije. U objektima Poduzetničkog centra - „KninUp“ koji se nalazi na adresi Sinjska cesta 12 i Informacijsko-inovacijskom inkubatoru (3i) koji se nalazi na adresi Sinjska cesta 10, obavljaju se aktivnosti Agencije kao potporne institucije za malo i srednje poduzetništvo (PPI).

1. DJELATNOSTI AGENCIJE

Agencija je pravna osoba koja na temelju javnih ovlasti samostalno obavlja poslove određene Odlukom o osnivanju kao djelatnosti od interesa za Grad Knin. Osnivač Agencije je Grad Knin. Prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2025. - NKD 2025., Agencija je registrirana za obavljanje djelatnosti 70.22 Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem. U okviru svog djelokruga, Agencija djeluje kao središnja potporna institucija za strateško planiranje, upravljanje razvojnim projektima i podršku gospodarstvu na području Grada Knina.

1.1. ZAKONSKE I DRUGE PRAVNE OSNOVE NA KOJIMA SE ZASNIVA RAD AGENCIJE

1. Zakon o ustanovama (NN 76/93, NN 29/97, NN 47/99, NN 35/08, NN 127/19 i NN 151/22)
2. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17 i 151/22)
3. Zakon o unapređenju poduzetničke infrastrukture (NN 93/13, NN 114/13, NN 41/14, NN 57/18 i NN 138/21)
4. Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, NN 85/15 i NN 69/22)
5. Zakon o proračunu (NN 144/21)
6. Zakon o fiskalnoj odgovornosti (NN 111/18 i NN 83/23)
7. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (NN 125/11, NN 64/15, NN 112/18 i NN 123/24)
8. Zakon o radu (NN 93/14, NN 127/17, NN 98/19, NN 151/22, NN 43/23 i NN 64/23)
9. Statut Agencije
10. Odluka o osnivanju Agencije

Agencija kao proračunski korisnik i gradska ustanova, jednom godišnje izvještaj o radu podnosi Gradskom vijeću grada Knina.

2. LJUDSKI POTENCIJALI

Pregled zaposlenih u Agenciji po pokazateljima na dan 31. prosinca 2025. godine:

Tablica 1. Broj i struktura zaposlenih

Broj zaposlenih na dan 31.12.2025.	**Kvalifikacijska struktura (%)**			**Spol (%)**		**Dobna struktura (%)**		
11	VSS i mr.	VŠS	SSS	M	Ž	18-30	31-40	41-50
	5	2	4	2	9	2	5	4
	45,46%	18,18%	36,36%	18,18%	81,82%	18,18%	45,46%	36,36%

Tablica 2. Naziv radnog mjesta i ugovora o radu

br. izvršitelja	**Radno mjesto**	**Vrsta ugovora o radu**
1	Stručnjak za informatiku	Neodređeno

1	Viši stručni suradnik za EU fondove	Neodređeno
1	Viša stručna suradnica za pravne poslove	Neodređeno
1	Viši stručni suradnik za računovodstveno-financijske poslove	Neodređeno
2	Stručni suradnik za opće i administrativne poslove	Neodređeno
1	Referent za opće i administrativne poslove	Neodređeno
2	Spremačica	Neodređeno
1	Spremačica	Određeno/zamjena
1	Ravnateljica	Određeno/mandat

Agencija je u 2025. godini zapošljavala jedanaest osoba, od kojih je preko 60% s višom, odnosno visokom stručnom spremom. U 2025. godini provedena su tri natječaja za zapošljavanje iz razloga zamjene privremeno odsutnih radnica (bolovanje) i to za radna mjesta Viši stručni suradnik/ica za pravne poslove i Spremačica.

3. TIJELA AGENCIJE

Tijela Agencije su:

1. Upravno vijeće
2. Ravnatelj

Agencijom upravlja Upravno vijeće, a ravnatelj organizira i vodi rad i poslovanje Agencije. Upravno vijeće radi u sjednicama koje se sazivaju prema potrebi, a najmanje tri puta godišnje. Predsjednik Upravnog vijeća rukovodi pripremama i radom sjednice, a ravnatelj Agencije dužan je osigurati stručne i tehničke uvjete za pripremanje sjednica Upravnog vijeća te osigurava provođenje svih odluka Upravnog vijeća. Upravno vijeće ima tri (3) člana, a sastoji se od predsjednika i dva člana od kojih je jedan član predstavnik radnika Agencije. Predsjednika i jednog člana Upravnog vijeća imenuje i razrješuje Gradonačelnik, a člana koji je predstavnik radnika Agencije imenuju i opozivaju radnici Agencije, sukladno Zakonu o radu. Članovi Upravnog vijeća imenuju se na vrijeme od četiri (4) godine i mogu biti ponovno izabrani.

U 2025. godini održano je **15 sjednica upravnog vijeća** na kojima je razmatrano ukupno **52 točke dnevnog reda**, a na prijedlog ravnateljice doneseno je ukupno **56 akata**, uključujući: Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o korištenju Informacijsko-inovacijskog inkubatora (3i), Izvješće o radu Agencije za 2024. godinu, financijske izvještaje, obrazloženje akata i izvještaja, Financijski plan i Plan i program rada Agencije za 2026. godinu, Pravilnik o zakupu poslovnog prostora Agencije, Akcijski plan digitalizacije (Digitalisation action plan DAP) i Analiza financijske sposobnosti i mogućnosti financiranja projekta digitalizacije upravljanja poslovnim prostorima za Javnu ustanovu Lokalnu razvojnu agenciju Matica (Financial Capabilities and Opportunities (FCO), Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave i Plan nabave.

Ravnateljica je uz pripremu radnih materijala u nadležnosti upravnog vijeća u 2025. godini u okviru svoje nadležnosti organizacije i vođenje rada i poslovanja ustanove, donijela preko **200 akata**, uključujući **3** javna natječaja za zapošljavanje, **3** javna natječaja za zakup poslovnog prostora i

jedan za zakup dijela poslovnog prostora, Plan klasifikacijskih oznaka i brojčanih oznaka stvaratelja i primatelja akata, Plan korištenja godišnjeg odmora, **7** ugovora o zakupu, **6** dodataka ugovoru o zakupu, **21** ugovora o korištenju, **9** zapisnika o primopredaji, **4** odgovora vijećnicima Gradskog vijeća Grada Knina te dodatno, **34** narudžbenice.

Ravnateljica Agencije jednom tjedno održava kolegije s radnicima Agencije, a jednom mjesečno sudjeluje na redovnom mjesečnom kolegiju Gradonačelnika s ravnateljima gradskih ustanova, zapovjednicima JVP-a i DVD-a te direktorom TZ-a Grada Knina. U 2025. godini ravnateljica Agencije sudjelovala je na 4 mjesečna kolegija gradonačelnika s predstavnicima gradskih ustanova i drugih gradskih neprofitnih organizacija.

Najznačajniji udio ukupnog poslovanja Agencije odnosi se na upravljanje objektima i poslovnim prostorima te radne odnose.

3.1. Održane sjednice upravnog vijeća u 2025. godini:

42. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA 15. PROSINCA 2025. GODINE
DNEVNI RED:

1. Verifikacija Zapisnika sa 39., 40. i 41. Sjednice Upravnog vijeća Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica
2. Plan i program rada Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica za 2026. godinu
3. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o korištenju Informacijsko-inovacijskog inkubatora (3i)
4. Prijedlog Odluke o naknadi za korištenje prostora i usluga inkubatora
5. Aneks Ugovora o upravljanju objektima na području grada Knina
6. Ugovor o održavanju objekta Poduzetničkog centra – „KninUp“
7. Rezultati Javnog natječaja za zakup poslovnog prostora u objektu Poduzetničkog centra – „KninUp“ i Javnog poziva za podnošenje ponuda za davanje u zakup dijela poslovnog prostora radi postavljanja samoposlužnih aparata
8. Razno

41. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA ODRŽANA DANA 10. STUDENOG 2025. GODINE
DNEVNI RED:

1. II. rebalans Financijskog plana sa obrazloženjem/Zaključak o prihvaćanju

40. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA ODRŽANA DANA 08. LISTOPADA 2025. GODINE
DNEVNI RED:

1. Prijedlog Financijskog plana Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica za 2026. godinu te projekcija za 2027. i 2028. godinu sa obrazloženjem
2. Financijski izvještaj Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica za razdoblje od 1. siječnja do 30. rujna 2025. godine sa obrazloženjem

39. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA ODRŽANA DANA 30. RUJNA 2025. GODINE
DNEVNI RED:

1. Verifikacija Zapisnika sa 35., 36., 37. i 38. Sjednice Upravnog vijeća Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica

2. Odlučivanje o raspisivanju javnog natječaja za zakup poslovnog prostora u objektu Poduzetničkog centra – „KninUp“
3. Akcijski plan digitalizacije (Digitalisation action plan DAP) i Analiza financijske sposobnosti i mogućnosti financiranja projekta digitalizacije upravljanja poslovnim prostorima za Javnu ustanovu Lokalnu razvojnu agenciju Matica (Financial Capabilities and Opportunities (FCO)
4. Odlučivanje o završetku provedbe postupka javnog natječaja za zapošljavanje za radno mjesto Viši stručni suradnik za pravne poslove, na određeno, puno radno vrijeme, zamjena za privremeno nenazočnog radnika (1 izvršitelj)
5. Odlučivanje o raspisivanju javnog natječaja za zapošljavanje za radno mjesto Viši stručni suradnik za pravne poslove, na određeno, puno radno vrijeme, zamjena za privremeno nenazočnog radnika (1 izvršitelj) (dodatno: Odluka o potrebi zapošljavanja)
6. Odlučivanje o imenovanju članova Povjerenstva za provedbu javnog natječaja za zapošljavanje za radno mjesto Viši stručni suradnik za pravne poslove, na određeno, puno radno vrijeme, zamjena za privremeno nenazočnog radnika, 1 izvršitelj
7. Odlučivanje o naknadi troškova prijevoza
8. Odlučivanje o raspisivanju javnog poziva za podnošenje ponuda za davanje u zakup dijela poslovnog prostora radi postavljanja samoposlužnih aparata
9. Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava poduzetničkim potpornim institucijama za razvoj mikro, malog i srednjeg poduzetništva i obrta na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina
10. Razno

38. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA ODRŽANA DANA 16. RUJNA 2025. GODINE
DNEVNI RED:

1. Polugodišnji izvještaj o izvršenju proračuna/financijskog plana Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica za razdoblje od 01.01.2025. do 30.06.2025.

37. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA ODRŽANA DANA 11. RUJNA 2025. GODINE
DNEVNI RED:

1. Odlučivanje o zahtjevu zakupnika za produljenjem roka za početak obavljanja djelatnosti u poslovnom prostoru u objektu Poduzetničkog centra – „KninUp“

36. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA ODRŽANA DANA 01. KOLOVOZA 2025. GODINE
DNEVNI RED:

1. Odlučivanje o završetku provedbe postupka javnog natječaja za zapošljavanje za radno mjesto Viši stručni suradnik za pravne poslove, na određeno, puno radno vrijeme, zamjena privremeno nenazočnog radnika (1 izvršitelj)
2. Odlučivanje o raspisivanju javnog natječaja za zapošljavanje za radno mjesto Viši stručni suradnik za pravne poslove, na određeno, puno radno vrijeme, zamjena privremeno nenazočnog radnika (1 izvršitelj) (dodatno: Odluka o potrebi zapošljavanja)
3. Odlučivanje o imenovanju članova Povjerenstva za provedbu javnog natječaja za zapošljavanje za radno mjesto Viši stručni suradnik za pravne poslove, na određeno, puno radno vrijeme, zamjena privremeno nenazočnog radnika (1 izvršitelj)
4. I. rebalans Financijskog plana sa obrazloženjem/Zaključak o prihvaćanju

35. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA ODRŽANA DANA 8. SRPNJA 2025. GODINE
DNEVNI RED:

1. Verifikacija Zapisnika sa 33. i 34. Sjednice Upravnog vijeća Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica
2. Odlučivanje o zasnivanju radnog odnosa za radno mjesto Spremačica na određeno, puno radno vrijeme, zamjena privremeno nenazočnog radnika (1 izvršitelj)

3. Odlučivanje o raspisivanju javnog natječaja za zapošljavanje za radno mjesto Viši stručni suradnik za pravne poslove, na određeno, puno radno vrijeme, zamjena privremeno nenazočnog radnika (1 izvršitelj) (dodatno: Odluka o potrebi zapošljavanja)
4. Odlučivanje o imenovanju članova Povjerenstva za provedbu javnog natječaja za zapošljavanje za radno mjesto Viši stručni suradnik za pravne poslove, na određeno, puno radno vrijeme, zamjena privremeno nenazočnog radnika, 1 izvršitelj
5. Odlučivanje o donošenju 1. izmjena i dopuna Plana nabave Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica za 2025. godinu
6. Polugodišnji Financijski izvještaj - Izvještaj proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika
7. Razno

34. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA DANA 12. LIPNJA 2025. GODINE
DNEVNI RED:

1. Odlučivanje o raspisivanju javnog natječaja za zapošljavanje za radno mjesto Spremačica, na određeno, puno radno vrijeme, zamjena privremeno nenazočnog radnika, 1 izvršitelj.

33. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA ODRŽANA DANA 28. OŽUJKA 2025. GODINE
DNEVNI RED:

1. Verifikacija Zapisnika sa 30., 31. i 32. sjednice Upravnog vijeća Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica
2. Pravilnik o zakupu poslovnog prostora Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica
3. Godišnji izvještaj o radu Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica za 2024. godinu
4. Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana/proračuna Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica za 2024. godinu
5. Razno

32. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA ODRŽANA DANA 18. OŽUJKA 2025. GODINE
DNEVNI RED:

1. Plan nabave Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica za 2025. godinu

31. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA ODRŽANA DANA 11. OŽUJKA 2025. GODINE
DNEVNI RED:

1. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave

30. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA ODRŽANA DANA 27. VELJAČE 2025. GODINE
DNEVNI RED:

1. Izjava o fiskalnoj odgovornosti Agencije za 2024. godinu

29. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA ODRŽANA DANA 03. VELJAČE 2025. GODINE
DNEVNI RED:

1. Verifikacija Zapisnika sa 27. i 28. Sjednice Upravnog vijeća Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica
2. Odlučivanje o usvajanju financijskog izvještaja proračunskog korisnika za razdoblje od 1. 1.2024. do 31. prosinca 2024. godine
3. Odlučivanje o zahtjevima zakupnika/korisnika u objektu Poduzetničkog centra – „KninUp“ i Informacijsko-inovacijskog inkubatora
4. Pravilnik o zakupu poslovnog prostora
5. Izmjena osnovice za obračun plaće

6. Rezultati po provedenom javnom natječaju za zakup poslovnog prostora u objektu Poduzetničkog centra – „KninUp“
7. Razno

28. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA ODRŽANA DANA 09. SIJEČNJA 2025. GODINE
DNEVNI RED:

1. Odlučivanje o zasnivanju radnog odnosa za radno mjesto Spremačica na određeno, puno radno vrijeme, zamjena privremeno nenazočnog radnika (1 izvršitelj)

4. OSTVARENJE PLANIRANIH PROGRAMA I AKTIVNOSTI U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU

Rad Agencije utvrđuje se godišnjim planom i programom rada, koji definira programske odrednice i smjernice rada na godišnjoj razini. Programske odrednice povezane su s djelokrugom i ustrojstvom Agencije, te s aktivnostima koje su usklađene s osiguranim sredstvima u financijskom planu Agencije. Plan i program rada Agencije za 2025. godinu (u daljnjem tekstu: plan) usvojen je na 26. sjednici UV-a Agencije, održanoj 28. studenog 2024. godine (KLASA: 007-04/24-01/1, URBROJ: 2182-10-20-01-24-2). Redovno poslovanje odnosi se na aktivnosti koje Agencija provodi za svog osnivača - Grad Knin (u daljnjem tekstu Grad), dionike s područja Grada, županijske institucije te aktivnosti koje su skladu s postavljenim zakonskim regulativama, a odnose se na područje lokalnog razvoja, ruralnog razvoja, poduzetništva te pripreme projekata.
Planom se propisuju i određuju temeljna načela djelovanja i smjernice budućeg rada Agencije, te se utvrđuju programske i druge aktivnosti potrebne za njihovo ostvarenje. S tim u vezi, glavna interesna područja Agencije su:

- ✓ Strateško planiranje, priprema, provedba i evaluacija projekata
- ✓ Poduzetništvo
- ✓ Poljoprivreda i ruralni razvoj i turizam
- ✓ Suradnja/umrežavanje

Plan je usklađen i povezan s financijskim planom Agencije na način da su u istome iskazani programi i aktivnosti koje Agencija provodi u tekućoj godini, tijekom 2025. godine Agencija je financijskim planom provodila slijedeće programe:

- REDOVNA DJELATNOST
- OPREMANJE UREDA
- INFORMACIJSKO INOVACIJSKI INKUBATOR
- PODUZETNIČKI CENTAR
- MARUNUŠA - TEKUĆE ODRŽAVANJE OBJEKTA
- STARA GRADSKA JEZGRA - PIVNICA
- STARA GRADSKA JEZGRA - POSLOVNI PROSTORI.

4.1. PROVEDBA AKTIVNOSTI

Strateško planiranje, priprema, provedba i evaluacija projekata

U sklopu aktivnosti Strateško planiranje, priprema, provedba i evaluacija projekata, Agencija

obavlja različite aktivnosti podijeljene u dvije različite kategorije: priprema, provedba i evaluacija projekata i strateško planiranje. Priprema, provedba i evaluacija projekata odnosi se na aktivnosti informiranja, pripreme, prijave i praćenja projekta za potrebe Grada i proračunskih korisnika, a koje obuhvaćaju: informiranje o objavljenim pozivima/natječajima, koordinaciju procesa tehničke pripreme projekta (tehnička dokumentacija), osmišljavanje elemenata projekta, raspis prijavnog obrasca – narativni dio, raspis prijavnog obrasca – proračun, prikupljanje/priprema projektne dokumentacije, praćenje prijave te izrada i priprema projektnih izvještaja. U 2025. godini ukupno je prijavljeno **12** projekata, od kojih je odobreno 8 projekata. U razdoblju od 2019. do kraja 2025. godine prijavljeno je ukupno **98** projekata za Grad i ostale proračunske korisnike, čija ukupna odobrena vrijednost prelazi 2,5 milijuna eura. Agencija je bila partner Gradu u provedbi Intervencijskog plana grada Knina (u daljnjem tekstu: IP) čija je provedba završena u 2024. godini. Agencija je i u 2025. godini u suradnji s Gradom izvršavala svoje obaveze nakon provedbe projekata iz IP-a u čiju je provedbu bila uključena, s obzirom da je neophodno osigurati održivost projektnih rezultata nakon završetka financiranja projekta.

Pregled odobrenih projekta u 2025. godini

1. Asfaltiranje cesta u naseljima Golubić i Strmica u Kninu - prijedlog projekta pripremljen je i prijavljen na Javnom pozivu za iskaz interesa za financiranje projekata prema Programu podrške brdsko-planinskim područjima u 2025. godini Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije RH. Cilj je projekta doprinijeti socijalnoj i demografskoj revitalizaciji brdsko-planinskog područja kroz unaprjeđenje komunalne infrastrukture. Projekt je odobren te je osigurano sufinanciranje u iznosu od 38.000,00 EUR.

2. Uređenje dječjeg igrališta pored zgrade u Tomislavovoj ulici u Kninu - prijedlog projekta pripremljen je i prijavljen na Javni poziv Dostupnost kvalitetnih i priuštivih sadržaja za djecu u lokalnim zajednicama kroz opremanje i uređenje igrališta za djecu Ministarstva demografije i useljeništva. Cilj projekta je ulaganje u gradnju i opremanje dječjeg igrališta na površini u vlasništvu grada u Tomislavovoj ulici od broja 78 do 84 radi povećanja dostupnosti kvalitetnih i priuštivih sadržaja za djecu na području JLS nižeg indeksa razvijenosti. Projekt je odobren te je osigurano sufinanciranje u iznosu od 22.250,00 EUR.

3. Prijava iskaza interesa za energetsku obnovu obiteljske kuće, ukupno dvije prijave za građane za područja Grada Knina - Prijedlog prijave pripremljen je na Javnom pozivu za iskaz interesa fizičkim osobama – građanima iz ranjivih skupina radi prikupljanja informacija u svrhu provedbe javnog poziva za financiranje energetske obnove obiteljskih kuća građana u riziku od siromaštva Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. Cilj projekta je iskaz stvarnih potreba građana u riziku od energetskog siromaštva u RH. Javni poziv za iskaz interesa radi energetske obnove obiteljskih kuća građana u riziku od siromaštva služe za mapiranje potreba, a ne izravnu dodjelu sredstava. FZOEU prikuplja podatke o ranjivim skupinama kako bi se izradila baza

podataka za analizu energetskog siromaštva te sukladno tome pripremili pozivi za buduće projekte energetske učinkovitosti.

4. Izgradnja mosta preko rijeke Butižnica u Strmici - prijedlog projekta pripremljen je i prijavljen na Javnom pozivu prema Programu za poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina za 2025. godinu Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije RH. Cilj projekta je stvaranje uvjeta za razvoj lokalnih zajednica na kojima povijesno žive pripadnici nacionalnih manjina unaprjeđenjem lokalne infrastrukture, a koja su socijalno i ekonomski oslabljena. Projekt je odobren te je osigurano sufinanciranje u iznosu od 72.000,00 EUR.

5. Prijava iskaza interesa Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica za uključivanje u Regionalne lance vrijednosti, Pametna industrija: Prijedlog prijave pripremljen je i prijavljen na Javnom pozivu za iskaz interesa za Regionalni lanac vrijednosti (u daljnjem tekstu: RLV) Pametne industrije Jadranske Hrvatske Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije RH. Cilj prijave je uključiti se i pozicionirati u RLV Pametne industrije te doprinijeti stvaranju novih vrijednosti unutar RLV Pametne industrije sukladno Planu za industrijsku tranziciju Jadranske Hrvatske i njegovim ciljevima. Prijedlog prijave je odobren te je JU LRA Matica uključena u RLV, Pametna industrija.

6. Prijava iskaza interesa Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica za uključivanje u Regionalne lance vrijednosti, Uslužni sektor visoke dodane vrijednosti: Prijedlog prijave pripremljen je i prijavljen na Javnom pozivu za iskaz interesa za Regionalni lanac vrijednosti, Uslužni sektor visoke dodane vrijednosti Jadranske Hrvatske Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije RH. Cilj prijave je uključiti se i pozicionirati u RLV Uslužni sektor visoke dodane vrijednosti te doprinijeti stvaranju novih vrijednosti unutar RLV Uslužni sektor visoke dodane vrijednosti sukladno Planu za industrijsku tranziciju Jadranske Hrvatske i njegovim ciljevima. Prijedlog prijave je odobren te je JU LRA Matica uključena u RLV, Uslužni sektor visoke dodane vrijednosti.

7. Knin, Srednjovjekovna tvrđava – bedemi: Prijedlog projekta pripremljen je i prijavljen na Javnom pozivu za prijavu projekata/programa za predlaganje javnih potreba u kulturi u 2026. godini Ministarstva kulture i medija RH – područje: nepokretna kulturna dobra. Cilj projekta je nastavak radova na konstruktivnoj sanaciji i zaštiti dijela gradskih bedema sa stražarnicom u sklopu nepokretnog kulturnog dobra s visokim povijesnim, kulturnim i urbanističkim značajem, a zahtjeva hitnu intervenciju. Projekt je odobren te je osigurano sufinanciranje u iznosu od 20.000,00 EUR.

8. Proslava Dana pobjede i domovinske zahvalnosti, Dan hrvatskih branitelja u Kninu – 30. obljetnica Oluja ’95. u Kninu – u suradnji sa Udrugom veterana 4. Gardijske brigade pripremljen je i prijavljen Prijedlog projekta na Javnom pozivu za financiranje obilježavanja obljetnica ratnih događanja i stradavanja te prigodnih nadnevaka vezanih za Domovinski rat u 2025. godini Ministarstva hrvatskih branitelja Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: RH). Cilj projekta je

očuvanje i promicanje vrijednosti Domovinskog rata obilježavanjem 30. obljetnice od VRO „Oluja“ u Kninu. Ukupna vrijednost projekta je 7.440,00 EUR.

Pregled neodobrenih projekata u 2025. godini

1. Uvođenje pametnih i održivih rješenja i usluga u gradu Kninu: Prijedlog projekta pripremljen je i prijavljen na Javni natječaj za poticanje razvoja pametnih i održivih rješenja (EnU – 4/24) Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost RH. Cilj projekta je doprinijeti razvoju zelene i digitalne tranzicije te ravnomjernom regionalnom razvoju RH implementacijom inovativnih i pametnih rješenja u urbane sredine brdsko-planinskih područja radi smanjenja emisije stakleničkih plinova u gradu te poticanja održive mobilnosti u prometu. Ukupna vrijednost projekta iznosi 115.819,36 EUR.

2. Izgradnja potporno-ogradnog zida u svrhu proširenja gradskog groblja u Kninu: Prijedlog projekta pripremljen je i prijavljen na Javni poziv za nominiranje projekata i aktivnosti za dodjelu financijske potpore za održivi povratak na potpomognuta područja Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine RH. Cilj projekta je omogućiti održiv povratak, ostanak i naseljavanje na području Knina kroz uređenje komunalne infrastrukture na potpomognutom području. Ukupna vrijednost projekta iznosi 250.000,00 EUR.

3. Zamjena dotrajale stolarije na zgradi Veleučilišta „Marko Marulić“ u Kninu: Prijedlog prijave projekta pripremljen je i prijavljen na Javnom pozivu za prijavu projekata/programa izgradnje, rekonstrukcije, adaptacije i opremanja kulturne infrastrukture u 2026. godini Ministarstva kulture i medija RH. Cilj prijedloga projekta je osiguranje uvjeta za opstanak i razvoj kulturnog života grada Knina kroz nužna ulaganja u postojeću infrastrukturu grada. Ukupna vrijednost projekta iznosi 32.937,50 EUR.

4. Jačanje kapaciteta poduzetnika i obrtnika na području grada Knina: Prijedlog projekta pripremljen je i prijavljen na Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava poduzetničkim potpornim institucijama za razvoj mikro, malog i srednjeg poduzetništva i obrta na područjima naseljenim pripadnicima nacionalnih manjina Ministarstva gospodarstva RH. Cilj projekta je osnaživanje lokalnih poduzetničkih i obrtničkih kapaciteta pružanjem informativne, savjetodavne i promotivne podrške korisnicima Informacijsko-inovacijskog inkubatora (3i) i Poduzetničkog centra „KninUp“ u gradu Kninu kojima upravlja Agencija. Ukupna vrijednost projekta iznosi 24.944,50 EUR. Javni poziv poništen je u cijelosti.

Projekti od rednog broja 1 do 3 nisu odabrani za financiranje u izvještajnom razdoblju, iako su bili kvalitetno pripremljeni i u skladu s uvjetima natječaja, zbog ograničenih raspoloživih sredstava i velikog broja konkurentnih prijava s većim brojem bodova u evaluacijskom postupku.

Strateško planiranje odnosi se na aktivnosti koordinacije i praćenja provedbe svih akata strateškog planiranja na razini Grada koje Agencija obavlja kao lokalni koordinator Grada za strateško planiranje. S tim u vezi, Grad putem Agencije kao lokalnog koordinatora izvješćuje regionalnog

koordinatora Koordinacijsko tijelo o provedbi provedbenog programa. Obveza izrade i podnošenja godišnjeg izvješća o provedbi provedbenih programa propisana je odredbama Pravilnika o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 44/2023). Godišnje izvješće o provedbi provedbenih programa jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave je izvješće o napretku u provedbi mjera, aktivnosti i projekata te ostvarivanju pokazatelja rezultata.

Također, aktivnosti strateškog planiranja uključuju i aktivnosti vezane uz Sporazum gradonačelnika za klimu i energiju (u daljnjem tekstu: Sporazum), kojega ja Grad potpisao 2021. godine, a u kojemu se obvezao smanjiti emisije CO2 na svom području za najmanje 40% do 2030., te je s tim u vezi izrađen je Akcijski plan energetski i klimatski održivog razvoja Grada Knina (SECAP) koji sadrži aktivnosti (mjere) kojima će se ostvariti planirano smanjenje. Agencija unosi, ažurira i prati provedbu SECAP-a Grada Knina u aplikaciji „My Covenant“ – www.mycovenant.eumayors.eu/. Riječ je o platformi koja okuplja potpisnike Sporazuma, a putem koje Europska komisija nadzire provedbu SECAP-a svih potpisnika Sporazuma.

PLANIRANA AKTIVNOST U 2025. GODINI	STRATEŠKO PLANIRANJE, PRIPREMA, PROVEDBA I EVALUACIJA PROJEKATA/
CILJ AKTIVNOSTI	Koordinacija procesa strateškog i projektnog planiranja na području Gradu
OPIS AKTIVNOSTI	☑ komunikacija s svim razvojnim dionicima na području Grada ☑ priprema indikativnog plana objave natječaja za potrebe Grada ☑ praćenje i izvještavanje o provedbi akata strateškog planiranja ☑ izvršavanje poslova lokalnog koordinatora ☑ koordinacija aktivnosti u okviru inicijative „Sporazum gradonačelnika za klimu i energiju“
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	✓ ažurirana baza razvojnih projekata za 2025. godinu ✓ kontinuirano informiranje korisnika o objavljenim i najavljenim pozivima te mogućnostima financiranja projekata ✓ praćenje projektnih prijava i provedbe projekata na godišnjoj razini za područje Grada ✓ praćenje provedbenog programa Grada i primjene zakonodavnog okvira strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske ✓ osigurana kontinuirana i održiva provedba projekata iz investicijskog plana ✓ ukupno prijavljeno 12 projekata ✓ pripremljene dvije prijave na Javni poziv za iskaz interesa građanima iz ranjivih skupina (energetska obnova kuća u riziku od energetskog siromaštva) ✓ praćenje i unos podataka vezanih uz SECAP Grada u aplikaciji My Covenant te redovita komunikacija s Europskom komisijom
ODGOVORNOST ZA PROVEDBU MJERE	- Ravnateljica
NADLEŽNOST ZA PROVEDBU	- Ravnateljica - Viši stručni suradnik za EU fondove - Referent za opće i administrativne poslove

Razvoj poduzetništva

Agencija je registrirana kao potporna institucija za malo i srednje poduzetništvo (PPI) te je kao takva upisana u Jedinstveni registar poduzetničke infrastrukture (JRPI) kojeg vodi Ministarstvo gospodarstva. Agencija kao PPI pruža podrške malim i srednjim poduzetnicima (MSP) na području

Grada. Također, Agencija kao članica mreže BOND koju vodi HAMAG-BICRO sudjeluje u aktivnostima u sklopu navedene mreže koja za glavni cilj ima osigurati standardiziranu i visokokvalitetnu podršku poduzetnicima na lokalnoj i regionalnoj razini.

U 2024. godini Agencija je donijela Program dodjele potpora male vrijednosti za povećanje konkurentnosti budućih i postojećih poduzetnika na području Grada Knina na domaćem i stranom tržištu, a koji se provodi kroz dvije mjere: Mjera 1: Edukacija i usavršavanje poduzetnika i Mjera 2: Subvencionirano korištenje poslovnog prostora u informacijsko – inovacijskom inkubatoru (3i). U 2025. godini Agencija je provodila Mjeru 2 putem Javnog poziva za korištenje inkubatora.

PODUZETNIČKA INFRASTRUKTURA

Agenciji su Odlukom Gradskog vijeća Grada Knina dani na upravljanje i korištenje objekti Poduzetničkog centra – „KninUp“ i Informacijsko-inovacijskog inkubatora – „3i“ („Službeno glasilo Grada Knina“ broj 13/21). Uz navedene objekte koji predstavljaju najznačajniju infrastrukturu za razvoj poduzetništva u Gradu, u kojima se za potrebe poduzetnika provode aktivnosti i programi, Agenciji su na upravljanje dodijeljeni i poslovni prostori, odnosno nekretnine u Staroj gradskoj jezgri i Marunuši, koji se daju u zakup poduzetnicima.

Detaljno Izvješće o upravljanju objektima poduzetničkog centra i inkubatora kao i ostalih nekretnina i poslovnih prostora kojima upravlja Agencija nalazi se u Godišnjem izvješću o upravljanju nekretninama koje Agencija jednom godišnje podnosi Gradskom vijeću Grada Knina.

PLANIRANA AKTIVNOST U 2025. GODINI	POTICANJE RAZVOJA PODUZETNIŠTVA
CILJ AKTIVNOSTI	Učinkovito upravljanje poduzetničkom infrastrukturom radi pružanja kontinuirane podrške razvoju poduzetništva na području Grada Knina.
OPIS AKTIVNOSTI	☑ informiranje poduzetnika i zainteresiranih dionika ☑ savjetovanje u području poslovanja i razvoja projektnih ideja ☑ suradnja s relevantnim institucijama na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini ☑ upravljanje Poduzetničkim centrom - „KninUp“ ☑ upravljanje Informacijsko-inovacijskim inkubatorom („3i“) ☑ upravljanje ugostiteljskim objektom na Marunuši ☑ upravljanje poslovnim prostorima u Staroj gradskoj jezgri
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	✓ pružena stručna pomoć i konzultacije dionicima vezano uz razradu projektnih ideja i unapređenje poslovanja ✓ sudjelovanje zaposlenika Agencije u aktivnostima u organizaciji županijskih i državnih tijela te ostvarena suradnja u cilju jačanja lokalnih kapaciteta ✓ provedene izmjene i dopune pravilnika o korištenju poduzetničkog inkubatora ✓ objavljena ukupno tri javna natječaja za zakup poslovnih prostora (Poduzetnički centar „KninUp“ i Stara gradska jezgra) te natječaj za postavljanje samoposlužnih aparata ✓ sklopljeni ugovori s korisnicima/zakupnicima: ✓ 5 ugovora za Poduzetnički centar ✓ 21 ugovor za inkubator ✓ 2 ugovora za prostore u Staroj gradskoj jezgri ✓ osigurana kontinuirana stručna podrška korisnicima inkubatora ✓ objavljen i proveden javni poziv za Mjeru 2 – subvencionirano korištenje poslovnog prostora u Informacijsko-inovacijskom inkubatoru („3i“)
ODGOVORNOST ZA PROVEDBU MJERE	✓ Ravnateljica

NADLEŽNOST ZA PROVEDBU	- Ravnateljica - Stručni suradnik za računovodstveno-financijske poslove - Stručni suradnik za opće i administrativne poslove - Stručnjak za informatiku - Referent za opće i administrativne poslove - Viši stručni suradnik za pravne poslove

Ruralni razvoj, poljoprivreda i turizam

Ruralni razvoj, poljoprivreda i razvoj turizma na području Grada Knina baziraju se na održivom razvoju koji svoje uporište pronalazi u revitalizaciji postojećih kapaciteta i implementaciji novih u razvojnu viziju grada Knina.

Agencija aktivno sudjeluje u programu potpora Grada Knina za gospodarstvo, poljoprivredu i turizam na način da predlaže izmjene i dopune navedenih programa potpora, te pomaže potencijalnim prijaviteljima u pripremi svojih prijava na potpore. S obzirom na to da u 2025. godini nije bio objavljen poziv za dodjelu potpora na području Grada Knina, Agencija je, temeljem baze korisnika kojom raspolaže, informirala zainteresirane dionike o indikativnom planu objave drugih dostupnih izvora financiranja, uključujući i pružanje pomoći pri prijavi na potpore koje dodjeljuje Šibensko-kninska županija.

PLANIRANA AKTIVNOST U 2025. GODINI	RURALNI RAZVOJ, POLJOPRIVREDA I TURIZAM
CILJ AKTIVNOSTI	Doprinos razvoju poljoprivrede i turizma na području Grada Knina kroz informiranje i savjetovanje dionika
OPIS AKTIVNOSTI	☑ savjetovanje zainteresiranih dionika u području poljoprivrede, ruralnog razvoja i turizma ☑ informiranje korisnika o dostupnim programima, natječajima i mogućnostima financiranja projekata
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	✓ kontinuirano informiranje korisnika o objavljenim pozivima i planiranim natječajima, uključujući mogućnosti financiranja projekata, uživo ili putem e-maila i telefona ✓ pružena stručna pomoć i konzultacije dionicima u vezi s razradom projektnih ideja i unapređenjem poslovanja
ODGOVORNOST ZA PROVEDBU MJERE	☑ Ravnateljica
NADLEŽNOST ZA PROVEDBU	☑ Ravnateljica ☑ Stručni suradnik za opće i administrativne poslove ☑ Referent za opće i administrativne poslove

Suradnja/umrežavanje

Aktivnost suradnje i umrežavanja podrazumijeva uspostavljanje partnerstva i kanala komunikacije između Agencije i lokalnih i regionalnih razvojnih agencija te drugih relevantnih dionika s ciljem uspostave jedinstvenih standarda u radu prije svega s Gradom, gradskim ustanovama i tvrtkama i poduzetnicima, ali i drugim korisnicima. Kroz razmjenu primjera dobre prakse, znanja i informacija, podiže se razina kvalitete usluga koje Agencija provodi, što ima pozitivne i dugoročne učinke na samu Agenciju u radu s korisnicima, ali i osobe koje su izravno ili neizravno uključene u organizirane aktivnosti. Agencija je imala značajnu ulogu u inicijativi osnivanja Zaklade Grada Knina (u daljnjem tekstu: Zaklada), te je uključena i u rad Zaklade u smislu podrške i partnerstva u provedbi aktivnosti i projekata Zaklade. Predstavnici Agencije sudjelovali su na raznim događanjima/aktivnostima/edukacijama na temu digitalnih inovacija, o programima EU za dionike

regionalne i lokalne razine, proračunskog računovodstva, točnije: DIT bootcamp za digitalne inovacije, Split 3/2025, promocija EDF+, Šibenik, 5/2025, LC škola proračunskog računovodstva, Zagreb, 5/2025. Također, u 2025. godini uspostavljena je suradnja s Hrvatskom udrugom poslovnih žena KRUG – ogranak Šibeniku kao rezultat koje je Agencija sudjelovala i dala svoj doprinos u organizaciji 7. Nacionalne konferencija Hrvatske udruge poslovnih žena Krug, pod nazivom „OkruŽena – poslovne priče žena: Inspiracija i povezanost u zajednici“ i predavanja „Autentična super liderica – Više od biznisa“.

PLANIRANA AKTIVNOST U 2025. GODINI	SURADNJA/UMREŽAVANJE
CILJ AKTIVNOSTI	Uspostavljanje i jačanje suradnje te umrežavanje s relevantnim dionicima na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.
OPIS AKTIVNOSTI	☑ organizacija i sudjelovanje na sastancima, okruglim stolovima i drugim događanjima s ciljem uspostavljanja i jačanja suradnje s relevantnim dionicima ☑ sudjelovanje u partnerskim projektima, inicijativama i zajedničkim aktivnostima ☑ organizacija i sudjelovanje na informativnim radionicama, konferencijama i drugim stručnim događanjima
INDIKATORI USPJEŠNOSTI	✓ kontinuirano praćenje indikativnih planova objave natječaja EU i nacionalnih programa te sudjelovanje na informativnim radionicama ✓ ostvarena i unaprijeđena suradnja s regionalnim koordinatorom (JU RA ŠKŽ), Ruralnim poduzetničkim inkubatorom Krka Kistanje d.o.o. te Turističkom zajednicom Grada Knina ✓ uspostavljena suradnja s Udrugom „Krug“ Šibenik i Hrvatskim savezom udruga za mlade i studente s invaliditetom (SUMSI) ✓ nastavak aktivnosti u radu Zaklade Grada Knina ✓ sudjelovanje zaposlenika na edukacijama, stručnim predavanjima i drugim oblicima usavršavanja
ODGOVORNOST ZA PROVEDBU MJERE	- Ravnateljica
NADLEŽNOST ZA PROVEDBU	- Ravnateljica - Stručnjak za informatiku - Viši stručni suradnik za EU fondove - Stručni suradnik za opće i administrativne poslove - Viši stručni suradnik za pravne poslove

4.2. FINANCIJSKI POKAZATELJI

Opći i posebni cilj financijskog plana/proračuna Agencije za 2025. godinu su:

- ✓ Opći cilj financijskog plana/proračuna Agencije je postizanje optimalnog i kvalitetnog poslovanja Agencije u skladu s načelima jedinstva i točnosti, proračunske godine, višegodišnjeg planiranja, uravnoteženosti, obračunske jedinice, univerzalnosti, specifikacije, dobrog financijskog upravljanja i transparentnosti.
- ✓ Posebni cilj financijskog plana /proračuna Agencije je učinkovito upravljanje resursima Agencije u svrhu provedbe svih planiranih aktivnosti u okviru programa koje Agencija provodi.

U 2025. godini ukupni prihodi i primici Agencije ostvareni su u iznosu od 337.497,03 EUR odnosno 96,06 % plana. Najznačajniji izvor financiranja čine prihodi iz proračuna Grada Knina. Ukupni

rashodi i izdaci izvršeni su u iznosu od 294.232,93 EUR odnosno 83,78 % plana. Najznačajniji udio imaju rashodi za zaposlene. Na kraju izvještajnog razdoblja ostvaren je višak prihoda u iznosu od 43.264,10 EUR. Nakon pokrića prenesenog manjka iz prethodnog razdoblja u iznosu od 6.118,02 EUR raspoloživi višak iznosi 37.146,08 EUR i koristit će se za financiranje redovne djelatnosti. Stanje obveza na dan 31.12.2025. godine iznosi 46.830,48 EUR, od čega dospjele obveze iznose 7.362,74 EUR, a nedospjele 39.467,74 EUR.

Agencija je u roku izvršila i ispunila zakonske obveze vezano uz primjenu Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN 78/15, NN 102/19 i NN 105/25) i Zakona o fiskalnoj odgovornosti (NN 111/18 i NN 83/23) – nadležnom tijelu u Gradu podneseno je Izvješće o nepravilnostima (prilog 4), za 2025. godinu u kojemu nije bilo prijavljenih nepravilnosti kao i Izjavu o fiskalnoj odgovornosti Agencije za 2024. godinu temeljem Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (NN 95/19). Upravno vijeće Agencije prihvatilo je Izjavu o fiskalnoj odgovornosti Agencije za 2024. godinu sa prilozima na svojoj 30. sjednici Zaključak o prihvaćanju Izjave o fiskalnoj odgovornosti Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica za 2024. godinu (KLASA: 470-03/25-01/1, URBROJ: 2182-10-20-01-25-1) čiji je sastavni dio Izjava o fiskalnoj odgovornosti Agencije za 2024. godinu, sa pratećim prilozima (1.b, 2.a i prilog 3.), dodatkom 1. (tablica testiranja uz pitanje 21) i obrazloženjem.

Agencija je u 2025. godini provodila programe: Redovna djelatnost, Opremanje ureda, Informacijsko-inovacijski inkubator, Poduzetnički centar, Marunuša – tekuće održavanje objekta, Stara gradska jezgra – pivnica, Stara gradska jezgra – poslovni prostori, a koji su iskazani i u Financijskom planu Agencije za 2025. godinu. U sljedećem prikazu iskazani su ostvareni pokazatelji u financijskom planu/proračunu Agencije temeljem izvršenja proračuna za 2025. godinu u odnosu na planirano u Planu i programu rada.

PROGRAM REDOVNA DJELATNOST

PLAN I PROGRAM RADA AGENCIJE ZA 2025. godinu		
REDOVNA DJELATNOST	AKTIVNOSTI/CILJ	IZVOR FINANCIRANJA
Program Redovna djelatnost obuhvaća aktivnosti koje se odnose na opće poslove vezane uz rad Agencije, a provedbom kojeg se osiguravaju preduvjeti za rad Agencije, odnosno za provedbu svih drugih programa i aktivnosti u sklopu istih.	Aktivnosti u sklopu programa odnose se na zaposlenike Agencije i redovne troškove koje Agencije ima, a koji proizlaze iz cjelokupnog rada Agencije.	Opći prihodi i primici

Izvršenje financijskog plana Agencije za 2025. godinu	
Program	1100 REDOVNA DJELATNOST
Cilj provedbe programa	Cilj koji je ostvaren provedbom programa 1100 Redovna djelatnost je osiguravanje preduvjeta za rad Agencije, odnosno za provedbu svih drugih programa i aktivnosti u sklopu istih na temelju plana i programa rada Agencije.
Odgovornost za provedbu programa	Ravnateljica, Viši stručni suradnik za računovodstveno financijske poslove
Opis statusa provedbe programa za izvještajno	Izvršenje Programa 1100 u razdoblju od 01–12/ 2025. godine iznosi 264.097,75 EUR, indeks izvršenja je 89,21 %. Program obuhvaća provedbu planiranih aktivnosti u okviru rashoda poslovanja, a financira se iz izvora financiranja 1.1.1. Opći prihodi i primici. Manje odstupanje od plana rezultat je djelomično manjeg izvršenja materijalnih rashoda u

razdoblje	izvještajnom razdoblju.

PROGRAM OPREMANJE UREDA

PLAN I PROGRAM RADA AGENCIJE ZA 2025. godinu		
OPREMANJE UREDA	AKTIVNOSTI/CILJ	IZVOR FINANCIRANJA
Program opremanja ureda obuhvaća aktivnosti koje se odnose na nabavku osnovnih sredstava za rad.	Aktivnosti u sklopu programa odnose se nabavku računala, računalna oprema, uredskog namještaja i dr. osnovnih sredstava za rad zaposlenika Agencije s ciljem provedbe svih planiranih programskih odrednica Agencije.	Opći prihodi i primici

Izvršenje financijskog plana Agencije za 2025. godinu	
Program	1101 OPREMANJE UREDA
Cilj provedbe programa	Cilj koji je ostvaren provedbom programa 1101 Opremanje ureda je nabavka osnovnih sredstava za rad zaposlenika Agencije.
Odgovornost za provedbu programa	Ravnateljica, Viši stručni suradnik za računovodstveno financijske poslove
Opis statusa provedbe programa za izvještajno razdoblje	Izvršenje Programa 1101 u razdoblju od 01-12/2025. godine iznosi 410,00 EUR, uz indeks izvršenja od 82,00 %. Program obuhvaća provedbu planiranih aktivnosti u okviru rashoda poslovanja, a financira se iz izvora financiranja 1.1.1.Opći prihodi i primici. Manje odstupanje od plana rezultat je djelomično manjeg izvršenja planiranih rashoda u izvještajnom razdoblju.

PROGRAM INFORMACIJSKO INOVACIJSKI INKUBATOR

PLAN I PROGRAM RADA AGENCIJE ZA 2025. godinu		
INFORMACIJSKO INOVACIJSKI INKUBATOR	AKTIVNOSTI/CILJ	IZVOR FINANCIRANJA
Program Informacijsko-inovacijski inkubator (3i), odnosi se na aktivnosti vezano uz upravljanje objektom inkubatora	Aktivnosti u sklopu programa odnose se redovne troškove koje proizlaze iz upravljanja objektom s ciljem provedbe svih planiranih programskih aktivnosti.	Vlastiti prihodi.

Izvršenje financijskog plana Agencije za 2025. godinu	
Program	1104 INFORMACIJSKO INOVACIJSKI INKUBATOR
Cilj provedbe programa	Cilj koji je ostvaren provedbom programa 1104 Informacijsko-inovacijski inkubator je učinkovito upravljanje objektom inkubatora, aktivnosti u sklopu ovog programa odnose se redovne troškove koje proizlaze iz upravljanja objektom.
Odgovornost za provedbu programa	Ravnateljica, Viši stručni suradnik za računovodstveno financijske poslove
Opis statusa provedbe programa za izvještajno razdoblje:	Izvršenje Programa 1104 u razdoblju od 01.–12. 2025. godine iznosi 11.459,08 EUR, uz indeks izvršenja od 81,60 %. Program obuhvaća provedbu planiranih aktivnosti evidentiranih u okviru rashoda poslovanja, a financira se iz izvora financiranja 2.1.8. Vlastiti prihodi. Manje odstupanje od plana rezultat je djelomično manjeg izvršenja planiranih rashoda u izvještajnom razdoblju

PROGRAM PODUZETNIČKI CENTAR

PLAN I PROGRAM RADA AGENCIJE ZA 2025. godinu		
PODUZETNIČKI CENTAR	AKTIVNOSTI/CILJ	IZVOR FINANCIRANJA

Program Poduzetnički centar odnosi se na aktivnosti vezano uz upravljanje objektom poduzetničkog centra – „KninUp“ .	Aktivnosti u sklopu programa odnose se redovne troškove koje proizlaze iz upravljanja objektom s ciljem provedbe svih planiranih programskih aktivnosti.	Opći prihodi i primici i vlastiti prihodi.

Izvršenje financijskog plana Agencije za 2025. godinu	
Program	1105 PODUZETNIČKI CENTAR
Cilj provedbe programa	Cilj koji je ostvaren provedbom programa 1105 Poduzetnički centar je učinkovito upravljanje objektom Poduzetničkog centra, aktivnosti u sklopu ovog programa odnose se redovne troškove koje proizlaze iz upravljanja objektom.
Odgovornost za provedbu programa	Ravnateljica, Viši stručni suradnik za računovodstveno financijske poslove
Opis statusa provedbe programa za izvještajno razdoblje	Izvršenje Programa 1105 u razdoblju od 01–12/2025. godine iznosi 16.439,94 EUR, indeks izvršenja je 56,07 %. Program obuhvaća provedbu planiranih aktivnosti u okviru rashoda poslovanja, a financira se iz izvora financiranja 1.1.1. Opći prihodi i primici i izvora 2.1.8. Vlastiti prihodi. Značajnije odstupanje od plana rezultat je djelomično manjeg izvršenja planiranih rashoda u izvještajnom razdoblju.

PROGRAM MARUNUŠA

PLAN I PROGRAM RADA AGENCIJE ZA 2025. godinu		
MARUNUŠA – TEKUĆE ODRŽAVANJE OBJEKTA	AKTIVNOSTI/CILJ	IZVOR FINANCIRANJA
Program Marunuša – tekuće održavanje objekta, odnosi se na održavanje ugostiteljskog objekta na sportsko-rekreacijskoj zoni Marunuša koji je Agencija dala u koncesiju.	Aktivnosti u sklopu programa odnose se troškove koje proizlaze iz upravljanja nekretninom.	Vlastiti prihodi.

Izvršenje financijskog plana Agencije za 2025. godinu	
Program	1106 MARUNUŠA
Cilj provedbe programa	Cilj koji je ostvaren provedbom programa 1106 Marunuša je održavanje ugostiteljskog objekta na sportsko-rekreacijskoj zoni Marunuša koji je Agencija dala u koncesiju, aktivnosti u sklopu ovog programa odnose se troškove koje proizlaze iz upravljanja nekretninom
Odgovornost za provedbu programa	Ravnateljica, Viši stručni suradnik za računovodstveno financijske poslove
Opis statusa provedbe programa za izvještajno razdoblje	Izvršenje Programa 1106 u razdoblju od 01-12/2025. godine iznosi 1.826,16 EUR, uz indeks izvršenja od 44,19 %. Program obuhvaća provedbu planiranih aktivnosti u okviru rashoda poslovanja, a financira se iz izvora financiranja 2.1.8. Vlastiti prihodi. Značajnije odstupanje od planiranih sredstava rezultat je djelomično provedenih aktivnosti planiranih u izvještajnom razdoblju.

PROGRAM STARA GRADSKA JEZGRA – PIVNICA

PLAN I PROGRAM RADA AGENCIJE ZA 2025. godinu		
STARA GRADSKA JEZGRA - PIVNICA	AKTIVNOSTI/CILJ	IZVOR FINANCIRANJA
Program Stara gradska jezgra – Pivnica, odnosi se na održavanje nekretnine u sklopu koje Agencija daje poslovni prostor u zakup.	Aktivnosti u sklopu programa odnose se troškove koje proizlaze iz upravljanja objektom.	Vlastiti prihodi.

Izvršenje financijskog plana Agencije za 2025. godinu	
Program	1107 STARA GRADSKA JEZGRA - PIVNICA
Cilj provedbe programa	Cilj koji je ostvaren provedbom programa 1107 Stara gradska jezgra - pivnica je održavanje nekretnine u sklopu koje Agencija daje poslovni prostor u zakup, aktivnosti u sklopu ovog programa odnose se troškove koje proizlaze iz upravljanja objektom.

Odgovornost za provedbu programa	Ravnateljica, Viši stručni suradnik za računovodstveno financijske poslove
Opis statusa provedbe programa za izvještajno razdoblje	U razdoblju od 01-12/2025. godine za Program 1107 nije bilo izvršenja rashoda, odnosno indeks izvršenja iznosi 0,00 %. Program se financira iz izvora financiranja se iz izvora financiranja 2.1.8. Vlastiti prihodi, a planirane aktivnosti nisu realizirane tijekom izvještajnog razdoblja.

PROGRAM STARA GRADSKA JEZGRA – POSLOVNI PROSTORI

PLAN I PROGRAM RADA AGENCIJE ZA 2025. godinu		
STARA GRADSKA JEZGRA - POSLOVNI PROSTORI	AKTIVNOSTI/CILJ	IZVOR FINANCIRANJA
Program Stara gradska jezgra – poslovni prostori ,odnosi se na održavanje poslovnih prostora u Staroj gradskoj jezgri koje Agencija daje u zakup.	Aktivnosti u sklopu programa odnose se troškove koje proizlaze iz upravljanja poslovni prostorima.	Vlastiti prihodi.

Izvršenje financijskog plana Agencije za 2025. godinu	
Program	1108 STARA GRADSKA JEZGRA – POSLOVNI PROSTORI
Cilj provedbe programa	Cilj koji je ostvaren provedbom programa 1108 Stara gradska jezgra - poslovni prostori je održavanje poslovnih prostora u Staroj gradskoj jezgri koje Agencija daje u zakup, aktivnosti u sklopu ovog programa odnose se troškove koje proizlaze iz upravljanja poslovnim prostorima
Odgovornost za provedbu programa	Ravnateljica, Viši stručni suradnik za računovodstveno financijske poslove
Opis statusa provedbe programa za izvještajno razdoblje	U razdoblju od 01–12/2025. godine za Program 1108 nije bilo izvršenja rashoda, odnosno indeks izvršenja iznosi 0,00 %. Program se financira iz izvora financiranja se iz izvora financiranja 2.1.8. Vlastiti prihodi, a planirane aktivnosti nisu realizirane tijekom izvještajnog razdoblja.

5. ANALIZA INDIKATORA USPJEŠNOSTI

U cilju cjelovitog sagledavanja učinkovitosti rada u 2025. godini, provedena je analiza ključnih indikatora uspješnosti koji obuhvaćaju projektne aktivnosti, financijsko poslovanje, upravljanje resursima te razvoj poduzetničke infrastrukture.

Projektne aktivnosti

Tijekom izvještajnog razdoblja prijavljeno je ukupno 12 projekata, od kojih je 8 odobreno, što predstavlja stopu uspješnosti od 66,7%. Navedeni rezultat potvrđuje visoku razinu kvalitete pripreme projektnih prijedloga te dobru usklađenost s uvjetima i prioritetima natječaja.

Istodobno, u narednom razdoblju postoji prostor za povećanje ukupnog broja prijava kako bi se dodatno osnažio razvojni potencijal i osigurala veća dostupnost financijskih sredstava.

Financijsko poslovanje

Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 337.497,03 EUR, što čini 96,06% planiranih sredstava, dok su rashodi iznosili 294.232,93 EUR, odnosno 83,78% plana. Ostvaren je višak prihoda u iznosu od 37.146,08 EUR.

Ostvareni financijski rezultat ukazuje na stabilno i odgovorno upravljanje sredstvima. Niža razina realizacije rashoda u odnosu na plan posljedica je ukupne realizacije proračuna Grada.

Upravljanje i operativna učinkovitost

Tijekom 2025. godine održano je 15 sjednica Upravnog vijeća te je doneseno ukupno 56 akata na razini Upravnog vijeća i više od 200 odluka na razini ravnateljice. Navedeni pokazatelji upućuju na visoku razinu upravljačke aktivnosti i kontinuirano donošenje operativnih odluka nužnih za učinkovito funkcioniranje Agencije.

Poduzetnička infrastruktura

U promatranom razdoblju sklopljeno je ukupno 28 ugovora za korištenje poduzetničke infrastrukture (21 u poduzetničkom inkubatoru, 5 u Poduzetničkom centru te 2 za ostale prostore). Ovi podaci potvrđuju aktivno korištenje postojećih kapaciteta, ali i ukazuju na mogućnost dodatnog povećanja njihove iskorištenosti kroz razvoj novih usluga i sadržaja za poduzetnike.

Ljudski kapaciteti

Agencija zapošljava 11 djelatnika, pri čemu većinu čine visokoobrazovani zaposlenici. Takva struktura omogućuje kvalitetnu provedbu projekata i pružanje stručne podrške korisnicima. Daljnje jačanje kompetencija zaposlenika, osobito u području pripreme i provedbe projekata i rada sa poduzetnicima, predstavlja važan preduvjet za povećanje učinkovitosti rada.

Dugoročni pokazatelji

Od osnutka do kraja 2025. godine Agencija je prijavila ukupno 98 projekata, ukupne vrijednosti veće od 2,5 milijuna eura. Ovaj pokazatelj potvrđuje kontinuitet rada i značajan doprinos razvoju lokalne zajednice te ukazuje na potrebu uvođenja sustavnijeg praćenja dugoročnih učinaka projekata

Zaključno razmatranje

Analiza indikatora uspješnosti pokazuje da Agencija posluje stabilno i učinkovito, uz izražene prednosti u području projektne pripreme i financijskog upravljanja. Kao ključni smjerovi daljnjeg razvoja ističu se povećanje opsega projektnih aktivnosti, jačanje iskorištenosti poduzetničke infrastrukture te sustavnije praćenje učinaka provedenih aktivnosti.

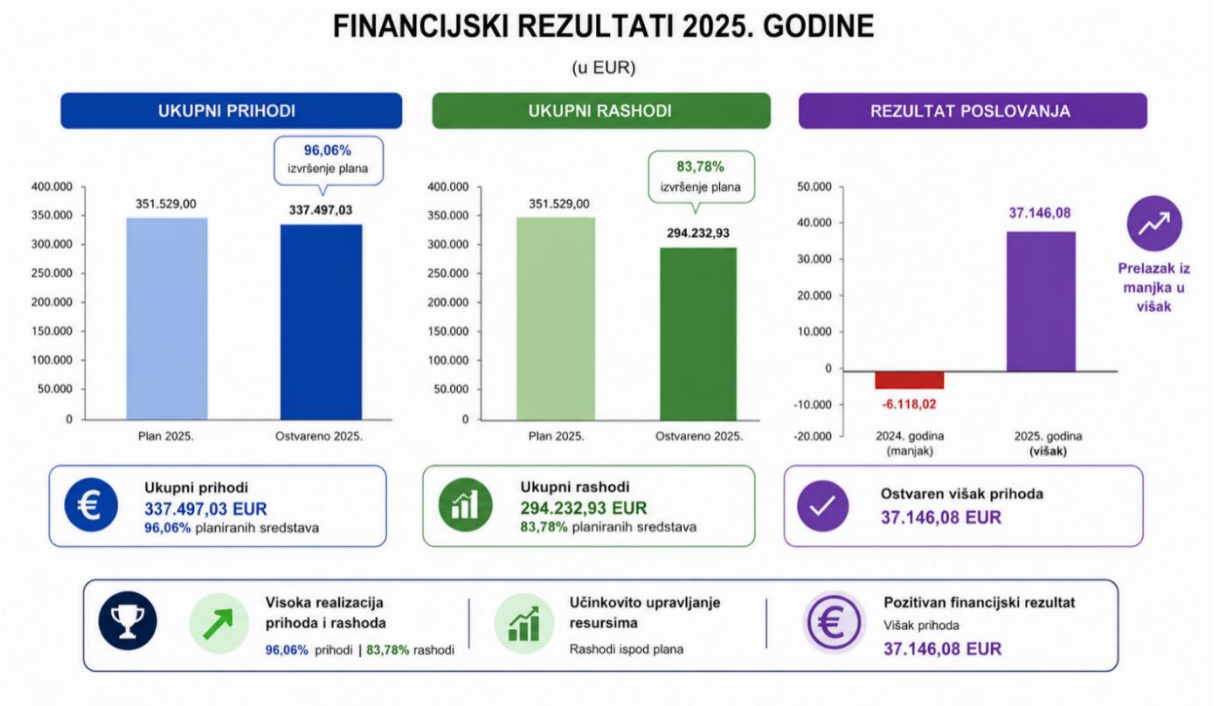
Analiza poslovanja u odnosu na prošlu godinu

Analiza poslovanja u odnosu na prethodnu godinu ukazuje na vidljivo unapređenje učinkovitosti i financijske stabilnosti Agencije. Iako je broj prijavljenih projekata neznatno smanjen, stopa uspješnosti projekata je povećana (s 61,5 % na 66,7 %), uz zadržan isti broj odobrenih projekata.
Istodobno je ostvaren značajan rast ukupnih prihoda te viša razina njihove realizacije. Posebno se ističe prelazak iz manjka u prethodnoj godini u značajan višak prihoda u 2025. godini, što potvrđuje poboljšano financijsko upravljanje i stabilnost poslovanja.
U odnosu na 2024. godinu, poslovanje u 2025. bilježi povećanu stopu uspješnosti projekata, rast prihoda i višu razinu njihove realizacije, uz prelazak iz manjka u višak, što ukazuje na unapređenje učinkovitosti i financijske stabilnosti Agencije.

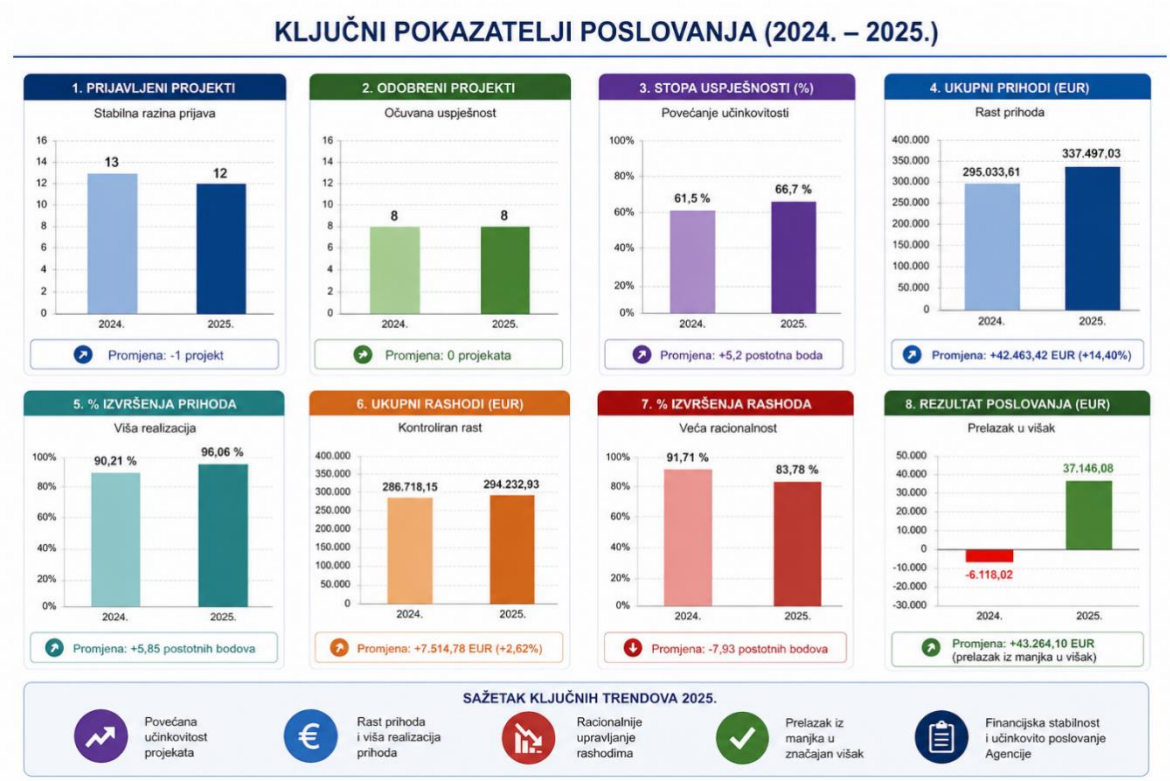
Broj prijavljenih projekata blago je smanjen (sa 13 na 12), dok je broj odobrenih projekata ostao nepromijenjen (8), što je rezultiralo porastom stope uspješnosti projekata s 61,5 % na 66,7 %.
Ukupni prihodi u 2025. godini značajno su porasli te iznose 337.497,03 EUR, uz višu razinu izvršenja prihoda (96,06 % u odnosu na 90,21 % u 2024. godini). Rashodi su također porasli, ali uz istodobno smanjenje stope izvršenja (sa 91,71 % na 83,78 %), što upućuje na veću racionalnost u izvršenju planiranih sredstava.
Posebno se ističe poboljšanje ukupnog financijskog rezultata, gdje je Agencija iz manjka od 6.118,02 EUR u 2024. godini prešla u višak od 37.146,08 EUR u 2025. godini, što potvrđuje unaprijeđeno financijsko upravljanje i stabilizaciju poslovanja.
U grafikonima 1 i 2 prikazan je pregled projekata i financijskih pokazatelja za izvještajno razdoblje 2025. godine, dok se u grafikonu 3 daje se usporedni prikaz ključnih pokazatelja poslovanja za 2024. godinu i izvještajno razdoblje 2025. godine.

grafikon 1.

grafikon 2.

grafikon 3.

6. ZAKLJUČAK

U 2025. godini Javna ustanova Lokalna razvojna agencija Matica uspješno je provela planirane aktivnosti te ostvarila značajne rezultate u području lokalnog razvoja, pripreme i provedbe projekata te potpore poduzetništvu. Analiza ukazuje na visoku razinu uspješnosti projektnih prijava, stabilno financijsko poslovanje te učinkovito upravljanje poduzetničkom infrastrukturom, uz racionalno korištenje raspoloživih resursa i kontinuirano unaprjeđenje operativnih procesa.

Agencija potvrđuje svoju ulogu važnog dionika u razvoju Grada kroz koordinaciju razvojnih aktivnosti, pružanje stručne i savjetodavne podrške korisnicima te sudjelovanje u provedbi razvojnih inicijativa. Ostvareni rezultati predstavljaju kvalitetnu osnovu za daljnje jačanje institucionalnih kapaciteta i unaprjeđenje kvalitete usluga, kao i za nastavak razvoja poduzetničke infrastrukture i sustava potpore poduzetnicima, u funkciji stvaranja poticajnog okruženja za razvoj gospodarstva i povećanje konkurentnosti lokalnog gospodarstva..

Polazeći od ostvarenih rezultata i uočenih trendova, daljnje aktivnosti Agencije bit će usmjerene na održavanje postignute razine učinkovitosti te na postupno unaprjeđenje postojećih modela rada, uz prilagodbu budućim razvojnim potrebama i dostupnim mogućnostima financiranja.

KLASA: 007-04/26-03/1
URBROJ: 2182-10-20-01-26-1

Predsjednica Upravnog vijeća
Zdenka Gugo

_____

Ravnateljica

Ivona Grcić, mag. nov.

_____

Usvojen na 46. sjednici Upravnog vijeća Javne ustanove Lokalne razvojne agencije Matica, Zaključak o prihvaćanju Izvještaja o radu za 2025. godinu (KLASA: 007-04/26-03/1, URBROJ: 2182-10-20-01-26-2).

Prilog 5. Godišnje izvješće o realizaciji odgojno-obrazovnog rada u 2025. godini s Financijskim izvješćem Dječjeg vrtića CVRČAK Knin

Dječji vrtić CVRČAK Knin
Jelenina 3
22 300 Knin
MB: 03082555
OIB: 84605892507
Klasa: 601-05-01/26-01/1
Urbroj: 2182-10-13-01-26-1
Knin, 25.02.2026.g.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O REALIZACIJE ODGOJNO – OBRAZOVNOG RADA U 2025. GODINI S FINANCIJSKIM IZVJEŠĆEM

U protekloj godini program predškolskog odgoja i obrazovanja odvijao se u centralnom objektu CVRČAK te u P.O. „Maslačak“, „Tratinčica“, „Visibaba“, „Radost“ i „Sunce“- Biskupija. U mjesecu svibnju otvoren je PO Ciciban.

Ustanova broji 72 zaposlenika (zajedno sa zaposlenicima na zamjeni).

Stručni odgojno – obrazovni kadar:
- 26 odgojitelja + 2odgojitelja pripravnika
- 6 nestručnih zamjena
- 4 pomoćnika za djecu s teškoćama u razvoju
- ravnatelj, pedagog, logoped, zdravstvena voditeljica

Administrativni radnici/ce: 4
Pomoćni radnici/ce: 22

Programi i broj djece po skupinama.

Do kraja pedagoške godine imali smo 17 skupina 10-satnog programa. U PO Ciciban formirane su četiri odgojne skupine sa 65-ero novo upisane djece sa liste čekanja.

Kraći program Male škole odvijao se u dvije skupine.

Na kraju lipnja ukupan broj djece u primarnom programu 341, kraćem programu predškole 40-ero djece.

Po anketama i potrebi roditelja u ljetnom periodu u centralnom objektu CVRČAK organizirane su dvije skupine predškolske i jedna skupina rane dobi, te u PO Ciciban dvije skupine rane i dvije skupine predškolske dobi.

U mjesecu lipnju raspisan je Javni natječaj za upis djece za pedagošku godinu 2025./2026. Prijava djece za novu pedagošku godinu odvijala se putem aplikacije na stranicama vrtića.

Povjerenstvo za upis djece zaprimilo ja 130 prijava za primarni redovni program i 6 prijava za program Male škole, od toga je 56-ero djece upisano u vrtić, (37 djece u program rane dobi i 19-ero djece u programu predškolske dobi). Na Listi čekanju ostalo 30-ero djece jasličke dobi i 10-ero djece predškolske dobi. U Malu školu upisano je 23 djece. Djeca koja nemaju

dokumentaciju djelomično ili u potpunosti, njih 31 ostalo je na listi da ne udovoljavaju uvjetima upisa, te je troje djece odustalo.

U PO Sunce – Biskupija uključena su djeca iz općine Biskupija te manji broj djece sa područja grada.

Realizirani programi od rujna.

Primarni 10-satni program (6,30-16,30) organiziran u 17 skupina

- 5 skupine rane dobi
- 12 skupina predškolske dobi

Kraći program Male škole - jedna skupina 23 djece.

Broj djece u primarnom programu za novu pedagošku godinu je 320 od toga 5-ero djece s teškoćama u razvoju ,dok je u program Male škole upisano 23 djece od toga 4-ero djece s teškoćama u razvoju.

PROGRAMI USTANOVE

Odgojno – obrazovni rad Ustanove temelji se na Zakonu o predškolskom odgoju, Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, te Državnim pedagoškim standardima predškolskog odgoja i obrazovanja.

Programi i organizacija rada temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu vrtića usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja.

PROGRAMI VERIFICIRANI U USTANOVI SU:

- Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava
- Program suzbijanja trgovanja djecom putem preventivnih obrazovnih aktivnosti
- Program folklorno plesne igraonice u sklopu redovitog programa rada s djecom predškolske dobi
- Poludnevni program ranog učenja engleskog jezika
- Program suradnje s roditeljima
- Program ekologije i odgoja djece predškolske dobi za održivi razvoj
- Program pripreme za školu
- Poludnevni program ranog učenja engleskog jezika
- Program suradnje s roditeljima
- Program za djecu s teškoćama u razvoju

Program ekologije i dalje se provodi se u PO Sunce – Biskupija.

Djeca s teškoćama u razvoju uključena su u redovan program u skupinama. Uz pomoćnika kojeg ima svako dijete, uključen je i stručni tim vrtića.

U svim objektima organiziraju se aktivnosti iz Godišnjeg plana i programa rada:

1. Interne svečanosti:

- Dani kruha i zahvalnosti za plodove zemlje

- Dječji tjedan

- Jesenska svečanost

- Mjesec knjige

- Aktivnosti u vrijeme Adventa (sv. Nikola, sv. Lucija,)

- Valentinovo

- Uskrsna svečanost

2. Aktivnosti u suradnji s društvenom zajednicom

- Božićna svečanost, Božićni vlak

- Dječji karneval

- Olimpijski festival dječjih vrtića

- Završna svečanost predškolaca

3. Posjete

- Posjete: PP Knin, Gradskoj i školskoj knjižnici, Domu za starije i nemoćne osobe Knin, posjet prvom razredu

- Proslave dječjih rođendana, imendana

-Posjet kazališnih kuća s prigodni programom za djecu predškolske dobi -4 puta godišnje

U svim skupinama provode se projektne aktivnosti ili sklopovi aktivnosti (jaslice).

STRUČNO USVRŠAVANJE DJELATNIKA

I ove godine stručno usavršavanje odvijalo se putem webinara a teme koje su odgojitelji pratili slijedile su njihove potrebe u podizanju osobnih i stručnih kompetencija.

Teme koje su bile dostupne i prihvatljive za stručno usavršavanje djelatnika za prošlu kalendarsku godinu su:

- Nastavak aktivnosti iz programa Hrvatskog crvenog križa „ Sigurnije škole i vrtići“ u okviru kojih je vrtić dobio istoimenu naljepnicu za pedagošku 2024/2025.godinu
- Prezentacija projekta „ Učimo se dobrim djelima“ skupine Maslačak na Regionalnoj smotri projekata u Zadru
- „ Stručno metodička podrška u uvođenju odgojitelja pripravnika u proces stažiranja i kvalitetan odgojno-obrazovni rad u vrtiću“ AZOO
- Informativni sastanak za mentore polaznika programa prekvalifikacije…“- filozofski fakultet Split

- Poticanje rane pismenosti i glazbenih aktivnosti u predškolskom razdoblju- DV Montessori Split
- „ Prilagodba na jaslice“- aktivnosti
- „ Senzorika u vrtiću“-Odgojitelji u akciji
- „ Glazba u vrtiću“- Odgojitelji u akciji
- „ Eko škola kao način življenja“ – Udruga Lijepa naša
- „ Proživljavanje gubitaka i procesi tugovanja i žalovanja“-AZOO
- „ Digitalna jabuka“-Koho pedagogija
- „Akcijsko istraživanje u dječjem vrtiću 1“-Udruga odgojitelja Maraške Zadar

Stručno usavršavanje provodilo se u Ustanovi putem Odgojiteljskih vijeća i stručnih aktiva odgojitelja (14 održanih) a teme su bile vezane za planirane aktivnosti iz Godišnjeg plana i programa rada i Kurikuluma vrtića, individualno stručno usavršavanje, rad s odgojiteljima – pripravnicima, rad s roditeljima (individualni i grupni) , usavršavanje putem Zajednice učenja.

Početkom godine odgojitelj-mentor Ana Strunje promovirana je u odgojitelja- savjetnika

SURADNJA S RODITELJIMA

Realizirani su individualni razgovori s roditeljima novoupisane djece, a posebice s roditeljima djece s teškoćama u razvoju-plan i vrijeme boravka u vrtiću. Djeca s teškoćama kojima je bila odgoda škole uključeni su u program predškole u Maloj školi.

Roditelji su bili uključeni u veće manifestacije koje organizira vrtić: tradicionalni Božićni koncert, Dječji karneval, Olimpijski festival dječjih vrtića, Završne svečanosti predškolaca.

Povodom obilježavanja „Dana kruha i zahvalnosti za plodove zemlje“ roditelji su se uključili sa svojim proizvodima u organiziranju izložbe kao i u humanitarnoj akciji prikupljanja pomoći za djecu Afrike, također su sudjelovali u Tjednu solidarnosti Crvenog križa Knin „Ne dvoji za drugog izdvoji“.

U svim skupinama su se održali roditeljski sastanci: komunikacijski ili prigodne radionice.

Na nivou Ustanove održan je roditeljski sastanak na temu :

„Jezično-govorni razvoj kod djece“

Osim navedene suradnje putem roditeljskih sastanaka, svakodnevno se provodio i savjetodavni rad s roditeljima i to po pitanjima:

1. Individualni kontakti s roditeljima novoupisane djece u cilju prikupljanja važnih podataka o razvoju djeteta, obiteljskih navika i potreba

2.Savjetovanje i dodatno educiranje roditelja o razvojnim karakteristikama djeteta, odstupanjima u rastu, razvoju i/ili ponašanju, organizaciji i programu rada vrtića

3. Savjetodavni rad s roditeljima - rad logopeda i pedagoga

4. Konzultacije i savjetovanje u pogledu obiteljskog odgojnog djelovanja u ponašanju djeteta, pomoć djeci u razvoju samopouzdanja,

5.Individualno savjetovanje roditelja vezano uz procjenu zrelosti djeteta za školu osobito za djecu koja su prijavljena za raniji upis u školu

6. Upoznavanje roditelja s programom rada konkretne odgojne skupine

NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAZVOJ DJECE I BRIGA ZA NJIHOVO ZDRAVLJE

Rad na području njege i skrbi za tjelesni razvoj djece i brige za njihovo zdravlje provodio se prema planu i programu zdravstvene voditeljice.

Bitne zadaće tijekom godine odnosile su se na osiguravanje pravilne prehrane, dnevnog odmora, redovnog boravka na otvorenom, osiguravanje optimalnih higijensko- zdravstvenih uvjeta te praćenje rasta i razvoja pojedinog djeteta.

Prehrana djece provodila se po prehrambenim standardima, a kontrolu je vršio Zavod za javno zdravstvo. Nastavljena je u potpunosti primjena HACCAP sustava. Svi rezultati bakterioloških analiza i kalorijskih vrijednosti bili su zadovoljavajući.

Posebna pozornost u prehrani posvećena je djeci koja imaju alergiju na pojedine prehrambene proizvode, priprema posebnih obroka za njih. Takve djece svake godine je sve više, trenutno ih je 28-ero. Osim toga imamo jedno dijete s epilepsijom, jedno dijete s krizom svijesti, troje djece s febrilnim konvulzijama.

U prošloj godini radili smo analizu vode na legionelu, svi nalazi su uredni.

Uvjeti za zdravu sredinu ostvareni su redovitom uporabom dezinfekcijskih sredstava, čišćenjem i čestim provjetravanjem prostorija.

Dva puta godišnje provodimo kemijske mjere dezinsekcije i deratizacije od strane ovlaštenog izvođača.

Pobol djece praćen je putem ispričnica iz kojih je vidljivo da su prevladavale respiratorne bolesti, vodene kozice, pojava dječjih glista, nametnici u vlasištu kose. U svim situacijama postupalo se prema Protokolu postupanja kod epidemije zaraznih bolesti i u suradnji sa Epidemiološkom službom Šibensko-kninske županije.

U prvom mjesecu održana je edukacija odgojitelja i pomoćnika za djecu s TUR-om „Hitna stanja kod djece“ u OVB Hrvatski ponos. Individualna edukacija odgojitelja od strane zdravstvenog voditelja na početku pedagoške godine o primjeni terapije u hitnim stanjima, edukacija o alergijama i kroničnim bolestima djece uz pisane materijale, letke i sl.

Zdravstveni odgoj provodio se kroz aktivnosti

1.Higijena zubi i skupinama Sunce i Vrapčići te posjet Dental centru Lubina povodom Svjetskog dana Oralnog zdravlja

2.Higijena ruku u skupinama Bubamare, Pčelice i Zečići

3.Posjet laboratoriju u OVB Hrvatski ponos u sklopu projekta skupine Leptirići

4.Posjet teretani u sklopu projekta skupine Ribice

Antropometrijska mjerenja djece provedena su dva puta godišnje. Mjerenja su pokazala da postoje odstupanja u tjelesnoj težini u odnosu na visinu djeteta. Zdravstvena voditeljica je provela razgovore s roditeljima djece koja su pretila ili imaju prekomjernu težinu.

Svi djelatnici redovito su obavljali sanitarne preglede na Zavodu za javno zdravstvo Šibensko-kninske županije te su se prema planu provodili sistematski pregledi na medicini rada. Tečaj higijenskog minimuma uspješno je položilo osam djelatnika.

I ove godine nastavljena je intenzivna suradnja s pedijatrom Doma zdravlja Knin, Zavodom za javno zdravstvo i Epidemiološkom službom Šibensko-kninske županije.

- Analiza energetske i hranjive vrijednosti od strane Zavoda za javno zdravstvo Šibenik-svi rezultati su uredni
- Mikrobiološki brisevi čistoće i uzorci analize vode u svim objektima su također uredni
- Pojačana suradnja s epidemiološkom službom HZJZ-Šibenik i pedijatrom Doma zdravlja Knin
- Prati se redovita procijepljenost djece kao preduvjet za upis djeteta u vrtić
- Redovita antropometrijska mjerenja djece
- Savjetodavni rad s roditeljima
- Svakodnevna suradnja s odgojiteljima

SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

- **MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA**

  - dostavljanje Godišnjeg izvješća za 2024/2025.godinu
  - dostavljanje Godišnjeg plana i programa rada za 2025/2026.godinu
  - dostavljanje statističkih podataka vezanih za rad Ustanove
  - priprema odgojitelja pripravnika za polaganje stručnog ispita
  - stručno usavršavanje stručno razvojnog tima

- **UPRAVNI ODJEL ZA PROSVJETU , ZNANOST, KULTURU I ŠPORT ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE**

  - statistička izvješća o realizaciji programa,
  - zastupljenost nacionalnih manjina u programima ustanove

- **GRAD KNIN** (Gradsko vijeće, Upravni odjel za lokalnu samoupravu i društvene djelatnosti, Upravni odjel za programe europske unije, gospodarstvo, strateško planiranje i razvoj, financije, javnu nabavu i naplatu potraživanja)

- suradnja po pitanjima financiranja djelatnosti (godišnji i trogodišnji financijski plan i redovna izvješća)

- praćenje procesa rada, redovna procedura upisa djece i praćenje kapaciteta, vrste i trajanje programa, participacije korisnika usluga

- problematika investicijskog održavanja i potrebnih sanacija

- suradnja (priprema, razmatranje i odlučivanje) u proceduri javne nabave

- kadrovska problematika- pitanja vezana za sistematizaciju radnih mjesta kao i za zasnivanje radnih odnosa

- **SURADNJA S OSTALIM DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA**

-O.Š. „Domovinske zahvalnosti“ i „Dr. Franjo Tuđman“ – upisi u prvi razred, suradnja po pitanjima odgode škole za pojedinu djecu, posjete djece školskoj knjižnici
-Udruga sv. Bartolomej- kontinuirana suradnja vezana za djecu s posebnim potrebama i njihovo uključivanje u redovan program vrtića,
-Narodna knjižnica Knin- posjete, članske iskaznice skupina za uzimanje slikovnica i knjiga, radionice, suradnja u projektnoj realizaciji skupina
-Suradnja s Centrom za socijalnu skrb – po potrebi davanje stručnog mišljenja za pojedinu djecu
-suradnja s kazališnim kućama: Produkcija Z , Klaun Spartanko, Suncokret
- Javna vatrogasna postrojba Knin- održana vježba evakuacije (program zaštite na radu)
- Eko udruga Krka Knin – održavanje eko radionica u mješovitim skupinama
-Turistička zajednica Grada Knina- sudjelovanje djece u Dječjem karnevalu
-suradnja s Policijskom postajom Knin- posjet predškolaca policijskoj postaji, međuresorna suradnja i koordinacija u području sprečavanja nasilja i drugih ugrožavajućih ponašanja na lokalnoj razini.
-suradnja s HZJZ povodom Svjetskog dana zdravlja te uključivanje u projekt „ Tjelesne aktivnosti“
-suradnja s udrugom „Lijepa naša“- objavljivanje članaka o provedenim eko-aktivnostima
- suradnja s Općinom Biskupija
-ostali čimbenici koji su pridonosili unapređenju djelatnosti: Župni ured crkve sv. Ante, Dom zdravlja Knin, ured UNICEF-a za Hrvatsku „ Škola za Afriku“
-suradnja s udrugom „Žene kosovske doline“-opremanje dječjeg igrališta novim spravama u PO Sunce Biskupija

MATERIJALNI UVJETI RADA

Uređenje osnovne infrastrukture centralnog i područnih objekata u cilju zaštite zdravlja i sigurnosti djeteta obuhvatili su:

- Uređenje dvorišnog prostora PO Maslačak
- Izmjena kotlovnice u centralnom objektu CVRČAK
- Ugradnja pregradne stjenke u PO Visibaba
- Popravak dječjih sprava ispred PO Radosti i Maslačak
- Dječji namještaj u skupinama Zvjezdice, Loptice i Jagodice
- Unutarnje bojanje zidova u skupinama Maslačak i Tratinčica
- Nove sprave za dječja igrališta (Tratinčica, Ciciban, Maslačak)
- Zaštitna ograda na stepenicama u skupini Leptirići

- Potpisali smo Ugovor o darovanju vozila za prijevoz hrane od Općine Biskupija
- Ugradnja novih klima uređaja te servisiranje postojećih klima uređaja
- Radna obuća i odjeća za stručno i pomoćno osoblje
- Dopuna fonda stručne literature i literature za djecu
- Dopuna fonda potrošnog materijala za djecu i uredske potrebe
- Dopuna didaktičkih materijala i igračaka po skupinama

PRAĆENJE MATERIJALNIH PRAVA RADNIKA

Osnivač je u potpunosti ispunio sve svoje obveze po pitanju materijalnih prava radnika i to:

- Plaće (povećanje u skladu sa zakonskom osnovicom)
- Jubilarne nagrade
- Pomoć u slučaju bolovanja dužeg od 90 dana
- Pomoć zbog dugotrajnog liječenja teže bolesti
- Naknada prijevoza
- Isplata prekovremenih sati
- Isplata regresa
- Isplata božićnice, isplata dara za djecu u prigodi dana sv. Nikole
- Isplata naknada za rođenje djeteta
- Isplata otpremnina za odlazak u mirovinu
- Pomoć u slučaju smrti roditelja

Ravnateljica:

Mara Barić

Prilog 6. Izvještaj o radu za 2025. godinu s Financijskim izvještajem Narodne knjižnice - Knin

NARODNA KNJIŽNICA - KNIN

IZVJEŠTAJ NARODNE KNJIŽNICE – KNIN ZA 2025. GODINU

SADRŽAJ

I. Sažetak……5

1. Kulturna događanja – predstavljanja knjiga……..6

1.1. Predstavljen vodič kroz suhozidnu baštinu Šibensko-kninske županije
1.2. Dugačko predavanje o dugačkom putovanju u srce Arabije
1.3. Marijana Perinić na terenskoj nastavi u knjižnici pričala o muško ženskim odnosima
1.4. Prelijepa večer u knjižnici: Snježana Kukolj predstavila svoju novu knjigu
1.5. Održana promocija Zbornika Kralj Zvonimir: Ovo je važan prilog hrvatskoj historiografiji i svojevrstan spomenik ovom kralju
1.6. Ilija Aščić predstavio u Kninu roman „Gubitak“
1.7. Glas koji se pamti - Jelena Miholjević predstavila svoj pjesnički privijenac
1.8. Veličanstveno predstavljanje knjige Katice Madžar
1.9. Domazet Lošo u Kninu: Svijetom vlada okultna oligarhija
1.10. Domagoj Nikolić i Vinko Klarić: “Nismo doselili, ovdje smo oduvijek”
1.11. Lijepa večer poezije u kninskoj knjižnici
1.12. Slijepi Feručo Lazarić pričao o tome što je vidio na svojim putovanjima
1.13. Večeras se u Staroj knjižnici putovalo oko svijeta

2. Kulturna događanja – kazališne predstave…….21

2.1. Još jedna izvrsna predstava kazališta Tvornica lutaka u organizaciji knjižnice
2.2. Još jedna izuzetna predstava teatra Gavran u prepunoj Staroj knjižnici
2.3. Tarik oduševio Kninjane u Staroj knjižnici
2.4. Tvornica lutaka još jednom oduševila najmlađe u Staroj knjižnici
2.5. Sasvim neobični izvještaj o nastupu Cabareta Propuh u Kninu
2.6. Iskrena, bolna i potrebna - priča o majčinstvu bez uljepšavanja

3. Kulturna događanja – koncerti……28

3.1. Sjajan koncert benda Shy; Puno mladih u publici
3.2. Šansona i kabaret u našem gradu; S naglaskom na imenicu – grad
3.3. Izvrsni koncert Dua Croatico; Knin ima publiku i za koncerte klasične glazbe
3.4. Riječi u potrazi za glazbom: Umjetničko zakucavanje Zorana Vujasinovića

4. Izdavačka djelatnost……..32

4.1. Knjižnica objavila Godišnjak grada Knina za 2024. godinu
4.2. Knjižnica izdala Meteorološki godišnjak Knina za 2024. godinu
4.3. Knjižnica izdala vrijedni kalendar: Dijelit će ga svima koji se ovih dana upišu ili obnove članstvo - do isteka zaliha
4.4. Knjižnica izdala novu zbirku priča Snježane Kukolj „Fragmenti stvarnosti“
4.5. Knjižnica izdala roman prvijenac sugrađanke Katice Madžar “Sve je onako kako mora biti“

5. Radionice i susreti s djecom……..37

5.1. Susret učenika četvrtih razreda iz Solina i Knina uveličao Kralj Zvonimir
5.2. Predškolci Dječjeg vrtića Cvrčak odjeveni u bajke posjetili Narodnu knjižnicu – Knin
5.3. Posjet učenika Područne škole Golubić Narodnoj knjižnici – Knin
5.4. Održana prva pričaonica za bebe u Narodnoj knjižnici – Knin
5.5. Mali gosti, veliko veselje – Grdelini u kninskoj knjižnici
5.6. Knjižnica u gostima: Vrapčići nas uveli u svoj svijet bajki
5.7. Održana i druga pričaonica za bebe
5.8. Još jedna čarobna pričaonica za bebe u Narodnoj knjižnici - Knin!
5.9. Lavići u knjižnici: Kroz igru do važnih životnih lekcija
5.10. Održana i četvrta radionica "Pričaonica za bebe"
5.11. Održana posljednja iz ciklusa radionica "Pričaonice za bebe"
5.12. Učenicima 1. c razreda OŠ Domovinske zahvalnosti dodijeljene čitateljske diplome
5.13. Kako su Bubamare zavoljele knjižnicu
5.14. Predškolci skupine Leptirići upoznali se s čarolijom knjižnice
5.15. Lektira s knjižničarom - čitanje postaje pustolovina: Trnoružica
5.16. STEM čarobni svijet u knjižnici
5.17. Ilustratorica Katarina Halužan održala radionicu za male kninske kreativce
5.18. Lektira s knjižničarom – čitanje postaje pustolovina: Vlak u snijegu
5.19. Lektira s knjižničarom – čitanje postaje pustolovina: Božićna bajka

6. Kvizovi i natjecanja……...56

6.1. Katarina Brajković i Anđela Tošić pobjednice gradskog natjecanja u čitanju naglas

7. Ostale aktivnosti, projekti, proizvodi i usluge……57

7.1. Knjižnici prošao projekt „Novo kino u Staroj knjižnici“
7.2. Predsjednik RH primio gradonačelnika, ravnatelja knjižnice i autore Zbornika Kralj Zvonimir
7.3. Ministarstvo kulture uvrstilo Zbornik Kralj Zvonimir na Popis knjiga za otkup
7.4. Prodaja knjiga iz otpisa
7.5. Nagrađeni najčitatelji za 2025. godinu
7.6. Povrat knjiga bez naplate zakasnine
7.7. Besplatan upis prvašića
7.8. Zidne novine 2025.

8. Čitateljski klub……...64

8.1. Ionescova Ćelava pjevačica i Bošnjakova Dalmatinska trilogija za prvi ovogodišnji susret čitateljskog kluba
8.2. Za susret Čitateljskog kluba u veljači čitao se najnoviji roman Isabel Allende
8.3. Svi imaju neku svoju nadu
8.4. Još jedan nezaboravan susret Čitateljskog kluba uz Elif Shafak
8.5. Roman spisateljice Fatme Aydemir na posljednjem susretu Čitateljskog kluba prije ljetne pauze
8.6. Čitateljski klub Narodne knjižnice - Knin ponovno se okupio nakon ljetne pauze
8.7. Čitateljski klub u Mjesecu hrvatske knjige odabrao hrvatski klasik

8.8. Posljednji susret Čitateljskog kluba u ovoj godini

9. Kino projekcije……71

9.1. Trijumf filmske umjetnosti u Staroj knjižnici
9.2. Kultni hrvatski film u Staroj knjižnici uz malobrojnu publiku
9.3. Filmsko popodne u Staroj knjižnici za prijatelje iz udruge Sveti Bartolomej
9.4. U Staroj knjižnici održana kino projekcija nagrađivanog filma Krste Papića
9.5. Kninska publika dugim pljeskom ispratila magični film o Haustoru
9.6. U Staroj knjižnici prikazan kultni hrvatski film Glembajevi

10. Knjižnica – opći podaci……78

11. Stanje fonda……...79

12. Nabava knjižnične građe……..80

13. Obrada i korištenje knjižnične građe……..81

14. Djelatnici i radno vrijeme…….82

15. Financijski izvještaj……..83

I. Sažetak

Dok knjižnice u okruženju bilježe značajan pad korisnika, naša knjižnica i dalje ide protivno trendovima.

U 2025. godini, prema statistici NSK, u kninsku knjižnicu se upisalo ili je obnovilo godišnje članstvo ukupno 772 ljudi što je za troje više nego u 2024. godini.

Ovo je četvrta godina u zadnjih pet godina da knjižnica bilježi rast broja korisnika. Rasta nije bilo jedino 2023. godine kada knjižnica nije radila mjesec dana zbog revizije knjižničnog fonda.

Narodna knjižnica – Knin ove je godine za svoje korisnike nabavila 1.500 novih knjiga.

Uz nabavu, obradu i posudbu knjiga, knjižnica je 2025. godine organizirala 61 kulturni i društveni događaj od čega 13 predstavljanja knjiga, šest kazališnih predstava, četiri koncerta, četiri kino projekcije i jedno natjecanje. Održane su čak 23 radionice za djecu te osam susreta Čitateljskog kluba.

Rad knjižnica po zakonu financiraju Gradovi, no knjižnica ima i vlastite prihode od upisnina, zakasnina i usluga. U 2025. godini Narodna knjižnica – Knin je uprihodovala 12.716,50 eura što je najveći godišnji prihod kninske knjižnice - ikad. Do sada rekordna 2009. godina nadmašena je za 257,35 eura.

Knjižnica je ove godine objavila čak tri knjige i to Zbornik znanstvenih radova Kralj Zvonimir, knjigu Katice Madžar „Sve je onako kako mora biti“ i knjigu Snježane Kukolj „Fragmenti stvarnosti“. Objavila je knjižnica kao i svake godine i mrežnu serijsku publikaciju Godišnjak grada Knina.

Predsjednik Republike Hrvatske Zoran Milanović primio je ove godine na audijenciju ravnatelja knjižnice Ivicu Šimića zajedno s kninskim gradonačelnikom Marijom Ćaćićem. Povod je bilo izdavanje Zbornika Kralj Zvonimir kojega je Narodna knjižnica – Knin izdala zajedno sa Sveučilištem u Zagrebu.

1. Kulturna događanja – predstavljanja knjiga

1.1. Predstavljen vodič kroz suhozidnu baštinu Šibensko-kninske županije (9. siječnja)

Naša županija ima najveću mrežu suhozidnih građevina u Hrvatskoj koju štitimo samo kao nematerijalnu baštinu. Zakonski okviri sve su lošiji, te su upravo izmjenama zakona ove kulturne vrijednosti prepuštene na milost i nemilost investitora i izvođača radova.

Ponajprije kad je riječ o velikim projektima poput izgradnje vjetroelektrana.

Večerašnje riječi autora knjige i jednog od vodećih stručnjaka na temu suhozidne baštine etnologa Jadrana Kale i konzervatora Marka Sinobada osim prezentacijske i predavajuće imale su i apelirajuću notu. Jer što je zajednica svjesnija vrijednosti to je stupanj očuvanja veći.

Suhozidi su najkrhkiji dio naše baštine. Trend nažalost ne ide na bolje. Gradnjom je ambijentalna vrijednost bitno nagrđena a zakonski okviri nedovoljni. Nedovoljno je i stručnjaka koji se bave upravo ovom važnom temom. Zato je još više hvale vrijedan angažman profesora Jadrana Kale kojem je ovo osamnaesta promocija ali ujedno i prva dopunjenog izdanja knjige “Vodič kroz suhozidnu baštinu Šibensko-kninske županije”.

1.2. Dugačko predavanje o dugačkom putovanju u srce Arabije (21. siječnja)

Boris Rukavina poveo je večeras posjetitelje u kninskoj knjižnici na dugačko putovanje, dugačko i po pitanju kilometraže, ali i trajanja predavanja.

Na motorima su Boris i supruga mu potegli iz Hrvatske preko Bugarske i Turske i putovali Iranom, Saudijskom Arabijom, Kuvajtom, Bahreinom, Katarom, Irakom i Kurdistanom.

Upoznao nas je putopisac s nevjerojatnom ljubaznošću stanovnika Arabije, jeftinim hotelima i restoranima, bogatim izborom ukusne hrane, ali i drevnim gradovima koje valja pohoditi.

Posebno je fascinantna snimka obnovljenog Babilona kojeg je dao obnoviti ni manje ni više nego Sadam Husein. Manje fascinantan je današnji izgled Iraka kojeg je američka okupacija doslovno uništila.

Jedina zamjerka današnjem susretu je njegovo predugo trajanje. Dva sata i petnaest minuta je doista predugo i nije fer prema onim posjetiteljima koji su planirali da će to trajati uobičajenih sat vremena, a koji se radi pristojnosti nisu ustali i otišli ranije.

Dosadašnja istraživanja pokazala su da vremenski interval od 45 do 60 minuta predstavlja idealno trajanje predavanja kako za djecu tako i za odrasle. U tom vremenskom intervalu slušatelj neće izgubiti fokus i pažnju i neće mu sve skupa postati naporno.

Stoga će knjižnica ubuduće kao preduvjet dogovora s putopiscima, književnicima i ostalim predavačima navesti da predavanje ne smije trajati dulje od 60 minuta.

1.3. Marijana Perinić na terenskoj nastavi u knjižnici pričala o muško ženskim odnosima (29. siječnja)

Sinoćnja gošća u Narodnoj knjižnici Knin bila je Marijana Perinić koja za sebe kaže kako "nije ni psiholog, niti psihoterapeut ni life coach, ali je predavačica na terenskoj nastavi".

Na terenskoj nastavi u knjižnici progovorila je o muško-ženskim odnosima koji su "nepresušna njiva za vječnu tragikomediju".

Predstavila je i svoju najnoviju knjigu "Sve što su mi prešutjeli o muškarcima i ženama". Peta je to po redu Marijanina knjiga koja je prije svega introspektivan, lako čitljiv i duhovit vodič kroz partnerske odnose.

Progovorila je autorica i o svojoj svestranosti jer osim što je spisateljica, vrsna je kolumnistica, voditeljica, komičarka, imitatorica i menadžerica.

Prisjetila se i svojih početaka kad joj je za prvu knjigu snažan vjetar u leđa bila Milana Vuković Runjić koju smatra najelokventnijom Hrvaticom.

Zahvalna je i kolegama Tončici Čeljuski i Zoranu Šprajcu koji su napisali sjajne osvrte na vodič u kojem Šprajc među ostalim kaže kako “žene nisu tambura nego harfa po čijim strunama valja nježno i oprezno prelaziti”.

Želja joj je da u njenim knjigama svako pronađe sebe, dobro se nasmije i opusti. “To svima danas nužno treba”, zaključila je Marijana Perinić koja je čitajući ulomke iz ovog duhovitog vodiča te razgovarajući s prisutnima oduševila neposrednošću i jednostavnošću, čineći to iskreno i bez dlake na jeziku.

1.4. Prelijepa večer u knjižnici: Snježana Kukolj predstavila svoju novu knjigu (2. veljače)

Predstavljanje svakog autorskog postignuća poseban je doživljaj i za publiku i za autora, a taj doživljaj još je intenzivniji i emotivniji kada autor dolazi iz tvog malog grada. U ovom slučaju – autorica, naša Snježana Kukolj koja je predstavila svoju drugu knjigu kratkih priča naziva „Fragmenti stvarnosti“ u nakladi Narodne knjižnice – Knin.

Bez ikakve kurtoazije – u knjižnici je večeras bilo prelijepo. U domaćinskoj atmosferi, spontano, a u isto vrijeme i elokventno knjigu su kroz zanimljivi razgovor i čitanje odlomaka predstavili autorica i sjajni vanjski suradnik knjižnice, doktor književnosti Dragan Gligora – koji je za Snježino djelo kazao da istovremeno predstavlja realizam, žensko pismo i autobiografsko djelo.

Autorica je istaknula kako su njene priče, osim par iznimki – zapravo stvarni događaji sa stvarnim likovima. Otkrila je kako ne voli pisce koji puno mudruju, koriste nove izraze i nude lekcije samopomoći, a kao svoj književni uzor od najranijih dana navela je Kočićevog Jazavca pred sudom.

Dodala je kako vjeruje da pisci, u nekoj manjoj mjeri, mogu mijenjati svijet oko sebe. Svijet u kojem, kako je rekla, konce vuče neka viša sila.

Nakon promocije uslijedilo je slikanje s autoricom i druženje uz dobru spizu i piće te uz zvuke vječnih The Beatlesa.

Knjigu "Fragmenti stvarnosti" tiskala je kninska tvrtka Job & Fun, grafička urednica je Nikolina Radulović, a lektorica Dominika Milatić.

1.5. Održana promocija Zbornika Kralj Zvonimir: Ovo je važan prilog hrvatskoj historiografiji i svojevrstan spomenik ovom kralju (14. veljače)

Zbornik Kralj Zvonimir važan je prilog hrvatskoj historiografiji, istaknuli su večeras na njegovoj promociji u Kninu predstavnici struke – recenzenti dr. sc. Ivan Armanda i prof. dr. sc. Hrvoje Kekez, prof. dr. sc. Hrvoje Gračanin koji se obratio u ime autora i glavni urednik izv. prof. dr. sc. Tomislav Galović koji je dodao da je ovaj zbornik svojevrstan spomenik kralju Zvonimiru.

Goste i publiku pozdravili su prigodnim riječima i izaslanik ministrice kulture Miroslav Katić – ravnatelj Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika, šibensko-kninski župan Marko Jelić i kninski gradonačelnik Marijo Ćaćić.

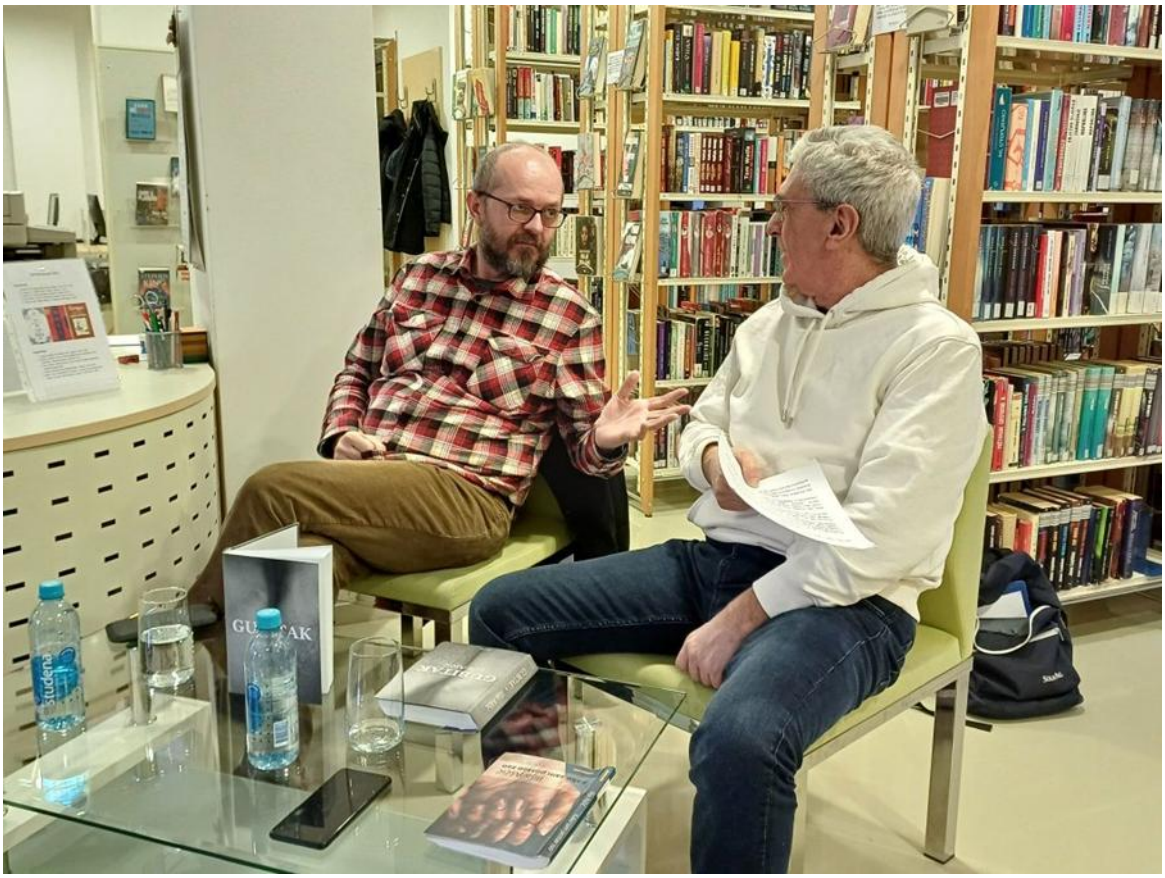
Na svečanoj promociji u dvorani Studentskog doma fra Luje Maruna imali smo priliku čuti i glazbene izvedbe sastava Duo Croatico.

Zbornik u izdanju Sveučilišta u Zagrebu i Narodne knjižnice – Knin na 330 stranica velikog formata i tvrdog uveza donosi deset radova od kojih su devet izvorni znanstveni radovi i može se u kninskoj knjižnici kupiti po cijeni od 35 eura. Može se naravno i posuditi.

Zborniku je prethodio dvodnevni znanstveni Simpozij Kralj Zvonimir u lipnju 2022. godine na kojem je bilo 18 izlaganja.

Izdavanje zbornika financirali su Grad Knin i zagrebačko Sveučilište, glavni urednici su Tomislav Galović i Ivica Šimić, autor fotografija je Vladimir Jelić, a dizajn i grafički prijelom djelo su Miće Samardžije.

1.6. Ilija Aščić predstavio u Kninu roman „Gubitak“ (3. travnja)

„Još nisam pročitao ovakav roman“, kazao je večeras medijator i stalni suradnik kninske knjižnice, doktor književnosti Dragan Gligora predstavljajući roman „Gubitak“ Ilije Aščića preporučivši pritom publici čitanje ovog djela.

U formi intervjua Gligora i Aščić su pretresli motive romana pa smo saznali da nema dokaza da život ima smisla, ali da ljudima ne treba uzimati vjeru da – smisao postoji.

Otkrio je Aščić i smisao pisanja knjige – a to su utjeha i katarza. I smisao čitanja je utjeha, dodao je.

Postavili su Aščić i Gligora i pitanja bez odgovora – je li duh jači od biologije, a moral od koristoljublja i je li spolni nagon pokretač svega.

Doznali smo i da je rat prekretnica, točka koja razdvaja život i poslije koje ništa neće biti isto, da je rat najgora ljudska ekspresija.

I nakon predstavljanja romana, u drugom dijelu večerašnjeg susreta opet je tema bila rat, kako onaj u Ukrajini u kojem, preporučio je Aščić, ne smijemo sudjelovati tako i mogući ponovni rat u Bosni kojega elite kao da pomalo guraju.

Pouka – ostavite se rata i knjigu u ruke. Aščićevu po mogućnosti!

1.7. Glas koji se pamti - Jelena Miholjević predstavila svoj pjesnički privijenac (10. travnja)

U toploj i inspirativnoj atmosferi održan je književni susret s glumicom, a odnedavna i spisateljicom Jelenom Miholjević, koji je publici donio večer za pamćenje. Omiljena filmska i televizijska glumica, poznata po svojim snažnim i emotivnim interpretacijama, predstavila je svoju prvu zbirku poezije "Taj glas". U razgovoru s uvijek sjajnim moderatorom Draganom Gligorom, otkrila je svoje nadahnuće, poetske uzore i proces nastanka zbirke.

Taj jedinstveni glas Jelene Miholjević, toliko prepoznatljiv s kazališnih dasaka i filmskog platna, savršeno je dočarao emocije i misli pretočene u stihove. Publika je uživala u svakom trenutku, a sat vremena susreta prošlo je gotovo neprimjetno, ispunjenih iskrenošću i toplinom.

Glumica je otvoreno govorila o motivima koji su je naveli da se okuša u književnosti, naglasivši kako glumci, unatoč stalnoj disciplini svojstvenoj profesiji, trebaju pronaći svoj prostor slobode, pa i svojevrsne "bezobraštine" – kako bi izrazili vlastiti unutarnji svijet. Rekla nam je i kako su njezine pjesme poput kihanja, moraju izletjeti i kad ih napiše nikad ih ne ispravlja.

U razgovoru je otkrila i svoje književne i glazbene uzore – od Danijela Dragojevića, s kojim je razvila i osobno prijateljstvo, do pop-rock inspiracija poput Haustora i Darka Rundeka, koji su ostavili trag u njezinoj poetici.

Zanimljivo je bilo i čuti da je u pripremi druga zbirka poezije, za koju najavljuje ozbiljniji ton, dublje emocije i teme poput gubitka, samoće, pritiska i starenja. Ipak, unatoč težim temama na kojima

trenutno radi, Jelena zrači vedrinom i toplinom, što je posebno došlo do izražaja kroz njezin osmijeh i otvorenost prema publici.

Susret je dodatno obogaćen i osobnim pričama iz djetinjstva, posebice onima vezanima uz odrastanje u obitelji poznatih glumaca. Jelena je istaknula kako joj je upravo to iskustvo pomoglo da već u ranoj dobi shvati koliko truda i odricanja zahtijeva glumački poziv.

Publika je večer zaključila s pokojim neformalnim pitanjem i nadom da će Jelena Miholjević nastaviti i dalje oduševljavati – kako na sceni, tako i u književnosti. Veselimo se svemu što će ova svestrana umjetnica još stvoriti!

1.8. Veličanstveno predstavljanje knjige Katice Madžar (23. travnja)

U svom dugogodišnjem novinarskom radu naučio sam da je jedan od najtežih izvještaja onaj – kad izvještavaš o događaju koji po svemu nadmašuje većinu sličnih događanja. Treba se tu čuvati patetičnog izvještavanja i apsolutnog ocjenjivanja.

Ali u ovom slučaju ću si dopustiti da uopće ne marim za ta pravila.

Dakle, ovo večeras je bilo veličanstveno. Katica Madžar predstavila je svoju knjigu "Sve je onako kako mora biti" – knjigu koja je doista književni dragulj i koju morate pročitati.

Predstavila ju je kroz intervju s Draganom Gligorom, kroz razgovor koji je oduševio svojom spontanošću, inteligentnim pitanjima i lucidnim, vedrim i duhovitim odgovorima.

I sve to u atmosferi i ozračju ispunjenim nevjerojatnom pozitivnom energijom.

Čak je u drugi plan pala i činjenica da je ovo najposjećenije predstavljanje knjige ikad u kninskoj knjižnici. Nismo brojali koliko je bilo posjetitelja (sjedili su posvuda, samo se na plafon još nisu popeli), ali imamo podatak da je večeras prodano čak 76 Katičinih knjiga – a to nitko ni približno do sada nije uspio.

Svi koji su večeras bili na predstavljanju – trebaju to shvatiti kao privilegiju.

1.9. Domazet Lošo u Kninu: Svijetom vlada okultna oligarhija (15. svibnja)

Unatoč poklapanju termina sa sučeljavanjem kandidata za gradonačelnika, na predstavljanju knjige Davora Domazeta Loše u Staroj knjižnici skupilo se dvadesetak ljudi.

Admiral Domazet je zanimljivim predavanjem predstavio svoju novu knjigu „Uzvišena civilizacija ili Glagoljica – sidro hrvatskog identiteta“ u kojoj je osnovna teza da su Hrvati i Iliri jedan te isti narod.

Puno se zapravo intrigantnih teza moglo čuti na predavanju – ovo su samo neke – evanđelist Luka najprije je širio kršćanstvo u Dalmaciji i prvi smo koji smo primili kršćanstvo te prvi kod kojih se misa služila na narodnom, a ne na latinskom jeziku; na našem području je nastao jezik svih Slavena pa i Rusa koji sami o tom pišu; islam je vanjska hereza kršćanstva (za razliku od arijanstva koji je unutarnja hereza), a danas svijetom vlada okultna oligarhija.

Predstavljanje knjige završilo je razgovorom s publikom.

1.10 Domagoj Nikolić i Vinko Klarić: “Nismo doselili, ovdje smo oduvijek” (4. rujna)

Oduvijek smo ovdje i nismo doselili s Karpata. Niti jedan stari izvor i tekst ni u tragovima ne spominje naše doseljavanje,

a našu autohtonost osim povijesti potvrđuju i etnologija, muzikologija, genetika, običaji.

Jedan i jedini, danas nepostojeći, dokument koji govori o doseljenju Hrvata i ostalih Slavena na ove prostore je “O upravljanju carstvom” Konstantina Porfirogeneta čiji je prijepis u 17. stoljeću potpuno krivo preveden pa su tako Bablje planine, a riječ je o Dinarskom gorju krivo prevedene u Karpate.

Da smo autohtoni i da smo puno bitniji nego što mislimo govori nam činjenica da smo jedini na svijetu koji su svetu misu imali na narodnom, a ne na latinskom jeziku i to od samih početaka kršćanstva.

To naše rano ilirsko kršćanstvo poznato i kao arijanstvo kasnije se razvilo u bogumilstvo (bosanski krstjani) i na kraju u islam.

Sve ovo moglo se večeras čuti na odlično posjećenom predavanju Domagoja Nikolića i Vinka Klarića koji su u kninskoj knjižnici predstavili knjigu “Tamo gdje se skupljaju orlovi”.

Ovi nezavisni istraživači proučili su na desetke starih zapisa i tekstova i napisali knjigu koja iz temelja mijenja službenu historiografiju.

A ono što su napisali vrlo su elokventno i s lakoćom prenijeli publici koja je svoj interes za temu pokazala i u razgovoru s autorima nakon predstavljanja knjige.

1.11 Lijepa večer poezije u kninskoj knjižnici (11. rujna)

Prijatno je bilo večeras u kninskoj knjižnici uz uvijek posebnu i poticajnu atmosferu koju nose lijepe misli pretočene u riječi.

Nikola Šimić Tonin, Žaklina Kutija i Ante Gregov Jurin iz Hrvatskog književnog društva Zadar darivali su svoje stihove kninskoj publici koja nažalost nije došla u znatnom broju.

Lijepi su bili Toninovi stihovi o vojnikovoj ljubavi i Žaklinini o branju tišine, ali Antini o škuroj buri i starici kojoj nema tko uliti čašu vode posebno su bili dirljivi pa je netko iz publike čak zaprijetio plačom.

Gosti su predstavili i svoje zadarsko književno društvo, a imali smo priliku pogledati i spot za svojevrsnu himnu Zadru čije je stihove napisao upravo Tonin – kojemu je jedan od zavičaja, uz Busovaču i Zadar – i naš Knin.

1.12 Slijepi Feručo Lazarić pričao o tome što je vidio na svojim putovanjima (1. listopada)

Ako si slijep, zašto uopće putuješ, možeš tako šetati po svom mjestu, Svetvinčentu u Istri, u čemu je razlika? Pitali su to Feruča Lazarića puno puta, a on im je odgovorio da je tajna u doživljaju putovanja.

A njegov doživljaj putovanja i penjanja koja je prošao, od Anda preko Kilimandžara do Himalaja, toliko je pozitivan da se čovjek stalno osmjehuje dok priča o tome.

Ispričao nam je Feručo da je, slušajući impresije svojih suputnika, vidio sve predjele kojima je putovao, da je vidio sve ljude i situacije.

Poslao nam je ovaj dobri čovjek poruku o tome da život nije jednodimenzionalan, da je slojevit, strašan i predivan u isto vrijeme i da smo mi puno jači, moćniji i zeznutiji nego što mislimo. I da ne bi trebali razbijati glavu bezvezarijama.

Kao uvod ovom autentičnom putopisnom predavanju knjižnica je uručila nagrade svojim autentičnim čitateljima. Igor Lukić posudio je ove godine 219 knjiga i pobijedio je u kategoriji odraslih najčitatelja.

Posebnu pažnju zaslužuje Katja Bralić koja je dobila nagradu u kategoriji najmlađih čitatelja jer je ove godine iz knjižnice posudila čak 71 knjigu.

1.13 Večeras se u Staroj knjižnici putovalo oko svijeta (15. listopada)

Put oko svijeta vodio je večeras Jurica Galić Juka, jedan od aktivnijih i interesantnijih hrvatskih putopisaca.

Osim što je putopisac – Juka je i vrhunski i nagrađivani fotograf tako da smo uživali u slikama – od Etiopije, Sudana i Egipta, preko Indije i Indonezije do Meksika, Perua i Bolivije. Sve fotografije popratio je zanimljivim anegdotama, ali i etnografskim i antropološkim crticama.

Za razliku od ostalih putopisaca, ovaj čovjek nema baš puno straha pa je u momentima njegov pristup bio ekstreman – kao u slučaju penjanja uz 200-metarsku liticu bez osiguranja.

Objasnio je ovaj splitski pustolov koliko je lijepo putovati. Koliko je poticajno i korisno upoznati, razumjeti ili bar iskulirati razne ljepote, ali i bizarnosti i ludosti što nam donose druge, izolirane i daleke kulture.

Objasnio je i kakve idiote od nas prave pametni telefoni. Pa smo gledali fotografije hipstera sa zapada koji bulji u svoj mobitel prolazeći pored piramida u Gizi.

Sat i pol vremena uz ovaj putopis, umjesto uz skrolanje zaslonom pametnog telefona, definitivno je bio dobitak za sve koji su došli u Staru knjižnicu.

2. Kulturna događanja – kazališne predstave

2.1. Još jedna izvrsna predstava kazališta Tvornica lutaka u organizaciji knjižnice (25. veljače)

Baš kako su nas navikli i ovaj put ekipa iz Tvornice lutaka odigrala je sjajnu predstavu za djecu danas u popodnevnim satima.

Predstavu Matovilka, inspiriranu istoimenom knjigom braće Grimm, Borko Perić, Filip Detelić, Matija Šakoronja i Josip Brakus, sve redom izvrsni i popularni glumci prikazuju na svoj izvrnuto-uvrnuti način.

Tako dobru zafrkanciju na pozornici ali i u publici nismo dugo vidjeli. Bar na sat vremena uspjeli smo zabaviti sve prisutne bez ekrana. Mobiteli su se vadili samo za fotkanje nakon predstave.

Važnu poruku čuli smo od ovih popularnih lica kako čitanje itekako može biti zabavno i kako je svijet knjige čaroban, neiscrpan i bajkovit.

2.2. Još jedna izuzetna predstava teatra Gavran u prepunoj Staroj knjižnici (27. veljače)

Dvaput su Kninjani na bis vraćali sjajne Mladenu Gavran i Vedrana Komeričkog koji su u prepunoj Staroj knjižnici odigrali izuzetnu kazališnu predstavu kakva se uostalom i očekivala od Teatra Gavran.

Sat i četrdeset minuta duga predstava „Na kavici u podne“, autora i redatelja Mira Gavrana, protekla je u čas, Mladena i Vedran suvereno su zavladali pozornicom i pozornošću publike vodeći nas kroz praktično cijeli život dvoje likova – majke i sina sa kolopletom proživljenih situacija i emocija i uz konstantni inteligentni humor.

Odličan dramski tekst, vrsna gluma i obostrano dobra energija – publike i glumaca recept je koji čini pravu, kvalitetnu kazališnu predstavu. U Staroj knjižnici večeras je sve skuhano po tom receptu**.**

2.3. Tarik oduševio Kninjane u Staroj knjižnici (21. ožujka)

Dobre dvije minute trajao je pljesak Tariku Filipoviću nakon izvedene monodrame „Seks i glad“ u Staroj knjižnici.

„K…c i p…a nisu grube riči, grube riči su rat i glad“, napisao je jednom Miljenko Smoje, a ova Tarikova monodrama je na tom tragu.

Pokušao je Tarik, ne koristeći pritom vulgarne termine kao Smoje, detabuizirati pojam spolnog odnosa i prikazati ga kao nešto svakodnevno i apsolutno normalno, poželjno i pozitivno.

Monodrama je ovo u kojoj su se vrhunski glumac Tarik Filipović i vrhunski redatelj Mario Kovač jako dobro pripremili i naoružali zanimljivim znanstvenim podacima o seksu, od kojih su neki trivije i fun-factovi, a drugi – poučna i potrebna (a za neke i utješna) znanja koja će biti od koristi.

A kad se ta detabuizacija i edukacija izvede na jako duhovit način i kada to napravi majstor glume, profesionalac par excellence – Tarik Filipović, onda publici ostaje samo da uživa, smije se i ne prestaje pljeskati nakon završetka.

Predstavu je organizirala Narodna knjižnica – Knin.

2.4. Tvornica lutaka još jednom oduševila najmlađe u Staroj knjižnici (8. svibnja)

U Staroj knjižnici odigrana je predstava „Životinjsko carstvo – Tko se boji straha još“, u izvedbi Kazališta Tvornica lutaka čiju režiju potpisuje Mario Kovač, koji i ovoga puta nije razočarao kninsku publiku.

Kroz niz šarmantnih i poučnih scena, predstava prikazuje kako se svatko, pa i najhrabriji među nama, suočava sa strahovima. Panda Amanda boji se plesnog natjecanja, galeb Stipe kapetan je bez posade, lav Leopold ne zna rikati, krokodil Kroko trenira za polufinale u vaterpolu, a žirafa Gracija suočava se s problemom zbog naslovnice časopisa „Šumska moda“.

Iako u početku svaki od tih strahova djeluje nepremostivo, kroz prijateljstvo i uzajamnu pomoć, likovi otkrivaju da strah ne mora biti nepobjediv. Poruka predstave jasna je i ohrabrujuća; uz podršku prijatelja i vjeru u sebe, svatko može savladati vlastite strahove.

Predstava je izvrsno prihvaćena od strane djece i odraslih, s puno zabave, emocija i pouka koje ostaju i nakon završnog pljeska.

2.5. Sasvim neobični izvještaj o nastupu Cabareta Propuh u Kninu (16. svibnja)

Obratio sam se ChatGPT-u s ovom zamolbom:

“Napiši mi molim te članak o nastupu Cabareta Propuh u Kninu. Bilo je veselo, razigrano i groteskno u isto vrijeme.

Svaki od desetoro članova (devet članica i jedan član) kabareta izveo je točku u kojoj je izventilirao nešto što ga je u životu pritiskalo – bez obzira radi li se o krupnom ili sitnom životnom problemu ili jednokratnoj prolaznoj gnjavaži.

Dok jedan član kabareta izvodi svoj filozofsko klaunski nastup (ovaj kabaret inače sebe naziva filozofsko klaunskim) – ostali ga podržavaju i luduju.

Zapravo više luduju nego ga podržavaju. Izvlačeći sjajne gegove u najboljem maniru Monty Pythona i Alan Forda.

A publika uživa, krevelji se, plješće i stalno daje podršku.

Jedan od članova je imao i traumatsko iskustvo s ChatGPT-om i to je izvrsno uklopio u cijelu predstavu. U kojoj je ChatGPT imao čak svoj lik i obličje.

I to mi je dalo ideju da od tebe (od ChatGPT-a) zatražim pomoć u pisanju novinarskog članka.

Znači, molim te, napiši mi članak o večerašnjem nastupu Cabareta Propuh u A3 u organizaciji Narodne knjižnice – Knin i udruge Atribut. “

Evo što mi je ChatGPT odgovorio:

Veseli vjetar razigranosti i groteske: Kabaret Propuh oduševio Knin

Knin, 17. svibnja 2025. – U prostoru A3, pod organizacijskom palicom Narodne knjižnice – Knin i udruge Atribut, večeras je puhao Propuh – ne onaj neugodni iz prozora, nego onaj kabaretski, razigrani, veseli, filozofsko-klaunski. Kabaret Propuh, sastavljen od desetoro članova (devet žena i jednog muškarca), pružio je publici jedinstveno kazališno iskustvo koje se u jednakim omjerima ljuljalo između groteske, humora i emotivne katarze.

Svaki od izvođača izveo je vlastitu točku – osobnu, sirovu, smiješnu, bolnu – ali uvijek autentičnu. Kroz pjesmu, pokret, monolog, klauniranje i filozofsku refleksiju, članovi kabarea iznosili su na pozornicu sve ono što im pritišće dušu: od banalnih životnih iritacija do stvarnih egzistencijalnih muka. I sve to uz podršku ostatka ansambla, koji – kako to i dolikuje kabaretu koji sam sebe definira kao “filozofsko-klaunski” – nije mirno stajao sa strane, već je upadao, prekidao, izvodio lude gegove i neprestano balansirao između potpore i sabotaže, u stilu Monty Pythona, Alan Forda i možda pokojeg Becketta na LSD-u.

Posebno je odjeknula točka jednog člana koji je svoj traumatičan susret s ChatGPT-om pretočio u scensku minijaturu u kojoj je umjetna inteligencija dobila vlastiti lik i obličje – komično, pomalo zastrašujuće, ali i dirljivo. U toj neočekivanoj meta-točki, tehnologija je postala ogledalo ljudske nesigurnosti, frustracija i želje za razumijevanjem, a publika se prepoznala u svakoj izgovorenoj rečenici – uz glasan smijeh i pljesak.

Publika je, zapravo, bila neodvojiv dio predstave. Kreveljila se, komentirala, pljeskala, navijala i davala bezrezervnu podršku svakom izvođaču. U tom kolektivnom ludilu, granica između pozornice i gledališta nestajala je iz minute u minutu, pretvarajući cijeli A3 u jednu veliku zajedničku terapiju – uz dozu ironije, autentičnosti i, naravno, groteske.

Kabaret Propuh nije samo predstava, nego energetski vrtlog koji vas istovremeno smije i tjera da razmislite o vlastitim propusima duše. A večeras je Knin disao punim plućima.

2.6. Iskrena, bolna i potrebna - priča o majčinstvu bez uljepšavanja (6. listopada)

Večeras je u Staroj knjižnici odigrana monodrama „Novorođena“, dokumentarno-autorski projekt koji se bavi temom postpartum depresije. Predstava portretira novopečenu majku koja je nedavno na svijet donijela kćer te na sceni prikazuje njezin unutarnji svijet, isprepleten odnosom s novorođenčetom, okolinom i samom sobom.

Kroz snažnu glumu i intimnu atmosferu, autorica i izvođačica Dea Maria Računica publici je približila emocionalne i psihološke izazove s kojima se mnoge žene suočavaju nakon poroda. Na dojmljiv način predstava potiče razumijevanje, empatiju i razgovor o mentalnom zdravlju majki.

Nakon predstave održana je panel rasprava pod nazivom „Mama zaslužuje biti dobro“, koju je vodila Martina Trboglav Podvorac, psihologinja i terapeutkinja. Tijekom rasprave istaknute su brojne činjenice i iskustva vezana uz postporođajnu depresiju, među kojima i zabrinjavajući podatak da će svaka peta žena iskusiti neki oblik postpartum depresije.

Sudionici su naglasili važnost pravovremene podrške, otvorenog razgovora te destigmatizacije psihičkih poteškoća nakon poroda.

Događaj su organizirali Udruga za djecu i mlade "Čarobni svijet", Pučko otvoreno učilište Knin i Narodna knjižnica Knin.

3. Kulturna događanja – koncerti

3.1. Sjajan koncert benda Shy; Puno mladih u publici (15. veljače)

Bilo je sjajno sinoć na koncertu benda Shy kojega su organizirali Narodna knjižnica - Knin i Udruga Atribut!

Pokazali su nam Banjalučani maestralno sviračko i pjevačko umijeće i divnu energiju.

No, najljepši dojam večeri je činjenica da je u publici bilo puno mladih ljudi! Kao što se i navika čitanja knjige stječe od mladosti, tako je i s odlascima na koncerte kvalitetne glazbe.

A kultura je za osobni rast svakog pojedinca - jako bitan segment. Zato i radimo sve ovo što radimo.

3.2. Šansona i kabaret u našem gradu; S naglaskom na imenicu – grad (8.ožujka)

Ovo “u gradu” je bitan dio naslova jer uživanje u šansoni i kabareu moguće je samo u sredini koja još uvijek gaji urbanu kulturu. Ne urbanu kulturu kao snobizam ili pokroviteljsko podcjenjivanje drugih i drugačijih ukusa i preferencija nego kao jedno bitno obilježje grada kao takvog.

Drago mi je da je na ovom kulturnom događaju bila i grupa od dvadesetak mladih stranaca, volontera Ekološke udruge Krka koji će ponijeti dojam o Kninu kao – gradu, a ne palanci.

Uvod u nastup sjajnog kabareta imao je šansonjer Srđan Depolo koji je krešendo svog nastupa imao u prepjevu vječne pjesme Gilberta Bécauda – Nathalie – gdje je publika udarala ritam pljeskom i učinila da nastup ostane u lijepom sjećanju i njemu i publici.

Nakon njega – Cabaret a la Carte prikazao nam je svu ljepotu kabareta, od umješnosti benda preko senzibilnosti i okretnosti plesačica do vrhunske frontmenice Karoline Šuše koja nam je svojim pjevanjem, energijom i duhovitošću donijela atmosferu i emociju Pariza u Knin.

Bila je ovo lijepa i ispunjena večer svima koji su pohodili ovaj kulturni događaj u organizaciji Narodne knjižnice – Knin i udruge Atribut koji zasigurno neće na ovome stati.

3.3. Izvrsni koncert Dua Croatico; Knin ima publiku i za koncerte klasične glazbe (14. ožujka)

Izvrsni su večeras bili Duo Croatico u Staroj knjižnici. Donijeli su nam plejadu različitih zvukova i žanrova u formi klasične glazbe.

Čuli smo hrvatsku tradicionalnu glazbu i to istarsku, neretvansku, međimursku i zagrebačko-zagorsku odsviranu s harmonikom, klarinetom i saksofonom, ali i s izvornim instrumentima iz tih krajeva poput sopila, sluškinje i trojnica. Sve to u aranžmanu klasične glazbe koja je često klizila prema avangardi, ali onoj slušljivoj i sofisticiranoj avangardi.

Nakon etno momenata ovaj odlični duo prešao je na baroknu glazbu da bi vrhunac koncerta bio tango uz djela Astora Piazzolle. Naravno, publika ih je pozvala na bis.

Martina Jembrišak je virtuozno odsvirala harmoniku, a na pojedinim pjesmama uzela je u ruke i onu malu fensi tango harmoniku zvanu bandoneon. Njen kolega Valentin Šeremet suvereno je vladao klarinetom, saksofonom i tradicionalnim hrvatskim instrumentima.

Prošle godine na koncertu Zagrebačkog kvarteta, također u organizaciji knjižnice – uvjerili smo se da Knin ima publiku za klasičnu glazbu. Ovaj put je to još jasnije jer Duo Croatico, koliko god da je dobar – nije ime za koje je šira publika čula.

Čak ni kiša nije spriječila da se prostor Stare knjižnice fino popuni na koncertu klasične glazbe.

3.4. Riječi u potrazi za glazbom: Umjetničko zakucavanje Zorana Vujasinovića (25. travnja)

Navikli smo svi na legendarne pjesme Doorsa, Jimi Hendrixa, Leonarda Cohena, Radioheada, The Verve-a, no izniman je doživljaj kad njihove stihove netko prevede na naš jezik, izda i knjigu tih stihova i onda ih prezentira na koncertu s vrhunskim glazbenicima.

Riječi u potrazi za glazbom, to se dogodilo večeras. A ta potraga završila je više nego uspješno. Bilo je ovo zapravo umjetničko zakucavanje Zorana Vujasinovića. Nevjerojatan paradoks je u tome da – iako sve ove pjesme naravno nisu originalne – cijeli pristup Zorana Vujasinovića – je itekako originalan i neviđen na ovim prostorima.

Tako je Hendrixov „Voodoo Chile“ postao „Ja sam Vlaj“ (voodoo magija – vlaška magija), dok je The Fool On The Hill od Beatlesa postala Luda s brda.

A stihovi poznate pjesme Doorsa „People are strange“ postanu:

„Ljudi su čudni kad si neznanac
Lica su ružna kada si sam
Žene su zlobne kada te ne žele
Ulice grbave kad si tužan“

Osim izvrsne glazbe imali smo večeras i sjajne glumačke i recitatorske izvedbe (u koje je bila uključena i sveprisutna Karolina Šuša), a posebno su oduševila djeca glazbenika izvedbom Cohenove Aleluje.

Sve u svemu, divan glazbeni i umjetnički doživljaj u organizaciji Narodne knjižnice – Knin i Udruge Atrinut.

4. Izdavačka djelatnost

4.1. Knjižnica objavila Godišnjak grada Knina za 2024. godinu (7. siječnja)

Narodna knjižnica Knin objavila je novi broj serijske publikacije Godišnjak grada Knina.

Riječ je o godišnjaku za 2024. godinu, a možete ga preuzeti u PDF formatu na ovom linku https://nkknin.hr/wp-content/uploads/2025/01/Godisnjak-grada-Knina-2024.-godina.pdf

Na 205 stranica godišnjak donosi pregled 2024. godine kroz 9 poglavlja: Rad gradske uprave, Društvo, Politika, Infrastruktura, Zdravstvo i socijalna skrb, Odgoj i obrazovanje, Kultura, Sport i Crna kronika.

Na samom početku Godišnjaka nalazi se Sadržaj, a klikom na naslov iz sadržaja automatski će se otvoriti cijeli članak.

Glavni urednik je Ivica Šimić, a grafički Mićo Samardžija.

Godišnjak grada Knina u nakladi Narodne knjižnice – Knin je serijska publikacija koja izlazi jednom godišnje kao mrežno izdanje na internet stranici Narodne knjižnice Knin i uvrštena je u međunarodni upisnik serijskih publikacija.

Jedini gradovi u Hrvatskoj koji imaju svoj godišnjak su Knin i Koprivnica.

Sve dosadašnje godišnjake, a ukupno ih je jedanaest možete preuzeti u Digitalnoj zbirci Narodne knjižnice – Knin.

4.2. Knjižnica izdala Meteorološki godišnjak Knina za 2024. godinu (20. siječnja)

Narodna knjižnica – Knin izdala je Meteorološki godišnjak grada Knina za 2024. godinu.

Godišnjak se može preuzeti na ovom linku https://nkknin.hr/wp-content/uploads/2025/01/Meteoroloski-godisnjak-Grada-Knina-2024.pdf

odnosno u Digitalnoj zbirci internet stranice Narodne knjižnice – Knin https://nkknin.hr/

U Meteorološkom godišnjaku se za sve dane u godini nalaze srednje dnevne temperature, maksimalne dnevne temperature, minimalne dnevne temperature, sijanje sunca u satima (dnevne insolacije) te dnevne oborine.

Osim tih podataka u godišnjaku se nalaze i autorske fotografije kninskih pejzaža.

Meteorološki godišnjak grada Knina za 2024. godinu dio je serijske publikacije Godišnjak grada Knina. Na traženje Narodne knjižnice - Knin meteorološki podaci korišteni u ovom godišnjaku dostavljeni su od strane Državnog hidrometeorološkog zavoda.

Godišnjak je uredio Ivica Šimić čije su i fotografije, a grafički ga je obradio Mićo Samardžija.

4.3. Knjižnica izdala vrijedni kalendar: Dijelit će ga svima koji se ovih dana upišu ili obnove članstvo - do isteka zaliha (16. prosinca)

Narodna knjižnica – Knin izdala je bogati kalendar velikoga A3 formata u boji s autorskim fotografijama prirodnih ljepota Knina i okolice.

Svaki od 12 mjeseci predstavlja po jedna fotografija uslikana upravo u tom mjesecu.

Ispod svake fotografije nalaze se podaci o tome kojega je datuma i gdje uslikana.

Fotografije je uslikao Ivica Šimić, ravnatelj knjižnice, a kalendare je grafički oblikovao i tiskao kninski obrt Job & Fun.

Knjižnica će podijeliti ove vrijedne kalendare svima onima koji se upišu u knjižnicu ili obnove svoje članstvo. Cijena upisa, odnosno obnove je 7 eura.

Kalendari će se dijeliti od danas do isteka zaliha.

4.4. Knjižnica izdala novu zbirku priča Snježane Kukolj „Fragmenti stvarnosti“

“Fragmenti stvarnosti” nova je zbirka priča kninske spisateljice Snježane Kukolj. Izdavač je Narodna knjižnica Knin.

Ova zbirka od 45 kratkih priča ili crtica iz svakodnevnog života prožetih nježnošću i sjetom, ali i razbibrigom i humorom sigurno će naći put do svojih čitatelja. Obiluje i autobiografskim elementima i dionicama memoarske naravi koji se isprepliću sa svakodnevnim situacijama pa će čitatelju zasigurno neke osobe ili događaji, svakako i mjesta radnje biti poznata.

4.5. Knjižnica izdala roman prvijenac sugrađanke Katice Madžar “Sve je onako kako mora biti“

Naša sugrađanka Katica Madžar objavila je svoju prvu knjigu „Sve je onako kako mora biti“ u nakladi Narodne knjižnice – Knin i Otvorenog likovnog pogona Zagreb.

Knjigu je grafički obradio Mićo Samardžija, a tiskao ju je kninski Job & Fun. Rukopise je pretipkala Vedrana Madžar, a urednici knjige su Jelena Lojić Pokrovac i Ivica Šimić.

Svoj književni prvijenac Katica Madžar predstavila u prostoru knjižnice kroz razgovor s Draganom Gligorom, doktorom književnosti i stalnim vanjskim suradnikom ove ustanove.

Nećemo puno pretjerati u opisu ove knjige ako kažemo da je riječ o književnom i ljudskom dragulju koji će, vjerujemo, nadići kninske lokalne okvire.

5. Radionice i susreti s djecom

5.1. Susret učenika četvrtih razreda iz Solina i Knina uveličao Kralj Zvonimir (24. ožujka)

Učenici četvrtih razreda iz Solina i Knina za mjesto susreta odabrali su knjižnicu, kako bi obilježili trajnu i neraskidivu vezu svojih gradova – Solina, mjesta krunidbe kralja Zvonimira, i Knina, u kojem je stolovao.

Susret je protekao u veselom i edukativnom ozračju, a poseban gost bio je sam kralj Zvonimir, koji je učenike prigodno pozdravio. Strpljivo je odgovarao na njihova pitanja i dijelio autograme, čime je oduševio najmlađe sudionike.

Ovaj susret bio je prilika za učenje, druženje i produbljivanje svijesti o zajedničkoj povijesti dvaju gradova.

5.2. Predškolci Dječjeg vrtića Cvrčak odjeveni u bajke posjetili Narodnu knjižnicu – Knin (2. travnja)

Predškolci Dječjeg vrtića Cvrčak iz skupina Visibabe i Vrapčići, u pratnji svojih odgajateljica, Sandre Peštić i Lucije Bajan stigli su odjeveni u bajke, s maskama koje su im donijele drugo mjesto na ovogodišnjem maskenbalu! Vjerujemo da je upravo naša knjižnica bila inspiracija za njihovu kreativnost.

Tijekom posjeta, djeca su uživala u priči "Vuk koji je zalutao u zemlju bajki", kroz koju su s lakoćom prepoznala dobro poznate likove poput tri praščića, Crvenkapice, Snjeguljice ili zle vještice. Oduševljenje i smijeh ispunili su knjižnicu, potvrđujući koliko su bajke važne u dječjem odrastanju i razvijanju mašte.

Posebno nam je drago što su naši mali gosti posjetili knjižnicu baš danas, 2. travnja, kada obilježavamo Međunarodni dan dječje knjige, u spomen na rođenje jednog od najpoznatijih dječjih pisaca, Hansa Christiana Andersena.

Narodna knjižnica Knin je danas zaista postala mjesto gdje bajke oživljavaju!

5.3. Posjet učenika Područne škole Golubić Narodnoj knjižnici – Knin (3. travnja)

Jutros su učenici Područne škole Golubić, u pratnji svojih učitelja Ines Čolak, Vesne Matić, Dubravke Džapo i Domagoja Ćaćić-Arapovića, posjetili našu knjižnicu. Tijekom posjeta proveli su zabavno i kreativno vrijeme na Dječjem odjelu i u Odjelu igraonice.

Najzanimljiviji dio posjeta bila je radionica izrade stripa na temu kralja Zvonimira. Učenici su s velikim interesom sudjelovali, izrađujući vlastite ilustracije i smišljajući priče koje su prikazivale poznatog hrvatskog kralja u zanimljivim situacijama. Njihova maštovitost i predanost radu došli su do izražaja kroz šarolike crteže i dijaloge koje su osmislili.

Osim što su naučili nešto novo o stripu kao književnom i umjetničkom izrazu, učenici su se i zabavili u ugodnom okruženju knjižnice. Smijeh, druženje i zajednički rad obilježili su ovaj posjet, koji će zasigurno ostati u lijepom sjećanju svim sudionicima.

5.4. Održana prva pričaonica za bebe u Narodnoj knjižnici – Knin (9. travnja)

Danas je u Narodnoj knjižnici - Knin započeo ciklus Pričaonica za bebe, a naš prvi susret bio je pun igre, zabave i naravno, čitanja!

Uz vodstvo tete pričalice Sanje Živković, magistre primarnog obrazovanja, mališani su se upoznali s odjelom Igraonice, a roditelji su dobili savjete o tome kako čitati djeci i poticati ljubav prema knjigama.

Za sam kraj današnjeg druženja mali ljubitelji slikovnica odabrali su iz bogatog knjižničnog fonda one koje će im činiti društvo do idućeg susreta, a za to se pobrinula naša knjižnica koja ih je darovala besplatnim učlanjenjem.

Ovaj prvi susret pokazao je koliko su ovakve radionice važan korak u razvoju jezičnih vještina najmlađih, kao i u stvaranju navike čitanja od najranijih dana. Radionica je također potaknula roditelje na aktivno sudjelovanje u obrazovanju svoje djece, čime se dodatno povećava kvaliteta zajedničkog vremena.

5.5. Mali gosti, veliko veselje – Grdelini u kninskoj knjižnici (10. travnja)

Knjižnica je danas poslijepodne postala pozornica za male, ali talentirane goste iz susjednog Drniša.

Ugostili smo članove Dječjeg zbora Grdelini, koji djeluju u sklopu Pučko otvoreno učilište Drniš, u pratnji svojih voditeljica Renate Gaurine i Tee Marin te ravnatelja Davora Čupića.

Zbor nam je izveo razigrane pjesme o vuku, ćuku, bubamari i bumbaru, a posebno nas je dirnula izvedba drniške tradicijske pjesme "Kada dođeš ti u Drniš".

Ovaj susret tek je prvi korak u najavljenoj budućoj suradnji između naše knjižnice i Pučkog učilišta Drniš!

Hvala dragim gostima na glazbenoj radosti i veselju koje su donijeli u naš prostor!

5.6. Knjižnica u gostima: Vrapčići nas uveli u svoj svijet bajki (11. travnja)

Često čujemo kako se danas sve manje družimo i odlazimo u goste. Mi u knjižnici rado primamo posjetitelje, ali se s veseljem i sami odazivamo pozivima u goste. Tako je jutros naša djelatnica knjižnice s radošću posjetila Područni odjel Radost Dječjeg vrtića "Cvrčak", i to na poziv predškolske skupine Vrapčići.

Odgajateljice Sandra Peštić i Mihaela Kolak ove godine s Vrapčićima provode projekt “Knjige su naše blago“— čitaju bajke, crtaju inspirirani njima, a nerijetko se i sami pretvaraju u likove iz omiljenih priča. Svakog petka, pred vrijeme rezervirano za odmor, priče im dolaze čitati roditelji. Ovaj petak posebna je gošća bila naša djelatnica Ana.

Vrapčići su pravi mali bajkoznalci, pa smo se potrudili ponijeti im bajke koje možda još nisu imali priliku čuti. Za čitanje smo odabrali priču "Ne kopaj nos Pinokio!" Veselje, znatiželja i osmjesi na njihovim licima potvrdili su da je priča pronašla svoj put do dječjih srca.

Posebno nas je razveselilo i iznenadilo što su ovi mali kreativci za našu knjižnicu pripremili plakat o najdražim bajkama, koji će uskoro krasiti Dječji odjel i podsjećati nas na ovo toplo i veselo druženje.

Rastali smo se, kako drugačije nego uz zagrljaje i obećanje o skorom ponovnom viđenju!

5.7. Održana i druga pričaonica za bebe (16. travnja)

U sklopu ciklusa pričaonica za najmlađe, u Narodnoj knjižnici Knin održana je još jedna Pričaonica za bebe, pod vodstvom naše omiljene tete pričalice Sanje Živković. Danas se razgovaralo o važnosti čitanja od najranije dobi te o tome kada i kako čitati djeci.

Roditelji i skrbnici su saznali korisne savjete o tome kako uključiti dijete u čitanje kroz razgovor o slikama u slikovnicama te kroz ponavljanje riječi koje su djetetu zanimljive i ugodne za izgovor. Cilj je potaknuti ranu jezičnu i emocionalnu povezanost kroz zajedničke trenutke čitanja.

Sudionici su dobili i konkretne prijedloge slikovnica koje su primjerenog sadržaja i dizajna za najmlađe, a sve se mogu pronaći na odjelu Igraonice u našoj knjižnici.

5.8. Još jedna čarobna pričaonica za bebe u Narodnoj knjižnici - Knin! (23. travnja)

Pod vodstvom naše tete pričalice Sanje Živković, naši najmlađi korisnici ponovno su zakoračili u svijet slikovnica, boja, ritma i priča koje potiču razvoj jezika, mašte i emocionalne povezanosti.

Danas smo razgovarali o razlici između aktivnog i pasivnog čitanja – dok pasivno čitanje, osobito pred spavanje, djeluje umirujuće i ima gotovo meditativni učinak, aktivno čitanje potiče djetetovu pažnju, vokabular i interakciju. Roditelji su podijelili iskustva kako i kad djeca, iako za vrijeme čitanja djeluju nezainteresirano, kasnije iznenade znanjem koje su „upila usput“.

Što sve čini aktivno čitanje?

Odabir slikovnica s ritmom i ponavljanjem – djeca vole poznate obrasce.

Igranje glasom – mijenjamo ton, ritam, boju, glumimo likove i unosimo emociju.

Promatranje djetetovih reakcija – osmijeh, pogled, pokret… sve nam govori!

Čitanje bez prisile – knjiga nije zadatak, već poziv na zajednički trenutak.

Strpljenje – djeca uče postupno, minutu po minutu, pažnja se gradi svakim danom.

Teta Sanja je danas pripremila posebne slikovnice – za najmlađe interaktivne, taktilne i šarene, a za malo starije slikovnice-tražilice koje potiču finu motoriku i pažnju. Preporučene su i slikovnice o Pinu, uz savjet da se likovi iz priča mogu imenovati prema djetetu bliskim osobama – jer najvažnije je povezati se kroz čitanje.

Knjige koje su djeca prošli put posudila pokazale su se kao dobar izbor. Roditelji su podijelili pozitivna iskustva i istaknuli kako su zadatke aktivnog čitanja uspješno provodili kod kuće. A kad dijete samo posegne za knjigom – to je lijep znak da čitanje postaje dio svakodnevice.

5.9. Lavići u knjižnici: Kroz igru do važnih životnih lekcija (28. travnja)

Odgojna skupina Lavići Dječjeg vrtića Cvrčak, zajedno sa svojim odgajateljicama Jagodom Štivinović i Herminom Gvozden Mandarić, sudjelovala je danas na zanimljivoj edukativnoj radionici u knjižnici.

Tijekom radionice, pogledali smo film "Igra" iz 1962. godine. U ovom neobičnom dječjem filmu, dječak i djevojčica, snimljeni "uživo", crtaju svaki svoje likove i natječu se u maštovitosti. Djevojčica nacrta cvijet, a dječak kravu koja ga pojede. Ubrzo, situacija eskalira kada nacrtani lav počne progoniti djevojčicu, simbolizirajući kako se bezazlena dječja igra može pretvoriti u ozbiljan sukob, poruku koju film prenosi o važnosti izgradnje prijateljskih i nenasilnih odnosa od najranije dobi.

Nakon gledanja filma, naši Lavići kreativno su se izrazili crtanjem na različitim podlogama , papiru, tabletu i didaktičkim pločama s vezicama. Kroz crtanje, naglasak je bio na međusobnoj podršci, suradnji i poticanju pozitivnih odnosa među djecom.

Radionica je bila iznimno poučna i zabavna, a naši mali umjetnici pokazali su koliko su kreativni, empatični i spremni učiti kroz igru!

5.10. Održana i četvrta radionica "Pričaonica za bebe" (30. travnja)

Održana je i četvrta radionica u sklopu ciklusa "Pričaonica za bebe", namijenjena djeci u dobi od 0 do 3 godine. Ovaj jedinstveni program osmišljen je s ciljem poticanja ranog razvoja govora, emocionalne povezanosti i ljubavi prema knjizi.

Tijekom ove radionice, najmlađi su sa svojim roditeljima i skrbnicima uživali u čitanju slikovnice "Pino", jedne od najdražih među djecom. Kroz zajedničko čitanje, igru i interakciju, djeca su razvijala ključne vještine potrebne za daljnji kognitivni i emocionalni razvoj.

Poseban naglasak stavljen je na važnost čitanja od najranije dobi. Istaknuto je kako djeca kojoj se redovito čita razvijaju bogatiji rječnik, bolje razumijevanje jezika i koncentraciju.

"Pričaonica za bebe" nastavlja se i dalje kroz planirani ciklus od pet susreta.

5.11. Održana posljednja iz ciklusa radionica "Pričaonice za bebe" (7. svibnja)

Održana je još jedna topla i vesela radionica u sklopu programa "Pričaonice za bebe". Na posljednjoj radionici u ovom ciklusu prisustvovala su dva dječaka, jedna djevojčica, njihove dvije mame i jedna baka, a sve je vodila naša neumorna teta pričalica Sanja.

Okupljanje je proteklo u ugodnoj i opuštenoj atmosferi u prostoru Odjela igraonice, gdje su najmlađi uživali u bogatstvu boja i priča koje nude slikovnice. Čitanje, razgledavanje ilustracija te nježno pričanje uz prisustvo roditelja i bake pridonijeli su poticanju ljubavi prema knjizi od najranije dobi.

5.12. Učenicima 1. c razreda OŠ Domovinske zahvalnosti dodijeljene čitateljske diplome (9. lipnja)

Učenici 1. c razreda Osnovne škole Domovinske zahvalnosti, u pratnji svoje učiteljice Biljane Macure, posjetili su Narodnu knjižnicu - Knin kako bi proslavili važan trenutak – postali su punopravni članovi Kluba čitatelja i čitateljica!

Tijekom posjeta učiteljica im je dodijelila diplome za čitanje koje su mali čitatelji marljivo zaslužili kroz čitavu školsku godinu, čime su njihovi trud i zalaganje dodatno nagrađeni.

Učenici su tom prilikom obećali kako će i tijekom ljetnih praznika nastaviti razvijati svoju čitateljsku vještinu, birajući knjige upravo s polica Narodne knjižnice - Knin. Veselje, ponos i iskrena dječja znatiželja ispunili su prostor knjižnice.

Čestitamo malim čitateljima na uspjehu i želimo im bezbroj čitateljskih avantura!

5.13. Kako su Bubamare zavoljele knjižnicu (5. studenoga)

U sklopu Mjeseca hrvatske knjige, danas smo u Narodnoj knjižnici Knin ugostili vrtićku skupinu Bubamare zajedno s njihovom odgajateljicom Lanom Maločom.

Zajedno smo čitali prekrasnu priču „Kako je zeko zavolio knjižnicu“, pričali o knjigama i otkrili koliko je zabavno družiti se među policama punim priča!

Nakon priče, Bubamare su pokazale svoju kreativnost i izradile šarene bookmarkere koje će ih podsjećati na današnji dan i na to koliko je čitanje važno!

Na rastanku su nam obećali skori ponovni dolazak, ami ih već s veseljem čekamo!

5.14. Predškolci skupine Leptirići upoznali se s čarolijom knjižnice (12. studenog)
5.15.

U okviru Mjeseca hrvatske knjige, našu su knjižnicu posjetili predškolci iz vrtićke skupine Leptirići sa svojom odgojiteljicom Vesnom Šimić. Mali su istraživači radoznalo zavirili među police s knjigama, upoznali se s čarolijom knjižničnog svijeta i saznali što sve knjižnica nudi.

Zajedno smo pročitali priču "Čarolija knjižnice". Djeca su s pažnjom slušala i pratila priču, koja je potaknula razgovor o važnosti čitanja. Nakon čitanja rado su razgovarali i o svojim omiljenim slikovnicama i likovima.

5.16. Lektira s knjižničarom - čitanje postaje pustolovina: Trnoružica (13. studenog)

Povodom Mjeseca hrvatske knjige, u Narodnoj knjižnici Knin ugostili smo dva prva razreda iz Osnovne škole dr. Franje Tuđmana s njihovim učiteljicama Sanjom Ivanković i Jasnom Brečić.

U sklopu radionice „Lektira s knjižničarom – čitanje postaje pustolovina: Trnoružica“, djeca su se upoznala sa svijetom bajki i usmenom predajom te poslušala bajku „Trnoružica“ braće Grimm. Uz glazbu iz baleta Trnoružica (Čajkovski) sudjelovala su u zabavnoj igri znanja i prijateljstva s putujućom krunom.

Na kraju radionice crtala su što je Trnoružica mogla sanjati tijekom svojih 100 godina sna, a njihove smo radove izložili na Zidu snova.

Ovakve radionice potiču ljubav prema čitanju, razvoj mašte i pozitivan odnos prema knjizi, a knjižnicu pretvaraju u mjesto učenja, igre i istraživanja.

Hvala našim prvašićima i njihovim učiteljicama na divnom druženju!

5.17. STEM čarobni svijet u knjižnici (13. studenog)

U Narodnoj knjižnici Knin održana je zanimljiva radionica „Geološka prošlost Zemlje kroz stijene i fosile - tko su naši prijatelji iz prošlosti?“ u sklopu projekta STEM čarobni svijet.

Kroz skrivene tragove u kamenčićima i fosilima, djeca su otkrivala živa bića iz prošlosti – od školjaka, prariba i dinosaura pa sve do današnjih oblika života.

Uz priče, igru i crtež, mali su istraživači stvarali svoje vlastite „fosile“ i otkrivali koliko je čarobna i poučna geološka prošlost našeg planeta.

Za inspiraciju su poslužile i zanimljive slikovnice s polica naše knjižnice.

Projekt provodi Udruga Čarobni svijet, s ciljem da znanost učini bliskom, zabavnom i pristupačnom svima!

5.18. Ilustratorica Katarina Halužan održala radionicu za male kninske kreativce (20, studenog)

U Narodnoj knjižnici Knin danas je održana radionica „Kako nastaju ilustracije u slikovnicama“ koju je vodila ilustratorica i autorica slikovnica Katarina Halužan.

Djeca su kroz zanimljivo i interaktivno predavanje doznala kako nastaju ilustracije – od prvotne ideje i skice pa sve do završne slike spremne za tisak.

Halužan je predstavila i svoje radove iz brojnih slikovnica, pojasnivši im pritom kako se ilustracije nekada izrađivale tradicionalno, na papiru, dok se danas velik dio procesa odvija digitalno, crtanjem na tabletu, što otvara nove mogućnosti u kreativnom izražavanju.

Nakon zanimljivog uvoda, djeca su se i sama okušala u izradi vlastitih ilustracija, što je radionici donijelo posebno kreativan ton. Na kraju susreta svi su sudionici dobili na dar slikovnicu.

5.19. Lektira s knjižničarom – čitanje postaje pustolovina: Vlak u snijegu (21. studenog)

U protekla dva dana ugostili smo učenike 3.a, 3.b i 3.c razreda OŠ dr. Franje Tuđmana, koji su u pratnji svojih učiteljica Anite Milković, Jagode Nakić i Mirjane Gudelj sudjelovali na radionici „Lektira s knjižničarom – Čitanje postaje pustolovina: Vlak u snijegu“.

Nakon kratkog uvoda i gledanja isječaka iz filma, učenici su se podijelili u “vagone” i krenuli u escape room avanturu. Prateći tragove u snijegu, otkrili su policu s knjigom Vlak u snijegu, zajedničkim snagama dešifrirali poruku učitelja pronađenu mokru i zgužvanu u snijegu te rješavali niz zabavnih zadataka koji su ih vodili prema konačnom rješenju.

Za kraj susreta, na panou knjižnice izradili smo vlak prijateljstva, u kojem svaki vagon nosi misao o važnosti i vrijednosti prijateljstva — baš onako kako nas uči Mato Lovrak.

Hvala učenicima i učiteljicama na prekrasnom druženju, suradnji i veselju koje su unijeli u naš prostor!

5.20. Lektira s knjižničarom – čitanje postaje pustolovina: Božićna bajka (18. prosinca)

Danas su knjižnicu posjetili učenici drugih razreda OŠ dr. Franje Tuđmana Knin zajedno sa svojim učiteljicama Antonijom Cigić i Željanom Kulušić.

Povodom lektire „Božićna bajka“ Nade Iveljić, pogledali smo istoimeni animirani film, a potom na zabavan način provjerili znanje kroz kviz.

Na samom kraju susreta učenici su svojim porukama i dobrim željama okitili božićno drvce na panou Dječjeg odjela, unijevši pravi blagdanski duh u knjižnicu.

6. Kvizovi i natjecanja

6.1. Katarina Brajković i Anđela Tošić pobjednice gradskog natjecanja u čitanju naglas (20. listopada)

U Narodnoj knjižnici – Knin održana je gradska razina Natjecanja u čitanju naglas na kojoj su svoje vještine u čitanju prezentirali najbolje plasirani učenici iz obiju osnovnih škola.

Nijanse su odlučivale da danas Katarina Brajković (mentorica Anita Škundrić) u mlađoj kategoriji i Anđela Tošić (mentorica Martina Tadić) u starijoj budu ipak malo bolje od ostalih i time zasluže prvo mjesto i prolaz na županijsko natjecanje koje će se 27. listopada održati u Šibeniku.

Prosudbena komisija u sastavu Nada Jakovčević, Martina Vujnović i Jelena Lojić Pokrovac imala je zaista tešku zadaću ocijeniti nastupe prema zadanim kriterijima ocjenjivanja.

No dogodine je već nova prilika za još razgovjetnije, jasnije i izražajnije čitanje.

7. Ostale aktivnosti, projekti, proizvodi i usluge

7.1. Knjižnici prošao projekt „Novo kino u Staroj knjižnici“

Ministarstvo kulture i medija izvijestilo je u petak da je Narodnoj knjižnici – Knin „prošao“ projekt „Novo kino u Staroj knjižnici“.

Projekt je vrijedan 4.745,00 eura od čega će Ministarstvo kulture osigurati 3.500,00 eura, a ostatak knjižnica iz vlastitih sredstava.

Tim sredstvima nabavit će se profesionalni projektor i zidno platno, a knjižnica će u suradnji s Hrvatskim državnim arhivom i HAVC-om već od idućeg mjeseca krenuti s kino projekcijama.

Ovo je treća godina zaredom da knjižnici kod Ministarstva prolaze projekti opremanja Stare knjižnice. Prvu godinu nabavljene su stolice i pozornica, drugu godinu klime, kazališna rasvjeta i razglas, a ovu, treću godinu – kinoprikazivačka oprema.

Ukupno je u ove tri godine u Staru knjižnicu uloženo 22.015,02 eura. Od toga iznosa Ministarstvo kulture i medija sufinanciralo je opremanje s 12.781,65 eura. Knjižnica je iz vlastitih sredstava (koja je osigurao njen osnivač – Grad Knin) sufinancirala opremanje Stare knjižnice s 8.026,09 eura. Turistička zajednica grada Knina dodala je 642,00 eura, a Pučko otvoreno učilište Knin 565,25 eura.

U Staroj knjižnici održavaju se kazališne predstave, koncerti klasične glazbe i veća predstavljanja knjiga, a od idućeg mjeseca na redu su i kino projekcije. Za početak će se prikazivati hrvatski filmski klasici. Kapacitet ovog prostora je 90 sjedećih mjesta.

7.2. Predsjednik RH primio gradonačelnika, ravnatelja knjižnice i autore Zbornika Kralj Zvonimir (5. ožujka)

U povodu izdavanja Zbornika Kralj Zvonimir, Predsjednik RH Zoran Milanović primio je danas na Pantovčaku gradonačelnika Grada Knina Marija Ćaćića te urednike zbornika Ivicu Šimića, ravnatelja Narodne knjižnice – Knin te Tomislava Galovića, profesora s Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Predsjednik je primio i znanstvenike koji su sudjelovali u stvaranju zbornika, među kojima je bio i Kninjanin Marko Sinobad.

U sat vremena koliko je susret trajao razgovaralo se o hrvatskoj povijesti s naglaskom na doba kralja Zvonimira te na značaj ovoga zbornika za hrvatsku historiografiju.

Podsjetimo, Grad Knin i Narodna knjižnica – Knin organizirali su u lipnju 2022. godine u Kninu dvodnevni znanstveni simpozij o Kralju Zvonimiru, prvi takav u neovisnoj Hrvatskoj, a završni rezultat ovog trogodišnjeg projekta je Zbornik Kralj Zvonimir u nakladi Sveučilišta u Zagrebu i Narodne knjižnice – Knin.

Zbornik na 330 stranica velikog formata donosi deset radova eminentnih hrvatskih znanstvenika od kojih su devet izvorni znanstveni radovi.

7.3. Ministarstvo kulture uvrstilo Zbornik Kralj Zvonimir na Popis knjiga za otkup (3. travnja)

Ministarstvo kulture i medija uvrstilo je Zbornik Kralj Zvonimir na Popis knjiga za otkup koje će knjižnice u Hrvatskoj moći nabaviti uz financijsku potporu ministarstva.

Kao nakladnik Zbornika, Narodna knjižnica – Knin prijavila se na Poziv Ministarstva nakladnicima za predlaganje knjiga za otkup. Nakon provedenog postupka ocjenjivanja Zbornik kralj Zvonimir završio je na Popisu B. S tog popisa sve knjižnice u Hrvatskoj moći će odabrati knjige koje će nabaviti – uz financijsku potporu ministarstva.

Na javni poziv Ministarstva nakladnici su prijavili 638 naslova knjiga. Od tog broja je na Popis A Ministarstvo izabralo 51 naslov, a na Popis B ukupno 290 naslova. Sve knjige koje su završile na popisu A knjižnice u Hrvatskoj imat će obavezu nabaviti, a s popisa B moći će birati naslove po slobodnom izboru.

Za nabavu naslova i s Popisa A i s Popisa B svim knjižnicama će novac osigurati Ministarstvo.

Kod ocjenjivanja su se bodovali estetska ili stručna vrijednost teksta (35 bodova), kvaliteta tehničke izvedbe (25 bodova), umjetnička ili znanstvena vrijednost djela (25 bodova) te primjerenost djela za knjižnice (15 bodova).

Dakle, maksimalan broj bodova bio je 100. Oni naslovi koji su imali između 90 i 100 bodova uvršteni su na Popis A, a naslovi koji su prikupili između 75 i 90 bodova uvršteni su na Popis B. Svi oni naslovi koji su prikupili manje od 75 bodova (a takvih je čak 297), ostali su „kratkih rukava".

Zbornik Kralj Zvonimir izdali su Narodna knjižnica – Knin i Sveučilište u Zagrebu, urednici su Ivica Šimić i Tomislav Galović, grafički urednik je Mićo Samardžija, a knjigu je tiskala zadarska tiskara Donat.

7.4. Prodaja knjiga iz otpisa (15. listopada)

Sukladno pravilnicima za knjižničarsku djelatnost i kninska knjižnica radi otpis manjeg dijela građe, uglavnom dubleta i oštećenih knjiga.

Te knjige onda prodaje građanima po simboličnoj cijeni.

Zainteresiranost je bila velika i Kninjani su pokazali da osim posudbe – vole i kupiti dobru knjigu.

7.5. Nagrađeni najčitatelji za 2025. godinu (1. listopada)

Knjižnica je uručila nagrade svojim autentičnim čitateljima. Igor Lukić posudio je ove godine 219 knjiga i pobijedio je u kategoriji odraslih najčitatelja.

Posebnu pažnju zaslužuje Katja Bralić koja je dobila nagradu u kategoriji najmlađih čitatelja jer je ove godine iz knjižnice posudila čak 71 knjigu.

7.6. Povrat knjiga bez naplate zakasnine

Narodna knjižnica Knin svojim je korisnicima u 2025. više puta omogućila vraćanje knjiga s oprostom zakasnine, u okviru manifestacije Noć knjige, te u Mjesecu hrvatske knjige.

7.7. Besplatan upis prvašića

U svrhu poticanja čitanja i razvoja čitalačkih vještina Narodna knjižnica – Knin omogućila je svim kninskim prvašićima drugu godinu zaredom besplatan upis, odnosno besplatnu godišnju članarinu za školsku godinu 2025./2026.

7.8. Zidne novine 2025.

Projekt se sastoji iz niza radionica na kojima učenici srednje škole uz mentorstvo prof. povijesti te predstavnika partnerskih organizacija i ustanova slušaju kazivanja Kninjana i prikupljaju fotografije vezane uz određene teme koje su imale važnu ulogu u životu grada. Projekt se provodi od 2019. godine s ciljem međugeneracijskog povezivanja i sagledavanja povijesti grada iz perspektive "malog" čovjeka. U 2024. godini obrađena je tema „Kninski rock&roll“.

Nositelj projekta „Zidne novine“ je udruga Porta iz Knina koja projektne aktivnosti provodi u suradnji s organizacijom Otvoreni likovni pogon iz Zagreba te Srednjom školom Lovre Montija i Narodnom knjižnicom Knin.

Projekt financira Ministarstvo kulture i medija RH.

8. Čitateljski klub

8.1. Ionescova Ćelava pjevačica i Bošnjakova Dalmatinska trilogija za prvi ovogodišnji susret čitateljskog kluba (30. siječnja)

Naizgled potpuno lišeni smisla banalni dijalozi u Ćelavoj pjevačici kao da su ogledalo komunikacije modernog društva ispunjenog klišejima i besmislicama. Takve trivijalne razgovore i površne odnose možete čuti i vidjeti na svakom koraku u kafiću, na poslu, na ulici komentiralo se večeras na prvom ovogodišnjem susretu Čitateljskog kluba. Ionescov gotovo proročanski apsurd uz veliku raspravu i oprečna mišljenja izazvao je salve smijeha. Dok se dio članova uspio zabaviti uz knjigu, druge je ipak više zabavilo večerašnje druženje.

Dalmatinska trilogija Elvisa Bošnjaka pak s druge strane obrađuje teške životne teme i donosi čitav dijapazon kompleksnih odnosa i obiteljskih drama tipičnih za ovo područje u koje je radnja smještena. Tipično ali ipak potresno, čitatelju ovi Bošnjakovi izvrsno pisani redci ostavljaju osjećaj gorčine.

Nemamo ujednačen stav, ali imamo uspomenu na baš poseban susret, pun smijeha i kvalitetne rasprave.

Češlja li se ćelava pjevačica još uvijek na isti način i jesu li obiteljski odnosi zaista tako teški i kompliciranu Dalmatinskoj zagori morat ćete ipak provjeriti sami.

8.2. Za susret Čitateljskog kluba u veljači čitao se najnoviji roman Isabel Allende (25. veljače)

Postoji možda samo desetak autora uspješnih kao Isabel Allende i još manje čije je pisanje politički odvažno kao njezin najnoviji roman "Vjetar zna tvoje ime".

S određene distance kroz živopisne likove i radnju, autorica u ovoj priči spaja činjenice i fikciju, ljubav i rat, a uz sve to suprotstavlja prošlost sadašnjosti, što rezultira boljim razumijevanjem svijeta u kojem živimo. Tužnog i teškog svijeta često.

I ako je mjerilo jedne civilizacije način na koji se brine za svoje najugroženije, po većini standarda, ni našoj ne ide baš najbolje.

Premda ovaj roman ostavlja gorak okus, ipak nudi i određenu nadu. Možda je pronađemo u "Nadi" Ante Tomića koji je sljedeća "domaća zadaća" našeg Čitateljskog kluba.

8.3. Svi imaju neku svoju nadu (27. ožujka)

Na večerašnjem susretu Čitateljskog kluba Narodne knjižnice Knin raspravljalo se o romanu "Nada" Ante Tomića, u kojem se iza simpatične i lepršave priče krije mnogo dublja i promišljenija naracija.

Tomićev stil pisanja još jednom se pokazao pitkim, tečnim i iznimno čistim. Radnja, iako se može činiti jednostavnom, nosi snažnu poruku, a likovi su izuzetno dobro isprepleteni, što omogućuje lako praćenje priče i stvara osjećaj povezanosti s njima.

Humor, prepoznatljiv i nenametljiv, provlači se kroz cijeli roman, ali bez cinizma ili zlobe – upravo suprotno, on na suptilan način ukazuje na društvene negativnosti, dok istovremeno slavi ljudske vrline poput humanosti, razumijevanja i međusobnog poštovanja.

Večeras su svi bili jednoglasni oko toga da Tomić i ovim romanom potvrđuje svoj status jednog od najoriginalnijih spisatelja hrvatske književnosti. Knjiga je naše članice osvojila ne samo duhovitošću, već i toplinom i šarmom likova koji ostaju s nama i nakon što zatvorimo posljednju stranicu.

Zaključak susreta bio je jednostavan – "Nada" nije samo roman za opuštanje, već i knjiga koja nas nenametljivo potiče na razmišljanje o ljudskim vrijednostima i svijetu koji nas okružuje.

8.4. Još jedan nezaboravan susret Čitateljskog kluba uz Elif Shafak (30. travnja)

Ako vam se ne čita cijeli tekst, bacite pogled na fotografije – one zaista vjerno prikazuju koliko se dobro družimo i prijateljujemo, kako s knjigama, tako i međusobno, na susretima našeg Čitateljskog kluba.

Na večerašnjem susretu raspravljalo se o romanu "I nebom teku rijeke" autorice Elif Shafak. Knjiga, koja se proteže kroz različite vremenske periode i geografske lokacije, u središte stavlja tri glavna lika: Arthura, Narin i Zaleekhah. Svaki od njih na svoj način povezan je s vodom – elementom koji se u ovom romanu javlja kao univerzalna metafora za povezanost, sjećanje i protok vremena. A svaka od naših članica ima svog omiljenog lika u ovom romanu.

Glavna rečenica koja se provlači kroz cijeli roman – "Voda pamti. Ljudi su ti koji zaboravljaju." ističe kako je voda ne samo simbol pamćenja i emocija, već i most između različitih života, sudbina i povijesnih trenutaka.

Večeras je posebno naglašena autoričina sposobnost povezivanja različitih priča kroz tečnu i liričnu naraciju, kao i njezino majstorstvo u oblikovanju višeslojnih likova. Pojedine članice istaknule su kako ih je knjiga potaknula na razmišljanje o osobnoj povezanosti s prirodom, posebno s vodom, i njezinom ulogom u kolektivnom sjećanju čovječanstva., ali i na istraživanje povijesnih i kulturoloških trenutaka i zanimljivosti kojima knjiga obiluje.

8.5. Roman spisateljice Fatme Aydemir na posljednjem susretu Čitateljskog kluba prije ljetne pauze (22. svibnja)

Bilo je to još jedno prekrasno druženje s divnim ljudima i knjigom koju su svi jednoglasno preporučili za čitanje. Zašto? O tome će vam najbolje reći dio osvrta naše članice Elektrine:

„Slojeviti prikaz koji kroz šestero članova jedne obitelji otkriva i dotiče teme: migracije, identiteta, trauma i međugeneracijskih konflikata. Hyseinova smrt, oca obitelji, okidač je za ponovno okupljanje i otvaranje niza potiskivanih i neodgovorenih pitanja pripadnosti, roditeljskih očekivanja, seksualnosti, mentalnog zdravlje, tihog raskola između tradicije i modernog. (…) Posebno mi se svidjela njezina sposobnost da bez osude prikaže svaki lik – svakog člana obitelji – njihove pogreške, slabosti, ali i duboku potreba za ljubavlju."

Potreba za prihvaćanjem i ljubavlju temeljna je ljudska potreba, a ovaj će vas roman potaknuti da pogledate u sebe i svijet koji vas okružuje širom otvorenim očima.

Na kraju vam poklanjamo citat iz romana koji progovara o samoći koja definitivno ne stanuje u čitateljskom klubu, klubu prijateljstva i prijatelja riječi.

„ (…) samoća je beskonačna petlja, neprekidno ponavljanje istih uspomena u glavi, ona je potraga za uvijek novim ranama u našim davno iščezlim jastvima, ona je čežnja za ljudima koje smo napustili."

8.6. Čitateljski klub Narodne knjižnice - Knin ponovno se okupio nakon ljetne pauze (9. listopada)

Nakon ljetne stanke, članovi Čitateljskog kluba Narodne knjižnice Knin ponovno su se okupili na susretu održanom večeras u prostoru knjižnice. Ovoga je puta povod za razgovor bio roman "Knjižničarka na konju", koji je potaknuo živu i nadahnutu raspravu o ulozi knjižničara, zajednice i moći pisane riječi.

"Samo postojanje knjižnica najbolji je dokaz da možda još uvijek ima nade za budućnost ljudskog roda" citat je s kojim je započeo ovaj susret, te je poslužio kao nit vodilja kroz razgovor u kojem je istaknuta važnost knjižničara koji prepoznaju potrebe svojih korisnika, ali i njihova uloga u povezivanju ljudi kroz knjigu i čitanje.

Istaknuti su kao izrazito dojmljivi opisi beskrupuloznosti i podmuklosti lokalne zajednice, koja zna odbaciti pojedinca samo zato što je drugačiji. Iako je radnja smještena u vrijeme Velike depresije, večerašnji je zaključak zajednički kako je jezik romana univerzalan, a njegove poruke i danas jednako snažno odjekuju.

8.7. Čitateljski klub u Mjesecu hrvatske knjige odabrao hrvatski klasik (13. studenog)

U Mjesecu hrvatske knjige naš je Čitateljski klub odabrao hrvatski klasik – „Vodu“ Vladimira Nazora.

U ugodnoj raspravi članovi su istaknuli kako ih se djelo osobito dojmilo jer je autobiografsko, obiluje iskrenim i živopisnim opisima surovog otočkog života, poput opisa grubih, radom izmučenih ruku Nazorovih oca i majke i ostalih žena koje trpno nose svakodnevicu.

Posebno su naglasili autorovu zrelost u mladenačkim godinama, koja se osjeća u svakoj stranici priče.

Iako su mnogi „Vodu“ čitali još u djetinjstvu, ovoga su je puta doživjeli na posve nov način — zrelije, dublje i emotivnije.

Jer knjige rastu s nama, a mi s njima!

8.8. Posljednji susret Čitateljskog kluba u ovoj godini (4. prosinca)

Na večerašnjem susretu Čitateljskog kluba razgovaralo se o romanu „Kako voljeti svoju kćer“, djelu koje je snažno odjeknulo među članicama i otvorilo mnoge teme.

Jedna od članica knjigu je opisala kao intimnu i snažnu priču o majčinstvu, ljubavi i granicama koje ta ljubav ponekad prelazi. Nakon čitanja postavila si je niz pitanja koja su potaknula živu raspravu poput: "Što znači biti dobra majka? Je li briga ponekad izgovor za prikrivenu kontrolu? Može li se voljeti previše?"

Moglo se također čuti da roman ostavlja dojam toka svijesti — emotivnog, natopljenog ljubavlju i ranjivošću.

Posebno je odjeknuo jedan osvrt koji je zaslužio pljesak svih prisutnih:

„Ljubav traži slobodu, otvorenost, neomeđenost. Ljubav i kad je bol, najteža je bol. I kad je neuhvatljiva, na dohvat ruke je. Ljubav je transformacija, promjena, skokovi u dalj, skokovi u vis. Kretanje bez stanke. Ljubav nema objekt ljubavi. Ona jeste, nju se ima, nju se boluje, nju se rađa, ponovo i ponovo. Ljubav se voli.“

Ova večer je još jednom pokazala koliko književnost može inspirirati, kao i otvoriti prostor za duboka promišljanja.

S novim naslovima i ovim sjajnim društvom družimo se i dogodine.

9. Kino projekcije

9.1. Trijumf filmske umjetnosti u Staroj knjižnici (6. ožujka)

Istinski doživljaj filmske umjetnosti večeras su pronašli svi oni (a nije ih bilo malo) koji su došli na prvu kino projekciju u Staru knjižnicu.

Drugačije je kad film gledamo kući na malom ekranu televizora ili monitora – sami ili uz još par bliskih ljudi, a drugačije je to na velikom platnu uz prisustvo i energiju drugih ljudi – koji su tu došli jer vole film.

Da ne govorim kako nam je u današnje vrijeme jako nastradao fokus pa film kući pogledamo iz tri-četiri puta u isto toliko dana i uz desetke pogleda na nesretni pametni telefon. A tu se onda gubi puno od čari filma.

Večeras smo u malom, intimnom kino prostoru Stare knjižnice na velikom platnu pogledali doista veliki film, po izboru kritičara i po ocjenama na IMDB-u – najbolji hrvatski film svih vremena – "H8".

Napetost, pametni dijalozi, poticajne priče i slike, vrhunski glumci u svojim mladim danima, prekrasna glazba, sve to nam je donio film H8, a s obzirom da su restaurirani i zvuk i slika – dojam je bio još ljepši.

Zadovoljni posjetitelji nahranjeni civilizacijskim čudom zvanim kultura još jednom su napustili prostor Stare knjižnice u dobrom raspoloženju.

Kino projekciju organizirala je Narodna knjižnica – Knin u suradnji s Hrvatskom kinotekom Hrvatskog državnog arhiva.

9.2. Kultni hrvatski film u Staroj knjižnici uz malobrojnu publiku (21. svibnja)

U Staroj knjižnici održana je kino projekcija legendarnog hrvatskog filma „Tko pjeva zlo ne misli“ redatelja i scenarista Kreše Golika. Ovaj klasik hrvatske kinematografije, poznat po svom izvrsnom humoru, još boljoj glazbi i prikazu svakodnevice zagrebačke srednje klase 1930-ih, s razlogom se smatra jednim od najgledanijih i najvoljenijih hrvatskih filmova svih vremena.

Posjećenost je nažalost bila slabija od očekivane. Unatoč tome, prisutni posjetitelji uživali su u nezaboravnom filmskom iskustvu te su izrazili zadovoljstvo zbog mogućnosti gledanja ovog filmskog dragulja u prostorijama Stare knjižnice.

Ova filmska večer koja se realizira kao gostujući program Hrvatske kinoteke Hrvatskog državnog arhiva predstavlja nastavak napora da se kulturni sadržaji, uključujući one iz hrvatske filmske baštine, približe lokalnoj zajednici te se nadamo boljem odazivu na jesenskim projekcijama.

9.3. Filmsko popodne u Staroj knjižnici za prijatelje iz udruge Sveti Bartolomej (5. lipnja)

U prostoru Stare knjižnice, u popodnevnim satima, održana je projekcija popularnog hrvatskog filma Duh u močvari za članove i korisnike Udruge Sveti Bartolomej.

Film je bio pun pogodak. Podsjetio je prisutne na važnost prijateljstva, hrabrosti i borbe za istinu, a ujedno pružio priliku za opušteno i veselo poslijepodne.

9.4. U Staroj knjižnici održana kino projekcija nagrađivanog filma Krste Papića (17. rujna)

U Staroj knjižnici večeras je prikazan legendarni film „Život sa stricem“ (1988.) redatelja Krste Papića koji je snimljen prema romanu Ivana Aralice čija radnja započinje upravo u Kninu.

Publika je uživala u projekciji ovog klasika hrvatske kinematografije koji nagrađen Velikom zlatnom arenom i nominiran za Zlatni globus.

Ova filmska večer, realizirana je kao gostujući program Hrvatske kinoteke Hrvatskog državnog arhiva.

9.5. Kninska publika dugim pljeskom ispratila magični film o Haustoru (9. studenog)

Kninska publika dugim je pljeskom ispratila dokumentarni film o Haustoru u kojem je redatelj Arsen Oremović uspio spojiti Srđana Sachera i Darka Rundeka i nagovoriti ih da pričaju o stvaranju albuma „Treći svijet“ koji je bio potpuno neshvaćen kada su ga objavili, a sada važi za jedan od najboljih, ako ne i najbolji na ovim prostorima – ikada.

„Mi živimo u jednom algoritmu i jednoj dimenziji“, kazao je Oremović publici nakon filma, „no postoje i druge, gotovo jednako legitimne stvarnosti i algoritmi, postoje i treći svjetovi“.

U kojima je Zagreb dobio luku, a tramvaji postaju brodovi. U kojima nekom neshvaćenom magijom 1984. godine nastaje album budućnosti, ispred-vremensko ostvarenje „Treći svijet“ koji će se početi shvaćati i cijeniti tek dva desetljeća kasnije.

Uspio je Arsen Oremović svojim komunikacijskim vještinama spojiti ova dva davno razdvojena autora, majstorski im baciti kost, a onda čistim zen metodama trpiti vrijeme stagnacije u snimanju i njihovog odbijanja da bi ih na kraju znalački sačekao da se otvore i otkriju nam svoje stvaralačko ludilo.

Da, dobar redateljski posao osim kreativnosti traži dodatna znanja i vještine. I onda se dobije ovakav vrhunski dokumentarac. Koji se nije temeljio na klasičnim dobitnim kombinacijama – poput onih da o bendu i albumu pričaju glazbeni kritičari i fanovi.

Umjesto toga, Oremović je provalio znatno dublje, ponovno je spojio dva nevjerojatna kreativca koja su se davno rastala jer su bili odveć veliki individualci. I koja su sada (a prije nego će se opet rastati) isplela spontanu, iskrenu i magičnu priču o jednom strašnom bendu i jednom čudesnom albumu.

9.6. U Staroj knjižnici prikazan kultni hrvatski film Glembajevi (24. studenog)

U Staroj knjižnici večeras je održana projekcija kultnog hrvatskog filma "Glembajevi". Publika je imala priliku uroniti u raskošnu ekranizaciju Krležina dramskog remek-djela u režiji Antuna Vrdoljaka, koja i desetljećima nakon nastanka ostaje jedno od najvažnijih ostvarenja domaće kinematografije.

Film Glembajevi zauzima posebno mjesto u hrvatskoj kulturnoj baštini jer slojevito prikazuje raspad aristokratske obitelji, moralnu dekadenciju društva i psihološki kompleksne odnose unutar obitelji. Upravo zbog svoje iznimne umjetničke vrijednosti i snažnih glumačkih interpretacija odabir ovog filma je uvijek dobra ideja.

Ova filmska večer realizirana je kao gostujući program Hrvatske kinoteke Hrvatskog državnog arhiva.

10. Knjižnica – opći podaci

Narodna knjižnica – Knin (u daljnjem tekstu: Knjižnica) je javna ustanova koja u ostvarivanju javne službe nastoji zadovoljiti obrazovne, kulturne i informacijske potrebe svih građana na području svoga djelovanja promičući čitanje i druge kulturne aktivnosti u cilju unapređivanja ukupnoga kulturnoga života zajednice.

Prema veličini područja, Knjižnica pripada V. tipu narodnih knjižnica, sukladno članku 18. Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 103/2021 – u daljnjem tekstu: Standard).

Ovo svrstavanje je bitno općenito za izgradnju knjižničnog i neknjižničnog fonda.

Osnivač knjižnice (Grad Knin) osigurao je prostor knjižnici u sklopu Studentskog doma Veleučilišta „Marko Marulić“ Knin, Krešimirova 20-24 uz dislocirani smještaj spremišta (zgrada stare kninske gimnazije u Krešimirovoj ulici 30, 99 m2) za sve dobne skupine (djeca, mladi i odrasli) sukladno Standardima.

Prostor Narodne knjižnice – Knin u sklopu Studentskog doma obuhvaća prizemlje i kat ukupne površine 451,33 m2.

11. Stanje fonda

Narodna knjižnica Knin na dan, 31. 12. 2025. posjeduje fond od 61.732 svezaka knjižne građe i 410 svezaka neknjižne građe.

Neknjižna građa obuhvaća zbirku periodičkih publikacija koja se sastoji od 170 svezaka časopisa Meridijani, 138 svezaka časopisa Drvo znanja, 85 sveska časopisa National Geographic, 39 sveska časopisa History, 36 svezaka časopisa Glasilo biljne zaštite, 25 svezaka časopisa Starohrvatska prosvjeta i 11 svezaka časopisa More.

Zbirka medijateke sastoji se od ukupno 410 jedinica od čega je 311 DVD-ova, 55 CD-a, 40 Micro Bita i 4 E-book čitača.

Zbirka igračaka sastoji se od 70 igračaka.

Struktura knjižnog fonda organizirana je u sljedeće kategorije:

Referentna zbirka Narodnog odjela: 747 svezaka;
Zbirka Rara (stare i rijetke knjige): 78 svezaka;
Zbirka Tenen (zavičajna zbirka): 173 svezaka;
Referentna zbirka Dječjeg odjela: 12 svezaka;
Zbirka beletristike za odrasle Narodnog odjela – Spremište 1., 2. i 2. a.: 25.222 svezaka;
Zbirka beletristike za djecu i mladež: 11.973 svezaka;
Igraonica: 914 svezaka;
Zbirka ne-beletristike (stručne literature) Narodnog odjela – Spremište 1., 2. i 2. a.: 20.403 svezaka;
Zbirka ne-beletristike (stručne literature) za djecu: 1.397 svezaka;
Zbirka građe na drugim jezicima (Strana građa) na Narodnom odjelu: 117 sveska
Zbirka građe na drugim jezicima (Strana građa) na Dječjem odjelu: 166 svezaka;
Zbirka knjižničarstva (Interni odjel): 120 svezaka.

U Spremištima je smješteno sveukupno: 16.823 svezaka.

12. Nabava knjižnične građe

U 2025. godini kupljeno je ukupno **1.521** naslova knjiga, odnosno **1.724** svezaka. Od toga:

- Modelom kupovine financiranog od Ministarstva kulture i medija kupljena su **474** naslova knjiga, odnosno **554** svezaka.

- Modelom otkupa financiranog od Ministarstva kulture i medija kupljeno je **559** naslova knjiga odnosno **653** svezaka.

- Modelom kupovine financiranim od osnivača, Grada Knina kupljena su **488** naslova knjiga, odnosno **517** svezaka.

Uz to, knjižnici je darovano **47** svezaka knjiga odnosno **35** naslova knjiga.

Dakle, sveukupno je nabavljeno **1.771** svezaka knjiga odnosno **1556** naslova knjiga i **5** igračaka.

U 2025. godini Knjižnica je nabavljala dva dnevna lista (Slobodnu Dalmaciju i Jutarnji list); dva tjednika: (Globus, Gloria), jedan mjesečnik; (Meridijani), dva dvomjesečnika (History i More) . Sveukupni iznos kupljene periodike iz vlastitih sredstava iznosi: eura.

Sveukupno ima 7 naslova periodike.

U spremištu se čuvaju službene publikacije: Službeni vjesnik „Šibensko-kninske županije“ i Službeno glasilo Grada Knina.

13. Obrada i korištenje knjižnične građe

Do kraja 2025. godine knjižnični fond je koristilo 772 korisnika (broj djece do 14 godina: 233; broj mladih od 15-17 godina: 46 ; broj odraslih od 18-65 godina: 400; broj starijih preko 65 godina: 93); broj žena: 530, broj muškaraca: 242, broj korisnika Veleučilišta „Marko Marulić“: 59, broj prvaša 42).

Izvan knjižnice posuđeno je sveukupno: 13.544 jedinica.

Zaključno do 31. prosinca 2025. godine sveukupno je računalno katalogizirano jedinica 62.436.

Broj otpisanih svezaka knjiga je 261, 2 igračke i 1 DVD.

14. Djelatnici i radno vrijeme

Struktura zaposlenih u Knjižnici na dan 31. prosinca 2025. godine je sljedeća:

- stručni djelatnici:

  - knjižničar = 4 (3 + ravnatelj)

(Uvjeti: završen diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij iz polja informacijskih i komunikacijskih znanosti s najmanje 60 ECTS bodova iz temeljnih sadržaja knjižničarstva na diplomskoj razini, odnosno studij knjižničarstva kojim je stečena visoka stručna sprema sukladno propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju te položen stručni ispit za zvanje knjižničara);

  - knjižničarski tehničar: 1

(Uvjeti: završeno srednje četverogodišnje obrazovanje te položen stručni ispit za knjižničarskog tehničara);

- administrativno-tehničko i pomoćno osoblje:

  - suradnik za odnose s javnošću i projekte: 1

(Uvjet: završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij društveno-humanističkog usmjerenja): 1

  - spremačica-dostavljačica: 1

(Uvjet: Završena osnovna škola);

Rad je organiziran u dvije smjene budući je Knjižnica otvorena za korisnike od ponedjeljka do petka od 8 do 19 sati, a subotom od 8:30 do 12:30 sati.

15. Financijski izvještaj

Cjelokupni financijski izvještaj dostupan je na web stranici knjižnice https://nkknin.hr/

Prilog 7. Izvješće o radu s Financijskim izvješćem za 2025. godinu Pučkog otvorenog učilišta Knin

POUK
PUČKO OTVORENO
UČILIŠTE KNIN

IZVJEŠĆE O RADU

Pučkog otvorenog učilišta Knin
za 2025. godinu

Knin, siječanj 2026. godine

U v o d

Pučko otvoreno učilište Knin javna je ustanova osnovana Odlukom Gradskog vijeća Grada Knina na sjednici održanoj 9. ožujka 2003. godine, a u sudski registar Trgovačkog suda u Šibeniku upisana je 11. rujna iste godine. S radom je započelo u mjesecu rujnu 2004., a s provedbom obrazovnih aktivnosti u svibnju 2005. godine.
Tijekom 2025. godine, kao uostalom i prethodnih godina, obrazovna aktivnost bila je u središtu našeg dugogodišnjeg rada i djelovanja.

Obzirom da se kalendarska godina ne poklapa sa školskom godinom, u 2025. godini realizirani su programi iz školske 2024./'25. godine, kao i dio programa iz školske 2025./'26. godine, a koji su provođeni u cijelosti ili dijelom u 2025. godini.
Iz tabličnog pregleda (str. 7 – 10) vidljivo je da smo tijekom 2025. godine realizirali edukacije za 21 obrazovnu skupinu koje je polazilo 217 osoba. Od ukupnog broja polaznika, njih 205 ili 94,47% upisanih program je uspješno završilo.

Kako je u 2024. godini zamijećen lagani pad zainteresiranosti polaznika za programe financirane putem vaučera na području Šibensko-kninske županije u proces prijave nezaposlenih osoba se aktivnije uključio i Hrvatski zavod za zapošljavanje motivirajući nezaposlene osobe i pružajući im tehničku podršku prilikom prijave programa djelomične kvalifikacije i mikrokvalifikacije. Rezultat suradnje Učilišta i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje je povećan interes i upis većeg broja polaznika na kraju 2024. godine te provedba programa u 2025. godini. U prilog tome govori podatak da je od 21 provedenog programa njih 14 financirano vaučerima za obrazovanje. U programu obrazovanja za stjecanje djelomične kvalifikacije pomoćnik u nastavi/pomoćnica u nastavi 4 polaznice su samofinancirale obrazovanje, a jedna polaznica je koristila sredstva Ministarstva hrvatskih branitelja. Pučko otvorenog učilišta Knin je i u ovoj školskoj godini nastavilo dugogodišnju suradnju sa Zajednicom Mondo Nuovo iz Nunića.
S Udrugom Atribut, Turističkom zajednicom Grada Knina, Narodnom knjižnicom Knin i Udrugom Čarobni svijet smo surađivali u organizaciji brojnih kulturnih događanja. Nastavili smo suradnju s Hrvatskim narodnim kazalištem u Šibeniku na disperziji predstava pri održavanju Međunarodnog dječjeg festivala Šibenik. Suradnju njegujemo već nekoliko godina, a namjeravamo je nastaviti i dalje. Druga suradnja je počela u ovoj 2025. godini, a radi se o

Hrvatskoj udruzi glazbenih organizatora – HUGO, koji su od Ministarstva kulture i medija na natječaju povukli sredstva za organiziranje koncerata i predstava u manjim gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj. Radi se o projektu Konci.hr i njegovoj inačici za djecu Konci za djecu. S ove dvije suradnje grad Knin je dobio mogućnost ugostiti kvalitetne dramske i glazbene izvedbe za djecu i odrasle.
Učilište je uspješno prijavljivalo na natječaje i povlačilo sredstva za provedbu programa iz područja kulture. Za realizaciju programa „Strukturalna instalacija InTense“ korištena su sredstva Ministarstva kulture i medija i sredstva Šibensko kninske županije. Rezultat provedbe je prva umjetnička instalacija u gradu Kninu pod nazivom InTense. Idejno rješenje ove instalacije nastalo je u radu Milana Zoričića u ulozi mentora i polaznika kreativnih radionica Učilišta održanih u sklopu navedenog programa. Također je putem natječaja Ministarstva kulture i medija financirana izmjena unutarnje stolarije u zgradi Učilišta.

U 2025. godini Pučko otvoreno učilište Knin, kao pridruženi partner Ekološkoj udruzi Krka Knin, sudjelovalo je u provedbi projekta **#karijerauturizmu3**. U projektnim aktivnostima provodili su se neformalni programi/radionice iz područja obrazovanja i turizma. Također smo bili partneri i Udruzi ZvoniMir na projektu **Podrškom do sigurnosti III.** u kojem je cilj kroz različite edukativne aktivnosti osnažiti i motivirati žene žrtava nasilja i žrtve nasilja u obitelji za aktivaciju i ulazak u svijet rada.

Učilište je u 2025. godini verificirana su 3 obrazovna programa koje je moguće pohađati koristeći vaučere za obrazovanje. Uz njih je reverificirano već odobrenih 10 obrazovnih programa za stjecanje djelomične kvalifikacije i mikrokvalifikacije.
Pučko otvoreno učilište Knin potpisalo je ugovor o suradnji s Osnovnom Školom Kistanje o suradnji na provedbi obrazovnih programa, što omogućuje izvedbu tih programa u Kistanjama.
U 2025. godini u suradnji s Narodnom knjižnicom Knin, Udrugom Atribut i Udrugom Čarobni svijet obilježen je 19. Tjedan cjeloživotnog učenja.

1. Kadrovski, prostorni i materijalno - tehnički uvjeti

Tijekom 2025. godine u Učilištu je zaposlena jedna osoba na određeno vrijeme i to na radnom mjestu stručnog suradnika za financije i administraciju – pripravnik. Razlog za otvaranje novog radnog mjesta je bio dvojak: Radnica koja radi na poslovima financija i

administracije je pri kraju radnog vijeka te se zapošljavanjem pripravnika osoba obučavala za rad na navedenim poslovima u Učilištu. Drugi razlog je bio primjena Zakona o obrazovanju odraslih (NN 144/2021) u kojem je člankom 18. propisano zapošljavanje jednog nastavnika za svaka dva obrazovna sektora ako se provode programi obrazovanja ili programi vrednovanja za stjecanje cjelovite kvalifikacije, odnosno na svaka tri obrazovna sektora ako se provode programi obrazovanja ili programi vrednovanja za stjecanje skupova ishoda učenja ili kvalifikacije. Drugim riječima, novi zaposlenik je uz poslove administracije i financija imao, kao i ostali andragoški zaposlenici u Učilištu, po potrebi ulogu i nastavnika. S tri zaposlena andragoška djelatnika Učilište je bilo u mogućnosti u isto vrijeme provoditi programe iz pet različitih obrazovnih sektora, a prije ovog zapošljavanja samo iz dva, što nam je uvelike otežavalo rad.

Osim navedenog nije bilo promjena, tj. na Učilištu su i dalje zaposlene 3 djelatnice na puno radno vrijeme, i to: ravnateljica – VSS; andragoška voditeljica – VSS i administrativno-računovodstvena djelatnica – SSS te spremačica na pola radnog vremena.

Nastavni i stručni kadar neophodan za realizaciju obrazovnih programa Učilište je angažiralo ugovorima o djelu. Riječ je o nastavničkom kadru Srednjih škola „Kralj Zvonimir“ i „Lovre Monti“ i Osnovnih škola "Domovinske zahvalnosti" i „Dr. Franjo Tuđman“ u Kninu, ali i ostalim stručnim osobama neophodnim za realizaciju pojedinih programa. Tijekom 2025. godine sačinjeno je 22 ugovora o djelu s vanjskim suradnicima.

Sjedište Pučkog otvorenog učilišta Knin u kojem obavlja većinu djelatnosti nalazi se na adresi 4. gardijske brigade 11. U 2022. godini Grad Knin i Učilište su obnovili ugovor kojim se prostor daje na korištenje do 31.10.2032. godine. Učilište sukladno ugovoru o zakupu prostora raspolaže s javnom zgradom površine 210 m^2 (osim jednog ureda unutar te zgrade) i pomoćne zgrade površine 89 m^2 kao i dvorišne površine 789 m^2. U navedenim zgradama se nalazi 5 učionica, 5 uredskih prostorija, 2 toaleta i praktikum za provedbu vježbi iz obrazovnih programa.

Kako bi raspoloživi prostor učinili funkcionalnijim i ugodnijim tijekom proteklog vremena izrađena je sljedeća projektna dokumentacija:

- Glavni projekt energetske obnove zgrade Učilišta (rekonstrukcija vanjske ovojnice i izmjena vanjske stolarije),
- Projekt zamjene strojarskih instalacija u svrhu traženja potpore za sufinanciranje obnovljivih izvora energije (grijanje i hlađenje),

- Glavni projekt energetske obnove pomoćne zgrade Učilišta.

Dio te dokumentacije upotrjebljen je za apliciranje na natječaj Ministarstva kulture i medija za prijavu Programa izgradnje, rekonstrukcije, adaptacije i opremanja kulturne infrastrukture za 2023. godinu s projektom Adaptacije zgrade ustanove Pučkog otvorenog učilišta Knin; a koja se tiče izmjene ostatka zastarjelih prozora. U 2023. godini smo uspješno proveli projekt te su na zgradi Učilišta izmijenjeni svi prozori.
U 2025. godini je također Učilište apliciralo na natječaj Ministarstva kulture i medija za sufinanciranje programa izgradnje, rekonstrukcije, adaptacije i opremanja kulturne infrastrukture za 2025. godinu s projektom „Izmjena unutarnje/dotrajale stolarije u Pučkom otvorenom učilištu Knin“. Sredstvima Ministarstva i vlastitim sredstvima je zamijenjena dotrajala unutarnja stolarija u zgradi Učilišta.

Tijekom prethodnih godina Učilište je materijalno – tehničkom opremanju posvetilo posebnu pozornost tako da je uz pomoć raznih donatora, natječaja, sudjelovanja u EU projektima, kao i sredstvima od vlastite djelatnosti nabavljena većina neophodnog namještaja, nastavnih sredstva i opreme neophodne za izvođenje obrazovnih programa. Učilište trenutno raspolaže s uredskim i školskim namještajem za tri ureda, četiri učionice, opremljenim računalnim kabinetom, uredskim računalima, prijenosnim računalima, projektorima, fotokopirnim aparatima, tabletima kao i s mnoštvom druge opreme i nastavnih sredstava s kojima može kvalitetno izvoditi obrazovne programe i druge aktivnosti. Opremu za kvalitetno izvođenje nastave, posebno informatičke, potrebno je redovito održavati i obnavljati.

2. Financije

Ustanova je financirala rad i aktivnosti iz sljedećih izvora: proračuna Grada Knina; vlastitih prihoda; potpore iz Županijskog proračuna i Ministarstva kulture i medija.

Ukupni prihodi po svim osnovama iznosili su **223.680,96 eura** (u 2024. godini 114.561,68 eura).
Prihodi od realizacije obrazovnih programa (uplata školarina i prihod od pruženih usluga) iznosili su **83.603,91 eura** ili **37,38%** (u 2024. godini 25.410,70 eura); Potpora Osnivača iznosila je **122.947,32 eura** ili **54,96%**; Potpora iz proračuna Šibensko-kninske županije **2.000,00** eura ili **0,89%**; potpora Ministarstva kulture i medija **11.000,00 eura** ili **4,92 %** od ukupnih prihoda.

Rashodi tijekom 2025. godine iznosili su **200.020,73 eura** (u 2024. godini 114.681,39 eura). Iznos raspoloživ u u sljedećem razdoblju je **42.733,91 eura.**

Grad Knin kao osnivač Učilišta je tijekom 2025., kao i svih prethodnih godina, osiguravao sredstva za plaće zaposlenika, zahvaljujući čemu Učilište u izvještajnom razdoblju nije imalo nikakvih financijskih poteškoća **(**prikaz u financijskom izvješću Učilišta koje je sastavni dio ovog dokumenta).

2.1. Potpore

Tijekom 2025. godine Učilište je pružalo financijsku potporu pojedinim udrugama u realizaciji programskih aktivnosti iz oblasti kulture i sporta, za koje je ocijenjeno da su od interesa za naš Grad. U tu svrhu dodijelili smo 380 eura sljedećim subjektima:

Red. Broj	Korisnik	Projekt / program	Iznos u eurima
1.	**Atletski klub „Knin“** Vukovarska 22, Knin OIB: 32519613941	Potpora organizaciji 3. sportsko-turističkog događaja Krčić Trail	**100,00**
2.	**NK „Dinara“** Fra Filipa Grabovca 5, Knin OIB: 04902548888	Potpora razvoju kluba, a u svrhu omogućavanja šireg spektra natjecanja za mlade igrače	**100,00**
3.	**Savez sportske rekreacije „Sport za sve“ Šibensko-kninske županije** Tuđmanova 4, Knin OIB: 04159228872	2. Festival nordijskog hodanja i pješačenja u Kninu	**100,00**
4.	**Udruga UNHNR Sinovi Oluje** Trg Oluje 17, Knin OIB 85932549218	Organizacija 11. malonogometnog turnira Oluja Kup	**80,00**

3. Natječaji

Pučko otvoreno učilište Knin je u 2025. godini financiralo dio provedbe obrazovnih i kulturnih događanja te opremanje Učilišta putem sredstava sljedećih natječaja:

1.) Natječaj Šibensko-kninske županije za potporu programima za dodjelu financijskih poticaja ustanovama za obrazovanje odraslih u 2025. godini u kojem nam je odobreno 2.000,00 eura za sufinanciranje provedbe programa „Nabava informatičke opreme“.

2.) Natječaj Ministarstva kulture i medija za sufinanciranje programa interdisciplinarnih i novih umjetničkih i kulturnih praksi za 2025. godinu s projektom „Strukturna instalacija InTense“ u kojem nam je odobreno 1.000,00 eura.

3.) Natječaj Šibensko-kninske županije za sufinanciranje Programa/projekta javnih potreba u kulturi Šibensko–kninske županije za projekt „Strukturna instalacija InTense“ u kojem nam je odobreno 400,00 eura.

4.) Natječaj Ministarstva kulture i medija za sufinanciranje programa izgradnje, rekonstrukcije, adaptacije i opremanja kulturne infrastrukture za 2025. godinu s projektom „Izmjena unutarnje/dotrajale stolarije u Pučkom otvorenom učilištu Knin“ u kojem nam je odobreno 10.000,00 eura.

Pučko otvoreno učilište Knin je u 2025. godini kroz navedene projekte povuklo ukupno 13.400,00 eura.

4. Obrazovanje

Tijekom 2025. godine, odnosno kroz školsku 2024./'25. i 2025./'26. godinu realiziran je 21 (dvadeset jedan) programa obrazovanja koji su se dijelom ili u cijelosti realizirali u izvještajnoj godini. Kao i prethodnih godina i u 2025. godini obrazovanje odraslih bilo je primarna djelatnost Učilišta. Programi su provođeni sukladno Godišnjem planu i programu rada Učilišta za tekuću školsku godinu te realiziranim obrazovnim programima. Programe je upisalo 217 polaznika, a uspješno završilo njih 205.

- **13 programa stjecanja djelomičnih i mikrokvalifikacija …….. 125 polaznika**
- **3 neformalna programa ……..... 49 polaznika**
- **5 radionica …… 43 sudionika**

UKUPNO: 217 polaznika/ sudionika

P R E G L E D

obrazovnih programa upisanih/provedenih tijekom 2025. godine

– tablični pregled:

Red. br.	P r o g r a m	Vrijeme realizacije programa – školska godina:	Broj upisanih polaznika /ca	Napomena
1.	Gospodarenje otpadom, mikrokvalifikacija	7.1. 2025. - 11.2.2025.	4	Svi upisani uspješno završili program
2.	Ekološka proizvodnja voća, mikrokvalifikacija	4.12.2024. - 28.2.2025.	5	Svi upisani uspješno završili program
3.	Ekološka proizvodnja povrća, mikrokvalifikacija	17.12.2024. - 14.3.2025.	4	Svi upisani uspješno završili program
4.	Ekološko pčelarenje, mikrokvalifikacija	5.2.2025. - 26.5.2025.	12	Svi upisani uspješno završili program
5.	Program obrazovanja za stjecanje djelomične kvalifikacije njegovatelj/ica u institucionalnoj i izvaninstitucionalnoj skrbi o starijim i nemoćnim osobama	10.2.2025. - 7.11.2025.	11	Jedan polaznik nije završio program osposobljavanja
6.	Pomoćnik/pomoćnica u nastavi, djelomična kvalifikacija	3.2.2025.- 26.5.2025.	25	Svi upisani uspješno završili program
7.	Ekološka proizvodnja ljekovitog bilja, mikrokvalifikacija	22.4.2025. – 1.7.2025.	5	Svi upisani uspješno završili program
8.	Gospodarenje otpadom, mikrokvalifikacija	27.5.2025. - 1.7.2025.	6	Svi polaznici su uspješno završili program
9.	Temeljne digitalne vještine, mikrokvalifikacija	15.9.2025.- 27.10.2025.	15	Pet polaznika nije završilo program osposobljavanja

10.	**Temeljne digitalne vještine, mikrokvalifikacija**	**6.10.2025.-21.11.2025.**	**5**	**Svi upisani uspješno završili program**
11.	**Temeljne digitalne vještine, mikrokvalifikacija**	**3.11.2025.-18.12.2025.**	**11**	**Jedan polaznik nije završio program osposobljavanja**
12.	**Program obrazovanja za stjecanje djelomične kvalifikacije njegovatelj/ica u institucionalnoj i izvaninstitucionalnoj skrbi o starijim i nemoćnim osobama**	**24.11.2025. - u tijeku**	**10**	**Program u tijeku**
13.	**Temeljne digitalne vještine mikrokvalifikacija**	**22.12.2025. - u tijeku**	**12**	**Program u tijeku**
14.	**Neformalni program** **Likovna radionica 40 sati**	**14.4.2025.-30.8.2025.**	**8**	**Predavač: Milan Zoričić**
15.	**Program neformalnog obrazovanja odraslih temeljne digitalne vještine** **100 sati**	**15.9.2025.-27.10.2025.**	**15**	**12 polaznika uspješno završilo program.** **Predavač: Ivona Marjanović**
16.	**Program neformalnog obrazovanja odraslih temeljne digitalne vještine** **100 sati**	**3.11.2025.-12.12.2025.**	**18**	**16 završenih polaznika** **Predavači: Nataša Mudronja i Ivona Marjanović**
17.	**Program neformalnog obrazovanja odraslih temeljne digitalne vještine** **100 sati**	**22.12.2025.-u tijeku**	**16**	**U tijeku** **Predavači: Nataša Mudronja i Ivona Marjanović**
18.	**Street art radionica za djecu** **Tema: izrada street grafita**	**20.06.2025.**	**15**	**Voditelj: Mane Mei** **Trajanje 2h**
19.	**Radionica „Cjeloživotno učenje i održivi razvoj“,**	**19.5.2025.**	**8**	**Predavač: Sandra Žulj Cigić,** **Trajanje 2h**

	Projekt: Karijera u turizmu 3			
20.	**Podrška roditeljima za dobrobit djeteta neformalni program**	**13.3.2025.-2.4.2025.**	**4**	**Predavači: Ivona Vidović, Sanja Živković, Jure Bučević** **Trajanje programa 8h**
21.	**Radionica „Zelena pismenost“, Projekt: Karijera u turizmu 3**	**30.1.2025.**	**8**	**Predavač: Sandra Žulj Cigić,** **Trajanje 60 min**
	UKUPNO		**217 upisanih (od toga 125 u formalnim programima)**	**7 polaznika u formalnim i 5 u neformalnim programima nije završilo program**

4.1. Obilježavanje 19. Tjedna cjeloživotnog učenja

Učilište je tradicionalno obilježilo Tjedan cjeloživotnog učenja. Ove godine su nam se pridružili: Narodna knjižnica Knin, Udruga za djecu i mlade "Čarobni svijet", Hrvatska udruga glazbenih organizatora i Udruga Atribut. U sklopu obilježavanja 19. Tjedna realizirane su sljedeće aktivnosti:

Info pult

29.9.2025. u dvorištu Pučkog otvorenog učilišta Knin ponudili smo svojim sugrađanima mogućnost informiranja o besplatnim programima obrazovanja putem vaučera HZZ-a za zaposlene i nezaposlene osobe. Svima koji su došli dijelio se promotivni materijal vezani uz 19. Tjedan cjeloživotnog učenja.

Monodrama NOVOROĐENA

dokumentarno-autorski projekt koji se bavi temom postpartum depresije koja je održana 6.10.2025. u prostoru Stare knjižnice u Kninu.

MIŠEVI I MAČKE NAGLAVAČKE

Glazbeno-scenskim program za najmlađe koji je donio u Knin 11.10.2025. u prostoru Stare knjižnice razigranu i zanimljivu izvedbu stihova hrvatskog pjesnika i pisaca za djecu Luka Paljetka koje je uglazbio hrvatski skladatelj, pijanist i pisac Dubravko Detoni.

4.2. Verifikacija obrazovnih programa

U 2025. godini došlo je do izmjena u već ranije verificiranim programima obrazovanja djelomične kvalifikacije i mikro kvalifikacije te je bilo potrebno za iste provesti propisanu proceduru usklađivanja:

- Program obrazovanja za stjecanje djelomične kvalifikacije Asistent za upravljanje projektima / Asistentica za upravljanje projektima,
- Program obrazovanja za stjecanje djelomične kvalifikacije Knjigovođa / Knjigovotkinja,
- Program obrazovanja za stjecanje djelomične kvalifikacije specijalist za digitalni marketing / specijalistica za digitalni marketing,
- Program obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije internetski marketing i brendiranje,
- Program obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije upravljanje osobnim financijama,
- Program obrazovanja za stjecanje djelomične kvalifikacije njegovatelj/njegovateljica u institucionalnoj i izvaninstitucionalnoj skrbi o starijim i nemoćnim osobama,
- Program obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije ekološka proizvodnja povrća,
- Program obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije zaštita okoliša na poslovima održavanja stambeno-poslovnih objekata,
- Program obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije ekološka proizvodnja voća,
- Program obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije ekološko pčelarenje.

Od programa djelomične i mikro kvalifikacije verificirani su sljedeći programe:

- Program obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije uzgoj goveda,
- Program obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije gospodarenje na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu,
- Programa obrazovanja za stjecanje mikrokvalifikacije temeljne digitalne vještine.

Zakonom o obrazovanju odraslih (NN 144/21) je omogućeno financiranje neformalnih programa putem vaučera za obrazovanje uz suglasnost/Odluku Ministarstva rada mirovinskoga

sustava, obitelji i socijalne politike. Učilište je od navedenog Ministarstva dobilo suglasnost za izvedbu dva takva programa:

- Program neformalnog obrazovanja odraslih temeljne digitalne vještine,
- Program neformalnog obrazovanja- pružanje usluga osobne asistencije/Osobni asistent.

5. Kulturna djelatnost

Odlukom o osnivanju Učilišta kulturna djelatnost je navedena kao jedna od djelatnosti Učilišta. Tijekom 2025. godine bili smo aktivni i u području kulture kroz organizaciju kulturnih događanja. Organizirali smo ih i sami i u suradnji s drugim ustanovama i udrugama. Posebno bi istaknuli dvije. U prvoj se radi o nastavku suradnje s Hrvatskim narodnim kazalištem u Šibeniku i na disperziji predstava pri održavanju Međunarodnog dječjeg festivala Šibenik. Suradnju njegujemo već nekoliko godina, a u tome nam se pridružila i Turistička zajednica Grada Knina. Druga suradnja je počela u ovoj 2025. godini, a radi se o Hrvatskoj udruzi glazbenih organizatora – HUGO, koji su od Ministarstva kulture i medija na natječaju povukli sredstva za organiziranje koncerata i predstava u manjim gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj. Radi se o projektu Konci.hr i njegovoj inačici za djecu Konci za djecu.

U 2025. godini donijeli smo i dvije novine u grad Knin. Prva je koncert na instrumentu thereminu, kojeg se nema često priliku slušati ni u većim kulturnim centrima, a na kojem je svirao svjetski virtouz Thorwald Jørgensen zajedno s hrvatskim gitaristom Josipom Dragnićem. Druga novina je prva umjetnička instalacija u gradu Kninu pod nazivom InTense. Idejno rješenje ove instalacije nastalo je u radu Milana Zoričića u ulozi mentora i polaznika kreativnih radionica Učilišta.

Red. broj	Kulturno događanje	Izvođač	Financiranje	Organizatori
1.	**Glazbeno-scenski program za najmlađe MIŠEVI I MAČKE NAGLAVAČKE**	Sanja Grgina, Katarina Kutnar, Bruno Philipp, Krešimir Starčević	Ministarstvo kulture i medija	POU Knin, Udruga HUGO i Udruga Atribut
2.	**Koncert „Nevidljive žice“**	Thorwald Jørgensen i Josip Dragnić	Ministarstvo kulture i medija	POU Knin i Udruga HUGO

3.	**Koncert Premières pour deux guitares**	Edin Karamazov i Melita Ivković	Ministarstvo kulture i medija	POU Knin i Udruga HUGO
4.	**Predstava Romeo i Julija – Error 404**	Kazališna družina PLAYDRAMA, Split	POU Knin i Turistička zajednica Grada Knina	POU Knin i Turistička zajednica Grada Knina
5.	**LED CABARET – Cirkuski kabaret**	Cirkultura, Zagreb	POU Knin i Turistička zajednica Grada Knina	POU Knin i Turistička zajednica Grada Knina
6.	**PRIČA U ZRAKU – literarna pripovjedaonica**	Triko Cirkus Teatar, Zagreb	POU Knin i Turistička zajednica Grada Knina	POU Knin i Turistička zajednica Grada Knina
7.	**O NE! KABARET CIRKUSKI KABARET - sezona 5**	Cirkorama, Zagreb	POU Knin i Turistička zajednica Grada Knina	POU Knin i Turistička zajednica Grada Knina
8.	**BEZ GLAVE I REPA, interaktivna gradska tura**	CirkPozor, Zagreb	POU Knin i Turistička zajednica Grada Knina	POU Knin i Turistička zajednica Grada Knina
9.	**Postavljanje umjetničke strukturalne instalacije InTense**	Milan Zoričić, dipl. arch. i Pučko otvoreno učilište Knin	Ministarstvo kulture i medija i Šibensko-kninska županija	POU Knin
10.	**Monodrama NOVOROĐENA**	Dea Maria Računica	POU Knin i Narodna knjižnica Knin	POU Knin, Narodna knjižnica Knin i Udruga Čarobni svijet

6. Upravno vijeće, pravni akti

Upravno vijeće Učilišta čine tri člana od kojih su dva imenovana od strane Osnivača, a jedan dolazi iz redova radnika. Tijekom 2025. godine održalo je ukupno 9 (devet) sjednica, a razmatrane su 53 točke dnevnog reda.

Na sjednicama Upravnog vijeća raspravljalo se o svim pitanjima iz djelokruga rada Ustanove, a koji su sukladni Odluci o osnivanju, Statutu i drugim propisima u nadležnosti Upravnog vijeća.

U 2025. godini proveden je natječaj za izbor ravnatelja te su imenovani novi stari članovi upravnog vijeća.

KLASA: 007-02/26-01/02
URBROJ: 2182-1-39-01-26-3

Knin, 2. veljače 2026. godine

ravnateljica

Sandra Žulj Cigić, univ. spec. paed.

Prilog 8. Izvješće o radu Javne vatrogasne postrojbe Grada Knina za 2025. godinu s Financijskim Izvješćem

J A V N A V A T R O G A S N A P O S T R O J B A

G R A D A K N I N A

Kralja Dmitra Zvonimira 67, 22 300 Knin

I Z V J E Š Ć E O R A D U

J a v n e v a t r o g a s n e p o s t r o j b e

G r a d a K n i n a

za 2025. godinu

Knin, siječanj 2026.g.

1. UVOD

Izvješće o radu Javne vatrogasne postrojbe Grada Knina ima za cilj prikazati rad Postrojbe u protekloj godini, suradnju sa drugim postrojbama i organizacijama, poduzete mjere za veću suradnju građana u području zaštite od požara, provođenje i usklađivanje rada sa Zakonom o vatrogastvu te drugim zakonima.

Naravno da će većina Izvješća biti posvećena osnovnoj djelatnosti i razlogu postojanja Javne vatrogasne postrojbe Grada Knina, vatrogasnim intervencijama.

Javna vatrogasna postrojba Grada Knina vatrogasnu djelatnost obavlja na području Grada Knina i izvan njega, sukladno Zakonu o vatrogastvu.

JVP Grada Knina ima svoj Statut, a osnovana je kao javna ustanova te je registrirana na Trgovačkom sudu u Zadru, Stalna služba u Šibeniku pod brojem Tt-20/242-4, MBS: 060169396 a organizirana je sukladno Pravilniku o osnovama organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske.

U postrojbi je zaključno sa danom 31.12.2025.g. uposleno **26 djelatnika** sukladno Planu zaštite od požara, Procijeni ugroženosti, Statutu postrojbe i Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta a isti su raspoređeni po rješenjima kako slijedi:

- Zapovjednik postrojbe (1 izvršitelj),

- Zamjenik zapovjednika (1 izvršitelj),

- Voditelj vatrogasnog odjeljenja (4 izvršitelja),

- Voditelj vatrogasne grupe (4 izvršitelja),

- Vozač vatrogasac (9 izvršitelja),

- Vatrogasac (7 izvršitelja).

Svi zaposlenici su operativni djelatnici, raspoređeni u četiri smjene (vatrogasna odjeljenja), **koje rade neprekidno u turnusu (12-24-12-48 h).**

2. OSNIVANJE I DJELATNOST JVP KNIN

Javna vatrogasna postrojba Grada Knina je sukladno Zakonu o vatrogastvu, Zakonu o zaštiti od požara, Zakonu o sustavu civilne zaštite, Zakonu o ustanovama, Odlukama i Zaključcima Grada Knina kao osnivača te Planu i Procjeni ugroženosti od požara za Grad Knin, organizirala svoj rad kao javna ustanova jedinice lokalne samouprave za obavljanje poslova zaštite od požara i vatrogastva.

U okviru tih poslova organizirali smo i provodili aktivnosti u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i tehnoloških eksplozija, gašenju požara i spašavanja ljudi i imovine koji su ugroženi požarom i tehnološkom eksplozijom, pružanja tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te obavljanja drugih poslova u nesrećama, ekološkim i inim nesrećama.

I tijekom 2025. godine održavali smo svoju mobilnost i učinkovitost sukladno podzakonskim aktima, pravilima struke te Procjeni ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije i Planu zaštite od požara za Grad Knin.

Temeljem zapovijedi Županijskog vatrogasnog zapovjednika, JVP Knin je bila spremna sudjelovati i na intervencijama izvan područja županije ali u 2025. godini nismo imali izvanrednih dislokacija ljudstva i tehnike.

Redovito smo usklađivali svoj rad i sa ostalim propisima Republike Hrvatske po pitanju radnih prava, zaštite na radu, financija, kadrovskih pitanja i ostaloga.

3. GRUPE REALIZIRANIH AKTIVNOSTI

Grupe planiranih i realiziranih aktivnosti u 2025. godini su sljedeće:

I. Osposobljavanje,

II. Planiranje i realizacija Programa teorijske i praktične nastave,

III. Planiranje i realizacija tjelesne pripreme vatrogasaca,

IV. Planiranje i realizacija Programa preventivne zaštite od požara,

V. Planiranje i realizacija Plana nabave i održavanja vatrogasne opreme i sredstava za gašenje,

VI. Planiranje i realizacija izgradnje novog vatrogasnog doma,

VII. Suradnja s ostalim ustanovama i tijelima,

VIII. Izrada izvješća,

IX. Obavljanje poslova sukladno zakonskoj i podzakonskoj regulativi.

I. OSPOSOBLJAVANJE

JVP Knin je i u 2025. godini sukladno financijskim mogućnostima, nastavio sa osposobljavanjima kao i proteklih godina, sa ciljem zadržavanja i dodatnog podizanja operativne spremnosti JVP Knin te usvajanja novih znanja i vještina kao i obnovu postojećih.

U mjesecu svibnju smo sudjelovali na Međunarodnom seminaru „Litij-Ion 2025“ održanom u Jastrebarskom, na kojem smo razmijenili iskustva i stekli nova znanja o postupanju u prometnim nesrećama električnih vozila.

Sudjelovali smo i na 15. jesenskom stručnom skupu Hrvatske vatrogasne zajednice na kojem su kroz tri dana obrađene razne teme iz područja operativnog te administrativno-pravnog djelovanja vatrogasnih postrojbi u Republici Hrvatskoj.

Nastavili smo i sa samostalnim osposobljavanjem djelatnika za intervencije spašavanja na vodi te spašavanja s visina i iz dubina a i u narednom razdoblju ćemo nastaviti sa osposobljavanjima te dopunjavanju opreme sukladno financijskim mogućnostima.

II. PLANIRANJE I REALIZACIJA PROGRAMA TEORIJSKE I PRAKTIČNE NASTAVE

Navedeni oblik stjecanja znanja provodi se ustaljenom praksom od dana početka operativnog djelovanja JVP Knin. I u 2025. godini realiziran je ovakav oblik nastave, oplemenjen i proširen izvođenjem tematskih vježbi s ciljem proširenja stečenog znanja.

Praktična nastava je bila prilagođena brojnom stanju i opremljenosti uređajima, opremom, sredstvima kao i specifičnostima ustroja JVP Knin, a o provedenoj nastavi su voditelji smjena vodili evidenciju u kojoj se upisivala nastavna tema i broj nazočnih djelatnika.

Vršili smo tehničku potporu pri organizaciji policijskog natjecanja „Štit domovine Knin 2025“ održanog u mjesecu rujnu a koje smo iskoristili i za provjeru sposobnosti djelovanja postrojbe na intervencijama na vodi a sudjelovali smo i u protupožarnoj vježbi na objektu HV vojarna Došnica u organizaciji MORH-a.

U organizaciji Vatrogasne zajednice grada Knina kroz mjesec travanj je održan tečaj za ispitanog vatrogasca, kroz koji su osposobljene mlade snage za potrebe dobrovoljnih vatrogasnih društava sa područja unutrašnjosti županije a predavači i instruktori su bili djelatnici JVP Knin koji su ovlašteni od strane Hrvatske vatrogasne zajednice.

III. PLANIRANJE I REALIZACIJA TJELESNE PRIPREME VATROGASACA

Tjelesna priprema vatrogasaca provodila se svakodnevno kroz tjelovježbu te kroz provođenje praktičnih vježbi i sudjelovanja u različitim sportskim aktivnostima.

Kondicijske i tjelesne vježbe provodile su se na otvorenom prostoru ili u prostoru garaža vatrogasnog doma.

Navedene aktivnosti su pohvalne ali nedovoljne te ćemo i u idućem razdoblju raditi na nabavi dodatnih sprava za vježbanje kako bi sustavno pratili fizičku spremnost vatrogasaca koju je s obzirom na prosjek godina dijela djelatnika postrojbe sve teže održavati na zadovoljavajućoj razini.

IV. PLANIRANJE I REALIZACIJA PROGRAMA PREVENTIVNE ZAŠTITE OD POŽARA

Tijekom godine kontinuirano se pratila prohodnost ulica na području grada Knina te su se nadležnim tijelima i službama predlagale potrebne mjere.

Vršili su se obilasci poljskih puteva te hidrantske mreže na području grada a nadležnim službama se ukazivalo na utvrđene nedostatke.

Izdavali smo mišljenja na prijedloge gradnje i uređenja protupožarnih puteva koje provode Hrvatske šume, mišljenja o vatrogasnim pristupima na zahtjev Ravnateljstva Civilne zaštite, Odjela za inspekciju u Šibeniku, te (ne) izdavali suglasnosti na donošenje Procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije i Plana zaštite od požara.

Na poziv JU Zavod za prostorno uređenje Šibensko-kninske županije smo sudjelovali u prikupljanju podataka iz područja protupožarne zaštite u sklopu pripremnih radova za izradu prostornog plana Parka prirode Dinara.

Sudjelovali smo u radu Timova za sigurnost osnovnih škola na području grada Knina a istima smo se stavili na raspolaganja i pri izradi internih sigurnosnih protokola. Navedene aktivnosti će se i dalje nastaviti provoditi.

Pravne i fizičke osobe se upozoravalo i savjetovalo o načinu postupanja pri spaljivanju korova te o Odluci županijske skupštine o zabrani spaljivanja na otvorenom prostoru od 1. lipnja do 31. listopada.

Koristili smo svaku priliku da u komunikaciji sa građanima naglasimo važnost redovitog održavanja i čišćenja dimnjaka, okućnica i spremišta.

Konstantno smo na raspolaganju svim zainteresiranim medijima koji žele pratiti tematiku vatrogasne djelatnosti te izvještavati o trenutnim intervencijama a sve sa ciljem približavanja vatrogasne djelatnosti građanima te upoznavanja sa preventivnim mjerama i postupcima kojima se svijest o samozaštiti podiže na višu razinu.

I tijekom 2025. godine smo bili na raspolaganju Gradu Kninu i Čistoći i zelenilu te smo odradili veliki broj uklanjanja dijelova ili cijelih stabala koja su bila potencijalna opasnost.

V. PLANIRANJE I REALIZACIJA NABAVE I ODRŽAVANJA VATROGASNE OPREME I SREDSTAVA ZA GAŠENJE

Tijekom godine kontinuirano se pratilo stanje vatrogasne opreme i tehnike, sredstava za gašenje te osobne i skupne zaštitne opreme vatrogasaca te su se određivali prioriteti za nabavku sukladno Financijskom planu JVP Knin za 2025. godinu.

Javna vatrogasna postrojba Grada Knina posjeduje osam vatrogasnih vozila prosječne starosti 16 godina te uz još tri vozila Dobrovoljnog vatrogasnog društva „Knin“ uspješno odrađujemo sve intervencije na kojima sudjelujemo ali taj uspjeh iziskuje veliki angažman djelatnika kako bi sva vozila i oprema u vozilima bili u operativnom stanju.

Radi nedostatka specijaliziranih servisa na području naše županije i šire ali i racionalnog trošenja sredstava, veliki dio radova na vozilima i opremi obavljaju djelatnici postrojbe koji posjeduju potrebna znanja.

Osobna zaštitna oprema vatrogasaca je u zadovoljavajućem stanju koje se takvim održava konstantnim praćenjem i po potrebi zamjenom dotrajale ili uništene opreme.

Navedene aktivnosti se provode otežano radi poznate dugogodišnje problematike oko neadekvatne zgrade Vatrogasnog doma.

VI. PLANIRANJE I REALIZACIJA IZGRADNJE NOVOG VATROGASNOG DOMA

Postojeća zgrada Vatrogasnog doma ne omogućava normalno funkcioniranje JVP Knin.
Osnovni nedostatci su trošnost zgrade, nedostatak garažnog prostora i nemogućnost adekvatnog smještaja i zaštite vozila posebno u zimskim mjesecima kada postoji velika mogućnost smrzavanja vode u pumpama na vozilima, nedostatak skladišnog prostora za smještaj vatrogasne opreme i sredstava za gašenje te nedostatak prostora i poligona za uvježbavanje i obuku vatrogasaca.

U novoj Procjeni ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije usvojenoj na 8. sjednici Gradskog vijeća održanoj 22. prosinca 2025. godine prepoznat je problem starosti dijela vatrogasnih vozila te potreba za izgradnjom novog Vatrogasnog doma.
Problem starosti vatrogasnih vozila rješavamo samostalnim pojačanim održavanjem istih kako bi ih održali u operativnom stanju ali sa problemom zgrade Vatrogasnog doma sve teže nalazimo razna privremena rješenja te se nadamo skorom početku realizacije gradnje nove zgrade, čime bi se stvorili zadovoljavajući uvjeti za rad i razvoj vatrogasne postrojbe.

VII. SURADNJA SA OSTALIM USTANOVAMA I TIJELIMA

I u 2025. godini Javna vatrogasna postrojba Grada Knina je aktivno sudjelovala u radu svih tijela Vatrogasne zajednice Šibensko-kninske županije, Vatrogasne zajednice grada Knina kao i u radu Stožera civilne zaštite Grada Knina.

Osim spomenutoga, nastavljena je suradnja sa Javnim vatrogasnim postrojbama i Dobrovoljnim vatrogasnim društvima na području osposobljavanja, školovanja, opremanja te predlaganja rješenja za ostvarenje kvalitetnijeg zajedničkog rada na vatrogasnim intervencijama.

Nastavili smo suradnju i sa Nacionalnim parkom „Krka“ započetu 2022. godine.

Također je nastavljena kvalitetna suradnja sa službom Hitne medicinske pomoći, P. U. Šibensko-kninskom, Hrvatskom vojskom, Hrvatskom gorskom službom spašavanja i drugim srodnim službama.

Tijekom godine redovito se pružala tehničko-logistička potpora ustanovama, udrugama i vjerskim zajednicama pri organizaciji značajnijih događaja na području grada Knina i šire od kojih

A INTERVENCIJA	BROJ INTERVENCIJA
Požarne intervencije	99
Tehničke intervencije	74
Ostale intervencije	28
UKUPNO	**201**

bi izdvojili redovitu pomoć nogometnom klubu, staračkom domu, nogometnim turnirima, proslava Sv. Ante, Sijelo tromeđe, proslave VRO „Oluja“, proslave 1100.i 950. obljetnice krunidbe hrvatskih kraljeva, advent, i mnoge druge događaje.

VIII. IZRADA IZVJEŠĆA

Od strane voditelja vatrogasnih odjeljenja postrojbe redovito su izrađivana dnevna izvješća o rasporedu službe a također se redovito i pravovremeno vodila evidencija te su se unosili podaci o događajima i intervencijama u središnji informacijski sustav (UVI).

Također su pravovremeno izrađena sva potrebna izvješća o materijalnom i financijskom poslovanju postrojbe te dostavljena nadležnim institucijama.

Korištenjem sustava UVI (upravljanje vatrogasnim intervencijama) u 2025. godini je evidentirano ukupno 201 intervencija Javne vatrogasne postrojbe Grada Knina.

Klimatske promjene kojima svi svjedočimo drastično utječu na strukturu intervencija što pred postrojbu postavlja izazove brzog prilagođavanja rada, opreme i sredstava te pojačanog održavanja i ulaganja u sredstva i opremu kako bi zadržali operativnu spremnost na zadovoljavajućoj razini.

Angažiranost postrojbe na intervencijama kroz 2025. godinu je bila ravnomjerna kroz cijelu godinu te bilježimo svibanj i studeni kao mirnije mjesece dok je kroz ostatak godine broj intervencija bio prilično ujednačen.

Požarna sezona je prošla bez velikih, višednevnih požara i bez potreba za angažiranjem velikog broja ljudstva i tehnike u kratkom vremenu radi čega nije bilo ni značajnijih šteta na vatrogasnoj tehnici i opremi.

Broj intervencija u požarnoj sezoni je sličan kao i prethodne godine ali je opožarena površina za oko 70% manja, zahvaljujući, uz povoljne meteorološke uvjete, ranom otkrivanju požara (sustav video nadzora), brzim i koordiniranim reakcijama vatrogasnih zemaljskih i zračnih snaga te gašenju požara u samim začetcima.

Prema mjestu intervencije (Tablica 2.) vidljivo je da je većina intervencija (85 %) odrađena na području Grada Knina dok je preostalih 15 % intervencija odrađeno na područjima drugih JLS.

I Z V J E Š Ć E O I N T E R V E N C I J A M A u 2025. godini

prema vrsti i mjestu nastanka

VRSTA INTERVENCIJE	Grad Knin	Ostale JLS	UKUPNO
Izvid	21	0	21
Lažna dojava	5	0	5
Vraćeni s puta	1	1	2
Osiguranje medicinskog leta	10	0	10
Ostale tehničke intervencije na otvorenom	2	0	2
Ostale tehničke intervencije u zračnom prometu	1	0	1
Ostale tehničke intervencije u cestovnom prometu	3	0	3
Pomoć sanitetskoj/HMP službi	8	0	8
Prometna nesreća u cestovnom prometu	3	7	10
Spašavanje sa vodenih površina	1	0	1

Tehnička intervencija u/na kući	7	2	9
Tehnička intervencija u/na osnovnoj školi	1	0	1
Tehnička intervencija u/na stambenoj zgradi	16	0	16
Tehnička intervencija u/na trgovini odjeće	1	0	1
Uklanjanje zapreka na ostalim prostorima otvorenog prostora	2	0	2
Uklanjanje zapreka na travnjaku	2	0	2
Uklanjanje zapreka u cestovnom prometu	6	0	6
Uklanjanje zapreka u parku	1	0	1
Zbrinjavanje životinja	1	0	1
Ostali požari na otvorenom prostoru	1	0	1
Požar livade	17	2	19
Požar na neuređenom odlagalištu komunalnog otpada	2	0	2
Požar ostalih nekultiviranih površina	3	2	5
Požar ostalih stupova za prijenos energije i ostalog	1	0	1
Požar ostalih sustava za distribuciju energije i ostalog	1	0	1
Požar pašnjaka	0	1	1
Požar spremnika za otpad	2	0	2
Požar stupa za prijenos električne energije	2	2	4
Požar šikare-makije	29	9	38
Požar travnjaka	2	0	2
Požar u/na garaži	0	1	1
Požar u/na kući	8	1	9
Požar u/na objektu policije	1	0	1
Požar u /na ostalim gospodarskim objektima	0	1	1
Požar u/na pomoćnom gospodarskom objektu	1	0	1
Požar u/na stambenoj zgradi	3	1	4
Požar u/na štali	0	1	1

Požar u/na željezničkom prometu	1	0	1
Požar u cestovnom prometu	3	0	3
Požar vrta	1	0	1
U K U P N O:	**170**	**31**	**201**

U 2025. godini smo zabilježili povećanje broja osiguranja medicinkog leta radi stavljanja u punu funkciju Helikopterske hitne medicinske službe (HHMS) na području Republike Hrvatske, najčešće prilikom hitnog helikopterskog prijevoza pacijenata iz Opće i veteranske bolnice "Hrvatski ponos" Knin u druge bolničke zdravstvene ustanove prilikom kojih naši djelatnici vrše protupožarno osiguranje i asistiraju medicinskom osoblju pri samom transportu pacijenta u helikopter.

USPOREDBA BROJA INTERVENCIJA U 2024. I 2025. GODINI

VRSTA INTERVENCIJE	Broj intervencija 2024.	Broj intervencija 2025.	RAZLIKA
Izvanredna dislokacija	1	0	-1
Izvid	20	21	+1
Lažna dojava	8	5	-3
Potraga za nestalom osobom	1	0	-1
Vraćeni s puta	5	2	-3
Ispumpavanje na otvorenom prostoru	2	0	-2
Osiguranje medicinskog leta	1	10	+9
Ostale tehničke intervencije na otvorenom prostoru	0	2	+2
Ostale tehničke intervencije u zračnom prometu	0	1	+1
Ostala spašavanja na otvorenom prostoru	1	0	-1
Ostala tehnička pomoć na/pod vodom	1	0	-1
Ostale tehničke intervencije u cestovnom prometu	0	3	+3
Pomoć sanitetskoj/HMP službi	5	8	+3

Prometna nesreća u cestovnom prometu	6	10	+4
Spašavanje u cestovnim prometu	1	0	-1
Spašavanje sa vodenih površina	0	1	+1
Tehnička intervencija u/na benzinskoj pumpi	1	0	-1
Tehnička intervencija u/na kući	22	9	-13
Tehnička intervencija u/na osnovnoj školi	0	1	+1
Tehnička intervencija u/na stambenoj zgradi	18	16	-2
Tehnička intervencija u/na trgovini odjeće	0	1	+1
Uklanjanje zapreka na ostalim prostorima otvorenog prostora	4	2	-2
Uklanjanje zapreka na travnjaku	0	2	+2
Uklanjanje zapreka u cestovnom prometu	12	6	-6
Uklanjanje zapreka u parku	0	1	+1
Zbrinjavanje životinja	0	1	+1
Ostali požari na otvorenom prostoru	4	1	-3
Požar kamenjara	1	0	-1
Požar livade	12	19	+7
Požar na groblju	1	0	-1
Požar na neuređenom odlagalištu komunalnog otpada	0	2	+2
Požar na uređenom odlagalištu komunalnog otpada	1	0	-1
Požar ostalih nekultiviranih površina	8	5	-3
Požar ostalih stupova za prijenos energije i ostalog	0	1	+1
Požar ostalih sustava za distribuciju energije i ostalog	1	1	0
Požar pašnjaka	0	1	+1
Požar spremnika za otpad	2	2	0
Požar stupa za prijenos električne energije	2	4	+2
Požar šikare – makije	30	38	+8
Požar travnjaka	0	2	+2

Požar u/na kući	12	9	-3
Požar u/na objektu policije	0	1	+1
Požar u/na garaži	0	1	+1
Požar u/na montažnom objektu-baraci	1	0	-1
Požar u/na ostalim objektima	4	0	-4
Požar u/na ostalim gospodarskim objektima	0	1	+1
Požar u/na pomoćnom gospodarskom objektu	1	1	0
Požar u /na postrojenju metalo-prerađivačke industrije	1	0	-1
Požar u/na štali	1	1	0
Požar u/na željezničkom prometu	0	1	+1
Požar u/na stambenoj zgradi	2	4	+2
Požar u/na sušari za meso	1	0	-1
Požar u cestovnom prometu	2	3	+1
Požar vrta	2	1	-1
U K U P N O :	**198**	**201**	**+3**

Uz prikazane intervencije, od **ostalih operativnih aktivnosti** ćemo istaknuti prijevoz pitke vode domaćinstvima na području grada Knina koja nisu spojena na vodoopskrbnu mrežu.

Zajedno sa Dobrovoljnim vatrogasnim društvom “Knin” smo tijekom 2025. godine neprekidno i redovito vršili opskrbu spomenutih domaćinstava te dostavili više od 1.300 auto-cisterni (8.000 L) pitke vode.

Za potrebe pojačanog prijevoza vode u ljetnim mjesecima na raspolaganju smo imali i dodatnu auto-cisternu ustupljenu od Općine Civljane što je omogućilo ovaj, rekordan broj dostavljene količine vode.

Da ipak nebi sve išlo glatko, pobrinula se pojava bedrenice na našem području radi čega smo svakodnevno provodili epidemiološke mjere prema uputama ZZJZ u obliku redovitog dezinficiranja vozila i opreme koju koristimo za dostavu vode domaćinstvima.

IX. OBAVLJANJE POSLOVA SUKLADNO ZAKONSKOJ I PODZAKONSKOJ REGULATIVI

Vatrogasno vijeće Javne vatrogasne postrojbe Grada Knina je na svoje četiri sjednice obavljalo poslove za koje je nadležno u skladu sa Statutom postrojbe, Zakona o vatrogastvu, Zakona o zaštiti

od požara, Plana zaštite od požara Grada Knina, Procjene ugroženosti i drugih zakona i podzakonskih akata koji prate ovu problematiku.

Javna vatrogasna postrojba Grada Knina je aktivno sudjelovala u radu tijela Vatrogasne zajednice Šibensko-kninske županije (zapovjedništvo, predsjedništvo, skupština) gdje su zastupana stajališta i interesi Postrojbe kao i ukupne protupožarne zaštite na području grada Knina.

Obavljeni su redoviti periodični liječnički pregledi za djelatnike kojima je rok pregleda bio u 2025. godini, ukupno 14 djelatnika.

Izvršeno je i produljenje valjanosti prometne dozvole za vozila koja se nalaze u postrojbi, ukupno 8 vozila.

U mjesecu studenom je u Postrojbi obavljen inspekcijski nadzor provedbe odredbi Zakona o vatrogastvu od strane Hrvatske vatrogasne zajednice, Sektora za inspekcijski nadzor, tijekom kojeg je utvrđeno da je rad postrojbe u potpunosti usklađen sa zakonskim odredbama.

Smatramo da je za nama još jedna, unatoč svim specifičnostima, uspješna radna godina.

Zapovjednik:

M. P.

Miran Marelja

Prilog 9. Izvješće o radu s Financijskim izvješćem za 2025. godinu Vijeća srpske nacionalne manjine Grada Knina

IZVJEŠĆE O RADU VIJEĆA SRPSKE NACIONALNE MANJINE GRADA KNINA ZA 2025. GODINU

DJELOKRUG RADA:

Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina uveo je u pravni sustav Republike Hrvatske instituciju vijeća i predstavnika nacionalnih manjina.

S ciljem unapređivanja, očuvanja i zaštite položaja nacionalnih manjina u društvu, pripadnici nacionalnih manjina biraju, na način i pod uvjetima propisanim Ustavnim zakonom, svoje predstavnike radi sudjelovanja u javnom životu i upravljanju lokalnim poslovima putem vijeća u jedinicama lokalne samouprave. Vijeća su konzultativna tijela koja skrbe o pitanjima od manjinskog interesa.

ZAKONSKA I DRUGA OSNOVA:

- Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina („Narodne novine“ 155/02, 47/10, 80/10, 93/11)

CILJEVI I AKTIVNOSTI:

- institucionalno jačanje srpske zajednice na području grada Knina te proširenje suradnje s institucijama vlasti od lokalne do državne razine
- provođenje edukacija o Ustavnom zakonu i pravima nacionalnih manjina te o ulozi manjinskih vijeća
- aktivno surađuje s JLS u okviru nadležnosti na otklanjanju zapreka u postupku ostvarivanja prava povrata imovine, stambenog zbrinjavanja ...
- obilježavanje Slave vijeća kao i najvećih kršćanskih blagdana
- obilježavanje komemoracija
- suradnja sa SPC, SNV-om, SKD Prosvjeta te županijskim, gradskim i općinskim manjinskim vijećima na području Šibensko-kninske županije
- razvijanje tolerancije i međusobnog uvažavanja svih manjinskih zajednica s većinskim narodom.

IZVJEŠTAJ O RADU VIJEĆA 2025. GOD.

U protekloj godini ,Vijeće je nastavilo sa dosadašnjom praksom pružanja savjetodavne pomoći kroz direktan kontakt sa nadležnim institucijama, pravnim savjetima, savjetovanjem i pomoći po pitanjima mjera ruralnog razvoja i drugih programa i

projekata Ministarstava Republike Hrvatske i EU fondova, savjetovanjem po pitanju zaštite manjinskih pitanja, lobiranje kod nadležnih institucija, organiziranje društvenih, kulturnih aktivnosti .

U tu svrhu Vijeće je organiziralo:

- Pomoć pri pružanju besplatne pravne pomoći.
- Pomoć pri zahtjevima za stambeno zbrinjavanje (popunjavanju zamolba, ishodovanju dokumenata)
- Zamolbama i žalbama na rješavanju pitanja konvalidacije staža.
- Zamolbama prema centru za socijalnu pomoć
- Zamolbama za nostrifikaciju stranih diploma
- Obilazak starijih i nemoćnih
- Suradnju sa ostalim manjinskim vijećima na području Šibensko – kninske županije, kao i ostalim vijećima van matične županije
- Životopisi
- Pomoći pri ispunjavanju raznih dokumenata.

Svojim djelovanjem Vijeće je ostvarilo niz kontakata s raznim institucijama. U protekloj 2025 god. održano je 7 (sedam) sjednica Vijeća, uz redovan rad administrativne službe .

Svako djelovanje i rad Vijeća, ne bi bilo moguće ostvariti, bez financiranja Grada Knina i Gradskog Vijeća ,kojima se i ovim putem zahvaljujemo na suradnji i financiranju rada Vijeća.

S poštovanjem,

Knin ,31.01.2026. god.

PREDSJEDNIK VSNM

GOJKO RAŠKOVIĆ